

Erasmus+ -ohjelma

Ohjelmaopas

*Mahdolliset kieliversioiden väliset merkitysristiriidat
ratkaistaan englanninkielisen tekstin perusteella.*

Versio 2 20/01/2025 (2025)

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
A-OSA: YLEISTÄ TIETOA ERASMUS+ -OHJELMASTA	4
MITKÄ OVAT ERASMUS+ -OHJELMAN TAVOITTEET?	6
ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTEET	7
ERASMUS+ -OHJELMAN OLENNAISET PIIRTEET	11
MIKÄ ON ERASMUS+ -OHJELMAN RAKENNE?	15
MIKÄ ON OHJELMAN BUDGETTI?	18
KUKA TOIMEENPANEE ERASMUS+ -OHJELMAA?	20
MITKÄ MUUT ELIMET OSALLISTUVAT OHJELMAN TOIMEENPANOON?	22
B-OSA – TIETOA OHJELMAOPPAASSA ESITELLYISTÄ TOIMINNOISTA	37
MITÄ TOIMINTOJA TÄSSÄ OPPAASSA ESITELLÄÄN?	37
AVAINTOIMI 1: OPPIMISEEN LIITTYVÄ YKSILÖLIIKKUVUUS	39
MIKÄ ON LIIKKUVUUSHANKE?	40
KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS	42
ERASMUS+ -AKKREDITOINTI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN, YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN JA AIKUISKOULUTUKSEN ALOILLA	75
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS	84
YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS	108
AIKUISKOULUTUKSEN OPPIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS	130
OPPIMISEEN LIITTYVÄ LIIKKUVUUS NUORISOALALLA	151
ERASMUS+ -AKKREDITOINTI NUORISOALALLA	152
ERASMUS+ -AKKREDITOINNIN NUORISOALALLA SAANEIDEN ORGANISAATIOIDEN LIIKKUVUUSMAHDOLLISUDET	157
NUORTEN LIIKKUVUUSHANKKEET – “NUORISOVAIHDOT”	160
NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUVUUSHANKKEET	173
NUORTEN OSALLISTUMISHANKKEET	187
NUORTEN LIIKKUVUUSHANKKEET – “DISCOVEREU-OSALLISUUSTOIMI”	203
HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS LIIKUNTA- JA URHEILUALALLA	214
ERASMUS+ -VIRTUAALIVAIHDOT	224
AVAINTOIMI 2: ORGANISAATIOIDEN JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ	233
YHTEISTYÖHANKKEET	236
KUMPPANUUSHANKKEET	247
PIENIMUOTOiset KUMPPANUUSHANKKEET	257
HUIPPUOSAAMISEEN TÄHTÄÄVÄT KUMPPANUUDET	265
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN HUIPPUYKSIKÖT	265
ERASMUS+ TEACHER ACADEMIES -TOIMINTO	282

ERASMUS MUNDUS -TOIMINTO	296
INNOVAATIOKUMPPANUUDET	312
INNOVAATIOYHTEENLIITTYMÄT	313
KORKEAKOULUSEKTORIN KAPASITEETINVÄHVISTAMISHANKKEET	337
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KAPASITEETINVÄHVISTAMISHANKKEET	354
NUORISOALAN KAPASITEETINVÄHVISTAMISHANKKEET	367
LIIKUNTA- JA URHEILUALAN KAPASITEETINVÄHVISTAMISHANKKEET	377
VOITTOA TAVOTTELEMATTOMAT EUROOPPALAISET LIIKUNTA- JA URHEILUTAPAHTUMAT	384
AVAINTOIMI 3: TUKI POLITIIKAN KEHITTÄMISEEN JA YHTEISTYÖHÖN	391
EUROPEAN YOUTH TOGETHER -TOIMINTO	393
JEAN MONNET -TOIMINNOT	402
JEAN MONNET -TOIMINNOT KORKEAKOULUTUKSEN ALALLA	403
OPETUS JA TUTKIMUS	403
JEAN MONNET -TOIMINNOT MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA	420
JEAN MONNET "TOIMINTAPOLIITTINEN KESKUSTELU"	431
C-OSA – TIETOÄÄNÄÄN HAKIJILLE	441
MITEN ERASMUS+ -HAKEMUS JÄTETÄÄN?	441
VAIHE 1: REKISTERÖINTI	441
VAIHE 2: VARMISTA, ETTÄ HANKE ON OHJELMAN PERUSTEIDEN MUKAINEN	443
VAIHE 3: VARMISTA, ETTÄ HANKE TÄYTTÄÄ TALOUELLiset EHDOT	451
VAIHE 4: TÄYTÄ HAKULOMAKE JA LÄHETÄ SE	457
D-OSA – SANASTO	465

A-OSA: YLEISTÄ TIETOA ERASMUS+ -OHJELMASTA

Erasmus+ on EU:n koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelma kaudelle 2021–2027. Koulutus, nuorisotoiminta sekä liikunta ja urheilu ovat keskeisiä aloja, jotka tukevat kansalaisia heidän henkilökohtaisessa ja ammatillisessa kehittymisessään. Laadukas ja osallistava koulutus sekä epävirallinen ja arkioppiminen antavat nuorille ja kaikenkäisille osallistujille pätevyyden ja osaamisen, joita mielekäs osallistuminen demokraattiseen yhteiskuntaan, kulttuurien välinen ymmärrys ja onnistunut siirtyminen työmarkkinoille edellyttää. Ohjelmakauden 2014–2020 menestyksen pohjalta Erasmus+ -ohjelmassa pyritään lisäämään tarjottavia mahdollisuuksia entistäkin useammille osallistujille ja useamanlaisille organisaatioille, keskittymään ohjelman laadulliseen vaikutukseen ja edistämään osallistavampien ja yhtenäisempien, vihreämpien ja digiaikakauteen valmiiden yhteiskuntien luomista.

Euroopan kansalaisten on omaksuttava entistä enemmän tietoja, taitoja ja osaamista, joita he tarvitsevat nopeasti muuttuvassa ja yhä liikkuvammassa, monikulttuurisemmassa ja digitaalisemmassa yhteiskunnassa. Opiskelusta, oppimisesta ja työskentelystä jossain toisessa maassa olisi tultava tavanomainen käytäntö, ja kaikille olisi tarjottava mahdollisuus oppia äidinkielen lisäksi kaksoista kieltä. Ohjelma tukee merkittävällä tavalla eurooppalaisen koulutusalueen, digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman 2021–2027, Euroopan unionin nuorisostategian ja Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelman (2024–2027) tavoitteiden saavuttamista.

Koronapandemia osoitti, että koulutuksen saatavuudella on entistäkin suurempi merkitys, jotta voidaan varmistaa ripeä elpyminen kriiseistä samalla kun edistetään kaikkien yhdenvertaisia mahdollisuuksia. Osana tätä elpymisprosessia Erasmus+ -ohjelma vie osallistavan ulottuvuutensa uudelle tasolle tukemalla mahdollisuuksia henkilökohtaiseen, sosiaaliseen ja koulutukselliseen sekä ammatilliseen kehittymiseen Euroopassa ja sen ulkopuolella, jotta kukaan ei jäisi jälkeen.

Ohjelman toimintojen laadullisen vaikutuksen lisäämiseksi ja yhdenvertaisten mahdollisuksien varmistamiseksi ohjellalla pyritään tavoittamaan laajemmin ja paremmin niin eri-ikäiset kuin erilaisista kulttuurisista, sosiaalisista ja taloudellisista lähtökohdista tulevat ihmiset. Ohjelman keskeisenä tavoitteena on päästää lähemmäs niitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kuten vammaisia ja maahanmuuttajia sekä syrjäisillä alueilla asuvia tai sosioekonomisista vaikeuksista kärsiviä Euroopan unionin kansalaisia. Tällä tavoin ohjellalla myös kannustetaan siihen osallistuvia, erityisesti nuoria, opettelemaan kansalaisyhteiskunnassa toimimista ja osallistumaan siihen ja lisätään tietoisuutta Euroopan unionin yhteisistä arvoista. Vuonna 2025 ohjelman puitteissa jatketaan myös toimia Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan johtuvien sosioekonomisten ja koulutukseen liittyvien vaikutusten lieventämiseksi. Sitä varten muun muassa tuetaan hankkeita, joilla edistetään Ukrainasta sotaa pakenevien ihmisten koulutusta ja helpotetaan heidän integroitumistaan uusiin oppimisympäristöihinsä, samoin kuin toimia organisaatioiden, oppijoiden ja henkilöstön tukemiseksi Ukrainassa.

Lisäksi digitaitojen ja -osaamisen sekä ilmastonmuutoksen torjunnan, puhtaan energian, tekoälyn, robotiikan ja massadata-analyysin kaltaisten tulevaisuuteen suuntautuvien alojen taitojen kehittäminen on oleellisen tärkeää Euroopan tulevan kestävän kasvun ja yhteenkuuluvuuden kannalta. Se on tavoitteena myös uudessa eurooppalaisessa innovaatio-ohjelmassa, jolla pyritään tukemaan kykyjen kehittämistä ja siten vauhdittamaan Euroopan innovointikapasiteettia. Ohjellalla pystytään merkittävästi tukemaan innovoivinnan lisäämistä sekä Euroopan tietojen, taitojen ja osaamisen puutteiden paikkaamista. EU:n yritysten on parannettava kilpailukykyään hyödyntämällä lahjakkuutta ja innovointia. Tämä panostus tietoon, taitoihin ja osaamiseen hyödyttää yksilöitää, oppilaitoksia, organisaatioita ja koko yhteiskuntaa edistämällä kestävää kasvua ja lisäämällä yhdenvertaisuutta, vaurautta ja sosiaalista osallisuutta sekä Euroopassa että sen ulkopuolella.

Toinen haaste liittyy koko Euroopassa havaittavissa oleviin kehityssuuntauksiin: yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen on vähäistä, ja Eurooppa-asioita sekä niiden vaikutusta kaikkien eurooppalaisten elämään tunnetaan huonosti. Oman yhteisön toimintaan tai Euroopan unionin poliittiseen ja yhteiskunnalliseen elämään vaikuttaminen ja osallistuminen on monille vastentahtoista tai vaikeaa. Eurooppalaisen identiteetin vahvistaminen ja nuorten osallistuminen demokraattiisiin prosesseihin ovat Euroopan unionin tulevaisuuden kannalta ratkaisevan tärkeitäasioita.

Nämä tavoitteet on mahdollista saavuttaa myös sellaisen epävirallisen oppimisen kautta, jonka tavoitteena on nuorten ja aikuisopiskelijoiden taitojen ja osaamisen parantaminen sekä heidän aktiivisen kansalaisuutensa edistäminen. Ohjelma voi osaltaan edistää sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehitymistä ja siten ehkäistä ja torjuva disinformaatiota ja valeutusia.

Talouden muuttaminen kestäväpohjaiseksi on yksi Euroopan unionin painopisteistä, ja sen mukaisesti Erasmus+ -hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hankkeita suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, joka kannustaa keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä kukaan tasollaan voi tehdä hankkeiden kestävyyden parantamiseksi, ja auttaa löytämään vihreämpiä tapoja toteuttaa toimintaa.

Transnationaalisen ja kansainvälisten yhteistyön tukeminen ja helpottaminen organisaatioiden välillä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualoilla on keskeisen tärkeää, jotta voidaan parantaa ihmisten vaikutusmahdollisuuksia lisäämällä heidän avaintaitojaan, vähentää koulunkäynnin keskeyttämistä ja tunnistaa virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen avulla hankitut pätevyydet. Yhteistyöllä saadaan ideat liikkeelle, levitetään parhaita käytäntöjä ja asiantuntemusta ja kehitetään digitaalisia valmiuksia. Tämä parantaa osaltaan koulutuksen laatua ja vahvistaa samalla sosialista yhteenkuuluvuutta. Erasmus+ -ohjelma on yksi Euroopan unionin näkyvimmistä menestystarinoista. Se perustuu yli 35 vuoden aikana saatuihin tuloksiin koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan eurooppalaisista ohjelmista, jotka käsittävät sekä eurooppalaisia että kansainväisiä kumppanuuksia.

Erasmus+ -ohjelmaopas 2025 on olennainen osa Erasmus+ -ohjelman vuoden 2025 ehdotuspyyntöä, jäljempänä 'ehdotuspyyntö', ja siinä vahvistetaan ehdotuspyynnön osallistumis- ja rahoitusehdot. Sen perustana ovat ja sitä koskevat unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta 20 päivänä toukokuuta 2021 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/817¹⁴, jäljempänä 'Erasmus+ -asetus', sekä Erasmus+ -ohjelman vuoden 2025 työohjelmaan sisältyvät säännökset. Mahdollisia hakijoita kehotetaan käymään säännöllisesti Erasmus+ -verkkosivustolla, jolla julkaistaan Erasmus+ -ohjelman vuotuinen työohjelma ja sen muutokset. Ohjelman toimeenpano oppaan mukaisesti edellyttää myös, että talousarviosetyksen mukaiset määärärahat ovat käytettävissä joko EU:n budgettivallan käyttäjän hyväksytyä kyseisen vuoden talousarvion tai väliaikaisten kahdestoistaosien mukaisesti.

MITKÄ OVAT ERASMUS+ -OHJELMAN TAVOITTEET?

YLEINEN TAVOITE

Ohjelman yleisenä tavoitteena on tukea elinkäisen oppimisen avulla ihmisten koulutuksellista, ammatillista ja henkilökohtaista kehitystä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualalla Euroopassa ja muualla ja edistää näin kestävää kasvua, laadukkaita työpaikkoja, sosiaalista koheesiota ja innovointia sekä vahvistaa eurooppalaista identiteettiä. Ohjelma on keskeinen väline eurooppalaisen koulutusalueen luomiseksi, ja sillä tuetaan eurooppalaisen strategisen yhteistyön toteuttamista koulutuksen alalla sekä siihen liittyviä alakohtaisia ohjelmia. Lisäksi se on avainasemassa edistettäessä nuorisopolitiittista yhteistyötä Euroopan unionin nuorisostategian 2019–2027 mukaisesti ja kehitettäessä liikunnan ja urheilun eurooppalaista ulottuvuutta.

ERITYISTAVOITTEET

Ohjelman erityistavoitteet ovat seuraavat:

- Edistetään oppimiseen liittyvää yksilöiden ja ryhmien liikkuvuutta samoin kuin yhteistyötä, laatua, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta, huippusaamista, luovuutta ja innovointia koulutusalan organisaatioiden ja koulutuspolitiikan tasolla.
- Edistetään epäviralliseen oppimiseen ja arkioppimiseen liittyvää liikkuvuutta ja aktiivista osallistumista nuorten keskuudessa samoin kuin yhteistyötä, laatua, osallisuutta, luovuutta ja innovointia nuorisoalan organisaatioiden ja nuorisopolitiikan tasolla.
- Edistetään liikunta- ja urheilualan henkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuutta samoin kuin yhteistyötä, laatua, osallisuutta, luovuutta ja innovointia urheilujärjestöjen ja urheilupolitiikan tasolla.

ERASMUS+ -OHJELMAN PAINOPISTEET

OSALLISUUS JA MONINAISUUUS

Ohjelman kaikissa toiminnossa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta, moninaisuutta sekä oikeudenmukaisuutta. Näiden tavoitteiden keskiössä ovat organisaatiot sekä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Ohjelma tarjoaa mekanismeja ja resursseja kummankin ryhmän käyttöön. Organisaatioiden tulisi noudattaa hankkeidensa ja toimintansa suunnittelussa osallistavaa lähestymistapaa ja tuoda ne erilaisten osallistujien saataville.

Myös kansallisten toimistojen rooli hankkeiden tukemisessa on erittäin tärkeä, jotta hankkeista saadaan mahdollisimman osallistavia ja moninaisia. Kansalliset toimistot laativat osallisuutta ja moninaisuutta koskevia suunnitelmia EU:n tason yleisten periaatteiden ja mekanismien pohjalta vastatakseen mahdollisimman hyvin niiden osallistujien tarpeisiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja tukeakseen näiden kohderyhmien kanssa työskenteleviä organisaatioita niiden kansallisessa toimintaympäristössä. Myös ohjelman toimeenpanoa tukevilla SALTO-resurssikeskuksilla on keskeinen rooli osallisuus- ja moninaisuustoimien edistämisessä ja käytöönnotossa. Ne etenkin keräävät tietoa ja laativat ja toteuttavat valmiuksia kehittäävä toimintaa kansallisten toimistojen henkilöstölle ja ohjelman edunsaajille. Vastaavasti Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolla (EACEA) on yhtä tärkeä rooli suoraan hallinnoitujen ohjelmalohkojen osalta. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa EU:n edustustoilla ja kansallisilla Erasmus+ -toimistoilla sekä Erasmus+ -yhteyspiteillä – jos maissa on sellaisia – on keskeinen tehtävä tuoda ohjelmaa lähemmäs asianomaisia kohderyhiä.

Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu **osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehys**¹ ja **osallisuus- ja moninaisuusstrategia**², jotka kattavat kaikki ohjelman alat. Niiden tavoitteena on helpottaa useampien erilaisten organisaatioiden mahdollisuksia saada rahoitusta ja tavoittaa useampia sellaisia osallistuja, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Niissä luodaan myös puitteet ja mekanismit hankkeille, joissa on tarkoitus käsittää osallisuuteen ja moninaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Strategian tavoitteena on auttaa poistamaan esteitä, joita eri kohderyhmät saattavat kohdata hyödyntääseen tällaisia mahdollisuuksia Euroopassa ja muualla.

Jäljempänä esitettävä luettelo tällaisista mahdollisista esteistä ei ole tyhjentävä, vaan sillä on tarkoitus antaa osviittaa toiminnalle, jonka tavoitteena on lisätä saavutettavuutta ja sellaisten henkilöiden osallistumista, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. Nämä esteet voivat haitata tällaisten henkilöiden osallistumista erillisinä tekijöinä ja useampien tekijöiden yhdistelminä:

- **Vammaisuus:** Tämä kattaa ruumiilliset, henkiset, älylliset tai aisteihin liittyvät vammat, jotka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa saattavat estää henkilön täysipainoinen ja tehokkaan osallistumisen yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.³
- **Terveysongelmat:** Terveysongelmat, kuten vakavat tai krooniset sairaudet tai muut fyysisen tai mielenterveyteen liittyvät ongelmat, saattavat aiheuttaa esteitä ohjelmaan osallistumiselle.
- **Koulutusjärjestelmiin liittyvät esteet:** Henkilöt, joilla on eri syistä vaikeuksia suoriutta koulutusjärjestelmissä, koulunkäynnin varhain keskeyttäneet nuoret, työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat sekä aikuiset, joilla on alhainen koulutustaso, saattavat kohdata esteitä. Vaikka muutkin tekijät saattavat vaikuttaa asiaan, nämä koulunkäyntiongelmat johtuvat useimmiten koulutusjärjestelmistä, jotka luovat rakenteellisia rajoituksia ja/tai eivät ota täysimittaisesti huomioon yksilön erityistarpeita, joskin ne voivat myös liittyä henkilökohtaiseen tilanteeseen. Esteitä henkilöiden osallistumiselle saattaa syntyä myös siinä tapauksessa, että opetussuunnitelmien rakenteen

¹ Komission täytäntöönpanopäätös – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman (2021–2027) osallisuutta edistävien toimenpiteiden kehys: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27>

² Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus- ja moninaisuusstrategia: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_fi

³ Lisätietoja tästä aiheesta on saatavissa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

vuoksi on vaikeaa toteuttaa oppimiseen tai koulutukseen liittyvää liikkuvuutta ulkomailta osana opintoja.

- **Kulttuurierot:** Kuka tahansa voi lähtökohdistaan riippumatta kokea kulttuurierot esteinä, mutta erityisesti ne voivat haitata henkilötä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. Tällaiset erot voivat muodostaa merkittäviä esteitä oppimiselle yleisesti ja varsinkin maahanmuuttaja- tai pakolaistaustaisille henkilöille – esimerkiksi hiljattain saapuneille maahanmuuttajille, kansalliseen tai etniseen vähemmistöön kuuluville henkilöille, viittomakielisille tai henkilöille, joilla on vaikeuksia sopeutua uuteen kieliympäristöön ja kulttuuriin. Joutuminen kosketuksiin vieraiden kielten ja kulttuurien kanssa ohjelman toimintaan osallistumisen yhteydessä saattaa heikentää joidenkin henkilöiden osallistumisinthoa ja pienentää heidän osallistumisesta saamaansa hyötyä. Kulttuurierot voivat jopa muodostaa esteen osallistumiselle ylipäätään, jos mahdolliset osallistujat jättävät niiden vuoksi kokonaan hakematta tukea ohjelmasta.
- **Sosiaaliset esteet:** Sosiaaliset sopeutumisvaikeudet, kuten puutteelliset sosiaaliset taidot, epäosiaalinen tai riskikäytätyminen, (aikaisemmat) rikokset, (aikaisempi) pääiteiden väärinkäyttö tai sosiaalinen syrjäytyminen saattavat muodostaa esteen. Sosiaaliset esteet voivat johtua myös perhetilanteesta, kuten siitä, että hakija on perheen ensimmäinen korkeakoulutukseen pääsevä jäsen tai hän on vanhempi (erityisesti yksinhuoltajanhempi), omaishoitaja, perheen elättäjä tai orpo tai että hän on ollut tai on parhaillaan laitoshoidossa.
- **Taloudelliset esteet:** Esteenä voi olla heikko taloudellinen asema, kuten alhainen elintaso, pienet tulot, pakko käydä töissä opiskelun ohessa, riippuvuuus sosiaaliturvajärjestelmästä, pitkäaikaistyöttömyys, epävarma tilanne tai köyhyys, kodittomuus, velkaantuneisuus tai talousvaikeudet. Myös palvelujen (erityisesti palvelujen, joilla tuetaan henkilötä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia) heikko siirrettävyys saattaa aiheuttaa ongelmia, kun palvelujen olisi "liikuttava" osallistujien mukana näiden lähiessä asuinpaikkansa ulkopuolelle tai varsinkin ulkomaille.
- **Syrjintäään liittyvät tekijät:** Sukupuoleen, ikään, etniseen alkuperään, uskontoon, vakaumukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, vammaisuuteen tai intersektionaalisiin tekijöihin (kahden tai useamman edellä mainitun syrjintäperusteenv yhdistelmä) liittyvä syrjintä voi aiheuttaa esteitä.
- **Maantieteelliset esteet:** Maantieteellisen esteen saattaa muodostaa esimerkiksi asuminen syrjäseudulla tai maaseudulla, pienillä saarilla tai reuna- tai syrjäisimmillä alueilla⁴, lähiöissä, palvelujen katvealueilla (vähän julkista liikennettä ja heikot palvelut) sekä vähemmän kehittyneillä alueilla kolmansissa maissa.

DIGITAALINEN MUUTOS

Euroopassa tarvitaan digiaikaan soveltuvat koulutus- ja nuorisotyöjärjestelmät, jotta voidaan tukea digitaalisen muutoksen onnistumista ja käsitellä paremmin yhteiskunnallisia haasteita, kuten tekoälyä ja disinformaatiota. Erasmus+ -ohjelmalla autetaan merkittävällä tavalla kaiken ikäisiä ihmisiä hankkimaan digitaalisia taitoja ja osaamista, joita he tarvitsevat arkielämässään ja voidakseen opiskella, tehdä työtä, toteuttaa oikeuksiaan, saada tietoa, asioida verkossa, viestiä, kuluttaa vastuullisesti sekä luoda ja levittää digitaalista koulutussisältöä. Ohjelma on linjassa **digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman** (2021–2027)⁵ strategisten painopisteiden kanssa, ja se auttaa saavuttamaan tavoitteet, joita on asetettu kahdessa marraskuussa 2023 annetussa neuvoston suosituksessa⁶. Ne koskevat a) onnistuneen digitaalisen koulutuksen keskeisiä mahdollistavia tekijöitä ja b) digitaalisten taitojen koulutustarjonnan parantamista koulutusalalla.

Ohjelmalla tuetaan toimintasuunnitelman ensimmäistä strategista painopistettä eli tehokkaan digitaalisen koulutusekosysteemin kehittämistä luomalla valmiuksia ja kriittistä ymmärrystä siitä, miten digiteknologian tarjoamia mahdollisuksia voidaan hyödyntää opetuksessa ja oppimisessa kaiken tyypisissä oppilaitoksissa kaikilla tasoilla ja kaikilla aloilla ja miten voidaan kehittää ja panna toimeen oppilaitosten digitaalista muutosta koskevia suunnitelmia.

Ohjelmalla tuetaan myös toimintasuunnitelman toista strategista painopistettä tukemalla toimia, joilla pyritään parantamaan digitaitojen ja -osaamisen kehittämistä kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja kaikille (mukaan lukien nuoret, joilla

⁴ Syrjäisimpiä alueita on Euroopan unionissa yhdeksän: Ranskan Guayana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion ja Saint-Martin (Ranska), Azorit ja Madeira (Portugali) sekä Kanariansaaret (Espanja).

⁵ Eurooppalainen koulutusalue – Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma (2021-2027): https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_fi

⁶ Neuvoston suositus digitaalisen koulutuksen onnistumisen keskeisistä mahdollistavista tekijöistä: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15741-2023-INIT/fi/pdf>; Neuvoston suositus digitaitojen ja -osaamisen tarjonnan parantamisesta koulutusalalla: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15740-2023-INIT/fi/pdf>

on muita vähemmän mahdollisuksia, opiskelijat, työnhakijat ja työntekijät). Tavoitteena on edistää sekä perustason että edistyneen tason digitaitoja samoin kuin digitaalista lukutaitoa, josta on tullut olennainen arkielämän taito ja jonka avulla ihmiset voivat toimia täysipainoisesti kansalaisyhteiskunnassa ja demokratiaissa.

Näiden toimintasuunnitelman strategisten painopisteiden mukaisesti on perustettu eurooppalainen digitaalisen koulutuksen keskus⁷ tehostamaan digitaalista koulutusta koskeva yhteistyötä EU:n tasolla ja edistämään hyvien käytäntöjen vaihtoa, yhteiskehittämistä ja tutkimuskokeiluja. Keskuksen tavoitteena on tukea jäsenvaltioita aiempaa tiiviimmässä monialaisessa yhteistyössä, jossa käsitellään digitaalista koulutusta elinkäisen oppimisen näkökulmasta. Keskus yhdistää kansalliset viranomaiset, yksityisen sektorin, asiantuntijat, tutkijat, koulutuksen järjestäjät ja kansalaisyhteiskunnan digitaalista koulutusta koskevan toimintapolitiikan ja käytäntöjen ketterämmän kehittämisen avulla.

Jotta tämä politiikkakehys voidaan panna toimeen Erasmus+ -ohjelmassa, on laadittu kaikki ohjelman alat kattava **digitaalistrategia**⁸. Sen tavoitteena on auttaa ohjelman edunsaajia ja sitä toteuttavia toimijoita kehittämään rahoitettavien hankkeiden digitaalista ulottuvuutta.

Ohjelman pitäisi tavoittaa laajempi kohderyhmä sekä unionissa että sen ulkopuolella. Tässä voidaan hyödyntää nykyistä enemmän tieto- ja viestintäteknologian välineitä, fyysisen liikkuvuuden ja virtuaalioppimisen yhdistelmää sekä virtuaalista yhteistyötä.

YMPÄRISTÖ JA ILMASTONMUUTOKSEN TORJUNTA

Ympäristö- ja ilmastotoimet ovat EU:n keskeisiä painopisteitä nyt ja tulevaisuudessa. **Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskeva tiedonanto**⁹ on eurooppalainen uusi kasvustrategia, jossa tunnustetaan koulujen, oppilaitosten ja yliopistojen keskeinen rooli oppilaiden, vanhempien ja laajemman yhteisön saamiseksi mukaan muutoksiin, joita tarvitaan, jotta siirtyminen ilmaston neutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä onnistuu. Myös **neuvoston suosituksessa vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta**¹⁰ korostetaan tarvetta antaa kaikenkäisille oppijoille tilaisuuksia hankkia tietoa ilmastokriisistä ja kestävyydestä niin virallisen kuin epävirallisen koulutuksen kautta. Lisäksi painotetaan, että vihreää siirtymää edistävän oppimisen on oltava ensisijainen tavoite koulutuspolitiikassa ja -ohjelmissa. Kestävyys olisi nivottava osaksi koulutusta kokonaisvaltaisesti, kuten opetussuunnitelmiin, kouluttajien ammatilliseen kehittymiseen sekä rakennuksiin, infrastruktuureihin ja toimintoihin.

Erasmus+ -ohjelman avulla pystytään ratkaisevalla tavalla kehittämään ilmastonmuutokseen liittyviä tietoja, taitoja ja asenteita ja tukemaan kestävää kehitystä niin Euroopan unionissa kuin sen ulkopuolella.

Jotta tämä politiikkakehys voidaan panna toimeen Erasmus+ -ohjelmassa, on laadittu kaikki ohjelman alat kattava **vihreän siirtymän ja kestävän kehityksen strategia**¹¹. Sen tavoitteena on auttaa ohjelman edunsaajia ja sitä toteuttavia toimijoita kehittämään rahoitettavien hankkeiden vihreää ulottuvuutta.

Ohjelmalla lisätään liikkuvuusmahdollisuksia vihreillä tulevaisuuteen suuntautuvilla aloilla, mikä edistää osaamisen kehittämistä, parantaa uranäkymiä ja sitouttaa osallistujia kestävän kasvun kannalta strategisiin osa-alueisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään maaseudun kehittämiseen (kestävä maatalous, luonnonvarojen hoito, maaperän suoja, biomaatalous). Koska Erasmus+ -ohjelmassa keskeistä on liikkuvuus, siinä olisi myös pyrittävä hiilineutraaliuteen edistämällä kestäviä liikennemuotoja ja ympäristön kannalta vastuullisempaa käyttäytymistä.

⁷ <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan/european-digital-education-hub>

⁸ Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen digitaalistrategia: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-digital_en

⁹ Euroopan komissio – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi

¹⁰ Neuvoston suositus vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(01))

¹¹ Implementation guidelines – Erasmus+ and European Solidarity Corps Green Strategy: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-green_en

Ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta ovat horisontaalisina painopisteinä hankkeita valittaessa. Etusijalle asetetaan hankkeet, joilla pyritään kehittämään osaamista erilaisilla vihreillä toimialoilla – mukaan lukien hankkeet, jotka koskevat koulutuksen ja kulttuurin panosta kestävän kehityksen tavoitteisiin – ja laatimaan vihreän sektorin osaamisstrategioita ja -menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia. Etusija on myös aloitteilla, joilla tuetaan osallistuvissa organisaatioissa suunniteltuja ympäristökestävyyteen liittyviä toimintatapoja.

Ohjelmalla tuetaan innovatiivisten käytäntöjen hyödyntämistä, jotta oppijoista, henkilöstöstä ja nuorisotyöntekijöistä voidaan tehdä todellisia muutosta edistäviä toimijoita (esimerkiksi luonnonvarojen säästäminen, energiankulutuksen ja jätteiden vähentäminen, hiilijalanjäljen pienentäminen ja kestävien ruoka- ja liikkuvuusvaihtoehtojen valitseminen). Etusijalla ovat myös hankkeet, jotka mahdollistavat – koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunta- ja urheilutoiminnan avulla – käyttäytymismuutokset, kun on kyse yksilöllisistä valinnoista, kulttuurisista arvoista ja tiedostamisesta, ja jotka tukevat yleisemmin aktiivista toimintaa kestävän kehityksen puolesta.

Tästä syystä organisaatioiden ja osallistujien olisi pyrittävä sisällyttämään vihreät käytännöt kaikkiin hankkeisiin toimintaa suunnitellessaan. Tämä kannustaa keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista, pohtimaan paikallisia toimia ja löytämään vihreämpää tapoja toteuttaa toimintaa.

Erilaiset alustat, kuten European School Education Platform (mukaan lukien eTwinning) ja EPALE, tuottavat edelleen tukimateriaalia ja helpottavat ympäristökestävyyttä koskevien tehokkaiden opetuskäytäntöjen ja toimintatapojen vaihtoa. Erasmus+ -ohjelman avulla voidaan myös tehokkaasti tavoittaa erilaisia yhteiskunnan toimijoita (kuten kouluja, yliopistoja, ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, nuoriso- sekä liikunta- ja urheilujärjestöjä, kansalaisjärjestöjä, paikallisia ja alueviranomaisia ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioita) ja tehdä niiden kanssa yhteistyötä; niistä voi tulla aktiivisia toimijoita ilmastoneutraaliiden saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN, YHTEISET ARVOT JA KANSALAISTOIMINTA

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään puuttumaan kansalaisten vähäiseen osallistumiseen demokraattiisiin prosesseihin ja heidän puutteelliseen tietämykseenä Euroopan unionista. Sen avulla yritetään auttaa ihmisiä ratkaisemaan ongelmat, jotka vaikuttavat heidän aktiivista osallistumistaan yhteisöihin tai unionin poliittiseen ja yhteiskunnalliseen elämään. Euroopan unionia koskevan tietämyksen vahvistaminen varhaisesta iästä lähtien on ratkaisevan tärkeää unionin tulevaisuuden kannalta. Virallisen koulutuksen lisäksi epävirallinen oppiminen voi lisätä ymmärrystä Euroopan unionista ja tunnetta siihen kuulumisesta.

Ohjelmalla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita elinikäisessä oppimisessa, ja sillä edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Etusijalla ovat hankkeet, jotka tarjoavat henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen sekä sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Painopiste on Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä niiden sosiaalisen, kulttuurisen ja historiallisen perinnön suhteen.

Nuorisoalalla on laadittu nuorten osallistumisstrategia¹², jolla tarjotaan yhteiset puitteet ja tuetaan ohjelman hyödyntämistä nuorten yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edistämiseksi. Strategian tavoitteena on parantaa laadullisesti nuorten osallistumista ohjelmaan, ja se täydentää keskeisiä EU:n nuorisopolitiisia asiakirjoja, kuten EU:n nuorisostrategiaa ja eurooppalaisia nuorisotavoitteita¹³. Strategiaan liittyy nuorten osallistumista koskeva välineistö¹⁴, jonka tavoitteena on käytännössä lisätä nuorten osallistumista ohjelman kaikkiin toimintoihin jakamalla taitotietoa, suosituksia, välineitä ja käytännön ohjeita. Välineistö tarjoaa ohjeita tämän horisontaalisen painopistetavoitteen edistämiseen Erasmus+ -hankkeissa.

¹² Nuorten osallistumisstrategia: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/>

¹³ Eurooppalaiset nuorisotavoitteet: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

¹⁴ Nuorten osallistumista koskeva välineistö: <https://participationpool.eu/toolkit/>

ERASMUS+ -OHJELMAN OLENNAISET PIRTEET

Seuraavat ohjelman piirteet ovat erityisen tärkeitä:

EU:N ARVOJEN KUNNIOITTAMINEN

Erasmus+ -ohjelman toimeenpanon ja siten myös ohjelman edunsaajien ja ohjelman puitteissa toteutettavan toiminnan on noudatettava EU:n arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemistöihin kuuluvien oikeudet, täysin EU:n perussopimuksissa ja EU:n perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien ja arvojen mukaisesti.

Avustussopimusten mukaisesti edunsaajan avustus voidaan lakkauttaa tai sitä voidaan vähentää, jos näitä määräyksiä ei noudateta.

OSALLISTUJIEN SUOJELU, TERVEYS JA TURVALLISUUS

Erasmus+ -hankkeiden osallistujien suojelu, terveys ja turvallisuus ovat ohjelman keskeisiä periaatteita. Kaikkien osallistujien pitäisi pystyä hyödyntämään täysipainoisesti Erasmus+ -ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen ja oppimiseen. Tämä voidaan taata ainoastaan turvallisessa toimintaympäristössä, jossa kaikkien oikeuksia, ruumiillista ja henkistä koskemattomuutta sekä henkistä terveyttä ja hyvinvointia kunnioitetaan ja suojellaan.

Jokaisella ohjelmaan osallistuvalla organisaatiolla täytyy olla käytössä tehokkaat menettelyt ja järjestelyt niiden omissa toiminnossa mukana olevien henkilöiden turvallisuuden, suojelun ja syrjimättömyyden parantamiseksi ja takaamiseksi. Tarvittaessa alaikäisten osallistujien (koulujen oppilaat, ammattiin opiskelevat, nuoret) mukana liikkuvuustoiminnassa olisi oltava aikuinen tukihenkilö. Aikuisten tukihenkilöiden olisi varmistettava liikkuvuuden oppimiskomponentin riittävä laatu sekä alaikäisten osallistujien suojelu ja turvallisuus.

Lisäksi kaikilla koulujen oppilailla, opiskelijoilla, harjoittelijoilla, oppisopimusopiskelijoilla, aikuisopiskelijoilla, nuorilla ja henkilöstön jäsenillä, jotka osallistuvat minkä tahansa Erasmus+ -ohjelman avaintoimen liikkuvuustoimintaan, on oltava vakuutus heidän osallistumiseensa liittyvien riskien varalta. Hankkeen organisoijien tehtäväksi jää sopivimman vakuutuksen valinta toteutettavan hanketyypin ja kyseisessä maassa tarjolla olevien vakuutusmuotojen perusteella. Hankekohtaisen vakuutuksen ottaminen ei ole tarpeen, jos osallistujat jo kuuluvat hankkeen organisoijien voimassa olevien vakuutusten piiriin.

Vakuutussuojan on joka tapauksessa käsitettävä seuraavat asiat:

- tarvittaessa matkavakuutus (joka kattaa myös matkatavaroiden vahingoittumisen tai katoamisen)
- vahingonkorvausvastuu (joka käsitteää tarvittaessa ammattivastuu vakuutuksen tai vastuu vakuutuksen)
- tapaturmat ja vakava sairaus (myös pysyvä tai tilapäinen haitta)
- kuolema (myös kotiinkuljetus, jos hanke toteutetaan ulkomaille).

Transnationaalisiin toimintoihin osallistuvien on erittäin suositeltavaa hankkia eurooppalainen sairaanhoitokortti, jos se on mahdollista. Kortti on maksuton, ja sillä saa lääketieteellisistä syistä välittämätöntä sairaanhoitoa julkisessa terveydenhoitojärjestelmässä tilapäisen oleskelun aikana 27 EU-maassa sekä Islannissa, Liechtensteinissa ja Norjassa samoin edellytyksin ja samoin kustannuksin kuin kyseisen maan vakuutetut (joissain maissa hoito on ilmaista). Lisätietoja sairaanhoitokortista ja sen hankkimisesta löytyy osoitteesta <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=fi>.

Jos hankkeeseen osallistuu alle 18-vuotiaita, osallistujaorganisaatioiden on saatava heidän vanhemmiltaan tai huoltajiltaan ennakkolupa osallistumiseen.

MONIKIELISYYS

Monikielisyys on Euroopan yhdentymiskehityksen kulmakiviä, ja se symboloi vahvasti EU:n pyrkimystä olla moninaisuudessaan yhtenäinen. Kielitaito on tärkeimpää niistä taidoista, jotka antavat ihmille paremmat valmiudet

osallistua työmarkkinoille ja hyödyntää tehokkaasti tarjolla olevia tilaisuuksia. EU pyrkii siihen, että jokaisella kansalaisella olisi jo varhaisessa iässä tilaisuus oppia vähintään kahta vierasta kieltä.

Kieltenopiskelun ja kielellisen moninaisuuden edistäminen on yksi ohjelman nimenomaista tavoitteista. Puutteellinen kielitaito on eurooppalaisiin koulutus- ja nuorisoloaan ohjelmiin osallistumisen suurimpia esteitä. Ohjelmassa annetaan mahdollisuus tarjota kielivalmennustukea, millä pyritään lisäämään liikkuvuuden tehokkuutta ja tuloksellisuutta sekä parantamaan oppimistuloksia ja siten edistämään ohjelman kyseisen tavoitteen saavuttamista.

Ohjelmassa tarjotaan kielivalmennustukea liikkuvuustoimintaan osallistujille. Tukea kielten oppimiseen annetaan ensisijaisesti OLS-kielivalmennuspalvelussa (Online Language Support), mukautettuna tarpeen mukaan eri sektoreita varten, koska verkossa kielilä voi opiskella helposti ja joustavasti. Verkossa olevan OLS-kielivalmennuspalvelun avulla osallistujat voivat arvioida, harjoittaa ja parantaa kielitaitoaan. Verkossa olevan kielivalmennuksen lisäksi erityisten kohderyhmien kieltenopiskelua voidaan tukea muilla keinoin, esimerkiksi viittomakielen tai pistekirjoituksen avulla, jotka voidaan rahoittaa niitä koskevasta osallisuustuen kululuokasta.

Myös yhteistyöhankkeiden yhteydessä kannustetaan kieltenopetuksen ja -opiskeluun. Kielitaidon parantamiseen tähtäävät innovaatiot ja hyvät käytännöt voivat käsittää esimerkiksi opetus- ja arvointimenetelmiä, opetusaineistojen laativista, tutkimustyötä, tietokoneavusteista kielen oppimista sekä yrityjyshankkeita, joissa käytetään vieraita kieliä.

Euroopan komissio on perustanut **kielihankkeiden eurooppalaisen laatuleiman (European Language Label)**, jolla annetaan tunnustusta laadulle, tuetaan monikielisyden alalla toteutettujen erinomaisten hankkeiden tulosten jakamista ja lisätään yleistä kiinnostusta kieltenopiskeluun. Kansalliset toimistot myöntävät laatuleiman vuosittain tai joka toinen vuosi koulutusorganisaatioille, jotka ovat toteuttaneet kansallisen toimiston myöntämän Erasmus+ -hankkeen kieltenoppimisen ja -opetuksen alalla erinomaisin tuloksin. Erasmus+ -hankkeiden lisäksi kansallinen toimisto voi myöntää kielihankkeiden eurooppalaisen laatuleiman muille aloitteille, joissa sovelletaan kokonaivaltaista, osallistavaa tai innovatiivista lähestymistapaa kieltenopetuksen ja -oppimiseen.

KANSAINVÄLINEN ULOTTUVUUS

Erasmus+ -ohjelman sisältyy vahva kansainvälinen ulottuvuus (eli yhteistyö ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa) liikkuvuus- ja yhteistyötoiminnassa ja toimintapolitiisia linjauksia koskevassa vuoropuhelussa. Se auttaa eurooppalaisia organisaatioita vastaamaan globalisaation, ilmastonmuutoksen ja digitalisaation aiheuttamiin maailmanlaajuisiin haasteisiin muun muassa tehostamalla kansainvälistä liikkuvuutta ja kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja vahvistaa Euroopan unionin roolia globaalina toimijana. Se lisää yhteiskunnallisia yhteyksiä liikkuvuuden, vaihdon ja valmiuksien kehittämisen avulla, edistää sosialista selviytymiskykyä, ihmillistä kehitystä, työllistettävyyttä sekä aktiivista osallistumista ja tarjoaa säännölliset kanavat ihmisten väliselle yhteistyölle edistämällä yhteisiä painopisteitä koskevia arvoja, periaatteita ja etuja. Toiminta tarjoaa vastauksen laatuun, nykyaikaistamiseen ja työllistettävyyteen liittyviin haasteisiin lisäämällä koulutuksen merkityksellisyyttä ja reagointikykyä vihreän ja kestävän sosioekonomisen elpymisen, kasvun ja hyvinvoinnin edistämiseksi ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Sillä myös edistetään ihmillistä ja institutionaalia kehitystä, digitaalisuutta, kasvua ja työpaikkoja, hyvä hallintotapaa sekä rauhaa ja turvallisuutta. Nuorten toiminta ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa on avaintekijä mukautumiskykyisempien ja kulttuurien väliseen luottamukseen ja ymmärrykseen perustuvien yhteiskuntien luomisessa.

TAITOJEN JA TUTKINTOJEN TUNNUSTAMINEN JA VALIDINTI

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan osaamisen, taitojen ja tutkintojen avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden käyttöä – niitä ovat erityisesti Europassi (myös eurooppalaiset digitaaliset osaamistodistukset), Youthpass, eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF), eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus (ESCO), eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä (ECTS), ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys (EQAVET), Euroopan korkeakoulutuksen laadunvarmistusrekisteri (EQAR) ja eurooppalaisen korkeakoulutuksen laadunvarmistusyhdistys (ENQA) – samoin kuin näitä välineitä tukevia unionin laajuisia koulutusalan verkostoja, etenkin tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansallisista tiedotuskeskuksia (NARIC) sekä Euroguidance-verkostoja, kansallisia Europassi-keskuksia ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten kansallisista koordinointipisteitä. Kaikilla näillä välineillä pyritään helpottamaan osaamisen, taitojen ja tutkintojen tunnustamista ja

ymmärtämistä osallistujamaissa ja niiden välillä niin kaikissa koulutusjärjestelmien osajärjestelmissä kuin eri alojen työmarkkinoilla riippumatta siitä, onko osaaminen, taidot ja tutkinnot hankittu virallisen koulutuksen vai muiden oppimiskokemusten (esimerkiksi työkokemuksen, vapaaehtoispalvelun tai verkko-oppimisen avulla).

Jotta nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa, käytettävissä olevien välineiden on mukauduttava uusiin ilmiöihin, kuten koulutuksen kansainvälistymiseen ja digitaalisen oppimisen ja digitaalisten osaamistodistusten myöntämisen yleistymiseen, sekä tuettava joustavien oppimisyälien luomista opiskelijoiden tarpeiden ja tavoitteiden mukaan. Välineiden olisi myös parannettava taitojen, osaamisen ja tutkintojen vertailukelpoisuutta ja siirrettävyyttä maiden välillä, jotta oppijat ja työntekijät voivat liikkua vapaasti työskentelyä tai jatko-opintoja varten.

Näiden välineiden toteuttamista ja jatkokehittämistä ohjaavat useat pitkän aikavälin toimintapoliittiset asiakirjat, kuten 22. toukokuuta 2017 annettu neuvoston suositus eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä elinikäisen oppimisen edistämiseksi, 18. huhtikuuta 2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2018/646 yhteisistä puitteista parempien palvelujen tarjoamiseksi taitojen ja tutkintojen alalla (Europass) sekä 20. joulukuuta 2012 annettu neuvoston suositus epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista. Nuorisoalan kehittämiseen tarjoavat tukea näiden horisontaalisten asiakirjojen lisäksi teemakohtaiset strategiat, kuten Youthpass-strategia¹⁵ ja eurooppalainen koulutusstrategia¹⁶.

HANKKEISTA JA NIIDEN TULOKSISTA TIEDOTTAMINEN VAIKUTTAVUUDEN MAKSIMOIMISEKSI

Tiedottaminen hankkeista ja niiden tuloksista on keskeisen tärkeää, jotta varmistetaan vaikuttavuus eri tasolla. Erasmus+ -ohjelmasta myönnettävän rahoituksen hakijoiden on toiminnosta riippuen suunniteltava viestintätoimenpiteensä, joilla ne jakavat tietoa hankkeestaan ja sen tuloksista hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Hankehakemukset arviodaan relevanttien kriteerien perusteella sen varmistamiseksi, että nämä näkökohdat otetaan huomioon. Viestintää ja tulosten levittämistä koskevien toimenpiteiden taso ja intensiteetti on suhteutettava Erasmus+ -ohjelman eri toimintojen tavoitteisiin, laajuuteen ja kohteisiin. Erasmus+ -rahoituksen saajien on noudatettava Euroopan komission laatimia viestintäohjeita hankkeiden edunsaajille¹⁷ ja seurattava ja arvioitava viestintätoimenpiteidensä onnistumista sekä laadullisesti että määrällisesti.

Edunsaajien on viestintäohjeiden mukaisesti ilmoitettava Euroopan unionin tuesta selkeästi kaikissa viestintää ja tulosten levittämistä koskevissa toimenpiteissä ja tuotteissa, kuten tapahtumissa, verkkosivustoilla, visuaalisessa materiaalissa ja julkaisuissa. Niiden on erityisesti varmistettava, että kaikessa viestintämateriaalissa käytetään Euroopan unionin logoa, joka on avustussopimuksessa tai avustuspäätöksessä vahvistettujen määräysten mukainen.¹⁸ Edunsaajan avustusta voidaan vähentää, jos näitä määräyksiä ei noudateta.

Edunsaajien on laadittava viestintästrategia ja -suunnitelma ottaen huomioon seuraavat seikat:

- **Viestintätavoitteet:** Hakijoiden on määriteltävä, mitä kullakin viestintätoimenpiteellä halutaan saavuttaa: esimerkiksi lisätä tietoisuutta, edistää yhteiskunnallisia arvoja, luoda uusia kumppanuuksia tai vaikuttaa poliittikoihin ja käytäntöihin.
- **Yleisö tai kohderyhmä:** Hakijoiden on määriteltävä ihmiset, jotka halutaan tavoittaa ja jotka voisivat hyödyntää hanketuloksia. Yleisö tai kohderyhmä on määriteltävä mahdollisimman täsmällisesti. Kyseessä voi olla esimerkiksi koko väestö, tietyt sidosryhmät, asiantuntijat ja muut asianomaiset, päättäjät tai media.
- **Kanavat ja toimenpiteet** kohdeyleisön saavuttamiseksi: Hakijoiden on valittava tehokkaimmat ja valittujen kohderyhmien tarpeita parhaiten vastaavat kanavat ja toimenpiteet (esim. sosiaalinen media, tapahtumat tai julkaisut).
- **Hanketulokset** (tuotokset ja tulokset): Näitä voivat olla muun muassa hyvien käytäntöjen oppaat, käytännön työvälaineet ja tuotteet, tutkimusraportti sekä hankitut tiedot ja taidot. Tuloksia olisi levittävä tai tehtävä tunnetuksi

¹⁵ Youthpass-strategia: <https://www.youthpass.eu/en/about-youthpass/youthpass-strategy/>

¹⁶ Eurooppalainen koulutusstrategia: <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>

¹⁷ Miten viestit hankkeestasi: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/429c34ff-7231-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-248841143>

¹⁸ Ohjeita Euroopan komission visuaalisen ilmeen ja muun muassa Euroopan unionin logon käytöstä on osoitteissa https://commission.europa.eu/resources-partners/european-commission-visual-identity_en?prefLang=fi ja https://commission.europa.eu/system/files/2021-05/eu-emblem-rules_fi.pdf

Erasmus+ -hanketietokannan avulla (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_fi).

- **Ajoitus:** Hakijoiden on suunniteltava huolellisesti, milloin eri toimenpiteet toteutetaan (ja kytkettävä ajoitus työohjelmaan/välitavotteisiin), sovittava realistisista tavoitteista ja huolehdittava joustavuudesta sen mukaan, miten hanke edistyy, muuttuvatko kohdeyleisön tai -ryhmän tarpeet ja miten politiikka ja menettely kehittyvät.
- **Keskeiset tulosindikaattorit:** Tulosindikaattorit ovat arvokas hallinnointiväline viestintää ja tulosten levittämistä koskevien toimenpiteiden edistymisen seuraamiseksi (ja tarvittaessa mukautusten mahdollistamiseksi) niiden toteuttamisen aikana sekä sen arvioimiseksi, missä määrin toimenpiteiden tavoitteet on saavutettu. Keskeisten tulosindikaattorien on oltava yhteneviä komission viestintäverkostoindikaattorien¹⁹ kanssa.

OPETUSAINEISTOJA KOSKEVA AVOIMEN SAATAVUUDEN VAATIMUS ERASMUS+ -OHJELMASSA

Erasmus+ -ohjelmassa edistetään hanketuotosten avointa saatavuutta oppimisen, opettamisen, harjoittelun ja nuorisotyön tueksi. Erasmus+ -edunsaajien on erityisesti asetettava kaikki ohjelmasta rahoitetuissa hankkeissa tuotetut oppimisresurssit ja välineet – asiakirjat, mediatallenteet, ohjelmistot tai muut materiaalit – vapaasti yleisön saataville avoimella lisenssillä. Aineistojen on oltava helposti saatavilla ja ladattavissa maksutta ja rajoituksetta, ja avoimilla lisensseillä on myönnnettävä yleisölle oikeus käyttää, uudelleenkäyttää, muokata ja jakaa resursseja. Tällaisia aineistoja kutsutaan avoimiksi oppimisresursseiksi. Tätä tarkoitusta varten resurssit on ladattava sopivalle vapaasti käytettävissä olevalle alustalle digitaalisessa ja muokattavissa olevassa muodossa. Erasmus+ -edunsaaja kehotetaan käytämään mahdollisimman avoimia lisenssejä²⁰, mutta myös joitakin rajoituksia sisältävien lisenssien käyttö on mahdollista, jos hankkeen luonne tai asianomaisen materiaalin typpi sitä edellyttää ja jos yleisölle kuitenkin annetaan oikeus käyttää, uudelleenkäyttää, muokata ja jakaa resursseja. Lisenssillä voidaan esimerkiksi kieltää muita käytämästä resursseja kaupallisesti tai velvoittaa käytämään jälkiperäisteoksissa samaa lisensiä. Avoimen saatavuuden vaatimus on pakollinen, eikä se rajoita edunsaajien teollis- ja tekijänoikeuksia.

TUTKIMUSTUOTOSTEN JA TIEDON AVOIN SAATAVUUS ERASMUS+ -OHJELMASSA

Erasmus+ -edunsaajia kehotetaan julkaisemaan tutkimustuotoksensa avoimesti eli maksutta ja ilman muita saatavuusrajoituksia käyttäjien kannalta. Tutkimustuotosten julkaisemisessa kehotetaan myös käytämään avoimia lisenssejä. Hankkeissa kerätty tieto olisi mahdollisuksien mukaan julkistava avoimena datana – eli avoimella lisenssillä – sopivassa muodossa ja sopivalla avoimella tietoalustalla.

¹⁹ Viestintäverkostoindikaattorit ja niitä tukeva opas ovat saatavilla seuraavassa osoitteessa:

<https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/2022%20EC%20Comm%20indicators.pdf>

²⁰ Tällaisia ovat esimerkiksi laajasti käytetyt Creative Commons Attribution- tai Creative Commons Attribution-Share Alike -lisenssit luoville teoksiille, GNU Public License ja GNU Lesser Public License ohjelmistoille sekä Open Database License tietokannoille.

MIKÄ ON ERASMUS+ -OHJELMAN RAKENNE?

Erasmus+ -ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi siinä on tarkoitus toteuttaa seuraavat avaintoimet kaudella 2021–2027:

AVAINTOIMI 1: YKSILÖIIKKUVUUS

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

- **Oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuus:** Koulujen oppilaille, opiskelijoille, aikuisopiskelijoille, harjoittelijoille ja nuorille sekä korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten opettajille, kouluttajille, kasvattajille, nuorisotyöntekijöille, liikunta- ja urheilualan henkilöstölle ja oppilaitosten ja kansalaisjärjestöjen henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia hankkia oppimiskokemuksia ja/tai ammatillista kokemusta ulkomailta.
- **Nuorten osallistumishankkeet:** Tämä toimi muodostuu epävirallisten nuorten ryhmien ja/tai nuorisoalan organisaatioiden toteuttamista nuorten johtamista paikallisista ja transnationaalista aloitteista, joilla autetaan nuoria sitoutumaan ja oppimaan osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan, lisätään tietoisuutta Euroopan unionin yhteisistä arvoista ja perusoikeuksista, tuodaan nuoria ja päättäjiä yhteen paikallisella, kansallisella ja EU-tasolla sekä edistetään Euroopan unionin yhteisten tavoitteiden saavuttamista.
- **Henkilöstön liikkuvuus liikunta- ja urheilualalla:** Pääasiassa ruohonjuuratasolla toimivien liikunta- ja urheilualan organisaatioiden henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus kehittää osaamistaan ja pätevyyttään ja hankkia uusia taitoja oppimiseen liittyvän liikkuvuuden ja ulkomailta vietettävän ajanjakson avulla; näin edistetään liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kapasiteetin vahvistamista ja kehittämistä. Tämä toiminto tukee ruohonjuuritason liikunnassa ja urheilussa toimivien valmentajien ja muun (sekä palkatut että vapaaehtoisen) henkilöstön ammatillista kehittymistä. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan henkilöstö, mukaan lukien kaksoisuran urheilun piirissä ja urheilun ulkopuolella valinneet, voi myös tehostaa oppimisvaikutusta ja tiedon siirtoa ruohonjuuritason liikunta- ja urheilualan henkilöstölle ja -organisaatioille. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimivan liikunta- ja urheilualan henkilöstön mahdollisuuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen voidaan tukea, jos tällaisen henkilöstön osallistumisesta voi olla hyötyä ruohonjuuritason liikunnalle ja urheilulle.
- **DiscoverEU:** Tällä toimella tarjotaan 18-vuotiaille mahdollisuus tehdä yksin tai ryhmässä lyhytkestoinen matka Euroopassa. DiscoverEU on epävirallisen oppimisen toiminto, jolla pyritään edistämään tunnetta Euroopan unioniin kuulumisesta ja auttamaan nuoria tutustumaan sen moninaisuuteen. Sillä pyritään myös tarjoamaan nuorille heidän tulevaisuutensa kannalta arvokkaita taitoja ja osaamista sekä innostamaan heitä erityisesti kestävään matkustamiseen ja yleisesti ympäristötietoisuuteen. DiscoverEU käsittää yleisen toiminnon, johon nuoret voivat hakea suoraan Euroopan nuorisoportalissa, sekä DiscoverEU-osallisuustoimen. DiscoverEU-osallisuustoimi on kohdennettu nuorille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta helpotetaan heidän osallistumistaan DiscoverEU-toimintoon tasavertaisesti muiden ikätoveriensa kanssa.
- Ohjelmassa tarjotaan liikkuvuustoimintaan ulkomailta osallistuville **kieltenopiskelumahdollisuuksia**. Tukea kielten oppimiseen annetaan ensisijaisesti OLS-kielivalmennuspalvelussa (Online Language Support), mukautettuna tarpeen mukaan eri sektoreita varten, koska verkossa kieliä voi opiskella helposti ja joustavasti. Erityisissä tapauksissa, joissa verkko-oppiminen ei ole paras väline kohderyhmän tavoittamiseksi, tarjotaan täydentäviä kielellisen tuen muotoja.
- **Virtuaalivaihto korkeakoulutus- ja nuorioalalla:** Tämä toiminto tarjoaa mahdollisuuden järjestää verkossa tapahtuvaa ihmisten välistä toimintaa, jolla edistetään kulttuurien välistä vuoropuhelua ja pehmeiden taitojen kehittämistä ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden, EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kansalaisten välillä. Toiminta toteutetaan pienissä ryhmissä, ja sitä ohjaa aina koulutettu fasilitaattori.

AVAINTOIMI 2 – ORGANISAATIOIDEN JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

Yhteistyöhankkeet, joita ovat muun muassa seuraavat:

- **Kumppanuushankkeet:** Kumppanuushankkeiden ensisijaisena tavoitteena on antaa organisaatioille mahdollisuus parantaa toimintansa laatuja ja tarkoitukseenmukaisuutta, kehittää ja vahvistaa kumppaniverkostojaan, lisätä valmiuksiaan toimia yhdessä transnationaalilla tasolla, vahvistaa toimintansa kansainvälistymistä, vaihtaa ja kehittää uusia käytäntöjä ja menetelmiä sekä jakaa ja vertailla ideoita.
- **Pienimuotoiset kumppanuushankkeet:** Tällä toimella on tarkoitus tuoda ohjelma myös sellaisten pienimuotoisten

toimijoiden ja yksityishenkilöiden ulottuville, joita on vaikea tavoittaa yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja urheilun aloilla. Organisaatioille myönnettävät tukimäärät ovat pienempiä, tuen kesto on lyhyempi ja hallinnolliset vaatimukset ovat yksinkertaisempia kuin kumppanuushankkeissa. Toimella pyritään tavoittamaan ruohonjuuritason organisaatiot, ohjelman uudet toimijat ja vähemmän kokeneet organisaatiot sekä madaltamaan ohjelmaan osallistumisen kynnystä organisaatioille, joiden organisaatoriset valmiudet ovat heikommat.

Huippuosaamiseen tähtäävät kumppanuudet, joita ovat:

- **Eurooppalaiset yliopistot:** Tämä toiminto tukee korkeakoulujen alhaalta ylöspäin suuntautuvien yhteenliittymien syntymistä. Niiden avulla saatetaan rajat ylittää yhteistyö uudelle tasolle laativalla huippuluokan koulutusta, tutkimusta ja innovointia koskevia yhteisiä pitkän aikavälin strategioita yhteisen näkemyksen ja yhteisten arvojen pohjalta.
- **Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt:** Tämä toiminto tukee alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa huippuosaamiseen. Useiden erilaisten paikallisten sidosryhmien osallistumisen avulla ammatilliset oppilaitokset pystyvät nopeasti sovittamaan tarjontansa muuttuvii taloudellisiin ja sosiaalisii tarpeisiin. Huippuyksiköt toimivat tietystä paikallisessa kontekstissa ja luovat osaamisen ekosysteemejä innovointia, alueellista kehitystä ja sosialista osallisuutta varten tehdien samalla yhteistyötä muissa maissa toimivien ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen kanssa kansainvälisten yhteistyöverkostojen kautta. Ne tarjoavat mahdollisuuksia nuorten peruskoulutukseen sekä aikuisten täydennys- ja uudelleenkoulutukseen joustavan ja oikea-aikaisen koulutustarjonnan avulla, joka vastaa dynaamisten työmarkkinoiden tarpeita myös vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä.
- **Erasmus+ Teacher Academies -toiminto:** Tämän toiminnon yleisenä tavoitteena on luoda opettajien koulutuksen järjestäjien eurooppalaisia kumppanuuksia ja perustaa Erasmus+ Teacher Academies -verkostoja, joilla kehitetään eurooppalaista ja kansainvälistä perspektiiviä opettajien koulutuksessa. Teacher Academies -verkostot edistävät monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta, kehittävät opettajien koulutusta EU:n koulutuspoliittisten painopisteiden mukaisesti ja edistävät eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteiden saavuttamista.
- **Erasmus Mundus -toiminto:** Tällä toiminnolla pyritään edistämään korkeakoulujen huippuosaamista ja maailmanlaajuista kansainvälistymistä Eurooppaan sijoittautuneiden korkeakoulujen yhteisesti tarjoamilla ja tunnustamilla maisteriohjelmilla, jotka ovat avoimia maailman muiden maiden korkeakouluille.

Innovaatiokumppanuudet, joita ovat:

- **Innovaatioyhteenliittymät:** Tällä toiminnolla pyritään edistämään korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen, elinkeinoelämän ja tutkimustoiminnan – niin kutsutun osaamiskolmion – keskeisten toimijoiden välistä yhteistyötä, jolla edistetään koulutusjärjestelmien innovointia ja modernisointia, jotta nämä voivat tunnistaa ja antaa työmarkkinoiden tulevaa kysyntää vastaavat taidot, tiedot ja pätevyydet Euroopan kestävän kasvun ja kilpailukyvyn kannalta strategisilla aloilla.
- **Tulevaisuuteen suuntautuvat hankkeet:** Tällä toiminnolla pyritään edistämään innovointia, luovutta ja osallistumista sekä yhteiskunnallista yrityjyyttä koulutuksen eri aloilla. Sillä tuetaan EU:n keskeisiin painopisteisiin perustuvia tulevaisuuteen suuntautuvia ideoita, joita on mahdollista ottaa käyttöön muualla ja jotka voivat antaa panoksen koulutusalan järjestelmien parantamiseksi sekä uudistaa merkittävästi menetelmiä ja käytäntöjä kaiken tyypisissä oppimisen ja aktiivisen osallistumisen ympäristöissä Euroopan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden hyväksi.

Kapasiteetinvahvistamishankkeet, joita ovat:

- **Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Tämä toiminto tukee kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden monenvälisiin kumppanuuksiin. Niillä pyritään tukemaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulutuksen tarkoituksenmukaisuutta, laatua, nykyikaistamista ja saatavuutta kestäväksi sosioekonomista kehitystä edistävinä tekijöinä.
- **Ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Tämä ammatillisen koulutuksen alalla toteutettava toiminto tukee kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden monenvälisiin kumppanuuksiin. Niillä pyritään tukemaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien tarkoituksenmukaisuutta, saatavuutta ja kykyä vastata tarpeisiin kestävän

sosioekonomisen kehityksen edistäjinä.

- **Nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Tällä toiminnolla tuetaan nuorisoalan yhteistyötä ja vaihtoa EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden välillä. Se kattaa epäviralliseen oppimiseen liittyvää toimintaa, ja siinä keskitytään vahvistamaan nuorten kanssa virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella työskentelevien organisaatioiden valmiuksia ja samalla varmistamaan nuorten aktiivinen osallistuminen.
- **Liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeet:** Toiminto tukee kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden liikunta- ja urheilualalla toimivien organisaatioiden monenvälisiin kumppanuuksiin. Niiden tarkoituksena on tukea liikunta- ja urheilualan toimintaa ja politiikkaa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa arvojen edistämisen välineenä sekä koulutusvälineenä yksilöiden henkilökohtaisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi ja yhtenäisempien yhteisöjen luomiseksi.

Voittoa tavoittelemattomat liikunta- ja urheilutapahtumat:

Tällä toimella tuetaan sellaisten voittoa tavoittelemattomien urheilutapahtumien valmistelua, järjestämistä ja seurantaa, joita urheilun alalla toimivat voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tai julkisyhteisöt järjestävät yhdessä tai useassa maassa. Näillä tapahtumilla pyritään parantamaan Erasmus+ -ohjelman urheilutoimien näkyvyyttä sekä lisäämään tietoisuutta urheilun roolista sosiaalisen osallisuuden, yhdenvertaisten mahdollisuuksien ja terveyttä parantavan liikunnan edistämisenä.

Verkkoalustat, kuten **European School Education Platform** -alusta (mukaan lukien eTwinning), **aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE)** ja **Euroopan nuorisoportaalı**, tarjoavat virtuaalisia yhteistyötiloja, kumppanhakutietokantoja, käytäntöyheteisöjä ja muita verkkopalveluja opettajille, kouluttajille, nuorisotyöntekijöille, päättäjille ja muille toimijoille sekä koulujen oppilaille, nuorille ja aikuisopiskelijoille Euroopassa ja sen ulkopuolella.

AVAINTOIMI 3 – TUKI TOIMINTAPOLITIIKAN KEHITTÄMISEEN JA YHTEISTYÖHÖN

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

European Youth Together on toiminto, joka on kohdennettu ruohonjuuritason nuoriso-organisaatioille ja suuremmille organisaatioille ja jolla tuetaan rajat ylittäviä kumppanuuksia. Tähän toimintoon sisältyvällä toiminnalla olisi pyrittävä tavoittamaan nuoria laajemmin, jotta voitaisiin varmistaa näkemysten monimuotoisuus ja tavoittaa erilaisia nuoria nuoriso-organisaatioissa ja niiden ulkopuolella, myös nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Siinä olisi käytettävä useita perinteisiä ja digitaalisia kanavia ja sillä olisi helpotettava kumppanuuksien ja verkostojen kehittämistä, mikä mahdollistaa ruohonjuuritason kansalaisjärjestöjen ja nuorisoliikkeiden osallistumisen ja pääsyn toimeen.

Sen lisäksi tämä avaintoimi kattaa seuraavat toiminnot:

- Toiminnot, joilla valmistellaan ja tuetaan koulutusta, nuorisoa ja liikuntaa ja urheilua koskevan EU:n toimintapolitiikan toteuttamista, korkeakoulutusta, ammatillista koulutusta, kouluja ja aikuisoppimista koskevat alakohtaiset ohjelmat mukaan lukien, ja helpotetaan erityisesti **avointen koordinointimenetelmien** hallinnointia ja toimintaa.
- Eurooppalaiset **kokeiluhankkeet**, joita vetävät korkean tason viranomaiset ja joihin liittyy luotettaviin arviontinen menetelmiin perustuvia poliittikatoimien kenttäkokeita useissa maissa. EU:n nuorisostategian mukaisesti rahoitustukea myönnetään myös kunkin kansallisen viranomaisen EU:n nuorisodiallogin puitteissa nimeämien kansallisten työryhmien toimintaa edistäville rakenteille.
- Toiminnot, joilla pyritään keräämään näyttöä ja tietoa koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan järjestelmistä ja toimintapolitiikoista kansallisella ja EU:n tasolla perustellun päätöksenteon helpottamiseksi. Näytön kerääminen ja analysointi toteutetaan **EU:n laajuisilla tai kansainvälisillä kysely- ja muilla tutkimuksilla sekä temaatisen ja maakohtaisen asiantuntemuksen** avulla.
- Toiminnot, joilla helpotetaan **taitojen ja tutkintojen avoimuutta ja tunnustamista sekä opintosuoritusten siirtoa** laadunvarmistuksen tehostamiseksi sekä epävirallisen ja arkioppimisen validoinnin, taitojen hallinnan ja neuvonnan tukemiseksi. Tähän alaan sisältyy myös tuki kansallisen ja EU:n tason elimille ja verkostoille, jotka helpottavat Euroopan laajuisia vaihtoja ja joustavien oppimisyälien kehittämistä eri koulutus- ja nuorisoalojen välillä sekä virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen puiteissa.
- Toiminnot, joilla edistetään **toimintapoliittisia linjauksia koskevaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa Euroopan**

unionissa ja sen ulkopuolella esimerkiksi konferensseilla, tapahtumilla ja muulla toiminnalla, joihin osallistuu koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan päättäjiä, toimijoita ja muita sidosryhmiä, tietoisuuden lisäämiseksi asiaan liittyvistä EU:n toimintapolitiista ohjelmista ja Euroopan tunnetuksi tekemiseksi erinomaisena opiskelu- ja tutkimuspaikkana.

- **Yhteistyö sellaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa**, joiden asiantuntemusta ja analysointivalmiuksia arvostetaan laajalti (esimerkiksi OECD ja Euroopan neuvosto), koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilupolitiikan vaikuttavuuden ja lisäarvon vahvistamiseksi.

JEAN MONNET -TOIMINNOT

Jean Monnet -toiminnolla tuetaan seuraavia toimintoja:

- **Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla**: Tällä toiminnolla tuetaan korkeakouluja Euroopassa ja sen ulkopuolella, ja tavoitteena on edistää Euroopan yhdentymistä koskevaa opetusta ja tutkimusta sekä tiedemaailman ja päättäjien välillä käytävää toimintapolitiittista keskustelua ja näkemystenvaihtoa EU:n politiikan painopisteistä. Tukea myönnetään seuraaviin alatoimintoihin: **Jean Monnet -moduulit**: Jean Monnet -moduulit ovat lyhyitä opintokokonaisuuksia yhdessä tai useammassa Eurooppa-opintojen oppiaineessa. **Jean Monnet -professuurit**: Jean Monnet -professuurit ovat yksittäisille Eurooppa-opintoihin erikoistuneille yliopistoprofessoreille tarkoitettuja pidempia opetusvirkoja. **Jean Monnet -osaamiskeskukset**: Jean Monnet -osaamiskeskukset ovat keskuksia, jotka keräävät Eurooppa-opintojen eri oppiaineiden korkean tason asiantuntijoiden tietämystä ja kehittävät transnationalista toimintaa muissa maissa sijaitsevien akateemisten laitosten kanssa ja luovat näihin rakenteellisia yhteyksiä.
- **Jean Monnet -toiminnot muilla koulutussektoreilla**: Tällä toiminnolla edistetään tietämystä Euroopan unionista EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Sillä on tarkoitus luoda koulutuksen järjestäjille mahdollisuksia kehittää ja tarjota sisältöä oppijoille sekä opettajien koulutuksen järjestäjille mahdollisuksia tukea opettajia menetelmillä ja ajantasaisella tiedolla Euroopan unionia koskevista kysymyksistä. Lisäksi pyritään edistämään keskustelua ja näkemystenvaihtoa EU:hun liittyvien asioiden oppimisesta koulujen ja ammatillisen koulutuksen edustajien ja sidosryhmien välillä. Tukea myönnetään seuraaviin alatoimintoihin: **Opettajien koulutus**: suunnitellaan ja tarjotaan EU-aiheita koskevia koulutuskokonaisuuksia opettajille. **Opi EU:sta -toiminto**: tarkoituksesta on parantaa ymmärrystä EU:sta yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa (ISCED-tasot 1–4).
- **Jean Monnet "toimintapolitiittinen keskustelu"**: Jean Monnet -verkostot korkeakoulutuksen alalla keräävät ja jakavat johonkin komission painopisteeseen liittyvän erityisen aiheen mukaisesti tutkimustuloksia, kurssien sisältöjä ja kokemuksia ja tuotoksia (kuten tutkimuksia, artikkeleja ja kurssien sisältöjä) ja keskustelevat niistä kumppanien kesken. **Jean Monnet -verkostot muilla koulutussektoreilla** vaihtavat hyviä käytäntöjä ja toteuttavat yhteisopetusta tietyssä maaryhmässä.
- **Jean Monnet -tuki laitoksielle ja järjestöille**: Tällä toiminnolla tuetaan laitoksia ja järjestöjä, jotka edistävät Euroopan etua ja tarjoavat unionille sekä sen jäsenvaltioille ja kansalaisille laadukkaita palveluja tiettyjen ensisijaisten oppiaineiden aloilla. Näiden laitosten ja järjestöjen tärkeimpään toimintaan kuuluu tutkimus, muun muassa tietojen kerääminen ja analysointi tulevien toimintapolitiikkojen laatimiseksi, paikan päällä ja verkossa annettava opetus kansainvälisten organisaatioiden tuleville työntekijöille ja virkamiehille erityisesti oikeudellisilla ja johtamisen aloilla, EU:n ensisijaisia kysymyksiä koskevien tapahtumien järjestäminen sekä erityisten tulosten ja yleisen tiedon levittäminen suurelle yleisölle.

MIKÄ ON OHJELMAN BUDGETTI?

Ohjelman ohjeelliset kokonaismäärärahat EU:n talousarviosta seitsenvuotiskaudeksi 2021–2027 ovat yli 26 miljardia euroa²¹. Vuotuisen talousarvion hyväksyy budjettivallan käyttäjä. EU:n talousarvion hyväksymisvaiheita voi seurata seuraavalta sivustolta:

²¹ Ohjelman rahoituspuitteiksi on ohjeellisesti vahvistettu 24,574 miljardia euroa käypinä hintoina sekä 1,7 miljardin euron lisämäärärahat vuoden 2018 hintoina.

Tietoja toimintokohtaisista budjeteista löytyy Erasmus+ -ohjelman vuoden 2025 työohjelmasta:
https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle_fi

KUKA TOIMEENPANEE ERASMUS+ -OHJELMAA?

EUROOPAN KOMISSIO

Erasmus+ -ohjelman toteuttamisesta vastaa viime kädessä Euroopan komissio. Se hallinnoi määärärahoja ja asettaa painopisteitä, tavoitteita ja arvointiperusteita pitkin ohjelmakautta. Se myös ohjaa ja seuraa ohjelman yleistä toteuttamista, jatkotoimia ja arvointia Euroopan tasolla. Lisäksi Euroopan komissiolla on kokonaivastuu ohjelmaa kansallisella tasolla toimeenpaneenvien hallintorakenteiden valvonnasta ja koordinoinnista.

EUROOPAN KOULUTUKSEN JA KULTTUURIN TOIMEENPANO VIRASTO (EACEA)

Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA) vastaa useiden Erasmus+ -ohjelman toimintojen toteutuksesta Euroopan tasolla. EACEA toimeenpanee ohjelmaa suoralla hallinnoinnilla. Tämän oppaan sisältämien tietojen lisäksi tämän oppaan kattamia ja toimeenpanoviraston hallinnoimia toimintoja koskevat ehdotuspyyntöasiakirjat ja hakulomakkeet julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa osoitteessa <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

Toimeenpanovirasto vastaa hankkeiden koko hallinnosta niiden koko elinkaaren ajan alkaen ohjelman tunnetuksi tekemisestä ja avustushakemusten arvioinnista aina hankkeiden seurantaan sekä hankkeiden ja ohjelman tulosten levittämiseen. Sen tehtäväänä on myös julkistaa erityisiä ehdotuspyyntöjä toiminnoista, joita ei käsitellä tässä ohjelmaoppaassa.

Euroopan komissio hoitaa toimeenpanoviraston kautta myös seuraavat tehtävät:

- laati selvityskäsi Erasmus+ -ohjelman tuetuista aloista
- harjoittaa tutkimusta ja tutkimustietoon perustuvaa toimintaa Eurydice-verkoston välityksellä
- parantaa ohjelman näkyvyttä ja järjestelmävaikuttuksia levittämällä ja hyödyntämällä sen tuloksia
- varmistaa Erasmus+ -ohjelmalla tuettujen elinten ja verkostojen sopimusten hallinnoinnin ja rahoituksen
- hallinnoi tarjouskilpailuja, jotka koskevat palvelujen tarjoamista Erasmus+ -ohjelman puitteissa.

KANSALLISET TOIMISTOT

Erasmus+ -ohjelman toimeenpano perustuu etupäässä välilliseen hallinnointiin, eli Euroopan komissio antaa talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä kansallisielle toimistolle. Tausta-ajatuksena on tuoda Erasmus+ mahdollisimman lähelle edunsaajia ja ottaa huomioon erilaiset kansalliset koulutus- ja nuorisoalan järjestelmät. Tätä varten kukaan EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa on nimennyt yhden tai useampia kansallisia toimistoja²² (niiden yhteystiedot ovat saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_fi). Kansalliset toimistot tiedottavat ohjelmasta ja toimeenpanelevat sitä kansallisella tasolla. Ne toimivat myös Euroopan komission sekä paikallisen, alueellisen ja kansallisen tason osallistujaorganisaatioiden välisenä yhteispisteenä. Kansallisten toimistojen tehtäväänä on

- tarjota mahdollisille edunsaajille tietoa Erasmus+ -ohjelmasta
- käsitellä hankehakemukset oikeudenmukaisesti ja avoimesti, kun ne valitsevat omassa maassaan rahoitettavia hankkeita
- seurata ja arvioda ohjelman toimeenpanoa omassa maassaan
- tarjota taustatukea hankehakijoille ja osallistujaorganisaatioille hankkeen koko elinkaaren ajan
- toimia tehokkaasti yhteistyössä kaikkien kansallisten toimistojen verkoston ja Euroopan komission kanssa
- taata ohjelman näkyvyys ja edistää sitä

²² Kansalliset Erasmus+ -toimistot: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/contacts/national-agencies?facets_permanent%7Cfield_eac_topics=1964

- edistää ohjelman tulosten levittämistä ja hyödyntämistä paikallisella ja kansallisella tasolla.

Lisäksi kansallisilla toimistoilla on tärkeä asema väliportaina Erasmus+ -ohjelman toimintapolitiikan kehittämisessä ja laadullisessa toimeenpanossa, sillä ne

- toteuttavat hankkeiden elinkaaren aikaisen hallinnon lisäksi hankkeita ja toimintaa, kuten koulutus- ja yhteistyötoimintaa ja verkostoitumistoimintaa, joilla tuetaan ohjelman laadullista toimeenpanoa ja/tai edistetään poliikan kehittämistä ohjelmalla tuetuilla aloilla
- kannustavat uusia toimijoita, vähemmän kokeneita organisaatioita sekä kohderyhmiä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, jotta näilläkin olisi mahdollisuus osallistua ohjelmaan täysipainoisesti
- hakeutuvat yhteistyöhön ulkopuolisten elinten ja kansallisten viranomaisten kanssa vahvistaakseen ohjelman vaikuttavuutta omilla toiminta-aloillaan, jäsenvaltioissaan ja Euroopan unionissa.

Kansallisten toimistojen kannustavan lähestymistavan tarkoituksesta on opastaa Erasmus+ -ohjelman mahdollisia hakijoita ja edunsaajia kaikissa eri vaiheissa: ensitutustumisessa ohjelmaan, hakumenettelyssä, hankkeen toteutuksessa ja loppuarvioinnissa. Tämä lähestymistapa on linjassa valintamenettelyjen oikeudenmukaisuuden ja avoimuuden periaatteiden kanssa. Tausta-ajatuksena on, että yhtäläisten mahdollisuksien takaamiseksi kaikille on välttämätöntä tarjota tukea ohjelman eri kohderyhmiille niiden tarpeita vastaavilla opastus-, neuvonta-, seuranta- ja valmennusjärjestelyillä.

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimia toimintoja koskevat ehdotuspyynnöt julkaistaan Erasmus+ -ohjelman verkkosivustolla²³ ja niistä levitetään tietoa kansallisten toimistojen verkkosivuilla.

---

²³ Erasmus+ -asiakirja-arkisto: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines>

MITKÄ MUUT ELIMET OSALLISTUVAT OHJELMAN TOIMEENPANOON?

Edellä mainittujen elinten lisäksi seuraavat resurssikeskukset, tiedotustoimistot, portaalit ja osaamis- ja asiantuntijaverkostot tarjoavat lisääsiantuntemusta Erasmus+ -ohjelman toimeenpanossa:

SALTO-RESURSSIKEKSET

SALTO-resurssikeskusten tavoitteena on parantaa Erasmus+ -ohjelman laatua ja vaikutusta järjestelmän tasolla tarjoamalla erityisalojen asiantuntemusta, resurssuja, tietoja ja koulutusta Erasmus+ -ohjelman kansallisille toimistoille ja muille koulutus- ja nuorisotyöalan toimijoille. Tähän toimintaan kuuluvat muun muassa kurssien järjestäminen, seminaarit ja työpajat, opintovierailut, foorumit, yhteistyö ja kumppanuuksien luominen Erasmus+ -ohjelman painopisteaiheisiin liittyen.

Kukin SALTO-resurssikeskus voi kattaa kaikki ohjelmaan kuuluvat alat tai vain joitakin niistä. SALTO-resurssikeskuksilla voi toiminta-alastaan riippuen olla joko temaatteinen tai alueellinen painopiste (itäisen kumppanuuden maat ja Venäjä, eteläisen Välimeren maat, Länsi-Balkanin maat) tai ne voivat keskittää tukitoimiin (Euroopan solidaarisuusjoukot, koulutus- ja yhteistyötoiminta). Esimerkiksi alueelliset SALTO-resurssikeskukset kattavat ainoastaan nuorisoalan toiminnot.

Lisäksi SALTO-resurssikeskukset tarjoavat SALTO-verkkosivustojen kautta erilaisia verkkotyökaluja ja tietokantoja. Valikoimaan kuuluu muun muassa nuorisotyöntekijöille tarjolla olevia eurooppalaisia koulutustoimia esittelevä eurooppalainen koulutuskalenteri (European Training Calendar), välineitä ja menetelmiä koulutustoimintaa varten, verkkooppimismahdollisuuksia, tietokanta nuorisotyöalan kouluttajista ja resurssihenkilöistä sekä mahdollisuus hakea kumppaniorganisaatioita. SALTO-resurssikeskusten työhön kuuluu ohjelmien saavutusten, kokemusten ja niistä saatujen oppien seuraaminen ja esittely niiden omalla toiminta-alalla.

ERASMUS+ -OHJELMAN MONIALAISIA PAINOPISTEITÄ TUKEVAT SALTO-RESURSSIKEKSET

Neljä SALTO-resurssikeskusta tukee Erasmus+ -ohjelman monialaisia painopisteitä:

OSALLISUUTTA JA MONINAISUUTTA TUKEVA SALTO

Kaksi SALTO-resurssikeskusta työskentelee yhdessä osallisuutta ja moninaisuutta koskevan painopisteen tukemiseksi ohjelman kaikilla aloilla: toinen keskuksista toimii koulutusalalla ja toinen nuorisoalalla.

Näiden SALTO-resurssikeskusten tehtävänä on parantaa Erasmus+ -hankkeiden laatua ja vaikuttavuutta, jotta ohjelmasta saadaan entistä osallistavampi ja moninaisempi.

Nämä SALTO-keskukset toimivat myös näyttöön perustuvan tiedon keskuksina ja puolueettomina välittäjinä osallisuuteen ja moninaisuteen liittyvää ohjelmien hallinnointia koskevan asiantuntemuksensa ja kokemuksensa pohjalta. Sitä varten ne jatkuvasti kokoavat ohjelman toteuttamisesta tällä aihealueella saatua osaamista ja kokemuksia ja kanavovat niitä ohjelman kehittämiseen yhteistyössä kansallisten toimistojen verkoston ja komission kanssa asiaankuuluvilla foorumeilla. Lisäksi nämä SALTO-keskukset auttavat kansallisia toimistoja toimeenpanemaan ohjelmaa siten, että asiaa koskevat poliittiset päätökset (esim. neuvoston päätelmät/päätöslauselmat), vastavuoroiseen oppimiseen liittyvän toiminnan tulokset sekä osallisuuden ja moninaisuuden ensisijaista tavoitetta koskevat päätökset saadaan tuotua käytäntöön.

Osallisuutta ja moninaisuutta tukevien SALTO-keskusten keskeiset tehtävät:

- parantaa Erasmus+ -hankkeiden ja -toiminnan laatua ja vaikutusta keskittyen osallisuuden ja moninaisuuden ensisijaiseen tavoitteeseen
- auttaa optimoimaan koulutuksen ja nuorisotoiminnan osallisuutta ja moninaisuutta koskevan, Erasmus+ -ohjelmassa määritellyn ensisijaisen tavoitteen saavuttamista, seurantaa ja jatkotoimia

- toimia keskeisessä roolissa kansallisten toimistojen opastamiseksi hankkeiden analysoinnissa ja niiden vaikutusten arvioinnissa keskittyen koulutuksen ja nuorisotoiminnan osallisuutta ja moninaisuutta koskevan ensisijaiseen tavoitteeseen.

VIHREÄÄ SIIRTYMÄÄ JA KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ TUKEVA SALTO

Vihreää siirtymää ja kestävää kehitystää tukeva SALTO-resurssikeskus kattaa kaikki Erasmus+ -ohjelman alueet. Se auttaa vastaamaan ohjelmien avulla ilmastonmuutokseen liittyviin haasteisiin ja käsittelemään ilmastoona ja ympäristöön liittyviä aiheita kaikissa toiminnossa.

Tämä SALTO-keskus tukee ympäristönsuojelua, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevan ensisijaisen tavoitteen toimeenpanoa uusissa ohjelmissa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja ilmastosopimuksen mukaisesti. Se tukee myös eurooppalaisen koulutusalueen toimia, jotka liittyvät ilmasto- ja kestävyysasioita koskevan koulutukseen, ja edistää suoraa ”kestävää vihreää Eurooppaa” koskevan eurooppalaisen nuorisotavoitteen (yksi EU:n nuorisostategian sisältyvistä 11 tavoitteesta) saavuttamista. **Vihreää siirtymää ja kestävää kehitystää tukevan SALTO-keskuksen** keskeiset tehtävät:

- parantaa Erasmus+ -hankkeiden ja -toiminnan laatua ja vaikutusta keskittyen kestävään kehitykseen ja ilmastonmuutoksen torjuntaan
- auttaa optimoimaan ympäristönsuojelua, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevan, Erasmus+ -ohjelmassa ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa ohjelmassa määriteltyyn ensisijaisen tavoitteen saavuttamista, seurantaa ja jatkotoimia
- toimia keskeisessä roolissa kansallisten toimistojen opastamiseksi hankkeiden analysoinnissa ja niiden vaikutusten arvioinnissa keskittyen ympäristönsuojelua, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevan ensisijaiseen tavoitteeseen.

DIGITALISAATIOA TUKEVA SALTO

Digitalisaatiota tukeva SALTO-resurssikeskus kattaa kaikki Erasmus+ -ohjelman alueet. Se tukee digitalisaatioon liittyvän horisontaalisen painopistetavoitteen toteuttamista Erasmus+ -ohjelmassa ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjelmassa. Tavoitteena on parantaa jatkuvasti digitaalisen koulutuksen laatua ja sisällyttää digitaalisia näkökohtia nuorisoalan toimintaan entistä enemmän. Tämä on linjassa digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman, kahden neuvoston suosituksen (jotka koskevat a) onnistuneen digitaalisen koulutuksen keskeisiä mahdollistavia tekijöitä ja b) digitaalisten taitojen koulutustarjonnan parantamista koulutusalalla sekä nuorisoalan keskeisten poliittikka-asiakirjojen kanssa. Se toimii näytöön perustuvan tiedon keskuksena digitaalisen koulutuksen ja nuorisotyön osalta ja kanavoi tietoa toimeksiantoansa kuuluvalta alalta osaksi ohjelmaa sekä politiikan laadintaa varten. Digitalisaatiota tukevan SALTO-keskuksen keskeiset tehtävät:

- parantaa ohjelmiin kuuluvien hankkeiden ja toiminnan laatua ja vaikutusta keskittyen digitalisaatioon liittyviin painopisteisiin
- auttaa optimoimaan digitaalista koulutusta ja nuorisotyötä koskevien, Erasmus+ -ohjelmassa ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa ohjelmassa määriteltyjen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamista, seurantaa ja jatkotoimia
- toimia keskeisessä roolissa kansallisten toimistojen opastamiseksi digitaalisuuteen liittyvien painopisteiden toteuttamisessa sekä hankkeiden analysoinnissa ja niiden vaikutusten arvioinnissa keskittyen digitalisaatioon liittyviin ohjelmien ensisijaisiin tavoitteisiin; tästä saadaan aineksia myös toimintapolitiikan kehittämiseen ja sidosryhmäfoorumeita sekä erityisesti eurooppalaista digitaalisen koulutuksen keskusta varten.

OSALLISTUMISTA JA TIEDOTTAMISTA TUKEVA SALTO

Osallistumista ja tiedottamista tukeva SALTO-resurssikeskus kattaa kaikki Erasmus+ -ohjelman alueet. Se pohjustaa aktiivista osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan edistäviä strategisia ja innovatiivisia toimia muun muassa

- laatimalla hakijoille ja edunsaajille opastusta erityisesti siitä, miten voidaan edistää osallistumista demokraattiseen päätöksentekoon ja kansalais- ja yhteiskuntatoimintaan vapaaehtoistyön tai yhteisöperustaisissa järjestöissä toimimisen kautta
- tarjoamalla kaikille kansallisille toimistoille tukea ja neuvontaa uusimmista strategioista useampien ihmisten tavoittamiseksi ja tiedotustoiminnan laadun, vaikuttavuuden ja osallistavuuden sekä hanketulosten kestävyyden ja siirrettävyyden parantamiseksi. Näiden SALTO-keskusten lisäksi on kaksi alakohtaista SALTO-resurssikeskusta, jotka kehittävät kansallisten toimistojen ja edunsaajaorganisaatioiden valmiuksia tehdä yhteistyötä Erasmus+ -ohjelman puitteissa ja helpottavat transnationalista yhteistyötä, verkostoitumista ja vastavuoroista oppimista kansallisten toimistojen ja eri sidosryhmien välillä pääasiassa koulutus- ja yhteistyötoiminnan kautta.

Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät koulutus- ja yhteistyötoimintaa lisäarvon tuottamiseksi Erasmus+ -ohjelmalle ja sen yleisen laadun parantamiseksi. Koulutus- ja yhteistyötoimintaan voi kuulua työpajoja, seminaareja ja muun tyypisiä tapahtumia tai toimenpiteitä, joiden avulla jaetaan hyviä käytäntöjä ja saatuja kokemuksia sekä tarjotaan verkostoitumismahdollisuuksia Erasmus+ -ohjelman sidosryhmiille. Kontaktiseminaarit ovat erityisesti ohjelmassa uusille organisaatioille hyvä keino löytää kumppaneita. Koulutus- ja yhteistyötoimintaan voivat osallistua sellaisten organisaatioiden edustajat, jotka jo ovat mukana Erasmus+ -ohjelmassa tai jotka suunnittelevat avustuksen hakemista ohjelmasta.

KOULUTUSTA JA YHTEISTYÖTÄ KOULUTUSALALLA TUKEVA SALTO

- tarjoaa foorumin eurooppalaiselle koulutus- ja yhteistyötoiminnalle
- antaa sidosryhmiille mahdollisuksia muun muassa kehittää organisaatioidensa valmiuksia hyödyntää täysimääräisesti Erasmus+ -ohjelman mahdollisuuksia
- jakaa parhaita käytäntöjä Euroopan maiden välillä, löytää kumppaneita tai lisätä hankkeiden vaikutusta Euroopan tasolla.

Lisätietoja saa osoitteesta: www.salto-et.net

KOULUTUSTA JA YHTEISTYÖTÄ NUORISOALALLA TUKEVA SALTO

Koulutusta ja yhteistyötä nuorisoalalla tukeva SALTO-resurssikeskus keskittyy strategisten ja innovatiivisten toimien kehittämiseen, jotta voidaan varmistaa nuorisoalan koulutusstrategioiden ja -toiminnan laatua koskeva yleinen lähestymistapa sekä epävirallisen ja arkioppimisen tunnustaminen nuorisotyössä koko Euroopassa muun muassa

- kehittämällä ja toteuttamalla menettelyjä, toimintaa ja välineitä Youthpass-strategian puitteissa epävirallisen ja arkioppimisen sekä nuorisotyön tukemiseksi ja niiden tunnustamisen ja validoinnin edistämiseksi
- kehittämällä ja toteuttamalla menettelyjä, toimintaa ja välineitä eurooppalaisen koulutusstrategian puitteissa nuorisoalalla, jotta voidaan tukea eurooppalaisen nuorisotyön kapasiteetinvahvistamista ja laadun kehittämistä
- parantamalla nuorisoalan hankkeiden laatua kursseilla, välineillä ja käytännöllisillä julkaisuilla sekä ohjauksella
- tarjoamalla kansallisten toimistojen henkilöstölle tukea tietämyksenhallinnan ja henkilöstökoulutuksen kautta.

NUORISOALAN ALUEELLISET SALTO-RESURSSIKESKUKSET

Kolme alueellista SALTO-keskusta: **KAAKKOIS-EUROOPAN SALTO**, **ITÄ-EUROOPAN SALTO** ja **KAUKASUKSEN SALTO** ja **SALTO EUROMED** edistävät strategista ja innovatiivista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden ja Erasmus+ -ohjelmaan ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaan ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja näihin ohjelmiin assosioitumattomien kolmansien maiden sidosryhmien välillä tavoitteenaan

- lisätä ja parantaa entisestään hankkeiden ja kumppanuuksien määrää, laatua ja vaikutuksia
- tukea nuorisotyötä ja nuorisoalan toimintapolitiikan kehittämistä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansiissa maissa Länsi-Balkanilla, itäisen kumppanuuden maissa ja Venäjällä ja eteläisen Välimeren maissa.

Lisätietoja saa osoitteista: www.salto-et.net ja www.salto-youth.net.

TIEDOTUSTOIMISTOT

Kansalliset Erasmus+ -toimistot

Kansalliset Erasmus+ -toimistot avustavat komissiota, toimeenpanovirastoa ja paikallisia viranomaisia Erasmus+ -ohjelman toimeenpanossa tietyissä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansiissa maissa (Länsi-Balkan, itäiset naapurimaat, eteläisen Välimeren maat ja Keski-Aasia). Ne toimivat näissä maissa yhteispisteinä sidosryhmissä, jotka osallistuvat Erasmus+ -ohjelmaan korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan sekä liikunnan ja urheilun aloilla. Erasmus+ -toimistot lisäävät ohjelman kansainvälisten ulottuvuuden tuntemusta, näkyvyyttä, merkitystä ja vaikuttavuutta.

Kansallisten Erasmus+ -toimistojen tehtävään on

- tarjota tietoa Erasmus+ -toiminnasta, johon kyseinen valtio voi osallistua (muun muassa korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan sekä liikunnan ja urheilun aloilla)
- neuvoa ja avustaa mahdollisia hakijoita
- koordinoida korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijaverkoston paikallistiimiä
- edistää tutkimuksia ja tapahtumia
- antaa taustatukea toimintapolitiisia linjauksia koskevalle vuoropuhelulle
- pitää yhteyttä paikallisiin viranomaisiin ja unionin edustustoihin
- seurata politiikan kehitystä edellä mainituilla aloilla kyseisessä valtiossa.

Kansalliset Erasmus+ -yhteispisteet

Tietyissä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansiissa maissa (Pohjois- ja Etelä-Amerikka, Saharan eteläpuolinen Afrikka, Lähi-itä, Aasia ja Tyynenmeren maat) kansallisten yhteispisteiden verkosto auttaa komissiota, toimeenpanovirastoa ja paikallisia viranomaisia tarjoamaan ohjausta, käytännön tietoa ja apua kaikista Erasmus+ -ohjelmaan osallistumisen näkökohdista korkeakoulutuksen, nuorisotoiminnan, ammatillisen koulutuksen sekä liikunnan ja urheilun aloilla. Ne toimivat maansa sidosryhmien yhteispisteinä ja lisäävät Erasmus+ -ohjelman globaalın ulottuvuuden tuntemusta, näkyvyyttä, merkitystä ja vaikuttavuutta.

Tutkintotodistusten akateemisen tunnustamisen kansalliset tiedotuskeskuksset (NARIC)

NARIC-verkosto tarjoaa tietoa tutkintotodistusten ja muissa Euroopan maissa suoritettujen opiskelujaksojen tunnustamisesta NARIC-keskuksen sijaintimaassa ja neuvoa ulkomaisia korkeakoulututkintoja koskevissa kysymyksissä. Verkosto tarjoaa asiantuntevia neuvoja niille, jotka ovat lähdössä ulkomaille työskentelemään tai suorittamaan lisäopintoja, sekä oppilaitoksiille, opiskelijoille, neuvojille, vanhemmille, opettajille ja mahdollisille työnantajille.

Euroopan komissio tukee NARIC-verkoston toimintaa seuraavin keinoin: tietojen ja kokemusten vaihto maiden kesken, hyvien käytäntöjen tunnistaminen, alan järjestelmien ja politiikkojen vertaileva analyysi sekä kaikkia kiinnostavien koulutuspoliittisten asioiden reflektointi ja analysointi.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa <https://www.enic-naric.net/>.

Eurodesk-verkosto

Eurodesk-verkosto tarjoaa nuorille ja heidän parissaan työskenteleville tietopalveluja koulutus- ja nuorisoalalla avautuvista mahdollisuuksista Euroopassa ja nuorten osallistumisesta Euroopan tason toimintaan.

Kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa toimiva Eurodesk-verkosto, jonka Euroopan laajuista toimintaa koordinoi keskustoimisto Eurodesk Brussels Link, vastaa tiedusteluihin, antaa tietoa rahoituksesta, järjestää tapahtumia ja laatii julkaisuja. Lisäksi se osallistuu Euroopan nuorisoportalin tuottamiseen.

Euroopan nuorisoportalin tarjoaa Euroopan ja kansallisen tason tietoja ja mahdollisuuksia, jotka ovat kiinnostavia Euroopassa asuvien, opiskelevien tai työskentelevien nuorten kannalta. Se on saatavilla 28 kielellä.

Euroopan nuorisoportalialiin pääsee osoitteesta www.youth.europa.eu. Lisätietoja Eurodeskistä löytyy osoitteesta www.eurodesk.eu.

Otlas – kumppanhakuvälaine nuorisoalan organisaatioille

Yksi nuorisoalan SALTO-resurssikeskusten kehittämistä ja ylläpitämistä välineistä on Otlas, keskitetty verkkopohjainen kumppanhakuvälaine nuorisoalan organisaatioille. Ne voivat rekisteröidä Otlasiin yhteystietonsa ja niitä kiinnostavat alat sekä syöttää järjestelmään kumppanipyynnitöjä hankeideoita varten.

Lisätietoja on osoitteissa www.salto-et.net ja www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding.

PORATAALIT JA VÄLINEET

Erasmus+ -hanketietokanta

Erasmus+ -hanketietokannassa on saatavilla tietoja ja tuloksia kaikista Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetuista hankkeista. Organisaatiot voivat saada virikkeitä kaikista näistä hankkeista koskevista tiedoista ja hyödyntää Erasmus+ -ohjelman toteuttamisesta saatuja tuloksia ja kokemuksia.

Tietokannassa esitettävien hanketietojen ja -tulosten on oltava kaikilta osin henkilötietojen käyttöä koskevien sovellettavien sääntöjen mukaisia. Ensisijainen vastuu sääntöjen noudattamisesta on hankkeiden edunsaajilla virastojen hankejohtajien valvonnassa.

Hankkeita voidaan etsiä muun muassa avainsanojen, avaintoimien, vuoden, maan, aiheen tai tulosten tyypin perusteella. Viimeisimpä hankkeita koskevat haut voidaan tallentaa ja niitä voidaan päivittää jatkuvasti ennalta määritetyjen kriteerien mukaisesti. Portaalissa annetaan esimerkkejä hyvien käytäntöjen hankkeista, jotka on määritelty poliittisen merkityksellisyyden, vaikuttavuuden ja viestintäpotentiaalin osalta.

Erasmus+ -ohjelman hanketietokanta on osoitteessa www.ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects.

European School Education Platform -alusta ja eTwinning

European School Education Platform -alusta on kaikkien yleissivistävän koulutuksen alalla toimivien sidosryhmien – koulujen henkilöstö, tutkijat, päättäjät ja muu ammattihenkilöstö – kohtauspaikka, joka kattaa kaikki tasot varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja toiselle asteelle, ammatillinen peruskoulutus mukaan lukien.

Alustalla toimii myös **eTwinning**, joka on opettajien ja muun koulujen henkilöstön muodostama yhteisö. Se toimii suojaatussa ympäristössä, johon on pääsy vain kansallisten tukiorganisaatioiden todentamilla työntekijöillä. Osallistujille on tarjolla monenlaista toimintaa: he voivat tehdä yhteistyötä toisten koulujen ja luokkien kanssa, keskustella kollegojen kanssa ja kehittää ammatillista verkostoitumista tai hyödyntää erilaisia ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksia (verkossa ja lähiopetuksessa).

eTwinning-hankkeeseen osallistuvat opettajat ja koulut saavat taustatukea kansalliselta tukiorganisaatioiltaan (NSO). Nämä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten nimeämät organisaatiot auttavat kouluja rekisteröitymisessä, kumppanien etsinnässä ja hanketoiminnassa, tekevät eTwinningin käyttöä tunnetuksi, jakavat tunnustuspalkintoja ja laatumerkkejä sekä järjestävät opettajille ammatilliseen kehittämiseen tähtäävää toimintaa.

Kansallisia tukiorganisaatioita koordinoi keskustukipalvelu (CSS), joka vastaa myös European School Education Platform -alustan rakentamisesta ja opettajien ammattitaitoa kehittävän EU:n tasoinen toiminnan järjestämisestä.

European School Education Platform -alusta ja eTwinning löytyvät osoitteesta www.school-education.ec.europa.eu.

Aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE)

Aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi EPALE on Euroopan komission hanke, jota rahoitetaan Erasmus+ -ohjelmasta. Se on tarkoitettu aikuisoppimisen ammattilaistalle, kuten opettajille, kouluttajille ja vapaaehtoistyön tekijöille, ja alan päätäjille, tutkijoille, journalistille ja akateemiselle yhteisölle sekä muille aikuisoppimisen parissa toimiville.

Sivusto tarjoaa ajantasaisia uutisia alan kehityksestä sekä interaktiivisia verkostoja, joiden kautta voi olla yhteydessä muihin käyttäjiin Euroopan eri maissa, osallistua keskusteluihin ja vaihtaa hyviä käytäntöjä. EPALE tarjoaa monia välineitä ja monenlaista sisältöä, kuten Erasmus+ -tuen (mahdollisia) saajia erityisesti kiinnostavia työkaluja. Esimerkkejä:

- kurssi- ja tapahtumakalenteri
- kumppanhakuväline, jonka avulla voidaan etsiä kumppaneita EU:n rahoittaman hankkeen valmisteluun tai etsiä tai tarjota mahdollisuksia osallistua työn varjostamiseen (job shadowing)
- opinto-opas, josta sivustolla kävijät voivat löytää laajan valikoiman verkkoko- ja perinteisiä kursseja
- käytäntöyhteisöt, jotka tarjoavat mahdollisuuden toimia yhteistyössä samoista aiheista kiinnostuneiden ihmisten ja organisaatioiden kanssa
- yhteiset tilat, joissa hankekumppanit voivat kehittää hankettaan suojaatussa ympäristössä
- **Erasmus+Space**, joka on erityisesti Erasmus+ -ohjelman avaintoimien 1 ja 2 hankkeiden koordinaattoreille ja niiden kumppaneille tarkoitettu turvallinen ja suojattu väline, jonka avulla monimuotoliikkuvuutta/-yhteistyötä voidaan toteuttaa käytännössä ja jota voidaan käyttää hankkeiden hallinnointiin ja tulosten levittämiseen
- Tietolähteet-osio, jossa hankkeiden edunsaajat voivat hakea hyödyllistä lähdemateriaalia ja/tai julkista artikkeleita, opetusmateriaalia, raportteja, oppaita ja muuta edunsaajien hankkeissa tai organisaatioissa tuotettua materiaalia ja joka tarjoaa siten mahdollisuuden tiedonvälitykseen
- blogi, jossa hankkeiden osallistujat voivat jakaa kokemuksiaan tai ladata videoita, joissa ne esittelevät tuloksiaan vapaamuotoisella ja vauhdikkaalla tavalla.

EU-rahoitusta saavia hankkeita kannustetaan jakamaan sivustolla tietoa toiminnoistaan ja tuloksistaan blogikirjoitusten, uutisten, tapahtumien ja muun tyypisen toiminnan avulla.

EPALEN ylläpidosta huolehtivat keskustukipalvelu ja EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden kansallisten tukiorganisaatioiden verkosto, joiden tehtäväänä on löytää kiinnostavia tietoja ja kannustaa sidosryhmiä käyttämään foorumia ja vaikuttamaan sen sisältöön.

EPALE on osoitteessa www.epale.ec.europa.eu.

SELFIE-itsereflektioväline

SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the Use of Innovative Educational Technologies) on maksuton, monikielinen ja verkkopohjainen itsereflektioväline. Sen tarkoituksena on auttaa peruskouluja, lukioita ja ammatillisia oppilaitoksia kehittämään digitaalisia valmiuksiaan.

Koululle tarkoitettu SELFIE-itsereflektioväline kerää anonymisti oppilaiden, opettajien ja koulunjohtajien näkemyksiä siitä, miten teknologiaa käytetään heidän koulussaan. Nämä kerätään lyhyisiin väitteisiin ja kysymyksiin yksinkertaisella vastausasteikolla 1–5 annettujen vastausten perusteella. Näiden tietojen pohjalta väline tuottaa raportin, eräänlainen tilannekuvaan ("selfien") koulun vahvuksista ja heikkouksista digiteknologian käytössä. SELFIE-välinettä voivat käyttää Euroopassa ja sen ulkopuolella toimivat peruskoulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset. Se on saatavilla yli 30 kielellä. Välinettä voidaan käyttää missä tahansa koulussa – myös sellaisissa, joiden infrastruktuuri ja laitteisto ovat vähemmän kehittyneitä ja teknologian käyttö vähäisempää.

Koronapandemia on aiheuttanut valtavan siirtymän digitaaliteknologian käyttöön etätyöskentelyssä ja -oppimisessa, myös ammatillisessa koulutuksessa. Kriisi on myös osoittanut, että ammatillisen koulutuksen työssäoppimisjaksojen säilyttäminen yrityksissä on vaikeaa, minkä vuoksi ammatillisen koulutuksen opettajien ja yritysten sisäisten kouluttajien välisen vuoropuhelun tehostaminen digitaalisin keinoin on entistä tärkeämpää.

Osana digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaa kehitetty uusi opettajille tarkoitettu väline (opettajien SELFIE), joka on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä, antaa opettajille mahdollisuuden arvioida itse digitaalista osaamistaan ja varmuuttaan digiteknologian käytössä sekä saada välitöntä palautetta vahvuksista ja puutteista ja siitä, missä asiaissa heillä on kehittämisen varaa. Opettajaryhmät voivat myös käyttää välinettä ja laatia koulutussuunnitelman yhdessä.

Lokakuussa 2021 käynnistettiin uusi työssäoppimiseen tarkoitettu SELFIE-väline kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Sen avulla voidaan saattaa yhteen ammatillisia oppilaitoksia ja yrityksiä keskustelemaan siitä, miten digiteknologia voidaan parhaiten sisällyttää tarjolla olevaan koulutukseen. Työssäoppimiseen tarkoitettu SELFIE-väline kerää koulunjohtajien, ammatillisen koulutuksen opettajien ja oppijoiden näkökulmien lisäksi myös yritysten sisäisten kouluttajien näkemyksiä neljäntenä näkökulmana. Työssäoppimiseen tarkoitettu SELFIE-välineen jatkokehittämisessä keskitytään tutkimaan, miten väline voisi tukea koulutuspolitiikan seurantaa ja laadintaa eri maissa ja EU:n tasolla. Lisäksi olisi analysoitava tarkemmin työssäoppimiseen tarkoitettu SELFIE-välineen vaikutusta yrityksiin, jotta voidaan tarkastella mahdollisuuksia yritysten laajempaan osallistumiseen tai kehittää välinettä edelleen siten, että se kattaa erilaisia näkökohtia yritysten tarpeita vastaavasti.

SELFIE-välineen ovat kehittäneet yhteinen tutkimuskeskus ja koulutuksen, nuorioasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto.

Lisätietoja SELFIE-välineestä on osoitteessa www.ec.europa.eu/education/schools-go-digital.fi.

HEInnovate

HEInnovate-itsearvointiväline tarjoaa EU:ssa ja muualla toimiville korkeakouluille mahdollisuuden tarkastella itsereflektion avulla innovointi- ja yrittäjyysvalmiuksiaan yhdessä tai useammassa seuraavista välineen kattamista kahdeksasta ulottuvuudesta:

- johtajuus ja hyvä hallintotapa
- organisatoriset valmiudet: henkilöstö, resurssit, kannustimet ja palkkiot
- yrittäjyyshenkinen opetus ja oppiminen
- yrittäjien valmentaminen ja tukeminen
- digitaalinen muutos ja digitaaliset valmiudet
- yrittäjyysekosysteemi ja -verkostot
- kansainvälistynyt oppilaitos
- yrittäjähenkisen korkeakoulun vaikutus.

HEInnovate on myös käytäntöyhteisö, ja sen asiantuntijat tarjoavat korkeakouluille työpajoja, joilla parannetaan niiden innovointikykyä, sekä kouluttajien koulutustapahtumia, joilla lähestymistapaa levitetään laajemmalle kansallisella tasolla. Koulutusmateriaalia on saatavilla välilineen verkkosivustolla. Verkkoalustalla on nähtävissä myös tapaustutkimuksia ja käyttäjien kertomuksia, joissa esitellään esimerkkejä korkeakoulujen erilaisista lähestymistavoista innovointiin kaikkialla EU:ssa. Siviston paranneltu versio otettiin käyttöön kesäkuussa 2023: siihen on sisällytetty ajantasaistettuja väittämiä (joihin itsearvointi perustuu) ja suosituksia seurantatoimista "toimintakorttien" muodossa.

Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettavissa hankkeissa, kuten Eurooppalaiset yliopistot -alliansseissa ja innovaatioyhteentapahtumissa, kannustetaan käyttämään HEInnovate-välinettä tarvittaessa hankkeiden tueksi.

HEInnovate-väline on saatavilla osoitteessa www.heinnovate.eu.

Euroopan nuorisoportaalit

Euroopan nuorisoportaalit tarjoaa Euroopan ja kansallisen tason tietoja ja mahdollisuuksia, jotka ovat kiinnostavia Euroopassa asuvien, opiskelevien tai työskentelevien nuorten kannalta. Nuorisoportaalissa myös kannustetaan nuoria osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa EU:n nuorisodiallogin sekä muiden sellaisten aloitteiden kautta, joilla pyritään kuulemaan nuoria ja ottamaan heidän näkemyksensä huomioon päättöksenteossa.

Euroopan nuorisoportaalit tarjoaa tietoa myös muille nuorisoalalla toimiville sidosryhmille. Se on saatavilla 28 kielellä ja löytyy osoitteesta www.youth.europa.eu.

Eurooppalainen opiskelijakorttialoite

Eurooppalaisella opiskelijakorttialoitteella pyritään yksinkertaistamaan oppimiseen ja koulutukseen liittyvää liikkuvuutta digitalisoimalla ulkomailta opiskelun järjestämiseen tarvittavat tärkeimmät osatekijät tiedotuksesta hakuprosesseihin ja isäntäyhteisöön kotiutumiseen ulkomailta. Tämän aloitteen yhteydessä Erasmus+ -mobiilisovellus ja paperiton Erasmus -verkosto ovat nyt korkeakoulujen ja opiskelijoiden saatavilla, ja niitä parannetaan edelleen lisäämällä niihin uusia palveluja ja toimintoja käyttäjiä varten.

Erasmus+ -mobiilisovellus tarjoaa opiskelijoille yhden verkossa olevan yhteispisteen, josta he saavat kaikki tiedot ja palvelut, joita he tarvitsevat ennen vaihtojaan ulkomailta, niiden aikana ja niiden jälkeen. Erasmus+ -mobiilisovellus sisältää myös tietoja ohjelmaan osallistumisesta muiden sektorien oppijoille. Sovellus on ladattavissa App Store- ja Google Play -palveluista. Lisätietoja on osoitteessa www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/erasmus-app.

Paperiton Erasmus -verkoston avulla korkeakoulut voivat liittyä keskitettyyn viestintäkanavaan ja vaihtaa saumattomasti opiskelijoiden liikkuvuutta koskevia tietoja turvallisella ja yksinkertaisella tavalla, joka tukee täysin digitaalista liikkuvuuden hallintaa, kuten digitaalisia opintosopimuksia ja digitaalisia korkeakoulujen välistä sopimuksia. Korkeakoulut, jotka haluavat tietoa paperiton Erasmus -verkostoon liittymisestä ja sen käytöstä, voivat tutustua ohjeisiin ja oppaisiin paperiton Erasmus -sivulla eurooppalaista opiskelijakorttia koskevan aloitteen portaalissa osoitteessa www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/ewp.

OSAAMIS- JA ASIANTUNTIJAVERKOSTOT

Eurydice-verkosto

Eurydice-verkoston toiminta keskittyy Euroopan eri koulutusasteiden rakenteisiin ja järjestelyihin, ja se pyrkii parantamaan koulutusjärjestelmien keskinäistä tuntemusta Euroopan eri maissa. Verkosto tarjoaa Euroopan koulutusjärjestelmistä ja -politiikoista vastaavien henkilöiden päättöksenteon tueksi Euroopan laajuisia vertailevia analysejä sekä maakohtaista tietoa koulutus- ja nuorisoalalta.

Eurydice-verkosto tuottaa runsaasti tietoa: yksityiskohtaisia kuvausia ja yleisesittelyjä kansallisista koulutusjärjestelmistä (National Education Systems and Policies), vertailevia teemaraportteja Euroopan unionille tärkeistä kysymyksistä (Thematic Reports), indikaattoreita ja tilastoja (Key Data Series) sekä erityyppisiä koulutusalan perustietoja esimerkiksi jäsenvaltioiden koulujärjestelmien rakenteesta ja koulujen työ- ja loma-ajoista sekä vertailuja opettajien palkoista ja oppiaineiden tuntimääristä eri maissa ja eri koulutusasteilla (Facts and Figures).

Eurydice koostuu toimeenpanovirastossa sijaitsevasta keskuskoordinaatioyksiköstä ja kansallisista yksiköistä, joita on perustettu kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden lisäksi Albaniaan, Bosnia ja Hertsegovinaan ja Montenegroon.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.eurydice.eacea.ec.europa.eu.

Youth Wikin kansallisten vastuutahojen verkosto

Youth Wiki on interaktiivinen työkalu, joka tarjoaa yhdenmukaista, ajantasaista ja helposti hyödynnettävää tietoa eurooppalaisista nuorista ja nuorisopolitiikasta eri maissa. Jotta voidaan EU:n nuorisostategian mukaisesti lisätä tietoa nuoria koskettavista kysymyksistä Euroopassa, Youth Wikiin osallistuvia kansallisista rakenteita tuetaan taloudellisesti.

Taloudellista tukea myönnetään EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitseville kansallisten viranomaisten nimeämille elimille sellaista toimintaa varten, jolla tuotetaan maakohtaista tietoa, vertailukelpoisia maakuvauksia ja indikaattoreita nuorisojärjestelmien ja -politiikan keskinäisen tuntemuksen parantamiseksi EU:ssa.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki.

Korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijaverkosto (HERE)

Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa, joissa toimii Erasmus+ -ohjelman kansallinen toimisto, korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijoiden kansalliset tiimit tarjoavat asiantuntemusta paikallisviranomaisille ja sidosryhmille korkeakoulutuksen uudistusta ja kehittämistä varten. Tiimit osallistuvat omien maidensa korkeakoulupoliikan laadintaan. HERE-verkoston toiminta perustuu vertaiskontakteihin. Kussakin kansallisessa tiimissä on 5–15 jäsentä. HERE-verkoston jäsenet ovat korkeakoulutuksen asiantuntijoita, esimerkiksi rehtoreita, vararehtoreita, dekaaneja, kokeneita tutkijoita, kansainvälistä suhteista vastaavia virkamiehiä ja opiskelijoita.

Korkeakoulu-uudistuksen asiantuntijoiden tehtävänä on tukea

- korkeakoulupoliikan kehittämistä omissa maissaan edistämällä korkeakoulutuksen nykyaiastamista, uudistusprosesseja ja strategioita tiiviissä yhteistyössä kunkin maan paikallisten viranomaisten kanssa
- EU:n kanssa käytävää korkeakoulupoliittista vuoropuhelua
- koulutus- ja neuvontatoimintaa, joka kohdistuu paikallisiin sidosryhmiin, erityisesti korkeakouluihin ja niiden henkilöstöön
- Erasmus+ -hankkeita (erityisesti kapasiteetin vahvistamista koskevan toiminnon mukaisesti toteutettuja) levittämällä niiden tuloksia ja saavutuksia, etenkin hyviä käytäntöjä ja innovatiivisia aloitteita ja hyödyntämällä niitä koulutustarkoituksiin.

EU:n ammatillisen koulutuksen välineiden toimeenpanoa tukevat kansalliset tiimit

Ammatillisen koulutuksen asiantuntijoiden kansallisten tiimien tarkoituksena on tarjota asiantuntemusta, jolla edistetään EU:n ammatillisen koulutuksen välineiden ja periaatteiden soveltamista Erasmus+ -ohjelmasta tuetuissa EU:n rahoittamissa hankkeissa. Asianomaiset EU:n ammatillisen koulutuksen välineet (kuten EQAVET-viitekehys, eurooppalaiset ammatilliset ydinprofiliit, tutkinnon suorittaneiden seuranta ja ammatillinen huippusaaminen) on määritelty ammatillista koulutusta koskevissa poliittisissa asiakirjoissa, kuten laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisissa puitteissa ja

ammatillista koulutusta koskevassa neuvoston suosituksessa. Asiantuntijoiden olisi erityisesti autettava Erasmus+ -ohjelmasta tuettavien EU:n rahoittamien hankkeiden edunsaajia ottamaan edellä mainitut EU:n ammatillisen koulutuksen välineet käyttöön hankkeissaan.

Kansallisten EQAVET-yhteispisteiden verkosto

EQAVET-yhteispisteet ovat kansallisten viranomaisten perustamia elimiä, joiden tarkoitus on tuoda yhteen työmarkkinaosapuolia sekä kansallisia ja alueellisia sidosryhmiä ja muita asianomaisia toimijoita, jotta ne voivat osaltaan edistää ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyn (joka määritellään neuvoston suosituksessa kestäväksi kilpailukykyä, sosialista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta²⁴⁾) toimeenpanoa.

EQAVET-yhteispisteiden tavoitteena on

- tehdä konkreettisia aloitteita EQAVET-viitekehyn toimeenpanemiseksi ja kehittämiseksi edelleen
- tiedottaa EQAVET-viitekehystä monenlaisille sidosryhmille ja saada ne mukaan osallistumaan kehyn toimeenpanoon
- edistää itsearvointia tehokkaan laadunvarmistuksen tukena
- tarjota ajantasainen kuvaus EQAVET-viitekehykseen perustuvista kansallisista/alueellisista laadunvarmistusjärjestelyistä
- osallistua laadunvarmistusta ammatillisen koulutuksen järjestelmän tasolla koskeviin EU-tason vertaisarvointeihin.

EQF, Europassi ja Euroguidance – kansalliset keskukset

Näitä kolmea kansallisten keskusten verkosta tuetaan kussakin maassa yhdellä tai useammalla avustussopimuksella:

Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyn (EQF) kansalliset koordinaatiopisteet (NCP)

Kansallisten viranomaisten nimeämät eurooppalaisen tutkintojen viitekehyn kansalliset koordinaatiopisteet (EQF/NCP) tukevat kansallisia viranomaisia

- kansallisten tutkintoviitekehysten kehittämisessä, toimeenpanossa ja tarkistamisessa ja niiden suhteuttamisessa eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen
- tarvittaessa tarkistettaessa ja päivityttääessa kansallisten tutkintoviitekehysten tai -järjestelmien tasojen suhteuttamista eurooppalaiseen tutkintojen viitekehyn tasoihin.

Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyn kansalliset koordinaatiopisteet tuovat EQF-viitekehyn lähemmäs kansalaisia ja organisaatioita

- tukemalla asianmukaisten EQF-tasojen sisällyttämistä todistuksiin, tutkintotodistuksiin, tutkintotodistusten liitteisiin ja muihin tutkintoasiakirjoihin sekä tutkintoasiakirjojen tietokantoihin
- laativalla tutkintorekistereitä tai tietokantoja, jotka kattavat kansallisiin tutkintoviitekehysiin sisältyvät tutkinnot, ja julkaisemalla ne Europass-verkkopalveluun.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.europa.eu/europass/en/implementation-european-qualifications-framework-eqf.

Kansalliset Europassi-keskukset

Europassin tärkein ominaisuus on verkkoportaalit, joita tarjoaa yksityishenkilöille ja organisaatioille vuorovaikutteisia työkaluja ja tietoa oppimismahdollisuudesta, tutkintojen viitekehysistä ja tutkinnoista, ohjauksesta, osaamista koskevan tiedon hankinnasta, itsearvointivälaineistä ja taitojen ja tutkintojen dokumentoinnista sekä yhteyksistä oppimis- ja työllistymismahdollisuuteen. Tämä edellyttää kansallisten viranomaisten nimeämien elinten tekemää huomattavaa työtä kansallisella tasolla. Tähän sisältyy erityisesti seuraavaa:

- kansallisten tietojen asettaminen EU:n verkkoalustan saataville varmistamalla yhteenliittäntä EU:n verkkoalustan ja oppimismahdollisuudesta koskevien kansallisten tietolähteiden ja kansallisten tutkintotietokantojen tai -rekisterien välillä
- EU:n verkkoalustan tarjoamien palvelujen käytön edistäminen
- yhteydenpito kaikkiin asiaankuuluviin sidosryhmiin kansallisella tasolla.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa www.europa.eu/europass/.

Euroguidance-verkosto

Euroguidance on kansallisten viranomaisten nimeämien kansallisten resurssi- ja tietokeskusten eurooppalainen verkosto. Kaikilla Euroguidance-keskuksilla on seuraavat yhteiset tavoitteet:

- tehdä yhteistyötä ja antaa tukea unionin tasolla ohjausta koskevien politiikkojen, järjestelmien ja käytäntöjen tehostamiseksi unionissa (elinkäisen ohjausmenon eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen)
- tukea ohjaajien osaamisen kehittämistä
- tarjota laadukasta tietoa elinkäisestä ohjauksesta
- tehdä tunnetuksi eurooppalaisia mahdollisuudesta oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen ja uranhallintaan (Europassi-portaalin avulla).

Euroguidance-verkoston pääkohderyhmiä ovat koulutus- ja työllisyysalan ohjaajat ja päätäjät.

Lisätietoja saa osoitteesta www.euroguidance.eu.

KUKA VOI OSALLISTUA ERASMUS+ -OHJELMAAN?

Erasmus+ -ohjelman tärkeimpänä kohderyhmänä ovat yksittäiset henkilöt. He kytkeytyvät Erasmus+ -ohjelmaan siitä tuettavaa toimintaa järjestävien organisaatioiden, oppilaitosten, elinten tai ryhmien kautta. Ohjelman osallistumisehdossa viitataankin näihin kahteen kohderyhmään: "osallistujat" (eli Erasmus+ -hankkeiden toimintaan osallistuvat henkilöt, jotka voivat saada osan osallistumiskustannusten kattamiseen tarkoitetusta EU-avustuksesta) ja "osallistujaorganisaatiot"²⁵ (mukaan lukien Erasmus+ -hankkeisiin joko hakijoina tai kumppaneina osallistuvat nuorten epäviralliset ryhmät ja itsenäiset ammatinharjoittajat). Sekä osallistujien että osallistujaorganisaatioiden osallistumisehdot määritetyvät sen mukaan, mistä maasta käsin ne toimivat.

ERASMUS+ -HANKKEIDEN TOIMINTAAN OSALLISTUJAT

²⁵ Luonnolliset henkilöt eivät ole oikeutettuja hakemaan avustusta Erasmus+ -ohjelman kansallisilta toimistoilta tai toimeenpanovirasto EACEA:ltä, lukuun ottamatta itsenäisiä ammatinharjoittajia (eli yksityisiä liikkeenharjoittajia, jos yrityksellä ei ole luonnollisen henkilön oikeushenkilöllisyystä erillistä oikeushenkilöllisyyttä). Yhteisöt, joilla ei ole sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä, voivat poikkeuksellisesti osallistua edellyttäen, että niiden edustajilla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia niiden puolesta ja että ne tarjoavat EU:n taloudellisille eduille oikeushenkilöiden tarjoamaa suojaavaa vakuudet. EU:n elimet (lukuun ottamatta Euroopan komission yhteistä tutkimuskeskusta) eivät voi kuulua hakijakonsortioon.

Erasmus+ -hankkeisiin osallistuvilta edellytetään pääsääntöisesti EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa asumista. Eräisiin toimintoihin, joita on erityisesti korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunnan ja urheilun aloilla, voivat osallistua myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujat.

Erasmus+ -hankkeisiin osallistumiselle on asetettu erityisehtoja kunkin toiminnon tyypin mukaan.

Tärkeimmät kohderyhmät ovat yleisesti ottaen seuraavat:

- Korkeakoulutuksen hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat korkeakouluopiskelijat (niin kutsutut "short cycle" - tutkinnot, alempi ja ylempi korkeakoulutuskinto sekä jatko-opinnot), korkeakouluopettajat ja professorit, korkeakoulujen henkilöstö sekä yrityksissä työskentelevät kouluttajat ja asiantuntijat.
- Ammatillisen koulutuksen alan hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat oppisopimusopiskelijat ja ammattiin opiskelevat, ammatillisen koulutuksen alan asiantuntijat ja kouluttajat, ammatillisen peruskoulutuksen organisaatioiden henkilöstö sekä yrityksissä työskentelevät kouluttajat ja asiantuntijat.
- Yleissivistää koulutusta koskevien hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat koulunjohtajat, koulujen opettajat ja muu henkilöstö sekä esi- ja perusopetuksen oppilaat ja lukio-opiskelijat.
- Aikuiskoulutusalan hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat muun kuin ammatillisen aikuiskoulutuksen organisaatioiden jäsenet sekä muiden kuin ammatillisten aikuisoppilaitosten kouluttajat, henkilöstö ja opiskelijat.
- Nuorisoalan hankkeiden tärkeimpinä kohderyhminä ovat 13–30-vuotiaat nuoret²⁶ sekä nuorisotyöntekijät ja nuorisoalalla toimivien organisaatioiden henkilöstö ja jäsenet.
- Liikunta- ja urheilualan hankkeiden tärkeimpänä kohderyhmänä ovat liikunta- ja urheilualan ammattilaiset ja vapaaehtoiset sekä urheilijat ja valmentajat.

Tarkemmat tiedot kutakin toimintoa koskevista osallistumisehdoista löytyvät tämän oppaan B-osasta.

OSALLISTUJAORGANISAATIOT

Osallistujaorganisaatiot ehdottavat ja panevat toimeen Erasmus+ -hankkeita. Jos hanke tulee valituksi, hakijaorganisaatiosta tulee Erasmus+ -avustuksen edunsaaja. Edunsaajat allekirjoittavat avustussopimuksen, jonka nojalla niille myönnetään taloudellista tukea hankkeen toimeenpanoon.

Pääsääntöisesti edellytetään, että Erasmus+ -hankkeisiin osallistuvat organisaatiot ovat sijoittautuneet johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Eräisiin toimintoihin, joita on erityisesti korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunnan ja urheilun aloilla, voivat osallistua myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujaorganisaatiot.

Erasmus+ -hankkeisiin osallistumiselle on asetettu erityisehtoja ohjelmasta tuettujen toimintojen tyypin mukaan. Ohjelmaan voivat yleisesti ottaen osallistua kaikki koulutus-, nuoriso- tai urheilualojen organisaatiot. Useisiin toimintoihin voivat osallistua myös muut työmarkkinoiden toimijat.

Tarkempia tietoja löytyy ohjelmaoppaan B-osasta.

TUKIKELPOSET MAAT

EU:n jäsenvaltiot osallistuvat täysimääräisesti Erasmus+ -ohjelman kaikkiin toimintoihin. Lisäksi Erasmus+ -ohjelmasta annetun asetuksen 19 artiklan mukaisesti ohjelmaan assosioidaan seuraavat kolmannet maat:

- Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) jäsenet, jotka ovat Euroopan talousalueen (ETA) jäseniä: Norja, Islanti ja

²⁶ Eri toimenpidetyypeihin sovelletaan eri ikärajoja. Lisätietoja on ohjelmaoppaan B-osassa. On syytä muistaa myös seuraavaa: Alaikärajat – osallistujien on ylitettävä vähimmäisikä viimeistään toiminnon alkamispäivänä. Yläikärajat – osallistujat eivät saa toiminnon alkamispäivänä ylittää asetettua enimmäisikää.

Liechtenstein

- liittyvät maat, ehdokasmaat ja mahdolliset ehdokasmaat: Pohjois-Makedonia, Turkki ja Serbia.

EU:n jäsenvaltioita ja edellä mainittuja ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita kutsutaan jäljempänä '**EU:n jäsenvaltioiksi ja ohjelmaan assosioituneiksi kolmansiksi maiksi**'.

Lisäksi ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden, jäljempänä '**ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat**', oikeussubjektit voivat asetuksen 20 artiklan mukaisesti olla oikeutettuja osallistumaan Erasmus+ -toimintoihin asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jos se on unionin edun mukaista.

EU:N JÄSENVÄLTIOT JA OHJELMAAN ASSOSIOITUNEET KOLMANNET MAAT

Seuraavat maat voivat osallistua täysimääräisesti kaikkiin Erasmus+ -ohjelman toimintoihin:

Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiot ²⁷			
Belgia	Kreikka	Liettua	Portugali
Bulgaria	Espanja	Luxemburg	Romania
Tšekki	Ranska	Unkari	Slovenia
Tanska	Kroatia	Malta	Slovakia
Saksa	Italia	Alankomaat	Suomi
Viro	Kypros	Itävalta	Ruotsi
Irlanti	Latvia	Puola	

Ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat ²⁸		
Pohjois-Makedonia	Islanti	Norja
Serbia	Liechtenstein	Turkki

OHJELMAAN ASSOSIOITUMATTOMAT KOLMANNET MAAT

²⁷ Merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä (päätös merentakaisten alueiden, Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatiosta), 5 päivänä lokakuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2021/1764 (EUR-Lex - 32021D1764 - FI - EUR-Lex (europa.eu)) 33 artiklan 2 kohdan mukaan unioni varmistaa, että merentakaistaista maista ja alueilta tulevat organisaatiot ja henkilöt ja niihin menevät organisaatiot ja henkilöt voivat osallistua Erasmus+ -ohjelmaan ohjelman sääntöjen mukaisesti ja niihin jäsenvaltioihin sovellettavien järjestelyjen mukaisesti, joihin asianomaiset merentakaiset maat ja alueet ovat sidoksissa. Tämä tarkoittaa, että merentakaisten maiden ja alueiden organisaatiot ja henkilöt voivat osallistua ohjelmaan "EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan" statuksella, jolloin "EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa" on se jäsenvaltio, johon alue kuuluu. Luettelo merentakaistaista maista ja alueista on osoitteessa www.ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_en.

²⁸ Edellyttää, että Euroopan unionin ja kyseisten maiden välistä assosiaatiopomukset allekirjoitetaan.

Seuraavat maat voivat osallistua ohjelman tiettyihin toimintoihin, jos tietyt kriteerit ja ehdot täytyvät. Jotkin näistä maista saavat julkista kehitysapua.²⁹ Tämän ohjelmaoppaan B-osasta löytyy tieto siitä, mitkä maat ovat oikeutettuja osallistumaan kuhunkin toimintoon.

Länsi-Balkan (alue 1)	Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo ³⁰ , Montenegro
Itäiset naapurimaat (alue 2)	Armenia, Azerbaidžan, Georgia, Moldova, kansainvälisessä oikeudessa tunnustettu Ukrainan alue, Valko-Venäjä ³¹
Eteläisen Välimeren maat (alue 3)	Algeria, Egypti, Israel ³² , Jordania, Libanon, Libya, Marokko, Palestiina ³³ , Syrija ³⁴ , Tunisia
Venäjän federaatio (alue 4)	Kansainvälisessä oikeudessa tunnustettu Venäjän alue
Alue 5 Aasia	<ul style="list-style-type: none"> a) Bangladesh, Bhutan, Filippiinit, Indonesia, Intia, Kambodža, Kiina, Laos, Malediivist, Malesia, Mongolia, Myanmar, Nepal, Pakistan, Pohjois-Korea, Sri Lanka, Thaimaa, Vietnam b) Korkean tulotason maat ja alueet³⁵: Brunei, Hongkong, Japani, Korean tasavalta, Macao, Singapore, Taiwan
Alue 6 Keski-Aasia	Afganistan, Kazakstan, Kirgisia, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Alue 7 Lähi-itä	<ul style="list-style-type: none"> a) Irak, Iran, Jemen b) Korkean tulotason maat: Arabiemirikunnat, Bahrain, Kuwait, Oman, Qatar, Saudi-Arabia
Alue 8 Tyynenmeren alue	<ul style="list-style-type: none"> a) Cookinsaaret, Fidži, Itä-Timor, Kiribati, Marshallinsaaret, Mikronesia, Nauru, Niue, Palau, Papua-Uusi-Guinea, Salomonsaaret, Samoa, Tonga, Tuvalu, Vanuatu b) Korkean tulotason maat: Australia, Uusi-Seelanti

²⁹ Vähiten kehittyneiden maiden luettelo on osoitteessa <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf>.

³⁰ Tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 ja Kansainvälisen tuomiostuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen.

³¹ Neuvoston 12. lokakuuta 2020 antamien päätelmien mukaisesti ja ottaen huomioon Valko-Venäjän osallisuuden Venäjän Ukrainaan kohdistamaan sotilaalliseen hyökkäykseen, jonka Eurooppa-neuvosto on tunnustanut helmikuussa 2022 antamissaan päätelmissä, EU on lopettanut yhteistyön Valko-Venäjän julkisten elinten ja valtion omistamien yritysten kanssa. Jos tilanne muuttuu, asiaa voidaan tarkastella uudelleen. Siihen asti EU jatkaa yhteistyötä valtiosta riippumattomien, paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, tapauksen mukaan myös tämän ohjelman puitteissa, ja on mahdollisuksien mukaan tehostanut tukeaan näille toimijoille.

³² Komission tiedonannossa n:o 2013/C 205/05 (EUVL C 205, 19.7.2013, s. 9–11) esitettyt tukikelpoisuusehdot koskevat kaikkien tässä oppaassa esitellyjen toimien toteutusta. Niitä sovelletaan myös tukea saaviin kolmansiin osapuoliin silloin, kun kyseisessä toimessa edunsaajat antavat tukea kolmansille osapuolle EU:n varainhoitoasetuksen 204 artiklan mukaisesti.

³³ Tätä nimitystä ei tule pitää Palestiinan valtion tunnustamisena, eikä se vaikuta yksittäisten jäsenvaltioiden kantoihin asiasta.

³⁴ Neuvoston huhtikuussa 2018 Syriasta antamien päätelmien mukaisesti Syrian julkisille laitoksille ei voida myöntää rahoitusta Erasmus+-ohjelmasta.

³⁵ Näihin kuuluvat OECD:n korkean tulotason maiden luetteloon mukaiset maat ja alueet, eikä luettelolla ole mitään vaikutusta minkään maa-alueen asemaan tai siihen, kenen hallintaan se kuuluu, kansainvälisen rajojen linjauksiin eikä minkään maa-alueen, kaupungin tai muun alueen nimeen.

Alue 9 Saharan eteläpuolinен Afrikka³⁶	Angola, Benin, Botswana, Burkina, Burundi, Djibouti, Eritrea, Etelä-Afrikka, Etelä-Sudan, Etiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Kamerun, Kap Verde, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Komorit, Kongo, Kongon demokraattinen tasavalta, Lesotho, Liberia, Madagaskar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Mosambik, Namibia, Niger, Nigeria, Norsunluurannikko, Päiväntasaajan Guinea, Ruanda, Sambia, São Tomé ja Príncipe, Senegal, Seychellit, Sierra Leone, Somalia, Swazimaa, Tansania, Togo, Tšad, Uganda, Zimbabwe
Alue 10 Latinalainen Amerikka	Argentiina, Bolivia, Brasilia, Chile, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Kolumbia, Meksiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela
Alue 11 Karibian alue	Antigua ja Barbuda, Bahama, Barbados, Belize, Dominica, Dominikaaninen tasavalta, Grenada, Guyana, Haiti, Jamaika, Kuuba, Saint Kitts ja Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinit, Suriname, Trinidad ja Tobago
Alue 12 Yhdysvallat ja Kanada	Yhdysvallat, Kanada
Alue 13	Andorra, Monaco, San Marino, Vatikaanivaltio
Alue 14	Färsaaret, Sveitsi, Yhdistynyt kuningaskunta

Rahoitusta myönnetään organisaatioille, jotka sijaitsevat kansainvälisessä oikeudessa tunnustetuilla kyseisten maiden alueilla. Rahoituksen on oltava kaikkien Eurooppa-neuvoston määräämien EU:n ulkoista apua koskevien rajoitusten mukaista. Hakemusten tulee noudattaa EU:n perustana olevia arvoja, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien vähemmistöihin kuuluvien oikeudet, ja jotka mainitaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa.

Toimintojen yksityiskohtaiset kuvaukset löytyvät ohjelmaoppaan B-osasta.

VIISUMI- JA OLESKELULUPAVAATIMUKSET

Erasmus+ -hankkeiden osallistujien voi olla tarpeen hankkia viisumi voidakseen oleskella ulkomailla toiminnan isäntämaana toimivissa EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa tai ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Kaikkien osallistujaorganisaatioiden velvollisuutena on varmistaa, että vaaditut luvat (lyhyt- tai pitkäaikaiset viisumit tai oleskeluluvat) ovat kunnossa ennen kaavaillun toiminnon alkua. Lupien hakeminen toimivaltaisilta viranomaisilta hyvässä ajoin on erittäin suositeltavaa, sillä hakuprosessi voi kestää viikkoja. Kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto voivat antaa tarkempia ohjeita ja avustaa esimerkiksi viisumi-, oleskelulupa- ja sosiaaliturva-asioissa. EU:n maahanmuuttoportaalissa on yleistietoa lyhyt- ja pitkäaikaisista viisumeista ja oleskeluluvista: <https://ec.europa.eu/immigration/>

---

³⁶ Seuraavat maat ovat muuttoliikkeen kannalta keskeisiä ohjelmaan assosioitumattomia kolmansia maita: Burkina, Djibouti, Eritrea, Etelä-Sudan, Etiopia, Gambia, Ghana, Guinea, Kamerun, Norsunluurannikko, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria, Senegal, Somalia, Sudan ja Tšad.

B-OSA – TIETOA OHJELMAOPPAASSA ESITELLYISTÄ TOIMINNOISTA

Tässä osassa esitetään kaikista Erasmus+ -ohjelmaoppaan kattamista toiminnoista ja toiminnasta seuraavat tiedot:

- niiden tavoitteet ja odotetut vaikutukset
- kuvaus tuettavasta toiminnasta
- taulukot, joissa esitetään hankehakemusten arvointiperusteet
- muuta tietoa, jonka perusteella saa hyvän käsityksen siitä, minkä tyypisiä hankkeita ohjelmalla tuetaan
- rahoitussäännöt.

Hakijoita kehotetaan ennen hakemuksensa jättämistä lukemaan tarkasti ja kokonaisuudessaan sitä toimintoa käsittelevä luku, josta he haluavat hakea tukea. Lisäksi hakijoiden on syytä tutustua yleisiin tietoihin ohjelman painopisteistä, tavoitteista ja keskeisistä piirteistä.

MITÄ TOIMINTOJA TÄSSÄ OPPAASSA ESITELLÄÄN?

Luvuissa ”Avaintoimi 1”, ”Avaintoimi 2” ja ”Avaintoimi 3” esitellään seuraavat toiminnot:

Avaintoimi 1: Oppimiseen liittyvä yksilöliikkuvuus

- Liikkuvuushankkeet korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen oppijoita ja henkilöstöä sekä nuoria ja nuorisoalan työntekijöitä varten
- Erasmus+ -akkreditoinnit korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan aloilla
- Nuorten osallistumishankkeet
- DiscoverEU-osallisuustoimi
- Henkilöstön liikkuvuus liikunta- ja urheilualalla
- Virtuaalivaihdot korkeakoulutus- ja nuorisoalalla

Avaintoimi 2: Organisaatioiden ja oppilaitosten välinen yhteistyö

- Yhteistyöhankkeet, joita ovat:
  - kumppanuushankkeet
  - pienimuotoiset kumppanuushankkeet
- Huippusoamiseen tähtäävät kumppanuudet, joita ovat:
  - Ammatillisen koulutuksen huipputyösköt
  - Erasmus+ Teacher Academies -toiminto
  - Erasmus Mundus -toiminto
- Innovaatiokumppanuudet:
  - innovaatioyhteenliittymät
- Korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisoalan ja liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeet
- Voittoa tavoittelemattomat eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat.

Avaintoimi 3: Tuki poliittikan kehittämiseen ja yhteistyöhön

- European Youth Together -toiminto.

Jean Monnet -toiminnot

- Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla
- Jean Monnet -toiminnot muilla koulutussektoreilla

Lisäksi Euroopan komissio toteuttaa jotkin ohjelman toiminnot sen suoraan hallinnoimien tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimien erityisten ehdotuspyyntöjen avulla. Lisätietoja on Erasmus+ -ohjelman vuotuisessa työohjelmassa sekä komission³⁷ ja toimeenpanoviraston³⁸ verkkosivuilla.

---

³⁷ Euroopan komissio – Erasmus+: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>

³⁸ Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto https://www.eacea.ec.europa.eu/index_fi

AVAINTOIMI 1: OPPIMISEEN LIITTYVÄ YKSILÖLIKKUVUUS

Tämän avaintoimen tukemien toimintojen odotetaan vaikuttavan myönteisesti ja pitkäkestoisesti niissä mukana oleviin osallistuijiin ja osallistujaorganisaatioihin sekä toimintaa sääteleviin järjestelmiin.

Tämän avaintoimen tukeman liikkuvuustoiminnan tarkoituksesta on saada aikaan seuraavanlaisia vaikutuksia oppilaissa, opiskelijoissa, harjoittelijoissa, oppisopimusopiskelijoissa, aikuisopiskelijoissa ja nuorissa:

- oppimistulosten paraneminen
- työllistyvyyden ja uranäkymien paraneminen
- aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen
- vastuunoton lisääntyminen ja itsetunnon vahvistuminen
- kieli- ja digitaitojen kohentuminen
- muiden kulttuurien tuntemuksen lisääntyminen
- aktiivisempi yhteiskunnallinen osallistuminen
- taustaltaan erilaisten ihmisten välichen vuorovaikutuksen paraneminen
- parempi tietoisuus Euroopan yhdentymiskehityksestä ja EU:n arvoista
- kasvanut motivaatio osallistua viralliseen ja epäviralliseen koulutukseen ulkomailta suoritetun liikkuvuusjakson jälkeen.

Liikkuvuustoiminnan odotetaan saavan aikaan seuraavanlaisia vaikutuksia koulutus- ja nuorisotalon henkilöstössä, nuorisotyöntekijöissä ja muissa alan ammattilaisissa:

- omaan ammattiaprofiiliin (esimerkiksi opetus, koulutus tai nuorisotyö) liittyvän osaamisen kehittyminen
- eri maiden koulutus- ja nuorisotyön käytäntöjen ja järjestelmien sekä niiden koulutus- ja nuorisopolitiikan parempi tuntemus
- lisääntynyt valmias panna vireille nykyaihastamiseen ja kansainvälistymiseen tähtääviä muutoksia omissa koulutusorganisaatioissa
- virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen ja työmarkkinoiden välisen suhteiden parempi tuntemus
- opiskelijoiden, harjoittelijoiden, oppisopimusopiskelijoiden, koulujen oppilaiden, aikuisopiskelijoiden ja nuorten hyväksi tehtävän työn ja toiminnan laadun paraneminen
- sosiaalisen, etnisen, kielessisen, sukupuolen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä erilaisten kykyjen syvällisempi tuntemus ja myönteisempi suhtautuminen niihin
- paremmat edellytykset vastata niiden henkilöiden tarpeisiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia
- oppijoiden liikkuvuustoiminnan tuen ja tunnetuksi tekemisen paraneminen
- ammatillisen kehittymisen ja urakehityksen mahdollisuksien lisääntyminen
- kieli- ja digitaitojen kohentuminen
- työmotivaation ja -tyytyväisyyden lisääntyminen.

Tästä toiminnosta tuettavan toiminnan odotetaan myös tuottavan osallistujaorganisaatioille yhden tai useampia seuraavista tuloksista:

- paremmat valmiudet toimia EU:n tai globaalilla tasolla: paremmat johtamistaidot ja kansainvälistymisstrategiat, tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien kanssa, enemmän varoja (muita kuin EU:n varoja) EU:n tai kansainvälisten hankkeiden järjestämiseen, EU:n tai maailmanlaajuisten hankkeiden laadukkaampi valmistelu, toteutus, seuranta ja jatkotoimet
- innovatiiviset, tehokkaamat keinot kohderyhmien tarpeisiin vastaamiseksi tarjoamalla esimerkiksi seuraavia asioita: houkuttelevampia ohjelmia opiskelijoille, harjoittelijoille, oppisopimusopiskelijoille, nuorille ja

vapaaehtoisille heidän tarpeidensa ja odotustensa mukaisesti, opettajien ja kouluttajien osaamisen parantaminen, ulkomaisten opiskelujaksojen aikana hankitun osaamisen tehokkaamat tunnustamis- ja validointimenettelyt, toiminnan tehostaminen paikallisyhteisöjen hyödyksi, tehokkaampia nuorisotyömenetelmiä ja -käytäntöjä nuorten aktivoimiseksi ja/tai muita heikommassa asemassa olevien ryhmien huomioimiseksi

- nykyikaisempi, dynaamisempi, sitoutuneempi ja ammattimaisempi organisaation sisäinen toimintaympäristö, jossa ollaan valmiita omaksumaan hyviä käytäntöjä ja uusia menetelmiä päävittäisessä toiminnassa, joka on avoin synergioille sosiaali-, koulutus- ja työllisyysalojen eri sektoreilla toimivien organisaatioiden kanssa, jossa henkilöstön ammattitaitoa kehitetään strategisen suunnittelun avulla kunkin omien tarpeiden ja organisaation tavoitteiden mukaisesti, jossa ylläpidetään tarvittaessa viestintää, tietämyksen siirtoa ja parannuksia koskevaa tiedotusta ja joka tarvittaessa pystyy houkuttelemaan lahjakkaita opiskelijoita ja akateemista henkilöstä kaikkialta maailmasta.

Tämän avaintoimen tukemien tuhansien hankkeiden odotetaan yhdessä vaikuttavan osallistujamaiden koulutus- ja nuorisoalan järjestelmiin pitkällä aikavälillä, mikä vauhdittaa politiikan uudistamista ja houkuttelee uusia resursseja liikkuvuusmahdollisuuksiin Euroopassa ja sen ulkopuolella.

Ohjelmaa hyödynnetään edelleen vuonna 2025 sellaisten toimien toteuttamiseen, joilla lievennetään Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan johtuvia sosioekonomisia ja koulutukseen liittyviä vaikutuksia. Sitä varten tuetaan liikkuvuushankkeita, jotka helpottavat Ukrainasta sotaa pakenevien ihmisten integroitumista.

MIKÄ ON LIIKKUVUUSHANKE?

Koulutus- ja nuorisoalan organisaatiot voivat saada Erasmus+ -ohjelmasta tukea toteuttaakseen hankkeita, joilla edistetään erityyppistä liikkuvuutta. Liikkuvuushanke koostuu seuraavista vaiheista:

- **suunnittelu** (muun muassa oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen)
- **valmistelu** (käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden ja osallistujien kanssa sekä osallistujien kienellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus)
- liikkuvuustoiminnan **toteuttaminen**
- **jatkotoimet** (liikkuvuustoiminnan arvointi, osallistujien oppimistulosten validointi ja virallinen tunnustaminen (tapaksen mukaan) sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

Erasmus+ -ohjelmassa vahvistetaan tukea, jota tarjotaan liikkuvuustoimintaan osallistuville vieraan kielen opiskeluun ennen ulkomailla oleskelua ja sen aikana, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen pitkäkestoiseen liikkuvuustoimintaan osallistujille tarjottava vahvistettu kielivalmennusavustus. Verkossa olevan OLS-kielivalmennuspalvelun (Online Language Support) avulla liikkuvuustoimintaan osallistuvat voivat arvioda eri kielten osaamistaan ja kehittää kielitaitoaan palvelussa tarjottavilla kielikursseilla.

Lisäksi Erasmus+ tarjoaa tilaisuuksia kehittää liikkuvuustoimintaa, jossa on mukana erilaisia taustoja edustavia ja erityyppisillä aloilla tai erilaisilla sosioekonomisilla sektoreilla toimivia kumppaniorganisaatioita (esimerkiksi korkeakouluopiskelijoiden tai ammattiin opiskelevien harjoittelujaksot yrityksissä, kansalaisjärjestöissä ja julkisyhteisöissä, opettajien ammatillinen täydennyskoulutus yrityksissä tai kurssikeskuksissa sekä yritysasiantuntijoiden luennot ja kurssit korkeakoulissa).

Liikkuvuustoiminnan uudistamisesta ja laadusta kertoo sekin, että Erasmus+ -osallistujaorganisaatioilla on mahdollisuus järjestää liikkuvuustoimintaa laajemmissa strategisissa puitteissa ja keskipitkällä aikavälillä. Koordinaattorin tarvitsee jättää liikkuvuushankkeesta vain yksi avustushakemus, jonka perusteella koordinaattori voi järjestää useita liikkuvuusjaksoja, joiden ansiosta tilaisuuksia lähtee ulkomaanjaksolle eri maihin voidaan tarjota useille henkilöille. Näin hakijat voivat Erasmus+ -ohjelmaan osallistuessaan suunnitella hankkeensa osallistujien tarpeiden mukaan ja ottaa samalla huomioon kansainvälistymistä, kapasiteetin vahvistamista ja nykyikaistamista koskevat omat suunnitelmansa.

Akkreditoinnilla on merkittävä rooli avaintoimen 1 vaikuttavuuden varmistamisessa. Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan, korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditoinnin sekä ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan aloilla myönnettävien Erasmus+ -akkreditointien avulla organisaatiot pystyvät helpommin saamaan avustuksia akkreditointikauden aikana ja voivat keskittää pidemmän aikavälin tavoitteisiin ja organisaatiotason vaikutuksiin.

Erasmus+ -ohjelman avaintoimi 1 tukee osallistujaprofiiliin mukaan seuraavanlaisia liikkuvuushankkeita:

Koulutuksen alalla:

- korkeakouluopiskelijoiden ja -henkilöstön liikkuvuushankkeet
- ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeet
- yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeet
- aikuiskoulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeet.

Nuorisoalalla:

- nuorten liikkuvuushankkeet – ”nuorisovaihdot”
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet
- nuorten osallistumishankkeet.
- DiscoverEU-osallisuustoimi.

Liikunta- ja urheilualalla:

- henkilöstön liikkuvuus liikunta- ja urheilualalla.

Seuraavissa luvuissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot kuhunkin liikkuvuushanketyyppiin sovellettavista perusteista ja ehdosta.

KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIKKUVUUUS

Tämä korkeakoulutuksen alan liikkuvuustoiminto tukee korkeakouluopiskelijoiden fyysisistä ja monimuotoliikkuutta kaikilla opintoaloilla ja opintotasolla (niin kutsutut "short cycle" -opinnot, kandidaatin-, maisterin- ja tohtorintutkinnon opinnot). Opiskelijat voivat joko opiskella ulkomailla kumppanikorkeakoulussa tai suorittaa harjoittelun jossain yrityksessä, tutkimuslaitoksessa, laboratoriossa, organisaatiossa tai muussa sopivassa työpaikassa ulkomailla. Opiskelijat voivat myös yhdistää ulkomailla suoritettavan opiskelujakson harjoittelun ja lisätä näin oppimistuloksia ja laaja-alaisen taitojen kehittymistä. Vaikka pitkäkestoisista fyysisistä liikkuvuutta suositellaan voimakkaasti, tässä toiminnossa otetaan huomioon tarve tarjota kestoltaan joustavampaa fyysisistä liikkuvuutta, jotta varmistetaan, että ohjelma on kaikenlaisista taustoista ja tilanteista tulevien ja kaikkia opintoaloja edustavien opiskelijoiden ulottuvilla.

Tämä toiminto tukee myös korkeakoulujen opetus- ja hallintohenkilöstön osallistumista ammattitaitoja kehittäään toimintaan ulkomailla sekä työelämän edustajien korkeakoulujen opiskelijoille tai henkilöstölle antamaa opetusta ja koulutusta. Toiminta voi koostua opetus- ja koulutusjaksoista (kuten työn varjostamisesta (job shadowing), havainnointijaksoista ja kursseista).

Lisäksi tämä toiminto tukee monimuotoisia intensiivikursseja, joiden avulla korkeakoulujen ryhmät voivat yhdessä laatia monimuotoliikkuuden opetussuunnitelmia ja toimintaa sekä opiskelijoille että opetus- ja hallintohenkilöstölle.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tavoitteena on edistää maailmanlaajuisesti toimivan eurooppalaisen koulutusalueen perustamista ja vahvistaa koulutuksen ja tutkimuksen välistä yhteyttä.

Toiminnolla pyritään edistämään työllistettävyyttä, sosiaalista osallisuutta, kansalaistoimintaa ja ympäristökestävyyttä Euroopassa ja sen ulkopuolella tarjoamalla kaikkien opintoalojen ja tutkintotasojen opiskelijoille mahdollisuus opiskeluun tai harjoittelun osana heidän opintojaan. Toiminnon tavoitteena on

- tutustuttaa opiskelijat erilaisiin näkemyksiin, tietoihin, opetus- ja tutkimusmenetelmiin ja työkäytäntöihin opintoalallaan eurooppalaisessa ja kansainvälisessä toimintaympäristössä
- kehittää opiskelijoiden laaja-alaisia taitoja, kuten viestintätaitoja, kielitaitoa, kriittistä ajattelua, ongelmanratkaisutaitoja sekä monikulttuurisia taitoja ja tutkimustaitoja
- kehittää opiskelijoiden tulevaisuuteen suuntautuvia taitoja, kuten digitaitoja, joiden avulla he voivat selviytyä nykyisistä ja tulevista haasteista
- edistää henkilökohtaista kehitystä, kuten kykyä sopeutua uusiin tilanteisiin ja itseluottamusta.

Tavoitteena on myös antaa kaikelle henkilöstölle, myös yritysten työntekijöille, mahdollisuus antaa opetusta tai koulutusta ulkomailla osana heidän ammatillista kehittymistään, jotta he voivat

- jakaa asiantuntemustaan
- kokea uusia opetusympäristöjä
- hankkia uutta innovatiivista pedagogista ammattitaitoa ja osaamista opetussuunnitelmien laadinnassa sekä digitaitoja
- olla yhteydessä vertaisiinsa ulkomailla ja kehittää yhteistä toimintaa ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi
- vaihtaa hyviä käytäntöjä ja lisätä yhteistyötä korkeakoulujen välillä
- valmistaa opiskelijoita paremmin työelämään.

Lisäksi tavoitteena on edistää transnationaalisten ja monitieteisten opetussuunnitelmien kehittämistä sekä innovatiivisia oppimis- ja opetusmenetelmiä, kuten verkkopohjaista yhteistyötä, tutkimusperusteista oppimista ja haastepohjaisia lähestymistapoja, yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseksi.

MITEN KORKEAKOULUTUKSEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTÄÄ?

Hakijaorganisaation on oltava sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, ja sillä on oltava korkeakoulutusalan akkreditointi. Se voi hakea tukea joko yksittäisenä korkeakouluna, mikä edellyttää korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE), tai liikkuvuuskonsortion puolesta, mikä edellyttää konsortion akkreditointia.

Yksittäisen organisaation akkreditointi – korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja

Korkeakouluilla on oltava korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE)³⁹, jotta ne voivat hakea liikkuvuushanketta kansallisesta Erasmus+ -toimistostaan. Allekirjoittaessaan korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan korkeakoulut sitoutuvat tarjoamaan liikkuvuuteen osallistujille kaiken tarvittavan tuen, myös mahdollisuuden kielivalmennukseen. Liikkuvuushankkeiden osallistujat voivat hyödyntää verkossa olevaa OLS-kielivalmennuspalvelua parantaakseen kielitaitoaan ennen liikkuvuusjaksoa ja/tai sen aikana.

Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteisiin kuuluu, että osallistuva korkeakoulu saa toteuttaa liikkuvuustoimintaa opiskelua ja opettamista varten vain korkeakoulujen välisen sopimusten puitteissa ja sen on valittava mahdolliset osallistujat ja myönnettävä liikkuvuusapurahoja oikeudenmukaisella, avoimella, johdonmukaisella ja dokumentoidulla tavalla kansallisen toimiston kanssa tekemänsä avustussopimuksen määräysten mukaisesti. Sen olisi varmistettava oikeudenmukaiset ja avoimet menettelyt kaikissa liikkuvuuden vaiheissa ja osallistujien kyselyihin/valituksiin vastattaessa. Sen on varmistettava, että kun kyseessä on opintopisteitä kerryttävä liikkuvuus, liikkuvuustoiminnossa saapuvilta opiskelijoilta ei peritä maksua koulutuksesta, rekisteröinnistä, kokeista tai laboratorio- ja kirjastotiloihin pääsyystä. Korkeakoulun on myös varmistettava, että se tunnustaa automaattisesti ja täysimääräisesti ulkomailta vietetyn oppimisjakson tulokset liikkuvuustoiminnon jälkeen.

Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja täydentää sitä koskeva opas⁴⁰, joka tukee korkeakouluja korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden toimeenpanossa. Korkeakoulujen on noudatettava asianmukaisesti korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja ja sitä koskevaa opasta toteuttaessaan kaikkia toimintoja, jotka edellyttävät tätä akkreditointia. Tätä varten on saatavilla korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan itsearvointiväline (ECHE Self Assessment)⁴¹, jonka avulla korkeakoulut voivat arvioida Erasmus-peruskirjan periaatteiden toteuttamistaan ja sitä, mitä osa-alueita voitaisiin vahvistaa, sekä esittää parannusehdotuksia.

Vaikka ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluilla ei ole oikeutta allekirjoittaa korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja,⁴² niiden on noudatettava sen periaatteita. Sen vuoksi korkeakoulujen välisessä kansainvälistä liikkuvuutta koskevassa sopimuksessa on sovittava selväsanaisesti yksityiskohdista, kuten osallistujien oikeudenmukaisesta ja avoimesta valinnasta, oppimistulosten tunnustamisesta ja kaikenlaisesta liikkuvuuteen osallistujille tarjottavasta tarpeellisesta tuesta.

Ryhmiä akkreditointi – korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditointi

Korkeakoulutuksen liikkuvuushankkeen rahoitusta voivat yksittäisten korkeakoulujen lisäksi hakea myös korkeakoulujen ryhmät. Tällaista ryhmää kutsutaan liikkuvuuskonsortioksi. Liikkuvuuskonsortiolla on oltava korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditointi.

³⁹ Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_fi

⁴⁰ Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja 2021–2027 – Opas: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_en

⁴¹ Korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja – Itsearvointi: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/eche/start_en

⁴² Lukuun ottamatta ohjelmaan assosioitumattomien Länsi-Balkanin alueen kolmansien maiden korkeakouluja, kun on kyse Eurooppalaiset yliopistot -aloitteenvaiheesta ehdotuspäätöstä, johon niillä on kelpoisuus osallistua.

Liikkuvuuskonsortion koordinaattori hakee konsortion puolesta korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortioiden Erasmus+ -akkreditointia ja Erasmus+ -avustusta. Sen myöntää sama kansallinen toimisto, joka arvioi kyseistä korkeakoulutuksen liikkuvuustoimintoa koskevan hakemuksen. Akkreditointia ja avustusta liikkuvuushankkeille voi hakea samalla pyynnöllä. Liikkuvuushanketta koskeva avustusta voidaan kuitenkin myöntää vain akkreditointiprosessin läpäisseille korkeakoulujen ryhmille ja organisaatioille.

Konsortion akkreditoinnin saamisen edellytyksenä ovat seuraavat perusteet:

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<p>Korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsertio voi koostua seuraavista osallistujaorganisaatioista:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ korkeakoulut, joilla on korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja ▪ julkinen tai yksityinen organisaatio, joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisovallassa. <p>Kaikkien osallistujaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita samaan EU:n jäsenvaltioon tai ohjelman assosioituneeseen kolmanteen maahan. Liikkuvuuskonsortioita ei voida perustaa ohjelman assosiotumattomiin kolmansiin maihin.</p> <p>Kaikki liikkuvuuskonsortion jäsenorganisaatiot on nimettävä silloin, kun konsortion akkreditointia haetaan.</p>
Kuka voi hakea?	Mikä hyvänsä tukikelpoinen osallistujaorganisaatio voi toimia koordinaattorina ja jättää hakemuksen kaikkien konsortiossa mukana olevien organisaatioiden nimissä.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Liikkuvuuskonsortioon on kuuluttava vähintään kolme tukikelpoista osallistujaorganisaatiota, joista kaksi on korkeakouluja.
Konsortion akkreditoinnin kesto	<p>Koko ohjelmakausi.</p> <p>Jos liikkuvuuskonsortion kokoonpanoon tehdään merkittäviä muutoksia akkreditoinnin myöntämisen jälkeen, akkreditointia on haettava uudelleen.</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä akkreditointihakemuksensa viimeistään 19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) kesäkuun 1. päivänä samana vuonna tai myöhempinä vuosina alkavien hankkeiden osalta.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pistejä nollasta sataan jäljemmänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnyssarvet:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa neljässä arvointikriteeriluokassa.

Konsortion relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotuksen relevanssi seuraavien asioiden kannalta: <ul style="list-style-type: none"> - toiminnon tavoitteet - konsortioon osallistuvien organisaatioiden ja henkilöosallistujien tarpeet ja tavoitteet. ▪ Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Missä määrin hanke-ehdotuksella on mahdollista <ul style="list-style-type: none"> - saada aikaan osallistujien kannalta laadukkaita oppimistuloksia - parantaa konsortioon osallistuvien organisaatioiden valmiuksia ja lisätä niiden toiminnan kansainvälisyyttä - tuottaa EU:n tasolla lisäärvoa tuloksilla, joita ei saataisi aikaan kunkin yksittäisen korkeakoulun toteuttamalla toiminnalla.
Konsortion kokoonpanon ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konsortio koostuu lähettilälien korkeakoulujen tarkoituksenmukaisesta yhdistelmästä, jossa on tarvittaessa mukana niitä täydentäviä, muita sosioekonomisia aloja edustavia osallistujaorganisaatioita, joiden profili, kokemus ja asiantuntemus takaavat toiminnan kaikinpuolisen onnistumisen - konsortion koordinaattorilla on aiempaa kokemusta konsortion tai vastavantyyppisen hankkeen hallinnoinnista - velvollisuksien ja vastuiden sekä tehtävien ja resurssien jako on selkeä ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta toimintoihin ja aktiivisesta osallistumisesta niiden toteuttamiseen - tehtävät ja resurssit on yhdistetty ja jaettu - sopimus- ja taloushallintoasioiden vastuualueet on määritetty selkeästi - konsortio tuo mukaan toimeen uusia ja vähemmän kokeneita organisaatioita.
Konsortion toimintosuunnitelman ja toimintojen toteutuksen laatu (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liikkuvuustoiminnan selkeys, kattavuus ja laatu kaikissa eri vaiheissa (valmistelu, toteutus ja jatkotoimet) ▪ Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu (esimerkiksi vastaanottavien organisaatioiden etsintä, kontaktien luominen, tiedottaminen, kieli- ja kulttuurituki sekä seuranta) ▪ Osallistujaorganisaatioiden keskinäisen sekä niiden ja muiden keskeisten sidosryhmien välisen yhteistyön, koordinoinnin ja viestinnän laatu ▪ Tarvittaessa osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden johdonmukainen hyödyntäminen

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tarvittaessa niiden toimenpiteiden tarkoitukseenmukaisuus, joilla osallistujat valitaan liikkuvuustoimintaan ja joilla kannustetaan henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, osallistumaan siihen.
Vaikuttavuus ja tulosten levittäminen (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niiden toimenpiteiden laatu, joilla konsortion johtaman toiminnan tuloksia arviodaan ▪ Hankkeen mahdolliset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> ▪ osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen ▪ paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon toimintoihin suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä ▪ Niiden toimenpiteiden tarkoitukseenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa konsortion johtaman toiminnan tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja kumppanimaisissa sekä niiden ulkopuolella.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio hakee avustusta liikkuvuushankkeelle, allekirjoittaa avustussopimuksen, panee sen toimeen ja raportoi siitä.

Liikkuvuushankkeen osallistujaorganisaatioilla on seuraavat tehtävät ja velvollisuudet:

- Lähettävä organisaatio vastaa osallistuvien opiskelijoiden ja henkilöstön jäsenten valinnasta ja heidän lähettiläisestään ulkomaille. Sen vastuulla oleviin tehtäviin kuuluvat myös avustusten maksu (EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa oleville osallistujille), liikkuvuusjakson valmistelut ja seuranta sekä opintosuoritusten automaattinen tunnustaminen.
- Vastaanottava organisaatio vastaa ulkomailta saapuvien opiskelijoiden ja henkilöstön jäsenten vastaanottamisesta ja koulutus- tai harjoitteluoohjelman tarjoamisesta tai hyötyy annetusta koulutuksesta. Sen vastuulla oleviin tehtäviin kuuluu myös avustusten maksu (ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tuleville osallistujille).
- Välittäjär organisaatio on EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisovaloilla toimiva organisaatio. Se voi olla liikkuvuuskonsortion jäsen, mutta se ei ole lähettilävä organisaatio. Sen tehtävänä voi olla osallistuminen lähettilävien korkeakoulujen hallintomenettelyihin ja niiden helpottaminen, harjoittelujaksoa suunnittelevien opiskelijoiden profiilien ja yritysten tarpeiden yhteensovittaminen sekä osallistuminen osallistujien valmennukseen.

Lähettävien ja vastaanottavien organisaatioiden on täytynyt ennen liikkuvuusjakson alkamista sopia kyseisten opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa toiminnasta, johon nämä osallistuvat: opiskelijoiden kanssa tehdään opintosopimus (Learning Agreement) ja henkilöstöön kuuluvien kanssa liikkuvuussopimus (Mobility Agreement). Näissä sopimuksissa määritellään ulkomailta vietettävän liikkuvuusjakson sisältö ja täsmennetään kunkin osapuolen muodollista tunnustamista koskevat määräykset. Oikeudet ja velvollisuudet vahvistetaan edunsaajan ja osallistujan välillä allekirjoitetussa avustussopimuksessa. Silloin, kun liikkuvuus on kahden korkeakoulun välistä (opiskeluun liittyvä liikkuvuus – monimuotoliikkuvuus mukaan luettuna – ja opettaminen ulkomailta), lähettilävä ja vastaanottavan korkeakoulun välillä on oltava voimassa korkeakoulujen välinen sopimus (Interinstitutional Agreement) ennen kuin vaihdot voivat käynnistyä.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on vahvistettava seuraavia horisontaalisia ulottuvuuksia:

OSALLISUUS JA MONINAISUUS KORKEAKOULUTUKSEN LIKKUVUUDESSA

Jotta opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoimintojen käyttö olisi mahdollisimman helppoa korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden mukaisesti, korkeakoulujen on varmistettava tasa-arvoinen ja tasapuolinen saatavuus ja mahdollisuudet kaikista lähtökohdista tuleville nykyisille ja tuleville osallistujille. Tämä tarkoittaa, että mukana on osallistujia, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia esimerkiksi fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi, opiskelijoita, joilla on lapsia, työssäkäyviä tai ammattilaisina urheilevia opiskelijoita ja kaikkien liikkuvuustoiminoissa aliasedustettuina olevien opintoalojen opiskelijoita. Tämän periaatteen noudattamiseksi on erittäin tärkeää määritellä sisäiset valintamenettelyt, joissa otetaan huomioon yhdenvertaisuus ja osallisuus ja arvioidaan hakijoiden opintosuoritukset ja motivaatio kokonaisvaltaisesti. Lisäksi korkeakouluja kannustetaan perustamaan sisäänrakennettuja liikkuvuusmahdollisuuksia, kuten opetussuunnitelmiin sisältyviä "liikkuvuusikkunoita", joilla helpotetaan kaikkien opintoalojen opiskelijoiden osallistumista. Tässä suhteessa monimuotoliikkuvuus voi auttaa tarjoamaan lisämahdollisuuksia, jotka saattavat sopia paremmin joillekin henkilölle tai opiskelijaryhmille. Tässä yhteydessä siitä, että korkeakouluissa on osallisuusvastaavia, on apua osallisuuden ja moninaisuuden käsittelyssä. Osallisuusvastaavat voivat esimerkiksi lisätä tietoisuutta, laatia viestintä- ja yhteydenpitostrategioita, varmistaa riittävän tuen koko liikkuvuustoiminnon ajan yhteistyössä asianomaisten kollegojen kanssa ja helpottaa yhteistyötä niiden korkeakoulun työntekijöiden välillä, joilla on asiantuntemusta osallisuuden ja moninaisuuden alalla.

YMPÄRISTÖKESTÄVYYS JA VIHREÄT KÄYTÄNNÖT KORKEAKOULUTUKSEN LIKKUVUUDESSA

Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden mukaisesti korkeakoulujen on edistettävä ympäristöystävällisiä käytäntöjä kaikessa ohjelmaan liittyvässä toiminnassa. Tämä merkitsee kestävien liikennemuotojen käytön edistämistä liikkuvuustoiminoissa, aktiivisten toimien toteuttamista Erasmus+ -ohjelman liikkuvuuteen liittyvien tapahtumien, konferenssien ja kokousten järjestämisen yhteydessä sekä paperipohjaisten hallintoprosessien korvaamista digitaalisilla prosesseilla (eurooppalaisen opiskelijakorttialoitteen standardien ja aikataulun mukaisesti). Korkeakoulujen olisi myös lisättävä kaikkien osallistujien tietoisuutta erilaisista toimenpiteistä, joita nämä voivat ulkomailla ollessaan toteuttaa pienentääkseen liikkuvuustoiminnan hiili- ja ympäristöjalanjälkiä, ja seurattava edistymistä opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoiminnan kestävyyden lisäämisessä.

DIGITALISATIÖ SEKÄ DIGITAALINEN KOULUTUS JA DIGITAIDOT KORKEAKOULUTUKSEN LIKKUVUUDESSA

Korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan periaatteiden mukaisesti korkeakoulujen olisi otettava käyttöön opiskelijoiden liikkuvuuden digitaalinen hallinnointi eurooppalaisen opiskelijakorttialoitteen⁴³ teknisten standardien mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että ohjelmaan osallistuvien korkeakoulujen on liityttävä paperiton Erasmus -verkostoon vaihtakseen liikkuvuustietoja ja hallinnoidakseen digitaalisia opintosopimuksia ja digitaalisia korkeakoulujen välisiä sopimuksia heti, kun nämä toiminnot ovat käytettävissä. Korkeakoulut voivat käyttää organisointitukivarjoaan digitaalisen liikkuvuuden hallinnoinnin toteuttamiseen. Korkeakoulujen olisi edistettävä toiminnassa monimuotoliikkuvuutta eli fyysisen liikkuvuuden ja virtuaalisen komponentin yhdistelmää joustavampien liikkuvuusmuotojen tarjoamiseksi ja lisätäkseen entisestään oppimistuloksia ja fyysisen liikkuvuuden vaikuttavuutta. Korkeakoulujen on varmistettava monimuotoliikkuvuuden toiminnan laatu ja siihen osallistumisen virallinen tunnustaminen, virtuaalinen komponentti mukaan lukien. Korkeakoulujen olisi myös lisättävä opiskelijoidensa ja henkilöstönsä tietoisuutta ohjelman tarjoamista mahdollisuuksista kehittää tarvittavia digitaitoja kaikilla opintoaloilla. Tähän sisältyvät opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden

⁴³ Eurooppalainen opiskelijakorttialoite: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative>

Digital Opportunity -harjoittelujaksot digitaitojen kehittämiseksi tai hankkimiseksi.⁴⁴ Opetus- ja hallintohenkilöstö voivat myös hyötyä digitaitojen koulutusohjelmista ja hyödyntää digiteknologiaa kursseilla ja hallinnon digitalisoinnissa.⁴⁵

OSALLISTUMINEN JA KANSALAISTOIMINTA

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistuja tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälistä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuksien mukaan tarjottava mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta sekä edistettävä oppimistoimien yhteistä laatimista ja suunnittelua koskevia käytäntöjä. Liikkuvuustoimien osallistumisen olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

Toiminnan kuvaus

Korkeakoulouopiskelijoiden liikkuvuus

Korkeakoulouopiskelijoiden liikkuvuus voi liittyä mihin tahansa opintoalaan ja opintotasoon (niin kutsuttuun "short cycle"-tutkintoon, alempaan korkeakoulututkintoon, ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon). Ollakseen laadukas ja opiskelijan kannalta mahdollisimman tehokas liikkuvuustoiminnan on vastattava opiskelijan tutkintokohtaisia oppimistavoitteita ja hänen henkilökohtaisia kehitystarpeitaan.

Opiskelijat voivat suorittaa seuraavassa kuvattavaa toimintaa:

- **Opiskelujakso** ulkomailta kumppanikorkeakoulussa. Ulkomaisen opiskelujakson on oltava osa opiskelijan opinto-ohjelmaa tietyn tutkinnon suorittamiseksi millä tahansa tutkintotasolla. Ulkomaiseen opiskelujaksoon voi sisältyä myös harjoittelujakso. Näin luodaan synergia vaikutuksia ulkomailta hankittavan opiskelu- ja työkokemuksen välille. Lukuvuoden kestävä kokopäiväinen opiskelu tarkoittaa yleensä eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen (EHEA) kuuluvissa maissa työmäärältään yhteensä 60 opintopisteen (ECTS) opintosuorituksia (tai vastaavaa opintosuoritusyksikköjen määrää EHEA:n ulkopuolisissa maissa). Jos liikkuvuusjakso on kokonaista lukuvuotta lyhyempi, opintosopimukseen sisältyviä opintosuorituksia suositellaan vähennettäväin vastaavasti.
- **Harjoittelujakso** (työssäoppiminen) ulkomailta yrityksessä, tutkimuslaitoksessa, laboratoriossa, organisaatiossa tai muussa sopivassa työpaikassa. Tukea myönnetään ulkomailta tapahtuvaan työharjoittelun opiskelijoille kaikkien tutkintotasojen opintojen aikana sekä vastavalmistuneille. Tämä koskee myös opettajaopiskelijoiden "apulaisopettajapaikkoja" sekä opiskelijoiden ja väitöskirjatutkijoiden tutkimusassistentin paikkoja tutkimuslaitoksissa. Jotta lisätään entisestään ohjelman yhteisvaikutuksia Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kanssa, näitä liikkuvuustoimintoja voidaan myös toteuttaa siitä rahoitetujen tutkimushankkeiden yhteydessä noudattaen tiukasti periaatetta, jonka mukaan toiminnalle myönnnettävä päälekkäistä EU-rahoitusta on vältettävä.

⁴⁴ Kaikissa harjoittelujakoja pidetään "digitaalisten taitojen harjoitteluna", mikäli harjoittelija harjoittelee vähintään yhtä seuraavista osa-alueista: digitaalinen markkinointi (esimerkiksi sosiaalisen median hallinnointi, verkkoanalytiikka), digitaalinen graafinen, mekaaninen tai arkkitiehtuurinen suunnittelu, sovellusten, ohjelmistojen, skriptien tai verkkosivustojen kehittäminen, IT-järjestelmien ja -verkkojen asennus, huolto ja hallinnointi, kyberturvalisuus, tietojen analysointi, louna ja visualisointi, robottien ja tekoiälysovellusten ohjelmointi ja koulutus. Yleinen asiakastuki, tilausten toimeenpano, tietojen syöttäminen tai toimistotehtävät eivät kuulu tähän kategoriaan.

⁴⁵ Kaikkea henkilöstön kouluttautumiseen liittyvä liikkuvuutta pidetään "digitaalisten taitojen harjoitteluna", mikäli henkilöstön jäsen harjoittelee vähintään yhtä seuraavista osa-alueista: eurooppalaiseen opiskeljakorttialoitteeseen liittyviä työkaluja, digitaalisen koulutuksen välineitä/ohjelmistoja, ohjelmointia sekä korkeakoulujen hallintoon erikoistuneita IT-ohjelmistoja ja -järjestelmiä koskeva työn varjostaminen (job shadowing) / kurssittautuminen.

Aina kun se on mahdollista, harjoittelujaksojen tulisi olla kiinteä osa opiskelijan koulutusohjelmaa. Osallistujien on periaatteessa työskenneltävä kokoikaisesti vastaanottavan organisaation työajan mukaisesti.

Tohtorikoulutustason liikkuvuudella pyritään vastaamaan paremmin väitöskirjatutkijoiden oppimis- ja koulutustarpeisiin ja varmistamaan yhdenvertaiset mahdolisuidet niiden kanssa, joilla on korkeakoulualan työntekijän asema, ja sen avulla väitöskirjatutkijat ja vastavalmistuneet (tohtorintutkinnon suorittaneet)⁴⁶ voivat suorittaa lyhyt- tai pitkäkestoisia opiskeluun tai harjoittelun liittyviä fyysisiä liikkuvuusjaksoja ulkomailta. Virtuaalisen komponentin lisääminen fyysiseen liikkuvuuteen on suositeltavaa.

Opiskelujakso tai harjoittelu ulkomailta, tohtorikoulutustason liikkuvuus mukaan lukien, voidaan suorittaa **monimuotoliikkuvuutena** sen kestosta riippumatta. Monimuotoliikkuvuus on fyysisen liikkuvuuden ja virtuaalisen komponentin yhdistelmä, jolla edistetään yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätöitä. Virtuaalisen komponentin avulla eri maista tulevat ja eri opintoalojen oppijat voivat esimerkiksi kokoontua verkossa seuraamaan verkkokursseja tai tekemään yhdessä ja samanaikaisesti tehtäviä, jotka tunnustetaan osaksi heidän opintojaan.

Kaikki opiskelijat voivat myös toteuttaa monimuotoliikkuvuuden toimintoja osallistumalla **monimuotoiseen intensiivikurssiin** tässä oppaassa esitettyjen monimuotoisia intensiivikursseja koskevien erityisten kelpoisuusperusteiden mukaisesti.

Henkilöstön liikkuvuus

Henkilöstön liikkuvuuteen voi osallistua mikä tahansa korkeakouluhenkilöstö tai kutsuttu korkeakoulujen ulkopuolin henkilöstö. Ollakseen laadukas ja mahdolisimman tehokas liikkuvuustoiminnan on liittyttävä henkilöstön jäsenten ammatilliseen kehittymiseen ja vastattava heidän oppimistavoitteitaan ja henkilökohtaisia kehitystarpeitaan.

Henkilöstö voi suorittaa seuraavassa kuvattavaa toimintaa:

- **Opetusjakso** ulkomailta kumppanikorkeakoulussa. Ulkomaisen opetusjakson avulla korkeakoulujen opetushenkilöstö tai yritysten henkilöstö saa mahdolisuiden opettaa kumppanikorkeakoulussa ulkomailta. Opettaminen ulkomailta voi koskea mitä tahansa opintoalaan.
- **Kouluttautumisjakso** ulkomailta kumppanikorkeakoulussa, yrityksessä tai muussa sopivassa työpaikassa. Ulkomailta suoritettavan kouluttautumisjakson avulla korkeakoulun henkilöstö voi osallistua ulkomailta koulutukseen, joka on merkityksellinen heidän korkeakoulussa tekemänsä päivittäisen työn kannalta. Se voidaan toteuttaa koulutustapahtumien (konferensseja lukuun ottamatta) tai työn varjostamisen (job shadowing) ja havainnointijaksojen muodossa.

Henkilöstön liikkuvuusjaksoon ulkomailta voi sisältyä sekä opetus- että kouluttautumistoimintaa. Kaikki opetus- tai kouluttautumisjakset ulkomailta voidaan suorittaa **monimuotoliikkuvuutena**.

Monimuotoiset intensiivikurssit

Nämä ovat lyhyitä ja intensiivisiä kursseja, joissa käytetään innovatiivisia oppimis- ja opetusmenetelmiä, kuten verkossa tapahtuva yhteistyötä. Kursseihin voi sisältyä haastelähtöistä oppimista, jossa transnationaliset ja eri tieteenalojen edustajista koostuvat ryhmät tekevät yhteistyötä esimerkiksi Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvien haasteiden tai alueiden, kaupunkien tai yritysten määrittelemien muiden haasteiden ratkaisemiseksi. Intensiivikurssien olisi tuottettava lisäarvoa osallistuvien korkeakoulujen tarjoamiin nykyisiin kursseihin tai koulutukseen verrattuna, ja ne voivat olla monivuoisia. Mahdollistamalla uusia ja joustavampia liikkuvuuden muotoja, joissa fyysiseen

---

⁴⁶ Tohtorintutkinnon suorittaneet voivat osallistua harjoitteluihin samoin edellytyksin kuin muut vastavalmistuneet 12 kuukauden ajan valmistumisestaan. Maissa, joissa valmistumista seuraa pakollinen ase- tai siviilipalvelus, vastavalmistuneiden kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

liikkuvuuteen yhdistyy virtuaalinen osa, monimuotoisilla intensiivikursseilla pyritään tavoittamaan kaikenlaisista taustoista tulevat, kaikkia opintoaloja edustavat ja kaikkien tutkintovaiheiden opiskelijat.

Korkeakoulujen ryhmillä on mahdollisuus järjestää lyhyitä monimuotoisia intensiivikurssuja opiskelijoille ja henkilöstölle oppimista, opetusta ja kouluttautumista varten. Näiden monimuotoisten intensiivikurssien aikana opiskelija- ja/tai henkilöstöryhmät suorittavat oppijoina ulkomailta lyhytkestoisena fyysisen liikkuvuusjakson, johon liittyy yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä edistävä pakollinen virtuaalinen komponentti. Virtuaalisen komponentin on koottava oppijat yhteen verkossa tekemään yhdessä ja samanaikaisesti tiettyjä tehtäviä, jotka sisältvät monimuotoiseen intensiivikurssiin ja otetaan huomioon yleisissä oppimistuloksissa.

Lisäksi monimuotoiset intensiivikurssit voivat olla avoimia minkä tahansa korkeakoulujen opiskelijoille ja henkilöstölle, mukaan lukien paikalliset opiskelijat ja paikallinen henkilöstö. Monimuotoisilla intensiivikursseilla luodaan valmiuksia kehittää ja toteuttaa innovatiivisia opetus- ja oppimiskäytäntöjä osallistuvissa korkeakouluissa.

Kansainvälinen liikkuvuus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa

Korkeakoulutuksen liikkuvuustoiminnan ensisijaisena tavoitteena on tukea EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välistä liikkuvuutta eli eurooppalaista ulottuvuutta.

Lisäksi toiminto tukee kansainvälistä ulottuvuutta kahdella liikkuvuustoiminnan osa-alueella, joihin osallistuvat ohjelmaan assosioitumattomat kolmannelt maat koko maailmassa.

Yhdellä osa-alueella tuetaan liikkuvuutta kaikkiin ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin, lukuun ottamatta Valko-Venäjää ja Venäjää, ja se rahoitetaan EU:n sisäpolitiikan varoista.⁴⁷

Toisella osa-alueella tuetaan liikkuvuutta ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin ja niistä EU:hun, lukuun ottamatta liikkuvuutta Valko-Venäjälle ja Venäjälle ja henkilöstön liikkuvuutta Valko-Venäjältä ja Venäjältä. Tämä osa-alue rahoitetaan EU:n ulkoisen toiminnan välineillä.⁴⁸

Näillä kansainvälisten liikkuvuuden kahdella osa-alueella on erilaisia mutta toisiaan täydentäviä tavoitteita, jotka heijastavat kunkin rahoituslähteen poliittisia painopisteitä:

Sisäpolitiikan varoista tuettava lähtevä kansainvälinen liikkuvuus: Painopiste on EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien korkeakoulujen opiskelijoiden ja henkilöstön tulevaisuuteen suuntautuvien ja muiden merkityksellisten taitojen kehittämisesä. Kansainvälinen liikkuvuustoiminta muihin kuin assosioituneisiin maihin rahoitetaan liikkuvuushankkeille myönnetyillä avustuksilla. Avustuksen saajat voivat käyttää enintään 20 prosenttia viimeksi myönnetyistä hankeavustuksesta assosioitumattomiin maihin kaikkialla maailmassa suuntautuvaan liikkuvuuteen. Näiden mahdollisuuksien tarkoituksena on kannustaa EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan organisaatiota kehittämään lähtevää liikkuvuustoimintaa useiden ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa, ja niiden odotetaan kattavan mahdollisimman laajan maantieteellisen alan.

Ulkoisen politiikan varoista tuettava lähtevä ja saapuva kansainvälinen liikkuvuus: Tämä toiminto noudattaa EU:n ulkoisen politiikan painopisteitä, ja näin ollen kahden toista tukikelpoisesta alueesta (1–12) kanssa tehtävälle yhteistyölle asetetaan useita tavoitteita ja sääntöjä, jotka esitetään tarkemmin jäljempänä kohdassa "Lisätietoja ulkoisen politiikan varoista tuettavista liikkuvuushankkeista".

Tässä toimessa kuvattua kansainvälistä liikkuvuustoimintaa voidaan soveltaa molemmilla osa-alueilla, jollei toisin mainita.

---

⁴⁷ EU:n talousarvion otsake 2 – Koheesio, palautumiskyky ja arvot.

⁴⁸ EU:n talousarvion otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma.

MITKÄ OVAT LIKKUVUUSHANKKEEN KELPOISUUSPERUSTEET?

Seuraavilla kelpoisuusperusteilla määritetään, voiko hakija osallistua tähän ehdotuspyyntöön. Seuraavassa jaksossa esitetään myös tukikelpoinen toiminta, johon voidaan myöntää rahoitusta, hakkeen kesto sekä se, mistä ja milloin liikkuvuushanketta haetaan.

LIKKUVUUSHANKKEIDEN KELPOISUUSPERUSTEET

Erasmus+ -avustusta saadakseen hakijoiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Tukikelpoinen toiminta	<p>Korkeakoulut voivat toteuttaa jotakin seuraavaa tukikelpoista toimintaa tai useampaa niistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opiskelu ulkomailla ▪ harjoittelu ulkomailla ▪ opettaminen ulkomailla ▪ henkilöstön kouluttautuminen ulkomailla ▪ monimuotoiset intensiivikurssit (ei ulkoisen poliikan varoista tuettavissa liikkuvuushankkeissa). <p>Tukikelpoiset liikkuvuustoimintovirrat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sisäpolitiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista mihin tahansa maailman maahan (EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sekä ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin alueilta 1–3 ja 5–14) suuntautuvat hankkeet. ▪ Ulkoisen poliikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden välillä, lukuun ottamatta alueita 13 ja 14. <p>Huom. Opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus Valko-Venäjälle ja Venäjälle sekä henkilöstön liikkuvuus Valko-Venäjältä ja Venäjältä ei ole tukikelpoista.</p>
Kuka voi hakea?	<p>Avustusta voivat hakea organisaatiot, joilla on seuraava akkreditointi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Yksittäisen korkeakoulun hakemus: EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakoulut, joille on myönnetty korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). ▪ Liikkuvuuskonsortion hakemus: johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneet koordinoivat organisaatiot, joiden koordinoimalle konsortiolle on myönnetty korkeakoulutuksen liikkuvuuskonsortion Erasmus+ -akkreditointi. Organisaatiot, joilla ei ole konsortion akkreditointia, voivat hakea tästä akkreditointia liikkuvuuskonsortion nimissä samalla pyynnöllä, jolla haetaan avustusta liikkuvuushankkeisiin, tai aiemmalla pyynnöllä. Kaikilla EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevalla osallistuvilla korkeakouluilla on oltava korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja. Ne voivat saada tukea liikkuvuuteen ainoastaan, jos niiden liikkuvuuskonsortion akkreditointia koskeva hakemus hyväksytään.

	Korkeakouluopiskelijat ja henkilöstö eivät voi hakea avustusta suoraan, vaan liikkuvuustoimintaan ja monimuotoisiin intensiivikursseihin osallistumista koskevat valintaperusteet määrittelee korkeakoulu, jossa he opiskelevat tai työskentelevät.
Tukikelpoiset maat	<p>Toimintaan voi osallistua</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mikä tahansa EU:n jäsenvaltio tai ohjelman assosioitunut kolmas maa ▪ mikä tahansa ohjelman assosioitumaton kolmas maa (ulkoisen poliikan varoista tuettavien liikkuvuushankkeiden mahdollisista ehdoista ks. tämän toiminnon kohta "Lisätietoja ulkoisen poliikan varoista tuettavista liikkuvuushankkeista" ja A-osan kohta "Tukikelpoiset maat").
Osallistujaorganisaatioiden määrä	<p>Hakulomakkeeseen merkitään yksittäisen korkeakoulun hakemuksissa yksi organisaatio tai liikkuvuuskonsortion hakemuksissa hakijaorganisaatio sekä konsortion jäsenet.</p> <p>Liikkuvuustoimintojen toteutusaikana mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota (vähintään yksi lähettilä ja yksi vastaanottava organisaatio). Ulkoisen poliikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin on osallistuttava vähintään yksi organisaatio jostakin ohjelman assosioitumattomasta kolmannesta maasta.</p> <p>Sisäpolitiikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin sisältyvien monimuotoisten intensiivikurssien järjestämiseen on osallistuttava hakijan (hakijakorkeakoulu tai hakijana toimivaan liikkuvuuskonsertioon kuuluva korkeakoulu) lisäksi vähintään kaksi korkeakoulua kahdesta muusta EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelman assosioituneesta kolmannesta maasta toteuttamisen aikana.</p>
Hankkeen kesto	<p>Sisäpolitiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: 26 kuukautta</p> <p>Ulkoisen poliikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: 24 tai 36 kuukautta</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) sekä 1. kesäkuuta samana vuonna alkavista sisäpolitiikan varoista rahoitettavista hankkeista että 1. elokuuta samana vuonna alkavista ulkoisen poliikan varoista rahoitettavista hankkeista .
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Muut vähimmäisvaatimukset	<p>Korkeakoulu voi hakea avustusta kansalliselta toimistoltaan kahdella tavalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suoraan yksittäisenä korkeakouluna • liikkuvuuskonsortion kautta, jonka koordinaattori/jäsen se on. <p>Korkeakoulu voi jättää kullekin hakukierroksella vain yhden liikkuvuushanketta koskevan hakemuksen yksittäisenä korkeakouluna ja/tai konsortion koordinoinvana korkeakouluna. Korkeakoulu voi kuitenkin kuulua useaan hakemuksensa samaan aikaan jättävään liikkuvuuskonsertioon tai koordinoida sellaisia.</p> <p>Kumpaakin hakutapaa voi käyttää yhtä aikaa, eli hakemuksen voi jättää yksittäisenä korkeakouluna ja konsortion jäsenenä. Korkeakoululla on kuitenkin velvollisuus varmistaa,</p>

	<p>ettei kukaan opiskelija saa päälekkäistä rahoitusta, jos kumpikin tapa on käytössä saman lukuvuoden aikana.</p> <p>Liikkuvuushankkeessa olisi toteutettava eurooppalaista opiskelijakorttialoitetta liikkuvuusjakson sähköisen hallinnoinnin ja muiden ympäristöystävällisten ja osallistavien toimintatapojen helpottamiseksi korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan ja sen oppaan mukaisesti.</p>
--	---

Edellä esitettyjen kelpoisuusperusteiden lisäksi hakijoita arvioidaan seuraavassa jaksossa esitettyjen asiaankuuluvien kelpoisuusperusteiden sekä asiaankuuluvien **poissulkemisperusteiden, valintaperusteiden ja arvointikriteerien** mukaisesti. Lisätietoja poissulkemisperusteista on tämän oppaan C-osassa.

OPISKELIJOIDEN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelponen toiminta	Katso, millainen toiminta on tukikelposta, kohdasta "Liikkuvuushankkeiden kelpoisuusperusteet".
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opiskelu ulkomailla: Kaikkien EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden osallistujaorganisaatioiden (sekä lähettiläät että vastaanottavat) on oltava korkeakouluja, joille on myönnetty Erasmus-peruskirja. Kaikkien ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden (sekä lähettiläät että vastaanottavat) täytyy olla toimivaltaisten viranomaisten tunnustamia maissaan, ja niillä täytyy olla allekirjoitettu korkeakoulujen välinen sopimus EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista. ▪ Harjoittelu ulkomailla: Lähettilävä organisaation on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen väisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista. <p>Ulkomailta suoritettavan harjoittelun yhteydessä vastaanottava organisaatio voi olla⁴⁹:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ julkinen tai yksityinen organisaatio, joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus-, nuorisotutkimus- ja innovointialalla. Esimerkkejä tällaisista organisaatioista: <ul style="list-style-type: none"> – julkinen tai yksityinen pieni, keskisuuri tai suuri yritys (myös yhteiskunnallinen yritys) – paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö

⁴⁹ Kun kyseessä on opiskelijoiden harjoittelu ulkomailla, seuraavan tyypiset organisaatiot eivät voi olla vastaanottavia organisaatioita: EU:n toimielimet ja muut EU:n erilliselimet, myös virastot (täydellinen luettelo niistä löytyy verkkosivulta https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_fi), ja EU:n ohjelmia hallinnoivat organisaatiot, esimerkiksi Erasmus+ -ohelman kansalliset toimistot (mahdollisten eturistiriittojen ja/tai päälekkäisrahoituksen välttämiseksi).

	<ul style="list-style-type: none"> – lähetävän EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan suurlähetystö tai konsulaatti – työmarkkinajärjestö tai muu työelämän edustaja, myös kauppakamari, käsiteollisuus- tai muu ammatillinen yhdistys tai ammattiyhdistys – tutkimuslaitos – säätiö – koulu/oppilaitos/koulutuskeskus (kaikki asteet esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen sekä ammatillinen koulutus ja aikuiskoulutus) ○ voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö ○ ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta ja tietopalveluja tarjoava elin ○ EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen väisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista.
Toiminnan kesto	<p>Opiskelu ulkomailla: kahdesta kuukaudesta (tai yhdestä lukukaudesta tai kolmen kuukauden jaksosta) 12 kuukauteen fyysisen liikkuvuuden osalta, matkustusaika pois lukien.</p> <p>Tähän voi sisältyä täydentävä harjoittelujakso, jos se kuuluu suunnitelmaan. Yhdistelmäjakso voidaan järjestää eri tavoin tilanteen mukaan: joko kahtena peräkkäisenä toimintona tai samanaikaisina toimintoina. Yhdistelmäjakson osalta noudatetaan opiskelijaliikkuvuuden rahoitussääntöjä ja vähimmäiskestoaa.</p> <p>Harjoittelu ulkomailla: kahdesta päivästä kahteen kuukauteen fyysisen liikkuvuuden osalta, matkustusaika pois lukien.</p> <p>Kaikki opiskelijat, erityisesti ne, jotka eivät pysty osallistumaan pitkäkestoiseen fyysiseen opiskelu- tai harjoittelujaksoon ulkomailla esimerkiksi opintoalansa vuoksi tai koska heillä on muita vähemmän osallistumismahdollisuuksia, voivat suorittaa lyhytkestoisen fyysisen liikkuvuusjakson ja yhdistää siihen virtuaalisen komponentin (lyhytkestointinen monimuotoliikkuvuus). Lisäksi opiskelijat voivat osallistua monimuotoisille intensiivikursseille. Näissä tapauksissa fyysisen liikkuvuusjakson on kestettävä 5–30 päivää (matkustusaika pois lukien), ja siihen on liittyvä pakollinen virtuaalinen komponentti, jolla edistetään yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä. Monimuotoisista opiskelujaksoista on saatava vähintään 3 ECTS-opintopistettä.</p> <p>Väitöskirjatutkijoiden opiskelu- ja/tai harjoittelujaksot: 5–30 päivää tai 2–12 kuukautta fyysisen liikkuvuuden osalta (opiskelujaksoon voi sisältyä täydentävä harjoittelujakso, jos se kuuluu suunnitelmaan), matkustusaika pois lukien.</p> <p>Tukikelpoinen kokonaiskesto tutkintotasoa kohden:</p> <p>Sama opiskelija voi osallistua fyysisiin liikkuvuusjaksoihin, joiden pituus on yhteensä enintään 12 kuukautta⁵⁰ kutakin tutkintotasoa⁵¹ kohden, riippumatta liikkuvuusjaksojen määrästä ja tyypistä:</p>

⁵⁰ Aiempi kokemus Erasmus+ -ohjelmasta ja/tai Erasmus Mundus -apurahan saajana lasketaan mukaan tutkintotasokohtaiseen 12 kuukauden jaksoon.

⁵¹ Yksijaksoissa koulutusohjelmissa, kuten lääkärinkoulutuksessa, opiskelijan liikkuvuus saa kestää enintään 24 kuukautta.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ alemman korkeakoulututkinnon suoritusaihana (kandidaatti tai vastaava), mukaan lukien niin kutsutut "short cycle" -tutkinnot (EQF-tasot 5 ja 6) ▪ ylempän korkeakoulututkinnon suoritusaihana (maisteri tai vastaava eli EQF-taso 7) ja ▪ jatko-opintojen suoritusaihana (lisensiaatti- ja tohtoritaso eli EQF-taso 8). <p>Vastavalmistuneiden harjoittelujakson kesto lasketaan mukaan sen tutkintovaiheen enimmäiskestoon (12 kuukautta), jonka aikana he hakevat harjoittelua.</p> <p>Fyysisen liikkuvuuden jakso voidaan keskeyttää. Keskeytysjaksoa ei lasketa mukaan liikkuvuusjakson kestoon.</p> <p>Harjoittelissa yrityksen/organisaation lomapäiviä ei katsota keskeytysjaksoksi. Avustusta ei keskeytetä lomapäivien ajaksi. Lomajakso lasketaan mukaan harjoittelujakson vähimmäiskestoon.</p>
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Opiskelijoiden on suoritettava fyysisen liikkuvuusjaksonsa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa, joka ei ole lähettilään organisaation sijaintimaa tai heidän asuinmaansa opiskelujen aikana. ⁵²
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Korkeakoulouopiskelijat, jotka suorittavat johonkin tunnustettuun tutkintoon – myös kaksois-/yhteistutkintoon⁵³ – johtavia opintoja (aina tohtoriopintoihin asti). Kun kyseessä on tohtorikoulutustason liikkuvuus, osallistujan on oltava EQF-tasolla 8.</p> <p>Korkeakoulututkinnon vasta suorittaneet voivat suorittaa harjoittelujaksoja. Edunsaajaorganisaatio voi jättyä vastavalmistuneiden harjoittelujaksojen ulkopuolelle. Vastavalmistuneet valitsee heidän oma korkeakoulunsa viimeisenä opiskeluvuonna, ja heidän on suoritettava ja saatettava ulkomainen harjoittelunsa pääökseen vuoden kuluessa valmistumisestaan.⁵⁴</p>
Muut vaatimukset	<p>Opiskelijoiden liikkuvuustoiminnot voivat koskea mitä tahansa opintoalaa. Opiskelijoiden liikkuvuusjakso voi olla opiskelujakso, johon liittyy lyhyt (alle kahden kuukauden mittainen) harjoittelu, mutta jakso kokonaisuudessaan katsotaan opiskelujaksoksi. Opiskelijan sekä lähettilään ja vastaanottavan organisaation on allekirjoitettava opintosopimus.</p> <p>Ulkomaisen opiskelujakson on oltava osa opiskelijan koulutusohjelmaa jonkin tutkinnon suorittamiseksi. Aina kun se on mahdollista, harjoittelujaksojen tulisi olla kiinteä osa opiskelijan koulutusohjelmaa.</p> <p>Korkeakoulujen kursseille osallistumista ei pidetä harjoitteluna.</p>

⁵² Jos kyseessä ovat sivukampukset, jotka ovat oikeudellisesti riippuvaisia emolaitoksesta eivätkä voi tehdä erillisiä oppilaitosten välisiä sopimuksia, lähettiläväksi tai vastaanottavaksi maaksi yksilöllisen tuen sekä liikkuvuuden tukikelpoisuuden määritämistä varten katsotaan maa, jossa emolaitos sijaitsee. Edunsaajien on laskettava matkan pituus matkatukea varten sivukampusten todellisen sijainnin perusteella. Riippumattomat sivukampukset osallistuvat ohjelmaan emolaitoksista erillisinä.

⁵³ Yhteis- tai kaksoistutkintoja myöntävien oppilaitosten väliseen liikkuvuuteen voidaan myöntää rahoitusta, kunhan vältetään päällekkäinen rahoitus. Yhteis- tai kaksoistutkintojen tapauksessa osallistujan lähettilävä oppilaitos rahoittaa liikkuvuusjakson sisäpolitiikan varojen tuella. Kun kyseessä on kansainvälinen liikkuvuus, yhteis- tai kaksoistutkintoja myöntävät oppilaitokset voivat käyttää sisä- ja ulkopolitiikan varilla tuettavien liikkuvuushankkeiden rahoitusta, kunhan noudatetaan toimintaa ja liikkuvuusvirtoja koskevia kunkin lohkon tukikelpoisuusehtoja.

⁵⁴ Maissa, joissa valmistumista seuraa pakollinen ase- tai siviilipalvelus, vastavalmistuneiden kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

	<p>Kun kyseessä on opiskelijoiden monimuotoliikkuvuus, toimintaan voi sisältyä osallistuminen monimuoto-oppimisen muodossa järjestettäviin kursseihin kumppanikorkeakoulussa, verkkokoulutus ja työtehtävät tai osallistuminen monimuotoisiin intensiivikursseihin.</p> <p>Kansainväisen liikkuvuuden osalta ks. jakso "Kansainvälinen liikkuvuus ohjelman assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa".</p>
--	---

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoinen toiminta	<p>Katso, millainen toiminta on tukikelpoista, kohdasta "Liikkuvuushankkeiden kelpoisuusperusteet".</p>
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opettaminen ulkomailla: <p>Lähettävän organisaation on oltava</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelman assosioituneessa kolmannessa maassa sijaitseva korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ○ ohjelman assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitseva korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelman assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ○ jos kyse on korkeakouluun opettamaan kutsutusta henkilöstöstä, EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelman assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelman assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitseva julkinen tai yksityinen organisaatio, jolle ei ole myönnetty Erasmus-peruskirja ja joka toimii työmarkkinalla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- ja innovointialalla. Esimerkkejä tällaisista organisaatioista: <ul style="list-style-type: none"> – julkinen tai yksityinen pieni, keskisuuri tai suuri yritys (myös yhteiskunnallinen yritys) – paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö – työmarkkinajärjestö tai muu työelämän edustaja, myös kauppakamari, käsiteollisuus- tai muu ammatillinen yhdistys tai ammattiyhdistys – tutkimuslaitos – säätiö – koulu/oppilaitos/koulutuskeskus (kaikki asteet esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen sekä ammatillinen koulutus ja aikuiskoulutus) – voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö – ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta ja tietopalveluja tarjoava elin. <p>Vastaanottavan organisaation on oltava EU:n jäsenvaltion tai ohjelman assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelman assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen välisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelman assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevan kumppanin kanssa ennen liikkuvuuden alkamista.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Henkilöstön kouluttautuminen ulkomailla: <p>Lähettävän organisaation on oltava EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen väisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista.</p> <p>Vastaanottavan organisaation on oltava</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen väisen sopimuksen EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista ○ EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa (tai, jos liikkuvuushanke rahoitetaan sisäpolitiikan varoista, ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa) sijaitseva julkinen tai yksityinen organisaatio, joka toimii työmarkkina-alalla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- ja innovointialalla.
Liikkuvuustoiminnan kesto	<p>Opettaminen ja kouluttautuminen ulkomailla:</p> <p>EU:n jäsenvaltoiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden väisen liikkuvuuden keston on oltava 2–60 päivää fyysisistä liikkuvuutta, matkustusaika pois lukien. Yritysten kutsutun henkilöstön kohdalla vähimmäiskesto on yksi päivä fyysisistä liikkuvuutta.</p> <p>Jos liikkuvuuteen osallistuu ohjelmaan assosioitumattomia kolmansia maita, jaksojen on kestettävä 5–60 päivää, matkustusaika pois lukien. Sama koskee yritysten kutsuttua henkilöstöä.</p> <p>Kaikissa tapauksissa päivien vähimmäismäärän on oltava peräkkäisiä päiviä.</p> <p>Fyysisen liikkuvuuden jakso voidaan keskeyttää. Keskeytysjaksoa ei lasketa mukaan liikkuvuusjakson kestoon.</p> <p>Opetusjakson on käsitettävä vähintään kahdeksan opetustuntia viikkoa (tai yhtä viikkoa lyhyempää oleskelujaksoa) kohden. Jos liikkuvuusjakso kestää kauemmin kuin yhden viikon, opetusvelvollisuuden vähimmäismäärä vajaalta viikolta suhteutetaan vajaan viikon pituuteen. Seuraavia poikkeuksia sovelletaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetusvelvollisuuden vähimmäismäärä ei koske yritysten kutsuttua henkilöstöä. • Jos opetustoiminta yhdistetään koulutustoimintaan yhden ulkomaanjakson aikana, opetustuntien vähimmäismäärä viikolta (tai yhtä viikkoa lyhyemmältä oleskelujaksolta) alennetaan neljään tuntiin. <p>Kaikki henkilöstön jäsenet voivat osallistua monimuotoisille intensiivikursseille. Kun on kyse monimuotoisella intensiivikurssilla kouluttautumista varten tapahtuvasta henkilöstön liikkuvuudesta, fyysisen liikkuvuusjakson on kestettävä 5–30 päivää (matkustusaika pois lukien), ja siihen on liittyvä pakollinen virtuaalinen komponentti, jolla edistetään yhteistoiminnallista verkossa tapahtuvaa oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä. Kun on kyse monimuotoisella intensiivikurssilla opettamista varten tapahtuvasta henkilöstön liikkuvuudesta, jota tuetaan</p>

	sisäpolitiikan varoilla, fyysisen liikkuvuusjakson on kestettävä 2–30 päivää (matkustusaika pois lukien), tai vähintään yhden päivän yritysten kutsutun henkilöstön kohdalla, ja virtuaalinen komponentti on valinnainen.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Henkilöstö on suoritettava fyysisen liikkuvuusjaksonsa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa, joka ei ole lähettilään organisaation sijaintimaa tai henkilöstön asuinmaa. ⁵⁵
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Opettaminen ulkomailta:</p> <ul style="list-style-type: none"> EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö. mistä tahansa maasta tulevat yritysten työntekijät, jotka on kutsuttu opettamaan missä tahansa korkeakoulussa ja jotka työskentelevät julkisessa tai yksityisessä organisaatiossa, jolle ei ole myönnetty Erasmus-peruskirja ja joka toimii työmarkkinoilla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- ja innovointialalla (töissä olevat väitöskirjatutkijat mukaan lukien). <p>Henkilöstön kouluttautuminen ulkomailta: EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö.</p>
Muut vaatimukset	<p>Henkilöstön liikkuvuusjakso voi muodostua opetusjaksosta, johon yhdistyy kouluttautumisjakso, mutta se katsotaan kokonaisuudessaan opetusjaksoksi. Opetus- tai kouluttautumisjakso voidaan suorittaa useammassa kuin yhdessä vastaanottavassa organisaatiossa samassa maassa, mutta se katsotaan yhdeksi opetus- tai kouluttautumisjaksoksi, johon sovelletaan liikkuvuusjakson vähimmäiskestoa.</p> <p>Opetusjaksot voivat koskea mitä tahansa opintoalaa.</p> <p>Opetusjaksoon voi sisältyä koulutuksen antamista kumppanikorkeakoulun kehittämiseksi.</p> <p>Henkilöstön jäsenen sekä lähettilään ja vastaanottavan organisaation on allekirjoitettava liikkuvuussopimus.</p> <p>Kansainvälisen liikkuvuuden osalta ks. "Kansainvälinen liikkuvuus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa".</p>

MONIMUOTOISTEN INTENSIIVIKURSSIEN KELPOISUUSPERUSTEET

⁵⁵ Jos kyseessä ovat sivukampukset, jotka ovat oikeudellisesti riippuvaisia emolaitoksesta eivätkä voi tehdä erillisiä oppilaitosten välisiä sopimuksia, lähettiläväksi tai vastaanottavaksi maaksi yksilöllisen tuen sekä liikkuvuuden tukikelpoisuuden määrittämistä varten katsotaan maa, jossa emolaitos sijaitsee. Edunsaajien on laskettava matkan pituus matkatukea varten sivukampusten todellisen sijainnin perusteella. Riippumattomat sivukampukset osallistuvat ohjelmaan emolaitoksista erillisinä.

	<p>Monimuotoisen intensiivikurssin laatijoina ja toteuttajina on oltava vähintään kolme korkeakoulua, jotka sijaitsevat vähintään kolmessa EU:n jäsenvaltiossa ja ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.</p> <p>Lisäksi mikä tahansa muu EU:n jäsenvaltiossa, ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitseva korkeakoulu tai organisaatio voi osallistua monimuotoiseen intensiivikurssiin ja lähettää osallistujia.</p> <p>Opiskelijoita ja henkilöstöä oppijoiksi monimuotoisille intensiivikursseille lähetetään korkeakoulun on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan korkeakoulu, jolle on myönnetty Erasmus-peruskirja, tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulu, joka on toimivaltaisten viranomaisten tunnustama ja joka on allekirjoittanut korkeakoulujen väisen sopimuksen EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevien kumppanien kanssa ennen liikkuvuuden alkamista.</p> <p>Ohjelman toteutukseen osallistuvan opetus- ja koulutushenkilöstön osalta se voi olla mikä tahansa EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan organisaatio (ks. tukikelpoiset osallistujat).</p> <p>Osallistujat voidaan lähettää Erasmus+ -avustuksen avulla tai he voivat osallistua omalla kustannuksellaan. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulut voivat lähettää osallistuja Erasmus+ -avustuksen avulla, jos vastaanottavalla korkeakoululla on samanaikaisesti liikkuvuushanke, joka rahoitetaan ulkoisen poliikan varoilla, joista rahoitetaan myös näistä maista tulevia opiskelijoita ja henkilöstöä. Näitä ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevia osallistujia ei lasketa mukaan vähimmäisvaatimuksiin.</p> <p>Vastaanottavalla korkeakoululla on oltava Erasmus-peruskirja. Vastaanottavan korkeakoulun ei tarvitse, mutta se voi olla koordinoiva korkeakoulu. Myös muut organisaatiot voivat osallistua osallistujien vastaanottamiseen vastaanottavassa maassa osana fyysisää liikkuvuustoimintoa.</p> <p>Myös koordinoivalla korkeakoululla on oltava Erasmus-peruskirja. Koordinoiva/vastaanottava korkeakoulu on joko sisäpolitiikan varoin rahoitettavan liikkuvuushankkeen hakijakorkeakoulu tai korkeakoulu, joka on hakijana toimivan liikkuvuuskonsortion jäsen.</p>
Toiminnan kesto	Monimuotoisen intensiivikurssin fyysisen komponentin keston on oltava oppijoiden osalta 5–30 päivää. Virtuaaliselle komponentille ei ole asetettu vähimmäiskestoja, mutta virtuaalisesta ja fyysisestä komponentista on kerryttävä opiskelijoille yhteensä vähintään kolme ECTS-opintopistettä.
Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Fyysisen toiminto voidaan toteuttaa vastaanottavassa korkeakoulussa tai muussa tapahtumapaikassa vastaanottavan korkeakoulun sijaintimaassa.

	<p>Opiskelijat: EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa taikka ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa sijaitsevassa korkeakoulussa kirjoilla olevat opiskelijat, jotka suorittavat johonkin tunnustettuun tutkintoon johtavia opintoja (aina tohtoriopintoihin asti).</p> <p>Henkilöstö: EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan taikka ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö.</p> <p>Ohjelman toteutukseen osallistuva opetus- ja koulutushenkilöstö:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU:n jäsenvaltion, ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tai ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan korkeakoulussa työskentelevä henkilöstö ▪ työntekijät, jotka on kutsuttu opettamaan korkeakoulussa ja jotka tulevat julkisesta tai yksityisestä yrityksestä/organisaatiosta (lukuun ottamatta korkeakouluja, joille on myönnetty Erasmus-peruskirja); yrityksen/organisaation olisi tultava EU:n jäsenvaltiosta, ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tai ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta ja toimittava työmarkkinoilla tai koulutus-, nuoriso-, tutkimus- tai innovointialalla; myös töissä olevat väitöskirjatutkijat voivat osallistua tähän toimintaan.
<p>Muut vaatimukset</p>	<p>Opiskelijoiden ja henkilöstön monimuotoisiin intensiivikursseihin on sisällyttäävä lyhytkestoisen fyysinen liikkuvuusjakso ulkomailta, johon liittyy yhteistoiminnallista verkossa tapahtuva oppimisvaihtoa ja ryhmätyötä edistävä pakollinen virtuaalinen komponentti. Virtuaalisen komponentin on koottava oppijat yhteen verkossa tekemään yhdessä ja samanaikaisesti tiettyjä tehtäviä, jotka sisältyvät monimuotoiseen intensiivikurssiin ja otetaan huomioon yleisissä oppimistuloksissa.</p> <p>Monimuotoisista intensiivikurssista on kerryttävä opiskelijoille vähintään kolme ECTS-opintopistettä.</p> <p>Jotta monimuotoiselle intensiivikurssille voidaan myöntää organisointitukea, siinä on oltava mukana vähintään 10 sisäpolitiikan varoista tuettua Erasmus+ -liikkuvuuteen osallistuva oppija (näihin ei sisälly ohjelman toteuttamiseen osallistuva opetus-/koulutushenkilöstö). Kyseisten 10 osallistujan liikkuvuuden nimenomaisen tarkoituksena on oltava monimuotoiselle intensiivikurssille osallistuminen jommankumman seuraavan Erasmus+ -liikkuvuustoiminnan puitteissa: opiskelijoiden lyhytkestoisen monimuotoliikkuvuus opiskelua varten tai henkilöstön monimuotoliikkuvuus kouluttautumista varten.</p> <p>Yksilötukea ja soveltuvin osin fyysisen toiminnon osallistujien matkatukea antaa lähettävä korkeakoulu (ja yritysten kutsutun henkilöstön sekä ulkoisen toiminnan välineillä rahoittettavien, ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistujien osalta vastaanottava korkeakoulu).</p>

LISÄTIEDOJA ULKOISEN POLITIIKAN VAROISTA TUETTAVISTA LIKKUVUUSHANKKEISTA

Ulkoisen poliikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin käytettävissä olevat varat jaetaan maailman eri alueiden kesken 12 määrärahakokonaisuudeksi, ja kunkin määrärahakokonaisuuden suuruus vaihtelee EU:n ulkopoliittisten painopisteiden

mukaan. Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan kansallisten toimistojen verkkosivustoilla.

EU on asettanut useita ohjeellisia tavoitteita, jotka koskevat maantieteellistä tasapainoa, ja painopisteitä, jotka on saavutettava EU:n tasolla ohjelman koko keston aikana (2021–2027), mukaan lukien yhteistyö vähiten kehittyneiden maiden kanssa.⁵⁶ Yksittäisten korkeakoulujen ei tarvitse saavuttaa näitä ohjeellisia tavoitteita ja painopisteitä, mutta kansalliset toimistot ottavat ne huomioon jakaessaan käytettävissä olevia määrärahoja. Ulkoisen poliikan varoista tuettaville liikkuvuushankkeille asetetut kokonaistavoitteet EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden maiden tasolla vuoteen 2027 asti ovat seuraavat:

- Aasia:
  - Vähintään 25 prosenttia määrärahoista olisi käytettävä liikkuvuuteen alueen vähiten kehittyneiden maiden kanssa.
  - Liikkuvuuteen alueen korkean tuloston maiden kanssa saa käyttää enintään 25 prosenttia määrärahoista.
  - Liikkuvuuteen Kiinan kanssa saa käyttää enintään 15 prosenttia määrärahoista.
  - Liikkuvuuteen Intian kanssa saa käyttää enintään 10 prosenttia määrärahoista.
- Tyynimeri:
  - Liikkuvuuteen Australian ja Uuden-Seelannin kanssa saa käyttää yhteensä enintään 86,5 prosenttia määrärahoista.
- Saharan eteläpuolinen Afrikka:
  - Vähintään 35 prosenttia määrärahoista olisi käytettävä liikkuvuuteen alueen vähiten kehittyneiden maiden kanssa painottaen erityisesti muuttoliikkeen kannalta ensisijaisia maita.
  - Liikkuvuuteen minkään yksittäisen maan kanssa saa käyttää enintään 8 prosenttia määrärahoista.
- Latinalainen Amerikka:
  - Liikkuvuuteen Brasilian ja Meksikon kanssa saa käyttää yhteensä enintään 30 prosenttia määrärahoista.
- Itäinen kumppanuus:
  - Vähintään 40 prosenttia määrärahoista olisi kohdennettava opiskelijoille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
- Eteläinen naapurialue:
  - Liikkuvuuteen minkään yksittäisen maan kanssa saa käyttää enintään 15 prosenttia määrärahoista.
  - Vähintään 65 prosenttia määrärahoista olisi kohdennettava opiskelijoille, joista 50 prosentin olisi oltava sellaisia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
- Länsi-Balkan: Painopisteenä olisi oltava opiskelijoiden liikkuvuus.

Koska vaatimuksena on edistää EU:n ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista, julkisen kehitysavun (ODA)⁵⁷ tukikelpoisuuskriteerit täytyvien alueiden 2–11⁵⁸ maiden kanssa toteutettavat niin kutsutujen "short cycle" -tutkintojen ja alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen opiskelijoiden liikkuvuustoiminnon rajoittuvat ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevaan liikkuvuuteen. Näille alueille suuntautuva lähtevä liikkuvuus on vain tohtorintutkintoa suorittavien opiskelijoiden ja henkilöstön käytettävässä.

Jos hakijalle on myönnetty sisäpolitiikan varoin tuettu liikkuvuushanke, edellä mainittuja tukikelvottomia lähtevän kansainväisen liikkuvuuden virtoja näille alueille voidaan rahoittaa täydentävästi kyseisestä sisäpolitiikan varoilla tuetusta liikkuvuushankkeesta.

Korkeakoulut voivat lisäksi hakea 100 prosentin rahoitusta henkilöstön liikkuvuustoiminnolle tai 100 prosentin rahoitusta opiskelijoiden liikkuvuustoiminnolle tai mitä tahansa näiden yhdistelmää edellyttäen, että se täytyy kaikki kansallisen toimiston hankkeille mahdollisesti asettamat muut kelpoisuusperusteet (ks. jäljempänä oleva jakso).

KANSALLISTEN TOIMISTOJEN ASETTAMAT MUUT KELPOISUUSPERUSTEET ULKOISEN POLITIIKAN VAROISTA TUETTAVILLE LIIKKUVUUSHANKKEILLE

Jos tietyn kumppanialueen määrärahat ovat rajalliset, kansallinen toimisto voi lisätä yhden tai useamman kelpoisuusperusteen seuraavasta luettelosta:

- osallistujien tutkintotasoa koskeva rajoitus (esimerkiksi hakemusten rajoittaminen yhteen tai kahteen tutkintovaiheeseen – kandidaatti, maisteri tai tohtorintutkinto)
- osallistujatyypin rajoittaminen ainoastaan henkilöstöön tai opiskelijoihin
- liikkuvuusjaksojen keston rajoittaminen (esimerkiksi opiskelijoiden liikkuvuuden rajoittaminen kuuteen kuukauteen tai henkilöstön liikkuvuuden rajoittaminen kymmeneen päivään).

Jos kansallinen toimisto päättää käyttää näitä täydentäviä kelpoisuusperusteita, päätös julkaistaan ennen hakemusten jättämisen määräaikaa erityisesti kansallisen toimiston verkkosivustolla.

MITKÄ OVAT LIIKKUVUUSHANKKEEN ARVIOINTIKRITEERIT?

SISÄPOLITIIKAN VAROISTA TUETTAVIEN LIIKKUVUUSHANKKEIDEN ARVIOINTIKRITEERIT

Arviontiikriteereitä ei ole, sillä laadullista arvointia ei tehdä (laatu on arvioitu jo Erasmus-peruskirjan hakuvaliheessa tai liikkuvuuskonsortioin akkreditointia haettaessa).

Rahoitusta saavat kaikki tukikelpoiset avustushakemukset, jotka läpäisevät tukikelpisuustarkastuksen.

Myönnettävän avustuksen enimmäismäärään vaikuttavat seuraavat tekijät:

- haettujen liikkuvuusjaksojen määrä
- hakijan aiempi suoriutuminen, jota arviodaan liikkuvuusjaksojen määrän, liikkuvuustoiminnan toteutuksen laadun ja moitteettoman varainhoidon kannalta, mikäli hakija on saanut samankaltaista avustusta aiempina vuosina
- haettujen monimuotoisten intensiivikurssien määrä

⁵⁷ Luettelo maista, joihin tästä vaatimusta sovelletaan, on kehitysapukomitean (DAC) luettelossa julkista kehitysapua saavista maista: <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf>. DAC:n luettelo päivitetään säännöllisesti, joten maat voivat siirtyä luokasta toiseen tai poistua luettelosta. Julkista kehitysapua koskeva asema ja siihen liittyvät rajoitukset pysyvät kuitenkin kunkin maan osalta muuttumattomina saman ehdotuspäivynnon alaisten hankkeiden koko elinkaaren ajan.

⁵⁸ Luettelo alueista on tämän oppaan A osassa.

- liikkuvuustoimintoon osoitetut kansalliset kokonaismäärärahat sisäpolitiikan varoista tuettavien liikkuvuushankkeiden osalta.

ULKOISEN POLITIIKAN VAROISTA TUETTAVIEN LIKKUVUUSHANKKEIDEN ARVIOINTIKRITEERIT

Tukikelpoiset avustushakemukset (jotka ovat läpäisseet tukikelpoisuustarkastuksen) arvioidaan seuraavien arviontiikriteerien perusteella:

Hanketason arviontiikriteeri: Hankesuunnitelman yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 40 pistettä)	ja	<ul style="list-style-type: none"> Hakijaorganisaatio kuvaa selkeästi kumppaneiden väliset vastuualueet, roolit ja tehtävät. Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. Osallistujien valintamenettelyjen täydellisyys ja laatu, heille annettava tuki ja heidän liikkuvuusjaksonsa tunnustaminen (erityisesti ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa).
Aluetason arviontiikriteeri: Strategian merkitys (enintään 40 pistettä)		Kunkin alueellisen kumppanuuden osalta: <ul style="list-style-type: none"> Missä määrin suunniteltu liikkuvuushanke on merkityksellinen asianomaisten korkeakoulujen kansainvälistymisstrategian kannalta. Perusteet henkilöstön ja/tai opiskelijoiden liikkuvuuden valinnalle. Perusteet yhteistyön suuntaamiselle kumppanialueen tiettyjen maiden korkeakouluihin/organisaatioihin.
Aluetason arviontiikriteeri: Vaikuttavuus ja tulosten levittäminen (enintään 20 pistettä)		Kunkin alueellisen kumppanuuden osalta: <ul style="list-style-type: none"> Hankkeen mahdolliset vaikutukset osallistuihin, hakijoihin ja kumppaniorganisaatioihin paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla. Niiden toimenpiteiden laatu, joilla levitetään liikkuvuushankkeen tuloksia tiedekuntien ja korkeakoulujen tasolla ja soveltuvin osin niiden ulkopuolella kaikissa asianomaisissa maissa.

Hakijan on selitetvää, miten hanke täyttää nämä kolme kriteeriä sen oman korkeakoulun (tai korkeakoulujen, jos hakemukseen on tehnyt konsortio) ja ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppanikorkeakoulujen näkökulmasta. Arviontiikriteeriä **hankesuunnitelman ja yhteistyöjärjestelyjen laatu** koskevaan kysymykseen on vastattava kerran koko hanke-ehdotuksen osalta, mutta arviontiikriteerejä **strategian merkitys ja vaikuttavuus ja tulosten levittäminen** koskeviin kysymyksiin on vastattava erikseen jokaisen sellaisen alueen osalta, jonka hakija aikoo sisällyttää hankkeeseen.

Hakijoiden olisi ryhmiteltävä ehdotuksensa ”alueellisiin kumppanuksiin” eli koottava yhteen kaikki toiminta, johon osallistuu saman alueen maita. Jokaiselle alueelliselle kumppanuudelle annetaan pisteet erikseen. Rahoitusta myönnnettäessä otetaan huomioon vain ne alueelliset kumppanuudet, jotka saavat vähintään 60 pistettä ja saavuttavat 50 prosentin kynnsarvon kunkin taulukossa esitetyn arviontiikriteerin pisteistä.

Hankkeeseen myönnnettävä kokonaisavustus on laatua koskevat vähimäispisteet saavuttaneille alueellisille kumppanuksille myönnnettävien avustusten summa, ja siihen vaikuttavat useat tekijät:

- hakemuksesta esitetyt osallistujien määrä ja toiminnan kesto

- maa- tai aluekohtaiset myönnetyt määärärahat
- maantieteellinen tasapaino kyseisellä alueella.

Riippumatta siitä, kuinka paljon kunkin alueellisen kumppanuuden pistemäärä ylittää ilmoitetun kynnsarvon, kansallinen toimisto voi asettaa tiettyjen maiden kanssa toteutettavat liikkuvuustoiminnot etusijalle maantieteellisen tasapainon varmistamiseksi kyseisellä alueella edellä mainittujen maantieteellisten tavoitteiden mukaisesti.

Kansallinen toimisto ei ole velvollinen rahoittamaan kaikkia tietylle ohjelmaan assosioitumattomalle kolmannelle maalle haettuja liikkuvuustoimintoja, jos pyyntö katsotaan liialliseksi suhteessa käytettäväissä oleviin määärärahoihin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

A) KAIKKEA KORKEAKOULUTUKSEN LIIKKUVUUSTOIMINTAA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä		
Organisointituki	<p>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset (osallistujien oleskelu- ja matkakustannuksia lukuun ottamatta).</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä liikkuvuustoimintoon osallistuvien määrä.</p>	Sisäpolitiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: Sadanteen osallistujaan asti 400 euroa osallistujaa kohden ja sadan osallistujan jälkeen 230 euroa jokaista lisäosallistujaa kohden. Ulkoisen politiikan varoista tuettavat liikkuvuushankkeet: 500 euroa osallistujaa kohden.		
Matkatuki	<p>Osallistujien edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.</p> <p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästösillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä yhdensuuntaisen matkan pituus osallistujaa/tukihenkilö kohti. Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys⁵⁹ käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria⁶⁰.</p> <p>Tarvittaessa voidaan myöntää yksilöllistä tukea kattamaan oleskelukustannukset matkapäiviltä ennen toimintaa ja sen jälkeen.</p>	Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustamine
		10–99 km	56 euroa	28 euroa
		100–499 km	285 euroa	211 euroa
		500–1 999 km	417 euroa	309 euroa
		2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
		3 000–3 999 km	785 euroa	580 EUR

⁵⁹ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkatkategorian (ts. 500–1 999 km).

⁶⁰ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

	Osallistujille/tukihenkilölle, jotka eivät käytä vähäpäästöisiä kulkuneuvoja, sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä, ja vähäpäästöisiä kulkuneuvoja käyttäville enintään kuudelta matkapäivältä.	4 000–7 999 km vähintään 8 000 km	1 188 euroa 1 735 euroa	1 188 euroa 1 735 euroa
Osallisuustuki	Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarkoitettu liikkuvuustoiminnan järjestämisestä aiheutuvat kustannukset, jotka edellyttävät todellisiin kustannuksiin perustuvaa lisätukea. Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin. Myöntöperuste: Perusteeena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka saavat todellisiin kustannuksiin perustuvaa lisätukea osallisuustuen kululuokasta.		125 euroa osallistujaa kohden	
	Osallisuustuki osallistuijille: Osallistuijiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, suoraan liittyvät lisäkustannukset. Näiden kustannusten tarkoituksena on erityisesti kattaa ylimääräinen rahoitustuki, jota osallistujat henkilökohtaisen, fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi saattavat tarvita voidakseen osallistua liikkuvuustoimeen sekä valmisteleviin vierailuihin, sekä tukihenkilöihin liittyvät lisäkustannukset (muun muassa matka- ja oleskelukustannukset, edellyttäen, että ne perustellaan eikä niitä kateta näiden osallistujien osalta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista) ⁶¹ . Rahoitustapa: Todelliset kustannukset. Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.		100 % tukikelpoisista kustannuksista	
Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.		Vakuudesta aiheutuvat kustannukset: 80 % tukikelpoisista kustannuksista Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista	

⁶¹ Tukihenkilöihin voidaan soveltaa henkilöstöä sekä poikkeuksellisen korkeita matkakustannuksia koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomaille yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta "osallisuustuki".

	<p>Kun kyseessä on sisäpolitiikan varoin rahoitettava liikkuvuushanke: korkeat matkakulut.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.</p>	
--	---	--

Organisointituki edunsaajalle (korkeakouluille tai konsortioille):

Liikkuvuustoimintaan liittyvä organisointituki myönnetään korkeakouluille kustannuksiin, jotka liittyvät opiskelijoiden ja henkilöstön saapuvaa ja lähtevää liikkuvuutta tukevaan toimintaan ja joita niille aiheutuu korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan (EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa) tai korkeakoulujen väliseen sopimukseen kirjattujen Erasmus-peruskirjan periaatteiden (ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa) noudattamisesta. Esimerkkejä toiminnoista:

- organisaatoriset järjestelyt kumppanikorkeakoulujen kanssa – myös vierailut mahdollisten kumppaneiden luona – liikkuvuuteen osallistuvien valintaa, valmennusta, vastaanottamista ja sopeuttamista koskevista korkeakoulujen välisten sopimusten ehdoista sopimiseksi ja sopimusten pitämiseksi ajan tasalla
- ajantasaisen opinto-oppaiden laatiminen kansainvälisille opiskelijoille
- tiedotus ja tukipalvelut opiskelijoille ja henkilöstölle
- opiskelijoiden ja henkilöstön valinta
- opintosopimusten (learning agreement) laatiminen opiskelijoiden opintosuoritusten täysimääräiseksi tunnustamiseksi ja henkilöstön liikkuvuussopimusten valmistelu ja tunnustaminen
- verkossa olevan OLS-kielivalmennuspalvelun lisäksi tarjottava kieli- ja kulttuurivalmennus saapuville ja lähteville opiskelijoille ja henkilöstölle
- saapuvien osallistujien sopeutumisen edistäminen vastaanottavassa korkeakoulussa
- liikkuvuuteen osallistuvien tehokkaista mentorointi- ja ohjausjärjestelyistä vastaaminen
- erityisjärjestelyt opiskelijoiden harjoittelujen laadukkuuden varmistamiseksi vastaanottavissa yrityksissä/organisaatioissa
- opiskelijoiden opintosuoritusten ja niitä vastaavien opintopisteiden tunnustamisen varmistaminen sekä opintorekisteriotteiden ja korkeakoulututkintotodistusten liitteiden antaminen
- liikkuvuuteen osallistujien uudelleensopeutumisen tukeminen ja heidän hankkimansa uuden osaamisen hyödyntäminen korkeakoulun ja vertaisryhmän edaksi
- eurooppalaisen opiskelijakorttialitteen toteuttaminen (liikkuvuuden hallinnan digitalisointi)
- ympäristöystävälisten liikkumistapojen edistäminen ja hallinnollisten menettelyjen viherryttäminen
- osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, osallistumisen edistäminen ja hallinnointi
- kansalaistoimintaan liittyvien toimenpiteiden yksilöiminen ja edistäminen ja niihin osallistumisen seuranta
- monimuotoliikkuvuuden ja/tai kansainvälisen liikkuvuuden edistäminen ja hallinnointi.

Korkeakoulut sitoutuvat noudattamaan kaikkia Erasmus-peruskirjan periaatteita laadukkaan liikkuvuuden varmistamiseksi. Niiden on esimerkiksi varmistettava, että ulkomaille lähtevät osallistujat ovat valmentautuneet huolella ulkomaille toteutettavaan toimintaan, monimuotoliikkuvuus mukaan lukien, hankkimalla riittävän kielitaidon ja kehittämällä

monikulttuurista osaamistaan, ja tarjottava saapuville opiskelijoille asianmukaista kielivalmennusta. Siinä voidaan hyödyntää korkeakouluissa jo tarjolla olevia kielenopetusjärjestelyjä. Ne korkeakoulut, jotka pystyvät tarjoamaan opiskelijoille ja henkilöstölle kielivalmennusta sisältävä laadukasta liikkuvuutta pienemmin kustannuksin (tai rahoitusta on tarjolla muista kuin EU-lähteistä), voivat siirtää osan organisointituesta vielä muun liikkuvuustoiminnan rahoitukseen. Tämä joustovara täsmennetään avustussopimuksessa.

Edunsaajilla on aina sopimusperusteinen velvollisuus tarjota laadukkaita palveluja. Kansalliset toimistot seuraavat ja valvovat niiden suoriutumista ja ottavat huomioon opiskelijoilta ja henkilöstöltä saadut ja suoraan kansallisten toimistojen ja komission käytettävissä olevat osallistujaraportit.

Organisointituki lasketaan kaikkien tukea saavien liikkuvuuteen osallistujien määrän perusteella (mukaan lukien koko liikkuvuusjakson aikana Erasmus+ -avustuksesta nolla-apurahaa saavat osallistujat – nolla-apurahoista ks. jäljempää – ja korkeakoulussa opettava yrityshenkilöstö). Koko liikkuvuusjakson aikana Erasmus+ -varoista nolla-apurahaa saavat osallistujat lasketaan avustusta saaviksi liikkuvuuteen osallistujaksi, sillä he hyödyntävät liikkuvuustoiminnon puitteita ja organisatorisia toimenpiteitä. Siksi organisointitukea maksetaan myös näistä osallistujista. Tähän eivät sisälly osallistujien tukihenkilöt liikkuvuusjakson aikana ulkomailta. Organisointituelle laskettava määrä ei automaattisesti nouse, jos järjestetään ylimääräisiä liikkuvuustoimintoja siirtämällä varoja kululuokkien välillä.

Liikkuvuuskonsortiolle myönnetty organisointituki voidaan jakaa sen kaikkien jäsenten kesken niiden yhdessä sopimien sääntöjen mukaisesti.

Ulkoisen poliikan varoista tuettaviin liikkuvuushankkeisiin myönnetty organisointituki jaetaan kumppanien kesken osallistuvien korkeakoulujen sopimalla, kaikkia tyydyttäväällä tavalla.

EU:n Erasmus+ -varoista nolla-apurahaa saavat liikkuvuuteen osallistujat

Niin sanotut nolla-apurahaopiskelijat ja -henkilöstö ovat liikkuvuuteen osallistujia, jotka eivät saa Erasmus+ -avustusta matka- ja oleskelukustannuksiin, vaikka he muutoin täyttävät kaikki opiskelija- tai henkilöstöliikkuvuuden kriteerit ja heillä on oikeus kaikkiin Erasmus+ -opiskelijoille ja -henkilöstölle kuuluviin etuihin. He voivat saada liikkuvuudesta aiheutuviin kustannuksiin EU:n muista kuin Erasmus+ -varoista (esimerkiksi ESR:stä) myönnettävää tai alueellista, kansallista tai muun tyypistä avustusta. EU:n Erasmus+ -varoista nolla-apuraha koko liikkuvuusjakson aikana saavien osallistujien määrä otetaan tilastoissa huomioon tulosindikaattorissa, jonka perusteella EU:n talousarviosta myönnettävä tuki jaetaan osallistujamaiden kesken. Osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, eivät voi olla nolla-apuraha saavia osallistujia.

Osallisuustuki

Henkilö, jolla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ei henkilökohtaisen, fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi voida osallistua hankkeeseen tai liikkuvuustoimintaan ilman taloudellista tai muuta lisätukea. Korkeakoulut, joiden hankkeissa on mukana opiskelijoita ja/tai henkilöstöä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat hakea maansa kansalliselta toimistolta ylimääräistä avustusta lisäkustannuksiin, joita aiheutuu erityistarpeisten henkilöiden osallistumisesta liikkuvuustoimintaan. Niille osallistujille myönnettävä apuraha, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia erityisesti fyysisen, henkisen tai terveystilanteensa vuoksi, voi siksi olla suurempi kuin jäljempänä vahvistettu yksilöiden enimmäismäärä. Korkeakoulut kertovat verkkosivuillaan, miten opiskelijat ja henkilöstö, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat pyytää lisäavustusta ja perustella pyyntönsä.

Opiskelijoille ja henkilöstölle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voidaan tarjota lisäavustusta myös muista, esimerkiksi paikallisista, alueellisista ja/tai kansallisista lähteistä.

Kaikki korkeakoulut sitoutuvat korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan allekirjoittaessaan takaamaan kaikille osallistujille yhtäläiset mahdollisuudet ja tilaisuudet taustasta riippumatta. Opiskelijat ja henkilöstö, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, voivat siksi hyödyntää vastaanottavan korkeakoulun omille opiskelijoille ja henkilöstölle tarjoamia tukipalveluja.

Poikkeuksellisen korkeat matkakustannukset

Poikkeuksellisen korkeat matkakustannukset korvataan vain osallistujille, jotka ovat oikeutettuja matkatukeen ja osallistuvat sisäpolitiikan varoista tuettavaan liikkuvuustoimintoon.

Liikkuvuushankkeiden edunsaajat voivat hakea lisätukea osallistujien korkeisiin matkakuluuihin kululuokasta ”poikkeukselliset kulut” (korkeintaan 80 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskuluista). Tukea myönnetään, jos edunsaaja pystyy perustelemaan, että rahoitussääntöjen mukaiset (matkan pituuden mukaisiin yksikkökustannuksiin perustuvat) korvaukset eivät kata vähintään 70 prosenttia osallistujien matkakuluista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa matkatuen.

Muut rahoituslähteet

Liikkuvuuteen osallistuvat opiskelijat ja henkilöstö voivat saada Erasmus+ -avustuksen lisäksi tai – jos heille ei ole myönnetty Erasmus+ -avustusta – sen sijaan alueellista, kansallista tai muun tyypistä tukea, jota hallinnoi jokin muu organisaatio kuin kansallinen toimisto (esimerkiksi ministeriö tai alueviranomainen). Erasmus+ -avustukset voidaan myös korvata muilla EU:n talousarviosta myönnettävillä varoilla (muun muassa ESR). Muista rahoituslähteistä kuin EU:n talousarviosta myönnettävästä avustusta eivät koske tässä ehdotuspäynnössä vahvistetut summat tai vähimmäis- ja enimmäismäärät.

Harjoittelun yhteydessä vastaanottavat organisaatiot voivat tarjota harjoittelijoille rahoitustukea tai luontoissuorituksen.

B) OPISKELIJOIDEN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Yksilötuki fyysisistä liikkuvuutta varten – perusmäärät pitkäkestoisesta liikkuvuudesta yhteydessä

Opiskelijat voivat saada yksilötukea ulkomaiseen opiskelu- tai harjoittelujaksoon liittyviin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin.

EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden välisen ja alueiden 13 ja 14 ohjelmaan assosiotumattomiin kolmansiin maihin suuntautuvan liikkuvuuden osalta kansalliset toimistot määrittelevät tukisummat kansallisten viranomaisten ja/tai osallistuvien korkeakoulujen kanssa sovitulla tavalla jäljempänä kuvattujen puolueettomien ja selkeiden kriteerien perusteella. Tarkat summat julkaistaan kansallisten toimistojen ja korkeakoulujen verkkosivuilla.

EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat sekä ohjelmaan assosiotumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14⁶² on jaettu kolmeen ryhmään seuraavasti:

Ryhmä 1 Maat, joissa elinkustannukset ovat korkeat	Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi ja Tanska Ohjelmaan assosiotumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14
Ryhmä 2	Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Viro

⁶² Ohjelmaan assosiotumattomat kolmannet maat alueilta 13 ja 14 ovat vain vastaanottavia maita, paitsi jos jonkin niiden naapurimaan kanssa on sovittu järjestelystä, joka helpottaa osallistumista ohjelmaan sekä lähettävään että vastaanottavana maana.

Maat, joissa elinkustannukset ovat keskitasoa	
Ryhmä 3 Maat, joissa elinkustannukset ovat alhaiset	Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki ja Unkari

Opiskelijalle myönnettävä EU:n Erasmus+ -apuraha määräytyy sen mukaan, mitkä ovat opiskelijan lähettilä ja vastaanottava valtio:

- Opiskelijan lähtiessä maahan, jossa elinkustannukset ovat samat kuin kotimaassa, hän saa keskitasoista EU-apurahaa.
- Opiskelijan lähtiessä maahan, jossa elinkustannukset ovat korkeammat kuin kotimaassa, hän saa korkeamman tasoista EU-apurahaa.
- Opiskelijan lähtiessä maahan, jossa elinkustannukset ovat alhaisemmat kuin kotimaassa, hän saa alempaan tasoista EU-apurahaa.

Kansallisten toimistojen vahvistamat summat noudattavat seuraavia vähimmäis- ja enimmäismääriä:

- **Keskitason EU-apuraha** on 292–606 euroa kuukaudessa, ja sitä myönetään liikkuvuustoimintoihin, jotka suuntautuvat samantasoisten elinkustannusten maahan, eli a) ryhmän 1 maista ryhmän 1 maihin, b) ryhmän 2 maista ryhmän 2 maihin ja c) ryhmän 3 maista ryhmän 3 maihin.
- **Korkeamman tason EU-apuraha** vastaa kansallisen toimiston soveltamaa keskitasoista tukea, johon lisätään vähintään 50 euroa, ja on yhteensä 348–674 euroa kuukaudessa. Sitä myönetään liikkuvuustoimintoihin, jotka suuntautuvat korkeampien elinkustannusten maahan, eli a) ryhmän 2 maista ryhmän 1 maihin ja b) ryhmän 3 maista ryhmien 1 ja 2 maihin.
- **Alemman tason EU-apuraha** vastaa kansallisen toimiston soveltamaa keskitasoista tukea, johon lisätään vähintään 50 euroa, ja on yhteensä 225–550 euroa kuukaudessa. Sitä myönetään liikkuvuustoimintaan, joka suuntautuu alhaisempien elinkustannusten maahan, eli a) ryhmän 1 maista ryhmien 2 ja 3 maihin ja b) ryhmän 2 maista ryhmän 3 maihin.

Määritellessään summia, joita oman maan edunsaajien on tarkoitettu soveltaa, kansalliset toimistot ottavat huomioon seuraavat kaksi tekijää:

- onko muista lähteistä – paikallisilta, alueellisilta tai valtakunnallisilta yksityisiltä tai julkisilta yhteisöiltä – saatavissa EU-avustusta täydentävää yhteisrahoitusta ja kuinka paljon
- kuinka paljon opiskelijoita on kaikkiaan lähdössä ulkomaille opiskelemaan tai harjoittelemaan.

EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelman assosioituneiden kolmansien maiden välissä ja ohjelman assosioitumattomiin alueiden 13 ja 14 kolmansiin maihin suuntautuvassa liikkuvuustoiminnassa kansalliset toimistot voivat halutessaan jättää maansa korkeakouluille liikkumavaralla määrittämällä apurahasummillen kansallisella tasolla vaihteluvälejä kiinteiden summien sijaan. Liikkumavaralla täytyy olla asianmukaiset perusteet, ja sitä voidaan soveltaa esimerkiksi maissa, joissa yhteisrahoitusta on saatavilla alueellisella tai oppilaitostasolla.

OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET, JOILLA ON MUITA VÄHEMMÄN MAHDOLLISUUKSIA – YKSILÖTUEN KOROTUS PITKÄKESTOISEN LIKKUVUUDEN YHTEYDESSÄ

Opiskelijoiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja vastavalmistuneiden EU:n Erasmus+ -avustuksen yksilötukea korotetaan 250 eurolla kuukaudessa. Kansalliset toimistot määrittelevät kansallisella tasolla sovellettavat kriteerit yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

HARJOITTELUJAKSOJA SUORITTAVAT OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET – YKSILÖTUEN KOROTUS PITKÄKESTOISEN LIKKUVUUDEN YHTEYDESSÄ

Harjoittelujaksoja suorittavien opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden EU:n Erasmus+ -avustuksen yksilötukea korotetaan 150 eurolla kuukaudessa. Opiskelijoilla ja vastavalmistuneilla, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia ja jotka osallistuvat harjoittelujaksoihin, on oikeus saada sekä tällaisille opiskelijoille ja vastavalmistuneille myönnettävä lisätuki että harjoittelujaksoista myönnettävä lisätuki.

SYRJÄISIMMILTÄ ALUEILTA SEKÄ MERENTAKAISILTA MAILTA JA ALUEILTA PITKÄKESTOISIIN LIKKUVUUSTOIMINTOIHIIN SAAPUVAT OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET

Koska eräiden maiden ja alueiden suuri etäisyys muista EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista sekä niiden talouden taso aiheuttavat erityisiä rajoituksia, opiskelijoille ja vastavalmistuneille, jotka opiskelevat tai ovat opiskelleet EU:n syrjäisimmillä alueilla ja EU:n jäsenvaltioihin assosioituneissa merentakaississa maissa ja alueilla sijaitsevissa korkeakouluissa, myönnetään korottettua yksilötukea seuraavasti:

Lähettävä maa tai alue	Vastaanottaja	Määrä
Syrjäisimmät alueet sekä merentakaiset maat ja alueet	EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat ja ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueelta 13 ja 14	786 euroa kuukaudessa

Tässä tapauksessa ei sovelleta lisätukea, jota myönnetään opiskelijoille ja vastavalmistuneille, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. Harjoittelujaksoja suorittaville opiskelijoille myönnetään lisätukea.

OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET, JOTKA OSALLISTUVAT PITKÄKESTOISEEN KANSAINVÄLISEEN LIKKUVUUTEEN, JOSSA ON OSALLISINA OHJELMAAN ASSOSIOITUMATTOMIA KOLMANSIA MAITA

Yksilötuen perusmäärä on seuraava: Lähettävä maa tai alue

Lähettävä maa tai alue	Vastaanottaja	Määrä
EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat	Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueelta 1–3 ja 5–12	700 euroa kuukaudessa
EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat	Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueelta 13 ja 14	Edellä olevan jakson ”Opiskelijoiden liikkuvuustuki – Yksilötuki fyysisistä liikkuvuutta varten” mukaisesti
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueelta 1–12	EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ryhmä 1	900 euroa kuukaudessa

	EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ryhmä 2	850 euroa kuukaudessa
	EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ryhmä 3	800 euroa kuukaudessa

Tässä tapauksessa sovelletaan lisätukea, jota myönnetään opiskelijoille ja vastavalmistuneille, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.

Harjoittelujaksoista myönnettävää lisätukea sovelletaan vain ohjelmaan assosioitumattomiin alueiden 13 ja 14 kolmansiin maihin suuntautuvassa liikkuvuudessa.

EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sisältyvät syrjäisimmät alueet sekä merentakaiset maat ja alueet.

LYHYTKESTOISEEN FYYSISEEN LIIKKUVUUTEEN OSALLISTUVAT OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET – YKSILÖTUEN PERUSMÄÄRÄT (MONIMUOTOLIIKKUVUUS JA VÄITÖSKIRJATUTKIJOIDEN LYHYTKESTOINEN LIIKKUVUUS)

Yksilötuen perusmääärät ovat seuraavat:

Fyysisen toiminnan kesto	Määrä (kaikki EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat tai ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat)
Toiminnan 14. päivään asti	79 euroa päivässä
Toiminnan 15.–30. päivä	56 euroa päivässä

Harjoittelujaksoista myönnettävää lisätukea ei sovelleta tässä tapauksessa.

EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin kuuluu syrjäisimpiä alueita sekä merentakaisia maita ja alueita. **OPISKELIJAT JA VASTAVALMISTUNEET, JOILLA ON MUITA VÄHEMMÄN MAHDOLLISUUKSIA – YKSILÖTUEN KOROTUS LYHYTKESTOISEN FYYSISEN LIIKKUVUUDEN YHTEYDESSÄ**

Opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, Erasmus+ -avustuksen yksilötukea korotetaan 100 eurolla heidän osallistuessaan fyysiseen liikkuvuustoimintaan, joka kestää 5–14 päivää, ja 150 eurolla, jos tällaisen toiminnan kesto on 15–30 päivää. Kansalliset toimistot määrittelevät kansallisella tasolla sovellettavat kriteerit yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa.

C) HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUTTA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Henkilöstö saa EU:n avustusta ulkomaanjakson oleskelukustannuksiin seuraavasti:

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Yksilötuki	Osallistujien oleskeluun toiminnon aikana suoraan liittyvät kustannukset.	Toiminnan 14. päivään asti: taulukko A1.1 EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista

	<p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä oleskelun kesto kutakin osallistujaa kohti sekä lähettilä ja vastaanottava maa.</p>	<p>kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä tai taulukko A1.2 ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä.</p> <p>Toiminnan 15.–60. päivä: 70 prosenttia taulukosta A1.1 EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä tai 70 prosenttia taulukosta A1.2 ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevaa osallistujaa kohden päivässä.</p>
--	--	---

Taulukko A: Yksilötuki (euroina päivää kohden)

Tukisummat riippuvat vastaanottavasta maasta. Summat vahvistetaan seuraavassa taulukossa esitettyjen vähimäis- ja enimmäismäärien mukaisesti. Määritellessään summia, joita oman maan edunsaajien on määrä soveltaa, kansalliset toimistot ottavat kansallisten viranomaisten kanssa sovitusti huomioon seuraavat kaksi tekijää:

- onko muista lähteistä – paikallisilta, alueellisilta tai valtakunnallisilta yksityisiltä tai julkisilta yhteisöiltä – saatavissa EU-avustusta täydentävä yhteisrahoitusta ja kuinka paljon
- kuinka suuri osa henkilöstöstä on kaikkiaan lähdössä ulkomaille opettamaan tai kouluttautumaan.

Kaikkiin vastanottaviin maihin on sovellettava samaa prosenttilukua tietyn vaihteluvälin puitteissa. Samaa tukisummaa ei voida myöntää kaikkien vastaanottavien maiden osalta.

Vastaanottava maa	EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista saapuva henkilöstö	Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista saapuva henkilöstö
	Vähintään–enintään (päivää kohden)	Määrä (päivää kohden)
	A1.1	A1.2
Alankomaat, Belgia, Irlanti, Iislandi, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi ja Tanska	96–190	190
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat alueelta 13 ja 14	96–190	Ei tukikelpoinen
Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali,	84–170	170

Slovakia, Slovenia, Tšekki ja Viro		
Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki ja Unkari	71–148	148
Ohjelman assosioitumattomat kolmannet maat alueilta 1–3 ja 5–12	190	Ei tukikelpoinen

EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelman assosioituneiden kolmansien maiden välissä ja ohjelman assosioitumattomien alueiden 13 ja 14 kolmansien maihin suuntautuvassa liikkuvuustoiminnassa kansalliset toimistot voivat halutessaan jättää maansa korkeakouluiolle liikkumavaraa määrittämällä avustussummille kansallisella tasolla vaihteluvälejä kiinteiden summien sijaan. Liikkumavaraan täytyy olla asianmukaiset perusteet, ja sitä voidaan soveltaa esimerkiksi maissa, joissa yhteisrahoitusta on saatavilla alueellisella tai oppilaitostasolla. Tarkat summat julkaistaan kansallisten toimistojen ja korkeakoulujen verkkosivuilla.

D) KORKEAKOULUJEN JA LIIKKUVUUSKONSORTIOIDEN MÄÄRITTELEMÄN OPISKELIJOILLE JA HENKILÖSTÖLLE MYÖNNETTÄVÄN RAHOITUSTUEN MÄÄRÄ

Korkeakoulujen ja liikkuvuuskonsortioiden edellytetään kaikissa tapauksissa noudattavan seuraavia vaatimuksia määritellessään ja/tai soveltaessaan EU:n liikkuvuustukien määrää:

- Kun korkeakoulut/konsortiot ovat määritelleet apurahojen määräät, niitä on noudatettava koko liikkuvuushankkeen ajan. Apurahojen suuruutta ei voida nostaa eikä laskea saman hankkeen aikana.
- Liikkuvuustuen määräät on määriteltävä ja/tai niitä on sovellettava puolueettomasti ja avoimesti ottaen huomioon kaikki edellä kuvailut periaatteet ja menettelyt (toisin sanoen mihin maahan opiskelija on lähdössä sekä erityinen lisätuki).
- Samansuuria apurahaa on myönnettävä kaikille opiskelijoille, jotka lähtevät saman ryhmän maihin harjoittamaan saman tyypistä liikkuvuutta eli suorittamaan opinto- tai harjoittelujaksoa (lukuun ottamatta opiskelijoita ja vastavalmistuneita, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia tai jotka saapuvat syrjäisimmiltä alueilta ja merentakaista maista ja alueilta).

E) MONIMUOTOISIA INTENSIIVIKURSSEJA KOSKEVAT RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Organisointituki	<p>Intensiivikurssien järjestämiseen suoraan liittyvät kustannukset (osallistujien oleskelu- ja matkakustannuksia lukuun ottamatta).</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena sisäpolitiikan varoista rahoittavista liikkuvuushankkeista rahoitusta saavien korkeakoulutuksen liikkuvuustoimintoon osallistuvien opiskelijoiden</p>	400 euroa osallistujaa kohden, vähintään 10 ja enintään 20 rahoitusta saavaa Erasmus+ liikkuvuuteen osallistujaa.

	<p>määrä, jossa ei oteta huomioon ohjelman toteuttamiseen osallistuvia opettajia/kouluttajia.</p> <p>Koordinointiviranomainen hakee organisointitukea niiden korkeakoulujen puolesta, jotka järjestävät yhdessä monimuotoisen intensiivikurssin.</p>	
--	--	--

Monimuotoisten intensiivikurssien organisointitukiavustus myönnetään korkeakouluille kustannuksiin, jotka liittyvät monimuotoisten intensiivikurssien järjestämiseen, kuten kurssien valmistelusta, toteuttamisesta ja jatkotoimista aiheutuviin kustannuksiin. Tähän sisältyyvä fyysisen ja virtuaalisen tai etätoiminnan toteutus sekä yleinen hallinnointi ja koordinointi.

Koordinointiviranomainen vastaa monimuotoisten intensiivikurssien organisointituen jakamisesta siinä kumppanuudessa, jossa edellä mainitut kustannukset syntyvät.

ERASMUS+ -AKKREDITOINTI AMMATILLISEN KOULUTUKSEN, YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN JA AIKUISKOULUTUKSEN ALOILLA

Erasmus+ -akkreditointi on väline ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen aloilla toimiville organisaatioille, jotka haluavat avata mahdollisuuksia rajat ylittäville vaihdolle ja yhteistyölle. Erasmus+ -akkreditoinnin myöntäminen vahvistaa, että hakija on laatinut suunnitelman laadukkaan liikkuvuustoiminnan toteuttamiseksi osana laajempaa pyrkimystä kehittää organisaatiotaan. Tämä niin kutsuttu Erasmus+ -suunnitelma on keskeinen osa Erasmus+ -akkreditointia koskevaa hakemusta.

Hakijat voivat hakea yksittäistä Erasmus+ -akkreditointia organisaatiolleen tai liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointia, kuten jäljempänä selitetään. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta.

Organisaatioille, joilla jo on Erasmus+ -akkreditointi, voidaan myöntää laatumerkki (excellence label) tunnustuksena niiden aiemmasta työstä ja sitoutumisesta laatuun.

MITEN LIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA KÄYTETÄÄN ERASMUS+ -AKKREDITOINNIN AVULLA?

Hakijat, joille myönnetään Erasmus+ -akkreditointi, voivat saada helpommin avaintoimeen 1 liittyvä rahoitusta tässä oppaassa esitelyjen akkreditoitujen liikkuvuushankkeiden muodossa.

TOIMINNON TAVOITTEET

KAIKILLA KOLMELLA ALALLA:

Opettamisen ja oppimisen eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen:

- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja monimuotoisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ALALLA:

Ammatillista koulutusta koskevan neuvoston suosituksen ja Osnabrückin julistuksen⁶³ sekä Euroopan osaamisohjelman⁶⁴ toteuttamisen ja eurooppalaisen koulutusalueen perustamisen edistäminen:

- Parannetaan ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen laataa.
- Vahvistetaan avaintaitoja ja monialaisia taitoja, etenkin kielten oppimista ja digitaitoja.
- Tuetaan nykyisillä ja tulevilla työmarkkinoilla tarvittavan työtehtäväkohtaisen osaamisen kehittämistä.
- Vaihdetaan parhaita käytänteitä, edistetään uusien ja innovatiivisten pedagogisten menetelmien ja teknologioiden käyttöä ja tuetaan opettajien, ohjaajien, mentorien ja ammatillisten oppilaitosten muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Kehitetään ammatillisen koulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa laadukkaita liikkuvuushankkeita ja niiden kykyä luoda laadukkaita kumppanuuksia ja kehittää samalla kansainvälistymisstrategioitaan.
- Tehdään liikkuvuudesta realistinen mahdollisuus kaikille ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen opiskelijoille ja pidennetään ammatillisten koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuuden keskimääräistä kestoa sen laadun ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

⁶³ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

⁶⁴ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

- Edistetään ulkomailta suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten laatua, avoimuutta ja tunnustamista erityisesti käytämällä tähän tarkoitukseen olevia eurooppalaisia työkaluja ja välineitä.

YLEISSIVÄVÄN KOULUTUKSEN ALALLA

Opetuksen ja oppimisen laadun parantaminen yleissivistävässä koulutuksessa:

- Tuetaan opettajien, koulunjohtajien ja koulujen muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Edistetään uusien teknologioiden ja innovatiivisten opetusmenetelmien käyttöä.
- Parannetaan kielten opetusta ja kielessä monimuotoisuutta kouluissa.
- Tuetaan parhaiden käytäntöjen jakamista ja siirtämistä opetuksen ja koulujen kehittämisen alalla.

Eurooppalaisen koulutusalueen luomisen edistäminen:

- Kehitetään koulujen valmiuksia osallistua rajat ylittävään vaihtoon ja yhteistyöhön ja toteutetaan korkealaatuisia liikkuvuushankkeita.
- Tehdään oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta todellinen mahdollisuus kaikille yleissivistävän koulutuksen oppilaille.
- Edistetään oppilaiden ja henkilöstön ulkomailta suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten tunnustamista.

AIKUISKOULUTUKSEN ALALLA:

Eurooppalaisen koulutusalueen luomisen ja Euroopan osaamisohjelman⁶⁵ edistäminen:

- Lisätään kaikenkäisten ja kaikista sosioekonomisista taustoista tulevien aikuisten osallistumista aikuiskoulutukseen edistämällä erityisesti muita heikommassa asemassa olevien oppijoiden parissa työskentelevien organisaatioiden, pienten aikuiskoulutuksen järjestäjien, ohjelman uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden sekä yhteisöperustaisten ruohonjuuritason organisaatioiden osallistumista.
- Parannetaan aikuisille suunnatun virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen laatua.
- Parannetaan aikuiskoulutuksen laatua kehittämällä henkilöstön ammatillista osaamista ja kehittämällä aikuiskoulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa korkealaatuisia koulutusohjelmia.
- Parannetaan opettamisen ja oppimisen laatua kaiken tyypillisessä aikuiskoulutuksessa ja tehdään siitä sellaista, että se vastaa keskeisellä tavalla koko yhteiskunnan tarpeisiin.
- Parannetaan aikuiskoulutuksen tarjontaa EU:n kehiksessä (2018) määriteltyjen avaintaitojen osalta, perustaidot (luku- ja kirjoitustaito, laskutaito sekä digitaidot) ja muut elämänhallintataidot mukaan lukien.
- Parannetaan aikuiskoulutuksen järjestäjien ja muiden aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden valmiuksia toteuttaa laadukkaita liikkuvuushankkeita.

⁶⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

Kuka voi hakea?	Ammatillisen koulutuksen alalla:
	(1) ammatillista perus- tai jatkokoulutusta järjestävät organisaatiot ⁶⁶ (2) paikallisia ja alueviranomaisia, koordinointielimiä ja muut ammatillisen koulutuksen alalla toimivat organisaatiot (3) yritykset ja muut julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka vastaanottavat ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita tai oppisopimusopiskelijoita, kouluttavat heitä tai muulla tavoin työskentelevät heidän kanssaan.
	Yleissivistävän koulutuksen alalla:
	(1) esiopetusta, perusopetusta tai toisen asteen yleissivistää koulutusta tarjoavat oppilaitokset, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarjoavat organisaatiot ⁶⁷ (2) paikallisia ja alueviranomaisia, koordinointielimiä ja muut yleissivistävän koulutuksen alalla toimivat organisaatiot.
	Aikuiskoulutuksen alalla:
	(1) virallista ja epävirallista aikuiskoulutusta sekä aikuisille suunnattua arkioppimista tarjoavat organisaatiot ⁶⁸ (2) paikallisia ja alueviranomaisia, koordinointielimiä ja muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot.
	Kaikilla kolmella alalla sovellettavat määritelmät ja periaatteet:
	Kriteerin 1 mukainen organisaatioiden hakukelpoisuus määritellään niiden tarjoamien koulutusohjelmien ja koulutustoiminnan perusteella. Organisaatio voi olla tukikelpoinen useammalla kuin yhdellä alalla, jos se tarjoaa erilaisia koulutusohjelmia ja koulutustoimintaa. Kunkin maan toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittelee <ul style="list-style-type: none"> ▪ koulutusohjelmat ja koulutustoiminnan, joiden perusteella organisaatio on hakukelpoinen kriteerin 1 nojalla

⁶⁶ EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa, on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaan maan kansalliseen toimistoon. Tarkkoja tietoja kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan edellytetään olevan transnationaalista, tällaisessa erityisasemassa olevat ammatillisen koulutuksen järjestäjät eivät voi järjestää liikkuvuustoimintaa muiden samassa tilanteessa olevien (eli saman kansallisen viranomaisen ja kansallisen toimiston valvomien) organisaatioiden kanssa, vaikka toisen organisaation sijaintipaikka olisi eri maassa.

⁶⁷ EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa, on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaan maan kansalliseen toimistoon. Tarkkoja tietoja kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan edellytetään olevan transnationaalista, tällaisessa erityisasemassa olevat koulut eivät voi järjestää liikkuvuustoimintaa muiden samassa tilanteessa olevien (eli saman kansallisen viranomaisen ja kansallisen toimiston valvomien) organisaatioiden kanssa, vaikka toisen organisaation sijaintipaikka olisi eri maassa.

⁶⁸ Toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vahvistamien määritelmien soveltamista rajoittamatta on syytä panna merkille, että aikuiskoulutukselle ammatillista koulutusta tarjoavia organisaatioita pidetään tavallisesti ammatillisen koulutuksen eikä aikuiskoulutuksen järjestäjinä. Lisätietoja sovellettavista määritelmistä on kansallisen toimiston verkkosivustolla.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organisaatiot, jotka ovat hakukelpoisia kriteerin 2 nojalla. <p>Sovellettavat määritelmät ja esimerkit hakukelpoisista organisaatioista julkaistaan asiasta vastaan kansallisen toimiston verkkosivustolla.</p>
Tukikelpoiset maat	Hakijoiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen määräaika	1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).
Erasmus+ -laatustandardit	<p>Erasmus+ -akkreditointia hakevien on sitouduttava Europa-verkkosivustolla esitettyihin Erasmus+ -laatustandardeihin:</p> <p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools</p> <p>Erasmus+ -laatustandardeja voidaan päivittää akkreditointikauden aikana. Tällaisessa tapauksessa akkreditoitujen organisaatioiden hyväksytään pyydetään ennen kuin ne voivat hakea seuraavaa avustusta.</p>
Hakemusten määrä	<p>Organisaatio voi hakea tukea kerran kaikilla tämän akkreditointipyynnön kattamilla kolmella alalla: aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla. Organisaatioiden, jotka hakevat useampaa kuin yhtä alaa koskevaa akkreditointia, on toimitettava erilliset hakemukset kunkin alan osalta.</p> <p>Organisaatiot, joilla on jo Erasmus+ -akkreditointi, eivät voi hakea uutta saman alan akkreditointia.</p>
Hakutyyppit	Hakijat voivat hakea akkreditointia yksittäisenä organisaationa tai liikkuvuuskonsortion koordinaattorina. Organisaatio ei voi hakea kumrankintyyppistä akkreditointia samalla alalla.
Liikkuvuuskonsortion koordinaattoreille myönnettävä Erasmus+ -akkreditointi	<p>Liikkuvuuskonsertio on saman maan organisaatioiden muodostama ryhmä, joka toteuttaa liikkuvuustoimintaa osana yhteistä Erasmus+ -suunnitelmaa. Kutakin liikkuvuuskonsortiota koordinoi yksi johtava organisaatio: liikkuvuuskonsertion koordinaattori, jolla on oltava Erasmus+ -akkreditointi.</p> <p>Liikkuvuuskonsertion koordinaattori voi itse järjestää toimintaa (samoin kuin mikä tahansa organisaatio, jolla on yksittäinen akkreditointi), minkä lisäksi se voi tarjota liikkuvuusmahdollisuuksia muille konsertionsa jäsenorganisaatioille. Konsertion jäseniltä ei edellytetä Erasmus+ -akkreditointia.</p> <p>Liikkuvuuskonsertion koordinaattoreiksi hakeville organisaatioilta edellytetään hakemuksessa kuvausta niiden konsertion tarkoituksesta ja suunnitellusta kokoonpanosta. Kaikkien suunniteltujen konsertion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsertion koordinaattori. Tässä vaiheessa ei kuitenkaan vaadita tarkkaa luetteloa konsertion jäsenistä.</p> <p>Konserttien jäseniin sovellettavat kelpoisuusperusteet sekä tarkempia tietoja on akkreditoitua liikkuvuushankkeita koskevassa jaksossa.</p>

--	--

VALINTAPERUSTEET

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja ammatilliset valmiudet toteuttaa ehdotettu Erasmus+ -suunnitelma, muun muassa vähintään kahden vuoden kokemuksen alalta, jota hakemus koskee, ja liikkuvuuskonsortion koordinaattorien osalta riittävät valmiudet koordinoida konsortioita. Julkisyhteisöjen (esimerkiksi koulut tai koulutuskeskukset) fuusioita tai vastaavia rakennemuutoksia edeltävä kokemus otetaan huomioon asianmukaisena kokemuksena toiminnallisia valmiuksia koskevissa tarkastuksissa.

Hakijoiden taloudelliset valmiudet tarkastetaan myöhemmin erikseen osana akkreditoitujen hankkeiden avustushakemusten arviointia.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista.

POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu valaehtoinen vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitetun Erasmus+ -suunnitelman sisältö on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Samalla hakijat voivat pyytää toimintapolitiasta neuontaa asiaankuuluvilta koulutusviranomaisilta ja asiantuntijoilta tai vaihtaa hyviä käytänteitä sellaisten samankaltaisten organisaatioiden kanssa, joilla on enemmän kokemusta Erasmus+ -ohjelmasta, ja heitä myös kannustetaan toimimaan näin. Liikkuvuuskonsortion koordinaattoriksi hakevat voivat olla yhteydessä konsortioon mahdollisiin jäseniin hakemusta laatiessaan. Hakijat voivat esittää hakemuksensa tueksi Erasmus+ -suunnitelmaansa liittyviä strategisia asiakirjoja, kuten kansainvälistymisstrategian tai hakijoiden valvonta- tai koordinointielinten laatiman strategian.

ARVIOINTIKRITEERIT

Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen alojen hakemukset arvioidaan erikseen. Hakemusten laatu arvioidaan antamalla pisteitä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella.

Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 70 pistettä yhteensä 100 pistestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa neljässä arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 10 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat merkityksellisiä hakemuksen alan, Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden ja hakemuksen tyypin (yksittäinen organisaatio vai konsortion koordinaattori) kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Lisäksi akkreditoiduiksi konsortion koordinaattoreiksi hakevien organisaatioiden osalta se, missä määrin
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ suunnitellun konsortion jäsenten profiili on merkityksellinen hakemoksessa määritellyn konsortion tarkoituksen ja tavoitteiden kannalta sekä hakemuksen alan ja Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden kannalta ○ konsortion perustaminen tuo selkeää lisäarvoa sen jäsenille Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden näkökulmasta.
Erasmus+ -suunnitelma: Tavoitteet (enintään 40 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ehdotettu Erasmus+ -suunnitelma on Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden mukainen. ▪ Ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijan, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. <ul style="list-style-type: none"> ○ Konsortion koordinaattoreiden osalta tästä perustetta sovelletaan koko suunniteltuun konsortioon, ja edellytyksenä on, että Erasmus+ -suunnitelman tavoitteet ovat yhdenmukaisia hakemoksessa määritellyn konsortion tarkoituksen kanssa. ▪ Ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman tavoitteet ja niiden aikataulu ovat realistisia ja riittävän kunnianhimoisia, jotta niillä olisi organisaation (tai konsortion) kannalta myönteinen vaikutus. ▪ Ehdotetut toimenpiteet Erasmus+ -suunnitelman tavoitteiden edistymisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi ovat asianmukaisia ja konkreettisia. ▪ Jos hakija on liittänyt strategisia asiakirjoja hakemukseensa, ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman ja siihen sisältyvien asiakirjojen välisestä yhteydestä on selkeä selvitys.
Erasmus+ -suunnitelma: Toiminta (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liikkuvuustoimintaan osallistuvien ehdotettu määrä on oikeassa suhteessa hakijaorganisaation kokoon ja kokemukseen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Konsortion koordinaattoreiden osalta otetaan huomioon konsortion suunniteltu koko. ▪ Liikkuvuustoimintaan osallistuvien ehdotettu määrä on realistinen ja sopiva Erasmus+ -suunnitelman tavoitteisiin nähden. ▪ Ehdotettujen osallistujien profiilit ovat soveltamisalan, ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman sekä Erasmus+ -akkreditointien tavoitteiden kannalta tarkoituksemukaisia. ▪ Tarvittaessa ja jos hakija suunnittelee liikkuvuustoiminnan järjestämistä oppijoille: sellaisten osallistujien osallistuminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuudesta.
Erasmus+ -suunnitelma: Hallinnointi (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia tapoja edistää Erasmus+ -laatustandardeissa kuvattuja Erasmus+ -akkreditoinnin perusperiaatteita. ▪ Hakija on ehdottanut selkeää ja kattavaa tehtäväjakoa Erasmus+ -laatustandardeja noudattaen. ▪ Hakija on varannut riittävät resurssit ohjelman toiminnan hallinnoimiseksi Erasmus+ -laatustandardeja noudattaen. ▪ Organisaation johdon osallistuminen on asianmukaista. ▪ Ohjelman toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi on määritelty asianmukaiset toimenpiteet, jos hakijaorganisaation henkilöstössä tai hallinnossa tapahtuu muutoksia. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. <ul style="list-style-type: none"> ○ Konsortion koordinaattoreiden osalta tästä perustetta sovelletaan koko suunniteltuun konsortioon.

MYÖNNETTYJEN ERASMUS+ -AKKREDITOINTIEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Kansallinen toimisto määrittää kussakin maassa myönnettävien akkreditointien enimmäismäärän käytettäväissä olevan budjetin perusteella. Tämä päätös tehdään erikseen kunkin kolmen alan osalta ja julkaistaan kansallisen toimiston verkkosivustolla vähintään 14 kalenteripäivää ennen tämän ehdotuspyynnön mukaista hakemusten jättämisen määräaikaa.

Valinta tehdään luettelosta, jossa vähimmäiskriteerit täytyvät hakemukset on asetettu paremmuusjärjestykseen. Akkreditointien myöntäminen aloitetaan eniten pisteitä saaneesta hakemuksesta, ja sitä jatketaan, kunnes akkreditointien enimmäismäärä on saavutettu. Jos useampi kuin yksi hakemus on saanut saman alimman hyväksyttävän pistemäärän, hyväksyttyjen hakemusten enimmäismäärää lisätään siten, että näistä hakemuksista kaikki, joilla on sama pistemäärä, hyväksytään.

VOIMASSAOLO

Tämän ehdotuspyynnön mukaisesti myönnetyjen Erasmus+ -akkreditointien voimassaolo alkaa 1. helmikuuta 2026 ja jatkuu koko nykyisen ohjelmakauden, eli 31. joulukuuta 2027 asti.

Jos johonkin toimintoon osallistuminen edellyttää Erasmus+ -akkreditointia ohjelmakauden 2021–2027 päätymisen jälkeen, kansallinen toimisto voi pidentää akkreditoinnin voimassaoloa Euroopan komission määritlemien ehtojen mukaisesti. Tämän mahdollisuuden vuoksi hakijat voivat toimittaa Erasmus+ -suunnitelmia, joiden kesto on kahdesta viiteen vuotta. Jos akkreditointia ei jatketa, aiemmin hyväksyttyjen hankkeiden toteuttamista voidaan jatkaa 31. joulukuuta 2027 jälkeen asianomaisten avustussopimusten loppuun saakka.

Akkreditointi voidaan lopettaa milloin tahansa, jos akkreditoitu organisaatio lakkaa olemasta, tai kansallisen toimiston ja akkreditoidun organisaation välisellä sopimuksella. Kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin lopettamisesta yksipuolisesti kohdassa ”Raportointi, seuranta ja laadunvarmistus” kuvattujen edellytysten mukaisesti. Akkreditoitu organisaatio voi lopettaa akkreditoinnin yksipuolisesti ainoastaan, jos vähintään kolmena peräkkäisenä vuotena akkreditointia ei ole käytetty akkreditoituja liikkuvuushankkeita koskevien hakemusten toimittamiseksi.

SIIRTOKIELTO

Erasmus+ -akkreditointia ei voi siirtää organisaatiolta toiselle. Silloin kun akkreditoidussa organisaatiossa tapahtuu rakenteellisia muutoksia (jakaminen, yhdistäminen, oikeussubjektiin, yhtiösäännön tai omistajuuden muutos taikka tehtäviin ja resurssien virallinen siirto julkisen sektorin laitosten välillä), kansallinen toimisto voi perustellusta pyynnöstä siirtää akkreditoinnin yhdelle seuraajaorganisaatiolle.

RAPORTONTI, SEURANTA JA LAADUNVARMISTUS

Loppuraportit kunkin avustussopimuksen päättyessä	Kunkin Erasmus+ -akkreditoinnin yhteydessä hyväksytyn avustussopimuksen päättyessä akkreditoitu organisaatio toimittaa loppuraportin sovellettavassa avustussopimuksessa täsmennetyn toiminnan toteuttamisesta.
--	---

Akkreditointia koskevat raportit	<p>Hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman sisällön perusteella ja vähintään kerran viiden vuoden aikana akkreditoitujen organisaatioiden on</p> <ul style="list-style-type: none"> - raportoitava, miten ne ovat varmistaneet Erasmus+ -laatustandardien täyttämisen - raportoitava niiden Erasmus+ -suunnitelman tavoitteiden edistymisestä - päivitettyä Erasmus+ -suunnitelmansa. <p>Kansallinen toimisto voi pyytää raportin kaikista edellä luetelluista seikoista samanaikaisesti tai kustakin erikseen.</p> <p>Kansallinen toimisto voi päättää korvata akkreditointia koskevan raportin struktoidulla monitorointikäynnillä.</p> <p>Raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastusten perusteella saatujen akkreditoidun organisaation tuloksienvaihtoehtoja tai organisaatiossa tapahtuneiden merkittävien muutosten johdosta kansallinen toimisto voi muuttaa edistymisraporttien määrää ja aikataulua.</p> <p>Lisäksi akkreditoidut organisaatiot voivat vapaaehtoisesti pyytää Erasmus+ -suunnitelmansa päivitystä. Kansallinen toimisto päättää organisaation esittämien perustelujen pohjalta, onko päivitys perusteltu. Erasmus+ -suunnitelman päivitykseen voi sisältyä pyyntö muuttaa yksittäinen organisaation akkreditointi liikkuvuuskonsortion koordinaattorin akkreditoinniksi tai pääinvastoin.</p>
Seuranta ja tarkastukset	<p>Kansallinen toimisto voi järjestää virallisia tarkastuksia, seurantakäyntejä tai muita toimenpiteitä seuratakseen akkreditoitujen organisaatioiden edistymistä ja tuloksia, varmistaakseen sovittujen laatustandardien noudattamisen ja tarjotakseen tukea.</p> <p>Viralliset tarkastukset voivat olla asiakirjatarkastuksia tai käyntejä akkreditoituun organisaatioon, konsortion jäsenten toimitiloihin, tukiorganisaatioihin tai mihin tahansa muuihin tiloihin, joissa asiaankuuluva toiminta harjoitetaan. Kansallinen toimisto voi pyytää, että toisen maan kansallinen toimisto auttaa sitä valvomaan ja seuraamaan kyseisessä maassa toteutettavaa toimintaa.</p>

Raportin tai seurantatoimen jälkeen kansallinen toimisto antaa palautetta akkreditoidulle organisaatiolle. Kansallinen toimisto voi myös antaa akkreditoidulle organisaatiolle velvoittavia ohjeita tai neuvoja sen toiminnan parantamiseksi.

Jos kyseessä on hiljattain akkreditoitu hakija taikka korkean riskin organisaatio tai jos kansallisen toimiston ohjeita tai määräaikoja ei ole noudatettu, jos raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastuksen perusteella on saatu erittäin heikkoja tuloksia tai jos ohjelman sääntöjä on rikottu merkittävästi (myös toisessa toimessa), kansallinen toimisto voi toteuttaa seuraavat korjaavat toimenpiteet:

- Tarkkailu: Kansallinen toimisto voi vähentää rahoitusta, jota akkreditoitu organisaatio voi hakea toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditoointi. Hiljattain akkreditoidut organisaatiot voidaan asettaa tarkkailuun, jos toiminnallisia valmiuksia koskevassa tarkastuksessa havaitaan heikkolaatuisen toteutuksen riski.
- Keskeytys: Organisaatiot, joiden akkreditoointi on tilapäisesti keskeytetty, eivät voi hakea rahoitusta toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditoointi. Kansallinen toimisto voi myös irtisanoa jotkin tai kaikki keskeytetyn akkreditoinnin puitteissa tehdyt voimassa olevat avustussopimukset.

- Voimassaolon päätäminen: Jos kansallisen toimiston ohjeiden ja määräaikojen laiminlyönti on jatkuva, jos tulokset ovat erittäin heikkoja, jos toimintaa ei ole ollut pitkään aikaan tai jos ohjelman sääntöjä rikotaan toistuvasti tai merkittävästi (myös jossakin muussa toimessa), kansallinen toimisto voi päätää akkreditoinnin voimassaolon ja irtisanoa kaikki kyseisen akkreditoinnin puitteissa tehdyt käynnissä olevat avustussopimukset.

Tarkkailu- tai keskeytysaika jatkuu, kunnes kansallinen toimisto toteaa, että tässä ehdotuspyynnössä asetetut ehdot ja laatuvaatimukset täyttyvät jälleen ja että akkreditoitu organisaatio on puuttunut heikon suoritustason riskiin.

Organisaatiot, joiden akkreditointi on keskeytetty tai joita tarkkaillaan, eivät voi hakea uutta saman alan akkreditointia.

LAADUKKAAN TOIMINNAN TUNNUSTAMIINEN

Parhaita tuloksia saavuttaneet akkreditoidut organisaatiot saavat tunnustukseksi laatumerkin (excellence label), joka myönnetään tämän ehdotuspyynnön yhteydessä. Kukin kansallinen toimisto määrittelee laatumerkin saamista ja sen kausittaista arviontia koskevat edellytykset ja julkaisee ne verkkosivustollaan.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tämä toiminto tukee ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja muita ammatillisen koulutuksen alalla toimivia organisaatioita, jotka haluavat järjestää oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa ammattiin opiskeleville ja ammatillisten oppilaitosten henkilöstölle.

Toiminto tukee monenlaista toimintaa, kuten työn varjostamista (job shadowing) ja henkilöstön ammatillista täydenykskoulutusta, harjoittelujaksoja ja pitkäkestoista työharjoittelua (ErasmusPro), asiantuntijoiden kutsumista ja muuta jäljempänä esitettävää toimintaa.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnessaan edistettävä aktiivisesti **osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta** samoin kuin **kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista**. Tähän ne voivat päästä hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistujien tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintonsa asianmukaisesti.

TOIMINNON TAVOITTEET

Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettavan liikkuvuustoiminnan tavoitteena on tarjota yksilöille oppimismahdollisuuksia sekä tukea ammatillisen koulutuksen järjestäjiä ja muiden ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kansainvälistymistä ja instituitionalista kehitystä. Toiminto tukee ammatillista koulutusta koskevan neuvoston suosituksen ja Osnabrückin julistuksen⁶⁹ sekä Euroopan osaamisohjelman⁷⁰ toteuttamista. Lisäksi sillä edistetään eurooppalaisen koulutusalueen luomista. Tämän toiminnon nimenomaiset tavoitteet ovat seuraavat:

Ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen laadun parantaminen Euroopassa:

- Vahvistetaan avaintaitoja ja monialaisia taitoja, etenkin kielten oppimista ja digitaitoja.
- Tuetaan nykyisillä ja tulevilla työmarkkinoilla tarvittavan työtehtäväkohtaisen osaamisen kehittämistä.
- Vaihdetaan parhaita käytänteitä, edistetään uusien ja innovatiivisten pedagogisten menetelmien ja teknologioiden käyttöä ja tuetaan opettajien, ohjaajien, mentorien ja ammatillisten oppilaitosten muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Kehitetään ammatillisen koulutuksen järjestäjien valmiuksia toteuttaa laadukkaita liikkuvuushankkeita ja niiden kykyä luoda laadukkaita kumppanuuksia ja kehittää samalla kansainvälistymisstrategioitaan.
- Tehdään liikkuvuudesta realistinen mahdollisuus kaikille ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen opiskelijoille ja pidennetään ammatillisten koulutuksen opiskelijoiden liikkuvuuden keskimääräistä kestoaa sen laadun ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.
- Edistetään ulkomailta suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten laatua, avoimuutta ja tunnustamista erityisesti käytämällä eurooppalaisia työkaluja ja välineitä.

Opettamisen ja oppimisen eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen:

- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja monimuotoisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.

MITEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTTÄÄ?

⁶⁹ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

⁷⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja muut ammatillisen koulutuksen alalla toimivat organisaatiot voivat hakea rahoitusta kahdella tavalla:

- **Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet** tarjoavat hakijoille mahdollisuuden järjestää erilaista liikkuvuustoimintaa, jonka kesto vaihtelee kuudesta kahdeksaanista kuukauteen. Lyhytkestoiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka tekevät ensimmäisen Erasmus+ -hakemuksensa tai haluavat järjestää vain rajallisen määrän toimintaa.
- **Oppijoiden ja henkilöstön akkreditoidut liikkuvuushankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden Erasmus+ -suunnitelman asteittaista toteuttamista. Erasmus+ -akkreditointeja voivat saada kaikki sellaiset organisaatiot, jotka haluavat järjestää liikkuvuustoimintaa säännöllisesti. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta. Lisätietoja tästä mahdollisuudesta on tämän oppaan luvussa, jossa käsitellään Erasmus+ -akkreditointia aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla.

Lisäksi organisaatiot voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta

- **liittymällä maassaan olemassa olevaan Erasmus+ -liikkuvuuskonsortioon**, jota johtaa akkreditoitu konsortion koordinaattori ja joka hyväksyy uusia jäseniä
- **vastaanottamalla toisesta maasta saapuvia osallistujia**: mikä tahansa organisaatio voi vastaanottaa ulkomaisesta kumppaniorganisaatiosta saapuvia oppijoita tai henkilöstöä. Vastaanottavana organisaationa toimiminen antaa arvokasta kokemusta ja on hyvä tapa tutustua ohjelmaan paremmin ennen oman hakemuksen jättämistä.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjiä kannustetaan liittymään eurooppalaisiin verkkoalustoihin, kuten EPALeen ja eTwinning-yhteisöön. EPALE tarjoaa mahdollisuuden olla yhteydessä kollegoihin eri puolilla Eurooppaa blogitekstien, foorumien ja kumppanhakuvälilineen avulla. Sen avulla voidaan luoda käytäntöyhteisöjä, etsiä oppimismateriaalia ja osallistua tapahtumiin. Siinä on myös Euroopan ammatillisen koulutuksen ammattilaisten yhteisö (<https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet>), joka on ammatillisen koulutuksen opettajille, kouluttajille ja yritysten sisäisille kouluttajille tarkoitettu tila, jossa he voivat tehdä yhteistyötä ja saada tietoa eurooppalaisista aloitteista. eTwinning on Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettava, suojaussa järjestelmässä toimiva verkkoyhteisö, jota voivat käyttää eTwinningin kansallisten tukipalvelujen todentamat opettajat ja koulujen työntekijät. Sen avulla ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat perustaa yhteisiä virtuaalisia luokkahuoneita ja toteuttaa hankkeita muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja muiden kumppaniorganisaatioiden (kuten vastaanottavien yritysten) kanssa ja opettajat ja kouluttajat voivat keskustella ja vaihtaa näkemyksiä kollegojensa kanssa sekä osallistua moniin eri tilaisuuksiin, joissa he voivat kehittää omaa ammattitaitoaan. Lisäksi eTwinning tarjoaa täydellisen toimintaympäristön kumppanien löytämiseksi tuleviin hankkeisiin.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Hakijaorganisaatio laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle toimistolle. Sekä lyhytkestoisten hankkeiden että Erasmus+ -akkreditointien hakuprosessissa keskitytään hakijaorganisaation (tai konsortion, johon se kuuluu) tarpeisiin ja suunnitelmiin.

Liikkuvuushankkeen liikkuvuustoiminta voi olla lähtevää tai saapuvaa. Useimmat saatavilla olevat toimintatyypit ovat lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio toimii lähettävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähettää heidät ulkomailla olevaan vastaanottavaan organisaatioon. Lisäksi saapuvan liikkuvuuteen kuuluu erityisiä toimintatyypejä, joissa hakijaorganisaatiot voivat kutsua asiantuntijoita tai opettaja- ja kouluttajaopiskelijoita organisaatioonsa. Saapuvan liikkuvuustoiminnan tarkoituksesta ei ole luoda kaksisuuntaisia vaihtoja vaan tuoda hakijaorganisaatioon henkilötä, jotka voivat auttaa kehittämään ja kansainvälisämään organisaatiota.

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteuttamisessa on noudatettava Erasmus+ -laatustandardeja⁷¹. Erasmus+ -laatustandardit kattavat hanketehtävien konkreettisen toteutuksen, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen.

Kielten oppiminen on tärkeä osa jokaista liikkuvuushanketta: edunsaajaorganisaatioiden olisi tarjottava osallistujille tukea kielten oppimiseen ennen liikkuvuustoimintaa ja sen aikana. Sitä varten Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan OLS-kielivalmennuspalvelua, joka on maksutta kaikkien Erasmus+ -ohjelman osallistujien käytettävässä.

Kumppanien löytäminen liikkuvuustoimintaan

Erasmus+ tarjoaa erilaisia työkaluja ja mahdollisuksia kumppanien löytämiseksi liikkuvuustoimintaan:

- **European School Education Platform** -alustalla voi hakea kumppania ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen organisaatioista. Alustalle rekisteröityneet voivat julkaisa kumppanhakuilmoituksia sekä selata muiden organisaatioiden jättämiä ilmoituksia: www.school-education.ec.europa.eu/en/connect/partner-search
- Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti **koulutus- ja yhteistyötoimintaa**. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppanhakumahdollisuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoja koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on kunkin kansallisen toimiston verkkosivustoilla sekä koulutus- ja yhteistyötoimintaa tukevan SALTO-resurssikeskuksen verkkosivustolla: www.salto-et.net
- **Erasmus+ -hanketietokannasta** voi hakea kaikki akkreditoidut organisaatiot ja hyväksytyt hankkeet: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/projects

Horisontaaliset ulottuvuudet

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Hanketoimintaan osallistuvien oppijoiden valinnassa olisi otettava huomioon keskeiset tekijät, kuten motivaatio, opintosuoritukset sekä osallistujien henkilökohtaisen kehittymisen tarpeet ja oppimistarpeet. Vastaavasti osallistuvan henkilöstön valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat kaikkien oppijoiden saatavilla organisaatiossa.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettilävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Edunsaajia ja muita osallistujaorganisaatioita, jotka tarjoavat koulutusta, kehotetaan luomaan ja helpottamaan liikkuvuusmahdollisuksia aktiivisesti esimerkiksi perustamalla lukuvuosiaikatauluunsa "liikkuvuusikkunoita" ja määrittelemällä vakiomuotoisia keinoja, joilla tuetaan palaavia osallistujia.

Ekologisesti kestävät ja vastuulliset käytännöt

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistuiensa keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjärkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käyttämällä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen

⁷¹ Erasmus+ -laatustandardit: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools

edistämiseksi. Koulutusta tarjoavien organisaatioiden olisi sisällytettävä nämä periaatteet osaksi päivittäästä työtään, ja niiden olisi aktiivisesti edistettävä ajattelutavan ja käytätyymisen muutosta oppijoidensa ja henkilöstönsä keskuudessa.

Digitaalinen muutos koulutusalalla

Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönnottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, lisätä yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä, parantaa oppimisen ja opetuksen laatua ja osallistavuutta sekä kehittää osallistujien digitaitoja. Ammatillisten oppilaitosten olisi myös lisättävä opiskelijoidensa ja henkilöstönsä tietoisuutta ohjelman tarjoamista mahdollisuksista kehittää tarvittavia digitaitoja. Tähän sisältyyvä ammattiin opiskelevien ja vastavalmistuneiden Digital Opportunity -harjoittelujaksot⁷². Lisäksi osallistuvat henkilöstön jäsenet voivat hyötyä Digital Opportunity -harjoittelujaksoista: ne ovat liikkuvuustoimintoja, joiden avulla he voivat hankkia digitaitoja ja kehittää valmiuksiaan antaa koulutusta ja opetusta sekä suorittaa muita tehtäviä digitaalisten työkalujen avulla. Tällaisia toimintoja voidaan järjestää missä tahansa käytettävissä olevassa henkilöstön liikkuvuuden muodossa.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälistä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuksien mukaan tarjottava mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien sekä yhtenäisyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

TOIMINTA

Tässä osiossa esitetään, minkä tyyppisiä toimenpiteitä Erasmus+ -ohjelmasta voidaan rahoittaa lyhytkestoisina hankkeina ja akkreditoituina hankkeina.

Kaiken liikkuvuustoiminnan on oltava

- **oppimistoimintaa**, jonka avulla osallistujien on tarkoitus parantaa tai hankkia tietoa, taitoja, osaamista ja asenteita
- **transnationaalista**, eli siihen on sisällytävä eri maista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on vastavuoroinen näkemysten vaihto ja oppiminen
- **jäsenneltyä**, selkeään menetelmään, oppimisohjelmaan ja suunniteltuihin oppimistuloksiin perustuvaa
- **strategista**, eli sen on edistettävä useampien hankkeen tavoitteiden saavuttamista.

Kaikkeen tällaisen toimintaan voidaan myöntää lisärahoitusta tukihenkilölle, jotka avustavat alaikäisiä, valvontaa tarvitsevia nuoria aikuisia tai osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

---

⁷² Kaikkia ammattiin opiskelevien liikkuvuusjaksoja pidetään Digital Opportunity -harjoittelujaksoina, mikäli harjoittelija harjoittelee vähintään yhtä seuraavista osa-alueista: digitaalinen markkinointi (esimerkiksi sosiaalisen median hallinnointi, verkkoonalytiikka), digitaalinen graafinen, mekaaninen tai arkitehtuurinen suunnittelu, sovellusten, ohjelmistojen, skriptien tai verkkosivustojen kehittäminen, IT-järjestelmien ja -verkkojen asennus, huolto ja hallinnointi, kyberturvallisuus, tietojen analysointi, lounhinta ja visualisointi, robottien ja tekoloysiavaliustusten ohjelmointi ja koulutus. Yleinen asiakastuki, tilausten toimeenpano, tietojen syöttäminen tai toimistotehtävät eivät kuulu tähän kategoriaan.

HENKILÖSTÖN LIKKUVUUUS

Tukikelpoinen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Työn varjostaminen (job shadowing) (2–60 päivää) ▪ Opetusjaksot (2–365 päivää) ▪ Opetusjaksot (2–10 päivää) <p>Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitettyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.</p> <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p> <p>Työn varjostaminen: Osallistujat voivat viettää ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiolla oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoimalla vertaisia, asiantuntijoita tai muita ammattilaisia ja olemalla heidän kanssaan vuorovaikutuksessa vastaanottavan organisaation päivittäisessä työssä.</p> <p>Opetusjaksot: Osallistujat voivat viettää ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiolla antaen opetusta tai koulutusta oppijoille ja oppia tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon avulla.</p> <p>Täydennyskoulutus: Osallistujat voivat hyödyntää jäseneltyä kurssia tai vastaavaa pätevien ammattiilaisen järjestämää koulutusta, joka perustuu ennalta määriteltyyn koulutusohjelmaan ja oppimistuloksiin.</p> <p>Täydennyskoulutukseen myönnettävä avustus voi olla enintään 50 prosenttia myönnetystä hankeavustuksesta. Tästä poiketen hankkeissa, joihin myönnetyn avustuksen kokonaismäärä on enintään 40 000 euroa, kyseinen enimmäismäärä on 20 000 euroa.</p> <p>Enintään kolme henkilöä samasta lähettilästä organisaatiosta ja enintään kymmenen henkilöä samasta liikkuvuuskonsortiosta voi saada rahoitusta samalle kurssille osallistumiseen yhdessä. Kuka henkilö voi osallistua vain yhdelle kurssille hanketta kohti.</p> <p>Koulutukseen on sisällytettävä selkeä transnationaalinen komponentti. Siinä on esimerkiksi edistettävä vuorovaikuttelista oppimista eri maiden osallistujien välillä, tai siihen on sisällytettävä muunlaista transnationaalista käytäntöjen vaihtoa, kuten vastaanottavan maan ammatillisen koulutuksen henkilöstön edustajien vahva osallistuminen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa ulkomailta tulevien kollegojen kanssa ja esitellä näille omia käytäntöjään.</p> <p>Kurssien ja koulutuksen sisällön on oltava merkityksellistä osallistujahenkilöstön ammatillisen osaamisen ja hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden kannalta.</p> <p>Tuettuun toimintaan voi sisältyä esimerkiksi julkisten laitosten tai vapaaehtoisjärjestöjen järjestämiä kursseja ja koulutusta, eri maiden organisaatioiden välisen käytäntöjen vaihdon osana järjestettävää toimintaa sekä kaupallisia kursseja ja koulutusta. Täysin passiivista toimintaa, kuten luentoja, puheiden tai massakonferenssien kuuntelemista, ei tueta. Konferensseja ja vastaavia tapahtumia voidaan harkita rahoitettaviksi ainoastaan, jos osallistuvat käyttävät suurimman osan ajastaan jäsenellyssä koulutuksessa, työpajoissa tai käytännön harjoittelussa tai vaihtavat kokemuksia kollegojen kanssa tai osallistuvat muunlaiseen aktiiviseen oppimiseen.</p>
------------------------	---

	Hakijoiden olisi oltava tietoisia siitä, että kaikki kurssien järjestäjät ovat täysin riippumattomia Erasmus+ -ohjelmasta ja toimivat palveluntarjoajina vapailla markkinoilla. Näin ollen edunsaajaorganisaatio vastaa kurssien ja koulutuksen valinnasta. Seuraavia laatustandardeja voidaan käyttää hakijoiden valinnan ohjaamiseen: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Tukikelpoisia osallistujia ovat muun muassa opettajat, kouluttajat ja kaikki muut ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen jatkokoulutuksen alalla muissa kuin opetustehtävissä työskentelevät asiantuntijat ja työntekijät.</p> <p>Tukikelpoiseen muissa kuin opetustehtävissä työskentelevään henkilöstöön kuuluu ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen alalla työskentelevä henkilöstö joko ammatillista koulutusta tarjoavissa organisaatioissa (esimerkiksi hallintohenkilöstö, kansainvälistä liikkuvuudesta vastaava henkilöstö ja Erasmus+ -koordinaattorit) tai muissa ammatillisen koulutuksen alalla toimivissa organisaatioissa (esimerkiksi paikallisten kumppaniyritysten kouluttajat, opinto-ohjaajat, Erasmus+ -koordinaattorit ja muut ammatillisen koulutuksen asiantuntijat).</p> <p>Osallistujien on työskenneltävä lähettiläisissä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettilävin organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi (esimerkiksi ulkoisina ja yritysten sisäisänä kouluttajina, asiantuntijoina, vapaaehtoistyön tekijöinä tai hallituksen jäseninä).</p> <p>Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettilävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänpalkkuksen tai vastaanottajan avulla). Kansallisten toimistojen on laadittava avoin ja johdonmukainen käytäntö siitä, mitkä katsotaan hyväksyttäviksi työsuhdeiksi ja todisteasiakirjoiksi niiden kansallisissa toimintaympäristöissä.</p> <p>Etätyötä ulkomailta tekevät työntekijät eivät voi osallistua toimintaan siinä maassa, josta käsin he työskentelevät.</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	<p>Toiminta on toteutettava ulkomailta jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.⁷³</p> <p>Lisäksi organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi, voivat lähettää osallistuja työn varjostamiseen (job shadowing) ja opetusjaksoihin ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiihin maihin (oppaan A-osassa olevassa kohdassa "Tukikelpoiset maat" määritellyt alueet 1–3 ja 5–14).</p> <p>Huom. Liikkuvuus Valko-Venäjälle ja Venäjälle ei ole tukikelpoista.</p>
Oppimistulosten dokumentointi	Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa.

⁷³ Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksemukaisia; avustusta laskettaessa tästä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	<p>Ennen liikkuvuusjaksoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Kurssien ja koulutusten osalta voidaan opintosopimuksen sijasta käyttää kurssiohjelmaa.</p> <p>Liikkuvuusjakson jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säälytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan toteuttamisesta.</p>
--	--

OPISKELIJALIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osallistuminen ammattitaitokilpailuihin (1–10 päivää) ▪ Ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuus (2–30 päivää, vähintään kaksi ammattiin opiskelevaa ryhmää kohden) ▪ Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä lyhykestoinen liikkuvuus (10–89 päivää) ▪ Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (ErasmusPro) (90–365 päivää) <p>Kaikkeen opiskelijoiden liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitetty vähimäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.</p> <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p> <p>Osallistuminen ammattitaitokilpailuihin: Ammattiin opiskelevat voivat osallistua alakohtaisiin tapahtumiin, joissa on keskeisessä osassa ammattiin opiskelevien kilpailu, jossa he esittelevät taitojaan. Tapahtumien tarkoituksesta on tehdä tunnetuksi, tunnustaa ja vaihtaa kokemuksia, taitotietoa ja ammatillisen koulutuksen teknologisia innovaatioita.⁷⁴ Myös opiskelijoiden mukana toiminnon aikana matkustaville henkilöstön jäsenille, mentoreille tai asiantuntijoille myönnetään rahoitusta.</p> <p>Ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuus: Ryhmä lähettävän organisaation opiskelijoita voi opiskella tietyn ajan yhdessä vertaistensa kanssa ammatillista koulutusta järjestävän kumppanin luona ulkomaille. Lähettävän organisaation on suunniteltava oppimistoimenpiteet yhdessä vastaanottavan maan ammatillista koulutusta järjestävän kumppanin kanssa.⁷⁵ Opiskelijoiden mukana on oltava lähettävän organisaation opettajia, kouluttajia tai muuta pätevää opetushenkilöstöä koko toiminnan ajan ohjaamassa oppimisprosessia. Tarvittaessa myös muut aikuiset voivat toimia tukihenkilöinä mukana olevan henkilöstön tukena.⁷⁶</p>
------------------------	---

⁷⁴ Ammattitaitokilpailujen tarkempi määritelmä on D-osassa "Sanasto".

⁷⁵ Ryhmätoimintaohjelmat, jotka koostuvat kokonaan tai pääosin kaupallisesti tarjottavasta toiminnasta, kuten kielikoulujen kielikursseista tai muusta "valmiista" kaupallisesta toiminnasta, eivät ole tukikelpoisia. Toimintaa vastaanottavan ammatillisen koulutuksen järjestäjän luona voidaan täydentää suorittamalla työssäoppimisjakso jossakin yrityksessä. Opiskelijat voivat viettää osan liikkuvuusjaksostaan yhteisillä käyneillä luonto- ja kulttuurikohteissa, kansainvälisissä kilpailuissa tai vastaavassa oppimistoiminnassa, jos se on toimintaan kuuluvan opinto-ohjelman kannalta merkityksellistä. Tällaisen sisällön on kuitenkin aina oltava toissijaista pääasialliseen oppimistoimintaan nähden, ja se on sisällytettyä asianomaisten kahden ammatillisen koulutuksen järjestäjän laatimaan vertaisoppimisohjelmaan.

⁷⁶ Lähettävät ja vastaanottavat organisaatiot ovat kaikissa tapauksissa vastuussa siitä, että lähettävässä ja vastaanottavassa maassa sovellettavia sääntöjä ja lakeja noudataetaan täysimääräisesti.

	<p>Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä lyhytkestoisen liikkuvuus: Ammattiin opiskelevat voivat suorittaa oppimisjakson ulkomailta kumppanina toimivassa ammatillisessa oppilaitoksessa, yrityksessä tai muussa ammatillisen koulutuksen alalla tai työmarkkinoilla toimivassa organisaatiossa. Oppimisjaksoon on sisällyttävä selkeä työssäoppimiskomponentti, ja kullekin osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voidaan perustelluista syistä järjestää vähintään kaksi päivää kestävää liikkuvuutta.</p> <p>Ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä pitkäkestoisen liikkuvuus (ErasmusPro): Ammattiin opiskelevat voivat suorittaa pidemmän oppimisjakson ulkomailta kumppanina toimivassa ammatillisessa oppilaitoksessa, yrityksessä tai muussa ammatillisen koulutuksen alalla tai työmarkkinoilla toimivassa organisaatiossa. Oppimisjaksoon on sisällyttävä selkeä työssäoppimiskomponentti, ja kullekin osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma.</p> <p>On huomattava, että ryhmä- ja yksilömuotoisen toiminnan välinen ero ei perustu matka- ja majoitusjärjestelyihin vaan vaatimuksiin yhteisistä tai yksilöllisistä opinto-ohjelmista, kuten kohdassa ”Oppimistulosten dokumentointi” kuvillaan. Näin ollen ryhmä- ja yksilötoimintaan tarjotaan eri tasoista organisointitukea, joka määritellään tämän luvun lopussa esitetyissä rahoitussäännöissä.</p>
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Tukikelpoisia osallistujia ovat muun muassa ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen jatkokoulutuksen opiskelijat ja oppisopimusopiskelijat. Osallistujien on oltava kirjoilla tukikelpoisen ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen ohjelmassa.⁷⁷</p> <p>Tukikelpoista ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen ohjelmista hiljattain valmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella. Ryhmätoiminnan osallistujien on oltava kirjoilla tukikelpoisen ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmassa.⁷⁸</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	<p>Toiminta on toteutettava ulkomailta jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.⁷⁹</p> <p>Lisäksi organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi, voivat lähettää oppijoita lyhytkestoisiin liikkuvuustoimintoihin, pitkäkestoisiin liikkuvuustoimintoihin (ErasmusPro) ja osallistumaan ammattitaitokilpailuihin ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa (oppaan A-osassa olevassa kohdassa ”Tukikelpoiset maat” määritellyt alueet 1–3 ja 5–14).</p> <p>Huom. Liikkuvuus Valko-Venäjälle ja Venäjälle ei ole tukikelpoista.</p>

⁷⁷ Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen ohjelmat, ja ne julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivulla.

⁷⁸ Toimivaltainen kansallinen viranomainen päättää, ovatko ryhmäliikkuvuustoimintaan tukikelpoisia kaikki ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmat vai vain osa niistä.

⁷⁹ Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksemukaisia; avustusta laskettaessa tästä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	<p>Ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuus on toteutettava vastaanottavan ammatillisen koulutuksen järjestäjän luona. Toimintaa voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa jossain toisessa paikassa vastaanottavan organisaation maassa, jos se on perusteltua toiminnon sisällön ja laadun vuoksi. Tällöin vastaanottavan organisaation osallistujien tapahtumapaikkaan siirtymisestä aiheutuvia matkoja ei pidetä transnationalisena liikkuvuustoimintona. Tähän tarkoitukseen ei näin ollen voida hakea lisävaroja.</p> <p>Lisäksi ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuustoimintoja voidaan toteuttaa myös jonkin Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossain EU:n toimielimessä⁸⁰ tai yhteistyössä sen kanssa.</p> <p>Tapahtumapaikasta riippumatta ryhmätoimintoihin on osallistuttava opiskelijoita vähintään kahdesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p>
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa.</p> <p>Yksilöliikkuvuustoiminnot: Ennen toimintaan lähetettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta.</p> <p>Ryhväliikkuvuustoiminnot: opinto-ohjelma on laadittava koko ryhmälle (yksilöllisiä opintosopimuksia ei edellytetä). Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaatioiden on säilytettävä opinto-ohjelma ja osallistujaluettelo (mukaan lukien tukihenkilöt) todisteena toiminnon suorittamisesta.</p>

MUU TUETTU TOIMINTA

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kutsutut asiantuntijat (2–60 päivää) ▪ Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen (10–365 päivää) <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset: Kutsutut asiantuntijat: Organisaatiot voivat kutsua ulkomailta kouluttajia, opettajia, poliittisia asiantuntijoita tai muita päteviä ammattilaisia, jotka voivat auttaa parantamaan opetusta, koulutusta ja oppimista vastaanottavassa organisaatiossa. Kutsutut asiantuntijat voivat esimerkiksi kouluttaa vastaanottavan organisaation henkilöstöä, demonstroida uusia opetusmenetelmiä tai auttaa omaksumaan organisaatiota ja johtamista koskevia hyviä käytäntöjä.</p> <p>Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen: Hakijaorganisaatiot voivat ottaa vastaan opettajaopiskelijoita, jotka haluavat suorittaa harjoittelujakson ulkomailta. Vastaanottava organisaatio saa tukea toiminnon järjestämiseen, mutta lähettilävä korkeakoulu</p>
Tukikelpoinen toiminta	

⁸⁰ EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa, Strasbourgissa ja Haagissa. EU:n toimielinten toimipaikoissa järjestettäviä toimintoja pidetään transnationalisina liikkuvuustoimintoina (kuten kohdassa "Rahoitussäännöt" selitetään), ja rahoitusta voidaan hakea kaikille osallistujille näiden lähtömaasta riippumatta.

	myöntää matka- ja yksilötuen osallistujalle (ja voi myös hakea Erasmus+ -avustusta tähän tarkoitukseen).
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Kutsutut asiantuntijat voivat olla mitä tahansa toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevia henkilöitä, jotka voivat tarjota heidät kutsuvan organisaation tarpeiden ja tavoitteiden kannalta merkityksellistä asiantuntemusta ja koulutusta.</p> <p>Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottamista koskevaan toimintoon voivat osallistua opettajankoulutusohjelmaan kirjoittautuneiden tai tällaisesta ohjelmasta (tai vastaavasta kouluttajien koulutusohjelmasta) toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa hiljattain valmistuneet⁸¹ osallistujat.</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Kutsuttujen asiantuntijoiden ja opettaja-/kouluttajaopiskelijoiden toiminnan tapahtumapaikka on aina edunsaajaorganisaatio (konsortion jäsenet mukaan lukien).
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Vastaanottavan organisaation on ennen toimintoa sovittava opinto-ohjelma, jonka kutsuttu asiantuntija tarjoaa. Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaation on säilytettävä toteutettu opinto-ohjelma todisteena toiminnon suorittamisesta.</p> <p>Vastaanotettuihin opettaja- ja kouluttajaopiskelijoihin sovelletaan oppijoiden yksilöliikkuvuustoiminnan kohdalla kuvaltuja vaatimuksia.</p>

VALMISTELEVAT VIERAILUT

Mikä on valmisteleva vierailu?	Valmisteleva vierailu on lähettilään organisaation henkilöstön vierailu mahdollisessa vastaanottavassa organisaatiossa. Sen tarkoituksena on valmistella paremmin oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoa.
Milloin valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	<p>Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan osallistavuuden, laajuuden ja laadun parantamista.</p> <p>Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan valmistella paremmin osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuusjaksoja, aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa.</p> <p>Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kaikenlaisia oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoja varten täydennyskoulutusta lukuun ottamatta.</p>
Kuka voi osallistua valmistelevaan vierailuun?	<p>Valmistelevia vierailuja voivat tehdä hankkeen järjestämiseen osallistuvat henkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia henkilöstön liikkuvuustoimintaan.</p> <p>Poikkeustapauksissa pitkäkestoiseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvat oppijat sekä missä tahansa toimintatyyppissä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, voivat osallistua toimintaansa koskeviin valmisteleviin vierailuihin.</p> <p>Valmistelevaan vierailuun voi osallistua enintään kolme henkilöä.</p>

⁸¹ Vastavalmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaikaa pidennetään palvelusajan pituudella.

Missä valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	<p>Valmistelevat vierailut järjestetään mahdollisen vastaanottavan organisaation toimitiloissa tai muussa paikassa, jossa liikkuvuustoiminnan on määrä tapahtua. Henkilöstön ja oppijoiden liikkuvuustoiminnan tapahtumapaikkoja koskevia sääntöjä sovelletaan myös kyseiseen toimintaan liittyviin valmisteleviin vierailuihin.</p> <p>Kuin vastaanottava organisaatio voi järjestää vain yhden valmistelevan vierailun.</p>
---	---

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOiset LIKKUVUUSHANKKEET

Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet ovat selkeä ja yksinkertainen tapa hyötyä Erasmus+ -ohjelmasta. Niiden tarkoituksena on tarjota edunsaajille mahdollisuus järjestää helposti muutamia toimenpiteitä ja saada kokemusta ohjelmasta.

Jotta lyhytkestoiset hankkeet pysyisivät yksinkertaisina, niiden osallistujamäärää ja kestoaa on rajoitettu. Tätä hankemuotoa voivat käyttää vain yksittäiset organisaatiot, eivät konsortiot. Akkreditoidut organisaatiot eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita, koska niillä on jo pysyvä mahdollisuus saada Erasmus+ -avustusta.

Lyhytkestoisia hankkeita koskevaan hakemukseen sisältyy luettelo ja kuvaus toiminnasta, jota hakijaorganisaatio suunnittelee järjestävänsä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakemuksia voivat jättää seuraavat organisaatiot ⁸² : (1) ammatillista perus- tai jatkokoulutusta järjestävät organisaatiot ⁸³ (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut ammatillisen koulutuksen alalla toimivat organisaatiot (3) yritykset ja muut julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka vastaanottavat ammatillisessa koulutuksessa olevia opiskelijoita tai oppisopimusoppilaita, kouluttavat heitä tai muulla tavoin työskentelevät heidän kanssaan. Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla, eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita.
Tukikelpoiset maat	Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelman assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakija on sijoittautunut.
Hakemusten viimeiset jäätpäivät	Kierros 1 (kaikkien kansallisten toimistojen osalta): 19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa). Kierros 2: Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan (järjestää hakukierroksen 2). Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Kierrossella 2 hakemukset on jätettävä viimeistään 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) .

⁸² Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelman assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

⁸³ EU:n jäsenvaltioon tai ohjelman assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa, on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaavan maan kansalliseen toimistoon. Tarkkoja tietoja kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan edellytetään olevan transnationalista, tällaisessa erityisasemassa olevat ammatillisen koulutuksen järjestäjät eivät voi järjestää liikkuvuustoimintaa muiden samassa tilanteessa olevien (eli saman kansallisen viranomaisen ja kansallisen toimiston valvomien) organisaatioiden kanssa, vaikka toisen organisaation sijaintipaikka olisi eri maassa.

Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: <ul style="list-style-type: none"> ■ Kierros 1: samana vuonna kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana ■ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.
Hankkeen kesto	6–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	<p>Organisaatio voi hakea samalla hakukierroksella vain yhtä ammatillisen koulutuksen alan lyhytkestoista hanketta.</p> <p>Organisaatiot, jotka saavat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella.</p> <p>Viiden peräkkäisen ehdotuspyyntövuoden aikana organisaatiot voivat saada enintään kolme kertaa avustusta ammatillisen koulutuksen lyhytkestoisiin hankkeisiin. Vuosina 2014–2020 saatuja avustuksia ei lasketa mukaan näihin avustuksiin.</p>
Tukikelppoinen toiminta	Kaikentyyppiset ammatillista koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa "Toiminta". Jotta hakemus olisi tukikelppinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	<p>Lyhytkestoista hanketta koskeva hakemus saa sisältää enintään 30 liikkuvuustoimintaan osallistujaa.</p> <p>Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan valmistelevia vierailuja ja tukihenkilöiden osallistumista.</p>
Tukiorganisaatiot	<p>Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varainhoito, yhteydet kansallisille toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä.</p> <p>Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia.</p> <p>Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Lopullisena korjaavana toimenpiteenä kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen.</p> <p>Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.</p>

VALINTAPERUSTEET, POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu hanke.

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu valaehtoinen vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitettu hakemus on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista, poissulkemisperusteista ja alkuperäistä sisältöä ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteytä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnsarvet:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset: <ul style="list-style-type: none"> ■ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat ammatillisen koulutuksen alan kannalta merkityksellisiä. ■ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. ■ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ■ Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien erityisten painopisteiden kannalta:<ul style="list-style-type: none"> – uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden tukeminen – ErasmusPro-toiminnan osallistujien tukeminen – niiden osallistujien tukeminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 50 pistettä)	Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. ■ Ehdotettu toiminta soveltuu hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. ■ Hankkeen toiminnalliset ja matkustamista koskevat näkökohtat (kuten ehdotetut tapahtumapaikat) on suunniteltu asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti. ■ Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. ■ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä (erityisesti eTwinning ammatillisen peruskoulutuksen ja EPALE ammatillisen jatkokoulutuksen osalta) ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisistä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä vastaanottavien kumppaniorganisaatioiden kanssa.

Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hakija on määritellyt selkeästi toiminnan toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuut Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. ▪ Hakijan ehdottama hanketulosten arvointitapa on asianmukainen. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.
--	---

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN AKKREDITOIDUT LIKKUVUUSHANKKEET

Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla, voivat hakea rahoitusta vain niille avoimesta erityisestä toiminnosta. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn Erasmus+ -suunnitelmaan, joten tukea haettaessa ei vaadita tarkkaa luetteloja ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan seuraavaan toimenpidekokonaisuuteen tarvittavat määärärahat.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakijoilla on oltava hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi ammatillisen koulutuksen alalla.
Liikkuvuuskonsortio	<p>Organisaatioiden, joilla on liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointi, on haettava liikkuvuuskonsortioiden tukimuotoa.</p> <p>Osana hakemusta on toimitettava luettelo liikkuvuuskonsortion jäsenistä, ja siihen on kuuluttava koordinaattorin lisäksi vähintään yksi jäsenorganisaatio.</p> <p>Kaikki saman alan Erasmus+ -akkreditoinnin kelpoisuusperusteet täyttävät organisaatiot voivat liittyä liikkuvuuskonsortioon⁸⁴ jäseniksi. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori. Konsortion koordinaattorin ja sen jäsenten välisen suhteen on perustuttava voittoa tavoittelemattomaan yhteistyöhön.</p> <p>Konsortion jäsenillä ei tarvitse olla Erasmus+ -akkreditointia.</p> <p>Liikkuvuuskonsortioon osallistuvat organisaatiot voivat hakea rahoitusta enintään kahdella avaintoimen 1 hakemuksellä ammatillisen koulutuksen alalla saman ehdotuspäynnön perusteella. Tästä syystä ammatillisen koulutuksen alan organisaatiot, jotka hakevat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen tai akkreditoituun hankkeeseen, voivat lisäksi olla mukana vain yhdessä liikkuvuuskonsortion hakemukseissa jäsenorganisaatioina. Muut organisaatiot voivat olla mukana enintään kahdessa liikkuvuuskonsortion hakemukseissa.</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).
Hankkeen aloituspäivä	1. kesäkuuta samana vuonna

⁸⁴ Sopimusten tekemisen kannalta konsortion jäsenet voivat olla avustuksen muita edunsaajia, sidosyhteisöjä tai rahoitustukea saavia kolmansia osapuolia. Kolmansille osapuollelle voidaan tarjota tukea tämän toiminnon osalta määritettyyn tukikelpoiseen toimintaan ja tukikelpoisille osallistujille Erasmus+ -laatustandardeissa asetettujen vaatimusten perusteella enintään 60 000 euroa organisaatiota kohti. Konsortion jäsenet, jotka ovat oikeudellisesti osa samaa yhteisöä kuin konsortion koordinaattori, voivat saada hankeavustusta, eikä niitä pidetä muina edunsaajina, sidosyhteisöinä tai kolmansina osapuolina oikeudellisia tarkoituksesta varten.

Liikkuvuuskonsortion kunkin hankkeen sopimusrakennetta koskevan päätöksen tekee kansallinen toimisto konsortion koordinaattorin ja jäsenten aseman ja muodollisten yhteyksien perusteella kansallisen lainsäädäntökehysen mukaisesti. Osallistuvat konsortion jäsenet on joka tapauksessa lueteltava hankehakemuksesta ja hankkeen avustussopimuksessa osana hankekuvausta.

Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Perustelluista syistä edunsaajat voivat pyytää hankkeensa kokonaiskeston pidentämistä 24 kuukauteen. Pidentäminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun hankkeen aloittamisesta on kulunut 12 kuukautta, ellei kansallinen toimisto päättä toisin.
Hakemusten määrä	Akkreditoidut organisaatiot voivat jättää vain yhden hakemuksen kullakin hakukierroksella.
Tukikelponen toiminta	Kaikentyyppiset ammatillista koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa "Toiminta". Jotta hakemus olisi tukikelponen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Akkreditoitujen hankkeiden osallistujamäärää ei ole rajoitettu lukuun ottamatta mahdollisia määrärahojen myöntämisvaiheessa määritettyjä rajoituksia. Hankkeissa voidaan osoittaa enintään 20 prosenttia myönnetyistä avustuksesta ohjelman assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa toteutettavaan toimintaan. ⁸⁵ Näiden mahdollisuksien tarkoituksesta on kannustaa EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelman assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioita kehittämään ulkomaille suuntautuvaa liikkuvuustoimintaa useiden ohjelman assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa. Tämän toiminnan odotetaan kattavan mahdollisimman laajan maantieteellisen alan.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Lopullisena korjaavana toimenpiteenä kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissisältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähetetään organisaatio tavallisesti hoitaa.

MÄÄRÄRAHAT

⁸⁵ Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan kululuokkia "Osallisuustuki osallistujille" ja "Poikkeuksellisen korkeat matkakustannukset".

Hakijan Erasmus+ -suunnitelman laatu on arvioitu akkreditoinnin hakuvaliheessa, joten määrärahoja myönnettäessä ei tehdä laadullista arvointia. Kaikki tukikelpoiset avustushakemukset saavat rahoitusta.

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoituja hakijoita varten käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta (mukaan lukien arvio sen toteuttamiseen tarvittavista määrärahoista)
- avustuksen perus- ja enimmäismäärä
- seuraavat jakotekijät: toiminnan laatu, poliittiset painopisteet ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevat määrärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyyntön määrääikaa. Määrärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määrärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspyyntön määrääikaa. Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määrärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioitua budjettia suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määrärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnetyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.⁸⁶

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määrärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen toimitetun kuvauksen ja perustelujen pohjalta. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsittelee tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestysessä niin kauan, kuin varoja on käytettävissä

---

⁸⁶ Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetyt avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspyyntön sääntöjä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Seuraavia rahoitussääntöjä sovelletaan ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön lyhytkestoisiin hankkeisiin ja akkreditoituihin hankkeisiin. Erasmus+ -hankkeiden rahoitus perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Jäljempänä olevassa taulukossa määritetyt yksikkökustannukset lasketaan siten, että ne kattavat keskimäärin 80 prosenttia todellisista kustannuksista.

Hankkeissa voi olla mukana osallistujia, joiden avustus rahoitetaan kokonaan tai osittain muista lähteistä kuin Erasmus+ -ohjelmasta. Edunsaaja voi hakea kunkin yksittäisen osallistujan osalta rahoitusta kaikista tukikelpoisista kululuokista tai vain joistakin niistä, jos loput kustannuksista katetaan muulla tavalla. Erasmus+ -ohjelmasta saatuja varoja voidaan täydentää esimerkiksi edunsaajaorganisaation omilla varoilla, muilla EU:n varoilla, osallistujien maksuosuuksilla tai kolmansien osapuolten lahjoituksilla. Päälekkäisen rahoituksen estämisen periaatetta on noudatettava: samoihin kustannuksiin ei voida hakea rahoitustukea kahdesti esimerkiksi eri lähteistä. Jos edunsaaja edellyttää osallistujilta maksuosuuksia, niiden on oltava Erasmus+ -laatustandardien asiaa koskevien sääntöjen mukaisia. Maksuosuudet eivät etenkään saa luoda esteitä niiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuukset.

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Organisointituki	Hankkeen toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista. Esimerkkejä: osallistujien lähtövalmennus (ammatillinen, kulttuuri- ja kielivalmennus), mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, oppimistulosten tunnustaminen, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.	100 euroa – ammattitaitokilpailuihin osallistujaa kohden – opiskelijoiden ryhmäliikkuuteen osallistujaa kohden – henkilöstön täydennyskoulutusjaksojen osallistujaa kohden – kutsuttua asiantuntijaa kohden – vastaanotettavaa opettaja- tai kouluttajaopiskelijaharjoittelijaa kohden
	Organisointituki kattaa sekä lähettiläälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuvat kustannukset (henkilöstön kursseja ja koulutusjaksoja lukuun ottamatta). Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.	350 euroa; 200 euroa sadannen osallistujan jälkeen samassa toimintatyypissä – ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvän lyhytkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden – henkilöstön työnvarjostamis- ja opetusjaksojen osallistujaa kohden
		500 euroa – ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvän pitkäkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden (ErasmusPro) – ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa toteutettavien yksilötoimintojen osallistujaa kohden

	<p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena osallistujamäärä. Tukihenkilöt eivät ole osallistuja oppimiseen liittyvässä liikkuvuustoiminnassa, eikä heitä oteta huomioon organisointituen laskennassa.</p>			
Matkatuki	<p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöiden edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.</p> <p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena matkan pituus sekä osallistujien ja tukihenkilöiden määrä.</p> <p>Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen yhdensuuntainen etäisyys⁸⁷ käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria⁸⁸.</p>	Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen
		10–99 km	56 euroa	28 euroa
		100–499 km	285 euroa	211 euroa
		500–1 999 km	417 euroa	309 euroa
		2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
		3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa
		4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa
		vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa
Yksilötuki	<p>Osallistujien ja tukihenkilöiden⁸⁹ oleskelukustannukset toiminnon aikana.</p>	Osallistujaluokka	Maaryhmä 1	Maaryhmä 2
		Henkilöstö	107–191 euroa	95–169 euroa
				84–148 euroa

⁸⁷ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

⁸⁸ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

⁸⁹ Tukihenkilöihin sovelletaan henkilöstöä koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailta yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääräisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta "osallisuustuki".

	<p>Oleskelukustannuksiin voidaan tarvittaessa myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena osallistujien ja tukihenkilöiden määrä, oleskelun kesto ja vastaanottava maa⁹⁰.</p>	<p>Ammattiin opiskelevat</p> <p>48–127 euroa</p> <p>41–110 euroa</p> <p>36–93 euroa</p>
Osallisuustuki	Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan	Edellä esitetään perusmäärien sallitut vaihteluvälit toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää näiden vaihteluvälien rajoissa tarkat perusmäärit hallinnoimiaan hankkeita varten ja julkaisee tiedot verkkosivustollaan. Perusmäärä maksetaan toiminnan 14. päivään asti (matkustuspäivät mukaan lukien). Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmääristä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.
		125 euroa osallistujaa kohden

⁹⁰ EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden vastaanottavien maiden ryhmät:

Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.

Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.

Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turki, Unkari.

Ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin kuuluvat vastaanottavien maiden ryhmät:

Maaryhmä 1: Japani, Israel, Etelä-Korea, Georgia, Argentiina, Armenia, Angola, Saudi-Arabia, Kuwait, Yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta, Sveitsi, Bahrain, Azerbaidžan, Sudan, Saint Kitts ja Nevis, Saint Vincent ja Grenadiinit, Arabiemiraattien, Hongkong, Libanon, Vietnam, Meksiko, Taiwan, Moldova, Malesia, Tansania, Kanada, Singapore, Australia, Thaimaa, Färsaaret, Monaco, San Marino, Vatikaanivaltio, Andorra.

Maaryhmä 2: Intia, Kazakstan, Brasilia, Kongon demokraattinen tasavalta, Chile, Nigeria, Uganda, Liberia, Djibouti, Pohjois-Korea, Uzbekistan, Turkmenistan, Dominikaaninen tasavalta, Jamaika, Libya, Syrija, Kuuba, Jemen, Kenia, Ruanda, Seychellit, Antigua ja Barbuda, Brunei, Montenegro, Malawi, Barbados, Saint Lucia, Grenada, Dominica, Uruguay, Albania, Kiina, Filippiinit, Peru, Venezuela, Panama, Ghana, Tšad, Guyana, Egypti, Marokko, Kiribati, Oman, Bosnia ja Hertsegovina, Iran, Mosambik, Senegal, Mauritius, Qatar, Jordania, Indonesia, Laos, Etelä-Afrikka, Etiopia, Bangladesh, Ecuador, Paraguay, Costa Rica, Norsunluurannikko, Sierra Leone, Gabon, Haiti, Bahama, Papua-Uusi-Guinea, Mikronesia Ukraina, Kirgisia, Palestiina.

Maaryhmä 3: Nepal, Malediivist, Tadžikistan, Nicaragua, Sambia, Guinea, Kongo, Botswana, Belize, Samoa, Marshallsaaret, Palau, Tuvalu, Nauru, Cookinsaaret, Niue, Uusi-Seelanti, Pakistan, Bhutan, El Salvador, Suriname, Guatemala, Honduras, Somalia, Trinidad ja Tobago, Algeria, Kolumbia, Gambia, Fidži, Salomonsaaret, Vanuatu, Kambodža, Zimbabwe, Burundi, Mongolia, Kamerun, Itä-Timor, Sri Lanka, Madagaskar, Mali, Togo, São Tomé ja Príncipe, Tonga, Bolivia, Benin, Lesotho, Macao, Tunisia, Irak, Burkina, Päiväntasaajan Guinea, Keski-Afrikan tasavalta, Guinea-Bissau, Namibia, Komorit, Eritrea, Myanmar, Afganistan, Niger, Mauritania, Kap Verde, Kosovo, Swazimaa, Etelä-Sudan.

	<p>järjestämiseen liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.</p>	
	<p>Osallisuustuki osallistujille: Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). Osallisuustukea voivat saada myös henkilöstön jäsenet, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia ja jotka toimivat tukihenkilönä tai osallistuvat valmistelevaan vierailuun.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se.</p>	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevat vierailut	<p>Valmistelevaan vierailuun osallistumisen matka- ja oleskelukustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä osallistujamäärä.</p>	680 euroa osallistujaa kohden

Kurssimaksut	<p>Henkilöstöliikkuvuuden muotoon ”Täydennyskoulutus” liittyvistä osallistumismaksuista aiheutuvat kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeaa kurssin kesto.</p>	<p>80 euroa osallistujaa kohden päivässä</p>
Kielivalmennustuki	<p>Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä opiskelu- tai harjoittelukielen taitoa.</p> <p>Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyypiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja opetusjakso, ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä lyhykestoinen liikkuvuus ja ammattiin opiskelevien oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (ErasmusPro).</p> <p>Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, erityisten esteiden perusteella. Edellä mainittuja ehtoja ei sovelleta ammattiin opiskelevien pitkäkestoiseen oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin (ErasmusPro) osallistuville myönnnettävään korotettuun tukeen.</p>	<p>150 euroa osallistujaa kohden</p> <p>Lisäksi: 150 euroa korotettua kielivalmennustukea ammattiin opiskelevien pitkäkestoiseen oppimiseen liittyvien liikkuvuustoimintojen (ErasmusPro) osallistujaa kohden</p>

	<p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä.</p>	
Poikkeukselliset kulut	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöidenä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaavat yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päätää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.</p>	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS

Tämä toiminto tukee kouluja ja muita yleissivistävän koulutuksen alalla toimivia organisaatioita, jotka haluavat järjestää oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa koulujen oppilaille ja henkilöstölle.

Toiminto tukee monenlaista toimintaa, kuten työn varjostamista (job shadowing) ja henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta, oppilaiden yksilöllisiä ja ryhmässä toteutettavia liikkuvuustoimintoja, asiantuntijoiden kutsumista ja muuta jäljempänä esitettävää toimintaa.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnessaan edistettävä aktiivisesti **osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta** samoin kuin **kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista**. hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistuiensa tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintonsa asianmukaisesti.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tarkoituksena on tarjota yksilölle oppimismahdollisuuksia ja tukea koulujen ja muiden yleissivistävän koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kansainvälistymistä ja institutionaalista kehitystä. Tämän toiminnon nimenomaiset tavoitteet ovat seuraavat:

Opettamisen ja oppimisen eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen:

- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvaitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja monimuotoisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.

Opetuksen ja oppimisen laadun parantaminen yleissivistävässä koulutuksessa:

- Tuetaan opettajien, koulunjohtajien ja koulujen muun henkilöstön ammatillista kehitystä.
- Edistetään uusien teknologioiden ja innovatiivisten opetusmenetelmien käyttöä.
- Parannetaan kielten opetusta ja kielellistä monimuotoisuutta kouluissa.
- Tuetaan parhaiden käytäntöjen jakamista ja siirtämistä opetuksen ja koulujen kehittämisen alalla.

Eurooppalaisen koulutusalueen luomisen edistäminen:

- Kehitetään koulujen valmiuksia osallistua rajat ylittävään vaihtoon ja yhteistyöhön ja toteutetaan korkealaatuisia liikkuvuushankkeita.
- Tehdään oppimiseen liittyvästä liikkuvuudesta todellinen mahdollisuus kaikille yleissivistävän koulutuksen oppilaille.
- Edistetään oppilaiden ja henkilöstön ulkomailta suoritettujen liikkuvuusjaksojen oppimistulosten tunnustamista.

MITEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTÄÄ?

Koulut ja muut yleissivistävän koulutuksen alalla toimivat organisaatiot voivat hakea rahoitusta kahdella tavalla:

- **Koulujen oppilaiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet** tarjoavat hakijoille mahdollisuuden järjestää erilaista liikkuvuustoimintaa, jonka kesto vaihtelee kuudesta kahdeksaan tähden. Lyhytkestoiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka tekevät ensimmäisen Erasmus+ -hakemuksensa tai haluavat järjestää vain rajallisen määrän toimintaa; tai
- **Koulujen oppilaiden ja henkilöstön akkreditoidut liikkuvuushankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut

organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden Erasmus+ -suunnitelmanasteita toteuttamista. Erasmus+ -akkreditointeja voivat saada kaikki sellaiset organisaatiot, jotka haluavat järjestää liikkuvuustoimintaa säännöllisesti. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmastä. Lisätietoja tästä mahdollisuudesta on tämän oppaan luvussa, jossa käsitellään Erasmus+ -akkreditointia aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla.

Lisäksi organisaatiot voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta

- **liittymällä maassaan olevaan Erasmus+ -liikkuvuuskonsertioon**, jota johtaa akkreditoitu konsertion koordinaattori ja joka hyväksyy uusia jäseniä
- **vastaanottamalla toisesta maasta saapuvia osallistujia**: mikä tahansa organisaatio voi vastaanottaa ulkomaisesta kumppaniorganisaatiosta saapuvia oppijoita tai henkilöstöä. Vastaanottavana organisaationa toimiminen antaa arvokasta kokemusta ja on hyvä tapa luoda kumppanuuksia ja tutustua ohjelmaan paremmin ennen oman hakemuksen jättämistä.

Kouluja kannustetaan myös liittymään eTwinning-yhteisöön⁹¹: eTwinning on Erasmus+ -ohjelma rahoitettava, European School Education Platform -alustalla toimiva verkoyhteisö, jota voivat käyttää eTwinningin kansallisen tukiorganisaation todentamat opettajat ja koulujen työntekijät. Sen avulla koulut voivat perustaa yhteisiä virtuaalisia luokkahuoneita ja toteuttaa hankkeita muiden koulujen kanssa, ja opettajat voivat keskustella ja vaihtaa tietoa kollegojensa kanssa sekä osallistua moniin eri tilaisuuksiin, joissa he voivat kehittää omaa ammattitaitoaan. Lisäksi eTwinning tarjoaa täydellisen toimintaympäristön kumppanien löytämiseksi tuleviin hankkeisiin.

Lisäksi kouluja ja opettajia kehotetaan käyttämään SELFIE-välinettä. Se on Euroopan komission luoma maksuton, monikielinen, verkkopohjainen itsereflektioväline, jonka tarkoituksesta on auttaa kouluja ja opettajia kehittämään digitaalista valmiuksiaan. Opettajille tarkoitettu välineen avulla opettajat voivat arvioda itse digitaalista osaamistaan ja varmuuttaan digiteknologian käytössä sekä saada palautetta vahvuksista ja puutteista ja siitä, missäasioissa heillä on kehittämisen varaa. Opettajaryhmät voivat myös käyttää välinettä ja laata koulutussuunnitelman yhdessä. SELFIE-väline on saatavilla verkossa osoitteessa [www.ec.europa.eu/education/schools-go-digital](https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital) <https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital> fi

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Hakijaorganisaatio laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle toimistolle. Sekä lyhytkestoisten hankkeiden että Erasmus+ -akkreditointien hakuprosessissa keskitytään hakijaorganisaation (tai konsertion, johon se kuuluu) tarpeisiin ja suunnitelmiin.

Liikkuvuushankkeen liikkuvuustoiminta voi olla lähtevää tai saapuvaa. Useimmat saatavilla olevat toimintatyypit ovat lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio toimii lähettävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähettää heidät ulkomailta olevaan vastaanottavaan organisaatioon. Näiden mahdollisuksien hyödyntäminen kaksisuuntaisten vaihtojen tai yhteisen toiminnan järjestämiseksi on erittäin suosittelavaa. Tässä tapauksessa kunkin osallistuvan koulun olisi haettava Erasmus+ -avustusta tai liittyvä olemassa olevaan konsertioon.

Lisäksi saapuvaan liikkuvuuteen kuuluu erityisiä toimintatyypejä, joissa hakijaorganisaatiot voivat kutsua asiantuntijoita tai opettajaopiskelijoita organisaatioonsa. Saapuvan liikkuvuustoiminnan tarkoituksesta ei ole luoda kaksisuuntaisia vaihtoja vaan tuoda hakijaorganisaatioon henkilötä, jotka voivat auttaa kehittämään ja kansainvälistämään organisaatiota.

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteuttamisessa on noudatettava Erasmus+ -laatustandardeja. Erasmus+ -laatustandardit kattavat hanketehtävien konkreettisen toteutuksen, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen,

⁹¹ European School Education Platform – eTwinning: [www.school-education.ec.europa.eu/fi/etwinning](https://school-education.ec.europa.eu/fi/etwinning)

oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -laatustandardit ovat kokonaisuudessaan saatavilla Europa-verkkosivustolla osoitteessa <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools>

Kielten oppiminen on tärkeä osa jokaista liikkuvuushanketta: edunsaajaorganisaatioiden olisi tarjottava osallistujille tukea kielten oppimiseen ennen liikkuvuustoimintaa ja sen aikana. Sitä varten Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan OLS-kielivalmennuspalvelua, joka on maksutta kaikkien Erasmus+ -ohjelman osallistujien käytettävissä.

Kumppanien löytäminen liikkuvuustoimintaan

Erasmus+ tarjoaa erilaisia työkaluja ja mahdollisuksia kumppanien löytämiseksi liikkuvuustoimintaan:

- **European School Education Platform** -alustalla on mahdollista hakea kumppania. Alustalle rekisteröityneet voivat julkaisa kumppanhakuilmoituksia sekä selata muiden organisaatioiden jättämiä ilmoituksia: <https://school-education.ec.europa.eu/en/networking/partner-finding>
- Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti **koulutus- ja yhteistyötoimintaa**. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppanhakumahdollisuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoja koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on kunkin kansallisen toimiston verkkosivustoilla sekä koulutus- ja yhteistyötoimintaa tukevan SALTO-resurssikeskuksen verkkosivustolla: www.salto-et.net
- **Erasmus+ -hanketietokannasta** voit hakea kaikki akkreditoidut organisaatiot ja hyväksytyt hankkeet: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects>.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Hanketoimintaan osallistuvien oppijoiden valinnassa olisi otettava huomioon keskeiset tekijät, kuten motivaatio, opintosuoritukset sekä osallistujien henkilökohtaisen kehittymisen tarpeet ja oppimistarpeet. Vastaavasti osallistuvan henkilöstön valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat kaikkien oppijoiden saatavilla organisaatiossa.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähetettävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Edunsaajia ja muita osallistujaorganisaatioita, jotka tarjoavat koulutusta, kehotetaan luomaan ja helpottamaan liikkuvuusmahdollisuksia aktiivisesti esimerkiksi perustamalla lukuvuosiaikatauluunsa "liikkuvuusikkunoita" ja määrittelemällä vakiomuotoisia keinoja, joilla tuetaan palaavia osallistujia.

EKOLOGISESTI KESTÄVÄT JA VASTUULLISET KÄYTÄNNÖT

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistuiensa keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjärkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käytämillä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen

edistämiseksi. Koulutusta tarjoavien organisaatioiden olisi sisällytettävä nämä periaatteet osaksi päivittäästä työtään, ja niiden olisi aktiivisesti edistettävä ajattelutavan ja käytätyymisen muutosta oppijoidensa ja henkilöstönsä keskuudessa.

DIGITAALINEN MUUTOS KOULUTUSALALLA

Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönnottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa oppimisen ja opetuksen laatua. Lisäksi osallistujat voivat hyötyä Digital Opportunity -harjoittelujaksoista: ne ovat liikkuvuustoimintoja, joiden avulla he voivat hankkia digitaitoja ja henkilöstö voi kehittää valmiuksiaan antaa koulutusta ja opetusta sekä suorittaa muita tehtäviä digitaalisten työkalujen avulla. Tällaisia toimintoja voidaan järjestää missä tahansa käytettävissä olevassa liikkuvuuden muodossa.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälistä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuksien mukaan tarjottava mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

TOIMINTA

Tässä osiossa esitetään, minkä tyyppisiä toimenpiteitä Erasmus+ -ohjelmasta voidaan rahoittaa lyhytkestoisina hankkeina ja akkreditoituina hankkeina.

Kaiken liikkuvuustoiminnan on oltava

- **oppimistoimintaa**, jonka avulla osallistujien on tarkoitus parantaa tai hankkia tietoa, taitoja, osaamista ja asenteita
- **transnationalista**, eli siihen on sisällyttävä eri maista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on vastavuoroinen näkemysten vaihto ja oppiminen
- **jäsenneltyä**, selkeään menetelmään, oppimisohjelmaan ja suunniteltuihin oppimistuloksiin perustuva
- **strategista**, eli sen on edistettävä useampien hankkeen tavoitteiden saavuttamista.

Kaikkeen tällaisen toimintaan voidaan myöntää lisärahoitusta tukihenkilölle, jotka avustavat alaikäisiä, valvontaa tarvitsevia nuoria aikuisia tai osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Työn varjostaminen (job shadowing) (2–60 päivää) ▪ Opetusjaksot (2–365 päivää) ▪ Täydennyskoulutus (2–10 päivää) <p>Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitettyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.</p>
-------------------------------	--

	<p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p> <p>Työn varjostaminen: Osallistujat voivat viettää ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoimalla vertaisia, asiantuntijoita tai muita ammattilaisia ja olemalla heidän kanssaan vuorovaikutuksessa vastaanottavan organisaation päivittäisessä työssä.</p> <p>Opetusjakso: Osallistujat voivat viettää ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen opetusta tai koulutusta oppijoille ja oppia tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon avulla.</p> <p>Täydennyskoulutus: Osallistujat voivat hyödyntää jäsenneltyä kurssia tai vastaavaa pätevien ammattilaisten järjestämää koulutusta, joka perustuu ennalta määriteltyyn koulutusohjelmaan ja oppimistuloksiin.</p> <p>Täydennyskoulutukseen myönnettävä avustus voi olla enintään 50 prosenttia myönnetystä hankeavustuksesta. Tästä pojiketen hankkeissa, joihin myönnetyn avustuksen kokonaismäärä on enintään 40 000 euroa, kyseinen enimmäismäärä on 20 000 euroa.</p> <p>Enintään kolme henkilöä samasta lähettilästä organisaatiosta ja enintään kymmenen henkilöä samasta liikkuvuuskonsortiosta voi saada rahoitusta samalle kurssille osallistumiseen yhdessä. Kukin henkilö voi osallistua vain yhdelle kurssille hanketta kohti.</p> <p>Koulutukseen on sisällyttävä selkeä transnationalinen komponentti. Siinä on esimerkiksi edistettävä vuorovaikuttelista oppimista eri maiden osallistujien välillä, tai siihen on sisällytettyä muunlaista transnationalista käytäntöjen vaihtoa, kuten vastaanottavan maan yleissivistävän koulutuksen henkilöstön edustajien vahva osallistuminen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa ulkomailta tulevien kollegojen kanssa ja esitellä näille omia käytäntöjään.</p> <p>Kurssien ja koulutuksen sisällön on oltava merkityksellistä osallistujahenkilöstön ammatillisen osaamisen ja hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden kannalta.</p> <p>Tuettuun toimintaan voi sisältyä esimerkiksi julkisten laitosten tai vapaaehtoisjärjestöjen järjestämä kursseja ja koulutusta, eri maiden organisaatioiden välisen käytäntöjen vaihdon osana järjestettävää toimintaa sekä kaupallisia kursseja ja koulutusta. Täysin passiivista toimintaa, kuten luentoja, puheiden tai massakonferenssien kuuntelemista, ei tueta. Konferensseja ja vastaavia tapahtumia voidaan harkita rahoitettaviksi ainoastaan, jos osallistuvat käyttävät suurimman osan ajastaan jäsennellyssä koulutuksessa, työpajoissa tai käytännön harjoittelussa tai vaihtavat kokemuksia kollegojen kanssa tai osallistuvat muunlaiseen aktiiviseen oppimiseen.</p> <p>Hakijoiden olisi oltava tietoisia siitä, että kaikki kurssien järjestäjät ovat täysin riippumattomia Erasmus+ -ohjelmasta ja toimivat palveluntarjoajina vapaille markkinoilla. Näin ollen edunsaajaorganisaatio vastaa täydennyskoulutuksen valinnasta. Seuraavia laatusstandardeja voidaan käyttää hakijoiden valinnan ohjaamiseen:</p> <p>https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1</p>
Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistuja ovat muun muassa opettajat, koulunjohtajat ja kaikki muut yleissivistävän koulutuksen alalla muissa kuin opetustehtävissä toimivat asiantuntijat ja henkilöstön jäsenet.

	<p>Tukikelpoiseen muuhun kuin opetushenkilöstöön kuuluva yleissivistävän koulutuksen alalla työskentelevä henkilöstö joko kouluissa (esimerkiksi koulunkäynninohjaajat, pedagogiset tukihenkilöt, psykologit, Erasmus+ -koordinaattorit) tai muissa yleissivistävän koulutuksen alalla toimivissa organisaatioissa (esimerkiksi opinto-ohjaajat, Erasmus+ -koordinaattorit ja muut yleissivistävän koulutuksen asiantuntijat).</p> <p>Osallistujien on työskenneltävä lähettilässä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettilävin organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi (esimerkiksi ulkoisina kouluttajina, asiantuntijoina, vapaaehtoistyön tekijöinä tai hallituksen jäseninä).</p> <p>Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettilävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvausen tai vastaanottavaan asiakirjan avulla). Kansallisten toimistojen on laadittava avoin ja johdonmukainen käytäntö siitä, mitkä katsotaan hyväksyttäviksi työsuhdeksi ja todisteasiakirjoiksi niiden kansallisissa toimintaympäristöissä.</p> <p>Etätyötä ulkomailta tekevät työntekijät eivät voi osallistua toimintaan siinä maassa, josta käsin he työskentelevät.</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailta jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa. ⁹²
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+-laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa.</p> <p>Ennen toiminta lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaanottava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Kurssien ja koulutusten osalta voidaan opintosopimuksen sijasta käyttää kurssiohjelmaa.</p> <p>Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaanottava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteenä toiminnan suorittamisesta.</p>

OPISKELIJALIIKKUVUUS

Tukikelpoinen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oppilasryhmien liikkuvuus (2–30 päivää, vähintään kaksi oppilasta ryhmää kohden) ▪ Lyhykestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus (10–29 päivää) ▪ Pitkäkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus (30–365 päivää)
-------------------------------	--

⁹² Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tästä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	<p>Kaikkeen oppilasliikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitettyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.</p> <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p> <p>Oppilasryhmien liikkuvuus: Ryhmä lähettilän koulun oppilaita voi opiskella tietyn ajan vertaistensa kanssa toisessa maassa. Lähettilän koulun on suunniteltava ja toteutettava oppimistoimenpiteet yhdessä vastaanottavan maan kumppanikoulun kanssa.⁹³ Oppilaiden mukana on oltava lähettilän koulun opettajia tai muuta pätevää opetushenkilöstöä koko toiminnon ajan ohjaamassa oppimisprosessia. Tarvittaessa myös muut aikuiset voivat toimia tukihenkilöinä mukana olevan henkilöstön tukena.⁹⁴</p> <p>Lyhytkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus: Oppilaat voivat viettää opiskelujakson ulkomailla kumppanikoulussa tai suorittaa harjoittelun muussa sopivassa organisaatiossa ulkomailta. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voidaan perustelluista syistä järjestää vähintään kaksi päivää kestäviä liikkuvuustoimintoja.</p> <p>Pitkäkestoinen oppimiseen liittyvä oppilasliikkuvuus: Oppilaat voivat viettää opiskelujakson ulkomailla kumppanikoulussa tai suorittaa harjoittelun muussa sopivassa organisaatiossa ulkomailta. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Kaikille osallistujille on järjestettävä pakollinen lähtövalmennus ja organisointi- ja kielivalmennustukeen myönnetyään lisätukea.</p> <p>On huomattava, että ryhmä- ja yksilömuotoisen toiminnan välinen ero ei perustu matka- ja menoitusjärjestelyihin vaan vaatimuksiin yhteisistä tai yksilöllisistä opinto-ohjelmista, kuten kohdassa ”Oppimistulosten dokumentointi” kuvailtaan. Näin ollen ryhmä- ja yksilötoimintaan tarjotaan eri tasoista organisointitukea, joka määritellään tämän luvun lopussa esitetyissä rahoitussäännöissä.</p>
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Osallistuvien oppilaiden on oltava lähettilän koulun opinto-ohjelmaa⁹⁵ suorittavia oppilaita.</p> <p>Osallistua voivat myös koulujärjestelmän ulkopuolella koulutusta saavat oppilaat maissa, joissa tällainen käytäntö on olemassa.⁹⁶</p>

⁹³ Ryhmätoimintaohjelmat, jotka koostuvat kokonaan tai pääosin kaupallisesti tarjottavasta toiminnasta, kuten kielikoulujen kielikursseista tai muusta ”valmiista” kaupallisesta toiminnasta, eivät ole tukikelpoisia. Oppilaat voivat viettää pieniä osia liikkuvuusjaksostaan yhteisillä käyneillä luonto- ja kulttuurikohteissa, yrityksissä tai julkisissa laitoksissa, kansainvälisissä kilpailuissa tai vastaanvassa oppimistoiminnassa, jos se on toimintaan kuuluvan opinto-ohjelman kannalta merkityksellistä. Tällainen sisältö on kuitenkin aina sisällytettyä asianomaisten kahden koulun laatimaan vertaisoppimisohjelmaan.

⁹⁴ Lähettilät ja vastaanottavat organisaatiot ovat kaikissa tapauksissa vastuussa siitä, että lähettilässä ja vastaanottavassa maassa sovellettavia sääntöjä ja lakeja noudatetaan täysimääräisesti.

⁹⁵ Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittelee kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset opinto-ohjelmat, ja ne julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

⁹⁶ Koulujärjestelmän ulkopuolella tapahtuvan koulutuksen laillisuus ja edellytykset perustuvat kunkin maan kansalliseen lainsäädäntöön. Tällaiseen koulutukseen mahdollisuuden tarjoavissa maissa toimivaltainen kansallinen viranomainen päättää, mitkä koulut voivat toimia tällä tavalla koulutusta saavien oppilaiden lähettilänä kouluina.

Tukikelpoiset tapahtumapaikat	<p>Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.⁹⁷</p> <p>Oppilasryhmien liikkuvuustoiminnot on toteutettava vastaanottavassa koulussa. Toimintaa voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa jossain toisessa paikassa vastaanottavan koulun sijaintimaassa, jos se on soveltuva toiminnan sisällön ja laadun vuoksi. Tällöin vastaanottavan koulun osallistujien tapahtumapaikkaan siirtymisestä aiheutuvia matkoja ei pidetä transnationaalisenä liikkuvuutena. Tähän tarkoitukseen ei näin ollen voida hakea lisävaroja.</p> <p>Lisäksi oppilasryhmien liikkuvuusjakso voidaan toteuttaa myös jonkin Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa, jos toiminta järjestetään jossain EU:n toimielimessä⁹⁸ tai yhteistyössä sen kanssa.</p> <p>Tapahtumapaikasta riippumatta ryhmätoimintoihin on osallistuttava oppilaita vähintään kahdesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p>
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaativukset vahvistetaan Erasmus+-laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa.</p> <p>Yksilöliikkuvuustoiminnot: Ennen toimintoa lähettilään organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta.</p> <p>Ryhämäliikkuvuustoiminnot: opinto-ohjelma on laadittava koko ryhmälle (yksilöllisiä opintosopimuksia ei edellytetä). Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaatioiden on säilytettävä opinto-ohjelma ja osallistujaluettelo (mukaan lukien tukihenkilöt) todisteena toiminnon suorittamisesta.</p>

MUU TUETTU TOIMINTA

Tukikelainen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kutsutut asiantuntijat (2–60 päivää) ▪ Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen (10–365 päivää) <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaativuudet:</p> <p>Kutsutut asiantuntijat: Koulut voivat kutsua ulkomailta kouluttajia, poliittisia asiantuntijoita tai muita pääteviä ammattilaisia, jotka voivat auttaa parantamaan opetusta ja oppimista</p>
--------------------------	--

⁹⁷ Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksemukaisia; avustusta laskettaessa tästä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelvoisuusperusteet erikseen.

⁹⁸ EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa, Strasbourgissa ja Haagissa. EU:n toimielinten toimipaikoissa järjestettäviä toimintoja pidetään transnationaalina liikkuvuustoimintoina (kuten kohdassa "Rahoitussäännöt" selitetään), ja rahoitusta voidaan hakea kaikille osallistujille näiden lähtömaasta riippumatta.

	<p>vastaanottavassa koulussa. Kutsutut asiantuntijat voivat esimerkiksi kouluttaa koulun henkilöstöä, demonstroida uusia opetusmenetelmiä tai auttaa omaksumaan organisaatiota ja johtamista koskevia hyviä käytäntöjä.</p> <p>Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen: Hakijaorganisaatiot voivat ottaa vastaan opettajaopiskelijoita, jotka haluavat suorittaa harjoittelujakson ulkomailta. Vastaanottava organisaatio saa tukea toiminnon järjestämiseen, mutta lähettilävää korkeakoulu myöntää matka- ja yksilötuen osallistujalle (ja voi hakea Erasmus+ -avustusta tähän tarkoitukseen).</p>
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Kutsutut asiantuntijat voivat olla mitä tahansa toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelman assosioituneesta kolmannesta maasta tulevia henkilöitä, jotka voivat tarjota heidät kutsuvan organisaation tarpeiden ja tavoitteiden kannalta merkityksellistä asiantuntemusta ja koulutusta.</p> <p>Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottamista koskevaan toimintoon voivat osallistua opettajankoulutusohjelman kirjoittautuneiden tai tällaisesta ohjelmasta (tai vastaavasta kouluttajien koulutusohjelmasta) toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelman assosioituneessa kolmannessa maassa hiljattain valmistuneet⁹⁹ osallistujat.</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Kutsuttujen asiantuntijoiden ja opettajaopiskelijoiden toiminnan tapahtumapaikka on aina edunsaajaorganisaatio (konsortion jäsenet mukaan lukien).
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Vastaanottavan organisaation on ennen toimintoa sovittava opinto-ohjelma, jonka kutsuttu asiantuntija tarjoaa. Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaation on säilyttettävä toteutettu opinto-ohjelma todisteena toiminnon suorittamisesta.</p> <p>Vastaanotettuihin opettaja- ja kouluttajaopiskelijoihin sovelletaan oppijoiden yksilöliikkuvuustoiminnan kohdalla kuvailtuja vaatimuksia.</p>

VALMISTELEVAT VIERAILUT

Mikä on valmisteleva vierailu?	Valmisteleva vierailu on lähettilävän organisaation henkilöstön vierailu mahdollisessa vastaanottavassa organisaatiossa. Sen tarkoituksena on valmistella paremmin oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoa.
Milloin valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	<p>Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan osallistuvuuden, laajuuden ja laadun parantamista.</p> <p>Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan valmistella paremmin osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuusjaksoja, aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa.</p> <p>Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kaikenlaisia oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoja varten täydennyskoulutusta lukuun ottamatta.</p>

⁹⁹ Vastavalmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaika pidennetään palvelusajan pituudella.

Kuka voi osallistua valmistelevaan vierailuun?	<p>Valmistelevia vierailuja voivat tehdä hankkeen järjestämiseen osallistuvat henkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia henkilöstön liikkuvuustoimintaan.</p> <p>Poikkeustapauksissa pitkäkestoiselle opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvat oppijat sekä missä tahansa toimintatyypissä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, voivat osallistua toimintaansa koskeviin valmisteleviin vierailuihin.</p> <p>Valmistelevaan vierailuun voi osallistua enintään kolme henkilöä.</p>
Missä valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	<p>Valmistelevat vierailut järjestetään mahdollisen vastaanottavan organisaation toimitiloissa tai muussa paikassa, jossa liikkuvuustoiminnan on määrä tapahtua. Henkilöstön ja oppijoiden liikkuvuustoiminnan tapahtumapaikkoja koskevia sääntöjä sovelletaan myös kyseiseen toimintaan liittyviin valmisteleviin vierailuihin.</p> <p>Kukin vastaanottava organisaatio voi järjestää vain yhden valmistelevan vierailun.</p>

YLEISSIVISTÄVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOiset LIKKUVUUSHANKKEET

Oppilaiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet ovat selkeä ja yksinkertainen tapa hyötyä Erasmus+ -ohjelmasta. Niiden tarkoituksena on tarjota organisaatioille mahdollisuus järjestää helposti muutamia toimenpiteitä ja saada kokemusta ohjelmasta.

Jotta lyhytkestoiset hankkeet pysyisivät yksinkertaisina, niiden osallistujamäärää ja kestoaa on rajoitettu. Tätä hankemuotoa voivat käyttää vain yksittäiset organisaatiot, eivät konsortion koordinaattorit. Akkreditoidut organisaatiot eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita, koska niillä on jo pysyvä mahdollisuus saada Erasmus+ -avustusta.

Lyhytkestoisia hankkeita koskevaan hakemukseen sisältyy luettelo ja kuvaus toiminnasta, jota hakijaorganisaatio suunnittelee järjestävänsä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakemuksia voivat jättää seuraavat organisaatiot ¹⁰⁰ : (1) esipetusta, perusopetusta tai toisen asteen yleissivistää koulutusta tarjoavat oppilaitokset, mukaan lukien varhaiskasvatusta tarjoavat organisaatiot ¹⁰¹ (2) paikallis- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut yleissivistävän koulutuksen alalla toimivat organisaatiot. Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla, eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita.
Tukikelpoiset maat	Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemusten viimeiset jätöpäivät	Kierros 1 (kaikkien kansallisten toimistojen osalta): 19. helmikuuta 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa). Kierros 2: Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan (järjestää toisen hakukierroksen). Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Kierrossella 2 hakemukset on jätettävä viimeistään 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) .

¹⁰⁰ Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

¹⁰¹ EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden koulujen, joilla on erityisasema ja jotka toimivat toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa (esimerkiksi ranskalainen koulu "lycée français" tai saksalaiset koulut), on mahdollisesti jätettävä hakemuksensa valvonnasta vastaan maan kansalliseen toimistoon. Tarkkoja tietoja kussakin tapauksessa antaa vastaanottavan maan tai asianomaisen kansallisen viranomaisen maan kansallinen toimisto. Koska kaiken liikkuvuustoiminnan edellytetään olevan transnationalista, tällaisessa erityisasemassa olevat koulut eivät voi järjestää liikkuvuustoimintaa muiden samassa tilanteessa olevien (eli saman kansallisen viranomaisen ja kansallisen toimiston valvomien) organisaatioiden kanssa, vaikka toisen organisaation sijaintipaikka olisi eri maassa.

Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: <ul style="list-style-type: none"> ■ Kierros 1: samana vuonna kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana ■ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.
Hankkeen kesto	6–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	<p>Organisaatio voi hakea samalla valintakierroksella vain yhtä yleissivistävän koulutuksen alan lyhytkestoista hanketta.</p> <p>Organisaatiot, jotka saavat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella.</p> <p>Viiden peräkkäisen ehdotuspyyntövuoden aikana organisaatiot voivat saada enintään kolme kertaa avustusta yleissivistävän koulutuksen lyhytkestoisiin hankkeisiin. Vuosina 2014–2020 saatuja avustuksia ei lasketa mukaan näihin avustuksiin.</p>
Tukikelpoinen toiminta	<p>Kaikentyyppiset yleissivistävä koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa "Toiminta".</p> <p>Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttäävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.</p>
Hankkeen laajuus	<p>Lyhytkestoista hanketta koskeva hakemus saa sisältää enintään 30 liikkuvuustoimintaan osallistujaa.</p> <p>Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan valmistelevia vierailuja ja tukihenkilöiden osallistumista.</p>

	<p>Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arvointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä.</p> <p>Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia.</p> <p>Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Lopullisena korjaavana toimenpiteenä kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen.</p> <p>Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissäältöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävä organisaatio tavallisesti hoitaa.</p>
Tukiorganisaatiot	

VALINTAPERUSTEET, POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu hanke.

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu valaehtoinen vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **Tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitettu hakemus on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista, poissulkemisperusteista ja alkuperäistä sisältöä ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pistetä nollasta sataan jäljemppä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset: <ul style="list-style-type: none"> ■ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat yleissivistävän koulutuksen alan kannalta merkityksellisiä.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien erityisten painopisteiden kannalta: <ul style="list-style-type: none"> – uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden tukeminen – pitkäkestoisena oppimiseen liittyvän oppilasliikkuvuuden osallistujien tukeminen – niiden osallistujien tukeminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 50 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. ▪ Ehdotettu toiminta soveltuu hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. ▪ Hankkeen toiminnalliset ja matkustamista koskevat näkökohtat (kuten ehdotetut tapahtumapaikat) on suunniteltu asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti. ▪ Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä (erityisesti eTwinning) ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisistä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hakija on määritellyt selkeästi toiminnan toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuut Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. ▪ Hakijan ehdottama hanketuslosten arvointitapa on asianmukainen. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketuslokset tehdään tunnetuksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

YLEISSIVÄN KOULUTUKSEN OPPILAIDEN, OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN AKKREDITOIDUT LIIKKUVUUSHANKKEET

Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla, voivat hakea rahoitusta vain niille avoimesta erityisestä toiminnosta. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn Erasmus+ -suunnitelmaan, joten tarkkaa luetteloja ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta ei vaadita. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan seuraavaan toimenpidekokonaisuuteen tarvittavat määärärahat.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakijoilla on oltava hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi yleissivistävän koulutuksen alalla.
Liikkuvuuskonsortio	<p>Organisaatioiden, joilla on liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointi, on haettava liikkuvuuskonsortioiden tukimuotoa.</p> <p>Osana hakemusta on toimitettava luettelo liikkuvuuskonsortion jäsenistä, ja siihen on kuuluttava koordinaattorin lisäksi vähintään yksi jäsenorganisaatio.</p> <p>Kaikki saman alan Erasmus+ -akkreditoinnin kelpoisuusperusteet täyttävät organisaatiot voivat liittyä liikkuvuuskonsortion¹⁰² jäseniksi. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori.¹⁰³ Konsortion koordinaattorin ja sen jäsenten välisen suhteen on perustuttava voittoa tavoittelemattomaan yhteistyöhön.</p> <p>Konsortion jäsenillä ei tarvitse olla Erasmus+ -akkreditointia.</p> <p>Liikkuvuuskonsortioon osallistuvat organisaatiot voivat hakea rahoitusta enintään kahdella avaintoimen 1 hakemuksella yleissivistävän koulutuksen alalla saman ehdotuspäynnön perusteella. Tästä syystä yleissivistävän koulutuksen organisaatiot, jotka hakevat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen tai akkreditoituun hankkeeseen, voivat lisäksi olla mukana vain yhdessä liikkuvuuskonsortion hakemuksessa jäsenorganisaatioina. Muut organisaatiot voivat olla mukana enintään kahdessa liikkuvuuskonsortion hakemuksessa.</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.

¹⁰² Sopimusten tekemisen kannalta konsortion jäsenet voivat olla avustuksen muita edunsaajia, sidosyhteisöjä tai rahoitustukea saavia kolmansia osapuolia. Kolmansille osapuolleille voidaan tarjota tukea tämän toiminnon osalta määritettyyn tukikelpoiseen toimintaan ja tukikelpoisille osallistujille Erasmus+ -laatustandardeissa asetettujen vaatimusten perusteella enintään 60 000 euroa organisaatiota kohti. Konsortion jäsenet, jotka ovat oikeudellisesti osa samaa yhteisöä kuin konsortion koordinaattori, voivat saada hankeavustusta, eikä niitä pidetä muina edunsaajina, sidosyhteisöinä tai kolmansina osapuolina oikeudellisia tarkoituksesta varten.

Liikkuvuuskonsortio kunkin hankkeen sopimusrakennetta koskevan päätöksen tekee kansallinen toimisto konsortion koordinaattorin ja jäsenten aseman ja muodollisten yhteyksien perusteella kansallisen lainsäädäntökehysen mukaisesti. Osallistuvat konsortion jäsenet on joka tapauksessa lueteltava hankehakemuksessa ja hankkeen avustussopimuksessa osana hankekuvausta.

¹⁰³ Erityisasemassa ja toisen maan kansallisten viranomaisten valvonnassa olevat koulut (esimerkiksi ranskalainen koulu "lycée français" tai saksalaiset koulut) voivat osallistua liikkuvuuskonsortioihin, joita johtavat koulua valvovan maan kansallisen toimiston akkreditoimat organisaatiot. Ne eivät kuitenkaan saa samaan aikaan osallistua kahden eri maan kansallisten toimistojen hallinnoimiin hankkeisiin. Liikkuvuuskonsortio, jossa on mukana kouluja, joilla on edellä mainittu erityisasema, ei voi järjestää liikkuvuustoimintaa konsortion eri organisaatioiden välillä eikä oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintaa, jonka kohdemaana on valvovan kansallisen toimiston maa.

Hakemuksen viimeinen jättopäivä	19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).
Hankkeen aloituspäivä	1. kesäkuuta samana vuonna
Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Perustelluista syistä edunsaajat voivat pyytää hankkeensa kokonaiskeston pidentämistä 24 kuukauteen. Pidentäminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun hankkeen aloittamisesta on kulunut 12 kuukautta, ellei kansallinen toimisto päättä toisin.
Hakemusten määrä	Akkreditoidut organisaatiot voivat jättää vain yhden hakemuksen kullakin hakukierroksella.
Tukikelpoinen toiminta	Kaikentyyppiset yleissivistävä koulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa "Toiminta". Jotta hakemus olisi tukikelpoinen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Akkreditoitujen hankkeiden osallistujamäärää ei ole rajoitettu lukuun ottamatta mahdollisia määrärahojen myöntämisvaiheessa määriteltyjä rajoituksia.
Tukiorganisaatiot	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arvointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Lopullisena korjaavana toimenpiteenä kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissäätöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähetetään organisaatio tavallisesti hoitaa.

MÄÄRÄRAHAT

Hakijan Erasmus+ -suunnitelman laatu on arvioitu akkreditoinnin hakuvaiheessa, joten määrärahoja myönnnettäessä ei tehdä laadullista arvointia. Kaikki tukikelpoiset avustushakemukset saavat rahoitusta.

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoituja hakijoita varten käytettäväissä olevien määärärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta (mukaan lukien arvio sen toteuttamiseen tarvittavista määärärahoista)
- avustuksen perus- ja enimmäismäärä
- seuraavat jakotekijät: toiminnan laatu, poliittiset painopisteet ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettäväissä olevat määärärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspyyynnön määräaikaa. Määärärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määärärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspyyynnön määräaikaa.

Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määärärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioitua määärärahoja suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määärärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnetyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.¹⁰⁴

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määärärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen toimitetun kuvauksen ja perustelujen pohjalta. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsitteli tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestysessä niin kauan, kuin varoja on käytettävässä

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Seuraavia rahoitussääntöjä sovelletaan yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön lyhytkestoisiin hankkeisiin ja akkreditoituuihin hankkeisiin. Erasmus+ -hankkeiden rahoitus perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Jäljempänä olevassa taulukossa määritetyt yksikkökustannukset lasketaan siten, että ne kattavat keskimäärin 80 prosenttia todellista kustannuksista. Hankkeissa voi olla mukana osallistuja, joiden avustus rahoitetaan kokonaan tai osittain muista lähteistä kuin Erasmus+ -ohjelmasta. Edunsaaja voi hakea kunkin yksittäisen osallistujan osalta rahoitusta kaikista tukikelpoisista kululuokista tai vain joistakin niistä, jos loput kustannuksista katetaan muulla tavalla. Erasmus+ -ohjelmasta saatuja varoja voidaan täydentää esimerkiksi edunsaajaorganisaation omilla varoilla, muilla EU:n varoilla, osallistujien maksuosailla tai kolmansien osapuolten lahjoituksilla. Päälekkäisen rahoituksen estämisen periaatetta on noudatettava: samoihin kustannuksiin ei voida hakea rahoitustukea kahdesti esimerkiksi eri lähteistä. Jos edunsaaja edellyttää osallistujilta maksuosailla, niiden on oltava Erasmus+ -laatustandardien asiaa koskevien sääntöjen mukaisia. Maksuositut eivät etenkään saa luoda esteitä niiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.

---

¹⁰⁴ Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetyt avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspyyynnön sääntöjä.

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Organisointituki	Hankkeen toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista. Esimerkkejä toiminnoista: osallistujien lähtövalmennus (ammattillinen, kulttuuri- ja kielivalmennus), mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, oppimistulosten tunnustaminen, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.	100 euroa - ryhmäliikkuvuustoiminnon oppilasta kohden - henkilöstön täydennyskoulutusjaksojen osallistujaa kohden - kutsuttua asiantuntijaa kohden - vastaanotettavaa opettaja- tai kouluttajaopiskelijaharjoittelijaa kohden
	Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuvat kustannukset (henkilöstön kursseja ja koulutusjaksoja lukuun ottamatta). Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.	350 euroa; 200 euroa sadan osallistujan jälkeen samassa toimintatyypissä - lyhytkestoiselle oppimiseen liittyvän oppilasliikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden - henkilöstön työnvarjostamis- ja opetusjaksojen osallistujaa kohden
	Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin. Myöntöperuste: Perustee osallistujamäärä. Tukihenkilöt eivät ole osallistuja oppimiseen liittyvässä liikkuvuustoiminnassa, eikä heitä oteta huomioon organisointituen laskennassa.	500 euroa - pitkäkestoiselle oppimiseen liittyvän oppilasliikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden
Matkatuki	Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.	Matkan pituus
	Lisäksi osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta pitkäkestoiseen	Vihreä matkustaminen
	10–99 km	56 euroa
	100–499 km	285 EUR
	500–1 999 km	417 euroa
		309 EUR

	<p>liikkuvuuteen osallistuville oppilaille järjestettävän lähtövalmennuksen tapahtumapaikalle.</p> <p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästösillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena matkan pituus sekä osallistujien ja tukihenkilöiden määrä.</p> <p>Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen yhdensuuntainen etäisyys¹⁰⁵ käyttämällä Euroopan komission verkkosivulla olevaa etäisyyslaskuria¹⁰⁶.</p>	<table border="1"> <tr> <td>2 000–2 999 km</td><td>535 euroa</td><td>395 euroa</td></tr> <tr> <td>3 000–3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr> <tr> <td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr> <tr> <td>vähintään 8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr> </table>	2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa	3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa	4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa	vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa
2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa												
3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa												
4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa												
vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa												
Yksilötuki	<p>Osallistujien ja tukihenkilöiden¹⁰⁷ oleskelukustannukset toiminnon aikana.</p> <p>Tarvittaessa oleskelukustannuksiin voidaan myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena osallistujien ja tukihenkilöiden määrä,</p>	<table border="1"> <tr> <th>Osallistujaluokka</th><th>Maaryhmä 1</th><th>Maaryhmä 2</th><th>Maaryhmä 3</th></tr> <tr> <td>Henkilöstö</td><td>107–191 euroa</td><td>95–169 euroa</td><td>84–148 euroa</td></tr> <tr> <td>Koulujen oppilaat</td><td>48–85 euroa</td><td>41–74 euroa</td><td>36–64 euroa</td></tr> </table> <p>Edellä esitetään perusmäärien sallitut vaihteluvälit toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää näiden vaihteluvälien rajoissa tarkat perusmäärit hallinnoimaan hankkeita varten ja julkaisee tiedot verkkosivustollaan.</p> <p>Perusmäärää maksetaan toiminnan 14. päivään asti (matkustuspäivät mukaan lukien). Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmäärästä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.</p>	Osallistujaluokka	Maaryhmä 1	Maaryhmä 2	Maaryhmä 3	Henkilöstö	107–191 euroa	95–169 euroa	84–148 euroa	Koulujen oppilaat	48–85 euroa	41–74 euroa	36–64 euroa
Osallistujaluokka	Maaryhmä 1	Maaryhmä 2	Maaryhmä 3											
Henkilöstö	107–191 euroa	95–169 euroa	84–148 euroa											
Koulujen oppilaat	48–85 euroa	41–74 euroa	36–64 euroa											

¹⁰⁵ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

¹⁰⁶ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

¹⁰⁷ Tukihenkilöihin sovelletaan henkilöstöä koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailta yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääriäisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta "osallisuustuki".

	oleskelun kesto ja vastaanottava maa ¹⁰⁸ .	
Osallisuustuki	<p>Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.</p>	125 euroa osallistujaa kohden
	<p>Osallisuustuki osallistujiille: Osallistujiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistuja varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). Osallisuustukea voivat saada myös henkilöstön jäsenet, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka toimivat tukihenkilöinä tai osallistuvat valmistelevaan vierailuun.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.</p>	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevat vierailut	Valmistelevaan vierailuun osallistumisen matka- ja oleskelukustannukset.	680 euroa osallistujaa kohden

¹⁰⁸ Vastaanottavien maiden ryhmät:

Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.

Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugal, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.

Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

	<p>Rahoitustapa: Yksikkökustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä.</p>	
Kurssimaksut	<p>Henkilöstöliikkuvuuden muotoon ”Täydennyskoulutus” liittyvistä osallistumismaksuista aiheutuvat kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena kurssin kesto.</p>	80 euroa osallistujaa kohden päivässä.
Kielivalmennustuki	<p>Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä opiskelu- tai harjoittelukielen taitoa.</p> <p>Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyypiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja opetusjakso, yleissivistävän koulutuksen oppilaiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus ja yleissivistävän koulutuksen oppilaiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus.</p> <p>Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, erityisten esteiden perusteella. Edellä mainittuja ehtoja ei sovelleta oppilaiden pitkäkestoisiin oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin osallistuville myönnnettävään korotettuun tukeen.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä.</p>	<p>150 euroa osallistujaa kohden</p> <p>Lisäksi: 150 euroa korotettua kielivalmennustukea oppimiseen liittyvän oppilaiden pitkäkestoisen liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden</p>

Poikkeukselliset kulut	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.</p>	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>
-------------------------------	--	--

AIKUISKOULUTUKSEN OPPIOIDEN JA HENKILÖSTÖN LIIKKUVUUS

Tämä toiminto tukee aikuiskoulutuksen järjestäjiä ja muita aikuiskoulutuksen alalla toimivia organisaatioita, jotka haluavat järjestää oppimiseen liittyvä liikkuvuustoimintaa aikuiskoulutuksen opiskelijoille ja henkilöstölle.

Toiminto on avoin hyvin monenlaisille organisaatioille, kuten aikuiskoulutuslaitoksiin ja -opetuskeskuksiin, kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, kansalaisjärjestöille ja vapaaehtoisjärjestöille, neuvontakeskuksiin, kirjastoihin, museoille, kulttuuri-, yhteisö- ja sosiaalikeskuksiin samoin kuin muille organisaatioille, jotka työskentelevät esimerkiksi vammaisten, ikääntyneiden ja köyhyyks- tai syrjäytymisriskissä olevien henkilöiden hyväksi.

Toiminto tukee monenlaista toimintaa, kuten aikuisopiskelijoiden yksilö- ja ryhmäliikkuvuutta, työn varjostamista (job shadowing) ja henkilöstön ammatillista täydennyskoulutusta, asiantuntijoiden kutsumista ja muuta jäljempänä esitettävää toimintaa.

Aikuisopiskelijoihin voidaan lukea kaikki henkilöt, jotka hyötyvät aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden tarjoamasta toiminnasta ja palveluista. Hankkeissa toteutettavassa toiminnassa voidaan käsitellä kansalaisuutta, EU:ta koskevan tiedon saantia, yhteisöpalveluja, vapaaehtoistoimintaa, sukupolvien välistä vuorovaikutusta, kriittistä ajattelua, aktiivista ikääntymistä jne.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnassaan edistettävä aktiivisesti **osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta** samoin kuin **kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista**. Tähän niiden olisi pyrittävä hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdollisuuksia, lisäämällä osallistujien tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintansa asianmukaisesti.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tavoitteena on tarjota yksilölle oppimismahdollisuuksia ja tukea aikuiskoulutuksen järjestäjiä ja muiden aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kansainvälistymistä ja institutionaalista kehitystä. Toiminnolla edistetään osaamisohjelman toteuttamista ja eurooppalaisen koulutusalueen luomista. Tämän toiminnon nimenomaiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Lisätään kaikenkäisten ja kaikista sosioekonomisista taustoista tulevien aikuisten osallistumista aikuiskoulutukseen edistämällä erityisesti muita heikommassa asemassa olevien oppijoiden parissa työskentelevien organisaatioiden, pienten aikuiskoulutuksen järjestäjien, ohjelman uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden sekä yhteisöperustaisten ruohonjuuritason organisaatioiden osallistumista.
- Vahvistetaan opettamisen ja oppimisen eurooppalaista ulottuvuutta.
- Edistetään osallisuuden ja moninaisuuden, suvitsevaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen arvoja.
- Edistetään ymmärrystä yhteisestä eurooppalaisesta perinnöstä ja monimuotoisuudesta.
- Tuetaan ammatillisten verkostojen kehittämistä kaikkialla Euroopassa.
- Parannetaan aikuisille suunnatun virallisen ja epävirallisen koulutuksen sekä arkioppimisen laatua EU:n kehyksessä (2018) määriteltyjen avaintaitojen osalta, perustaidot (luku- ja kirjoitustaito, laskutaito sekä digitaidot) ja muut elämänhallintataidot mukaan lukien.
- Laajennetaan ja monipolistetaan aikuiskoulutuksen tarjontaa kehittämällä kouluttajien ammatillista osaamista ja kehittämällä aikuiskoulutuksen järjestäjiens valmiuksia.
- Yksinkertaistetaan laadukkaiden opetus- ja oppimisohjelmien toteutusta ja saavutettavuutta kaiken tyypillisessä aikuiskoulutuksessa ja tehdään niistä sellaisia, että ne vastaavat yksilöiden ja koko yhteiskunnan tarpeita.
- Kehitetään aikuiskoulutuksen järjestäjiens valmiuksia toteuttaa korkealaatuisia liikkuvuushankkeita.

MITEN ERASMUS+ -LIIKKUVUUSMAHDOLLISUUKSIA VOI KÄYTTÄÄ?

Aikuiskoulutuksen järjestäjät ja muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot voivat hakea rahoitusta kahdella tavalla:

- **Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet** tarjoavat hakijoille mahdollisuuden järjestää erilaista liikkuvuustoimintaa, jonka kesto vaihtelee kuudesta kahdeksaan vuoteen. Lyhytkestoiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka tekevät ensimmäisen Erasmus+ -hakemuksensa tai haluavat järjestää vain rajallisen määrän toimintaa.
- **Oppijoiden ja henkilöstön akkreditoidut liikkuvuushankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden Erasmus+ -suunnitelman asteittaisista toteuttamista. Erasmus+ -akkreditointeja voivat saada kaikki sellaiset organisaatiot, jotka pyrkivät järjestämään liikkuvuustoimintaa säännöllisesti. Akkreditoinnin haku ei edellytä aiempaa kokemusta ohjelmasta. Lisätietoja tästä mahdollisuudesta on tämän oppaan luvussa, jossa käsitellään Erasmus+ -akkreditointia aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen aloilla.

Lisäksi organisaatiot voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta

- **liittymällä maassaan olemassa olevaan Erasmus+ -liikkuvuuskonsortioon**, jota johtaa akkreditoitu konsortion koordinaattori ja joka hyväksyy uusia jäseniä
- **vastaanottamalla toisesta maasta saapuvia osallistujia**: mikä tahansa organisaatio voi vastaanottaa ulkomaisesta kumppaniorganisaatiosta saapuvia osallistujia. Vastaanottavana organisaationa toimiminen antaa arvokasta kokemusta ja on hyvä tapa luoda kumppanuuksia ja tutustua ohjelmaan paremmin ennen oman hakemuksen jättämistä.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Hakijaorganisaatio laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle toimistolleen. Sekä lyhytkestoisten hankkeiden että Erasmus+ -akkreditointien hakuprosessissa keskitytään hakijaorganisaation (tai konsortion, johon se kuuluu) tarpeisiin ja suunniteliin.

Liikkuvuushankkeen liikkuvuustoiminta voi olla lähtevää tai saapuvaa. Useimmat saatavilla olevat toimintatyypit ovat lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio toimii lähettävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähetää heidät ulkomaille olevaan vastaanottavaan organisaatioon. Lisäksi saapuvaan liikkuvuuteen kuuluu erityisiä toimintatyypejä, joissa hakijaorganisaatiot voivat kutsua asiantuntijoita tai opettaja- ja kouluttajaopiskelijoita organisaatioonsa. Saapuvan liikkuvuustoiminnan tarkoituksesta ei ole luoda kaksisuuntaisia vaihtoja vaan tuoda hakijaorganisaatioon henkilötä, jotka voivat auttaa kehittämään ja kansainvälistämään organisaatiota.

Kaiken tästä toiminnoista tuettavan toiminnan toteuttamisessa on noudatettava Erasmus+ -laatustandardeja. Erasmus+ -laatustandardit kattavat hanketehtävien konkreettisen toteutuksen, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -laatustandardit ovat kokonaisuudessaan saatavilla Europa-verkkosivustolla osoitteessa <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools>

Kielten oppiminen on tärkeä osa jokaista liikkuvuushanketta: edunsaajaorganisaatioiden olisi tarjottava osallistujille tukea kielten oppimiseen ennen liikkuvuustoimintaa ja sen aikana. Sitä varten Erasmus+ -ohjelmasta rahoitetaan OLS-kielivalmennuspalvelua, joka on maksutta kaikkien Erasmus+ -ohjelman osallistujien käytettävissä.

Kumppanien löytäminen liikkuvuustoimintaan

Erasmus+ tarjoaa erilaisia työkaluja ja mahdollisuksia kumppanien löytämiseksi liikkuvuustoimintaan:

- **aikuiskoulutuksen eurooppalainen foorumi (EPALE)** on verkossa toimiva kumppanhakutyökalu. Alustalle rekisteröityneet voivat julkista kumppanhakuilmoituksia sekä selata muiden organisaatioiden jättämiä ilmoituksia: <https://epale.ec.europa.eu/fi/erasmus-adult-education>
- Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot järjestävät säännöllisesti **koulutus- ja yhteistyötoimintaa**. Siihen sisältyy kontaktiseminaareja, verkkotapahtumia ja muita kumppanhakumahdollisuksia Erasmus+ -ohjelman hakijoille ja edunsaajille. Tietoja koulutus- ja yhteistyötoiminnasta on kunkin kansallisen toimiston verkkosivustoilla sekä koulutus- ja yhteistyötoimintaa tukevan SALTO-resurssikeskuksen verkkosivustolla: www.salto-et.net
- **Erasmus+ -hanketietokannasta** voit hakea kaikki akkreditoidut organisaatiot ja hyväksytyt hankkeet: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects>.

Horisontaaliset ulottuvuudet

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

OSALLISUUS JA MONINAISUUS

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Hanketoimintaan osallistuvien oppijoiden valinnassa olisi otettava huomioon keskeiset tekijät, kuten motivaatio, opintosuoritukset sekä osallistujien henkilökohtaisen kehittymisen tarpeet ja oppimistarpeet. Vastaavasti osallistuvan henkilöstön valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat kaikkien oppijoiden saatavilla organisaatiossa.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettilävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Edunsaajia ja muita osallistujaorganisaatioita, jotka tarjoavat koulutusta, kehotetaan luomaan ja helpottamaan liikkuvuusmahdollisuksia aktiivisesti esimerkiksi perustamalla lukuvuosiaikatauluunsa "liikkuvuusikkunoita" ja määrittelemällä vakiomuotoisia keinoja, joilla tuetaan palaavia osallistujia.

EKOLOGISESTI KESTÄVÄT JA VASTUULLISET KÄYTÄNNÖT

Ohjelmasta tukea saavien organisaatioiden on Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistuiensa keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjärkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käytämillä ohjelmasta tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen edistämiseksi. Koulutusta tarjoavien organisaatioiden olisi sisällytettävä nämä periaatteet osaksi päivittäistä työtään, ja niiden olisi aktiivisesti edistettävä ajattelutavan ja käyttäytymisen muutosta oppijoidensa ja henkilöstönsä keskuudessa.

DIGITAALINEN MUUTOS KOULUTUSALALLA

Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti ohjellalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa oppimisen ja opetuksen laatua. Lisäksi osallistujat voivat hyötyä Digital Opportunity -harjoittelujaksoista: ne ovat liikkuvuustoimintoja, joiden avulla he voivat hankkia digitaitoja ja henkilöstö voi

kehittää valmiuksiaan antaa koulutusta ja opetusta sekä suorittaa muita tehtäviä digitaalisten työkalujen avulla. Tällaisia toimintoja voidaan järjestää missä tahansa käytettävissä olevassa liikkuvuuden muodossa.

OSALLISTUMINEN YHTEISKUNNALLISEEN TOIMINTAAN

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurienvälistä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuksien sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden tunnustamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

AVAITAITOJEN KEHITTÄMINEN

Ohjelmalla tuetaan elinikäistä kehitystä ja vahvistetaan avaintaitoja¹⁰⁹, joita tarvitaan itsensä kehittämiseen ja toteuttamiseen, työllistymiseen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja sosiaaliseen osallisuuteen. Osallistujaorganisaatioiden olisi tarjottava koulutus- ja oppimistoimintaa, joka on mukautettu oppijoiden erityistarpeisiin ja joka auttavat heitä saavuttamaan taloudellisen riippumattomuuden ja purkamaan esteitä, joita he kohtaavat koulutuksessa ja sosiaalisissa yhteyksissä.

TOIMINTA

Tässä osiossa esitetään, minkä tyyppisiä toimenpiteitä Erasmus+ -ohjelmasta voidaan rahoittaa lyhytkestoisina hankkeina ja akkreditoituina hankkeina.

Kaiken liikkuvuustoiminnan on oltava

- **oppimistoimintaa**, jonka avulla osallistujien on tarkoitus parantaa tai hankkia tietoa, taitoja, osaamista ja asenteita
- **transnationaalista**, eli siihen on sisällyttävä eri maista tulevien ihmisten välistä vuorovaikutusta, jonka tarkoituksena on vastavuoroinen näkemysten vaihto ja oppiminen
- **jäsenneltyä**, selkeään menetelmään, oppimisohjelmaan ja suunniteltuihin oppimistuloksiin perustuvaa
- **strategista**, eli sen on edistettävä useampien hankkeen tavoitteiden saavuttamista.

Kaikessa toiminnassa voidaan myöntää täydentävä rahoitustukea niiden osallistujien tukihenkilölle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Tukihenkilötä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS

Tukihenkilötoiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Työn varjostaminen (job shadowing) (2–60 päivää) ▪ Opetusjakso (2–365 päivää) ▪ Täydennyskoulutus (2–10 päivää)
----------------------------	---

¹⁰⁹ Avaintaidot – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_fi

	<p>Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitettyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.</p> <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p> <p>Työn varjostaminen: Osallistujat voivat viettää ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoimalla vertaisia, asiantuntijoita tai muita ammattilaisia ja olemalla heidän kanssaan vuorovaikutuksessa vastaanottavan organisaation päivittäisessä työssä.</p> <p>Opetusjakso: Osallistujat voivat viettää ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen opetusta tai koulutusta oppijoille ja oppia tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon avulla.</p> <p>Täydennyskoulutus: Osallistujat voivat hyödyntää jäseneltyä kurssia tai vastaavaa päteviä ammattilaisten järjestämää koulutusta, joka perustuu ennalta määriteltyyn koulutusohjelmaan ja oppimistuloksiin.</p> <p>Enintään kolme henkilöä samasta lähettilästä organisaatiosta ja enintään kymmenen henkilöä samasta liikkuvuuskonsortiosta voi saada rahoitusta samalle kurssille osallistumiseen yhdessä. Kukin henkilö voi osallistua vain yhdelle kurssille hanketta kohti.</p> <p>Koulutukseen on sisällyttävä selkeä transnationalinen komponentti. Siinä on esimerkiksi edistettävä vuorovaikuttelista oppimista eri maiden osallistujien välillä, tai siihen on sisällytetään muunlaista transnationalista käytäntöjen vaihtoa, kuten vastaanottavan maan yleissivistävän koulutuksen henkilöstön edustajien vahva osallistuminen, jotta he voivat olla vuorovaikutuksessa ulkomailta tulevien kollegojen kanssa ja esitellä näille omia käytäntöjään.</p> <p>Kurssien ja koulutuksen sisällön on oltava merkityksellistä osallistujahenkilöstön ammatillisen osaamisen ja hankkeen tai akkreditoinnin tavoitteiden kannalta.</p> <p>Tuettuun toimintaan voi sisältyä esimerkiksi julkisten laitosten tai vapaaehtoisjärjestöjen järjestämiä kursseja ja koulutusta, eri maiden organisaatioiden välisen käytäntöjen vaihdon osana järjestettävää toimintaa sekä kaupallisia kursseja ja koulutusta. Täysin passiivista toimintaa, kuten luentoja, puheiden tai massakonferenssien kuuntelemista, ei tueta. Konferensseja ja vastaavia tapahtumia voidaan harkita rahoittavaksi ainoastaan, jos osallistuvat käyttävät suurimman osan ajastaan jäseneltyssä koulutuksessa, työpajoissa tai käytännön harjoittelussa tai vaihtavat kokemuksia kollegojen kanssa tai osallistuvat muunlaiseen aktiiviseen oppimiseen.</p> <p>Hakijoiden olisi oltava tietoisia siitä, että kaikki kurssien järjestäjät ovat täysin riippumattomia Erasmus+ -ohjelmasta ja toimivat palveluntarjoajina vapaille markkinoilla. Näin ollen edunsaajaorganisaatio vastaa täydennyskoulutuksen valinnasta. Seuraavia laatustandardeja voidaan käyttää hakijoiden valinnan ohjaamiseen: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1.</p>
Tukikelpoiset osallistujat	Tukikelpoisia osallistuja ovat muun muassa opettajat, kouluttajat ja kaikki muut aikuiskoulutuksen alalla muissa kuin opetustehtävissä toimivat asiantuntijat ja henkilöstön jäsenet.

	<p>Tukikelpoiseen muuhun kuin opetushenkilöstöön kuuluvat aikuiskoulutuksen alalla työskentelevät työntekijät joko aikuisoppilaitoksissa (esimerkiksi hallintohenkilöstö, Erasmus+ -koordinaattorit) tai muissa aikuiskoulutuksen alalla toimivissa organisaatioissa (esimerkiksi vapaaehtoistyön tekijät, opinto-ohjaajat, Erasmus+ -koordinaattorit ja muut aikuiskoulutuksen asiantuntijat).</p> <p>Osallistujien on työskenneltävä lähettävässä organisaatiossa tai säädöllisesti lähettävän organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi (esimerkiksi ulkoisina kouluttajina, asiantuntijoina, vapaaehtoistyön tekijöinä tai hallituksen jäseninä).</p> <p>Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvaksen tai vastaanottavan asiakirjan avulla). Kansallisten toimistojen on laadittava avoin ja johdonmukainen käytäntö siitä, mitkä katsotaan hyväksyttäviksi työsuhdeiksi ja todisteasiakirjoiksi niiden kansallisissa toimintaympäristöissä.</p> <p>Etätyötä ulkomailta tekevät työntekijät eivät voi osallistua toimintaan siinä maassa, josta käsin he työskentelevät.</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa. ¹¹⁰
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+ -laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa.</p> <p>Ennen liikkuvuusjaksoa lähettävän organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Kurssien ja koulutusten osalta voidaan opintosopimuksen sijasta käyttää kurssiohjelmaa.</p> <p>Liikkuvuusjakson jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilyttävä kopio annetusta asiakirjasta todisteenä toiminnan toteuttamisesta.</p>

OPISKELIJALIIKKUVUUS

Tukikelponen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuus (2–30 päivää, vähintään kaksi oppilasta ryhmää kohden) ▪ Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus (2–29 päivää) ▪ Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus (30–365 päivää) <p>Kaikkeen opiskelijoiden liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitettyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuuden komponenttia.</p>
------------------------------	--

¹¹⁰ Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksemukaisia; avustusta laskettaessa tästä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

	<p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p> <p>Aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuus: Lähettääjäorganisaation aikuisopiskelijaryhmä voi viettää ajanjakson toisessa maassa ja hyödyntää lähettiläjä- ja vastaanottajaorganisaatioiden yhteistyössä järjestämää innovatiivista oppimista (kaupallisesti saatavilla olevien koulutuspalvelujen ostamista ei tueta). Toimintaan voi sisältyä erilaisia virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen menetelmiä, kuten vertaisoppimista, työssäoppimisjaksoja, vapaaehtoistoimintaa ja muita innovatiivisia lähestymistapoja. Oppijoiden mukana on oltava lähettilävän organisaation päteviä kouluttajia koko toiminnon ajan, ja näiden on osallistuttava opinto-ohjelman toteutukseen. Ryhmäliikkuvuustoiminnan sisällössä olisi keskityttävä aikuisopiskelijoiden avaintaitoihin tai osallisuuteen ja moninaisuuteen, digitaitoihin, ympäristökestävyyteen ja ohjelman osallistaviin ulottuvuuksiin.</p> <p>Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus: Aikuisopiskelijat voivat viettää aikaa ulkomailta vastaanottavassa organisaatiossa parantaakseen tietojaan ja taitojaan. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmaan voi sisältyä erilaisia virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen menetelmiä.</p> <p>Aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus: Aikuisopiskelijat voivat viettää pidemmän aikaa ulkomailta vastaanottavassa organisaatiossa parantaakseen tietojaan ja taitojaan. Jokaiselle osallistujalle on laadittava yksilöllinen opinto-ohjelma. Opinto-ohjelmaan voi sisältyä erilaisia virallisen ja epävirallisen oppimisen sekä arkioppimisen menetelmiä.</p> <p>On huomattava, että ryhmä- ja yksilömuotoisen toiminnan välinen ero ei perustu matka- ja menoitusratkaisuihin vaan vaatimuksiin yhteisistä tai yksilöllisistä opinto-ohjelmista, kuten kohdassa ”Oppimistulosten dokumentointi” kuvallaan. Nämä ovat ryhmä- ja yksilötoimintaan tarjotaan eri tasoista organisointitukea, joka määritellään tämän luvun lopussa esitetyissä rahoitussäännöissä. Ryhmämuotoista liikkuvuutta suositellaan yksinkertaiseen toimintaan, jossa hyödynnetään olemassa olevia resursseja ja sisältöjä, kun taas yksilömuotoinen liikkuvuus sopii paremmin toimintaan, joka edellyttää erityistä investointista lähettilävältä ja vastaanottavalta organisaatiolta (myös silloin, kun useita osallistujia matkustaa ja oleskelee yhdessä).</p>
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Tukikelpoisia osallistujia ovat oppijat, jotka osallistuvat aikuiskoulutusohjelmaan tai -toimintaan¹¹¹ lähettilävää organisaatiossa.</p> <p>Aikuisten epävirallisen ja arkioppimisen yhteydessä tukikelpoisia voivat olla kaikki oppijat, jotka hyödyntävät aikuiskoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden (kuten kirjastojen, elinikäisen oppimisen keskusten, yhteisökeskusten jne.) tarjoamaa toimintaa (mukaan lukien ohjaus- ja neuvontapalvelut ja vastaava tuki), jos kyseiset organisaatiot ja niiden toiminta on niiden kansallisissa olosuhteissa tunnustettu tukikelpoisiksi.</p>

¹¹¹ Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittelee kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset opinto-ohjelmat, ja ne julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla. Opetushenkilöstö (oppettajat, kouluttajat, nuorisotyöntekijät jne.) ja muita aikuisia työntekijöitä ei pidetä aikuisopiskelijoina tämän kelpoisuusperusteella yhteydessä, paitsi jos he samaan aikaan osallistuvat oppijoina johonkin sellaiseen aikuiskoulutusohjelmaan tai -toimintaan, joka sisältyy edellä mainittuihin toimivaltainen kansallisen viranomainen määrittelemiin ohjelmiin ja toimintoihin. Aikuiskoulutuksen henkilöstö voi osallistua tässä osiossa edellä kuvattuun henkilöstön liikkuvuustoimintaan. Samoin muilla koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualoilla työskentelevä henkilöstö voi osallistua henkilöstön Erasmus+ -liikkuvuustoimintaan, joka kuvataan tämän ohjelmaoppaan asiaankuuluvissa osioissa.

	Kaikissa hankkeissa on pyrittävä toiminnon tavoitteiden mukaisesti osallistavaan ja tasapainoiseen osallistujien valintaan. Mukana on oltava myös merkittävä määrä henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	<p>Toiminta on toteutettava ulkomailta jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Toiminnan on tapahduttava siinä maassa, johon isäntäorganisaatio on laillisesti sijoittautunut. Kukin liikkuvuusjakso on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.¹¹²</p> <p>Aikuisopiskelijoiden ryhmäliikkuvuustoiminnot on toteutettava vastaanottavassa organisaatiossa. Toimintaa voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa jossain toisessa vastaanottavan organisaation maassa sijaitsevassa paikassa, jos se on soveltuvampi toiminnon sisällön ja laadun vuoksi. Tällöin vastaanottavan organisaation osallistujien tapahtumapaikkaan siirtymisestä aiheutuvia matkoja ei pidetä transnationalisena liikkuvuustoimintona. Tähän tarkoitukseen ei näin ollen voida hakea lisävaroja.</p> <p>Lisäksi ammattiin opiskelevien ryhmäliikkuvuustoimintoja voidaan toteuttaa myös jonkin Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa, jos toiminto järjestetään jossain EU:n toimielimessä¹¹³ tai yhteistyössä sen kanssa.</p>
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Oppimistulosten dokumentointia koskevat vaatimukset vahvistetaan Erasmus+-laatustandardeissa ja niitä täsmennetään kunkin hankkeen avustussopimuksessa.</p> <p>Yksilöliikkuvuustoiminnot: Ennen toimintaa lähettilään organisaation, vastaanottavan organisaation ja osallistujan on tehtävä opintosopimus (tai vastaava asiakirja), jossa täsmennetään osallistujalta odotettavat oppimistulokset. Toiminnon jälkeen osallistujan saavuttamat oppimistulokset on tunnustettava antamalla Europassin liikkuvuustodistus tai vastaava asiakirja. Edunsaajaorganisaation on säilytettävä kopio annetusta asiakirjasta todisteena toiminnan suorittamisesta.</p> <p>Ryhväliikkuvuustoiminnot: opinto-ohjelma on laadittava koko ryhmälle (yksilöllisiä opintosopimuksia ei edellytetä). Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaatioiden on säilytettävä opinto-ohjelma ja osallistujaluettelo (mukaan lukien tukihenkilöt) todisteena toiminnon suorittamisesta.</p>

MUU TUETTU TOIMINTA

Tukikelponen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kutsutut asiantuntijat (2–60 päivää) ▪ Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen (10–365 päivää) <p>Toteutettavan toiminnan on täytettävä seuraavat laatuvaatimukset:</p>
------------------------------	---

¹¹² Lyhyet retket yli valtioiden rajojen sallitaan, jos ne ovat toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia; avustusta laskettaessa tästä ei katsota maan tai tapahtumapaikan vaihtumiseksi. Jos järjestetään jatkotoimintaa eri maissa, kunkin toiminnan on täytettävä asiaankuuluvat kelpoisuusperusteet erikseen.

¹¹³ EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurissa, Luxemburgissa, Strasbourgissa ja Haagissa. EU:n toimielinten toimipaikoissa järjestettäviä toimintoja pidetään transnationalisina liikkuvuustoimintoina (kuten kohdassa "Rahoitussäännöt" selitetään), ja rahoitusta voidaan hakea kaikille osallistujille näiden lähtömaasta riippumatta.

	<p>Kutsutut asiantuntijat: Organisaatiot voivat kutsua ulkomailta kouluttajia, opettajia, poliittisia asiantuntijoita tai muita päteviä ammattilaisia, jotka voivat auttaa parantamaan opetusta, koulutusta ja oppimista vastaanottavassa organisaatiossa. Kutsutut asiantuntijat voivat esimerkiksi kouluttaa vastaanottavan organisaation henkilöstöä, demonstroida uusia opetusmenetelmiä tai auttaa omaksumaan organisaatiota ja johtamista koskevia hyviä käytäntöjä.</p> <p>Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottaminen: Hakijaorganisaatiot voivat ottaa vastaan opettajaopiskelijoita, jotka haluavat suorittaa harjoittelujakson ulkomailta. Vastaanottava organisaatio saa tukea toiminnon järjestämiseen, mutta lähettää korkeakoulu myöntää matka- ja yksilötuen osallistujalle (ja voi hakea Erasmus+ -avustusta tähän tarkoitukseen).</p>
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Kutsutut asiantuntijat voivat olla mitä tahansa toisesta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta tulevia henkilöitä, jotka voivat tarjota heidät kutsuvan organisaation tarpeiden ja tavoitteiden kannalta merkityksellistä asiantuntemusta ja koulutusta.</p> <p>Opettaja- ja kouluttajaopiskelijoiden vastaanottamista koskevaan toimintoon voivat osallistua opettajankoulutusohjelman kirjoittautuneiden tai tällaisesta ohjelmasta (tai vastaavasta kouluttajien koulutusohjelmasta) toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa hiljattain valmistuneet¹¹⁴ osallistujat.</p>
Tukikelpoiset tapahtumapaikat	Kutsuttujen asiantuntijoiden ja opettajaopiskelijoiden toiminnan tapahtumapaikka on aina edunsaajaorganisaatio (konsortion jäsenet mukaan lukien).
Oppimistulosten dokumentointi	<p>Vastaanottavan organisaation on ennen toimintoa sovittava opinto-ohjelmasta, jonka kutsuttu asiantuntija tarjoaa. Toiminnon jälkeen edunsaajaorganisaation on säilyttää toteutettu opinto-ohjelma todisteenä toiminnon suorittamisesta.</p> <p>Vastaanotettuihin opettaja- ja kouluttajaopiskelijoihin sovelletaan oppijoiden yksilöliikkuvuustoiminnan kohdalla kuvaltuja vaatimuksia.</p>

VALMISTELEVAT VIERAILUT

Mikä on valmisteleva vierailu?	Valmisteleva vierailu on lähettilään organisaation henkilöstön vierailu mahdollisessa vastaanottavassa organisaatiossa. Sen tarkoituksena on valmistella paremmin oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoa.
Milloin valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	<p>Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan osallistuvuuden, laajuuden ja laadun parantamista.</p> <p>Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan valmistella paremmin osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuusjaksoja, aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa.</p> <p>Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kaikenlaisia oppijoiden tai henkilöstön liikkuvuustoimintoja varten täydennyskoulutusta lukuun ottamatta.</p>

¹¹⁴ Vastavalmistuneet voivat osallistua enintään 12 kuukauden ajan valmistumisensa jälkeen. Jos osallistujat ovat suorittaneet pakollisen ase- tai siviilipalveluksen, kelpoisuusaika pidennetään palvelusajan pituudella.

Kuka voi osallistua valmistelevaan vierailuun?	<p>Valmistelevia vierailuja voivat tehdä hankkeen järjestämiseen osallistuvat henkilöt, jotka ovat osallistumiskelpoisia henkilöstön liikkuvuustoimintaan.</p> <p>Poikkeustapauksissa pitkäkestoiseen opiskelijaliikkuvuuteen osallistuvat oppijat sekä missä tahansa toimintatyyppisissä osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, voivat osallistua toimintaansa koskeviin valmisteleviin vierailuihin.</p> <p>Valmistelevaan vierailuun voi osallistua enintään kolme henkilöä.</p>
Missä valmisteleva vierailu voidaan järjestää?	<p>Valmistelevat vierailut järjestetään mahdollisen vastaanottavan organisaation toimitiloissa tai muussa paikassa, jossa liikkuvuustoiminnan on määrä tapahtua. Henkilöstö ja oppijoiden liikkuvuustoiminnan tapahtumapaikkoja koskevia sääntöjä sovelletaan myös kyseiseen toimintaan liittyviin valmisteleviin vierailuihin.</p> <p>Kuin vastaanottava organisaatio voi järjestää vain yhden valmistelevan vierailun.</p>

AIKUISKOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN LYHYTKESTOiset LIKKUVUUSHANKKEET

Oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoiset liikkuvuushankkeet ovat selkeä ja yksinkertainen tapa hyötyä Erasmus+ -ohjelmasta. Niiden tarkoituksena on tarjota organisaatioille mahdollisuus järjestää helposti muutamia toimenpiteitä ja saada kokemusta ohjelmasta.

Jotta lyhytkestoiset hankkeet pysyisivät yksinkertaisina, niiden osallistujamäärää ja kestoaa on rajoitettu. Tätä hankemuotoa voivat käyttää vain yksittäiset organisaatiot, eivät konsortioin koordinaattorit. Akkreditoidut organisaatiot eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita, koska niillä on jo pysyvä mahdollisuus saada Erasmus+ -avustusta.

Lyhytkestoisia hankkeita koskevan hakemukseen sisältyy luettelo ja kuvaus toiminnasta, jota hakijaorganisaatio suunnittelee järjestävänsä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	<p>Hakemuksia voivat jättää seuraavat organisaatiot¹¹⁵:</p> <ul style="list-style-type: none"> (1) virallista ja epävirallista aikuiskoulutusta sekä aikuisille suunnattua arkioppimista tarjoavat organisaatiot¹¹⁶ (2) paikallisia- ja alueviranomaiset, koordinointielimet ja muut aikuiskoulutuksen alalla toimivat organisaatiot. <p>Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla, eivät voi hakea lyhytkestoisia hankkeita.</p>
Tukikelpoiset maat	Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.

¹¹⁵ Toimivaltainen kansallinen viranomainen määrittää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoiset organisaatiot, ja ne sekä asiaa koskevat esimerkit julkaistaan kyseisen maan kansallisen toimiston verkkosivuilla.

¹¹⁶ Toimivaltaisen kansallisen viranomaisen vahvistamien määritelmien soveltamista rajoittamatta on syytä panna merkille, että aikuiskoulutukselle ammatillista koulutusta tarjoavia organisaatioita pidetään tavallisesti ammatillisen koulutuksen eikä aikuiskoulutuksen järjestäjinä. Lisätietoja sovellettavista määritelmistä on kansallisen toimiston verkkosivustolla.

Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemusten viimeiset jättöpäivät	Kierros 1 (kaikkien kansallisten toimistojen osalta): 19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa). Kierros 2: Kansalliset toimistot voivat päättää asettaa toisen määräajan (järjestää toisen hakukierroksen). Tällöin kansallinen toimisto tiedottaa hakijoille asiasta verkkosivustollaan. Kieroksella 2 hakemukset on jätettävä viimeistään 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).
Hankkeiden aloituspäivät	Hankkeissa voidaan valita seuraavat aloituspäivät: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kierros 1: samana vuonna kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana ▪ Kierros 2 (jos se järjestetään): seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.
Hankkeen kesto	6–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	Organisaatio voi hakea samalla valintakierroksella vain yhtä aikuiskoulutuksen alan lyhytkestoista hanketta. Organisaatiot, jotka saavat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyynnön toisella hakukierroksella. Viiden peräkkäisen ehdotuspyyntövuoden aikana organisaatiot voivat saada enintään kolme kertaa avustusta aikuiskoulutuksen alan lyhytkestoisiin hankkeisiin. Vuosina 2014–2020 saatuja avustuksia ei lasketa mukaan näihin avustuksiin.
Tukikelponen toiminta	Kaikentyyppiset aikuiskoulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa "Toiminta". Jotta hakemus olisi tukikelponen, siihen on sisällyttävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Lyhytkestoista hanketta koskeva hakemus saa sisältää enintään 30 liikkuvuustoimintaan osallistujaa. Tähän enimmäismäärään ei lasketa mukaan valmistelevia vierailuja ja tukihenkilöiden osallistumista.

Tukiorganisaatiot	<p>Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyypin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arvointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä.</p> <p>Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia.</p> <p>Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Lopullisena korjaavana toimenpiteenä kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen.</p> <p>Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissäätöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähetetään organisaatio tavallisesti hoitaa.</p>
--------------------------	---

VALINTAPERUSTEET, POISSULKEMISPERUSTEET JA ALKUPERÄISTÄ SISÄLTÖÄ JA TEKIJÄNOIKEUKSIA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu hanke.

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu valaehtoinen vakuutus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään **Tämän oppaan C-osassa** luetelluissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista. Lisäksi hakijat vahvistavat allekirjoittamallaan vakuutuksella, että toimitettu hakemus on näiden laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja valintaperusteista, poissulkemisperusteista ja alkuperäistä sisältöä ja tekijänoikeuksia koskevista säännöistä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteytys nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pistestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja oppijoiden kohderyhmä ovat aikuiskoulutuksen alan kannalta merkityksellisiä.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien erityisten painopisteiden kannalta: <ul style="list-style-type: none"> – uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden tukeminen – niiden osallistujien tukeminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.
Hankesuunnitelman laatu (enintään 50 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation, sen henkilöstön ja oppijoiden tarpeet. ▪ Ehdotettu toiminta soveltuu hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. ▪ Hankkeen toiminnalliset ja matkustamista koskevat näkökohtat (kuten ehdotetut tapahtumapaikat) on suunniteltu asianmukaisesti ja kustannustehokkaasti. ▪ Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä (erityisesti EPALE) ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hakija on määritellyt selkeästi toiminnan toteuttamiseen liittyvät tehtävät ja vastuut Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. ▪ Hakijan ehdottama hanketuslosten arvointitapa on asianmukainen. ▪ Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketuslokset tehdään tunnetuksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

AIKUISKOULUTUKSEN OPISKELIJOIDEN JA HENKILÖSTÖN AKKREDITOIDUT LIIKKUVUUSHANKKEET

Organisaatiot, joilla on Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla, voivat hakea rahoitusta vain niille avoimesta erityisestä toiminnosta. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn Erasmus+ -suunnitelmaan, joten tarkkaa luetteloja ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta ei vaadita. Sen sijaan hakemuksissa keskitytään arvioimaan seuraavaan toimenpidekokonaisuuteen tarvittavat määärärahat.

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset organisaatiot: kuka voi hakea?	Hakijoilla on oltava hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi aikuiskoulutuksen alalla.
Liikkuvuuskonsortio	<p>Organisaatioiden, joilla on liikkuvuuskonsortion koordinaattoreiden Erasmus+ -akkreditointi, on haettava liikkuvuuskonsortioiden tukimuotoa.</p> <p>Osana hakemusta on toimitettava luettelo liikkuvuuskonsortion jäsenistä, ja siihen on kuuluttava koordinaattorin lisäksi vähintään yksi jäsenorganisaatio.</p> <p>Kaikki saman alan Erasmus+ -akkreditoinnin kelpoisuusperusteet täyttävät organisaatiot voivat liittyä liikkuvuuskonsortion¹¹⁷ jäseniksi. Kaikkien suunniteltujen konsortion jäsenorganisaatioiden on oltava samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta kuin liikkuvuuskonsortion koordinaattori. Konsortion koordinaattorin ja sen jäsenten välisen suhteen on perustuttava voittoa tavoittelemattomaan yhteistyöhön.</p> <p>Konsortion jäsenillä ei tarvitse olla Erasmus+ -akkreditointia.</p> <p>Liikkuvuuskonsortioon osallistuvat organisaatiot voivat hakea rahoitusta enintään kahdella avaintoimen 1 hakemuksellla aikuiskoulutusalalla saman ehdotuspäynnön perusteella. Tästä syystä aikuiskoulutusalan organisaatiot, jotka hakevat avustusta lyhytkestoiseen hankkeeseen tai akkreditoituun hankkeeseen, voivat lisäksi olla mukana vain yhdessä liikkuvuuskonsortion hakemuksessa jäsenorganisaatioina. Muut organisaatiot voivat olla mukana enintään kahdessa liikkuvuuskonsortion hakemuksessa.</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen viimeinen jättöpäivä	19. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).
Hankkeen aloituspäivä	1. kesäkuuta samana vuonna

¹¹⁷ Sopimusten tekemisen kannalta konsortion jäsenet voivat olla avustuksen muita edunsaajia, sidosyhteisöjä tai rahoitustukea saavia kolmansia osapuolia. Kolmansille osapuollelle voidaan tarjota tukea tämän toiminnon osalta määritettyyn tukikelpoiseen toimintaan ja tukikelpoille osallistujille Erasmus+ -laatustandardeissa asetettujen vaatimusten perusteella enintään 60 000 euroa organisaatiota kohti. Konsortion jäsenet, jotka ovat oikeudellisesti osa samaa yhteisöä kuin konsortion koordinaattori, voivat saada hankeavustusta, eikä niitä pidetä muina edunsaajina, sidosyhteisöinä tai kolmansina osapuolina oikeudellisia tarkoituksesta varten.

Liikkuvuuskonsortion kunkin hankkeen sopimusrakennetta koskevan päätöksen tekee kansallinen toimisto konsortion koordinaattori ja jäsenten aseman ja muodollisten yhteyksien perusteella kansallisen lainsäädäntökehysen mukaisesti. Osallistuvat konsortion jäsenet on joka tapauksessa lueteltava hankehakemuksessa ja hankkeen avustussopimuksessa osana hankekuvausta.

Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Perustelluista syistä edunsaajat voivat pyytää hankkeensa kokonaiskeston pidentämistä 24 kuukauteen. Pidentäminen voidaan tehdä sen jälkeen, kun hankkeen aloittamisesta on kulunut 12 kuukautta, ellei kansallinen toimisto päättä toisin.
Hakemusten määrä	Akkreditoidut organisaatiot voivat jättää vain yhden hakemuksen kullakin hakukierroksella.
Saatavilla olevat toimintamuodot	Kaikentyyppiset aikuiskoulutusta koskevat toimintamuodot. Tarkka luettelo ja säännöt ovat luvussa "Toiminta". Jotta hakemus olisi tukikelainen, siihen on sisällytettävä vähintään yksi henkilöstön tai oppijoiden liikkuvuustoiminto.
Hankkeen laajuus	Akkreditoitujen hankkeiden osallistujamäärää ei ole rajoitettu lukuun ottamatta mahdollisia määrärahojen myöntämisvaiheessa määriteltyjä rajoituksia.
Tukiorganisaatior	Tukiorganisaatio on organisaatio, joka avustaa edunsaajaorganisaatiota hankkeen toteuttamiseen liittyvissä käytännön seikoissa, jotka eivät koske keskeisiä hanketehtäviä. Keskeisiin hanketehtäviin kuuluvat muun muassa ohjelman varainhoito, yhteydet kansallisiin toimistoihin, raportointi toteutetusta toiminnasta sekä sen sisältöön, laatuun ja tuloksiin suoraan vaikuttavista päätöksistä (kuten toiminnan tyyppin ja keston sekä vastaanottavan organisaation valinta, oppimistulosten määrittely ja arviointi). Tukiorganisaation osallistumiseen tarvitaan kansallisen toimiston hyväksyntä. Tukiorganisaatioiden tehtävät ja velvollisuudet on määriteltävä virallisesti niiden ja edunsaajaorganisaatioiden välillä. Tukiorganisaatio toimii edunsaajaorganisaation valvonnassa, ja jälkimmäinen on viime kädessä vastuussa toteutetun toiminnan tuloksista ja laadusta. Kaikkien tukiorganisaatioiden panosten on oltava Erasmus+ -laatustandardien mukaisia. Jos laatustandardeja noudatetaan puutteellisesti tai asiaankuuluvat vaatimukset eivät muulla tavalla täty, kansallinen toimisto voi pyytää, että edunsaajaorganisaatio lopettaa avun vastaanottamisen tiettyjen tehtävien osalta ja toteuttaa tehtävät itse. Lopullisena korjaavana toimenpiteenä kansallinen toimisto voi irtisanoa avustussopimuksen. Vastaanottajaorganisaatioita, jotka tarjoavat oppimissäätöä ja mentorointia edunsaajaorganisaation osallistujille, ei pidetä tukiorganisaatioina, paitsi jos ne samanaikaisesti tukevat edunsaajaa muissa hankehallintotehtävissä, jotka lähettävät organisaatio tavallisesti hoitaa.

MÄÄRÄRAHAT

Hakijan Erasmus+ -suunnitelman laatu on arvioitu akkreditoinnin hakuvaiheessa, joten määrärahoja myönnnettäessä ei tehdä laadullista arviontia. Kaikki tukikelpoiset avustushakemukset saavat rahoitusta.

Myönnnettävän avstuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoitua hakijoita varten käytettävissä olevien määrärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta (mukaan lukien arvio sen toteuttamiseen tarvittavista määrärahoista)
- avstuksen perus- ja enimmäismäärä

- seuraavat jakotekijät: toiminnan laatu, poliittiset painopisteet ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee akkreditoituja hankkeita varten käytettävissä olevat määärärahat ja niiden jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspennon määräaikaa. Määärärahojen jakoa koskevien sääntöjen on oltava oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden mukaiset. Määärärahojen jakamisessa käytettävien indikaattoreiden ja mittareiden on oltava objektiivisia ja todennettavissa olevia, ja niitä koskevien arvojen on oltava hakijoiden tiedossa ennen ehdotuspennon määräaikaa.

Kansallinen toimisto arvioi sovellettavien yksikkökorvausten ja aiempien tietojen perusteella määärärahat, jotka tarvitaan kunkin hakijan hakeman toiminnan toteuttamiseen. Hakijoille ei voida myöntää näin arvioituja määärärahoja suurempaa avustusta.

Jos hakijalle myönnetään kokonaisuudessaan määärärahat, jotka niiden hakemaan toimintaan arvioidaan tarvittavan, hakemukseen sisältyvä toiminta sisällytetään hankkeen avustussopimukseen tulostavoitteena. Muussa tapauksessa, jos hakijalle ei myönnetä koko haettua määrää, tulostavoitteita mukautetaan siten, että ne pysyvät myönnettyyn avustukseen nähden oikeasuhteisina.¹¹⁸

Kululuokkien ”osallisuustuki osallistujille” ja ”poikkeukselliset kulut” määärärahoja ei voida arvioida samalla tavalla kuin niiden kululuokkien, joissa käytetään yksikkökustannuksia. Kansallinen toimisto arvioi tällaisia kuluja koskevat hakemukset erikseen toimitetun kuvausken ja perustelujen pohjalta. Hankkeen toteuttamisen aikana edunsaajat voivat tarvittaessa esittää lisäpyyntöjä tällaisten kulujen osalta. Kansallinen toimisto käsittelee tällaiset lisäpyynnöt niiden saapumisjärjestysessä niin kauan, kuin varoja on käytettävissä

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Seuraavia rahoitussääntöjä sovelletaan aikuiskoulutuksen oppijoiden ja henkilöstön lyhytkestoisiin hankkeisiin ja akkreditoituihin hankkeisiin. Erasmus+ -hankkeiden rahoitus perustuu yhteisrahoitusperiaatteeseen. Jäljempänä olevassa taulukossa määritetyt yksikkökustannukset lasketaan siten, että ne kattavat keskimäärin 80 prosenttia todellisista kustannuksista. Hankkeissa voi olla mukana osallistuja, joiden avustus rahoitetaan kokonaan tai osittain muista lähteistä kuin Erasmus+ -ohjelmasta. Edunsaaja voi hakea kunkin yksittäisen osallistujan osalta rahoitusta kaikista tukikelpoisista kululuokista tai vain joistakin niistä, jos loput kustannuksista katetaan muulla tavalla. Erasmus+ -ohjelmasta saatuja varoja voidaan täydentää esimerkiksi edunsaajaorganisaation omilla varilla, muilla EU:n varilla, osallistujien maksuosailla tai kolmansien osapuolten lahjoituksilla. Päälekkäisen rahoituksen estämisen periaatetta on noudatettava: samoinhin kustannuksiin ei voida hakea rahoitustukea kahdesti esimerkiksi eri lähteistä. Jos edunsaaja edellyttää osallistujilta maksuosauxia, niiden on oltava Erasmus+ -laatustandardien asiaa koskevien sääntöjen mukaisia. Maksuosaudet eivät etenkään saa luoda esteitä niiden osallistumiselle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuxia.

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä

¹¹⁸ Kansallinen toimisto voi tehdä pieniä muutoksia suhteelliseen mukautukseen, jotta voidaan sovittaa myönnetty avustus ja suunniteltu toiminta paremmin yhteen, varmistaa yhdenmukaisuus hyväksytyn Erasmus+ -suunnitelman kanssa, antaa riittävää tukea ensisijaiseen toimintaan, säilyttää ainakin yksi osallistuja jokaisessa hakijan hakemassa toimintatyypissä ja -luokassa sekä noudattaa ehdotuspennon sääntöjä.

Organisointituki	<p>Hankkeen toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista.</p> <p>Esimerkkejä toiminnoista: osallistujien lähtövalmennus (ammatillinen, kulttuuri- ja kielivalmennus), mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, oppimistulosten tunnustaminen, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.</p> <p>Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatioille aiheutuvat kustannukset (henkilöstön kursseja ja koulutusjaksoja lukuun ottamatta). Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perustee osallistujamäärä. Tuki henkilöt eivät ole osallistuja oppimiseen liittyvässä liikkuvuustoiminnassa, eikä heitä oteta huomioon organisointituen laskennassa.</p>	<p>100 euroa</p> <ul style="list-style-type: none"> - henkilöstön täydennyskoulutusjaksojen osallistujaa kohden - kutsuttua asiantuntijaa kohden - vastaanotettavaa opettaja- tai kouluttajaopiskelijaharjoittelijaa kohden <p>125 euroa</p> <ul style="list-style-type: none"> - ryhmäliikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden <p>350 euroa; 200 euroa sadannen osallistujan jälkeen samassa toimintatyypissä</p> <ul style="list-style-type: none"> - aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvän lyhytkestoisena liikkuvuustoiminnon osallistujaa kohden - henkilöstön työnvarjostamis- ja opetusjaksojen osallistujaa kohden <p>500 euroa</p> <p>aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvään pitkäkestoiseen liikkuvuuteen osallistujaa kohden</p>									
	<p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Matkan pituus</th> <th>Vihreä matkustaminen</th> <th>Muu kuin vihreä matkustaminen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10–99 km</td> <td>56 euroa</td> <td>28 euroa</td> </tr> </tbody> </table>	Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen	10–99 km	56 euroa	28 euroa			
Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen									
10–99 km	56 euroa	28 euroa									
<p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästösillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p>											
Matkatuki		<table border="1"> <tbody> <tr> <td>100–499 km</td> <td>285 euroa</td> <td>211 euroa</td> </tr> <tr> <td>500–1 999 km</td> <td>417 euroa</td> <td>309 euroa</td> </tr> <tr> <td>2 000–2 999 km</td> <td>535 euroa</td> <td>395 euroa</td> </tr> </tbody> </table>	100–499 km	285 euroa	211 euroa	500–1 999 km	417 euroa	309 euroa	2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
100–499 km	285 euroa	211 euroa									
500–1 999 km	417 euroa	309 euroa									
2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa									

	<p>Myöntöperuste: Perusteeena matkan pituus sekä osallistujien ja tukihenkilöiden määrä.</p> <p>Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen yhdensuuntainen etäisyys¹¹⁹ käyttämällä Euroopan komission verkkosivulla olevaa etäisyyslaskuria¹²⁰.</p>	<table border="1"> <tr> <td>3 000–3 999 km</td><td>785 euroa</td><td>580 euroa</td></tr> <tr> <td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 euroa</td><td>1 188 euroa</td></tr> <tr> <td>vähintään 8 000 km</td><td>1 735 euroa</td><td>1 735 euroa</td></tr> </table>	3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa	4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa	vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa	
3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa										
4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa										
vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa										
Yksilötuki	Osallistujien ja tukihenkilöiden ¹²¹ oleskelukustannukset toiminnon aikana.	Osallistujaluokka	Maaryhmä 1									
	Tarvittaessa oleskelukustannuksiin voidaan myöntää tukea matkapäiviltä ennen toiminta ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.	Henkilöstö	107–191 euroa									
	Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin. Myöntöperuste: Perusteeena henkilöiden määrä, oleskelun kesto ja vastaanottava maa ¹²² .	Oppijat	95–169 euroa									
			84–148 euroa									
			41–110 euroa									
			36–93 euroa									
Edellä esitetään perusmäärien sallitut vaihteluvälit toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää näiden vaihteluvälien rajoissa tarkat perusmäärit hallinnoimiaan hankkeita varten ja julkaisee tiedot verkkosivustollaan.												
Perusmäärä maksetaan toiminnan 14. päivään asti (matkustuspäivät mukaan lukien). Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmäärästä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.												
Osallisuustuki	Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset.	125 euroa osallistujaa kohden										

¹¹⁹ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

¹²⁰ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

¹²¹ Tukihenkilöihin soveltaaan henkilöstöä koskevia tukimääriä. Poikkeustapauksissa, joissa tukihenkilön on oleskeltava ulkomailta yli 60 päivää, 60. päivän jälkeisiin ylimääriäisiin oleskelukustannuksiin myönnetään tukea kululuokasta "osallisuustuki".

¹²² Vastaanottavien maiden ryhmät:

Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Irlanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.

Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugal, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.

Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

	<p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.</p>	
	<p>Osallisuustuki osallistujille: Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista). Osallisuustukea voivat saada myös henkilöstön jäsenet, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia ja jotka toimivat tukihenkilöinä tai osallistuvat valmistelevaan vierailuun.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksesta tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.</p>	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevat vierailut	<p>Valmistelevaan vierailuun osallistumisen matka- ja oleskelukustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Yksikkökustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena osallistujamäärä.</p>	680 euroa osallistujaa kohden
Kurssimaksut	<p>Henkilöstöliikkuvuuden muotoon ”Täydennyskoulutus” liittyvistä osallistumismaksuista aiheutuvat kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteena kurssin kesto.</p>	80 euroa osallistujaa kohden päivässä.

Kielivalmennustuki	<p>Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämänsä opiskelu- tai harjoittelukielen taitoa.</p> <p>Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyypiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja opetusjakso, aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä lyhytkestoinen liikkuvuus ja aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvä pitkäkestoinen liikkuvuus.</p> <p>Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kieltä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, erityisten esteiden perusteella. Edellä mainittuja ehtoja ei sovelleta aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvään pitkäkestoiseen liikkuvuuteen osallistuville myönnnettävään korotettuun tukeen.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena osallistujamäärä.</p>	<p>150 euroa osallistujaa kohden</p> <p>Lisäksi: 150 euroa korotettua kielivalmennustukea aikuisopiskelijoiden oppimiseen liittyvään pitkäkestoiseen liikkuvuuteen osallistujaa kohden</p>
Poikkeukselliset kulut	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellista kustannuksista myönetään, se</p>	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>

	<p>korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Rahoitustapa: todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.</p>	
--	--	--

OPPIMISEEN LIITTYVÄ LIKKUVUUS NUORISOALALLA

Tässä ohjelmaoppaan osiossa esitellään avaintoimen 1 toiminnot nuorisoalalla. Näillä toiminnoilla tarjotaan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen mahdollisuksia nuorille ja nuorisotyöntekijöille.

Epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen avulla nuoret hankkivat olennaisia taitoja, jotka tukevat heidän henkilökohtaista, sosiaalista ja koulutuksellista kehitystään sekä kannustavat heitä osallistumaan aktiivisesti yhteiskuntaan, mikä parantaa heidän työllistymisnäkymiään.

Osallistumalla oppimiseen liittyvään liikkuvuustoimintaan nuorisotyöntekijät kehittävät ammatillisen kehittymisensä kannalta merkityksellisiä taitoja, edistävät uusia organisatorisia käytäntöjä ja parantavat yleisesti nuorisotyön laatuoa.

Nuorisoalan oppimistoiminnan tarkoituksesta on vaikuttaa erittäin myönteisesti nuoriin, mukana oleviin organisaatioihin, yhteisöihin, joissa toimintoja toteutetaan, nuorisoalaan itseensä sekä talouden ja yhteiskunnan sektoreihin koko EU:ssa. Tukea myönnetään seuraaviin toimintoihin:

- nuorten liikkuvuushankkeet – ”nuorisovaihdot”
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet
- nuorten osallistumishankkeet.
- DiscoverEU-osallisuustoimi.

MITEN NÄITÄ MAHDOLLISUUKSIA KÄYTETÄÄN?

Avustusta voi hakea kahdella tavalla:

- **Yksittäisten hankkeiden** avulla hakijaorganisaatiot ja epäviralliset nuorten ryhmät voivat toteuttaa yhden tai useita nuorisoalan toimintoja 3–24 kuukauden aikana. Yksittäiset hankkeet ovat paras vaihtoehto organisaatioille, jotka kokeilevat Erasmus+ -ohjelmaa ensi kertaa tai jotka haluavat järjestää vain yhden kertaluonteisen hankkeen ja/tai rajallisen määrän toimintaa.
- **Akkreditoidut hankkeet** ovat avoimia vain organisaatioille, joilla on Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla. Tämän erityisen toiminnon avulla akkreditoidut organisaatiot voivat saada säännöllisesti rahoitusta liikkuvuustoimintaan, jolla edistetään niiden akkreditointisuunnitelmanasteita toteuttamista.

Organisaatiot, jotka haluavat järjestää liikkuvuustoimintaa säännöllisesti, voivat hakea Erasmus+ -akkreditointia. Lisätietoja näistä akkreditoinneista on jäljempänä luvussa ”Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla”.

Lisäksi organisaatiot ja epäviralliset nuorten ryhmät voivat liittyä ohjelmaan ilman hakemusta liittymällä kumppaniksi hankkeeseen.

ERASMUS+ -AKKREDITOINTI NUORISOALALLA

Erasmus+ -akkreditointi¹²³ on väline organisaatioille, jotka haluavat avata toimintaansa rajat ylittäville vaihdolle ja yhteistyölle ja jotka aikovat toteuttaa säännöllisesti oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa.

Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla tarjoaa mahdollisuuden saada yksinkertaisemmin rahoitusta avaintoimesta 1 oppimiseen liittyvään liikkuvuustoimintaan nuorisoalalla.

Hakijoiden on määriteltävä käyttämänsä hankehallintomalli, pidemmän aikavälin tavoitteensa ja suunnitelmansa Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettavalle toiminnalle ja sen odotetut hyödyt. Myönnetty Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla osoittaa, että hakijalla on asianmukaiset ja toimivat prosessit ja menettelyt laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan toteuttamiseksi suunnitellulla tavalla ja sen hyödyntämiseksi nuorisoalalla.

TOIMINNON TAVOITTEET

Nuorisoalan Erasmus+ -akkreditoinnilla on seuraavat tavoitteet:

- Vahvistetaan nuorten henkilökohtaista ja ammatillista kehitystä epäviralliseen ja arkioppimiseen liittyvällä liikkuvuustoiminnalla.
- Edistetään nuorten voimaantumista, aktiivista kansalaisuutta ja osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan.
- Edistetään nuorisotyön laadullista kehittämistä paikallisella, alueellisella, kansallisella, eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla parantamalla nuorisoalalla toimivien organisaatioiden valmiuksia ja tukemalla nuorisöntekijöiden ammatillista kehitystä.
- Edistetään osallisuutta ja moninaisuutta, kulttuurienvälistä vuoropuhelua sekä solidaarisuuden, tasavertaisen mahdollisuksien ja ihmisoikeuksien arvoja nuorten keskuudessa Euroopassa.

AKKREDITOITUJEN HAKIJOIDEN MAHDOLLISUUDET SAADA RAHOITUSTA

Hakijat, joille myönnetään Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla, voivat helpommin hyödyntää seuraavia avaintoimeen 1 liittyviä rahoitusmahdollisuksia nuorisoalalla:

- nuorten liikkuvuushankkeet – ”nuorisovaihdot”
- nuorisöntekijöiden liikkuvuushankkeet.

Vuotuinen akkreditoitujen hankkeiden rahoituspyyntö esitellään luvussa ”Erasmus+ -akkreditoinnin nuorisoalalla saaneiden organisaatioiden liikkuvuusmahdollisuudet”.

---

¹²³ Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistuja EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 25 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistuja ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueelta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

¹²⁴ Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistuja EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 25 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistuja ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueelta (alueet 1–4, ks. jakso ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa).

KELPOISUUSPERUSTEET

	Hakemuksia voivat jättää seuraavan tyyppiset organisaatiot: <ul style="list-style-type: none"> • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuu alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin
Kuka voi hakea?	<p>Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.</p> <p>Hakijaorganisaatioiden on täytynyt olla laillisesti sijoittautuneina vähintään kahden vuoden ajan ennen hakemusten jättämisen määräaikaa, ja niillä on oltava asiaankuuluvaa kokemusta nuorisoalan toiminnan toteuttamisesta.</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Hakemuksen määräaika	1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).
Erasmus+ - nuorisotoiminnan laatustandardit	Erasmus+ -akkreditointia nuorisoalalla hakevien on sitouduttava Europa-verkkosivustolla esitettyihin Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeihin: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth

VALINTAPERUSTEET

Hakijoilla on oltava riittävät toiminnalliset ja taloudelliset valmiudet toteuttaa ehdotettu toimintasuunnitelma, muun muassa vähintään kahden vuoden asianmukainen kokemus toiminnan toteuttamisesta nuorisoalalla.

Tämän oppaan C-osassa on lisätietoja toiminnallisia valmiuksia koskevista yleisistä perusteista ja akkreditointia hakevia koskevista erityisvaatimuksista.

POISSULKEMISPERUSTEET

Hakijoiden on toimitettava allekirjoitettu valaehtoinen vakuus, jolla ne vahvistavat, että ne eivät ole missään tämän oppaan C-osassa luetuissa poissulkemisperusteissa tarkoitetuista tilanteista, että toimitetun hakemuksen sisältö on hakijan

laatimaa alkuperäistä sisältöä ja että hakemuksen laatimisesta ei ole maksettu toiselle organisaatiolle tai ulkopuolisille henkilöille.

ARVIOINTIKRITEERIT

Ehdotusten laatu arviodaan antamalla pistetä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen arvointikriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 70 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi (enintään 20 pistettä)	<p>Organisaation soveltuvuus nuorisotoiminnan ja tämän toiminnon tavoitteiden kannalta seuraavien tekijöiden suhteen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organisaation tavoitteet ja periaatteet • organisaation kohderyhmät • organisaation tavanomainen toiminta • organisaation kokemus nuorisoalalta. <p>Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.</p>
Strateginen kehittäminen (enintään 40 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esitetyt tavoitteet ovat merkityksellisiä ja toiminnon tavoitteiden mukaisia ja tukevat EU:n nuorisostategiaa. • Suunnitellut toimet sopivat yhteen todettujen tarpeiden ja tavoitteiden kanssa. Suunnitellut toimet tuottavat selkeää hyötyä organisaatiolle, osallistujille ja osallistujaorganisaatioille ja niillä on mahdollisesti myös laajempia vaikutuksia (esimerkiksi paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai transnationaalallisella tasolla). • Tavoitteet ja suunniteltu toiminta integroidaan organisaation perustyöhön ja -toimintaan. • Organisaatio edistää osallisuus- ja moninaisuusstrategiaa. • Organisaatio on sisällyttänyt toimintaansa ohjelman yhden tai useamman perusperiaatteen (ympäristökestävyys ja vastuullisuus, aktiivinen osallistuminen Erasmus+ -organisaatioiden verkostoon, virtuaaliset komponentit).
Hallinnon ja koordinoinnin laatu (enintään 40 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suunnitellut tavoitteet, toiminta ja kohteet ovat selkeitä ja realistisia suhteessa hakijan henkilöresursseihin ja sisäiseen organisaatioon. • Kumppanuusjärjestely on tasapainoinen ja toimiva ja tukee tarvittaessa uusien ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden mukaan ottamista. • Toiminnan laadun ja osallistujien turvallisuuden varmistamiseksi toteutetut toimenpiteet ovat riittävät. • Nuorten aktiivisen osallistumisen periaatetta noudatetaan, ja osallistujien mukanaoloa suunnitellaan toiminnan kaikkiin vaiheisiin. • Luotettavan oppimistuloksen takaavat toimenpiteet ovat asianmukaisia, ja niihin sisältyy oppimistulosten analysointi, tunnistaminen ja dokumentointi.

	<ul style="list-style-type: none"> Menetelmät, joilla mitataan organisaation edistymistä sen tavoitteiden saavuttamisessa (seuranta ja arvointi), sekä riskienhallintamenetelmät ovat tarkoitukseenmukaiset ja toimivat. Toimenpiteet hankkeen tulosten jakamiseksi osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella ovat tarkoitukseenmukaiset ja toimivat.
--	--

MYÖNNETTÄVIEN NUORISOALAN ERASMUS+ -AKKREDITOINTIEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Maissa, joissa kiinnostus nuorisoalan Erasmus+ -akkreditointeja kohtaan on suurta, kansallinen toimisto voi määritellä myönnettävien akkreditointien enimmäismäärän. Enimmäismäärä julkaistaan kansallisen toimiston verkkosivustolla yhdessä tämän akkreditointipyynnön kanssa.

Jos kansallinen toimisto ei määritä hyväksyttyjen akkreditointien enimmäismäärää, kaikki hakemukset, jotka täyttävät tässä ehdotuspyyntössä asetetut vähimmäisaatimuksset, hyväksytään.

Jos kansallinen toimisto määrittää akkreditointien enimmäismäärän, laaditaan luettelo, jossa arvioinnin vähimmäiskriteerit täyttävät hakemukset asetetaan paremmusjärjestykseen. Akkreditoinnit myönetään hakemusten saamien pisteen mukaisessa paremmusjärjestsessä, kunnes akkreditointien enimmäismäärä on saavutettu. Jos useampi kuin yksi hakemus on saanut saman alimman hyväksytävän pistemäärän, hyväksyttyjen hakemusten enimmäismäärää lisätään siten, että näistä hakemuksista kaikki, joilla on sama pistemäärä, hyväksytään.

VOIMASSAOLO

Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla myönetään koko ohjelmaudeksi vuoteen 2027 asti. Kansallisen toimiston asettamien akkreditointia koskevien vaatimusten ja ohjeiden noudattamista seurataan säännöllisesti. Osana hakemusta toimitettu toimintasuunnitelma voi realistisen suunnittelun mahdollistamiseksi kattaa 3–4 vuoden jakson ja sitä päivitetään säännöllisesti.

Jos johonkin toimintoon osallistuminen edellyttää Erasmus+ -akkreditointia ohjelmakauden 2021–2027 päättymisen jälkeen, kansallinen toimisto voi pidentää akkreditoinnin voimassaoloa Euroopan komission määrittelemien ehtojen mukaisesti. Jos akkreditointia ei jatketa, aiemmin hyväksyttyjen hankkeiden toteuttamista voidaan jatkaa 31. joulukuuta 2027 jälkeen asianomaisten avustussopimusten loppuun saakka.

Akkreditoinnin voimassaolo voidaan päättää milloin tahansa, jos organisaatio lakkaa olemasta, tai kansallisen toimiston ja akkreditoidun organisaation välisellä sopimuksella. Kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti kohdassa ”Raportointi, seuranta ja laadunvarmistus” kuvattujen edellytysten mukaisesti. Akkreditoitu organisaatio voi päättää akkreditoinnin voimassaalon yksipuolisesti ainoastaan, jos vähintään kolmena peräkkäisenä vuotena akkreditointia ei ole käytetty akkreditoituja liikkuvuushankkeita koskevien hakemusten toimittamiseksi.

SIIRTOKIELTO

Akkreditointia ei voi siirtää organisaatiolta toiselle. Poikkeuksena tähän, silloin kun akkreditoidussa organisaatiossa tapahtuu rakenteellisia muutoksia (jakaminen, yhdistäminen, oikeussubjektiin, yhtiösäännön tai omistajuuden muutos), kansallinen toimisto voi perustellusta pyynnöstä siirtää akkreditoinnin yhdelle seuraajaorganisaatiolle.

RAPORTOINTI, SEURANTA JA LAADUNVARMISTUS

Loppuraportit kunkin avustussopimuksen päättyessä	Kunkin nuorisoalan Erasmus+ -akkreditoinnin yhteydessä hyväksytyn avustussopimuksen päättyessä akkreditoitu organisaatio toimittaa loppuraportin sovellettavassa avustussopimuksessa täsmennetyn toiminnan toteuttamisesta ja saavutetuista tavoitteista.
--	---

Akkreditointia koskevat raportit	<p>Organisaation on vähintään kerran akkreditointikauden aikana</p> <ul style="list-style-type: none"> • raportoitava edistymisestään tavoitteiden saavuttamisessa • raportoitava siitä, miten ne varmistavat Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardien noudattamisen • päivitettyvä toimintasuunnitelmansa. <p>Kansallinen toimisto voi pyytää edistymisraportin kaikista edellä luetelluista seikoista samanaikaisesti tai kustakin erikseen.</p> <p>Kansallinen toimisto voi korvata tavoitteita ja Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja koskevat raportointivelvoitteet seurantakäynnillä.</p> <p>Raportoinnin, seurannan ja laadunvarmistustarkastusten perusteella saatujen akkreditoidun organisaation tuloksienvaihtoehtoja ja organisaatiota koskevia muutosten johdosta kansallinen toimisto voi muuttaa edistymisraporttien määritelmää ja aikataulua.</p> <p>Lisäksi akkreditoidut organisaatiot voivat vapaaehtoisesti pyytää akkreditointinsa päivittämistä. Kansallinen toimisto päättää organisaation esittämien perustelujen pohjalta, onko päivitys perusteltu ja hyväksyttävissä.</p>
Seuranta ja tarkastukset	<p>Kansallinen toimisto voi järjestää seurantakäyntejä, virallisia tarkastuksia tai muita toimenpiteitä seuratakseen akkreditoitujen organisaatioiden edistymistä ja tuloksia, arvioidakseen sovittujen laatustandardien noudattamista ja tarjotakseen tukea.</p> <p>Viralliset tarkastukset voivat olla asiakirjatarkastuksia tai käyntejä organisaation tiloihin tai muihin tiloihin, joissa toimintaa harjoitetaan tai on harjoitettu. Kansallinen toimisto voi pyytää, että toisen maan kansallinen toimisto tai ulkopuolinen asiantuntija auttaa sitä valvomaan ja seuraamaan kyseisessä maassa toteutettavaa toimintaa.</p>

LAADUNVARMISTUS

Raportin tai seurantatoimen jälkeen kansallinen toimisto antaa palautetta akkreditoidulle organisaatiolle. Kansallinen toimisto voi myös antaa akkreditoidulle organisaatiolle velvoittavia ohjeita tai neuvoja sen toiminnan parantamiseksi.

KORJAAVAT TOIMENPITEET

Jos kyseessä on hiljattain akkreditoitu hakija tai korkean riskin organisaatio taikka jos kansallisen toimiston ohjeita tai määräaikoja ei ole noudatettu, jos raportoinnin, seurannan tai laadunvarmistustarkastuksen perusteella on saatu erittäin heikkoja tuloksia tai jos ohjelman säädöt eivät ole riittäviä (myös toisessa toimessa), kansallinen toimisto voi toteuttaa seuraavat korjaavat toimenpiteet:

- Tarkkailu: Kansallinen toimisto voi vähentää rahoitusta, jota akkreditoitu organisaatio voi hakea toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditointi. Hiljattain akkreditoidut organisaatiot voidaan asettaa tarkkailuun, jos toiminnallisia valmiuksia koskevassa tarkastuksessa havaitaan heikkolaatuisen toteutuksen riski.
- Keskeytys: Organisaatiot, joiden akkreditointi on tilapäisesti keskeytetty, eivät voi hakea rahoitusta toimintoihin, joiden edellytyksenä on Erasmus+ -akkreditointi. Kansallinen toimisto voi myös irtisanoa jotkin tai kaikki keskeytetyn akkreditoinnin puitteissa tehdyt voimassa olevat avustussopimukset.

Tarkailu- tai keskeytysaika jatkuu, kunnes kansallinen toimisto toteaa, että ehdotuspyynnössä asetetut ehdot ja laatuvaatimukset täytyvät jälleen ja että akkreditoitu organisaatio on puuttunut heikon suoritustason riskiin.

Organisaatiot, joiden akkreditointi on keskeytetty tai joita tarkkaillaan, eivät voi hakea uutta akkreditointia.

Jos kansallisen toimiston ohjeiden ja määräaikojen laiminlyönti on jatkuvaa, jos tulokset ovat erittäin heikkoja tai jos ohjelman säätöjä rikotaan toistuvasti tai merkittävästi (myös jossakin muussa toimessa), kansallinen toimisto voi päättää akkreditoinnin voimassaolon.

Akkreditoinnin voimassaolo voidaan myös päättää milloin tahansa, jos organisaatio lakkaa olemasta, tai kansallisen toimiston ja akkreditoidun organisaation välisellä sopimuksella. Kansallinen toimisto tai akkreditoitu organisaatio voi päättää akkreditoinnin voimassaolon yksipuolisesti, jos kyseisen akkreditoinnin perusteella ei ole tehty yhtään rahoitushakemusta vähintään kolmeen peräkkäiseen vuoteen.

ERASMUS+ -AKKREDITOINNIN NUORISOALALLA SAANEIDEN ORGANISAATIOIDEN LIKKUVUUSMAHDOLLISUDET

Akkreditoidut organisaatiot voivat hakea rahoitusta nuorisoliikkuvuustoimintaan yksinkertaistetulla menettelyllä. Hakemukset perustuvat aiemmin hyväksyttyyn toimintasuunnitelmaan, joten tarkkaa luetteloja ja kuvausta suunnitellusta toiminnasta ei vaadita. Sen sijaan hakemuksissa on tärkeää arvioida toteutettavien toimenpiteiden sekä niihin osallistuvien osallistujien lukumäärää.

Tässä toiminnossa¹²⁴ toteutettavassa liikkuvuustoiminnassa on noudatettava kunkin toimintatyypin osalta tämän oppaan asianomaisissa luvuissa vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia.

Akkreditoidut organisaatiot sitoutuvat noudattamaan Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatusstandardeja ja toteuttamaan laadukasta liikkuvuustoimintaa nuorisoalalla.

Akkreditoidut nuorisoalan organisaatiot eivät voi saada rahoitusta yksittäisistä nuorisovaihto Hankkeista ja nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeista. Ne voivat kuitenkin olla kumppaneina tällaisissa hankkeissa.

KELPOISUUSPERUSTEET

Avustushakemuksiin sovelletaan seuraavia kelpoisusperusteita.

Kuka voi hakea?	Kaikki organisaatiot, joilla on hankkeen alkamispäivänä voimassa oleva Erasmus+ -akkreditointi nuorisoalalla.
------------------------	---

¹²⁴ Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistuja EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 25 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistuja ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueelta (alueet 1–4, ks. jakso "Tukikelpoiset maat" tämän oppaan A-osassa).

Tukikelpoinen toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Nuorisovaihdot • Nuorisotyöntekijöiden ammattitaitoa kehittävä toiminta <p>Lisäksi voidaan toteuttaa seuraavaa toimintaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valmistelevat vierailut • Käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen (vain nuorisotyöntekijöiden ammattitaitoa kehittävän toiminnan yhteydessä) <p>Kuvaus kustakin tällaisesta toiminnasta sekä niiden kelpoisuusperusteet esitetään tämän oppaan asianomaisissa luvuissa.</p>
Hankkeen kesto	Kaikkien akkreditoitujen hankkeiden kesto on aluksi 15 kuukautta. Kaikilla edunsaajilla on 12 kuukauden jälkeen mahdollisuus jatkaa hankettaan niin, että sen kokonaiskesto on 24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna kesäkuun 1. päivänä alkavista hankkeista.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Muut vähimmäisvaatimukset	Akkreditoitu organisaatio voi jättää vain yhden akkreditoitua hanketta koskevan hakemuksen ehdotuspyyntöä (vuotta) kohden.

MÄÄRÄRAHAT

Myönnettävän avustuksen määrään vaikuttavat useat tekijät:

- akkreditoitujen hakijoita varten käytettäväissä olevien määärärahojen kokonaismäärä
- haettu toiminta
- avustuksen vähimmäis- ja enimmäismäärä
- seuraavat jakoperusteet: taloudellinen tulos, laadullinen tulos, poliittiset painopisteet ja aihealueet, joita haetulla toiminnalla edistetään, ja maantieteellinen tasapaino (jos kansallinen toimisto soveltaa sitä).

Kansallinen toimisto julkaisee avustuksen perus- ja enimmäismäärää, jakoperusteiden pisteytystä, kunkin perusteen painotusta, jakomenetelmää ja akkreditoitujen hankkeita varten käytettäväissä olevia määärärahoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt ennen ehdotuspäätöksen määräaikaa.

NUORTEN LIKKUVUUSHANKKEET – “NUORISOVAIHDOT”

Tässä toiminnossa¹²⁵ organisaatiot ja epäviralliset nuorten ryhmät voivat saada tukea toteuttaakseen hankkeita, joilla tuodaan yhteen nuoria eri maista kokemusten vaihtoa ja virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolista oppimista varten.

TOIMINNON TAVOITTEET

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan nuorisovaihtojen muodossa tapahtuvaa nuorten epäviralliseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta, jonka tavoitteena on osallistaa ja voimaannuttaa nuoria aktiivisiksi kansalaisiksi, liittää heidät Euroopan yhdentymishankkeeseen sekä auttaa heitä hankkimaan ja kehittämään osaamista elämää ja ammatillista tulevaisuuttaan varten.

Konkreettisemmin ilmaistuna nuorisovaihdolla pyritään

- edistämään kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja oppimista sekä tunnetta eurooppalaisuudesta
- kehittämään nuorten taitoja ja asenteita
- vahvistamaan eurooppalaisia arvoja ja murtamaan ennakkoluuloja ja stereotypioita
- lisäämään tietoisuutta yhteiskunnallisesti merkittävästä aiheista ja edistää siten aktiivista osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan.

Toiminto on avoin kaikille nuorille, mutta siinä keskitytään erityisesti nuoriin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksesta.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisotaktiikan 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisotalon yhteistyölle vuonna 2018 annetun neuvoston päätöslauselman¹²⁶ perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisotaktiikan sisältyy 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisotaktiikan keskeisellä osa-alueella ”Yhdistäminen” edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. ”Sitouttamisen” osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista muun muassa nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodiallogin avulla. ”Vaikutusmahdollisuuksien” osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisoyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisotaktiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet¹²⁷

---

¹²⁵ Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistujia EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 25 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. ”Tukikelpoiset maat” oppaan A-osassa).

¹²⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL

¹²⁷ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka^{128,129}
- Oppimiseen liittyvä liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka^{130,131}
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö¹³².

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisostategiaan.

Euroopan unionin nuorisostategiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

Nuorisotalon teemakohtaiset strategiat

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään edistämään nuorten osallistumista, vahvistamaan epävirallisen ja arkioppimisen laatuja ja kehittämään laadukasta nuorisotyötä. Lisätukea näillä aloilla on saatavilla erityisten teemakohtaisten strategioiden, kuten nuorten osallistumisstrategian, Youthpassin ja eurooppalaisen koulutusstrategian kautta.¹³³

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorisovaihdot

Nuorisovaihdot ovat tapaamisia, joissa vähintään kahdesta eri maasta tulevien nuorten ryhmät viettävät lyhyen ajan yhdessä ja toteuttavat epävirallisen oppimisen ohjelman (joka voi sisältää esimerkiksi työpajoja, harjoitteita, keskusteluja, roolipelejä, simulaatioita ja ulkoilma-aktiviteetteja) heitä kiinnostavasta aihestesta, joka pohjautuu eurooppalaiseen nuorisotavoitteisiin¹³⁴. Oppimisjaksoon sisältyy hakua edeltävä suunnitteluvaihe, valmisteluvaihe sekä arvointi ja jatkotoimet vaihdon jälkeen.

Seuraavat toiminnot eivät ole tukikelpoisia nuorisovaihtojen puitteissa: akateemiset opintomatkat, vaihtotoiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa tai joita voidaan pitää matkailuna, festivaalit, lomamatkailu, esiintymiskiertueet, sääntömääräiset kokoukset ja aikuisten nuorille pitämät kurssit.

Valmistelevat vierailut

Nuorisovaihtohankkeisiin voi kuulua myös valmistelevia vierailuja. Valmistelevien vierailujen tarkoituksesta on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä ja luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille. Kun kyse on nuorisovaihtotoiminnasta, johon osallistuu sellaisia nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, valmistelevan vierailun avulla olisi varmistettava, että kyseisten osallistujien erityistarpeet voidaan ottaa huomioon. Valmisteleva vierailu tehdään jonkin vastaanottavan organisaation sijaintimaahan ennen nuorisovaihtotoiminnan alkamista.

---

¹²⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01))

¹²⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

¹³⁰ <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364>

¹³¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>

¹³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>

¹³³ Strategioihin voi tutustua seuraavassa osoitteessa: [HTTPS://WWW.SALTO-YOUTH.NET/](https://WWW.SALTO-YOUTH.NET/)

¹³⁴ Eurooppalaiset nuorisotavoitteet laadittiin EU:n nuorisostategian puitteissa. Näissä tavoitteissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä ja tuodaan esiin haasteita: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hankkeen toteuttaa vähintään kaksi organisaatiota. Kaikki mukana olevat organisaatiot on yksilöitää hakuvaheessa, ja vankka kumppanuus on hankkeen laadukkaan toteutuksen perusedellytys. Jotta mukana olevat organisaatiot hyötyvät osallistumisestaan, hankkeella on oltava merkitystä organisaation työlle, jota se tavanomaisesti tekee nuorten kanssa, ja sen on vastattava näiden tavoitteita ja tarpeita. Osallistuvat organisaatiot toimivat osallistujia "lähetävinä" ja/tai "vastaanottavina" eli toimintoa isännöivinä organisaatioina. Yksi organisaatioista toimii myös koordinaattorina ja hakee rahoitusta kaikkien kumppanien puolesta.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja hanketoimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaan.

- **Suunnittelu:** mm. tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatinen ennen hakemuksen jättämistä.
- **Valmistelu:** mm. käytännön järjestelyt, sopimustekeminen kumppaneiden kanssa sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus.
- **Toiminnan toteutus.**
- **Jatkotoimet:** toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen.

Laadukkaan nuorisovaihdon tunnusmerkkejä ovat seuraavat:

- Siinä otetaan nuoret ja osallistujaorganisaatiot aktiivisesti mukaan hankkeen kaikkiin neljään vaiheeseen, mikä tukee kaikkien oppimis- ja kehittymiskokemusta.
- Mukaan otetaan erilaisia osallistujaryhmiä ja toiminnassa hyödynnetään tästä monimuotoisuutta.
- Toiminta perustuu nuorten selvästi määriteltyihin tarpeisiin.
- Epävirallisen ja arkioppimisen tulokset tunnistetaan ja dokumentoidaan asianmukaisesti.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan Eurooppaa koskevia aiheita ja eurooppalaisia arvoja.

Oppimisprosessi

Nuorisovaihdon toteuttaminen epävirallisen oppimisen kontekstissa edellyttää, että ainakin osa halutuista oppimistuloksista on suunniteltu etukäteen, jotta voidaan varmistaa asianmukaiset oppimismahdollisuudet. Hanketoimintaan osallistuvien nuorten olisi oltava mukana määrittelemässä omia tarpeitaan ja oppimistuloksia, joita he haluavat saada tai kehittää nuorisovaihdon avulla.

Osallistujien olisi myös osallistuttava mahdollisimman paljon toiminnon suunnittelun ja laatimiseen (ohjelman laadinta, työskentelymenetelmät ja tehtävien jako) ja pohdittava, miten he voivat valmistautua, jotta heidän oppimisensa ja henkilökohtainen kehittymisensä vaihdon aikana olisi mahdollisimman tehokasta.

Kun itse toiminto on päättynyt, osallistujia olisi kehotettava antamaan palautetta toiminnosta ja pohtimaan, mitä he ovat oppineet ja miten he voivat hyödyntää näitä oppimistuloksia. Lisäksi osallistujien olisi pohdittava toiminnon mahdollisia jatkotoimia. Tämä voi tapahtua yksittäin tai, jos mahdollista, ryhmissä.

Organisaatioiden olisi tuettava oppimisprosessia sekä oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia erityisesti Youthpass-todistuksen avulla.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaikkien tästä toiminnosta tuettavien hankkeiden toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardeja. Erasmus+ -nuorisotoiminnan

laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

Nuorisovaihtoihin osallistuu ryhmänvetäjiä. Ryhmänvetäjät seuraavat ja tukevat osallistuja, jotta varmistetaan laadukas oppimisprosessi ydintoiminnon aikana. Samalla he varmistavat, että toimintaympäristö on turvallinen, kunnioittava ja syrjimätön ja että osallistuja suojellaan. Nuorisovaihdon suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Tämän toiminnon puitteissa tukea saavien organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

Nuorisovaihdot soveltuват erityisen hyvin sellaisten nuorten osallistamiseen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, koska

- ryhmäliikkuvuus tarjoaa mahdollisuuden kansainväliseen liikkuvuusjaksoon ryhmän tarjoamassa turvassa
- niiden nuorten osallistuminen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, on mahdollista nuorisovaihtojen lyhyen keston ansiosta
- paikallisten osallistujien mukana olo helpottaa ensimmäistä osallistumista EU:n hankkeisiin.

Nuorisovaihdot soveltuват myös osallisuuden ja moninaisuuden käsittelyyn hankkeen aiheena esimerkiksi stereotypioiden torjunnan tukemiseksi ja ymmärryksen, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi. Koko hankkeessa olisi sovellettava tietoista lähestymistapaa osallisuuteen ja moninauteen. Nämä näkökohtat olisi otettava huomioon suunnittelussa, valmistelussa, toteutuksessa ja jatkotoimissa.

Ympäristökestävyys

Nuorisovaihdon olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentäviin tai korvaavien toimien merkityksestä. Nuorisovaihto olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoestä esimerkiksi sisällyyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästäävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätyks sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos nuorisoalalla

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laatua. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään

ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Digitaalisiin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologoiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan oppimiseen liittyyviin liikkuvuustoimintoihin.

Kansalliset toimistot tarjoavat koulutus- ja yhteistyötoimintansa puitteissa nuorisotyöntekijöille ja nuorisojohtajille monenlaisia koulutusmahdollisuuksia muun muassa siitä, miten voidaan tukea digitaalista muutosta nuorisoalalla. Koulutustarjonta julkistaan eurooppalaisessa koulutuskalenterissa (European Training Calendar) seuraavassa osoitteessa: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/>. Inspiraatiota löytyy myös SALTO-resurssikeskuksen sivulta "Tools": <https://www.salto-youth.net/tools/>.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan nuorten osallistumista. Aina kun mahdollista, tämän toiminnon mukaisten hankkeiden olisi tarjottava nuorille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen. Tähän olisi pyrittävä mielekkäillä oppimiskokemuksilla, jotka kannustavat nuoria kansalaisvaikuttamiseen ennen liikkuvuustoimintaan osallistumista, sen aikana ja sen jälkeen. Nuorten liikkuvuushankkeissa nuorille olisi tarjottava myös merkityksellisiä mahdollisuuksia olla aktiivisesti mukana hanketoiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Siten osallistujat saadaan sitoutumaan lujemmin yhteiskunnalliseen toimintaan.¹³⁵ Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Seuraavia kelpoisuusperusteita sovelletaan yksittäisiin nuorisovaihtohankkeisiin. Akkreditointien osalta ks. tämän oppaan asianomainen luku.

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelainen osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. ¹³⁶
------------------------	---

¹³⁵ Resurseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineiston osioista 7 (Nuorten liikkuvuushankkeet) ja 12 (Osallistumisen suunnittelu): <https://participationpool.eu/toolkit/>

¹³⁶ Osallistujaorganisaatioiden on allekirjoitettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle. Liittymislomakkeet olisi toimitettava hakuvaliheessa ja viimeistään allekirjoitettaessa avustussopimusta. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<p>Osallistujaorganisaatio voi olla</p> <ul style="list-style-type: none"> • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin • epävirallinen nuorten ryhmä¹³⁷. <p>Sen on oltava sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan EU:n naapurialueilta (alueet 1–4; ks. "Tukikelpoiset maat" oppaan A-osassa).</p>
Osallistujaorganisaatioiden määrä	<p>Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio).</p> <p>Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteenä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.</p>
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään hakijan sijoittautumismaan kansalliseen toimistoon.
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista • 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. <p>Mahdollinen ylimääräinen hakukierros:</p> <p>Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan.</p> <p>Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 7. toukokuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna elokuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana alkavista hankkeista.</p>
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Liitteet	Hakulomakkeeseen on liitettävä jokaisen hankkeeseen suunnitellun nuorisovaihdon ja valmistelevan vierailun aikataulu.

Nuorisovaihtoa koskevat vähimmäisvaatimukset

¹³⁷ Vähintään neljän 13–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä "epävirallinen nuorten ryhmä" sisältyy "osallistujaorganisaation" määritelmään. Viitattaessa "osallistujaorganisaatioihin" viitauksen katsotaan kattavan myös "epäviralliset nuorten ryhmät".

Toiminnan kesto	5–21 päivää, matkapäivät pois lukien.
Toiminnan tapahtumapaikka tai paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin siihen osallistuvan organisaation (tai organisaatioiden, jos kyse on liikkuvasta toiminnosta) sijaintimaassa. Poikkeus: Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio). ¹³⁸ Toiminta EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa: kaikkien osallistujaorganisaatioiden täytyy olla jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. Toiminta ohjelmaan assosioitumattomien EU:n naapurialueiden kolmansien maiden kanssa: toiminnassa täytyy olla mukana vähintään yksi osallistujaorganisaatio jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta ja yksi osallistujaorganisaatio jostakin ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta EU:n naapurialueilta (alueet 1–4).
Tukikelpoiset osallistujat	13–30-vuotiaat ¹³⁹ nuoret, joiden asuinpaikka on jonkin lähettävän tai vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. Ryhmänvetäjiä ja fasilitaattoreja sekä tukihenkilöitä ei voida pitää toimintaan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista. Heidän on oltava vähintään 18-vuotiaita.
Osallistujamäärä toimintoa kohden ja kansallisten ryhmien kokoonpano	Vähintään 16 ja enintään 60 osallistujaa toimintoa kohden, vähintään 4 osallistujaa ryhmää kohden. Ryhmänvetäjiä ja fasilitaattoreja sekä tukihenkilöitä ei lasketa mukaan osallistujien lukumäärään. Nuorisovaihdoissa, joihin osallistuu vain nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, osallistujien vähimmäismäärä on kymmenen. Vähintään kaksi nuorten ryhmää kahdesta eri maasta. Jokaisella ryhmällä on oltava ainakin yksi ryhmänvetäjä. Enintään kaksi fasilitaattoria toimintaa kohden.
Muut perusteet	Jokaisessa toiminnossa vähintään yhden lähettävistä tai vastaanottavista organisaatioista on oltava hakemuksen vastaanottavan kansallisen toimiston sijaintimaasta.

¹³⁸ Jos useampi organisaatio samasta maasta muodostaa yhden kansallisen ryhmän, kullakin organisaatiolla voi olla oma ryhmänvetäjänsä.

¹³⁹ Huomaat seuraava:

Alaikärajat – osallistujien on ylitettävä vähimmäisikä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.

Yläikärajat – osallistujat eivät saa toiminnon alkamispäivänä ylittää asetettua enimmäisikää.

Valmistelevia vierailuja koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin kyseiseen nuorisovaihtotoimintaan osallistuvan vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. Poikkeus: Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Tukikelpoiset osallistujat	Osallistujaorganisaatioiden edustajat, facilitaattorit, ryhmänvertäjät ja nuoret. ¹⁴⁰

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteytys nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakijan profili, kokemus, toiminta ja nuorten kohderyhmä ovat nuorisoalan kannalta merkityksellisiä. • Hankkeella puututaan yhteen tai useampaan EU:n nuorisodiallogin tai nuorisotavoitteiden painopisteesseen. • Hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Hanke on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeella ja ehdotetulla toiminnalla käsitellään osallistujaorganisaatioiden ja nuorisovaihtohankkeen osallistujien tarpeita. • Hankkeella on mahdollista saada aikaan osallistujien kannalta laadukkaita oppimistuloksia. • Hankkeella on niin sen aikana kuin sen jälkeen todennäköisesti vaikutusta osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin sekä hankkeeseen suoraan osallistuvien organisaatioiden ja henkilöiden ulkopuolisiihin tahoihin paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai Euroopan tai globaalilla tasolla. • Hankkeella saadaan mukaan toimeen uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita.
--	--

¹⁴⁰ Valmisteleviin vierailuihin osallistuvien henkilöiden odotetaan osallistuvan myös varsinaiseen hanketoimintaan.

<p>Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)</p>	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehdotuksessa kuvataan selkeästi ja ymmärrettävästi hankkeen kaikki vaiheet: valmistelu, toiminnan toteutus ja jatkotoimet sekä nuorten osallistuminen toiminnan kaikkiin vaiheisiin. • Osallistujien jakauma maiden ja sukupuolen suhteeseen on tasapainoinen, ja toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa erilaisista lähtökohdista tuleville ja osaamiseltaan erilaisille osallistujille. • Toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. • Ehdotetut oppimismenetelmät, mahdolliset verkkopohjaiset/digitaaliset komponentit mukaan lukien, ovat toiminnan kannalta tarkoitukseenmukaisia. • Reflektointiprosessi ja osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttö on asianmukaista.
<p>Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)</p>	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu on tyydyttävä. • Osallistujien turvallisuuden ja suojeleun varmistamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat riittäviä ja tehokkaita. • Toimintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. • Yhteistyötä ja viestintää osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa koskeva suunnitelma tarjoaa tukikehyksen hankkeen hallinnoinnille. • Hakijan ehdottama tapa arvioda hankkeen eri vaiheita ja tuloksia suhteessa tavoitteisiin on asianmukainen. • Hakijan ehdottama tapa levittää tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella on asianmukainen. • Hankkeeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan sen tulokset kestämään hankkeen elinkaarta pidempään.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä		
Organisointituki	<p>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä osallistujamääärä. Ryhmänvetäjille, fasilitaattoreille ja tukihenkilöille ei voida myöntää organisointitukea.</p>	125 euroa nuorisovaihdon osallistujaa kohden		
		Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen
Matkatuki	<p>Osallistujien, ryhmänvetäjät, tukihenkilöt ja fasilitaattorit mukaan lukien, edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.</p> <p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä matkan pituus ja henkilöiden määrä.</p> <p>Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys¹⁴¹ käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria¹⁴².</p> <p>Kun on kyseessä liikkuva toiminta, hakijan on laskettava yhteen yksittäisten tapahtumapaikkojen väliset etäisyyydet ja valitettava kokonaismatkaa vastaava välimatkakategoria.¹⁴³</p>	10–99 km	56 euroa	28 euroa
		100–499 km	285 euroa	211 euroa
		500–1 999 km	417 euroa	309 euroa
		2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
		3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa
		4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa
		vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa

¹⁴¹ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman väisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

¹⁴² <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

¹⁴³ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva osallistuja osallistuu liikkuvaan toimintaan, joka toteutetaan ensin Roomassa (Italia) ja sitten Ljubljanassa (Slovenia), hakija laskee Madridin ja Rooman väisen etäisyyden (1 365,28 km) ja sitten Rooman ja Ljubljanan väisen etäisyyden (489,75 km) ja laskee nämä etäisyydet yhteen (1 855,03 km). Tämän jälkeen hänen valitsee tämän etäisyyden välimatkakategorian (eli 500–1 999 km) ja laskee EU-avustuksen osallistujan edestakaisesta matkasta Madridista Ljubljanaan (Rooman kautta) aiheutuviin matkakuluihin (275 euroa).

Yksilötuki	<p>Oleskelukustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä vastaanottava maa, toiminnan kesto kutakin osallistujaa, ryhmänvetäjää, tukihenkilöä ja fasilitaattoria (tarvittaessa) kohden, mukaan lukien yksi matkapäivä ennen toimintaa ja yksi matkapäivä sen jälkeen sekä lisäksi enintään neljä matkapäivää osallistujille, ryhmänvetäjille, tukihenkilölle ja fasilitaattoreille, jotka saavat vihreän matkustamisen tukea.</p>	Taulukko A2.1 osallistujaa kohden päivässä
Osallisuustuki	<p>Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Ryhmänvetäjille, fasilitaattoreille ja tukihenkilölle ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.</p>	125 euroa nuorisovaihdon osallistujaa kohden
	<p>Osallisuustuki osallistujille: Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä, ryhmänvetäjät ja fasilitaattorit mukaan luettuina, suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistuja varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista).</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.</p>	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevien vierailujen tuki	<p>Valmistelevan vierailun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien.</p> <p>Rahoitustapa: Yksikkökustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Vastaanottavan organisaation osallistujat pois lukien. Kussakin toiminnossa rahoitusta voi saada enintään kaksi osallistujaa osallistujaorganisaatiota kohden edellyttäen, että toinen osallistujista on nuori henkilö. Lisäksi</p>	680 euroa osallistujaa ja valmistelevaa vierailua kohden.

	rahoitusta voi saada yksi fasilitaattori vierailua kohden. Ehdollinen: Valmistelevan vierailun tarve, tavoitteet ja osallistujat on perusteltava hakulomakkeessa; kansallinen toimisto päätää, hyväksytäänkö se. Tätä ehtoa ei sovelleta akkreditointijärjestelmästä rahoittaviin hankkeisiin.	
Poikkeukselliset kulut	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Osallistujien, myös tukihenkilöiden, ryhmänvetäjien, kouluttajien ja fasilitaattorien, korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiliuokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esim. jos puhtaampien, vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien kulkuneuvojen käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemukseissa tuen tarve; kansallinen toimisto päätää, hyväksytäänkö se.</p> <p>Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa muun kuin vihreän matkustamisen tuen.</p>	<p>Vakuus: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>

Taulukko A2.1 Yksilötuki nuorisovaihtoihin

Yksilötuki (euroa päivässä)	
Itävalta	78
Belgia	78
Bulgaria	45
Kroatia	57
Kypros	63

Tšekki	53
Tanska	81
Viro	48
Suomi	79
Ranska	67
Saksa	71
Kreikka	68
Unkari	60
Islanti	76
Irlanti	73
Italia	69
Latvia	48
Liechtenstein	77
Liettua	49
Luxemburg	77
Malta	57
Alankomaat	69
Pohjois-Makedonia	41
Norja	83
Puola	51
Portugali	57
Romania	46
Serbia	47
Slovakia	48
Slovenia	54
Espanja	58
Ruotsi	72
Turkki	50
Ohjelmaan assosioitumattomat naapurialueiden kolmannet maat	44

NUORISOTYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUVUUSHANKKEET

Tästä toiminnosta¹⁴⁴ organisaatiot voivat saada tukea toteuttaakseen hankkeita, joihin sisältyy oppimiseen liittyvä, nuorisotyöntekijöiden ja heidän organisaationsa ammatillista kehittymistä ja kapasiteetin vahvistamista edistäävää toimintaa.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämä toiminto tukee nuorisotyöntekijöiden ammatillista kehittymistä ja siten laadukkaan nuorisotyön kehittämistä paikallisella, alueellisella, kansallisella, EU:n ja kansainvälisellä tasolla liikkuvuustoiminnassa saatavien epävirallisen ja arkioppimisen kokemusten avulla. Toiminnolla edistetään EU:n nuorisotyöstrategian 2019–2027 tavoitteiden saavuttamista ja erityisesti eurooppalaista nuorisotyöohjelmaa¹⁴⁵ nuorisotyön laadun, innovaatioiden ja tunnustamisen takaamiseksi.

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeilla pyritään erityisesti

- tarjoamaan epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen mahdollisuksia nuorisotyöntekijöiden pedagogista ja ammatillista kehittymistä varten, jotta edistetään laadukasta yksilökohtaista toimintaa sekä nuorisotyöorganisaatioiden ja -järjestelmien kehittymistä
- luomaan nuorisotyöntekijöiden yhteisö, joka voi tukea nuorille tarkoitettujen hankkeiden ja toiminnan laatua EU-ohjelmissa ja niiden ulkopuolella
- kehittämään paikallisia nuorisotyön käytäntöjä ja kehittämään osallistujien ja heidän organisaationsa valmiuksia tehdä laadukasta nuorisotyötä, millä on selvä vaikutus osallistuvien nuorisotyöntekijöiden perustyöhön nuorten kanssa.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisotyöstrategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisotalon yhteistyölle vuonna 2018 annetun neuvoston päätöslauselman¹⁴⁶ perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisotyöstrategiaan sisältyy 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisotyöstrategian keskeisellä osa-alueella "Yhdistäminen" edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. "Sitouttamisen" osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista muun muassa nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodiallogin avulla. "Vaikutusmahdollisuuksien" osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

---

¹⁴⁴ Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistuja EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 25 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistuja ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueilta (alueet 1–4, ks. "Tukikelpoiset maat" oppaan A-osassa).

¹⁴⁵ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma puitteesta eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman perustamiselle: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)).

Lisätietoja eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman toteuttamisesta: www.bonn-process.net

¹⁴⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisotaktiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet¹⁴⁷
- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka^{148,149}
- Oppimiseen liittyvä liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka^{150,151}
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö¹⁵².

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisotaktiaan.

Euroopan unionin nuorisotaktiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

Nuorisotaktiset strategiat

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään edistämään nuorten osallistumista, vahvistamaan epävirallisen ja arkioppimisen laatuja ja kehittämään laadukasta nuorisotyötä. Lisätukea näillä aloilla on saatavilla erityisten teemakohtaisten strategioiden, kuten nuorten osallistumisstrategian, Youthpassin ja eurooppalaisen koulutusstrategian kautta.¹⁵³

TOIMINNAN KUVAUS

Ammattitaitoa kehittävä toiminta

Ammattitaitoa kehittävä toiminta on transnationaalista tai kansainvälistä oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa, jolla tuetaan nuorisotyöntekijöiden ammatillista kehittymistä. Toimintaa voidaan toteuttaa seuraavissa muodoissa:

- **opintovierailut ja erilaiset tehtävät**, kuten työn varjostaminen (job shadowing), nuorisotyöntekijöiden vaihdot ja vertaisoppiminen, nuorisotyöorganisaatioissa ja nuorisotaktialla toimivissa organisaatioissa ulkomaille
- **verkostoituminen ja yhteisöjen muodostaminen** toimintoon osallistuvien ja sen tavoitteita tukevien nuorisotyöntekijöiden keskuudessa
- **koulutukset**, joilla kehitetään osaamista (esimerkiksi olennaisen olemassa olevien osaamismallien perusteella) laadukkaiden nuorisotyön käytäntöjen soveltamiseksi tai innovatiivisten (esimerkiksi digitaaliseen ja älykkääseen nuorisotyöhön¹⁵⁴ liittyvien) menetelmien käsittelemiseksi ja testaamiseksi
- **seminaarit ja työpajat**, joilla tuetaan erityisesti EU:n nuorisotaktiaan ja sen toteuttamista edistävien EU-ohjelmien tavoitteisiin, arvoihin ja painopisteisiin liittyvää tiedon lisäämistä ja parhaiden käytäntöjen jakamista.

Seuraavat toiminnot eivät ole tukikelpoisia nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeiden puitteissa: akateemiset opintomatkat, toiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa tai joita voidaan pitää matkailuna, festivaalit, lomamatkailu, esiintymiskiertueet ja säätömäääräiset kokoukset.

¹⁴⁷ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

¹⁴⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01))

¹⁴⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

¹⁵⁰ <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364>

¹⁵¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>

¹⁵² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>

¹⁵³ Strategioihin voi tutustua seuraavassa osoitteessa: <https://www.salto-youth.net/>

¹⁵⁴ Neuvoston päätelmät älykkäästä nuorisotyöstä: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01))

Käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeisiin voi sisältyä **käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen** täydentävänä toimintana, jolla pyritään lisäämään liikkuvuushankkeen vaikutusta alaan. Tähän kuuluu kaikki toiminta, jolla edistetään eurooppalaista nuorisotyön toimintaohjelmaa¹⁵⁵ nuorisotyön laadun, innovaatioiden ja tunnustamisen takaamiseksi ja annetaan saadut opit ja kehitetyt välineet hankkeisiin osallistuvien ja myös muiden organisaatioiden käyttöön. Täydentävä toiminta tarjoaa kokeneemmille edunsaajille, joilla on runsaasti resursseja, mahdollisuuden testata innovatiivisia menetelmiä ja vastauksia yhteisiin haasteisiin. Toiminta muodostaa eräänlaisen ”eurooppalaisen nuorisotyön laboratorion”, joka perustuu hankkeissa toteutettuihin ja niitä laajemmin vaikuttaviin ammattitaitoja kehittäviin toimenpiteisiin.

Eräitä esimerkkejä ovat välineiden tuottaminen ja käytäntöjen jakaminen nuorisotyöntekijöiden organisaatioiden ja järjestelmien kehittämiseksi, yhteydenpito- ja yhteisöjen muodostamistoiminta sekä innovatiivisten menetelmien käyttöönotto, kuten digiteknologian käyttö nuorisotyössä. Tämä toiminta menee hankkeen normaalien elinkaareen kuuluvia jatkotoimia ja tulosten levittämistoimia pidemmälle, ja täydentävänä toimintaan voi kuulua myös kohdennetumpia ja strategisempia tulosten levittämistoimia.

Käytäntöjen kehittämistä ja niiden levittämistä voidaan toteuttaa transnationaalissa, kansainvälisellä tai kansallisella tasolla.

Valmistelevat vierailut

Valmisteleven vierailujen tarkoituksesta on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä ja luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille. Valmistelevia vierailuja tehdään yhden vastaanottavan organisaation sijaintimaahan ennen ammattitaitoa kehittävän toiminnan alkamista.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Tästä toiminnosta tuettavaan hankkeeseen on sisällyttävä yksi tai useampi ammattitaitoa kehittävä toimenpide. Toimenpiteitä voidaan yhdistellä joustavasti hankkeen tavoitteiden sekä osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden ja osallistuvien nuorisotyöntekijöiden tarpeiden mukaan.

Hankkeen toteuttaa vähintään kaksi organisaatiota. Kaikki mukana olevat organisaatiot on yksilöitää hakuvaiheessa, ja vankka kumppanuus on hankkeen laadukkaan toteutuksen perusedellytys. Jotta mukana olevat organisaatiot hyötyvät osallistumisestaan, hankkeella on oltava merkitystä organisaation työlle, jota se tavanomaisesti tekee nuorten kanssa, ja sen on vastattava näiden tavoitteita ja tarpeita. Osallistuvat organisaatiot toimivat osallistujia ”lähetävinä” ja/tai ”vastaanottavina” eli toimintaan isännöivinä organisaatioina. Yksi organisaatioista toimii myös koordinaattorina ja hakee koko hanketta muiden kumppanien puolesta.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta:

- **Suunnittelu** (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatiminen).
- **Valmistelu** (muun muassa käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa sekä osallistujien kienellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus).
- **Toiminnan toteutus.**
- **Jatkotoimet** (toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

---

¹⁵⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)) ja <https://www.bonn-process.net/>.

Laadukkaalla nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeella on seuraavat ominaisuudet:

- Se vaikuttaa selkeästi osallistuvien nuorisotyöntekijöiden perustyöhön nuorison parissa sekä heidän organisaatioonsa.
- Se perustuu hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja nuorisotyöntekijöiden aktiiviseen osallistumiseen hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee oppimista ja kehittymiskokemusta.
- Toiminta perustuu selvästi määriteltyihin ja erityisesti laatuun, innovointiin ja tunnustamiseen liittyviin nuorisotyöntekijöiden koulutuksellisiin ja ammatillisii kehitystarpeisiin¹⁵⁶, ja siihen liittyy asianmukaisia valinta-, valmistelu- ja jatkotoimenpiteitä.
- Osallistujien epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tulokset tunnustetaan asianmukaisesti ja hanketulokset, kuten mahdolliset menetelmät, materiaalit ja välineet, ovat siirrettävissä, osallistujaorganisaatioiden käytössä ja vaikuttavat nuorisotyöorganisaatioiden kehittymiseen, ja niitä levitetään edelleen laajasti nuorisoalalla.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan Eurooppaa koskevia aiheita ja eurooppalaisia arvoja ja nuorisotyöntekijöille annetaan välineitä ja menetelmiä edistää monimuotoisuuden kunnioittamista ja käsitellä sitä päävittäisessä työssään.
- Toiminnalla edistetään innovatiivisten käytäntöjen ja menettelyjen, kuten digitaalisten nuorisotyötoimintojen, käyttöä sitä silmällä pitäen, että ne voivat toimia kaikenlaista verkossa levitettävä disinformaatiota ja valeutusia ehkäisevänä välineenä.

Oppimisprosessi

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeessa on suunniteltava tuen tarjoamista reflektointiprosessiin ja oppimistulosten tunnistamiseen ja dokumentointiin erityisesti Youthpass-todistuksen avulla, jotta voidaan tukea hankkeen tuotoksien, syntyvien nuorisotyön käytäntöjen, menetelmien ja materiaalien tunnustamista ja vaikuttavuutta nuorisoalalla.

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

Hankkeen suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaikkien tästä toiminnosta tuettavien hankkeiden toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia **Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardejä**. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

---

¹⁵⁶ Eurooppalaiseen koulutusstrategiaan liittyvä asiakirja "ETS Competence Model for Youth Workers to Work Internationally": <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>

- Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet soveltuvat erityisen hyvin nuorisotyöntekijöiden moninaisuustietoisuuden lisäämiseen sekä sellaisten taitojen ja osaamisen parantamiseen, joita tarvitaan niiden osallistujien saamiseksi mukaan käytännön nuorisotyöhön, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Hankkeisiin osallistuvien nuorisotyöntekijöiden mukana olo hankkeen kaikissa vaiheissa edistää huolellista ohjausta koko oppimis- ja kehitysprosessissa ja mahdollistaa tiiviimmän seurannan.
- Kouluttajien ja fasilitaattorien osallistumisella useimpiin toimenpiteisiin varmistetaan osallistujien tarpeisiin rääätälöity tiiviimpi ja mukautettu lähestymistapa.
- Koko hankkeessa olisi tietoisesti edistettävä osallisuutta ja moninaisuutta. Nämä näkökohdat olisi otettava huomioon suunnittelussa, valmistelussa, toteutuksessa ja jatkotoimissa. Erityisen tärkeää on se, miten hanke lisää osallistujaorganisaatioiden kykyä käsitellä osallisuuteen ja moninaisuuteen liittyviä kysymyksiä perustoiminnassaan.
- Toimintamuoto soveltuu myös niiden osallistujien saamiseen mukaan, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Toiminnon tarjoama joustavuus toimenpiteiden muodon (esimerkiksi niiden keston ja tyypin) suhteen mahdollistaa mukautumisen osallistujien tarpeisiin. Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeet soveltuvat myös osallisuuden ja moninaisuuden käsitteilyyn hankkeen aiheena esimerkiksi osallistavien käytäntöjen ja menetelmien vaihtamiseksi.

Ympäristökestävyys

Hankkeella olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Se olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisen esimerkiksi sisällyyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätys sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönnottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laataa. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Digitaaliin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologioiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin.

Kansalliset toimistot tarjoavat koulutus- ja yhteistyötoimintansa puitteissa nuorisotyöntekijöille ja nuorisojohtajille monenlaisia koulutusmahdollisuuksia muun muassa siitä, miten voidaan tukea digitaalista muutosta nuorisoalalla. Koulutustarjonta julkaistaan eurooppalaisessa koulutuskalenterissa (European Training Calendar) seuraavassa osoitteessa: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/>. Inspiraatiota löytyy myös SALTO-resurssikeskuksen sivulta "Tools": <https://www.salto-youth.net/tools/>.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmasta tuetaan nuorten osallistumisen kaikkia ulottuvuuksia. Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeiden olisi vahvistettava osallistujien osallistumistaitoja, sosiaalisia ja kulttuurivälistä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa sekä heidän ammatillista osaamistaan nuorten osallistumisen tukemiseksi. Aina kun mahdollista, hankkeiden olisi tarjottava nuorisotyöntekijöille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen. Niihin olisi sisällyttävä myös osallistava ulottuvuus, joka tarjoaa nuorisotyöntekijöille merkityksellisiä mahdollisuuksia olla aktiivisesti mukana hanketoiminnan suunnittelussa ja

toteuttamisessa.¹⁵⁷ Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuden sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden tunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. ¹⁵⁸
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<p>Osallistujaorganisaatio voi olla</p> <ul style="list-style-type: none"> • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin • nuorten ryhmä, joka toimii nuorisotyössä, mutta ei välttämättä nuorisorganisaation yhteydessä (eli epävirallinen nuorten ryhmä¹⁵⁹). <p>Sen on oltava sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan EU:n naapurialueilta (alueet 1–4; ks. "Tukikelpoiset maat" oppaan A-osassa).</p>
Osallistujaorganisaatioiden määrä	<p>Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettilä ja yksi vastaanottava organisaatio).</p> <p>Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.</p>
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, jossa hakijaorganisaatio sijaitsee.

¹⁵⁷ RESURSSEJA JA INNOITUSTA LÖYTYY SALTO PI -RESURSIKESKUKSEN LAATIMAN NUORTEN OSALLISTUMISTA KOSKEVAN VÄLINEISTÖN OSIOSTA 12 (OSALLISTUMISEN SUUNNITTELU), JONKA TAVOITTEENA ON TARJOTA NUORISOTÖNTEKIJÖILLE TIETOJA, SUOSITUKSIA, VÄLINEITÄ JA KÄYTÄNNÖN OHJEITA JA POHDITTAVAA SIITÄ, MITEN NUORTEN OSALLISTUMISTA VOIDAA EDISTÄÄ: <https://participationpool.eu/toolkit/>

¹⁵⁸ Osallistujaorganisaatioiden on allekirjoitettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle. Liittymislomakkeet olisi toimitettava hakuviheessa ja viimeistään allekirjoitettaessa avustussopimusta. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

¹⁵⁹ Vähintään neljän 13–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa.

	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista • 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. <p>Milloin hakemus jätetään?</p> <p>Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan.</p> <p>Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 7. toukokuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna elokuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana alkavista hankkeista.</p>
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Liitteet	<p>Kuhunkin hankkeeseen on sisällytävä vähintään yksi ammattitaitoa kehittävä toimenpide.</p> <p>Hakulomakkeeseen on liitettävä kaikkien hankkeeseen suunniteltujen ammattitaitoja kehittävän toiminnan, valmistelevien vierailujen sekä käytäntöjen kehittämisen ja niiden levittämisen aikataulu.</p>

Ammattitaitoa kehittävää toimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan kesto	2–60 päivää, matkapäivät pois lukien. Minimiajan täytyy olla 2 peräkkäistä päivää.
Toiminnan tapahtumapaikka tai paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin siihen osallistuvan organisaation (tai organisaatioiden, jos kyse on liikkuvasta toiminnosta) sijaintimaassa. Poikkeus: Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana on oltava vähintään kaksi organisaatiota eri maista (vähintään yksi lähettävä ja yksi vastaanottava organisaatio). Toiminta EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa: kaikkien osallistujaorganisaatioiden täytyy olla jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. Toiminta ohjelmaan assosioitumattomien EU:n naapurialueiden kolmansien maiden kanssa: toiminnassa täytyy olla mukana vähintään yksi osallistujaorganisaatio jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta ja yksi osallistujaorganisaatio jostakin ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta EU:n naapurialueilta (alueet 1–4).
Tukikelpoiset osallistujat	Ei ikärajoja. Osallistujien on asuttava lähettävän tai vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. Kouluttajia, tukihenkilöitä ja fasilitaattoreja ei voida pitää toimintaan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista.
Osallistujamäärä	Osallistujien määrä: Enintään 50 osallistujaa jokaista hankkeessa suunniteltua toimenpidettä kohden. Kouluttajia, tukihenkilöitä ja fasilitaattoreja ei lasketa mukaan osallistujien lukumäärään. Kussakin toiminnossa on oltava mukana osallistujia vastaanottavan organisaation maasta.
Muut perusteet	Jokaisessa toiminnossa vähintään yhden lähettävistä tai vastaanottavista organisaatioista on oltava hakemuksen vastaanottavan kansallisen toimiston sijaintimaasta.

Valmistelevia vierailuja koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan tapahtumapaikka tai paikat	Toiminnan on tapahduttava jonkin kyseiseen ammattitaitoa kehittävään toimintaan osallistuvan vastaanottavan organisaation sijaintimaassa. Poikkeus: Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Tukikelpoiset osallistujat	Osallistujaorganisaatioiden edustajat, kouluttajat ja fasilitaattorit. ¹⁶⁰

¹⁶⁰ Valmisteleviin vierailuihin osallistuvien henkilöiden odotetaan osallistuvan myös varsinaiseen hanketoimintaan.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteytä nollasta sataan jäljempänä esitetyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnyssarvet:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakijan profili, kokemus ja toiminta ovat merkityksellisiä nuorisotyön kannalta. • Hankkeella puututaan yhteen tai useampaan EU:n nuorisodiallogin tai nuorisotavoitteiden painopisteesseen. • Hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeella ja ehdotetuilla toimenpiteillä vastataan osallistuvien nuorisöntekijöiden ja nuorisotyöorganisaatioiden kehitystarpeisiin. • Hankkeella on mahdollista<ul style="list-style-type: none"> ○ vahvistaa tai muuttaa osallistujaorganisaatioiden käytäntöjä nuorisotyön laadun, innovatiivisuuden ja tunnustamisen osalta sekä niiden toiminta-alaa paikallisesta globaaliiin tilanteen mukaan ○ saada aikaan osallistuvien nuorisöntekijöiden kannalta laadukkaita oppimistuloksia ○ saada mukaan nuorisotyötä osallistujaorganisaatioissa tekeviä osallistujia sekä organisaatioita, jotka tekevät konkreettista nuorisotyötä ja työskentelevät säännöllisesti nuorten kanssa paikallistasolla ○ vaikuttaa osallistuviin nuorisöntekijöihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen ○ vaikuttaa paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU:n tai globaalilla tasolla myös sellaisiin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka eivät suoraan osallistu hankkeeseen. • Ehdotettu käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen edistää nuorisöntekijöiden toimintaympäristön kehittämistä (tapaukseen mukaan). • Hankkeella saadaan toimintoon mukaan uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita.
--	--

	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehdotuksesta käy ilmi tunnistettujen tarpeiden, hankkeen tavoitteiden, osallistujaprofiilien ja ehdotetun toiminnan keskinäinen johdonmukaisuus. • Ehdotuksessa kuvataan selkeästi ja vakuuttavasti hankkeen kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus ja jatkotoimet) ja osallistujien aktiivinen osallistuminen kaikissa vaiheissa. • Osallistujien jakauma maiden ja sukupuolen suhteeseen on tasapainoinen. • Toimenpiteet, joilla nuorisotyöntekijät valitaan, ovat tarkoitukseenmukaiset ja linjassa oikeusperustassa olevan nuorisotyöntekijän määritelmän kanssa. • Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa erilaisista lähtökohdista tuleville ja osaamiseltaan erilaisille osallistujille. • Toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. • Ehdotetut oppimismenetelmät, mukaan lukien digitaiset välineet / virtuaaliset komponentit, ovat toiminnan kannalta tarkoitukseenmukaisia. • Tukitoimenpiteet reflektointiprosessia ja osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia varten sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttö ovat asianmukaisia. • Käytäntöjen kehittämistä ja niiden levittämistä varten ehdotetut välineet ja toimintatavat ovat tarkoitukseenmukaisia, kopioitavissa ja voivat innoittaa muita organisaatioita (tapaukseen mukaan).
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu on tyydyttävä. • Osallistujien turvallisuuden ja suojeleun varmistamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat riittäviä ja tehokkaita. • Toimintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. • Yhteistyötä ja viestintää ryhmiin kuuluvien osallistujien, osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa koskeva suunnitelma tarjoaa tukikehyksen hankkeen hallinnoinnille. • Hakijan ehdottama tapa arvioida hankkeen eri vaiheita ja tuloksia suhteessa tavoiteisiin on asianmukainen. • Hakijan ehdottama tapa levittää tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella on asianmukainen. • Hankkeeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan sen tulokset kestämään hankkeen elinkaarta pidempään.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä		
Organisointituki	<p>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä osallistujamäärä. Tukihenkilölle, koulutajille ja fasilitaattoreille ei voida myöntää organisointitukea.</p>	125 euroa ammattitaitoa kehittävän toiminnan osallistuja kohden.		
Matkatuki	<p>Osallistujien, koulutajat, tukihenkilöt ja fasilitaattorit mukaan lukien, edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.</p> <p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästösillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä matkan pituus ja henkilöiden määrä.</p> <p>Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys¹⁶¹ käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria¹⁶².</p> <p>Kun on kyseessä liikkuva toiminta, hakijan on laskettava yhteen yksittäisten tapahtumapaikkojen väliset etäisydet ja valittava kokonaismatka vastaava välimatkakategorian¹⁶³</p>	Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen
		10–99 km	56 euroa	28 euroa
		100–499 km	285 euroa	211 euroa
		500–1 999 km	417 euroa	309 euroa
		2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
		3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa
		4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa
		vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa

¹⁶¹ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman väisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

¹⁶² <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

¹⁶³ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva osallistuja osallistuu liikkuvaan toimintaan, joka toteutetaan ensin Roomassa (Italia) ja sitten Ljubljanassa (Slovenia), hakija laskee Madridin ja Rooman väisen etäisyyden (1 365,28 km) ja sitten Rooman ja Ljubljanan väisen etäisyyden (489,75 km) ja laskee nämä etäisyydet yhteen (1 855,03 km). Tämän jälkeen hänen valitsee tämän etäisyyden välimatkakategorian (eli 500–1 999 km) ja laskee EU-avustuksen osallistujan edestakaisesta matkasta Madridista Ljubljanaan (Rooman kautta) aiheutuviin matkakuluihin (275 euroa).

Yksilötuki	<p>Oleskelukustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä vastaanottava maa, oleskelun kesto kutakin osallistujaa, tukihenkilöä, kouluttajaa ja fasilitaattoria (tarvittaessa) kohden, mukaan lukien yksi matkapäivä ennen toimintaa ja yksi matkapäivä sen jälkeen sekä lisäksi enintään neljä matkapäivää osallistujille, kouluttajille, fasilitaattoreille ja tukihenkilöille, jotka saavat vihreän matkustamisen tukea.</p>	<p>Taulukko A2.2 osallistujaa kohden päivässä. Tätä taulukkoa sovelletaan myös kouluttajiin, fasilitaattoreihin ja tukihenkilöihin.</p> <p>Enintään 1 100 euroa osallistujaa, kouluttajaa, fasilitaattoria ja tukihenkilöä kohden.</p>
Osallisuustuki	<p>Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Kouluttajille, tukihenkilöille ja fasilitaattoreille ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.</p>	<p>125 euroa osallistujaa kohden</p>
Osallisuustuki	<p>Osallisuustuki osallistujille: Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä sekä kouluttajiin ja fasilitaattoreihin suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötykeä koskevista kululuokista).</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemukseissa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se.</p>	<p>100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>
Valmistelevien vierailujen tuki	<p>Valmistelevan vierailun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Vastaanottavan organisaation osallistujat pois lukien. Rahoitusta voi saada enintään kaksi osallistujaa osallistujaorganisaatiota kohden kussakin toiminnassa. Lisäksi voidaan rahoittaa jokaisesta osallistujaorganisaatiosta yhden fasilitaattorin/kouluttajan osallistuminen kutakin</p>	<p>680 euroa osallistujaa ja valmistelevaa vierailua kohden.</p>

	<p>valmistelevaa vieraileua kohden. Ehdollinen: Valmistelevan vieraileun tarve, tavoitteet ja osallistujat on perusteltava hakulomakkeessa; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se. Tätä ehtoa ei sovelleta akkreditointijärjestelmästä rahoitettaviin hankkeisiin.</p>	
Käytäntöjen kehittäminen ja niiden levittäminen	<p>Kustannukset, jotka liittyvät täydentävän toiminnan toteuttamiseen.</p> <p>Välilliset kustannukset: Tukikelpoisina välillisinä kustannuksina hyväksytään kiinteämääräinen summa, joka on korkeintaan 7 prosenttia täydentävän toiminnan tukikelpoisista välittömistä kustannuksista ja jonka oletetaan kattavan täydentävästä toiminnasta aiheutuvat edunsaajan yleiset hallintokustannukset (esimerkiksi sähkö- tai internetlaskut, tilakustannukset ja vakinaisesta henkilöstöstä aiheutuvat kustannukset).</p> <p>Rahoitustapa: Välittömistä kustannuksista todelliset kustannukset ja välillisistä kustannuksista kiinteä määrä.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava tarve ja tavoitteet, ja kansallisen toimiston on hyväksyttävä ne. Tähän toimintaan voidaan kohdentaa enintään 10 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.</p>	Enintään 80 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
Poikkeukselliset kulut	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Osallistujien, tukihenkilöiden, kouluttajien ja fasilitaattorien korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esim. jos puhtaampien, vähemmän hiiliidioksipäästöjä aiheuttavien kuljetusvälineiden käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemukseissa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin</p>	<p>Vakuus: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>

	perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa muun kuin vihreän matkustamisen tuen.	
--	---	--

Taulukko A2.2 Yksilötuki ammattitaitoa kehittävään toimintaan

	Yksilötuki (euroa päivässä)
Itävalta	84
Belgia	88
Bulgaria	60
Kroatia	75
Kypros	81
Tšekki	65
Tanska	95
Viro	76
Suomi	93
Ranska	85
Saksa	77
Kreikka	80
Unkari	77
Islanti	99
Irlanti	91
Italia	85
Latvia	66
Liechtenstein	84
Liettua	65
Luxemburg	84
Malta	77
Alankomaat	92
Pohjois-Makedonia	57
Norja	94
Puola	68
Portugali	78
Romania	64
Serbia	59
Slovakia	67

Slovenia	78
Espanja	81
Ruotsi	87
Turkki	68
Ohjelmaan assosioitumattomat naapurialueiden kolmannet maat	62

NUORTEN OSALLISTUMISHANKKEET

Tämä toiminto¹⁶⁴ tukee virallisen koulutuksen ulkopuolistaa toimintaa, jolla kannustetaan, edistetään ja helpotetaan nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla.

TOIMINNON TAVOITTEET

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan nuorisolähtöisiä paikallisia, kansallisia, transnationaalisia ja kansainvälistä osallistumista edistäviä hankkeita, joilla kannustetaan nuoria osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa ja pyritään yhteen tai useampiin seuraavista tavoitteista:

- Annetaan nuorille tilaisuuksia sitoutua ja oppia osallistumaan kansalaisyhteiskuntaan tarjoamalla heille osallistumisväylää heidän päivittäisessä elämässään, mutta myös yhteiskunnallisessa toiminnassa, ja pyrkimällä kaikenlaisista lähtökohdista tulevien nuorten ja erityisesti nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, mielekkäaseen osallistumiseen kansalaistoimintaan, talouteen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja poliitikkaan.
- Lisätään nuorten tietoisuutta yhteisistä eurooppalaisista arvoista ja perusoikeuksista ja edistetään Euroopan yhdentymisprosessia muun muassa edistämällä yhden tai useaman EU:n nuorisotavoitteen saavuttamista.
- Kehitetään nuorten digiosaamista ja medialukutaitoa (erityisesti kriittistä ajattelua sekä tietojen arvionti- ja työstämiskykyä), jotta parannetaan nuorten kykyä vastustaa disinformaatiota, väärää tietoa ja propagandaa sekä heidän valmiuksiaan osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan.
- Tuodaan yhteen nuoria ja paikallisen, alueellisen, kansallisen ja transnationaalisen tason päättäjiä ja/tai edistetään EU:n nuorisodialogia.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisotategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisotalon yhteistyölle vuonna 2018 annetun neuvoston päätöslauselman¹⁶⁵ perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisotategiaan sisältyy 11 eurooppalaisista nuorisotavoitteista, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisotategian keskeisellä osa-alueella "Yhdistäminen" edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. "Sitouttamisen" osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista muun muassa nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodiallogin avulla. "Vaikutusmahdollisuuksien" osa-alueella

¹⁶⁴ Tämän toiminnon määrärahoista suurin osa osoitetaan sellaisen transnationaalisen toiminnan tukemiseen, jossa on mukana organisaatioita ja osallistuja EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Enintään 25 prosentilla toimintoon varatuista määrärahoista voidaan kuitenkin rahoittaa kansainvälistä liikkuvuustoimintaa, johon osallistuu organisaatioita ja osallistujia ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista EU:n naapurialueelta (alueet 1–4, ks. "Tukikelpoiset maat" oppaan A-osassa).

¹⁶⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL

strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisostategiasta, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet¹⁶⁶
- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka^{167,168}
- Oppimiseen liittyvä liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka^{169,170}
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö¹⁷¹.

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisostategiaan.

Euroopan unionin nuorisostategiaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

Nuorisalan teemakohtaiset strategiat

Erasmus+ -ohjelmalla pyritään edistämään nuorten osallistumista, vahvistamaan epävirallisen ja arkioppimisen laata ja kehittämään laadukasta nuorisotyötä. Lisätukea näillä aloilla on saatavilla erityisten teemakohtaisten strategioiden, kuten nuorten osallistumisstrategian, Youthpassin ja eurooppalaisen koulutusstrategian kautta.¹⁷²

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorten osallistumishankkeet ovat epäviralliseen oppimiseen liittyviä hankkeita, joissa keskitytään nuorten aktiiviseen osallistumiseen. Tällaisella toiminnalla pyritään antamaan nuorille mahdollisuksia kokemusten vaihtoon, yhteistyöhön sekä kulttuuri- ja kansalaistoimintaan. Tuetun toiminnan olisi autettava osallistujia vahvistamaan henkilökohtaisia, sosiaalisia ja kansalaistaitoja sekä digiosaamista ja tulemaan aktiivisiksi Euroopan kansalaisiksi.

Tämä toiminto tukee nuorten vaihtoehtoisten, innovatiivisten, älykkäiden ja digitaalisten osallistumismuotojen käyttöä, kuten nuorten osallistumisen laajentamista useille eri aloille ja useisiin eri tiloihin (esimerkiksi terveydenhuoltopalveluihin ja liikunta- ja urheilutiloihin riippumatta siitä, ovatko ne julkisen vai yksityisen sektorin hoitamia), ja avataan näin väylä kaikenlaisista lähtökohdista tulevien nuorten osallistumiselle.

Nuorten osallistumishankkeita voidaan käyttää vuoropuhelujen ja keskustelujen järjestämiseksi nuorten ja päättäjien välillä, jotta edistetään nuorten aktiivista osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan Euroopassa. Niiden ansiosta nuorilla on mahdollisuus (laatimalla kannanottoja, ehdotuksia ja suosituksia) ilmaista oma näkemyksensä erityisesti siitä, millaista nuorisopolitiikkaa Euroopassa pitäisi suunnitella ja harjoittaa. Nuorten osallistumishankkeita voidaan toteuttaa myös

¹⁶⁶ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

¹⁶⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01))

¹⁶⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

¹⁶⁹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364>

¹⁷⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>

¹⁷¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>

¹⁷² Strategioihin voi tutustua seuraavassa osoitteessa: Nuorten osallistumisstrategia: <https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/> Youthpass: <https://www.youthpass.eu/de/> SALTO-YOUTH - What is Youthpass? / ETS: <https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/>

kansalainoiminnan ja nuorten aktivismin muodossa, jolloin nuoret voivat eri tavoin lisätä tietoisuutta itselleen tärkeistä ja muutosta edellyttävistäasioista.

Nuorten osallistumishankkeet voivat olla joko transnationaalisia (jolloin ne toteutetaan yhdessä tai useammassa osallistujamaassa ja niissä on mukana epävirallisia nuorten ryhmiä ja/tai organisaatioita useista osallistujamaista) tai kansallisia (jolloin ne toteutetaan paikallisella, alueellisella tai kansallisella tasolla ja niihin osallistuu epävirallisia nuorten ryhmiä ja/tai organisaatioita vain yhdestä osallistujamaasta). Kansalliset nuorten osallistumishankkeet soveltuvat erityisen hyvin ideoiden testaamiseen paikallistasolla sekä välineeksi, jolla seurataan aiempia aloitteita ja autetaan laajentamaan ja kehittämään edelleen menestyksellisiä ideoita.

Kaikissa nuorten osallistumishankkeissa – riippumatta siitä, millä tasolla ne toteutetaan – on oltava osoitettu eurooppalainen ulottuvuus ja/tai niiden on tuotettava eurooppalaista lisäarvoa, ja jokaisen yksittäisen tuetun toiminnan on edistettävä selkeästi toiminnon yhden tai useaman edellä luetellun tavoitteen saavuttamista.

Tuettu toiminta voi käsittää muun muassa seuraavia (tai niiden yhdistelmiä): työpajat, keskustelut, roolipelit, simulaatiot, digitaalisten välineiden (esimerkiksi digitaalisten demokratian välineiden) käyttö, tiedotuskampanjat, koulutustilaisuudet, kokoukset ja muu verkossa tai sen ulkopuolella tapahtuva vuorovaikutus nuorten ja päättäjien välillä, kuulemiset ja tiedotus- ja/tai kulttuuritapahtumat.

Eräitä esimerkkejä hankkeessa mahdollisesti toteutettavasta toiminnasta ovat seuraavat:

- kasvokkain tai verkossa toteutettavat työpajat ja/tai kokoukset, seminaarit tai muut paikallisella, alueellisella, kansallisella tai transnationaalilla tasolla toteutettavat tapahtumat/prosessit, jotka mahdollistavat tiedotuksen, keskustelun ja nuorten aktiivisen osallistumisen; käsittelyt kysymykset liittyvät nuorten päivittäiseen elämään aktiivisina Euroopan kansalaisina ja ihannetapauksessa sisältävät vuorovaikutusta päättäjien ja muiden sidosryhmien kanssa, joita asia koskee, johtavat tällaiseen vuorovaikutukseen tai muodostavat osan sen jatkotoimista
- nuorten kuulemiset, joissa yksilöidään heidän kannaltaan erityisen merkittäviä aiheita/kysymyksiä (paikallisessa, alueellisessa, kansallisessa tai transnationaalissa kontekstissa) sekä tarpeita, jotka liittyvät osallistumiseen tällaisten aiheiden/kysymysten käsittelyyn
- tiedotuskampanjat, joilla kannustetaan nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, kuten tiedotus- ja/tai kulttuuritapahtumat, jotka liittyvät tiettyihin nuorille tärkeisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin
- avoimien, turvallisten ja kaikkien nuorten käytettävissä olevien virtuaalisten ja/tai fyysisien tilojen saatavuuden helpottaminen, jotta tarjotaan tehokkaita mahdollisuksia oppia osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja demokraattisiin prosesseihin
- simulaatiot demokraattisten instituutioiden toiminnasta ja tällaisissa instituutioissa toimivien päättäjien rooleista.

Nuorten osallistumishankkeessa toteutettavaan toimintaan on erittäin suositeltavaa sisällyttää digitaalisia toimintamuotoja (esimerkiksi webinaareja, hackathon-tapahtumia ja erilaisia sähköisen osallistumisen välineitä) ja/tai koulutusta digitaalisten demokratian välineiden käytöstä aina, kun se on tarkoituksemukaista.

Hankkeen olisi koostuttava monesta erilaisesta hanketoiminnasta, jotka yhdessä edistävät suunniteltujen tavoitteiden saavuttamista.

Toiminta olisi rahoitettava pääasiassa kululuokasta ”hankehallinto”, mikä tarkoittaa kuukausittaista yksikkökorvausta. Hanketoimintaan sisältyy tavanomaisesti hankkeen hallinnointia käsittelyiä kokouksia sekä hankkeen jatkuva perustoiminta. **Hanketoiminta voi olla digitaalista ja/tai fyysisä, ja siihen voivat osallistua ne nuoret, jotka ovat suoraan mukana hankkeessa.**

Hankkeeseen voi sisältyä myös yksi tai useampi nuorten osallistumistapahtuma.

Käsitteellä ”nuorten osallistumistapahtuma” tarkoitetaan tapahtumia, jotka ovat olennaisia hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Niillä voidaan tuoda esiin hankkeen välitavoitteita, ja niiden olisi erotuttava selkeästi käynnissä olevasta hanketoiminnasta joko sisällöltään, kooltaan tai osallistujaprofiiltaan. Nuorten osallistumistapahtuma on fyysinen tapahtuma, johon kuuluu nuorten ja tapauksen mukaan myös muiden osallistujien fyysinen läsnäolo. Nuorten osallistumistapahtumaan voivat osallistua yleiseen hanketoimintaan välittömästi osallistuvien epävirallisten nuorten ryhmien tai edunsaajaorganisaatioiden jäsenten lisäksi myös laajempi nuoriso ja/tai päättäjät. Tapahtuman keston olisi vastattava suunniteltua toimintaa ja odotettuja tuloksia, ja tapahtumat voivat olla sekä hyvin lyhyitä (tunteja) että pidempikertoisia. Nuorten osallistumistapahtumien järjestämiseen on saatavilla erityistä tukea tapahtumakohtaisesti kutakin osallistujaa kohden riippumatta tapahtuman kestosta.

Nuorten osallistumishankkeet, joihin sisältyy fyysisistä hanketoimintaa, tai fyysiset nuorten osallistumistapahtumat, jotka edellyttävät osallistujilta matkustamista asuinpaikkansa ulkopuolella olevalle tapahtumapaikalle, voivat hakea liikkuvuutta varten lisärahoitusta, joka koostuu matka- ja oleskelutuesta. Liikkuvuus nuorten osallistumishankkeissa voi olla niin kansallista kuin kansainvälistä, mutta sen olisi aina tuettava hankehallintokustannusten kautta rahoitettua hanketoimintaa tai nuorten osallistumistapahtumaa (rahoituslähteenä nuorten osallistumistapahtumien tuki).

Tästä toiminnosta ei voida tukea seuraavan tyypistä toimintaa: organisaatioiden tai niiden verkostojen sääntömääräiset kokoukset, **puoluepoliittisten tapahtumien järjestäminen**, fyysinen infrastrukturi (esimerkiksi rakennusten rakentamisesta/hankinnasta ja niiden pysyvästä varustelusta aiheutuvat kustannukset).

Esimerkkejä hankkeista, joissa on vahva osallistumisulottuvuus (esimerkit eivät koske vain nuorten osallistumishankkeita), ja asiaankuuluvista parhaista käytännöistä on nuorten osallistumista koskevassa välineistössä¹⁷³.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Tästä toiminnosta tuettavaan hankkeeseen olisi sisällyttävä yksi tai useampia edellä kuvatuista tekijöistä. Kyseisiä tekijöitä voidaan yhdistellä joustavasti hankkeen tavoitteiden sekä osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden ja osallistujien tarpeiden mukaan.

Hankkeen toteuttaa yksi tai useampi epävirallinen nuorten ryhmä, yksi tai useampi organisaatio tai niiden yhdistelmä. Epävirallinen nuorten ryhmä (tai ryhmät) ja/tai osallistujaorganisaatior on yksilöitvä hakuvaiheessa. Muita nuoria voi olla mukana hankkeessa osallistujina joissakin toimintamuodoissa tai osana toiminnan kohderyhmää. Jos mukana on vain yksi epävirallinen nuorten ryhmä, yksi ryhmän jäsenistä tekee hakemuksen ryhmän puolesta. Jos mukana on useita ryhmiä tai organisaatioita, yksi niistä toimii koordinaattorina ja hakee koko hanketta muiden kumppanien puolesta.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemusta (”nuorten nuorille suunnittelema toiminta”). Nuorten osallistumista koskeva välineistö (Youth Participation Toolkit) voi tarjota käytännön ideoita ja ohjeita nuorten osallistumisen lisäämiseksi.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, työohjelman ja toiminta-aikataulun laatinen).
- Valmistelu (muun muassa käytännön järjestelyt, sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa, suunnitellun toiminnan kohderyhmän tai -ryhmien vahvistaminen sekä osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus).
- Toiminnan toteutus.

Jatkotoimet (toiminnan arviointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen). Jokaisessa hankkeessa olisi osana jatkotoimivaihetta suunniteltava nuorille osallistujille annettavaa palautetta hankkeen

¹⁷³ <https://participationpool.eu/toolkit/>

tuotoksista, muun muassa siitä, miten näistä tuotoksista on ilmoitettu muille merkityksellisille sidosryhmille ja/tai miten nämä ovat käyttäneet tuotoksia. **EU:n nuorisodialogi**

EU:n nuorisodialogin¹⁷⁴ yhteydessä yksilöidyt aiheet ja painopisteet voivat toimia inspiraation lähteenä nuorten osallistumishankkeille kaikilla tasoilla. Myös EU:n nuorisodialogissa laaditut EU:n nuorisotavoitteet voivat toimia vastaanava inspiraation lähteenä. Niissä yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä ja tuodaan esiin haasteita. Lisäksi onnistuneiden nuorten osallistumishankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää EU:n nuorisodialogin myöhemmissä vaiheissa.

Oppimisprosessi

Nuorten osallistumishankkeessa on suunniteltava tuen tarjoamista kaikkien osallistujien (eli myös muiden kuin hanketta toteuttavien epävirallisten nuorten ryhmien ja/tai hankkeen valmisteluun ja toteuttamiseen aktiivisesti osallistuvien nuorten) reflektointiprosessiin ja yksilöllisten oppimistulosten tunnistamiseen ja dokumentointiin erityisesti Youthpass-todistuksen avulla.

Osallistujien suojele ja turvallisuus

Hankkeen suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelesta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

Yhteisöjen muodostaminen

Yhteisöjen muodostamistoiminnan sisällyttäminen nuorten osallistumishankkeisiin on erittäin suositeltavaa. Tällaista toimintaa olisi mahdollisuksien mukaan pyrittävä jatkamaan tuettujen hankkeiden päättytyä siten, että niistä tulee itseään ylläpitäviä.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit

Kaiken tästä toiminnosta tuettavan toiminnan toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia **Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardejä**. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. **Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatustandardit** ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Hakijoiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon.

Nuorten osallistumishankkeet soveltuват erityisen hyvin sellaisten nuorten osallistamiseen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia:

---

¹⁷⁴ https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_fi

- Nuorten osallistumishankkeet on suunniteltu ruohonjuuritason toimintamuodoksi, jonka muuttujat (kesto, osallistujamäärä, kansalliset/transnationaaliset toiminnot) ovat hyvin joustavia ja helposti mukautettavissa sellaisten nuorten erityistarpeisiin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.
- Nuorten osallistumishankkeita toteuttavien epävirallisten nuorten ryhmien tukena voi olla **ohjaaja**¹⁷⁵. Ohjaajan palvelut voivat olla erityisen merkittäviä ja hyödyllisiä tukemaan nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, hankkeiden laatimisessa ja toteuttamisessa.
- Toiminnon tavoitteita ovat mahdollisuksien tarjoaminen nuorille, jotta nämä voivat oppia osallistumaan kansalaisyhteiskunnan toimintaan, sekä digitaalisen ja medialukutaidon parantaminen. Näihin tavoitteisiin tähtäävät hankkeet voivat olla erityisen hyödyllisiä auttaessa nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, voittamaan mahdollisesti kohtaamiaan haasteita.

Nuorten osallistumishankkeet soveltuvat myös erityisen hyvin yhteiskunnallista osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan temaatiseen työhön esimerkiksi stereotypioiden torjumisen tukemiseksi sekä ymmärryksen, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi.

Ympäristökestävyys

Hankkeella olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. Se olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällytämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätyks sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos nuorisoalalla

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laatua. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitalitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaan digitaaliin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologioiden käyttö voidaan ottaa käyttöön fyysisissä tapahtumissa tai oppimiseen liittyvissä liikkuvuustoiminoissa, kun taas puhtaasti virtuaaliset komponentit tulisi rahoittaa hankehallinnon kustannuksista. Asianmukaisesti perusteltuihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat sellaisten nuorten osallistamisesta, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, voidaan hakea tukea kululuokasta ”osallisuustuki osallistujille”.

Kansalliset toimistot tarjoavat koulutus- ja yhteistyötoimintansa puitteissa nuorisotyöntekijöille ja nuorisojohajille monenlaisia koulutusmahdollisuksia muun muassa siitä, miten voidaan tukea digitaalista muutosta nuorisoalalla. Koulutustarjonta julkaistaan eurooppalaisessa koulutuskalenterissa (European Training Calendar) seuraavassa osoitteessa: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/>. Inspiraatiota löytyy myös SALTO-resurssikeskuksen sivulta ”Tools”: <https://www.salto-youth.net/tools/>.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

---

¹⁷⁵ Epäviralliset nuorten ryhmät voivat käyttää yhtä tai useampaa ohjaajaa hankkeen aikana tarpeidensa mukaan.

Erasmus+ -ohjelmasta tuetaan nuorten osallistumisen kaikkia ulottuvuuksia. Nuorten osallistumishankkeiden olisi vahvistettava nuorten osallistumis- ja kansalaistaitoja, sosiaalisia ja kulttuurienvälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Tuettavan toiminnan olisi tarjottava nuorille mahdollisuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päättösten tekemiseen sellaisten oppimiskokemusten kautta, jotka ovat mielekkäitä niin nuorille kuin kaikille prosessissa mukana oleville. Hankkeilla voidaan tukea myös nuorisotyöntekijöitä, päättäjiä ja muita ammattiryhmiä, jotka työllään lisäävät ymmärrystä ja osaamista siitä, miten nuorten osallistumiseen voidaan tarjota tilaisuuksia, tiloja, keinoja ja tukea. Hankkeisiin olisi sisällytettävä myös osallistumisulottuvuus, eli nuoria olisi kannustettava ja tuettava hanketoiminnan suunnittelun ja toteuttamisen vetämiseen ja/tai siihen osallistumiseen. Siten osallistujat saadaan sitoutumaan lujemmin yhteiskunnalliseen toimintaan.¹⁷⁶ Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisarvon sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden tunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. ¹⁷⁷
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<p>Osallistujaorganisaatio voi olla</p> <ul style="list-style-type: none"> • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin • epävirallinen nuorten ryhmä¹⁷⁸. <p>Sen on oltava sijoittautunut EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan EU:n naapurialueilta (alueet 1–4; ks. "Tukikelpoiset maat" oppaan A-osassa).</p>
Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili	<ul style="list-style-type: none"> • Kansalliset nuorten osallistumishankkeet: mukana on oltava vähintään yksi osallistujaorganisaatio. • Transnationaaliset ja kansainväliset nuorten osallistumishankkeet: mukana on oltava vähintään kaksoi osallistujaorganisaatiota eri maista. <p>Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteenä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.</p>

¹⁷⁶ Resursseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineiston osiosta 12 "Osallistumisen suunnittelu", jonka tavoitteena on tarjota nuorten osallistumisen edistämiseen liittyvää tietoa, suosituksia, välineitä ja käytännön ohjeita: <https://participationpool.eu/toolkit/>

¹⁷⁷ Osallistujaorganisaatioiden on allekirjoitettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle. Liittymislomakkeet olisi toimitettava hakuvaiheessa ja viimeistään allekirjoitettaessa avustussopimusta. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

¹⁷⁸ Vähintään neljän 13–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän vähintään 18-vuotiaista jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä. Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä "epävirallinen nuorten ryhmä" sisältyy "osallistujaorganisaation" määritelmään. Viitattaessa "osallistujaorganisaatioihin" viitauksen katsotaan kattavan myös "epäviralliset nuorten ryhmät".

Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Toiminnan tapahtumapaikka tai paikat	Toiminnan on tapahduttava yhden tai useamman osallistujaorganisaation sijaintimaassa. Toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten ¹⁷⁹ toimipaikassa, vaikka kyseessä olisi kansallinen nuorten osallistumista edistävä toiminta ja vaikka hankkeessa ei olisi osallistujaorganisaatioita toimielimen isäntämaasta. Poikkeus: Toiminta ei voi tapahtua Valko-Venäjällä eikä Venäjällä.
Tukikelpoiset osallistujat	Osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa asuvat 13–30-vuotiaat ¹⁸⁰ nuoret ja hankkeessa käsiteltävien aiheiden kannalta relevantit päättäjät. Fasilitaattoreja ja tukihenkilöitä ei voida pitää toiminnan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina: <ul style="list-style-type: none"> • 12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna 1. kesäkuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista • 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. toukokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. Mahdollinen ylimääräinen hakukierros: Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan. Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 7. toukokuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna elokuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana alkavista hankkeista.
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Liitteet	Jos hankkeessa on tarkoitus toteuttaa liikkuvuustoimintaa ja/tai fyysisiä tapahtumia, hakulomakkeeseen on liitetävä suunnitellun liikkuvuustoiminnan ja/tai fyysisien tapahtumien aikataulu.

¹⁷⁹ EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa, Strasbourgissa ja Haagissa.

¹⁸⁰ Huomaan seuraava:

- Alaikärajat – osallistujien on ylitettävä vähimmäisikä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.
- Yläikärajat – osallistujat eivät saa toiminnon alkamispäivänä ylittää asetettua enimmäisikää.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteytä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakijan profiili, kokemus, toiminta ja kohderyhmät ovat nuorisoalan kannalta merkityksellisiä. • Hankkeella puututaan yhteen tai useampaan EU:n nuorisodiallogin tai nuorisotavoitteiden painopisteesseen. • Hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Hanke on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeella ja ehdotetulla toiminnalla käsitellään nuorten ja osallistujaorganisaatioiden tarpeita. • Hankkeesta saadaan eurooppalaista lisäarvoa. • Hankkeella on mahdollista saada aikaan osallistujien kannalta laadukkaita oppimistuloksia. • Hankkeella on todennäköisesti vaikutusta osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin samoin kuin sellaisiin nuoriin ja organisaatioihin, jotka eivät suoraan osallistu hankkeeseen, paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai Euroopan tai globaalilla tasolla. • Hankkeella saadaan toimintoon mukaan uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita, mukaan lukien nuorten ryhmät.
--	--

<p>Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)</p>	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehdotuksesta käy ilmi tunnistettujen tarpeiden, hankkeen tavoitteiden, osallistujaprofilien ja ehdotetun toiminnan keskinäinen johdonmukaisuus. • Ehdotuksessa kuvataan selkeästi ja vakuuttavasti hankkeen valmistelu, toteutus ja jatkotoimet sekä nuorten aktiivinen osallistuminen kaikissa vaiheissa. • Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa erilaisista lähtökohdista tuleville ja osaamiseltaan erilaisille osallistujille. • Toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävällisiä käytäntöjä. • Hankkeessa hyödynnetään vaihtoehtoisia, innovatiivisia ja älykkäitä nuorten osallistumisen muotoja. • Ehdotetut oppimismenetelmät, mukaan lukien digitaaliset välineet tai virtuaaliset komponentit, ovat toiminnan kannalta tarkoituksemukaisia, ja niihin sisältyy reflektointiprosessi osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia varten sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden, erityisesti Youthpass-todistuksen, käyttö.
<p>Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 30 pistettä)</p>	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käytännön järjestelyt, hallinnointi ja tukimenettelyt ovat tydyttäviä. • Osallistujien turvallisuuden ja suojuksen varmistamiseksi toteutettavat toimenpiteet ovat riittäviä ja tehokkaita. • Toimintaan liittyvät tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti. • Yhteistyötä ja viestintää osallistujien, osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa koskeva suunnitelma tarjoaa tukikehyksen hankkeen hallinnoinnille. • Hakijan ehdottama tapa arvioida hankkeen tuloksia suhteessa sen tavoitteisiin on asianmukainen. • Hakijan ehdottama tapa levittää tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella on asianmukainen. • Hankkeeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan sen tulokset kestämään hankkeen elinkaarta pidempään.

RAHOITUSSÄÄNNÖT¹⁸¹

Hankkeen budjetti on laadittava seuraavien sääntöjen mukaisesti (euroina):

Nuorten osallistumishankkeisiin myönnettävä enimmäisavustus hanketta kohti: 60 000 euroa¹⁸²

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Hankehallinto	<p>Hankkeen hallinnointiin ja toteutukseen (esimerkiksi hankekouosten ja -toiminnan valmisteluun ja toteutukseen, kumppanien väliseen yhteistyöhön ja viestintään, arviontiin, tulosten levittämiseen ja jatkotoimiin) liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perustee hankkeen kesto.</p>	500 euroa kuukaudessa
Ohjajakustannukset	<p>Kustannukset, jotka liittyvät ohjaajan osallistumiseen hankkeeseen.</p> <p>Ohjajakustannuksiin voidaan hakea tukea vain, jos hankkeen toteuttaa epävirallinen nuorten ryhmä.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Tapahtumapaikan maan ja työpäivien perusteella.</p> <p>Ohjaajaan liittyvät kulut on perusteltava hakulomakkeessa. Ohjauksen kesto ei liity hankkeen kestoon.</p>	Taulukko B3 työpäivältä. Enintään 12 päivää
Osallisuustuki osallistujille	<p>Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, heidän tukihenkilöihinsä ja fasilitaattoreihin hanketoiminnassa ja tapahtumissa suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista).</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se.</p>	100 % tukikelpoisista kustannuksista

¹⁸¹ Huoma, että nuorten osallistumishankkeita koskevassa toiminnossa ”osallistujalla” tarkoitetaan osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa asuvia 13–30-vuotiaita nuoria ja hankkeessa käsiteltävien aiheiden kannalta relevantteja päättäjiä.

¹⁸² Tähän enimmäismäärään eivät sisälly kululuokkaan ”Osallisuustuki osallistujille” kuuluvat kustannukset.

Poikkeukselliset kulut	Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden. Rahoitustapa: Todelliset kustannukset. Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se.	Vakuus: 80 % tukikelpoisista kustannuksista
-------------------------------	--	--

Taulukko B3 Ohjajakustannukset

	Opettaja/kouluttaja/tutkija/ Nuorisotyöntekijä Yksikkökorvaus päivältä
Maaryhmä 1: Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska	241
Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro	137
Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Puola, Romania, Serbia, Pohjois-Makedonia, Turkki, Unkari	74

Lisätuki hankkeen puitteissa järjestettäville fyysisille tapahtumille

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä
Nuorten osallistumistapahtumien tuki	Nuorten osallistumishankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisten kansallisten, transnationaalisten ja kansainvälisen fyysisen tapahtumien toteuttamiseen liittyvät kustannukset. Tämän kululuokan ei ole tarkoitettu kattaa osallistujaorganisaatioiden henkilöstön / epävirallisten nuorten ryhmien jäsenten ja fasilitaattorien osallistumista, koska näiden	100 euroa/osallistuja

	<p>osallistuminen tapahtumiin katetaan kululuokasta "hankehallinto".</p> <p>Tapaksen mukaan nuorten osallistumistapahtumien tuki voidaan yhdistää nuorten osallistumishankkeiden puitteissa toteutettavalle liikkuvuustoiminnalle myönettävään rahoitukseen jäljempänä esitettyjen sovellettavien sääntöjen mukaisesti.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä tapahtumaan osallistuvien henkilöiden määrä, pois lukien osallistujaorganisaatioiden henkilöstö, nuorten epävirallisten ryhmien jäsenet ja fasilitaattorit.</p>	
--	--	--

Lisätuki hankkeen puitteissa toteutettavalle liikkuvuustoiminnalle¹⁸³

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä		
		Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen
Matkatuki	Osallistujien, heidän tukihenkilöidensä ja fasilitaattorien edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta hanketoiminnan tai fyysisen tapahtuman tapahtumapaikalle riippumatta siitä, tapahtuuko matka yhdessä maassa vai transnationalisesti.	10–99 km	56 euroa	28 euroa
	Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.	100–499 km	285 euroa	211 euroa
	Osallistujat, jotka matkustavat tapahtumapaikalle alle 10 km, voivat olla oikeutettuja yksilölliseen tukeen ja organisaatioille myönettävään osallisuustukeen toiminnan niiltä päiviltä, joina myös matkatukeen oikeutetut osallistujat ovat tapahtumapaikalla.	500–1 999 km	417 euroa	309 euroa
		2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
		3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa
		4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa
		vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa

¹⁸³ Paikalliset osallistujat, jotka matkustavat tapahtumapaikalle alle 10 km, voivat olla oikeutettuja yksilölliseen tukeen ja organisaatioille myönettävään osallisuustukeen toiminnan niiltä päiviltä, joina myös matkatukeen oikeutetut osallistujat ovat tapahtumapaikalla.

¹⁸⁴ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkakategorian (ts. 500–1 999 km).

	<p>Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria¹⁸⁵.</p> <p>Kun on kyseessä liikkuva toiminta, hakijan on laskettava yhteen yksittäisten tapahtumapaikkojen väiset etäisyydet ja valittava kokonaismatkaa vastaava välimatkakategoria.¹⁸⁶</p>			
Yksilötuki	<p>Oleskelukustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perustena vastaanottava maa, oleskelun kesto kutakin osallistujaa, tukihenkilö ja fasilitaattoria (tarvittaessa) kohden, mukaan lukien yksi matkustuspäivä ennen toimintaa ja yksi matkustuspäivä sen jälkeen (tarvittaessa) sekä enintään neljä lisäpäivää osallistujille, tukihenkilölle ja fasilitaattoreille, jotka saavat vihreän matkustamisen tukea</p>	<p>Taulukko A2.1 osallistuja kohden päivässä</p> <p>Taulukkoa sovelletaan myös tukihenkilöihin ja fasilitaattoreihin.</p>		
Osallisuustuki organisaatioille	<p>Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset. Fasilitaattoreille ja tukihenkilölle ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perustena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.</p>	125 euroa osallistujaa kohden		
Poikkeukselliset kulut	<p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Osallistujien, epävirallisten ryhmien jäsenten, tukihenkilöiden ja fasilitaattorien korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esim. jos puhtaampien, vähemmän hiilihioksipäästöjä</p>	<p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p>		

¹⁸⁵ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_fi

¹⁸⁶ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva osallistuja osallistuu liikkuvaan toimintaan, joka toteutetaan ensin Roomassa (Italia) ja sitten Ljubljanassa (Slovenia), hakija laskee Madridin ja Rooman välisen etäisyyden (1 365,28 km) ja sitten Rooman ja Ljubljanan välisen etäisyyden (489,75 km) ja laskee nämä etäisyydet yhteen (1 855,03 km). Tämän jälkeen hän valitsee tämän etäisyyden välimatkakategorian (eli 500–1 999 km) ja laskee EU-avustuksen osallistujan edestakaisesta matkasta Madridista Ljubljanaan (Rooman kautta) aiheutuviin matkakuluihin (275 euroa).

<p>aiheuttavien kuljetusvälineiden käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja).</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytäänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p>	
--	--

Taulukko A2.1: Yksilötuki nuorten osallistumishankkeisiin liittyvään liikkuvuustoimintaan		Nuorten osallistumishankkeet (euroa päivältä)
Itävalta		78
Belgia		78
Bulgaria		45
Kroatia		57
Kypros		63
Tšekki		53
Tanska		81
Viro		48
Suomi		79
Ranska		67
Saksa		71
Kreikka		68
Unkari		60
Islanti		76
Irlanti		73
Italia		69
Latvia		48
Liechtenstein		77
Liettua		49
Luxemburg		77
Malta		57
Alankomaat		69
Pohjois-Makedonia		41

Norja	83
Puola	51
Portugali	57
Romania	46
Serbia	47
Slovakia	48
Slovenia	54
Espanja	58
Ruotsi	72
Turkki	50
Ohjelmaan assosioitumattomat naapurialueiden kolmannet maat	44

NUORTEN LIKKUVUUSHANKKEET – "DISCOVEREU-OSALLISUUSTOIMI"

DiscoverEU ja DiscoverEU-osallisuustoimi tarjoavat nuorille tilaisuuden tutustua Eurooppaan tekemällä yksin tai ryhmässä lyhytkestoisena matkan rautateitse tai tarvittaessa muilla liikennemuodoilla.

DiscoverEU tarjoaa tällaisen mahdollisuuden 18-vuotiaalle nuorille, mutta DiscoverEU-osallisuustointessa sama mahdollisuus ulottuu 18–21-vuotiaisiin.

DiscoverEU-osallisuustoimi käynnistettiin vuonna 2022. Siitä tarjotaan lisätukea organisaatioille ja epävirallisille nuorten ryhmille sellaisten hankkeiden toteuttamiseen, joiden avulla nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuukset, voivat tutustua Eurooppaan tasaveroisesti DiscoverEU-toimintoon osallistujien kanssa.

TOIMINNON TAVOITTEET

DiscoverEU:n ja DiscoverEU-osallisuustoimen yhteisinä tavoitteina on:

- antaa nuorille mahdollisuus oppia Euroopasta ja tutustua Euroopan tarjoamiin mahdollisuksiin heidän tulevaa koulutustaan ja elämänvalintojaan varten
- antaa nuorille tietoa, elämänhallintatoja ja heidän kannaltaan arvokasta osaamista
- edistää yhteyksiä ja kulttuurien välistä vuoropuhelua nuorten välillä
- edistää nuorten Euroopan unioniin kuulumisen tunnetta
- innostaa nuoria erityisesti kestävään matkustamiseen ja yleisesti ympäristötietoisuteen.

DiscoverEU-osallisuustoimen tavoitteena on

- tavoittaa nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuukset ja jotka eivät hakisi tukea oma-aloitteisesti
- poistaa esteet, jotka estävät näitä nuoria osallistumasta suoraan DiscoverEU-hakuihin, ja tarjota heille tarvittavaa tukea, jotta he voivat matkustaa
- käynnistää DiscoverEU-osallisuustoimeen osallistuvien nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuukset, osaamisen ja taitojen parantamisen ja tehostaa sitä.

POLIITTINEN TAUSTA

EU:n nuorisostategia 2019–2027 muodostaa kehyksen EU:n nuorisoalan yhteistyölle vuonna 2018 EU:n nuorisostategiasta annetun neuvoston päätöslauselman¹⁸⁷ perusteella. Strategialla edistetään nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan, tuetaan yhteiskunnallista ja kansalaistoimintaa ja pyritään varmistamaan, että kaikilla nuorilla on tarvittavat resurssit yhteiskunnalliseen osallistumiseen. EU:n nuorisostategiaan sisältyy myös 11 eurooppalaisista nuorisotavoitteista, joissa yksilöidään nuorten elämään vaikuttavia monialaisia aihepiirejä.

EU:n nuorisostategian keskeisellä osa-alueella "Yhdistäminen" edistetään nuorten välisiä yhteyksiä ja kokemustenvaihtoa EU:n tulevan kehityksen keskeisenä voimavarana. Näitä yhteyksiä edistetään parhaiten liikkuvuuden eri muodoilla, kuten nuorisovaihdolla ja DiscoverEU-toiminnolla. "Sitouttamisen" osa-alueella strategialla helpotetaan nuorten osallistumista esimerkiksi nuorten osallistumishankkeiden ja EU:n nuorisodiallogin avulla. "Vaikutusmahdollisuukset" osa-alueella strategialla tuetaan laadukasta nuorisotyötä esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden liikkuvuuden sekä yhteistyön, koulutuksen ja verkostoitumisen avulla.

---

¹⁸⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29>

Kaikenlaisiin ja kaikkien alojen hankkeisiin ja toimintaan voidaan ottaa mallia EU:n nuorisotaktiista, ja niissä voidaan osaltaan edistää kyseisen strategian toteuttamista. Sitä varten voidaan tarkastella, edistääkö hanke seuraavien toteutumista, ja millä tavalla:

- Eurooppalaiset nuorisotavoitteet¹⁸⁸
- Nuorisotyötä koskeva EU:n toimintapolitiikka^{189,190}
- Oppimiseen liittyvä liikkuvuutta koskeva EU:n toimintapolitiikka^{191,192}
- Euroopan nuorison teemavuoden perintö¹⁹³.

Kansalliset toimistot ja SALTO-resurssikeskukset voivat antaa ohjeita siitä, miten hankkeet on mahdollista yhdistää EU:n nuorisotaktiigaan.

Euroopan unionin nuorisotaktiigaan voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://youth.europa.eu/strategy_fi.

TOIMINNAN KUVAUS

DiscoverEU-osallisuustoimi

DiscoverEU-osallisuustoimessa yhdestä viiteen nuorta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja jotka tulevat samasta maasta, tekevät yhdessä lyhyen matkan Euroopassa. Oppimisjakso koostuu suunnittelusta, valmistelusta ja toteutuksesta ennen DiscoverEU-matkaa ja sen aikana sekä seurannasta matkan jälkeen.

Seuraavat toiminnot eivät ole tukikelpoisia DiscoverEU-aloitteen puitteissa: akateemiset opintomatkat, vaihtotoiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa, vaihtotoiminnot, joita voidaan pitää esiintymiskiertueina, säätömääriiset kokoukset ja aikuisten nuorille pitämät kurssit.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hankkeen toteuttaa yksi organisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä, joka lähettää yhden tai useamman osallistujan (osallistujaryhmän) DiscoverEU-matkalle. Organisaation olisi hyödyttävä osallistumisestaan DiscoverEU-osallisuustoimeen, ja tästä syystä hankkeen olisi oltava organisaation tavoitteiden mukainen ja vastattava sen tarpeita. Yhteistyö muiden maiden sidosryhmien kanssa, jotka voisivat järjestää osallistujille toimintaa¹⁹⁴ tai tarjota tukea, esimerkiksi ottamalla heidät vastaan, on mahdollista.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistuvilla nuorilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaansa.

- Matkakokemuksen suunnittelu (määritellään tarpeet, tavoitteet, oppimistulokset, toiminnan typpi, matkasuunnitelma, toiminnan aikataulu jne.).
- Valmistelu (DiscoverEU-matkan käytännön järjestelyt, sopimusjärjestelyt sidosryhmien kanssa, kielessisen / kulttuurienvälisen / oppimiskohtaisen / kulttuurisen / ympäristöä koskevan / digitaalisen toiminnan järjestäminen, osallistujien lähtövalmennukseen liittyvät tehtävät ennen lähtöä jne.).

¹⁸⁸ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

¹⁸⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01))

¹⁹⁰ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526

¹⁹¹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364>

¹⁹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29>

¹⁹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN>

¹⁹⁴ Ks. inspiraation lähtekksi SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineiston moduuli 9 "DiscoverEU" (<https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Discover-EU-1.pdf>).

- Toiminnan toteutus DiscoverEU-matkan aikana.
- Jatkotoimet (toiminnan arvointi, osallistujien oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen).

Laadukkaalla DiscoverEU-osallisuustoimella on muun muassa seuraavat ominaisuudet:

- Se perustuu nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja osallistujaorganisaatioiden aktiiviseen osallistumiseen hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee oppimista ja kehittymiskokemusta.
- Siihen otetaan mukaan ensisijaisesti erilaisia osallistujaryhmiä, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. Toiminnassa hyödynnetään tätä monimuotoisuutta.
- Toiminta perustuu nuorten selvästi määriteltyihin tarpeisiin.
- Siinä varmistetaan, että osallistujien DiscoverEU-kokemuksen epävirallisen ja arkioppimisen tulokset tunnistetaan ja dokumentoidaan asianmukaisesti.
- Osallistujia kannustetaan pohtimaan Eurooppaa koskevia aiheita ja eurooppalaisia arvoja.

Oppimisprosessi

DiscoverEU-osallisuustoimen toteuttaminen epävirallisen oppimisen kontekstissa edellyttää, että ainakin osa halutuista oppimistuloksista on suunniteltu etukäteen, jotta voidaan varmistaa tarvittavat oppimismahdollisuudet. Osallistujien olisi oltava mukana määriteltäessä tarpeita ja oppimistuloksia, joita he haluavat saada tai kehittää DiscoverEU-matkan avulla.

Osallistujien olisi myös osallistuttava mahdollisimman paljon toiminnan suunnittelun ja laatimiseen matkan aikana (ohjelman laadinta, matkareitti, aktiviteetit, majoitusvaraukset jne.) ja pohdittava, miten he voivat valmistautua, jotta heidän oppimisensa ja henkilökohtainen kehittymisensä matkan aikana olisi mahdollisimman tehokasta.

Kun DiscoverEU-matka on päättynyt, osallistujia olisi kehotettava antamaan palautetta DiscoverEU-kokemuksestaan ja pohtimaan, mitä he ovat oppineet ja miten he voivat hyödyntää oppimistuloksia.

Organisaatioiden olisi tuettava oppimisprosessia sekä oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia erityisesti käyttämällä Youthpass-todistusta DiscoverEU-matkan osallistujien osalta.

Osallistujien suojelu ja turvallisuus

DiscoverEU-osallisuustoimessa voi olla mukana yksi tai useampi ryhmänvetäjä, fasilitaattori tai tukihenkilö, jotka voivat seurata ja tukea osallistujia, jotta varmistetaan laadukas oppimisprosessi DiscoverEU-matkan aikana. Samalla he huolehtivat turvallisesta, kunnioittavasta ja syrjimättömästä toimintaympäristöstä ja osallistujien suojelusta. DiscoverEU-osallisuustoimeen kuuluvan DiscoverEU-matkan suunnittelun ja valmistelun aikana olisi käsiteltävä kysymystä osallistujien suojelusta ja turvallisuudesta, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi/pienentämiseksi.

Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatusstandardit

Kaikkien tästä toiminnosta tuettavien hankkeiden toteutuksessa on noudatettava laadukkaan oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan järjestämistä koskevia Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatusstandardeja. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatusstandardit kattavat toiminnon perusperiaatteet sekä hanketehtävien konkreettisen toimeenpanon, kuten osallistujien valinnan ja lähtövalmennuksen, oppimistulosten määrittelyn, arvioinnin ja tunnustamisen ja hanketulosten jakamisen. Erasmus+ -nuorisotoiminnan laatusstandardit ovat saatavissa osoitteessa https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_fi

HORISONTAALISET ULOTTUVUUDET

Liikkuvuushanketta suunniteltaessa on otettava huomioon seuraavat horisontaaliset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päättöksentekoon.

DiscoverEU-osallisuustoimi soveltuu erityisen hyvin sellaisten nuorten osallistamiseen, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia:

- Nuoret voivat matkustaa yksin yksilönä.
- Ryhmäliikkuvuus tarjoaa mahdollisuuden kansainväliseen liikkuvuusjaksoon ryhmän tarjoamassa turvassa.
- Lyhyen keston ja organisaation tiiviin seurannan ansiosta nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, saavat mahdollisuuden matkustaa ryhmässä tai jopa yksin.

DiscoverEU-osallisuustoimi soveltuu myös osallisuutta ja moninaisuutta koskevaan työhön stereotypoiden torjumisen tukemiseksi sekä ymmärryksen, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden edistämiseksi.

Ympäristökestävyys

DiscoverEU-toiminnolla olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentävien tai korvaavien toimien merkityksestä. DiscoverEU-osallisuustoimi olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säestävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätyks sekä kestävien liikennemuotojen käyttö.

Digitaalinen muutos DiscoverEU:ssa

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan digitaalisten välineiden ja verkkopohjaisten oppimismenetelmien käyttöönottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä sidosryhmien välillä sekä parantaa toiminnan laataa. Digitaalisten ja verkkopohjaisten elementtien käyttö nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, osallistumiskynnyksen madaltamiseksi on suositeltavaa. Toteuttamalla hankkeita ja toimintaa, joilla pyritään vahvistamaan digitaitoja, edistämään digitaalista lukutaitoa ja/tai kehittämään ymmärrystä digiteknologian riskeistä ja mahdollisuuksista, ohjelmalla voidaan muuttaa ajattelutapaa ja edistää digitaalisten ja monimuotolähestymistapojen kehittämistä nuorisotoiminnassa.

Digitaaliin kysymyksiin liittyvän osaamisen ja tietoisuuden kehittäminen sekä uusien teknologoiden käyttö voidaan toiminnan suunnittelun ja tavoitteiden mukaisesti ottaa mukaan oppimiseen liittyviin liikkuvuustoimintoihin.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta

Erasmus+ -ohjelmasta tuetaan nuorten osallistumisen kaikkia ulottuvuuksia. Aina kun mahdollista, DiscoverEU-osallisuustoimen mukaisten hankkeiden olisi tarjottava nuorille mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, myös kansalaistoimintaan, ja mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua heihin vaikuttavien päätösten tekemiseen. Tähän olisi pyrittävä mielekkällä oppimiskokemuksilla, jotka kannustavat nuoria kansalaisvaikuttamiseen ennen liikkuvuustoimintaan osallistumista, sen aikana ja sen jälkeen.

Hankkeisiin olisi sisällyttävä myös osallistumisulottuvuus, eli nuorille olisi tarjottava mielekkääitä mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti hanketoiminnan suunnittelun ja toteuttamiseen. Siten osallistujat saadaan sitoutumaan lujemmin

yhteiskunnalliseen toimintaan.¹⁹⁵ Hankkeilla olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuden sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosialisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

KELPOISUUSPERUSTEET

Sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita.

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan tukikelpoinen osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä.
Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot	<p>Tukikelpoinen osallistujaorganisaatio voi olla</p> <ul style="list-style-type: none"> • voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö, yhteiskunnallinen yritys, yritysten yhteiskuntavastuuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin • epävirallinen nuorten ryhmä¹⁹⁶. <p>Sen on oltava sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.</p> <p>Sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksessa joko hakijana tai kumppanina.</p>
Osallistujaorganisaatoiden määrä	Yksi osallistujaorganisaatio.
Hankkeen kesto	3–24 kuukautta.
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.

¹⁹⁵ Resursseja ja innoitusta löytyy SALTO PI -resurssikeskuksen laatiman nuorten osallistumista koskevan välineiston osiosta 12 "Osallistumisen suunnittelu", jonka tavoitteena on tarjota nuorten osallistumisen edistämiseen liittyvää tietoa, suosituksia, välineitä ja käytännön ohjeita: <https://participationpool.eu/toolkit/>

¹⁹⁶ Vähintään neljän 18–30-vuotiaan nuoren muodostama ryhmä. Joku ryhmän jäsenistä toimii ryhmän edustajana ja vastuuhenkilönä Epävirallisen nuorten ryhmän määritelmä esitetään sanastossa. Tämän toiminnon ja siihen liittyvien määräysten yhteydessä "epävirallinen nuorten ryhmä" sisältyy "osallistujaorganisaation" määritelmään. Viitattaessa "osallistujaorganisaatioihin" viitauksen katsotaan kattavan myös "epäviralliset nuorten ryhmät".

Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään seuraavina ajankohtina:</p> <p>12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) saman vuoden heinäkuun 1. päivän ja seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivän välisenä aikana alkavista hankkeista.</p> <p>Mahdollinen ylimääräinen hakukierros:</p> <p>Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan. Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakemukset on jätettävä viimeistään:</p> <p>1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. maaliskuuta ja 31. elokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista.</p>
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.

DiscoverEU-osallisuustoimeen sovellettavat vähimmäisvaatimukset

DiscoverEU-matkan kesto	<p>1–30 päivää.</p> <p>Organisaatio voi järjestää useita DiscoverEU-matkoja (1–5 osallistujaa ja tarvittaessa tukihenkilö(itä) kullakin matkalla) hankkeen elinkaaren aikana.</p>
Hankkeen toteutuspaiikkat tai -paikat	DiscoverEU-matkojen on tapahduttava vähintään yhdessä muussa maassa kuin siinä, jossa osallistuja/osallistujat aloittivat matkansa.
Osallistujaorganisaatioiden määrä	Mukana voi olla vain yksi osallistujaorganisaatio.
Tukikelpoiset osallistujat	<p>Nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia¹⁹⁷, jotka ovat 18–21-vuotiaita¹⁹⁸ ja jotka oleskelevat laillisesti lähettävän organisaationsa sijaintimaassa.</p> <p>Ryhmänvetäjiä¹⁹⁹, fasilitaattoreja ja tukihenkilötä ei voida pitää toimintaan osallistujina, mutta heille voidaan myöntää tukea tietyistä kululuokista. Ryhmänvetäjien, fasilitaattorien tai tukihenkilöiden on oltava vähintään 18-vuotiaita.</p>
Osallistujamäärä ja kansallisten ryhmien kokoonpano	<p>Vähintään 1 ja enintään 5 osallistujaa DiscoverEU-matkaa kohti.</p> <p>Ryhmät voivat matkustaa yksin tai aikuisten seurassa. Enintään kaksi tukihenkilöä osallistujaa kohti perustelluissa tapauksissa.</p>

ARVIOINTIKRITEERIT

¹⁹⁷ KS. SANASTOSSA OLEVA MÄÄRITELMÄ "OSALLISTUJA, JOLLA ON MUITA VÄHEMMÄN MAHDOLLISUUKSIA".

¹⁹⁸ Huomaa seuraava:

Alaikärajat – osallistujien on oltava 18 vuotta täyttäneitä viimeistään toiminnon alkamispäivänä.

Yläikärajat – osallistujat eivät saa olla yli ilmoitetun enimmäisiän, joka on 21 vuotta, toiminnan alkamispäivänä.

¹⁹⁹ Ryhmänvetäjä on nuorten mukana matkustava aikuisen, joka huolehtii heidän oppimisestaan, suojelestaan ja turvallisudestaan.

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteytys nollasta sataan jäljempänä esitetyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnysarvot:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pistestä ja
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Relevanssi, perustelut ja vaikutus (enintään 40 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen relevanssi seuraavien asioiden kannalta:<ul style="list-style-type: none"> - toiminnon tavoitteet - osallistujaorganisaatioiden ja osallistujien tarpeet. • Missä määrin hanke mahdollistaa oppimisen löytämisen avulla • Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Hankkeen mahdolliset vaikutukset<ul style="list-style-type: none"> - osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen. • Missä määrin organisaatio pystyy osoittamaan, että sillä on aiempaa kokemusta ruohonjuuritason työskentelystä sellaisten nuorten kanssa, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. • Missä määrin hankkeella on mahdollista edistää osallisuutta ja moninaisuutta ja ohjelman vihreää, digitaalista ja osallistavaa ulottuvuutta. • Missä määrin hankkeella on mahdollista saada mukaan Erasmus+ -ohjelman uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatiota, jotka pystyvät osoittamaan, että niillä on aiempaa kokemusta ruohonjuuritason työskentelystä sellaisten nuorten kanssa, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.
--	---

Hankesuunnitelman laatu (enintään 40 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Ehdotuksesta käy ilmi tunnistettujen tarpeiden, hankkeen tavoitteiden, osallistujaprofiilien ja ehdotetun toiminnan keskinäinen johdonmukaisuus. • Selkeys, kattavuus ja laatu hankkeen kaikissa vaiheissa: osallistujien erityisiä tarpeita vastaava valmistelu, tuki matkustuksen aikana, toiminnan toteuttaminen ja seuranta. • Missä määrin osallistujat ovat mukana toiminnan kaikissa vaiheissa. • Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi. • Reflektointiprosessia ja osallistujien oppimistulosten tunnistamista ja dokumentointia koskevien järjestelyjen ja tuen laatu sekä Youthpass-todistuksen hyödyntäminen. • Osallistujien turvallisuuden ja suojeleun varmistamiseksi toteutettavien toimenpiteiden riittävyys ja tehokkuus. • Missä määrin toimintaan sisältyy kestäviä ja ympäristöystävälliä käytäntöjä.
Hankkeen hallinnoinnin laatu (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu. • Soveltuvin osin yhteistyön ja viestinnän laatu muiden keskeisten sidosryhmien kanssa. • Hankkeen eri vaiheiden ja hanketulosten arvointitoimenpiteiden laatu. • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säädöt	Määrä
Matkakulut	Matkakortit: Osallistujien matkakorttien määrä.	Kuukauden voimassa oleva ja seitsemän matkapäivää ²⁰¹ sisältävä matkakortti

²⁰¹ Matkakortti on saatavilla nimenomaisesti DiscoverEU-osallisuustoimea varten, ja se on tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan asianomaisella verkkoalustalla. Matkakortti on voimassa 30 päivää, joiden aikana osallistuja voi matkustaa niin monella junalla kuin haluaa keskiyöstä keskiyöhön kunakin seitsemänä matkapäivänä. Muut päivät osallistuja voi käyttää vapaasti haluamallaan tavalla.

	<p>Mahdollisten tukihenkilöiden (jotka käyttävät samaa liikennevälinettä kuin osallistujat) matkakorttien määrä.</p> <p>Osallistujien on pääsääntöisesti käytettävä liikennemuotoa, jonka kasvihuonekaasupäästöt ovat kokonaisuutena tarkastellen pienimmät.²⁰⁰</p> <p>Rahoitustapa:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tuki matkakortin hankinnasta aiheutuviin todellisiin kustannuksiin. ▪ Tuki yksikkökustannuksiin: tapauksissa, joissa lähtömaa ei ole suoraan yhteydessä manner-Euroopan rautatiejärjestelmään ja matkustaminen muilla liikennevälineillä on tarpeen siihen maahan pääsemiseksi, josta liikkuvuustoiminto alkaa. ▪ Vihreä matkustaminen: Jos osallistujat tarvitsevat ylimääräisen matkan päästään paikkaan, jossa toiminto alkaa, heillä on myös oikeus matkatukeen, tarvittaessa myös "vihreän matkustamisen tukeen". 	Tuki muiden liikennevälineiden käyttöön tarvittaessa		
		Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu vihreä matkustaminen
	10–99 km	56 euroa	28 euroa	
	100–499 km	285 euroa	211 euroa	
	500–1 999 km	417 euroa	309 euroa	
	2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa	
	3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa	
	4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa	
	vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa	
Organisointituki	<p>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena osallistujamäärä, ryhmänvetäjät, tukihenkilöt ja fasilitaattorit pois luettuina.</p>	125 euroa osallistujaa kohden		

²⁰⁰ <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-specific-co2-emissions/energy-efficiency-and-specific-co2-9>

Yksilötuki	<p>Oleskelukustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä osallistujakohtainen oleskelun kesto, ryhmänvetäjät, tukihenkilöt ja fasilitaattorit mukaan lukien.</p>	<p>78 euroa osallistujaa kohden päivässä.</p> <p>Tukea myönnetään enintään 21 päivältä osallistujaa kohden.</p>
Osallisuustuki	<p>Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset.</p> <p>Ryhmnävetäjille, fasilitaattoreille ja tukihenkilölle ei voida myöntää organisaatioille tarkoitettua osallisuustukea.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ryhmänvetäjät, tukihenkilöt ja fasilitaattorit pois luettuina.</p>	<p>125 euroa osallistujaa kohden</p>
Poikkeukselliset kulut	<p>Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä, ryhmänvetäjät ja fasilitaattorit mukaan luettuina, suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista).</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se.</p>	<p>100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>
	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Varauskulut: Joissakin maissa ei ole mahdollista matkustaa ilman pakollista paikkavarausta. Näiden varauskulujen kattaminen matkakortin lisäksi on mahdollista.</p>	<p>Vakuus: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Varauskulut: 100 % tukikelpoisista varauskulista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista matkakuluista</p>

	<p>Osallistujien, myös tukihenkilöiden, ryhmänvetäjien ja fasilitaattorien, korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi (esim. jos puhtaampien, vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavien kulkuneuvojen käyttö aiheuttaa korkeita matkakuluja). Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemukseissa tuen tarve; kansallinen toimisto päätää, hyväksytääänkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa muun kuin vihreän matkustamisen tuen.</p>
--	--

HENKILÖSTÖN LIKKUVUUS LIIKUNTA- JA URHEILUALALLA

Tällä toiminnolla pyritään edistämään liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kehitystä tukemalla niiden henkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuutta.

Osallistujaorganisaatioiden olisi toiminnassaan edistettävä aktiivisesti osallisuutta ja moninaisuutta, ympäristökestävyyttä ja digitaalista koulutusta samoin kuin kansalaistoimintaa ja yhteiskuntaan osallistumista. Tähän niiden olisi pyrittävä hyödyntämällä ohjelman näihin tarkoituksiin tarjoamia erityisiä rahoitusmahdolisuuksia, lisäämällä osallistujien tietoisuutta, jakamalla parhaita käytäntöjä ja suunnittelemalla toimintansa asianmukaisesti.

Tämän toiminnon yleisenä tavoitteena on tarjota pääasiassa ruohonjuuritasolla toimivien liikunta- ja urheilualan organisaatioiden henkilöstölle mahdollisuus kehittää osaamistaan ja pätevyyttään ja hankkia uusia taitoja viettämällä oppimiseen liittyvää liikkuvuusjakso ulkomailta; näin edistetään liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kapasiteetin vahvistamista ja kehittämistä.

Tämä toiminto tukee ruohonjuuritason liikunnassa ja urheilussa toimivien valmentajien ja muun (sekä palkatun että vapaaehtoisen) henkilöstön ammatillista kehittymistä. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan henkilöstö, mukaan lukien kaksoisuran urheilun piirissä ja urheilun ulkopuolella valinneet, voi myös tehostaa oppimisvaikutusta ja tiedon siirtoa ruohonjuuritason liikunta- ja urheilualan henkilöstölle ja organisaatioille. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimivan liikunta- ja urheilualan henkilöstön mahdollisuksia oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen voidaan tukea, jos tällaisen henkilöstön osallistumisesta voi olla hyötyä ruohonjuuritason liikunnalle ja urheilulle.

Toiminnolla edistetään EU:n urheilualan työsuunnitelman 2024–2027²⁰² tavoitteiden saavuttamista.

Liikunta- ja urheilualan liikkuvuushankkeiden tavoitteena on erityisesti

- tukea ruohonjuuritason liikuntaa ja urheilua ottaen huomioon sen suuri merkitys liikunnan ja terveellisten elämäntapojen, henkilösuhteiden, sosiaalisen osallisuuden ja tasa-arvon edistämisessä
- kehittää liikunnan ja urheilun eurooppalaista ulottuvuutta sekä oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskevaa kansainvälistä yhteistyötä liikunta- ja urheilualalla
- vahvistaa ruohonjuuritason organisaatioiden kapasiteettia
- parantaa liikunta- ja urheilualan henkilöstön tietoja ja taitoja
- edistää liikunnan ja urheilun kautta yhteisiä eurooppalaisia arvoja, hyvää hallinnointia ja rehellisyyttä liikunnassa ja urheilussa, kestävää kehitystä sekä koulutusta ja taitoja liikunnassa ja urheilussa sekä niiden avulla
- edistää aktiivistä ja ympäristön huomioon ottavaa elämäntapaa ja aktiivistä kansalaisuutta
- perustaa valmentajien ja liikunta- ja urheiluhenkilöstön eurooppalaisia verkostoja.

---

²⁰² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9771-2024-INIT/fi/pdf>

HORIZONTAALISET PAINOPISTEET

Kaikkiin liikkuvuushankkeisiin olisi sisällytettävä seuraavat koko Erasmus+ -ohjelmalle yhteiset ulottuvuudet:

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Ohjelmaa tukeva saavien organisaatioiden on varmistettava, että ne tarjoavat liikkuvuusmahdollisuuksia osallistavalla ja tasa-arvoisella tavalla kaikista lähtökohdista tuleville osallistujille. Osallistujien valinnassa olisi varmistettava, että heidän ammatillisen kehittymisensä tuomat hyödyt ovat täysimääräisesti siirrettävissä lähettilävään organisaatioon.

Liikkuvuustoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien kaikissa vaiheissa lähettilävien ja vastaanottavien organisaatioiden olisi otettava osallistujat mukaan keskeisten päätösten tekemiseen, jotta varmistetaan mahdollisimman suuri hyöty ja vaikuttavuus kullekin osallistujalle.

Ympäristökestävyys

Hankkeella olisi edistettävä ekologisesti kestävää ja vastuullista toimintaa osallistujien keskuudessa ja lisättävä tietoisuutta liikkuvuustoiminnan ympäristöjalanjälkeä pienentäviin tai korvaavien toimien merkityksestä. Se olisi suunniteltava ja toteutettava ympäristötietoisesti esimerkiksi sisällyttämällä siihen kestäviä käytäntöjä, kuten uudelleenkäytettävien tai ympäristöä säästäävien materiaalien käyttö, jätteen syntymisen vähentäminen ja kierrätyks. Nämä periaatteet olisi otettava huomioon ohjelman kaiken toiminnan valmistelussa ja toteutuksessa etenkin käyttämällä ohjelmaa tarjottavaa erityistä tukea kestävien matkustustapojen edistämiseksi.

Digitaalinen siirtymä

Erasmus+ -ohjellalla tuetaan digitaalisten välineiden ja oppimismenetelmien käyttöönnottoa kaikissa osallistujaorganisaatioissa, jotta niillä voidaan täydentää fyysisiä toimintamuotoja, parantaa yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä sekä parantaa toiminnan laataua.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan

Ohjelman tavoitteena on auttaa osallistujia tunnistamaan aktiivisen kansalaisuuden ja yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen edut. Tuettavalla liikkuvuustoiminnalla on tarkoitus vahvistaa osallistumistaitoja kansalaisyhteiskunnan eri osa-alueilla sekä kehittää sosiaalisia ja kulttuurivälisiä taitoja, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa. Hankkeilla olisi mahdollisuuksien mukaan tarjottava mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Niillä olisi myös parannettava osallistujien ymmärrystä Euroopan unionista ja yhteisistä eurooppalaisista arvoista, kuten demokratian periaatteiden, ihmisoikeuden sekä yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden kunnioittamisesta, sekä Euroopan sosiaalisesta, kulttuurisesta ja historiallisesta perinnöstä.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Hakijaorganisaatio on keskeinen toimija avaintoimen 1 hankkeissa. Hakija laatii ja jättää hakemuksen, allekirjoittaa avustussopimuksen kansallisen Erasmus+ -toimiston kanssa, toteuttaa liikkuvuustoiminnan ja raportoi kansalliselle Erasmus+ -toimistolleen. Kumpikin tuettu toimintatyyppi on lähtevää liikkuvuutta. Tämä tarkoittaa, että hakijaorganisaatio toimii lähettilävänä organisaationa: se valitsee osallistujat ja lähettilä heidät ulkomaille olevaan vastaanottavaan organisaatioon.

Hankkeeseen voi sisältyä yksi tai useampi liikkuvuusmuoto. Toimintamuotoja voidaan yhdistellä hankkeen tavoitteiden sekä osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden ja osallistujien tarpeiden mukaan.

Hanke koostuu neljästä vaiheesta: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, oppimistulosten ja toimintamuotojen määrittely, jäsennellyn työohjelman ja oppimistoiminnan aikataulun laatiminen ja selkeä metodologia).
- Valmistelu (muun muassa käytännön järjestelyt, osallistujien valinta, osallistujien kielellinen, kulttuurinen ja oppimis- ja tehtäväkohtainen lähtövalmennus, virtuaaliset valmistelukokoukset). Osallistujien suojelu ja turvallisuus olisi otettava asianmukaisesti huomioon, ja olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riskien ehkäisemiseksi ja pienentämiseksi.
- Oppimistoiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan arvointi, osallistujien suunniteltujen oppimistulosten tunnistaminen ja dokumentointi sekä hanketulosten levittäminen ja hyödyntäminen, virtuaaliset seurantakokoukset).

TOIMINTA

Tukea myönnetyän seuraavaan toimintaan:

- työn varjostaminen ja havainnointijaksot (2–14 päivää)
- valmennus- tai koulutusjakso (7–45 päivää)

Työn varjostamisessa osallistujat voivat viettää 2–14 päivän ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa oppiakseen uusia käytäntöjä ja saadakseen uusia ideoita havainnoimalla vertaisia, valmentajia, vapaaehtoistyön tekijöitä tai muita henkilöstön jäseniä ja olemalla heidän kanssaan vuorovaikutuksessa vastaanottavan organisaation päivittäisessä työssä.

Valmennus- tai koulutusjaksoilla osallistujat voivat viettää 7–45 päivän ajanjakson toisessa maassa sijaitsevassa vastaanottavassa organisaatiossa antaen valmennusta tai koulutusta ja siten oppia tehtävien suorittamisen ja vertaistensa kanssa tapahtuvan kokemustenvaihdon avulla. Ne vahvistavat osaltaan ruohonjuuriorganisaatioiden kapasiteettia.

Toiminta ei saa olla voittoa tavoitteleva.

Kaikkeen henkilöstön liikkuvuustoimintaan voidaan yhdistää fyysisen liikkuvuuden lisäksi virtuaalista oppimistoimintaa. Edellä esitettyt vähimmäis- ja enimmäiskestot koskevat fyysisen liikkuvuuden komponenttia.

Kaikessa toiminnassa voidaan myöntää lisätukea niiden osallistujien tukihenkilölle, joilla on muita vähemmän mahdollisuuskys. Tukihenkilöitä voidaan tukea toiminnon koko keston tai sen tietyn osan ajalta.

Kursseille (maksuttomille tai maksullisille) osallistuminen ei ole urheilu- ja liikunta-alan henkilöstön liikkuvuuteen kuuluva tukikelpoista toimintaa.

Valmistelevat vierailut

Valmistelevien vierailujen tarkoituksesta on varmistaa toiminnan laadukkuus helpottamalla ja valmistelemalla hallinnollisia järjestelyjä, kehittämällä luottamusta ja yhteisymmärrystä ja luomalla vankka kumppanuus hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ja ihmisten välille.

Organisaatiot voivat järjestää valmistelevan vierailun vastaanottavaan kumppaniorganisaatioon ennen liikkuvuustoiminnon toteuttamista. Valmistelevat vierailut eivät ole erillisiä toimintoja, vaan henkilöstön liikkuvuutta tukeva järjestely. Jokaisella valmistelevalla vierailulla on oltava selkeät perusteet ja sen täytyy palvella liikkuvuustoiminnan laajuuden ja laadun parantamista. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää esimerkiksi, jotta voidaan aloittaa yhteistyö uuden kumppaniorganisaation kanssa tai valmistella pidempikestoista liikkuvuustoimintaa. Valmistelevia vierailuja voidaan järjestää kummankin tyypistä henkilöstön liikkuvuutta varten.

Kelvoitusperusteet

Kuka voi hakea?	<p>Osallistujaorganisaatio voi olla:</p> <ul style="list-style-type: none"> Urheilun ja liikunnan alalla toimiva julkinen tai yksityinen organisaatio, joka järjestää ruohonjuuritason urheilua ja liikuntaa (esim. voittoa tavoittelematon järjestö, paikallinen viranomainen, urheiluseura). Muu kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan organisaatio, jos sen henkilöstön osallistuminen hyödyttää ruohonjuuritason urheilua (esim. kansainvälinen organisaatio, kansallinen urheiluliitto). <p>Hakijaorganisaatioiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.</p>
Mihin hakemus jätetään?	Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut.
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään:</p> <p>12. helmikuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).</p> <p>Mahdollinen ylimääräinen hakukierros:</p> <p>Kansalliset toimistot voivat päättää järjestää ylimääräisen hakukierroksen. Kansalliset toimistot tiedottavat hakijoille ylimääräisen hakukierroksen avaamisesta verkkosivustoillaan.</p> <p>Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakemukset on jätettävä viimeistään 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).</p>
Hankkeiden aloituspäivät	<p>Hankkeet alkavat samana vuonna kesäkuun 1. päivän ja joulukuun 31. päivän välisenä aikana.</p> <p>Jos valinnainen hakukierros käynnistetään, hankkeet alkavat seuraavana vuonna tammikuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana.</p>
Miten haetaan?	Oppaan C-osa sisältää yksityiskohtaiset hakuohjeet.
Hankkeen kesto	3–18 kuukautta.
Hakemusten määrä	<p>Kukin organisaatio voi jättää vain yhden hakemuksen valintakierrosta kohti.</p> <p>Organisaatiot, jotka saavat hankeavustuksen ensimmäisellä hakukierroksella, eivät voi jättää hakemusta saman ehdotuspyyynnön toisella hakukierroksella.</p>

Toiminnan kesto	Työn varjostaminen ja havainnointijaksot: 2–14 peräkkäistä päivää (matkapäivät pois lukien). Valmennus- ja koulutustehtävät: 7–45 peräkkäistä päivää (matkapäivät pois lukien).
Tukikelpoiset osallistujat	<ul style="list-style-type: none"> Valmentajat ja muu liikunta- ja urheilualan henkilöstö ruohonjuuritasolla toimivissa liikunta- ja urheilualan organisaatioissa. Muulla kuin ruohonjuuritasolla toimiva liikunta- ja urheilualan henkilöstö, mukaan lukien kaksoisuran urheilun piirissä ja urheilun ulkopuolella valinneet, jos tällaisen henkilöstön osallistumisesta voi olla hyötyä ruohonjuuritason liikunnalle ja urheilulle. Liikunta- ja urheilualan organisaatioiden vapaaehtoistyön tekijät (muut kuin valmentajat). <p>Osallistujien on työskenneltävä lähettilävässä organisaatiossa tai säännöllisesti lähettilävin organisaation kanssa sen ydintehtävien toteuttamiseksi.</p> <p>Tehtävät, jotka liittävät osallistujan lähettilävään organisaatioon, on kaikissa tapauksissa dokumentoitava siten, että kansallinen toimisto voi tarkistaa tämän yhteyden (esimerkiksi työ- tai vapaaehtoissopimuksen, tehtävänkuvausen tai vastaavan asiakirjan avulla).</p> <p>Osallistujat eivät voi osallistua liikkuvuustoimintoon urheilijoina.</p>
Osallistujamäärä	Enintään 10 osallistujaa hanketta kohti. Valmistelevien vierailujen osallistujia ja niiden osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, tukihenkilötä ei lueta mukaan tähän 10 osallistujan enimmäismäärään.
Toiminnan tapahtumapaikka	Toiminta on toteutettava ulkomailla jossain EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kukin toiminta on toteutettava yhdessä ainoassa maassa.

Valmistelevia vierailuja koskevat vähimmäisvaatimukset

Toiminnan tapahtumapaikka tai -paikat	Valmistelevia vierailuja tehdään vastaanottavan organisaation sijaintimaahan ennen toiminnan alkamista.
Tukikelpoiset osallistujat	Varsinaiseen hanketoimintaan osallistuvien osallistujaorganisaatioiden edustajat. Valmistelevilla vierailuilla voi olla mukana henkilöstöä, joka osallistuu suoraan hankkeen järjestämiseen tai joka osallistuu liikkuvuuteen.

ARVIOINTIKRITEERIT

Toimitetut hakemukset arvioidaan antamalla pisteiä nollasta sataan jäljempänä esitettyjen kriteerien ja pistemäärien perusteella. Huomioon otetaan ainoastaan hakemukset, jotka ylittävät seuraavat kynnyssarvet:

- vähintään 60 pistettä yhteensä 100 pisteestä
- vähintään puolet enimmäispisteistä kussakin seuraavissa kolmessa arvointikriteeriluokassa.

Merkityksellisyys ja vaikuttavuus (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotus on merkityksellinen ruohonjuuritason urheilun ja liikunnan kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen seuraavien kannalta:<ul style="list-style-type: none"> • toiminnon tavoitteet • hakijaorganisaation tarpeet ja kehittyminen • osallistuvan henkilöstön tarpeet ja kehittyminen. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Missä määrin hankkeella on mahdollista<ul style="list-style-type: none"> • saada aikaan osallistuvan henkilöstön kannalta laadukkaita oppimistuloksia • vahvistaa tai muuttaa osallistujaorganisaation työskentelykäytäntöjä ja parantaa sen laatua, kapasiteettia ja innovointia • vaikuttaa osallistujaorganisaatioihin ja osallistuvaan henkilöstöön hankkeen keston aikana ja sen jälkeen. • Missä määrin hankkeessa määritellään konkreettisia oppimistuloksia. • Missä määrin hankkeella on mahdollista saada uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatiota mukaan toimintaan.
---	--

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 40 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ehdotetun hankkeen tavoitteissa otetaan selkeästi ja konkreettisesti huomioon hakijaorganisaation ja sen henkilöstön tarpeet. • Käytännön järjestelyjen, hallinnoinnin ja tukimenettelyjen laatu. • Hankkeessa sovelletaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia käytäntöjä. • Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisää liikkuvuustoimintaa ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa. • Missä määrin toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa osallistujille, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. • Osallistujien tasapainoinen sukupuolijakauma. • Muiden kuin ruohonjuuritason organisaatioiden henkilöstön osalta selkeä selostus siitä, miten kyseisen henkilöstön osallistuminen hyödyttää ruohonjuuritason liikuntaa ja urheilua.
Jatkotoimien laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakija on ehdottanut konkreettisia ja johdonmukaisia toimia liikkuvuustoimintansa tulosten integroimiseksi organisaation perustyöhön. • Hakija on ehdottanut konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi hakijaorganisaatiossa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

Kululuokka	Tukikelpoiset kustannukset ja sovellettavat säännöt	Määrä		
Organisointituki	<p>Liikkuvuustoiminnan toteuttamiseen suoraan liittyvät kustannukset, joita ei kateta muista kustannusluokista.</p> <p>Esimerkiksi osallistujien lähtövalmennus, mentorointi, seuranta ja tukeminen liikkuvuusjakson aikana, hankkeen toteuttamiseen tarvittavat palvelut, välineet ja laitteet, monimuotoisen toiminnan virtuaaliset komponentit, tulosten levittämistoimet ja Euroopan unionin rahoituksen tekeminen näkyväksi suurelle yleisölle.</p> <p>Organisointituki kattaa sekä lähettävälle että vastaanottavalle organisaatiolle aiheutuneet kustannukset. Organisaatiot sopivat saadun avustuksen jakamisesta.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä osallistujamäärä, tukihenkilöt pois luettuina.</p>	350 euroa osallistujaa kohden		
Matkatuki	<p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä edestakaiset matkakustannukset asuinpaikkakunnalta tapahtumapaikalle.</p> <p>Alle 500 km:n matkat osallistujien on yleensä matkustettava vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä matkan pituus ja henkilöiden määrä.</p> <p>Hakijan on ilmoitettava lähtöpaikan ja tapahtumapaikan välinen etäisyys²⁰³ käyttämällä Euroopan komission verkkosivuilla olevaa etäisyyslaskuria²⁰⁴.</p>	Matkan pituus	Vihreä matkustaminen	Muu kuin vihreä matkustaminen
		10–99 km	56 euroa	28 euroa
		100–499 km	285 euroa	211 euroa
		500–1 999 km	417 euroa	309 euroa
		2 000–2 999 km	535 euroa	395 euroa
		3 000–3 999 km	785 euroa	580 euroa
		4 000–7 999 km	1 188 euroa	1 188 euroa
		vähintään 8 000 km	1 735 euroa	1 735 euroa

²⁰³ Jos esimerkiksi Madridissa (Espanja) asuva henkilö osallistuu Roomassa (Italia) toteutettavaan toimintaan, hakija laskee Madridin ja Rooman väisen etäisyyden (1 365,28 km) ja valitsee tämän etäisyyden mukaisen välimatkokategorian (ts. 500–1 999 km).

²⁰⁴ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/resources-and-tools/distance-calculator>

Yksilötuki	<p>Osallistujien ja tukihenkilöiden oleskelukustannukset toiminnon aikana.</p> <p>Oleskelukustannuksiin voidaan tarvittaessa myöntää tukea matkapäiviltä ennen toimintoa ja sen jälkeen. Muuta matkatukea kuin vihreän matkustamisen tukea saavien osallistujien ja tukihenkilöiden osalta sitä voidaan myöntää enintään kahdelta matkapäivältä ja vihreän matkustamisen tukea saavien osalta enintään kuudelta matkapäivältä.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena oleskelun kesto kutakin osallistujaa ja tukihenkilöä kohti sekä vastaanottava maa²⁰⁵.</p>	<p>Maaryhmä 1: 107–191 euroa</p> <p>Maaryhmä 2: 95–169 euroa</p> <p>Maaryhmä 3: 84–148 euroa</p> <p>Edellä esitettyt määrät ovat perusmääriä toiminnan päivää kohden. Kukin kansallinen toimisto päättää tarkat perusmäärit sallittujen vaihteluvälien rajoissa.</p> <p>Perusmäärä maksetaan toiminnan 14. päivään asti. Toiminnan 15. päivästä lähtien maksettava määrä on 70 prosenttia perusmääristä. Maksettavat määrät pyöristetään lähimpään kokonaiseen euroon.</p>
Osallisuustuki	<p>Osallisuustuki organisaatioille: Osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, liikkuvuustoiminnan järjestämiseen liittyvät kustannukset.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteeena niiden osallistujien määrä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, tukihenkilöt pois luettuina.</p>	125 euroa osallistujaa kohden
	<p>Osallisuustuki osallistujille: Osallistuihin, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja heidän tukihenkilöihinsä suoraan liittyvät lisäkustannukset (mukaan lukien perustellut matka- ja oleskelukustannukset, jos tällaisia osallistujia varten ei haeta avustusta matkatukea ja yksilötukea koskevista kululuokista).</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päättää, hyväksytääkö se.</p>	100 % tukikelpoisista kustannuksista
Valmistelevien vierailujen tuki	<p>Valmistelevan vierailun toteuttamiseen liittyvät kustannukset, matka- ja oleskelukustannukset mukaan lukien.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p>	680 euroa osallistujaa kohden, enintään kaksi osallistujaa valmistelevaa vierailua kohden.
Kielivalmennustuki	Kustannukset, jotka aiheutuvat kieltenopetusmateriaalin ja koulutuksen	150 euroa osallistujaa kohden

²⁰⁵ **MAARYHMÄ 1:** Alankomaat, Belgia, Irlanti, Islanti, Italia, Itävalta, Liechtenstein, Luxemburg, Norja, Ranska, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska.

Maaryhmä 2: Espanja, Kreikka, Kypros, Latvia, Malta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Viro.

Maaryhmä 3: Bulgaria, Kroatia, Liettua, Pohjois-Makedonia, Puola, Romania, Serbia, Turkki, Unkari.

	<p>järjestämisestä osallistujille, joiden on parannettava toiminnon aikana käyttämäänsä valmennus- tai koulutuskielen taitoa.</p> <p>Kielivalmennustuki on tukikelpoista seuraavan tyypiseen toimintaan osallistujille: työnvarjostamis- ja havainnointijaksot ja valmennus- ja koulutustehtävät: Tukea maksetaan vain, jos osallistuja ei voi saada OLS-kielivalmennusta verkossa, koska tarvittavaa kielitä tai opetustasoa ei ole saatavilla, tai osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, erityisten esteiden perusteella.</p> <p>Rahoitustapa: Tuki yksikkökustannuksiin.</p> <p>Myöntöperuste: Perusteenä osallistujamäärä.</p>	
Poikkeukselliset kulut	<p>Vakuudesta aiheutuvat kustannukset, jos kansallinen toimisto vaatii vakuuden.</p> <p>Osallistujien ja heidän tukihenkilöidensä korkeat matkakulut, joita ei voida tukea tavanomaisesta matkakulujen tukiluokasta maantieteellisen etäisyyden tai muiden esteiden vuoksi. Jos korvaus kalliista matkoista aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista myönnetään, se korvaa yksikkökustannuksiin perustuvan matkatuen.</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset, lääkärintodistukset.</p> <p>Rahoitustapa: Todelliset kustannukset.</p> <p>Myöntöperuste: Hakijan on perusteltava hakemuksessa tuen tarve; kansallinen toimisto päätää, hyväksytääkö se. Korkeita matkakuluja sovelletaan tapauksissa, joissa yksikkökustannuksiin perustuva matkatuki kattaa alle 70 prosenttia osallistujien matkakustannuksista.</p>	<p>Vakuus: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Korkeat matkakulut: 80 % tukikelpoisista kustannuksista</p> <p>Viisumit ja niihin liittyvät kustannukset, oleskeluluvat, rokotukset ja lääkärintodistukset: 100 % tukikelpoisista kustannuksista</p>

ERASMUS+ -VIRTUAALIVAIHDOT

Virtuaalivaihtoankkeet muodostuvat verkossa toteutettavasta ihmisten välisestä toiminnasta, jolla edistetään kulttuurien välistä vuoropuhelua ja pehmeiden taitojen kehittämistä. Niiden avulla kaikki nuoret voivat saada laadukasta kansainvälistä ja kulttuurienvälistä koulutusta ilman fyysisää liikkuvuutta. Vaikka virtuaalinen keskustelu tai koulutus ei täysin vastaa fyysisen liikkuvuuden hyötyjä, virtuaalivaihtoihin osallistujien olisi saatava joitakin kansainvälisten koulutuskokemusten tarjoamista hyödyistä. Digitaaliset alustat ovat arvokas väline, jolla voidaan vastata osittain koronapandemian aiheuttamiin maailmanlaajuisiin liikkuvuusrajoitteisiin. Virtuaalivaihdot auttavat myös levittämään eurooppalaisia arvoja. Lisäksi virtuaalivaihdot voivat joissakin tapauksissa herättää mielenkiintoa ja luoda pohjaa tulevaisuudessa toteutettaville fyysisille vahdoille, joita ei rahoiteta tästä toiminnosta.

Korkeakoulu- ja nuorisoalan virtuaalivaihtoankkeet toteutetaan pienissä ryhmissä, ja niitä ohjaa aina koulutettu fasilitaattori. Niiden olisi oltava helposti sisällytettävissä nuorisohankkeisiin (epävirallinen koulutus) tai korkeakouluopintoihin. Virtuaalivaihtoankkeissa voi olla osallistuja molemmilta sektoreilta, joskin niissä saattaa – hankkeesta riippuen – olla mukana vain osallistuja joko vain toiselta alalta tai molemmilta aloilta. Kaikkiin tähän ehdotuspyyntöön kuuluviin hankkeisiin osallistuu organisaatioita ja osallistujia sekä EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista että ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tukikelpoisilla alueilla.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon tavoitteena on

- kannustaa kulttuurienvälistä vuoropuhelua ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kanssa ja lisätä suvaitsevaisuutta verkossa tapahtuvalla ihmisten välisellä vuorovaikutuksella, joka perustuu digitaaliseen ja nuorisostäälliseen teknologiaan
- edistää erityyppisiä virtuaalivaihtoja Erasmus+ -ohjelman fyysisen liikkuvuuden täydentämiseksi, jotta useammat nuoret voivat saada kulttuurienvälistä ja kansainvälistä kokemuksia
- kehittää kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa erityisesti internetin ja sosiaalisen median käytössä syrjinnän, indoktrinaation, polarisoinnin ja väkivaltaisen radikalisoitumisen torjumiseksi
- edistää digitaalisten ja pehmeiden taitojen²⁰⁶ kehittämistä, vieraiden kielten harjoittelua ja ryhmätyöskentely mukaan luettuna, opiskelijoiden, nuorten ja nuorisotyöntekijöiden²⁰⁷ keskuudessa erityisesti työllistyyden parantamiseksi
- edistää kansalaisuutta sekä vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhteisiä arvoja koulutuksen avulla
- vahvistaa nuorisoulottuvuutta EU:n suhteissa kolmansiin maihin.

AIHEALUEET/ERITYISTAVOITTEET

Virtuaalivaihdot olisi toteutettava yhdellä tai useammalla seuraavista aihealueista, jotka vastaavat Erasmus+ -ohjelman painopistealueita:

- osallisuus ja moninaisuus
- digitaalinen muutos
- ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta
- osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan, yhteiset arvot ja kansalaistoiminta.

Koska virtuaalivaihdot ovat alhaalta ylös -lähestymistavan mukainen aloite, osallistujaorganisaatiot voivat vapaasti valita näissä laajoissa puitteissa aiheet, joihin ne keskittyvät, mutta hanke-ehdotuksissa on osoitettava niiden odotetut

²⁰⁶ Pehmeitä taitoja ovat uteliaisuus, luovuus, aloitteellisuus ja ongelmanratkaisutaito sekä kyky ajatella kriittisesti, tehdä yhteistyötä, viestiä tehokkaasti monikulttuurisessa ja tieteidenvälisessä ympäristössä, mukautua erilaisiin tilanteisiin ja sietää stressiä ja epävarmuutta. Nämä taidot ovat osa avaintaitoja, jotka on esitetty elinikäisen oppimisen avaintaidoista annetussa neuoston suosituksessa (EUVL C 189, 4.6.2018, s. 1).

²⁰⁷ Nuorisotyöntekijät ovat henkilöitä, jotka ammattinsa tai vapaaehtoistoiminnan kautta ovat mukana epävirallisessa oppimisessa ja jotka tukevat nuorten koulutuksellista ja sosiaalista sekä ammatillista kehitystä.

vaikutukset yhteen tai useampaan edellä mainittuun tavoitteeseen (ks. myös jäljempänä kohta ”Odottettu vaikutus”). Sukupuolinäkökohdat olisi tarvittaessa otettava huomioon hankkeiden laajauden ja aiheiden mukaan (esimerkiksi sisällyyttämällä kursseihin sukupuolisensitiivisyyttä koskevia näkökohtia). Erityistä huomiota on kiinnitettävä sellaisten henkilöiden osallisuuteen, jotka ovat sosiaalisesti ja taloudellisesti haavoittuvassa asemassa tai jotka eivät voi hakea fyysisiin liikkuvuustoimintoihin.

TOIMINTA

Hankkeiden rahoitus perustuu työsuunnitelmiin, joihin sisältyy verkossa toteutettavaa yhteistyötoimintaa, kuten

- verkossa käytävät ohjatut keskustelut eri maissa toimivien nuoriso-organisaatioiden nuorten välillä osana nuorisoalan hankkeita; niihin voisi sisältyä roolipelisimulaatioita
- koulutus nuorisotyöntekijöille, jotka haluavat toteuttaa virtuaalivaihtohankkeen muiden maiden kollegojen kanssa
- verkossa käytävät ohjatut keskustelut eri maissa sijaitsevien korkeakoulujen opiskelijoiden välillä osana korkeakoulututkintoja
- koulutus yliopistojen professoreille / henkilöstön jäsenille, jotka haluavat toteuttaa virtuaalivaihtohankkeen muiden maiden kollegojen kanssa
- interaktiiviset avoimet verkkokurssit, joihin sisältyy perinteisiä kurssimateriaaleja, kuten videoituja luentoja, lukemistoja ja harjoitustehtäviä (kuten tunnetut MOOC-kurssit [*Massive Open Online Course*], mutta painopiste on kuitenkin pienryhmien vuorovaikuttelissa käyttäjäforumeissa, joissa opiskelijat, professorit, opetusassistentit, nuoret ja nuorisotyöntekijät voivat olla yhteydessä toisiinsa).

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kaikkien virtuaalivaihtohankkeiden on oltava

- koulutettujen fasilitaattorien ohjaamia
- osallistujien ja isäntien näkökulmasta suojaatua ja turvallisia kaikilta osin EU:n tietosuoja-sääntöjen²⁰⁸ mukaisesti
- poliittisesti terveellä pohjalla ja kulttuurisesti merkityksellisiä: virtuaalivaihtotoiminnan on liittyvä kiinteästi nuorisotoiminnan ja korkeakoulutuksen aloihin ja niiden on oltava ajan tasalla osallistujamaiden nuorten verkko- ja muun kulttuurin kanssa
- avoimia ja helposti saatavia käyttäjäkokemuksen ja vuorovaikutuksen tasolla; rekisteröitymisen ja vuorovaikutuksen vertaisten, fasilitaattorien, hallinnoijien ja muiden sidosryhmien kanssa olisi oltava yksinkertaista ja helppoa
- pääasiassa samanaikaisia, mutta niissä voi olla eri aikoihin suoritettavia komponentteja (esimerkiksi lukemistot, videot)
- lisäksi niitä varten on laadittava menetelmä, jolla tunnustetaan nuorten osallistuminen ja oppimistulokset vahdon lopuksi.

Osallistujaorganisaatioiden on järjestettävä virtuaalivaihtoja 13–30-vuotiaille. Jos hankkeeseen osallistuu alle 18-vuotiaita, osallistujaorganisaatioiden on ensin pyydettävä heidän vanhemmiltaan tai huoltajiltaan lupa osallistumiseen. Yksittäisten osallistujien on sijaittava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa.

Hankkeissa olisi mahdollisuuksien mukaan käytettävä olemassa olevia välineitä ja alustoja toiminnan toteuttamiseksi.

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta Erasmus+ -virtuaalivaihtoja koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat vaatimukset:

²⁰⁸ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules_fi

<p>Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)</p>	<p>Hakijoiden (edunsaajien ja sidosyhteisöjen, tapauksen mukaan) on oltava oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä), ja ne voivat kuulua seuraaviin kategorioihin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • korkeakoulutus- tai nuorisoalalla toimivat yhteisöt (epävirallinen koulutus) • nuorisoalan organisaatiot²⁰⁹ • korkeakoulut, korkeakoulujen yhdistykset tai organisaatiot sekä oikeudellisesti tunnustetut kansalliset tai kansainväliset rehtori-, opettaja- tai opiskelijaorganisaatiot. <p>Hakijoiden (edunsaajien ja tapauksen mukaan sidosyhteisöjen) on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin seuraavista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU:n jäsenvaltiot • ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat • ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat tukikelpoiselta alueelta. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat alueet 1, 2²¹⁰, 3 ja 9 (ks. kohta "Tukikelpoiset maat" tämän oppaan A-osassa). <p>Koordinovan organisaation on oltava nuoriso-organisaatio tai korkeakoulu, joka on laillisesti sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan ja niissä sijaitseva. Koordinova organisaatio jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Se ei voi olla sidosyhteisö. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevat organisaatiot eivät voi toimia koordinaattorina.</p> <p>Muut yhteisöt voivat osallistua muissa konsortion tehtävissä, kuten liitännäiskumppaneina. Poikkeus: Valko-Venäjän ja Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon liitännäiskumppaneina.</p>
<p>Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)</p>	<p>Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään neljä hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään 4 riippumatonta yhteisöä (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) neljästä eri tukikelpoisesta maasta. • Vähintään kaksi korkeakoulua tai nuorisoalan organisaatiota kahdesta EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta sekä kaksi korkeakoulua tai nuorisoalan organisaatiota kahdesta tukikelpisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta, jotka kuuluvat samaan tukikelpoiseen alueeseen. • Eri tukikelpoisilta alueilta tulevat organisaatiot eivät voi osallistua samaan hankkeeseen. Alueiden väliset hankkeet eivät ole tukikelpoisia. • EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden lukumäärä ei saa olla suurempi kuin ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden määrä. <p>Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon. Liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.</p>

²⁰⁹ Julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka työskentelevät nuorten parissa tai nuorten hyväksi virallisten puitteiden ulkopuolella. Tällaisia organisaatioita voivat olla esimerkiksi voittoa tavoittelematon organisaatio, yhdistys tai kansalaisjärjestö (myös eurooppalainen nuorisoalan kansalaisjärjestö), kansallinen nuorisoneuvosto, paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen viranomainen, oppilaitos tai tutkimuslaitos tai säätiö.

²¹⁰ VALKO-VENÄJÄN ORGANISAATIOT EIVÄT VOI OSALLISTUA TÄHÄN TOIMINTOON.

Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava osallistujaorganisaatioiden sijaintimaissa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sillä on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta.</p> <p>Ehdotuspyyntön tunnisteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-SSA – Erasmus+ -virtuaalivaihdot Saharan eteläpuolisessa Afrikassa • ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-WB – Erasmus+ -virtuaalivaihdot Länsi-Balkanin maissa • ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-SMC – Erasmus+ -virtuaalivaihdot eteläisen Välimeren maissa • ERASMUS-EDU-2025-VIRT-EXCH-NE – Erasmus+ -virtuaalivaihdot itäisissä naapurimaissa <p>Tutustu usein kysyttyihin kysymyksiin EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa ennen hakemuksen jättämistä.</p>
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 29. huhtikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relevanssi: Hakemus on relevantti ehdotuspyyynnön valittujen yleisten ja erityistavoitteiden kannalta. Se on ehdotuspyyynnön vaatimusten mukainen ja selkeästi esitetty. Haetulla hankkeella käsitellään tässä ehdotuspyyynnössä yksilöityjä aiheita. ▪ EU:n arvot: Hanke on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Tarveanalyysi: Hakemus perustuu asianmukaiseen analyysiin haasteista ja tarpeista. Eri kumppaneiden erilaiset tarpeet on tunnistettu ja otettu hyvin huomioon. ▪ Johdonmukaisuus: Hakemuksen eri komponentit ovat johdonmukaisia ja yhtenäisiä. Hakemuksen tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistikesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien kannalta merkittäviin kysymyksiin. ▪ Toiminta: Virtuaalivaihdot on määritelty selkeästi, ja ne edistävät kulttuurien välistä vuoropuhelua ja pehmeiden taitojen kehittämistä, ja niillä voidaan vaikuttaa ennen kaikkea ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujien koulutukselliseen, henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen. Hakemukseissa esitetään näyttöä ehdotetun virtuaalivaihtoon perustuvan lähestymistavan tehokkuudesta. ▪ Laajentaminen: Hakemuksesta osoitetaan mahdollisuus laajentaa sen kattamia käytäntöjä eri tasolla (esimerkiksi paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU:n tasolla) ja että ne voidaan siirtää eri aloille. Laajentaminen tuottaa todennäköisesti vaikutuksia paitsi eri kumppaniorganisaatioiden tasolla myös järjestelmän ja/tai poliittisella tasolla. Hanke-ehdotuksella on mahdollista luoda keskinäistä luottamusta ja tehostaa rajat ylittävää yhteistyötä. ▪ Eurooppalainen lisäarvo: Hakemus tuottaa EU:n tasolla lisäarvoa tuloksilla, joita ei saavutettaisi pelkästään maakohtaisella tasolla, ja tuloksia voidaan siirtää hankkeeseen osallistumattomiin maihin. Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää asiaankuuluvissa EU:n toimintapoliittisissa ohjelmissa.
--	---

<p>Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Johdonmukaisuus: Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden, menetelmien, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hakemukseissa esitetään kattava ja johdonmukainen valikoima toimintamuotoja, jotka soveltuvat yksilöityjen tarpeiden täyttämiseen ja johtavat odotettuihin tuloksiin. ▪ Menetelmä: Ehdotetun menetelmän laatu ja toteutettavuus ja sen soveltuminen yksilöityjen tarpeiden täyttämiseen, mukaan lukien eri kumppaneiden tarpeet. On laadittu selkeä malli siitä, miten näitä erilaisia tarpeita käsitellään. Myös valitut pedagogiset lähestymistavat vastaavat näitä erilaisia tarpeita. ▪ Oppimistulokset: Oppimistulokset arviodaan ja tunnustetaan (esim. Youthpass). Oppimistulokset määritellään selkeästi ennen jokaista virtuaalivaihtotoimintoa ja mitataan kunkin toiminnon jälkeen, edistyminen kirjataan ja saavutukset tunnustetaan. ▪ Työohjelma: Työohjelma on selkeästi laadukas ja tehokas, ja se kattaa hankkeen kaikki vaiheet. ▪ Hallinto: Hankehallintoa koskeva suunnitelma on hyvä ja siinä on varattu riittäväät resurssit eri tehtäviin. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. ▪ Budjetti: Budjetti on kustannustehokas ja kokonaistaloudellinen. Tehtävät, roolit ja taloudelliset resurssit on jaettu kumppaneille johdonmukaisesti. Varainhoitoa koskevat järjestelyt ovat selkeät ja asianmukaiset. ▪ Arviointi: Erityistoimenpiteillä, joilla seurataan prosesseja ja tuotoksia (eli tavoitteiden saavuttamista koskevia indikaattoreita ja todentamiskeinoja), varmistetaan, että hankkeen toteutus on laadukasta. On olemassa selkeä laadunvarmistussuunnitelma, joka kattaa riittävästi myös hankehallinnon. Seurantastrategia sisältää riskien tunnistamisen ja riskejä lieventävän toimintasuunnitelman.
<p>Kumpaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rakenne: Kumpanuus pystyy varmistamaan hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kaikilta osin. Konsortiolla on kaikki tarvittavat taidot sekä asiantuntemusta ja kokemusta hankkeen kattamilla alueilla. Käytettävän ajan ja työpanoksen asianmukainen jako kumppaneiden kesken on varmistettu. Kumpanuuden taidot ja osaaminen täydentävät toisiaan. ▪ Sitoutuneisuus: Kukin osallistujaorganisaatio osoittaa täyden sitoutuneisuutensa omien valmiuksiensa ja oman erityisalansa mukaisesti. ▪ Yhteistyö: Yhteistyöjärjestelyt ovat tasapainoisia. Hanke-ehdotus sisältää tehokkaita mekanismeja, jotka takaavat, että osallistujaorganisaatioiden, sidosryhmien ja muiden asiaankuuluvien osapuolten välinen koordinointi, päätöksenteko ja viestintä ovat korkealaatuisia.

Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tulosten levittäminen: Selkeällä tietoisuuden lisäämistä, tulosten levittämistä ja viestintää koskevalla strategialla varmistetaan asiaankuuluvien kohderyhmien sekä yleisten sidosryhmien ja suuren yleisön tavoittaminen hankkeen elinkaaren aikana. Strategiaan sisältyy suunnitelmia, joiden avulla tuotetut materiaalit saatetaan saataville avoimien lisenssien avulla. ▪ Tulosten hyödyntäminen: Hakemukessa osoitetaan, että valittuja virtuaalivaihdon lähestymistapoja voidaan levittää onnistuneesti, että hankkeella on laajempi vaikutus ja että se vaikuttaa systeemiseen muutokseen. Tulosten hyödyntämistapa on kuvattu selkeästi ja ehdotetut toimenpiteet hankkeen tulosten hyödyntämiseksi ovat mahdollisesti tehokkaita. ▪ Vaikuttavuus: Odotettavissa olevat vaikutukset, erityisesti määritettyjen kohderyhmien osalta, on määritelty selkeästi, ja käytössä on toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että vaikutukset voidaan saavuttaa ja arvioida. Toiminnan tulokset ovat todennäköisesti merkittäviä. Hankkeen tuotokset voivat tukea pitkän aikavälin muutoksia, parannuksia tai kehitystä asianomaisten kohderyhmien ja järjestelmien hyväksi. Hakemukessa selostetaan myös, miten virtuaalivaihdon avulla tapahtuvan oppimisen vaikutusta (oppimistulokset) arvioidaan, jotta voidaan tehdä tietoon perustuvia suosituksia virtuaalivaihtoon perustuvan opetuksen ja oppimisen parantamiseksi hankkeen jälkeen. ▪ Jatkuvuus: Hakemukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.
--	---

Hakemuksen on saatava vähintään **60 pistettä** (kaikkiaan 100 pisteeestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviontikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviontikriteereistä "hankkeen relevanssi" ja "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" sekä 10 pistettä kriteereistä "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" ja "vaikuttavuus").

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviontikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Eri hankkeiden toiminnalla ja tuotoksilla pyritään saamaan aikaan myönteinen vaikutus ehdotuspyyynnön tavoitteisiin, joiden olisi liittyvä tiiviisti virtuaalivaihdon oppimisluottamuuteen, vaikka ne vaihtelevat hankkeiden erityispiirteiden mukaan.

Jokaisessa hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä tietoa tästä odotetusta vaikutuksesta. Hakijoita kannustetaan ennakoimaan osallistuvilta henkilöiltä ja organisaatioilta saatavaa palautetta erityisesti oppimisarvon osalta raportoidessaan hankkeiden vaikutuksista.

MAANTIEELLISET KOHTEET

Tätä toimintoa tuetaan EU:n ulkoisen toiminnan välineillä. Käytettävissä olevat määrärahahat on jaettu maailman eri alueiden kesken (Länsi-Balkan, Itäiset naapurimaat, eteläisen Välimeren maat ja Saharan eteläpuolinen Afrikka), ja eri alueiden saamien määrärahakokonaisuksien suuruus vaihtelee. Hanke-ehdotukset sijoitetaan paremmusjärjestykseen alueittain (ks. edellä "Mihin hakemus jätetään?" kunkin aiheen tunnisteen kohdalla) kunkin määrärahakokonaisuuden

mukaisesti. Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Saharan eteläpuolinen Afrikka: Hakijoita kannustetaan asettamaan etusijalle alueen vähiten kehittyneet maat ja kiinnittämään erityistä huomiota muuttoliikkeen kannalta ensisijaisiin maihin. Yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia kyseiselle alueelle myönnettävästä rahoituksesta. Hakijoita kannustetaan myös ottamaan ehdotukseensa mukaan osallistujia monista eri maista, mukaan lukien kumppanit, joilla on vähemmän kokemusta Erasmus+ -ohjelmasta.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyskien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuva rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvaus määrää määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arviodun budjetin, arvointitulosten ja **95 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on 500 000 euroa hanketta kohden. Edunsaajille voidaan myöntää enintään 200 euroa virtuaalivaihdon osallistujaa (ts. osallistajanuorta tai fasilitaattoria) kohden Esimerkiksi niiden edunsaajien virtuaalivaihdoissa, jotka saavat 500 000 euron enimmäisavustuksen, on oltava mukana vähintään 2 500 osallistujaa.

Myönnnettävä avustus voi olla haettua määrää pienempi.

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa ei ole tukikelpoista.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä²¹¹ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä²¹² vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan kertakorvaus määrät, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).

²¹¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

²¹² https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

- Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arviointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asianantuntijoiden avulla. Asianantijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvausken ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan osiossa "Tukikelpoiset välittömät kustannukset".

Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laattua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa²¹³.

---

²¹³

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=ERASMUS2027?programmePeriod=2021-2027&frameworkProgramme=43353764>

AVAINTOIMI 2: ORGANISAATIOIDEN JA OPPILAITOSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Tämä avaintoimi tukee seuraavia toimintoja:

- yhteistyöhankkeet, kuten kumppanuushankkeet ja pienimuotoiset kumppanuushankkeet
- huippusaamiseen tähtäävät kumppanuudet, kuten ammatillisen koulutuksen huipputyksiköt ja Erasmus Mundus -toiminto
- innovatiokumppanuudet, kuten innovaatioyerityksiin liittymät ja tulevaisuuteen suuntautuvat hankkeet
- korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisoalan ja liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishankkeet
- voittoa tavoittelemattomat eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat.

Tämän avaintoimen mukaisesti tuettujen toimintojen odotetaan edistävän huomattavasti ohjelman painopistealoja ja vaikuttavan myönteisesti ja pitkäkestoisesti osallistujaorganisaatioihin ja näitä toimintoja sääteliin järjestelmiin sekä organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat järjestettävään toimintaan suoraan tai välillisesti.

Tämän avaintoimen odotetaan johtavan innovatiivisten käytäntöjen kehittämiseen, siirtämiseen ja/tai toteuttamiseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai Euroopan unionin tasolla.

Käsiteltävän alan ja hakijan tyypin mukaan näitä toimintoja hallinnoivat joko kansalliset toimistot tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA). Kaikki tiedot siitä, ketkä voivat hakea tukea ja mihin hakemus on jätettävä, esitetään seuraavissa jaksoissa.

Tämän avaintoimen tukemien hankkeiden tarkoituksesta on tuottaa osallistujaorganisaatioille seuraavia tuloksia:

- innovatiivinen tarjonta kohderyhmille, esimerkiksi houkuttelevammat, yksilöllisiä tarpeita ja odotuksia vastaavat koulutusohjelmat, osallistavien lähestymistapojen sekä digitaalisten menetelmien käyttö, uudet tai entistä paremmat menettelyt osaamisen tunnustamista ja validointia varten, tehokkaamat tavat opettaa ja oppia perustaitoja, tavoitteena erityisesti ehkäistä muita heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden alisuoriutumista ja vauhdittaa perustaitojen hyvää osaamista, toiminnan tehostaminen paikallisyhteisöjen hyödyksi, uudet tai entistä paremmat tavat täyttää nuorten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, tarpeita sekä käsitellä maantieteelliseen ja sosioekonomiseen epätasa-arvoisuuteen perustuvia eroja oppimistuloksissa, uudet lähestymistavat yhteiskunnallisen, etnisen, kielessisen ja kulttuurisen moninaisuuden käsittelyyn, uudet lähestymistavat kilpailukyyyn ja työllisyyden tukemiseksi etenkin alueellisella ja paikallisella tasolla, mahdollisuus saada kielihankkeiden eurooppalainen laatuleima kieltenoppimisesta tai -opetuksesta nykyikäisempi, dynaamisempi, sitoutuneempi ja ammattimaisempi organisaation sisäinen toimintaympäristö, jossa ollaan valmiita omaksumaan hyviä käytäntöjä ja uusia menetelmiä, muun muassa digitaalisia valmiuksia, päivittäisessä toiminnassa, joka on avoin synergioille muilla toimialoilta tai sosioekonomisilla aloilla toimivien organisaatioiden kanssa ja jossa henkilöstön ammattitaitoa kehitetään strategisen suunnittelun avulla kunkin omien tarpeiden ja organisaation tavoitteiden mukaisesti
- paremmat ammatilliset ja muut valmiudet toimia EU:n tai globaalilla tasolla: paremmat johtamistaidot ja kansainvälistymisstrategiat, tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien tai muita koulutus- ja nuorisoalan sektoreita ja/tai muita sosioekonomisia aloja edustavien kumppanien kanssa, enemmän varoja (muita kuin EU:n varoja) EU:n tai globaalien hankkeiden järjestämiseen koulutus- ja nuorisoalalla, EU:n tai maailmanlaajuisten hankkeiden laadukkaampi valmistelu, toteutus, seuranta ja jatkotoimet
- tiedon ja tietoisuuden lisääminen urheilusta ja liikunnasta
- tietoisuuden lisääminen liikunnan ja urheilun merkityksestä sosiaalisen osallisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien ja terveellisten elintapojen edistäjänä.

Tämän avaintoimen mukaisesti rahoitetut hankkeet vaikuttavat todennäköisesti myönteisesti myös henkilöihin, jotka osallistuvat toimintaan suoraan tai välillisesti, esimerkiksi seuraavin tavoin:

- aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen
- kieltaidon koheneminen
- digitaitojen paraneminen
- sosiaalisen, etnisen, kielellisen, sukupuolen ja kulttuurisen moninaisuuden sekä erilaisten kykyjen syvälisempi tuntemus ja myönteisempi suhtautuminen niihin
- parempi osaaminen, joka lisää työllistettävyyttä ja mahdollisuksia ryhtyä yrittäjäksi (yhteiskunnallinen yrittäjyys mukaan lukien)
- aktiivisempi yhteiskunnallinen osallistuminen
- myönteisempi suhtautuminen Euroopan yhdentymiseen ja EU:n arvoihin
- taitojen ja tutkintojen parempi ymmärtäminen ja tunnistaminen Euroopassa ja muualla maailmassa
- omaan ammattiprofiliin (esimerkiksi opetus, koulutus, nuorisotyö tai valmennus) liittyvän osaamisen kehittäminen
- eri maiden koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan käytäntöjen, politiikan ja järjestelmien parempi tuntemus
- virallisen ja epävirallisen koulutuksen, ammatillisen koulutuksen sekä muiden oppimismuotojen ja toisaalta työmarkkinoiden välisten suhteiden parempi ymmärtäminen
- enemmän mahdollisuuksia ammatilliseen kehittymiseen
- lisääntynyt työmotivaatio ja tyytyväisyys
- lisääntynyt liikunnan ja urheilun harrastaminen.

Järjestelmätasolla hankkeiden odotetaan johtavan koulutusjärjestelmien ja nuorisopolitiikan nykykaistamiseen ja vahvistavan alan järjestelmien kykyä vastata nykymaailman suurimpiin haasteisiin: ympäristökestävyyss, digitaalinen muutos, työllisyys, talouden vakaus ja talouskasvu sekä tarve edistää sosiaalisia, kansalais- ja monikulttuurisia taitoja, kulttuurienvälistä vuoropuhelua, demokraattisia arvoja ja perusoikeuksia, yhteiskunnallista osallisuutta, mielenterveyttä ja hyvinvointia, tasa-arvoisuutta ja aktiivista yhteiskunnallista osallistumista, kriittistä ajattelua ja medialukutaitoa.

Tämän avaintoimen suunnitellut vaikutukset ovat seuraavat:

- Koulutuksen, nuorisotyön sekä liikunnan ja urheilun laatu Euroopassa ja muualla maailmassa kohenee, ja niissä yhdistyvät lisääntynyt osaaminen ja vetovoima sekä paremmat osallistumismahdollisuudet kaikille.
- Koulutus- ja nuorisoalan järjestelmät vastaavat paremmin työmarkkinoiden tarpeita ja niiden tarjoamia mahdollisuuksia ja kytkeytyvät läheisemmin elinkeinoelämään ja ympäröivään yhteisöön.
- Perus- ja laaja-alaisten taitojen – joita ovat erityisesti lukutaito, laskutaito, yrittäjyyystaidot, sosiaalisuuteen ja kansalaisuuteen liittyvät taidot, monikulttuuriset taidot ja kielitaito, kriittinen ajattelu, digitaidot sekä medialukutaito – opetuksen ja arvioinnin laatu paranee.
- Erikoisten kansallisten koulutus- ja nuorisoalojen väliset synergiat ja yhteydet lisääntyvät ja siirtyminen niiden välillä helpottuu; osaamisen ja tutkintojen tunnustamista, validointia ja avoimuutta lisäävien eurooppalaisten vertailuvälineiden käyttö tehostuu.

- Oppimistulosten hyödyntäminen lisääntyy opetuksen ja oppimisen tukena, arvioinnissa sekä kuvattaessa ja määriteltäessä tutkintoja, tutkintojen osia ja opetussuunnitelmia.
- Tietoisuus sosiaalisesta monimuotoisuudesta sekä avoimuus sitä kohtaan lisääntyy ja koulutusjärjestelmien ja -mahdollisuuksien osallistavuutta ja saatavuutta parannetaan.
- Koulutus- ja nuorisoalan viranomaisten kesken syntyy alueiden välistä ja transnationaalista uutta yhteistyötä, ja tällainen yhteistyö lisääntyy.
- Digiteknologiaa ja avoimia oppimisresursseja käytetään strategisemmin ja yhdennettymin koulutus- ja nuorisoalan järjestelmissä.
- Kieltenopiskelumotivaatio lisääntyy innovatiivisten opetusmenetelmien ansiosta tai koska opiskelulla on parempi yhteys työmarkkinoilla edellytetyyn käytännön kielitaitoon.
- Käytännön, tutkimuksen ja poliikan välinen vuorovaikutus vahvistuu.
- Liikunta- ja urheilutoimintaan osallistuminen terveyttä ja hyvinvointia parantavana välineenä lisääntyy.
- Tietämys siitä, miten torjutaan urheilun integriteettiin kohdistuvia rajatylittäviä uhkia, kuten dopingia, urheilutulosten manipulointia ja väkivaltaa sekä kaikenlaista suvaitsemattomuutta ja syrjintää, lisääntyy, ja liikunnan ja urheilun hyvä hallintoa sekä urheilijoiden kaksoisuria tuetaan paremmin.
- Liikunta- ja urheilualan vapaaehtoistoiminta saa enemmän tunnustusta.
- Voittoa tavoittelemattomien liikunta- ja urheilualan organisaatioiden vapaaehtoistyön tekijöiden, valmentajien, johtajien ja henkilökunnan liikkuvuus lisääntyy.
- Sosialinen osallisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet liikunta- ja urheilualalla lisääntyy.

YHTEISTYÖHANKKEET

MITÄ YHTEISTYÖHANKKEET OVAT?

Osallistujaorganisaatiot voivat tämän toiminnon ansiosta hankkia kokemusta kansainvälisestä yhteistyöstä ja parantaa valmiuksiaan ja tuottaa samalla laadukkaita ja innovatiivisia tuloksia. Yhteistyöhankkeiden koko ja laajuus voi vaihdella muun muassa hankkeen tavoitteiden, osallistujaorganisaatioiden, odotettujen vaikutuksien ja muiden tekijöiden mukaan, ja ne voivat mukauttaa toimintaansa näiden mukaisesti. Näiden hankkeiden laadullisessa arvioinnissa otetaan huomioon yhteistyön tavoitteet ja mukana olevien organisaatioiden luonne.

Tämän logiikan mukaisesti organisaatioille tarjotaan kahdentyyppisiä kumppanuuksia, joiden avulla ne voivat työskennellä, oppia ja kasvaa yhdessä:

- **kumppanuushankkeet**
- **pienimuotoiset kumppanuushankkeet.**

Nämä kaksi kumppanuushankkeiden tyyppiä esitellään tarkemmin seuraavilla sivuilla. Näissä kahdessa jaksossa annettavat tiedot auttavat valitsemaan organisaation profiiliin ja rakenteeseen sekä hankkeen ideoihin parhaiten sopivan kumppanuustyyppin.

MITÄ TOIMINTAA YHTEISTYÖHANKKEISSA TAVALLISESTI TOTEUTETAAN?

Hankkeen elinkaaren aikana organisaatiot toteuttavat yleensä monenlaista toimintaa. Ne vaihtelevat perinteisestä luovempaan ja innovatiivisempaan toimintaan, ja organisaatiot voivat valita niistä yhdistelmän, joka edistää parhaiten hankkeen tavoitteiden saavuttamista suhteessa sen soveltamisalaan ja kumppaniverkoston valmiuksiin. Esimerkkejä toiminnoista:

- **Hankehallinto:** Toiminnot, joilla varmistetaan asianmukainen hankkeiden suunnittelu, toteutus ja jatkotoimet, mukaan lukien sujuva ja tehokas yhteistyö hankekumppanien välillä. Tämän vaiheen toiminta sisältää tavallisesti muun muassa organisatorisia ja hallinnollisia tehtäviä, kumppanien virtuaalisia kokouksia, viestintämateriaalin laadintaa ja toiminnassa mukana olevien osallistujien valmentamista ja seurantaa.
- **Hankkeen toteuttaminen:** Tähän toimintaan voi sisältyä verkostoitumistapahtumia, kokouksia ja työistuntoja käytäntöjen vaihtamiseksi ja tulosten kehittämiseksi. Siihen voi liittyä myös henkilöstön ja oppijoiden osallistumista (mikäli näiden osallistuminen edistää hankkeen tavoitteiden saavuttamista).
- **Tulosten jakaminen ja tunnetuksi tekeminen:** konferenssit, tilaisuudet ja tapahtumat, joiden tarkoituksesta on jakaa, selittää ja tehdä tunnetuksi hankkeen tuloksia, jotka voivat olla konkreettisia tuloksia, päätelmiä, hyviä käytäntöjä tai muunlaisia tuloksia.

TÄMÄN TOIMINNON PANOS POLIITTISTEN PAINOPISTEIDEN SAAVUTTAMISEEN

Euroopan komissio asettaa vuosittain yhteiset painopisteet ja tavoitteet, joihin koulutuksen, nuorisotoiminnan ja urheilun eri alueilla pyritään Erasmus+ -ohjelman tasolla. Tästä syystä yhteistyöhankkeiden tavoitteena on – hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden valmiuksien kehittämisen ohella – edistää ohjelman painopistetavoitteiden saavuttamista hanketulosten avulla.

Hankeissa tehtävä työ on tästä syystä rajattava suhteessa yhteen tai useampaan näistä painopisteistä, jotka on valittava hakuvaliheessa. Hanke-ehdotuksia laadittaessa on myös suositeltavaa tutustua samanlaisten painopisteiden perusteella rahoitettujen aiempien hankkeiden tuloksiin, jotta varmistetaan johdonmukaisuus ja vältetään päälekäisyksiä, sekä

hyödyntää asteittain jo saatuja tuloksia ja edistää eri alojen yhteistä kehitystä. Hyödyllisiä tietoja rahoitetuista hankkeista on saatavilla Erasmus+ -hankketietokannassa²¹⁴:

Jotta EU:n painopisteet voidaan yhdistää paremmin kansallisen tason erityistarpeisiin, Erasmus+ -ohjelman kansalliset toimistot voivat määrittää yhden tai useamman näistä EU:n painopisteistä erityisen merkittäväksi niiden kansallisessa toimintaympäristössä ja kannustaa siten organisaatioita keskittymään toimissaan näihin valikoituihin aloihin tietynä vuonna.

Vuonna 2025 yhteistyöhankkeissa on käsiteltävä yhtä tai useampaa seuraavista painopistealoista:

KAIKKIIN ERASMUS+ -OHJELMAN SEKTOREIHIN SOVELLETTAVAT PAINOPISTEET

Kaikilla Erasmus+ -ohjelman eri sektoreilla esitettävissä hankkeissa voidaan käsitellä seuraavia neljää laaja-alaista painopistettä. Hakijoiden on selitettävä selkeästi, mitkä ovat niiden ehdotuksen vaikutukset ja minkä horisontaalisen painopisteen ne ovat valinneet alalla, jota hakemus koskee.

- **Osallisuus ja moninaisuus kaikilla koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan sektoreilla:** Ohjelmalla tuetaan hankkeita, joilla edistetään sosiaalista osallisuutta ja pyritään paremmin tavoittamaan henkilötä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, mukaan lukien vammaiset henkilöt, maahanmuuttajataustaiset henkilöt, maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvat henkilöt, sukupuolten epätasa-arvoa kohtaavat henkilöt, sosioekonomisissa vaikeuksissa olevat henkilöt sekä muuta sukupuoleen, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää mahdollisesti kohtaavat henkilöt. Näillä hankkeilla autetaan puuttumaan näiden ryhmien kohtaamiin esteisiin ohjelman tarjoamien mahdollisuksien hyödyntämisessä ja luomaan osallistavia ympäristöjä, jotka edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja vastaavat laajemman yhteisön tarpeita. Tällä painopistealalla ohjelmasta tuetaan hankkeita, jotka edistävät koulutustoimintaa ja helpottavat Ukrainasta sotaa pakenevien ihmisten integroitumista uusiin oppimisympäristöihinsä.
- **Ympäristö ja ilmastonmuutoksen torjunta:** Ohjelman tavoitteena on tukea vihreään siirtymään, ympäristöön ja ilmastonmuutoksen liittyviä haasteita koskevan tietoisuuden lisäämistä kaikilla aloilla. Etusijalle asetetaan hankkeet, joilla pyritään kehittämään osaamista erilaisilla kestävyyden kannalta merkityksellisillä aloilla ja laatimaan vihreän sektorin osaamisstrategioita ja -menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia, jotka vastaavat paremmin yksilöiden tarpeita. Ohjelmalla tuetaan myös innovatiivisten käytäntöjen kokeilemista, jotta oppijoista, henkilöstöstä ja nuorisotyöntekijöistä voi tulla todellisia muutoksen aikaansaajia (esimerkiksi resurssien säästäminen, energiankulutuksen ja jätteiden vähentäminen, hiilijalanjäljen kompensointi ja kestävien ruoka- ja liikkuvuusvaihtoehtojen valitseminen). Etusijalla ovat myös hankkeet, joilla pystytään – koulutuksen sekä nuoriso- ja liikunta- ja urheilutoiminnan kautta – muokkaamaan ihmisten käyttäytymistä yksilöllisten valintojen, kulutustottumosten ja elämäntapojen suhteen uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen²¹⁵ mukaisesti ja joilla kehitetään kouluttajien ja koulutusalan johtajien kestävyyttä koskevia valmiuksia ja tuetaan osallistujaorganisaatioiden suunnittelemia lähestymistapoja ympäristökestävyyteen.
- **Vastaaminen digitaaliseen muutokseen kehittämällä digitaalisia valmiuksia, häiriönsietokykyä ja kapasiteettia:** Ohjelmalla tuetaan perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja aikuiskoulutuksen oppilaitosten digitalisaatioluoneita. Etusijalle asetetaan hankkeet, joilla pyritään lisäämään oppilaitosten kapasiteettia ja valmiuksia hallita tehokasta siirtymistä kohti digitaalista koulutusta. Ohjelmalla tuetaan uusien digiteknologoiden ja innovaatioiden – tekoäly mukaan lukien – tarkoitukseenmukaista käyttöä koulutuksessa, nuorisotoiminnassa sekä liikunnassa ja urheilussa opetukseen, oppimiseen, arviointiin ja osallistamiseen. Tähän sisältyy digipedagogiikan ja opettajien digitaalisten työkalujen käyttöön liittyvän asiantuntemuksen kehittäminen, mukaan lukien esteettömät ja avustavat teknologiat sekä

²¹⁴ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_fi

²¹⁵ Lisätietoa Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteesta on osoitteessa https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_fi.

digitaalisen koulutussisällön luominen ja innovatiivinen käyttö, digitaalinen hyvinvointi (niin oppijoiden kuin henkilöstön), disinformaation torjunta ja digilukutaidon edistäminen. Siihen kuuluu myös digitaitojen ja -osamisen kehittäminen esimerkiksi tietojenkäsittelyä koskevien asianmukaisten ohjelmien ja aloitteiden avulla. Erityistä huomiota kiinnitetään sukupuolten tasa-arvon edistämiseen, kuten tytöjen ja naisten osallistumiseen STEM-alojen opiskeluun esimerkiksi soveltamalla STEAM-lähestymistapaa. Lisäksi olisi puututtava eroihin digiteknologian saatavuudessa ja käytössä, kun on kyse aliedustetuista ryhmistä. Ohjelmalla tuetaan myös kouluttajien²¹⁶, kansalaisten²¹⁷ ja organisaatioiden²¹⁸ digiosaamista koskevien eurooppalaisten puitteiden, SELFIE-välaineiden²¹⁹, opettajille tarkoitettujen tekoiölyn ja datan käyttöä opetuksessa ja oppimisessa koskevien eettisten ohjeiden²²⁰ sekä disinformaation torjuntaa ja digilukutaidon edistämistä koulutuksen avulla koskevien ohjeiden²²¹ käyttöä.

- **Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen:** Ohjelmalla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita elinkäisessä oppimisessa, ja sillä edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Etusijalla ovat myös hankkeet, jotka tarjoavat henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen osallistamiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta. Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

Edellä esitetyjen yleisten painopisteiden lisäksi eri sektoreilla pyritään seuraaviin erityistavoitteisiin.

ALAKOHTAISET PAINOPISTEET

Korkeakoulutuksessa:

Etusijalle asetetaan toiminnot, jotka ovat keskeisiä eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteena on tukea korkeakoulutusalaa keskinäisten yhteyksien, innovatiivisuuden, osallisuuden ja digitalisuuden lisäämisessä. Tätä varten ohjelmalla kannustetaan syvällisempää ja monialaisempaa yhteistyötä korkeakoulujen välillä ja niitä ympäröivien innovaatioekosysteemien kanssa sekä koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin välisten yhteyksien vahvistamista. Painopiste on erityisesti osallisuuden, liikkuvuuden, digitalisaation, elinkäisen oppimisen, laadunvarmistuksen ja automaattisen tunnustamisen vahvistamissa. Taustalla olevana tavoitteena on nopeuttaa korkeakoulutuksen muutosta kaikkialla Euroopassa, jotta tulevia sukupolvia voidaan kouluttaa luomaan yhdessä tietoa selviytymiskykyisen, osallistavan ja kestävän yhteiskunnan luomiseksi.

- **Korkeakoulujärjestelmien keskinäisten yhteyksien edistäminen:** Ohjelmalla pyritään vahvistamaan korkeakoulujen strategista ja jäseneltyä yhteistyötä a) tukemalla erityyppisten yhteistyömallien kehittämistä ja testaamista, mukaan lukien virtuaalinen ja monimuotoinen yhteistyö sekä erilaisten digitaalisten välineiden ja verkkoalustojen käyttö, b) parantamalla liikkuvuutta toteuttamalla tutkintojen ja oppimistulosten automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen ja sisällyttämällä liikkuvuus opetussuunnitelmiin, c) tukemalla korkeakouluja Bolognan periaatteiden toimeenpanossa muun muassa edistämällä akateemisia perusarvoja ja laadunvarmistuksen standardeja ja ohjeita sekä välineitä, joilla voidaan lisätä liikkuvuutta kaikkien osalta, d) tukemalla korkeakouluja innovatiivisen yhteistyön ja toiminnan pilotoinnissa tiiviissä yhteistyössä

²¹⁶ DIGITAL COMPETENCE FRAMEWORK FOR EDUCATORS (DIGCOMPEDU): https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_fi

²¹⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/50c53c01-abeb-11ec-83e1-01aa75ed71a1/language-en>

²¹⁸ DigComp 2.2, The Digital Competence framework for citizens: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/european-framework-digital-competent-educational-organisations-digcomporg/digcomporg-framework_fi

²¹⁹ SELFIE-väline: <https://education.ec.europa.eu/fi/selfie> ja SELFIE for teachers: <https://education.ec.europa.eu/fi/selfie-for-teachers>

²²⁰ Ethical guidelines on the use of artificial intelligence (AI) and data in teaching and learning for educators: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d81a0d54-5348-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en>

²²¹ Guidelines for teachers and educators on tackling disinformation and promoting digital literacy through education and training: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a224c235-4843-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en>

jäsenvaltioiden edustajien kanssa, e) tukemalla paperiton Erasmus -verkoston toteuttamista ottamalla käyttöön eurooppalainen opiskelijatunniste ja eurooppalainen opiskeljakortti.

- **Innovatiivisten oppimis- ja opetuskäytäntöjen edistäminen**, jotta voidaan vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin ja edistää innovointia ja yrityjyyttä tukemalla a) oppimistuloksiin perustuvien ja opiskeljalähtöisten opetussuunnitelmien kehittämistä siten, että ne vastaavat paremmin opiskelijoiden oppimistarpeita ja vähentävät osaamisen kohtaanto-ongelma sekä edistävät yrityjyyttä, mutta ovat samalla merkityksellisiä myös työmarkkinoiden ja laajemman yhteiskunnan kannalta; tästä varten voidaan esimerkiksi kutsua yritysten henkilöstöä ja työelämän edustajia vierailulle tai suunnitella opetussuunnitelmia yhdessä elinkeinoelämän kanssa, pk-yritykset mukaan lukien, b) kehittämällä, testaamalla ja toteuttamalla joustavia oppimisväylää ja moduuleihin perustuva kurssien suunnittelua (osa-aikaiset, verkkopohjaiset tai monimuotoiset kurssit) sekä asianmukaisia arviontimuotoja, mukaan lukien sähköisen arvioinnin kehittäminen, c) edistämällä korkea-asteen koulutuksen elinkäisen oppimisen ulottuvuutta muun muassa kartoittamalla mahdollisuksia pieniin osaamiskokonaisuuksiin johtavien lyhyiden kurssien käyttöönnottoon, validointiin ja tunnustamiseen, d) ottamalla käyttöön monitieteisiä lähestymistapoja ja innovatiivisia pedagogisia menetelmiä, joita ovat esimerkiksi käänneinen oppiminen, kansainvälinen yhteistoiminnallinen verkko-oppiminen, tutkimusperusteinen oppiminen ja monimuotoiset intensiivikurssit ja jotka tukevat monialaisten, tulevaisuuteen suuntautuvien taitojen hankkimista ja yrityjyyttä haasteisiin perustuvan lähestymistavan avulla.
- **STEAM-lähestymistavan kehittäminen korkeakoulutuksessa ja naisten osallistumisen lisääminen STEM-aloilla:** Tämä painopiste tukee korkeakoulujen tarkoituksemukaisten STEM-alojen opetussuunnitelmien kehittämistä ja toteuttamista STEAM-lähestymistavan mukaisesti. Edistetään naisten osallistumista STEM-alojen, erityisesti insinöörityteteiden, tieto- ja viestintätekniikan ja edistyneiden digitaalisten taitojen, opintoihin, kehitetään erityisesti naispuolisille opiskelijoille suunnattuja ohjaus- ja mentorointiohjelmia, jotta nämä hakeutuisivat STEM-alojen ja tieto- ja viestintätekniikan alojen opintoihin ja ammatteihin, edistetään sukupuolisensitiivisiä koulutuskäytäntöjä STEM-alojen koulutuksessa ja poistetaan STEM-alojen sukupuolistereotyypit.
- **Huippuosaamisen palkitseminen oppimisen, opetuksen ja taitojen kehittämisen alalla** a) kehittämällä ja toteuttamalla strategioita ja laatuкультурia, joilla palkitaan ja kannustetaan huippuosaamista opetuksessa, verkko-opetus mukaan lukien, oppimiskokemusten parempaa laataa ja oppijoiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, opetusta ja opiskelijakeskeistä oppimista ja opetusta korkeakoulutuksessa sekä tukemalla akateemisten työurien joustavuutta ja houkuttelevuutta, ja arvostamalla opetusta, tutkimusta, yrityjyyttä, hallinnointia ja johtamista, b) antamalla akateemiselle henkilöstölle koulutusta uusista ja innovatiivisista opetusmenetelmissä, mukaan lukien verkko- tai monimuoto-opetus, poikkitieteellisistä lähestymistavoista ja uusista opetussuunnitelmien suunnittelut-, toteutus- ja arvointimenetelmissä, joissa koulutus yhdistetään tarvittaessa tutkimukseen ja innovointiin, sekä c) kehittämällä koulutustutkimukseen ja luovuuteen perustuvia uusia koulutussuunnittelun käytäntöjä.
- **Korkeakoulualan digitaalisten ja vihreiden valmiuksien vahvistaminen** tukemalla a) korkeakoulujen digitaalista muutosta (myös yhteentoimivuutta) ja eurooppalaista opiskeljakorttia koskevan aloitteeseen liittyvä opiskelijaliikkuvuuden digitalisaatiota, b) kehittämällä opiskelijoiden ja henkilöstön digitaitoja ja c) kehittämällä tietokantoja tutkinnon suorittaneiden seurantaan. Vihreän siirtymän edistämiseksi ohjelmalla tuetaan a) kokonaisvaltaisia institutionaalisia lähestymistapoja, b) monitieteisiä lähestymistapoja, joita tukevat vahva tieteellinen tausta ja elinkäinen oppiminen muun muassa pienien osaamiskokonaisuuksien avulla, c) opetussuunnitelmien kehittämistä linjassa vaadittujen vihreiden taitojen kanssa, d) ilmastohaaasteita käsittelevien transnationaalisten kumppanuuksien edistämistä opiskelijoiden, akateemisen henkilöstön, yliopistojen, työnantajien, kuntien ja muiden sidosryhmien välillä, jotta korkeakoulualalle saadaan todellisia ilmastotoimijoiden edelläkävijöitä.

- **Osallistavien korkeakoulujärjestelmien luominen:** Ohjelmalla edistetään osallistavia lähestymistapoja liikkuvuus- ja yhteistyötoimintaan. Niitä ovat esimerkiksi a) tuki pakolaisopiskelijoiden ja -henkilöstön koulutukseen sekä siitä huolehtiville vastaanottajamaiden laitoksille ja henkilöstölle, b) henkilöiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, mukaan lukien aliedustetut ryhmät, korkeakoulutukseen pääsyn, osallistumisen ja valmistumisasteen parantaminen, myös asettamalla vapaaehtoisia määrellisiä tavoitteita, c) aktiivinen tuki saapuville liikkuvuustoimintojen osallistujille koko majotuksen etsimisen ajan muun muassa tekemällä yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa asianmukaisten ja kohtuuhihtain asuntojen tarjoamiseksi, d) opiskelijoiden ja akateemisen henkilöstön mielenterveyden tukeminen, e) sukupuolten välisten tasapainon edistäminen korkeakouluissa eri opintoaloilla ja johtotehtävissä, f) kansalaistoiminnan tukeminen edistämällä arkioppimista ja opetussuunnitelman ulkopuolista toimintaa sekä vapaaehtoistoiminnan ja yleishyödyllisen työn tunnustamista opiskelijoiden akateemisissa tuloksissa.
- **Opiskelijoiden innovoinnin ja yrittäjäaitojen tukeminen:** Ohjelmalla tuetaan innovointia ja yritysyrittäytä korkeakoulutuksessa muun muassa a) tukemalla elävien laboratorioiden ja yrityshautomoiden perustamista ja toimintaa korkeakouluissa tiiviissä yhteistyössä yritysmailman ja muiden asiaankuuluvien toimijoiden kanssa, jotta voidaan tukea innovatiivista oppimista ja opetusta ja auttaa opiskelijayrittäjiä jalostamaan ideansa liiketoiminnaksi, ja b) tukemalla kaupallisten ja ei-kaupallisten yksityisten organisaatioiden kanssa toteutettavia oppimis- ja opetuskuumpaumuksia, joiden avulla opiskelijat saavat kokemusta innovoinnista ja yritysyrittäydestä.
- **Korkeakoulujen tukeminen niiden tekemässä yhteistyössä ukrainalaisten korkeakoulujen kanssa Ukrainian sodasta johtuvien toimien toteuttamiseksi:** Tällä toiminnolla tuetaan Ukrainaa korkeakoulujärjestelmänsä uudistamisessa ja uudelleenrakentamisessa eurooppalaisten korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Yhteistyön aiheita ovat muun muassa monenlaisten oppijoiden saatavilla oleva laadukas ja merkityksellinen koulutus ja oppiminen, innovatiiviset pedagogiset lähestymistavat, opiskeljakeskeiset, haasteisiin perustuvat ja eri tieteenaloja yhdistävät lähestymistavat, digitaidot ja vihreät taidot, elinkäisen oppimisen käytännöt, tutkintojärjestelmä, tehokkaat hallintokäytännöt, akateemisten arvojen varjeleminen, yhteistyö innovaatioekosysteemin kanssa, yhteisten koulutustoimien ja -ohjelmien kehittäminen ja toteuttaminen.

Yleissivistävässä koulutuksessa:

- **Puuttuminen oppimisvaikeuksiin, koulunkäynnin keskeyttämiseen ja perustaitojen heikkoon hallintaan:** Tällä painopistetavoitteella pyritään parantamaan koulutustuloksia ja siten mahdolistamaan kaikkien oppijoiden, erityisesti muita haavoittuvammassa asemassa olevien, koulumenestys. Sillä tuetaan kokonaivaltaisia lähestymistapoja opetuksen, oppimiseen ja arviointiin sekä koulujen kaikkien toimijoiden keskinäistä yhteistyötä ja yhteistyötä perheiden, paikallisten palvelujen, ammattilaisten ja muiden ulkoisten sidosryhmien kanssa. Siihen sisältyy riskioppilaiden varhainen tunnistaminen, ennaltaehkäisevä ja varhaisen vaiheen puuttuminen vaikeuksissa olevien oppijoiden auttamiseksi kohdennetuin, yksilöllisin toimenpitein, oppijakeskeisempien toimintatapojen edistäminen sekä koulunjohtajien ja kasvattajien tukeminen. Painopisteesseen sisältyy myös tietojen kerääminen ja seuranta, koulutusasteelta toiselle siirtymisen parantaminen sekä koulujen suunnittelun ja laadunvarmistusjärjestelmien tehostaminen.
- **Hyvinvoinnin edistäminen kouluissa:** Tämän painopistetavoitteet avulla autetaan kouluja, kasvattajia ja koulunjohtajia vahvistamaan valmiuksiaan toimia kouluyhinvoinnin hyväksi koko koulun kattavasta näkökulmasta. Tähän painopisteesseen kuuluvissa hankkeissa voidaan keskittyä oppijoiden ja opettajien hyvinvoinnin (niin fyysisen terveyden kuin mielenterveyden) edistämiseen, hyvän ilmapiirin luomiseen koulussa, sosioemotionaalisen oppimisen sisällyttämiseen opetussuunnitelmaan varhaiskasvatuksesta alkaen toisen asteen koulutukseen asti, turvallisten koulujen luomiseen ja kaikentyyppiseltä väkirallalta, kuten kiusaamiselta, verkkokiusaamiselta ja sukupuoleen perustuvalta väkirallalta, suojaamiseen koulussa. Toisena keskeisenä tavoitteena tässä painopisteesä on vahvistaa ammattilisen oppimisen yhteisöjä ja yhteistyötä laajemman yhteisön ja erityisesti terveyden ja hyvinvoinnin ammattilaisten sekä vanhempien kanssa.

- **Opettajien, koulunjohtajien ja muiden opetusalan ammattilaisten tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan opetusalan ammattien harjoittajia (myös opettajankouluttajia) näiden uran kaikissa vaiheissa. Tähän painopisteeseen kuuluvissa hankkeissa voidaan keskittää opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen parantamiseen erityisesti kehittämällä opettajien liikkuvuuden poliittista kehystä ja konkreettisia mahdollisuuksia. Toisena keskeisenä tavoitteena tässä painopisteessä on opetusurien houkuttelevuuden ja monimuotoisuuden lisääminen, myös opettajien hyvinvointia tukemalla, sekä opetusammalteja varten suoritettavan valinnan, rekrytoinnin ja arvioinnin vahvistaminen. Hankkeilla voidaan myös tukea suoraan koulujen vahvempaa johtamista ja innovatiivisten opetus- ja arvointimenetelmien kehittämistä.
- **Avaintaitojen kehittäminen:** Tähän painopisteeseen kuuluvissa hankkeissa keskitytään edistämään opetussuunnitelmiien rajat ylittävää yhteistyötä sekä huippusaamista, hyödyntämään innovatiivisia lähestymistapoja oppimiseen, kehittämään luovuutta, tukemaan opettajia osaamisperustaisen opetuksen tuottamisessa sekä kehittämään avaintaitojen arvointia ja validointia.
- **Kieltenopetuksen ja -oppimisen kokonaivaltaisen lähestymistavan edistäminen:** Tähän painopisteeseen kuuluvat hankkeet, joilla tuetaan kielessisen ulottuvuuden sisällyttämistä opetussuunnitelmiin ja varmistetaan, että oppijat saavuttavat riittävän kielitaidon oppivelvollisuuden päättymiseen mennessä. Uuden teknologian käytön valtavirtaistaminen kieltenoppimisessa on myös osa tämän painopisteen toimia. Lisäksi painopisteessä tuetaan hankkeita, jotka voivat auttaa luomaan kielitietoisia kouluja ja joissa hyödynnetään koulujen lisääntyväät kielellistä monimuotoisuutta esimerkiksi kannustamalla varhaista kieltenoppimista ja kielitietoisuutta sekä kehittämällä kaksikielisiä opetusvaihtoehtoja (erityisesti raja-alueilla ja alueilla, joiden asukkaat käyttävät useampaa kuin yhtä kieltä).
- **Luonnontieteitä, tekniikkaa, insinöörityeitä ja matematiikkaa (STEM-alat) ja STEAM-lähestymistapaa koskevan kiinnostuksen ja huippusaamisen edistäminen ja tytöjen kiinnostuksen lisääminen STEM-aloja kohtaan:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joilla edistetään STEM-lähestymistapaa koulutukseen monialaisen opetuksen avulla kulttuuri-, ympäristö-, talous-, suunnittelu- ja muissa yhteyksissä sekä erityisesti tytöjen kiinnostusta STEM-aloihin. Painopisteeseen sisältyy tehokkaiden ja innovatiivisten pedagogisten ja arvointimenetelmien kehittäminen ja edistäminen. Koulujen, yritysten, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja laajemman yhteiskunnan välisten kumppanuuksien kehittäminen on tässä yhteydessä erityisen arvokasta. Strategisella tasolla painopisteellä edistetään kansallisten STEM-strategioiden kehittämistä.
- **Laadukkaiden varhaiskasvatusjärjestelmien kehittäminen:** Tässä painopisteessä keskitytään edistämään laadukkaista varhaiskasvatusjärjestelmistä vuonna 2019 annetun neuvoston suosituksen liitteenä olevien EU:n varhaiskasvatuksen laatupuiteiden²²² täytäntöönpanoa. Se sisältää hankkeita, joilla tuetaan varhaiskasvatuksen järjestämiseen, johtamiseen ja tarjoamiseen osallistuvan henkilöstön ammatillista perus- ja täydennyskoulutusta. Lisäksi painopisteellä tuetaan strategioiden ja käytäntöjen luomista, testaamista ja toteuttamista kaikkien lasten, mukaan lukien lapset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, varhaiskasvatukseen osallistumisen edistämiseksi.
- **Oppimiseen liittyvään rajatylittävään liikkuvuuteen osallistuvien henkilöiden oppimistulosten tunnustaminen:** Tämän painopisteen tarkoituksesta on auttaa toimeenpanemaan neuvoston suositus automaattisesta vastavuoroisesta tunnustamisesta. Sillä tuetaan rajatylittävien oppilasvaihtojen sisällyttämistä kouluohjelmiin, koulujen kapasiteetin vahvistamista, jotta ne voivat järjestää oppimisjaksoja ulkomailta oppilailleen, ja pitkän aikavälin kumppanuuksien luomista eri maiden koulujen välille. Strategisella tasolla tällä painopisteellä pyritään lisäämään kouluviranomaisten osallistumista kaikilla tasolla tunnustamisen varmistamiseen ja tuetaan välineiden ja käytäntöjen kehittämistä ja jakamista ulkomailta tapahtuvien oppimisjaksojen valmistelua, seurantaa ja tunnustamista varten.

²²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32019H0605%2801%29&qid=1638446515934>

- **Uudistavan ja kokeilevan oppimisen edistäminen kouluissa:** Eurooppalaista yliopistostrategiaa koskevan komission tiedonannon²²³ mukaisesti tämän painopisteen tavoitteena on saada start-up-yritysten johtohahmoja mukaan yrittäjämäisen toimintatavan lähettämäksi ja mentoreiksi inspiroimaan nuoria sekä kehittämään uusia ideoita ja ratkaisuja.
- **Eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä Ukrainian sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia pedagogisia lähestymistapoja ja työpohjaisia käytäntöjä Ukrainian sotaa paenneita oppilaita ja opetushenkilöstöä varten. Tämän painopisteen hankkeiden olisi pohjauduttava tiukkoihin laatuvaatimuksiin ja huomattavaan kokemuksen uusien tulokkaiden integroimisesta oppimis- ja koulutusympäristöihin. Hankkeiden tavoitteena voi olla esimerkiksi kielijärjestelyjen tarjoaminen, tutkimustiedon soveltaminen ja tutkimustyön laajentaminen, tiedonvaihto ukrainalaisten instituutioiden kanssa tai sotaan paenneiden oppijoiden ja henkilöstön psykososialista hyvinvointia tukevien hyvien käytäntöjen kartioittaminen.

Ammatillisessa koulutuksessa (sekä perus- että täydennyskoulutuksessa):

- **Ammatillisen koulutuksen mukauttaminen työmarkkinoiden tarpeisiin:** Tähän sisältyy tuki sellaisten ammatillisen koulutuksen ohjelmien kehittämiseen, jotka tarjoavat tasapainoisen ammattitaitojen yhdistelmän ja luovat työssäoppimismahdollisuksia, jotka ovat sovitettu hyvin kaikkiin suhdanteisiin, työpaikkojen ja työmenetelmien kehitykseen sekä avaintaitoihin. Jotta voidaan torjua perustaitojen hallinnan heikkenemistä EU:ssa, ammatillisen koulutuksen ohjelmissa olisi varmistettava vankkojen numero-, luku-, kieli- ja digitaitojen kehittyminen, koska ne ovat perusta sopeutumiskyville, elinkäiselle oppimiselle, elinkäiselle työllistettävyydylle ja sosiaaliselle osallisuudelle. Tällä painopisteellä edistetään myös ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmiin, tarjottavien ohjelmien ja säädöllisesti päivitettyjen tutkintojen kehittämistä perustuen osaamista koskevan tiedon hankintaan. Hankkeilla tuetaan ammatillisen koulutuksen järjestäjiä koulutustarjonnan mukauttamisessa muuttuviihin osaamistarpeisiin, vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja suhdanteisiin.
- **Ammatillisen koulutuksen mahdollisuksien joustavuuden lisääminen:** Tässä painopisteessä tuetaan aloitteita, joilla kehitetään joustavia ja oppijakeskeisiä ammatillisen koulutuksen ohjelmia ja autetaan korjaamaan työikäisten aikuisten koulutukseen pääsyn puutteita, jotta työmarkkinasiirtyymiä voidaan hallita menestyksekkäästi. Tähän painopisteeseen kuuluville hankkeilla autetaan myös laatimaan sellaisia ammatillista täydennyskoulutusta koskevia ohjelmia, joiden on olla tarkoitus olla työmarkkinoihin mukautettavia, sekä ohjelmia, joilla helpotetaan kansallisiin tutkintoihin johtavien oppimistulosten siirtämistä, tunnustamista ja kertymistä.
- **Innovoinnin edistäminen ammatillisessa koulutuksessa:** Tässä painopisteessä tuetaan hankkeita, joiden keskeisenä tavoitteena on muuttaa merkittävästi ammatillisen koulutuksen toteuttamistapaa ja tehdä siitä merkityksellisempää talouden ja yhteiskunnan nykyisten ja tulevien tarpeiden kannalta. Muutokset voivat olla organisatorisia (suunnittelu, rahoitus, henkilöstöhallinto, seuranta ja viestintä). Niillä voidaan myös puuttua opetus- ja oppimisprosesseihin kehittämällä ja toteuttamalla uusia ja relevantimpia lähestymistapoja opetuksen ja oppimiseen. Nämä muutokset voivat liittyä ammatillisen koulutuksen järjestäjiin ekosysteemiin ja siihen, miten ne toimivat kumppaneiden kanssa, esimerkiksi teknologian levittämisen ja soveltavan tutkimuksen, edunvalvontan, verkostoitumisen ja kansainvälisyysten kautta. Ne voivat myös kohdistua ammatillisen koulutuksen tuotteiden ja palvelujen (esimerkiksi ammattitaitojen kehittämisen, soveltavan tutkimuksen ja konsultoinnin) kehittämiseen ja tarjontaan ulkopuolisille toimijoille, kuten opiskelijoille, yrityksille ja julkishallinnoille.

---

²²³ <https://education.ec.europa.eu/document/commission-communication-on-a-european-strategy-for-universities>

- **Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuuden lisääminen:** Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta eri tasoilla. Näitä voivat olla esimerkiksi hankkeet, joilla lisätään siirtymistä eri koulutustasojen välillä, edistetään avoimia ja osallistavia oppimisympäristöjä, tuetaan ammatillisen koulutuksen opettajien ja kouluttajien ammatillista kehitystä tai helpotetaan oppimistulosten tunnustamista sekä Europassin ja muiden digitaalisten palvelujen käyttöä. Tässä painopisteessä tuetaan myös hankkeita, joissa kehitetään pitkäaikaisia kumppanuuksia kansainvälisten, kansallisten, alueellisten ja alakohtaisen ammattitaitokilpailujen perustamiseksi tai vahvistamiseksi. Tällaisen toiminnan vaikutus voidaan optimoida tekemällä tiivistä yhteistyötä yritysten, ammatillisen koulutuksen järjestäjien, kauppanamarien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa hankkeen eri vaiheissa.
- **Ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen parantaminen:** Tässä painopisteessä keskitytään ammatillisen koulutuksen laadun mittaamiseen ja parantamiseen kehittämällä kansallisia laadunvarmistusjärjestelmiä sekä ammatillisen perus- että jatkokoulutuksen osalta kaikissa oppimisympäristöissä ja kaikissa oppimismuodoissa, joita sekä julkitiset että yksityiset koulutuksen järjestäjät tarjoavat. Tähän sisältyy erityisesti tutkinnon suorittaneiden seurantajärjestelyjen perustaminen ja testaaminen tutkinnon suorittaneiden seurannasta annetun neuvoston suosituksen ja ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisesta viitekehystä (EQAVET)²²⁴ annetun suosituksen mukaisesti sekä keskeisten eurooppalaisten ammatillisen koulutuksen ydinprofiilien ja pienten osaamiskokonaisuksien tarjoamien mahdollisuksien tutkiminen.
- **Ammatillisen koulutuksen järjestäjien kansainvälistymisstrategioiden laatiminen ja toteuttaminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on ottaa käyttöön tukimekanismeja ja sopimuskehysä ammatillisen koulutuksen henkilöstön ja oppijoiden laadukkaan liikkuvuuden edistämiseksi. Erityisen tärkeitä seikkoja ovat tutkintojen ja oppimistulosten automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen sekä oppijaliikkuvuuden tukipalvelujen kehittäminen. Tällaisiin palveluihin voi kuulua tiedottaminen, motivointi, valmentaminen ja ammattiin opiskelevien sosiaalisen integroitumisen helpottaminen vastaanottavassa maassa sekä heidän muiden kulttuurien tuntemuksensa ja aktiivisen kansalaisuutensa lisääminen.
- **Puuttuminen perustaitojen heikkoon hallintaan:** Tämän painopistetavoitteen avulla pyritään varmistamaan, että ammatillisen koulutuksen ohjelmissa annetaan opiskelijoille vankat numero-, luku-, kieli- ja digitaidot, koska ne ovat perusta sopeutumiskyville, elinkäiselle oppimiselle, elinkäiselle työllistettävyydelle ja sosiaaliselle osallisuudelle.
- **Eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä Ukrainian sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia pedagogisia lähestymistapoja ja työpohjaisia oppimiskäytäntöjä, kuten oppisopimuskoulutusta, Ukrainian sotaan paenneita ammatillisen koulutuksen opiskelijoita ja opetushenkilöitä varten. Tämän painopisteen hankkeiden olisi pohjauduttava tiukkoihin laatuvaatimuksiin ja huomattavaan kokemukseen uusien tulokkaiden integroimisesta oppimis- ja koulutusympäristöihin. Hankkeissa voidaan keskittyä esimerkiksi kielikoulutukseen, oppijoiden integroimiseen ammatilliseen koulutukseen, mukaan lukien työpohjainen oppiminen ja oppisopimusjärjestelmät (mahdollisuuksien mukaan sotaan paenneiden ukrainalaisten opettajien ja kouluttajien tuella), taitojen ja tutkintojen tunnustamismenettelyihin yhdessä ukrainalaisten oppilaitosten kanssa tai sotaan paenneiden oppijoiden ja henkilöstön psykososialista hyvinvointia tukeviin käytäntöihin.

Aikuiskoulutuksessa:

- **Aikuiskoulutukseen osallistumisen lisääminen ja sen osallistuvuuden ja saavutettavuuden parantaminen:** Etusijalla ovat hankkeet, jotka antavat aikuisille tukea ja mahdollisuusia koulutukseen osallistumiseen, jotta voidaan pienentää osaamispuitteita ja työmarkkinavajeita sekä edistää ja helpottaa aikuisten osallistumista oppimiseen. Erityisesti tuetaan hankkeita, jotka perustuvat henkilökohtaisiin oppimistileihin ja mahdollistaviin kehysiin (mukaan lukien validointi ja ohjausmahdollisuudet sekä tehokkaat motivointistrategiat).

²²⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2aeac659-5ef4-4f95-aa7d-7e867fa8b0d2>

- **Laadukkaiden, joustavien ja tunnustettujen aikuisopiskelumahdollisuksien saatavuuden parantaminen:** Tässä painopisteessä tuetaan aikuisten oppimistarpeisiin mukautetun joustavan koulutustarjonnan luomista ja kehittämistä esimerkiksi kehittämällä digitaalisen ja monimuoto-oppimisen mahdollisuksia. Etusijalle asetetaan lisäksi hankkeet, jotka koskevat pienten osaamiskonaisuuksien avulla todistettujen tai epävirallisen ja arkioppimisen avulla hankittujen taitojen validointia.
- **Paikallisten oppimiskeskusten ja innovatiivisten oppimistilojen edistäminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on tukea paikallisia oppimisympäristöjä, edistää sosialista osallisuutta, kansalaistoimintaa ja demokratiaa sekä houkutella ja tarjota kaikille yhteisön jäsenille elinkäisiä ja koko elämän kattavia oppimismahdollisuksia myös digiteknologian avulla sekä toimenpiteillä oppijoiden saavuttamiseksi ja sitouttamiseksi. Hankkeilla voitaisiin esimerkiksi kannustaa paikallisia oppimiskeskusia, kirjastoja, museoita, vankiloita, kansalaisyhteiskuntaa ja laajempaa yhteisöä (kuten kansalaisjärjestöjä, paikallisviranomaisia sekä terveydenhuolto- ja kulttuurialaa) tekemään yhteistyötä, jotta kaikenikäiset aikuiset voisivat oppia elämänhallintataitoja ja avaintaitoja, joita kyky kestää muutoksia ja epävarmuutta ja sopeutua niihin edellyttävät.
- **Täydennys- ja uudelleenkoulutusmahdollisuksien lisääminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on edistää uusia aikuiskoulutusmahdollisuksia erityisesti aikuisille, joiden taidot, tiedot ja osaaminen ovat heikkotasoisia. Luomalla uusia täydennyskoulutusreittejä pyritään mahdolistamaan se, että aikuisopiskelijat voivat parantaa avaintaitojaan ja edetä kohti korkeatasoisempia tutkintoja. Tämän painopisteen täydentävään työhön kuuluu ohjauksen kehittäminen palveluna, jolla varmistetaan, että aikuisilla on mahdollisuus saada relevanttia koulutusta koko elämän ajan, taitojen tunnistamisen ja seulonnan parantaminen, rääätälöidyn opetustarjonnan suunnittelu sekä tehokkaiden tiedotus-, ohjaus- ja motivointistrategioiden laatiminen.
- **Kouluttajien ja muun aikuiskoulutushenkilöstön osaamisen parantaminen:** Etusijalle asetetaan erityisesti hankkeet, joissa kehitetään henkilöstön osaamista, joka johtaa aikuiskoulutuksen tarjonnan yleiseen paranemiseen linjassa digitaalisen ja vihreän siirtymän kanssa. Etusijalla ovat erityisesti hankkeet, joilla tuetaan opettajia, myös johtoryhmiä, opettamaan ja toimimaan kestävyyden edistämiseksi ja kehittämään opettajien digitaitoja esimerkiksi Digital Opportunity -harjoittelujaksojen avulla ja jotka parantavat opetusmenetelmiä ja -välineitä innovatiivisten ratkaisujen ja digiteknologian käytön myötä. Etusijan saavat hankkeet, joiden tavoitteena on kehittää taitoja tunnistaa yksilöllisiä oppimistarpeita ja vastata niihin esimerkiksi laativalla rääätälöityjä oppimispolkuja tai -suunnitelmia, jotka mukautetaan oppijoiden taustaan ja olosuhteisiin, arvioimalla aikuisoppijoiden aiempia tietoja ja taitoja, käyttämällä parempia ja innovatiivisempia opetusmenetelmiä sekä vahvistamalla aikuiskoulutushenkilöstön tukijan roolia oppijoiden motivoinnissa, ohjaamisessa ja neuvomisessa haastavissa oppimistilanteissa.
- **Oppimismahdollisuksien luominen ja edistäminen kaikkien kansalaisten ja sukupolvien keskuudessa:** Etusijalle asetetaan hankkeet, joilla luodaan ja edistetään ylisukupolvista oppimista, kaikkien ikäryhmien – myös ikääntyneiden henkilöiden – oppimismahdoluudet ja kokemustenvaihto mukaan lukien, jotta voidaan lisätä tietoisuutta Euroopan unionista ja sen arvoista ja vahvistaa eurooppalaista identiteettiä.
- **Aikuisopiskelumahdollisuksien laadunvarmistuksen parantaminen:** Tässä painopisteessä tuetaan parempien laadunvarmistusmekanismien kehittämistä aikuiskoulutusta koskevia toimintapolitiikkoja ja sen tarjontaa varten. Tähän sisältyy erityisesti seurantamenetelmien kehittäminen ja siirtäminen aikuiskoulutuksen tuloksellisuuden mittaamiseksi ja aikuisopiskelijoiden edistymisen seuraamiseksi.
- **Eurooppalaisissa koulutusjärjestelmissä Ukrainian sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia pedagogisia lähestymistapoja ja työpohjaisia käytäntöjä Ukrainian sotaa paenneita aikuisoppijoita ja aikuiskoulutushenkilöitä varten. Tämän painopisteen hankkeiden olisi pohjauduttava tiukkoihin laatuvaatimuksiin ja huomattavaan kokemuksen uusien tulokkaiden integroimisesta oppimis- ja koulutusympäristöihin. Hankkeiden tavoitteena voi olla esimerkiksi kielijärjestelyjen tarjoaminen, tutkimustiedon soveltaminen ja tutkimustyön laajentaminen, tiedonvaihto ukrainalaisten instituutioiden kanssa tai sotaan paenneiden oppijoiden ja henkilööistöön psykososiaalista hyvinvointia tukevien hyvien käytäntöjen kartoittaminen.

Nuorisoalalla:

Etusijalle asetetaan toiminnot, joilla edistetään EU:n nuorisotransversaalista strategiaa 2019–2027 keskeisiä aloja: nuorten osallistamista, yhdistämistä ja vaikutusmahdolisuuksesta. Erityistä huomiota kiinnitetään monialaisen yhteistyön vahvistamiseen, jotta voidaan lisätä synergiaa nuorten kannalta tärkeiden toiminta-alojen välillä, edistää nuorten osallistumista eri laajuudessa ja eri muodoissa ja tukea nuorten, erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorten, aktiivista kansalaisuutta. Nuorisoalan erityisiä painopisteitä ovat muun muassa seuraavat:

- **Aktiivisen kansalaisuuden sekä nuorten aloitteellisuuden ja yrittäjähengen, myös yhteiskunnallisen yritysyyden, edistäminen:** Tässä painopisteessä pyritään edistämään nuorten aktiivista kansalaisuutta erityisesti vapaaehtoistoiminnan ja solidaarisuustoimien avulla ja siten vahvistamaan nuorten aloitteellisuutta etenkin sosiaalialalla ja tukemaan heidän yhteisöjään. Tähän painopisteeseen kuuluvilla hankkeilla voitaisiin myös edistää yrittäjähenkä, luovaa oppimista ja sosiaalista yritysyyttä nuorten keskuudessa. Kulttuurien välinen vuoropuhelu, moninaisuuden tuntemus ja tunnustaminen sekä suvaitsevaisuuden edistäminen ovat avainasemassa tässä painopisteessä.
- **Nuorisotyön laadun parantaminen sekä innovoinnin ja tunnustamisen lisääminen:** Tällä painopisteellä pyritään edistämään nuorisotyön sekä epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista ja validointia kaikilla tasolla sekä tukemaan nuorisotyön laadun kehittämistä ja innovointia eurooppalaisen nuorisotyöohjelmaan ja joulukuussa 2020 annettuun Bonnin julistukseen kirjattujen painopisteiden mukaisesti. Tähän sisältyy nuorisotyöntekijöiden valmiuksien kehittäminen heidän toimiessaan sekä verkossa että sen ulkopuolella ja tuki sellaisten menetelmien kehittämiselle ja jakamiselle, joilla voidaan tavoittaa syrjätyneet nuoret, ehkäistä rasismia ja suvaitsemattomuutta nuorten keskuudessa ja käsitellä digitalisaation riskejä, mahdolisuksia ja vaikutuksia.
- **Nuorten työllistyyvyyden vahvistaminen:** Tämän painopisteen tavoitteena on vahvistaa nuorten avaintaitoja ja perustaitoja. Nuorisoalalla on tärkeä rooli helpottettaessa nuorten siirtymistä nuorista aikuisiksi ja myös tuettaessa nuorten integroitumista työmarkkinoille. Toiminta, jossa keskitytään lisäämään (myös työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien) nuorten, joilla on muita vähemmän mahdolisuukseja, osallisuutta ja työllistettävyyttä kiinnittäen erityistä huomiota syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin sekä maahanmuuttajataustaisiin nuoriin, ovat keskeisessä asemassa tässä painopisteessä.
- **Nuorisopolitiikan, tutkimuksen ja käytännön välisen yhteyksien lujittaminen:** Tässä painopisteessä käsitellään tarvetta vahvistaa nuorisoalan politiikan, tutkimuksen ja käytännön välisiä yhteyksiä, jotta voidaan hankkia parempaa näyttöä tarpeista ja helpottaa päätöksentekoa. Toiminta, jolla edistetään tietämyksen lisäämistä nuorten tilanteesta ja nuorisopolitiikasta Euroopassa ja sen ulkopuolella, ovat tärkeitä tämän painopisteen kannalta.
- **Nuorisoalalla Europassa Ukrainian sodan vuoksi toteutettavien toimien tukeminen:** Tällä painopisteellä tuetaan hankkeita, joissa pyritään toteuttamaan, jakamaan ja edistämään osallistavia lähestymistapoja ja käytäntöjä, joiden kohteena ovat Ukrainian sotaa paenneet nuoret ja nuorisotyöntekijät, sekä tällaiseen toimintaan aktiivisesti osallistuvia nuorisotyön järjestäjiä vastaanottajamaissa. Toiminnassa olisi toteutettava nuorisotyön periaatteita, kuten epävirallista ja kulttuurienvälistä oppimista, ja sen olisi edistettävä ihmisoikeuksien ja demokratian ymmärtämistä ja niiden levittämistä sekä lisättävä osallistujaorganisaatioiden valmiuksia. Hankkeiden tavoitteena voi olla esimerkiksi kielijärjestelyjen tarjoaminen, tutkimustiedon soveltaminen ja tutkimustyön laajentaminen, synergioiden ja täydentävyyskien parantaminen nuorisoalalla Ukrainassa toimivien organisaatioiden kanssa, ukrainalaisten pakolaisnuorten ja pakolaisiksi lähteneiden nuorisotyöntekijöiden psykososialista hyvinvointia tukevien hyvien käytäntöjen kartoittaminen tai Ukrainian ja vastaanottavien maiden nuorisotyöorganisaatioiden valmiuksien vahvistamisen tukeminen.

Liikunnan ja urheilun alalla:

Etusijalle asetetaan kumppanuushankkeet, joilla edistetään keskeisten poliittisten asiakirjojen, kuten EU:n urheilualan

työsuunnitelman (2024–2027)²²⁵ tai terveyttä edistäävää liikuntaa koskevan neuvoston suosituksen²²⁶, toimeenpanoa. Erityisiä painopisteitä liikunnan ja urheilun alalla ovat muun muassa seuraavat:

- **Kaikkien kannustaminen terveellisiin elämäntapoihin:** Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa a) kaikkien kannustamiseen terveellisiin elämäntapoihin muun muassa lisäämällä tietoisuutta terveellisen ja aktiivisen elämäntavan hyödyistä, b) terveyttä edistäävää liikuntaa koskevan neuvoston suosituksen ja liikuntaa koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanoon, c) Euroopan urheiluviiKKOJEN täytäntöönpanon tukemiseen, d) urheilun ja liikunnan edistämiseen terveyden välineenä, e) kaikenlaisten urheilun ja liikunnan harrastamiseen kannustavien toimintojen edistämiseen ja f) perinteisen urheilulajien ja pelien edistämiseen.
- **Rehellisyyden ja arvojen edistäminen liikunnassa ja urheilussa:** Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa a) dopingin käytön torjuntaan b) sopupelien ja korruption torjuntaan urheilussa c) hyvän hallintotavan parantamiseen liikunnan ja urheilun alalla ja d) liikunnan ja urheilun myönteisten arvojen edistämiseen.
- **Koulutuksen edistäminen liikunnassa ja urheilussa sekä niiden avulla:** Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa a) osaamisen kehittämisen tukemiseen liikunnassa ja urheilussa, b) urheilijoiden kaksoisurien edistämiseen c) valmennuksen ja henkilöstön laadun parantamiseen d) liikkuvuuden käyttöön pätevyyden parantamiseen välineenä e) työllistyydyden edistämiseen liikunnan ja urheilun avulla.
- **Tasa-arvon ja eurooppalaisten arvojen edistäminen liikunnassa ja urheilussa sekä niiden avulla:** Tämän painopisteen mukaisissa hankkeissa keskitytään pääasiassa edistämään a) tasa-arvoa, myös sukupuolten tasa-arvoa²²⁷, liikunnassa ja urheilussa, b) eurooppalaisia arvoja, mukaan lukien liikunnan ja urheilun hyödyntäminen rauhan ja osallisuuden edistämisesää, ja c) mihin tahansa tekijään perustuvan syrjinnän torjuntaa, rasismintorjuntaa, avoimuutta ja suvaitsevaisuutta.

---

²²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29>

²²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:FI:PDF>

²²⁷ Sukupuolten tasa-arvoa urheilussa käsittelevän EU:n korkean tason työryhmän vuonna 2022 antamien suositusten ja toimintasuunnitelman ”Sukupuolten tasa-arvon parantaminen liikunnassa ja urheilussa” mukaisesti: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/684ab3af-9f57-11ec-83e1-01aa75ed71a1/language-en>

KUMPPANUUSHANKKEET

Kumppanuushankkeiden ensisijaisena tavoitteena on antaa organisaatioille mahdollisuus parantaa toimintansa laatua ja tarkoituksenmukaisuutta, kehittää ja vahvistaa kumppaniverkostojaan, lisätä valmiuksiaan toimia yhdessä transnationalisella tasolla, vahvistaa toimintansa kansainvälistymistä, vaihtaa ja kehittää uusia käytäntöjä ja menetelmiä sekä jakaa ja vertailla ideoita.

Kumppanuushankkeilla on tarkoitus tukea innovatiivisten käytäntöjen kehittämistä, siirtämistä ja/tai toteutusta sekä sellaisten yhteisten aloitteiden toteutusta, joilla edistetään yhteistyötä, vertaisoppimista ja kokemusten vaihtoa Euroopan tasolla. Tulosten olisi oltava toistettavissa, siirrettävissä ja laajennettavissa, ja niissä olisi mahdollisuksien mukaan oltava vahva monitieteinen ulottuvuus.

Valittujen hankkeiden edellytetään jakavan toimintansa tulokset paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja transnationalisella tasolla.

Kumppanuushankkeet ovat sidoksissa kunkin Erasmus+ -sektorin painopisteisiin ja poliittisiin kehyksiin sekä EU:n että kansallisella tasolla, mutta niillä pyritään tuottamaan kannustimia alojen väliselle ja horisontaaliselle yhteistyölle aihealueilla.

Hankkeen alan ja hakijan tyypin mukaan kumppanuushankkeita hallinnoivat joko **kansalliset toimistot tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)**. Lisätietoja tästä on kohdan "**KELPOISUUSPERUSTEET**" jaksossa "Mihin hakemus jätetään?".

TOIMINNON TAVOITTEET

Kumppanuushankkeilla pyritään

- **parantamaan osallistuvien organisaatioiden ja instituutioiden työn, toiminnan ja käytäntöjen laatua ja avaamaan mahdollisuuksia uusille toimijoille**, jotka eivät luontaisesti kuulu yhdelle alalle
- **kehittämään organisaatioiden valmiuksia** tehdä transnationalista ja eri alojen välistä yhteistyötä
- **käsittelemään yhteisiä tarpeita ja painopisteitä** koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualalla
- **mahdolistamaan muutoksia** (yksilöiden, organisaatioiden tai alojen tasolla), jotka johtavat parannuksiin ja uusiin lähestymistapoihin ja ovat suhteutettuja kunkin organisaation toimintaympäristöön.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA KUMPPANUUSHANKETTA?

Jotta kumppanuushanke-ehdotukset voivat saada Erasmus+ -avustusta, niiden on täytettävä seuraavat kelpoisuusperusteet:

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Hakijana/koordinaattorina voi olla mikä tahansa johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunut osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Hakijaorganisaation kelpoisuuden edellytyksenä on, että se on ollut laillisesti perustettu vähintään kahden vuoden ajan ennen hakuajan päättymistä.
	Koulutus- tai nuorisoalan kumppanuushankkeissa, joita hakevat eurooppalaiset kansalaisjärjestöt ja joita hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA), hakijana/koordinaattorina on oltava koulutus- tai

	nuorisoalalla toimiva eurooppalainen kansalaisjärjestö ²²⁸ . Asianomaisen eurooppalaisen kansalaisjärjestön Euroopan tason elin/sihteeristö tekee hakemuksen kansalaisjärjestön puolesta.
Minkä tyypiset organisaatiot voivat osallistua hankkeisiin?	<p>Kaikki johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan alueilla 1–3 (ks. kohta ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa) sijoittautuneet julkiset tai yksityiset organisaatiot²²⁹ voivat osallistua kumppanuushankkeisiin.²³⁰</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p> <p>EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansien maihin sijoittautuneet organisaatiot voivat osallistua joko hankkeen koordinaattorina tai kumppaniorganisaationa.</p> <p>Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevat organisaatiot eivät voi osallistua hankkeen koordinaattorina.</p> <p>Riippumatta siitä, mihin alaan hanke vaikuttaa, kumppanuushankkeisiin voivat osallistua kaikki organisaatiot, jotka toimivat jollakin koulutus-, nuoriso- tai liikunta- ja urheilualan sektorilla tai muulla sosioekonomisella sektorilla, sekä organisaatiot, jotka toteuttavat eri aloille yhteistä toimintaa (esimerkiksi paikallis- ja alueviranomaiset sekä kansalliset viranomaiset, osaamisen tunnustamisesta ja validoinnista vastaavat keskusset, kauppanamarit, toimialajärjestöt, neuvontakeskukset ja kulttuuri- sekä liikunta- ja urheilujärjestöt).</p> <p>Kumppanuushankkeissa tulee olla mukana hankkeen painopisteen ja tavoitteiden kannalta sopivimmat kumppanit, jotka edustavat eri aloja ja monenlaista kokemusta, jotta on mahdollista hyödyntää niiden erilaisia kokemuksia, profileja ja asiantuntemusta ja tuottaa hankkeissa merkityksellisiä ja laadukkaita tuloksia.</p>
Liitännäiskumppanien osallistuminen	<p>Hankkeeseen virallisesti osallistuvien organisaatioiden (koordinaattori ja kumppaniorganisaatiot) lisäksi kumppanuushankkeissa voi olla mukana myös julkisella tai yksityisellä sektorilla toimivia muita kumppaneita, jotka osallistuvat hankkeeseen toteuttamalla tiettyjä tehtäviä / tiettyä toimintaa hankkeessa tai tukemalla sen tunnetuksi tekemistä tai jatkuvuustoimia.</p> <p>Erasmus+ -hankkeissa tällaisia kumppaneita kutsutaan liitännäiskumppaneiksi. Tukikelpoisuuteen ja sopimuksen hallinnointiin liittyvissäasioissa niitä ei pidetä</p>

²²⁸ Tässä ohjelmassa tällä tarkoitetaan kansalaisjärjestöjä, jotka toimivat virallisesti hyväksytyn rakenteen kautta, joka muodostuu eurooppalaisesta organisaatiosta/sihteeristöstä, joka on ollut laillisesti sijoittautuneena vähintään yhden vuoden ajan johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, ja kansallisista järjestöistä/osastoista, jotka toimivat vähintään yhdeksässä EU:n jäsenvaltiossa ja ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.

Näiden kansallisten järjestöjen/osastojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- niillä on oltava osoitettu lakisääteinen yhteys eurooppalaiseen organisaatioon/sihteeristöön
- niiden on toimittava koulutus- tai nuorisoalalla.

Nämä ollen eurooppalaiseen kansalaisjärjestöön on kuuluttava vähintään yhdeksän yhteisöä (eurooppalainen organisaatio/sihteeristö + kahdeksan kansallista järjestöä/osastoa), jotka ovat sijoittautuneet yhdeksään eri EU:n jäsenvaltioon ja ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.

Määritelmä lakisääteisistä yhteyksistä Erasmus+ -ohjelmassa on tämän oppaan D-osassa.

²²⁹ Tässä toiminnossa epävirallisia nuorten ryhmiä ei katsota organisaatioksi, ja tästä syystä ne eivät voi osallistua siihen (sen paremmin hakijoina kuin kumppaneina).

²³⁰ EU:N JÄSENVÄLTIÖIDEN TAI OHJELMAAN ASSOSIOITUNEIDEN KOLMANSIEN MAIDEN KORKEAKOULUILLA, JOTKA HALUAVAT OSALLISTUA KUMPPANUUSHANKKEESEEN, TÄYYTÄÄN OLLA VOIMASSA OLEVA KORKEAKOULUTUSTA KOSKEVA ERASMUS-PERUSKIRJA (ECHE). OHJELMAAN ASSOSIOITUMATTOMIEN KOLMANSIEN MAIDEN OSALLISTUVILTA KORKEAKOULUILTA EI EDELLYTETÄ ERASMUS-PERUSKIRJAA, MUTTA NIIDEN ON HYVÄSYTTÄVÄ SEN PERIAATTEET.

	hankekumppaneina, eivätkä ne saa rahoitusta ohjelmasta osana hanketta. Jotta voidaan ymmärtää niiden rooli kumppanuudessa ja saada kattava kuva hanke-ehdotuksesta, niiden osallistuminen hankkeeseen ja sen eri toimenpiteisiin on kuitenkin kuvattava selkeästi.
Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profili	<p>Kumppanuushanke on transnatioaalinen hanke, ja siihen kuuluu vähintään kolme organisaatiota kolmesta eri EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p> <p>Yhden kumppaniverkoston osallistujaorganisaatioille ei ole asetettu enimmäismäärää.</p> <p>Kaikki osallistujaorganisaatiot on nimettävä avustusta haettaessa.</p> <p>Kun on kyse kansallisille toimistolle jätetyistä yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hakemuksista, sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 10 hakemukseissa joko hakijana tai kumppanina.²³¹</p> <p>Kumppanuushankkeissa on yleensä kyse EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden välisestä yhteistyöstä.</p> <p>Myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot voivat kuitenkin osallistua kumppanuushankkeeseen kumppaneina (mutta eivät hakijoina), jos ne tuovat olennaista lisäarvoa hankkeeseen ja jos vaatimus vähintään kolmessa eri EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa sijaitsevien kolmen organisaation osallistumisesta täytyy.</p>
Painopisteet	<p>Jotta kumppanuushanke voisi saada rahoitusta, siinä on keskityttävä</p> <ul style="list-style-type: none"> • vähintään yhteen horisontaaliseen painopisteeseen ja/tai • vähintään yhteen koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualaan liittyvään erityiseen painopisteeseen, johon hankkeella on suurin vaikuttus. <p>Kansallisten Erasmus+ -toimistojen suoraan hallinnoimien koulutus- ja nuorisoalan hankkeiden osalta kansalliset toimistot voivat korostaa painopisteitä, joilla on erityistä merkitystä niiden kansallisessa kontekstissa ("EU:n painopisteet kansallisessa kontekstissa").</p> <p>Kansallisten toimistojen on tiedotettava tästä mahdollisille hakijoille virallisilla verkkosivuillaan.</p> <p>Liikunta- ja urheilualan hankkeissa voidaan käsitellä vain yhtä (horisontaalista tai erityistä) painopistettä.</p>
Toiminnan tapahtumapaikka	<p>Kumppanuushankkeen kaiken toiminnan on tapahduttava hankkeeseen joko täysivaltaisina kumppaneina tai liittäväkumppaneina osallistuvien organisaatioiden sijaintimaissa.</p> <p>Jos se on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta perusteltua,</p>

²³¹ Tähän enimmäismäärään lasketaan mukaan kansallisille toimistolle jätetyt kaikkien näiden alojen hakemukset yhteenä.

	<ul style="list-style-type: none"> • toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten²³² toimipaikassa, vaikka hankkeessa ei ole osallistujaorganisaatioita toimielimen isäntämaasta • toimintaa, johon liittyy tulosten jakamista ja tunnetuksi tekemistä, voidaan toteuttaa myös EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa taikka tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa järjestettäväissä transnationaalisisässä aihekohtaisissa tapahtumissa/konferensseissa.
Hankkeen kesto	<p>12–36 kuukautta.</p> <p>Kesto on valittava hakuaineessa hankkeen tavoitteiden ja niiden toimintatyyppejen perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitus toteuttaa.</p> <p>Kumppanuushankkeen kesto voidaan pidentää edunsaajan perustellusta pyynnöstä ja kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston suostumuksella, kunhan kokonaiskesto ei ole yli 36 kuukautta. Kokonaisavustuksen määrä ei tällöin muutu.</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Koulutus- ja nuorisoalan kumppanuudet, joita hakee jokin näiden alojen organisaatio, eurooppalaiset kansalaisjärjestöt pois lukien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut. <p>Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen²³³ hakemat kumppanuushankkeet koulutus- tai nuorisoalalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta: <ul style="list-style-type: none"> - Eurooppalaiset kansalaisjärjestöt – ehdotuspäynnön tunniste: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ERASMUS-EDU-2025-PCOOP-ENGO (Koulutus) ▪ ERASMUS-YOUTH-2025-PCOOP-ENGO (Nuoriso) <p>Liikunta- ja urheilualan kumppanuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA): <ul style="list-style-type: none"> - Liikunta ja urheilu – ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2025-SCP <p>Kaikissa tapauksissa sama kumppanikonsortio voi jättää vain yhden hakemuksen yhteen toimistoon hakuaikaa kohden.²³⁴</p>
Milloin hakemus jätetään?	Koulutus- ja nuorisoalan kumppanuudet, joita hakee jokin näiden alojen organisaatio, eurooppalaiset kansalaisjärjestöt pois lukien:

²³² EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa, Strasbourgissa ja Haagissa.²³³ Määritelmä siitä, mikä Erasmus+ -ohjelmassa katsotaan eurooppalaiseksi kansalaisjärjestöksi, on tämän oppaan D-osassa.

²³³ Määritelmä siitä, mikä Erasmus+ -ohjelmassa katsotaan eurooppalaiseksi kansalaisjärjestöksi, on tämän oppaan D-osassa.

²³⁴ Tämä koskee sekä Erasmus+ -ohjelman kansallisia toimistoja että Brysselissä toimivaa Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoa (EACEA).

	<ul style="list-style-type: none"> Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna 1. syyskuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. <p>Mahdollinen ylimääräinen hakuika koulutus- ja nuorisoalan kumppanuuksille, joita hakee jokin näiden alojen organisaatio, eurooppalaiset kansalaisjärjestöt pois lukien:</p> <ul style="list-style-type: none"> Koulutus- ja nuorisoalan kansalliset toimistot voivat järjestää toisen hakukierroksen, johon myös sovelletaan tässä oppaassa esitettyjä sääntöjä. Kansalliset toimistot ilmoittavat tästä mahdollisuudesta verkkosivullaan. Jos toinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. elokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. <p>Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen hakemat kumppanuushankkeet koulutus-, nuoriso- ja urheilualalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa). <p>Liikunta- ja urheilualan kumppanuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).
--	--

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kumppanuushanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen hanke-ehdotuksen rahoituksen hyväksymistä: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaansa.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, hanke- ja oppimistulosten sekä toimintamuotojen määrittely, aikataulun laatiminen).
- Valmistelu (muun muassa toiminnan suunnittelu, työohjelman laatiminen, käytännön järjestelyt, suunnitellun toiminnan kohderyhmän tai -ryhmien vahvistaminen ja sopimusjärjestelyt kumpaneiden kanssa).
- Toiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan ja sen vaikutusten arvointi eri tasoilla, hanketulosten jakaminen ja hyödyntäminen).

Kumppanuushankkeissa voidaan myös järjestää henkilöiden ja ryhmien transnationaalisia oppimis- ja koulutustoimintaa, kunhan niistä saadaan lisäarvoa hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen. Ehdotetun toiminnan muoto, tarkoitus sekä osallistujien tyyppi ja määrä kuvataan ja perustellaan hankehakemukseissa.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kumppanuushankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon suunnitellessaan kumppanuushankkeita.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia²³⁵, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Kumppanuushankkeet soveltuват erityisesti hankkeisiin, joiden aiheena on osallisuus ja moninaisuus ja joissa kehitetään osallisuus ja moninaisuus huomioon ottavia käytäntöjä ja menettelyjä toimen vastaan poliittisen painopisteenvälistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasolla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpää tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasolla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpää tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä kumppanuushankkeiden onnistumisen kannalta. Erityisesti yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään European School Education Platform -alustaa (ja siihen kuuluva eTwinning-verkosto) tai aikuiskoulutuksen EPALE-portaalialla yhteistyöhön ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen. Nuorisoalan hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä Euroopan nuorisoportaalialla ja EU:n nuorisostategia-alustaa.

Osallistuminen ja kansalaistoiminta

Ohjelman kaikilla toiminnoilla tuetaan osallistumista ja aktiivista toimintaa. Kumppanuushankkeilla olisi tarjottava henkilöille mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan. Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

POISSULKEMIS- JA VALINTAPERUSTEET

Edellä esitettyjen kelpoisusperusteiden lisäksi hakijoita arvioidaan asiaankuuluvien poissulkemisperusteiden ja valintaperusteiden mukaisesti. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Relevanssi (enintään 25 pistettä)	Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja painopisteiden kannalta. Lisäksi hanke-ehdotus katsotaan erityisen merkitykselliseksi, jos<ul style="list-style-type: none"> - siinä käsitellään painopistealueutta ”osallisuus ja moninaisuus” - jos kyse on Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimista hankkeista: käsitellään siinä yhtä tai useampaa kansallisen toimiston ilmoittamaa ”EU:n painopistettä kansallisessa kontekstissa”
--	---

²³⁵ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

	<ul style="list-style-type: none"> - jos kyse on koulutus- ja nuorisoalan eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolta hakemista hankkeista: missä määrin hakija toteuttaa toimintaa, joka tukee EU:n toimintapolitiikkojen toimeenpanoa jollain näistä aloista. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Osallistujaorganisaatioiden profili, kokemus ja toiminta ovat hanke-ehdotuksen alan kannalta merkityksellisiä. ▪ Se perustuu aitoon ja riittävään tarveanalyysiin. ▪ Sen avulla voidaan luoda koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan eri sektorien välisiä synergioita tai sillä saattaa olla voimakas vaikutus yhdellä tai useammalla näistä sektoreista. ▪ Hanke-ehdotus on innovatiivinen. ▪ Hanke-ehdotus täydentää osallistujaorganisaatioiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita. ▪ Hanke-ehdotus tuottaa EU:n tasolla lisäarvoa tuloksilla, joihin ei päästäisi vain yhdessä maassa toteutettavalla toiminalla.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hankkeen tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistikesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden tarpeisiin ja tavoitteisiin ja niiden kohderyhmien tarpeisiin. ▪ Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen: <ul style="list-style-type: none"> - Hankkeen työohjelma on selkeä, tarkoituksenmukainen ja tehokas ja se sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta ja hankkeen tulosten jakamista varten. - Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. - Hankkeessa ehdotetaan soveltuivia laadunvalvonta-, seuranta- ja arviointitoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistavaksi ja se on avointa henkilölle, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä. <ul style="list-style-type: none"> - Jos Erasmus+ -ohjelman verkkoalustoja on käytettäväissä osallistujaorganisaatioiden sektorilla tai sektoreilla: missä määrin hankkeessa hyödynnetään Erasmus+ -verkkoalustoja (European School Education Platform -alusta, mukaan lukien eTwinning, EPALE, Euroopan nuorisoportali, EU:n nuorisostategia-alusta) hanketoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien välineinä. ▪ Hanke on suunniteltu ympäristöystävälliseksi ja sen eri vaiheisiin sisältyy vihreitä käytäntöjä. <p>Jos hankesuunnitelmaan sisältyy oppimis-, opetus- tai koulutustoimintaa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ edistääkö tämä toiminta hankkeen tavoitteita ja onko toimintaan osallistujien profili ja määrä asianmukainen ▪ kuinka laadukkaita oppimis- ja opetustoiminnan käytännön järjestelyt sekä hallinto- ja tukijärjestelyt ovat ▪ kuinka laadukkaat ovat järjestelyt, joilla tunnustetaan ja validoidaan osallistujien

	oppimistulokset avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden ja periaatteiden mukaisesti.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hankkeessa on mukana sopiva osallistujaorganisaatioiden yhdistelmä, joiden profili, aiempi kokemus ohjelmasta ja asiantuntemus mahdollistaa kaikkien hankkeen tavoitteiden saavuttamisen, ruohonjuuritason organisaatiot mukaan luettuna. ▪ Eurooppalaisten kansalaisjärjestöjen hakemat kumppanuushankkeet koulutus- tai nuorisoalalla: konsortioon kuuluu kumppaniorganisaatioita hakijana olevan eurooppalaisen kansalaisjärjestön ulkopuolelta, mikä tekee mahdolliseksi yhteistyön, joka ulottuu järjestön kansallisista organisaatioita/haaraosastoja laajemmalle ▪ Hankkeella saadaan mukaan toimeen uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita. ▪ Ehdotettu tehtäväjakko osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. ▪ Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten. ▪ Hanke-ehdotukseen mahdollisesti osallistuva ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan organisaatio tuo siihen olennaista lisäarvoa (jos tämä edellytys ei täty, ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan osallistujaorganisaatio suljetaan pois hanke-ehdotuksesta arvointivaiheessa).
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaatioiden perustyöhön. ▪ Hankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia sen osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin sekä niiden laajempiin yhteisöihin. ▪ Odotettavissa olevia hanketuloksia on mahdollista käyttää hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ulkopuolella hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen sekä paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai Euroopan tasolla. ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta. ▪ Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käytöö edistetään avointen lisenssien avulla. Hakemus ei sisällä suhteettomia rajoituksia. ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla varmistetaan hankkeen jatkuvuus sekä sen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen.

Hakemuksen on saatava vähintään 70 pistettä (kaikkiaan 100 pisteeestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arvointikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 13 pistettä²³⁶ arvointikriteereistä "hankkeen relevanssi" ja "vaikuttavuus", 15 pistettä kriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" ja 10 pistettä kriteeristä "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu").

²³⁶ Koska tämän toiminnon arvioinnissa ei käytetä desimaalilukuja, näitä kriteerejä koskeva vähimmäispistemäärä pyöristetään ylöspäin 13 pisteeseen.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hankkeet, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä ”hankkeen relevanssi” ja toissijaisesti kriteeristä ”vaikuttavuus”.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Saatavilla on kolme ennalta määritettyyn kertakorvaukseen perustuva avustusta, jotka vastaavat hankkeen kokonaisavustusmääriä: **120 000 euroa, 250 000 euroa ja 400 000 euroa**. Hakijat valitsevat näiden kolmen ennalta määritellyn määren välillä sen mukaan, millaista toimintaa ne haluavat toteuttaa ja mitä tuloksia ne haluavat saavuttaa.

Hankkeitaan suunnitellessaan hakijaorganisaatioiden on yhdessä hankekumppaneidensa kanssa **valittava hankkeidensa kustannusten kattamiseen tarkoituksenmukaisin kertakorvaus** omien tarpeidensa ja tavoitteidensa perusteella.

Hanke-ehdotuksissa on **kuvattava toiminta**, jota hakijat sitoutuvat toteuttamaan pyydetyllä kertakorvauksella, ja niiden on täytettävä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet.

Kertakorvauksen valinnan olisi perustuttava hakijan arvioon hankkeen kokonaiskustannuksista. Tämän arvion perusteella hakijoiden on **valittava tarpeisiinsa parhaiten soveltuva kertakorvaus** ja varmistettava samalla varojen tehokas käyttö ja yhteisrahoitusperiaatteen noudattaminen (eli hankkeiden odotetaan saavan yhteisrahoitusta muista rahoitusläheteistä, minkä vuoksi hankkeen odottavissa olevien kokonaiskustannusten on oltava suuremmat kuin haettu kiinteämääriinen kertakorvaus).

Jos hakijoilla on epäilyksiä näiden kahden määren suhteesta, ne voivat a) vähentää hankkeen kustannuksia esimerkiksi etsimällä kustannustehokkaampia tapoja saavuttaa vastavia tuloksia tai mukauttamalla hanketoimintojen määriä/laajuutta määrärahojen mukaiseksi, b) laajentaa hankettaan esimerkiksi pyrkimällä tavoittamaan enemmän osallistujia toiminnollaan, lisäämällä toimintojen määriä tai tuottamalla lisää hanketuotoksia.

Ehdotetun hanketoiminnan määriä, laajuuden ja monimutkaisuuden oikeasuhteisuus haettuun avustusmääriin nähdyn sekä niiden merkitys hankkeen tavoitteiden kannalta ovat tärkeitä laadunarvioinnin osatekijöitä edellä kuvattujen arvointikriteerien mukaisesti.

Hankkeen kuvaus

Hankekuvauksessa on esitettävä **hankkeen menetelmä** koskeva yksityiskohtainen selostus, josta käy selkeästi ilmi **tehtävien jakautuminen ja rahoitusjärjestelyt kumppaneiden kesken**, yksityiskohtainen aikataulu, johon sisältyy tärkeimmät tuotokset/tulokset, seuranta- ja valvontajärjestelmä sekä välineet, joilla varmistetaan hanketoiminnan oikea-aikainen toteutus.

Hankkeen menetelmissä on esitettävä analyysi, jonka perusteella **määritellään tarpeet**, asetetut tavoitteet, hankkeen **seurantaan** käytettävä järjestelmä, **laadunvarmistusmekanismi** ja **arvointistrategia**. Osana arvointistrategiaa hakijoiden on yksilöitvä joukko **määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita**, joiden avulla voidaan arvioida tuotettujen tuotosten/tulosten vaikutusta hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen.

Hakijoiden on kuvailtava hankkeen toiminta jaettuna ”**työpaketteihin**”. Hankkeen kuvaussa on erotettava toisistaan hankehallinnointia koskeva työpaketti ja hankkeen toteutusta koskevat työpaketit.

Työpaketin määritellään sellaisten toimenpiteiden kokonaisuudeksi, jotka edistävät yhteisten erityistavoitteiden saavuttamista.

Kussakin työpaketissa on kuvailtava selkeästi yhteys erityistavoitteisiin ja tuotoksiin. Hakijoita suositella jakamaan jokainen hanke enintään viiteen työpakettiin, mukaan lukien hankehallinnointia koskeva työpaketti. Hankehallintoa koskeva työpaketin on tarkoitettu kattamaan hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeellisen horisontaalisen toiminnan, kuten seurannan, koordinoinnin, viestinnän, arvioinnin ja riskinhallinnan. Hankkeissa, joissa on erityinen työpaketin hankehallintoa varten, tähän työpakettiin voidaan osoittaa enintään 20 prosentin osuus kertakorvauksen koko määrästä.

Näiden vaatimusten arvioinnissa noudatetaan suhteellisuusperiaatetta: mitä suurempi haettu määriä on, sitä yksityiskohtaisempia ja kattavampia hankemenetelmien odotetaan olevan.

Palvelujen alihankinta on sallittua, kunhan se ei kata ydintoimintaa, josta toiminnon tavoitteiden saavuttaminen on suoraan riippuvainen. Tällaisissa tapauksissa alihankintana hoidettavat tehtävät on yksilöitvä selkeästi ja kuvattava hakemukseissa.

Maksujärjestelyt

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki hakemukseissa kuvattu toiminta on saatettu päätökseen hakemukseissa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa toimintamuotoa ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen vain osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrä voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa loppuraporttivaiheessa, jos toimeenpano on puutteellista, osittaista tai myöhässä, jättämällä hyväksymättä yksittäisiä työpaketteja tai toimintamuotoja tai vähentämällä kokonaismäärää kiinteällä prosenttiosuudella.

Loppuraportin arvointi perustuu kunkin toteutetun toimintamuodon yksityiskohtaiseen kuvaukseen, määrellisiin ja laadullisiin tietoihin, joista käy ilmi hakemukseissa esitettyjen hankkeen tavoitteiden saavuttamisaste, Erasmus+ -hanketietokantaan ladattujen hankkeen tulosten laatuun ja kumppaniorganisaatioiden itsearvointiin.

PIENIMUOTOiset kumppanuuushankkeet

Pienimuotoisilla kumppanuuushankkeilla on tarkoitus tuoda ohjelma myös sellaisten pienimuotoisten toimijoiden ja yksityishenkilöiden ulottuville, joita on vaikea tavoittaa yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, nuorisotoiminnan ja liikunnan ja urheilun aloilla. Organisaatioille myönnnettävät avustusmäärität ovat pienempiä, avustuksen kesto on lyhyempi ja hallinnolliset vaatimukset ovat yksinkertaisempia kuin kumppanuuushankkeissa. Toimella pyritään tavoittamaan ruohonjuuritason organisaatioita, vähemmän kokeneita organisaatioita ja ohjelman uusia toimijoita ja madaltamaan ohjelman osallistumisen kynnystä organisaatioille, joiden organisatoriset valmiudet ovat heikommat. Lisäksi tämä toiminto tukee joustavia muotoja – joissa yhdistellään luonteeltaan transnationaalista ja kansallista toimintaa, joilla kuitenkin on eurooppalainen ulottuvuus – ja annetaan organisaatioille näin enemmän keinoja tavoittaa henkilöt, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. Pienimuotoiset kumppanuuushankkeet voivat myös edistää transnationaalisten verkostojen luomista ja kehittämistä ja edistää synergiaa paikallisten, alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimintapolitiikkojen kanssa ja niiden välillä.

TOIMINNON TAVOITTEET

- **Houkutellaan uusia toimijoita, vähemmän kokeneita organisaatioita ja pienimuotoisia toimijoita ja tuodaan ohjelma paremmin näiden ulottuville.** Näiden kumppanuuksien on tarkoitus toimia organisaatioiden ensimmäisenä askeleena kohti Euroopan tasolla tehtävää yhteistyötä.
- **Tuetaan sellaisten kohderyhmien osallistamista, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.**
- **Tuetaan aktiivista Euroopan kansalaisuutta ja tuodaan eurooppalainen ulottuvuus paikalliselle tasolle.**

Lisäksi kumppanuuushankkeiden tärkeimmät tavoitteet koskevat myös pienimuotoisia kumppanuuushankkeita suhteessa kunkin hankkeen laajuteen ja määrään:

- **Parannetaan osallistuvien organisaatioiden ja instituutioiden työn, toimintojen ja käytäntöjen laatuja** ja avataan mahdollisuksia uusille toimijoille, jotka eivät luontaisesti kuulu yhdelle alalle.
- **Kehitetään organisaatioiden valmiuksia** tehdä transnationaalista ja eri alojen välistä yhteistyötä.
- **Käsitellään yhteisiä tarpeita ja painopisteitä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- urheilualalla.**
- **Mahdollistetaan muutoksia** (yksilöiden, organisaatioiden tai alojen tasolla), jotka johtavat oikeasuhteisiin parannuksiin ja uusiin lähestymistapoihin kunkin organisaation toimintaympäristöön nähden.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA PIENIMUOTOISTA KUMPPANUUUSHANKETTA?

Pienimuotoisten kumppanuuushankkeiden on täytettävä seuraavat perusteet voidakseen saada Erasmus+ -avustusta:

KELPOISUUSPERUSTEET

Jotta pienimuotoisia kumppanuuushankkeita koskevat ehdotukset voivat saada Erasmus+ -avustusta, niiden on täytettävä seuraavat kelpoisuusperusteet:

Kuka voi hakea?	Hakijana voi olla mikä tahansa jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelman assosioituneen kolmannen maan osallistujaorganisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Kun on kyse kansallisille toimistoille jätetyistä yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hakemuksista,
------------------------	---

	sama organisaatio voi olla hakijana vain yhden kerran kunkin hakuajan puitteissa. ²³⁷
Minkä tyyppiset organisaatiot voivat osallistua hankkeisiin?	<p>Kaikki EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneihin kolmansiin maihin sijoittautuneen julkiset tai yksityiset organisaatiot²³⁸ (ks. kohta "Tukikelpoiset maat" oppaan A-osassa) voivat osallistua pienimuotoisiin kumppanuushankkeisiin²³⁹.</p> <p>Riippumatta siitä, miinhan alaan hanke vaikuttaa, pienimuotoisiin kumppanuushankkeisiin voivat osallistua kaikki organisaatiot, jotka toimivat jollakin koulutus-, nuoriso- tai liikunta- ja urheilualan sektorilla tai muulla sosioekonomisella sektorilla, sekä organisaatiot, jotka toteuttavat eri aloille yhteistä toimintaa (esimerkiksi paikalliset, alueelliset ja kansalliset viranomaiset, osaamisen tunnustamisesta ja validoinnista vastaavat keskukset, kauppakamarit, toimialajärjestöt, neuvontakeskukset sekä kulttuuri- ja liikunta- ja urheilujärjestöt).</p> <p>Pienimuotoisissa kumppanuushankkeissa tulee olla mukana hankkeen painopiste ja tavoitteiden kannalta sopivimmat kumppanit, jotka edustavat eri aloja ja monenlaista kokemusta, jotta on mahdollista hyödyntää niiden erilaisia kokemuksia, profiileja ja asiantuntemusta.</p>
Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profili	<p>Pienimuotoinen kumppanuushanke on transnationalinen, ja siihen kuuluu vähintään kaksi organisaatiota kahdesta eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p> <p>Yhden kumppaniverkoston osallistujaorganisaatioille ei ole asetettu enimmäismäärää.</p> <p>Kaikki osallistujaorganisaatiot on nimettävä avustusta haettaessa.</p> <p>Kun on kyse kansallisille toimistoille jätetyistä yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hakemuksista, sama organisaatio (yksi organisaatiotunnus) voi olla kunkin hakuajan puitteissa mukana yhteensä enintään 5 hakemuksesta joko hakijana tai kumppanina.²⁴⁰</p>
Painopisteet	<p>Jotta pienimuotoinen kumppanuushanke voisi saada tukea, siinä on keskityttävä</p> <ul style="list-style-type: none"> • vähintään yhteen horisontaaliseen painopisteeseen ja/tai • vähintään yhteen koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualaan liittyvään erityiseen painopisteeseen, johon hankkeella on suurin vaikutus. <p>Kansallisten Erasmus+ -toimistojen hallinnoimien ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hankkeiden osalta kansalliset toimistot voivat korostaa painopisteitä, joilla on erityistä merkitystä niiden kansallisessa kontekstissa ("EU:n painopisteet kansallisessa</p>

²³⁷ Tämä enimmäismäärä koskee kaikkia jätettyjä pienimuotoisia kumppanuuksia koskevia hakemuksia kaikilla tukikelpoisilla aloilla.

²³⁸ Tässä toiminnossa epävirallisia nuorten ryhmiä ei katsota organisaatioiksi, ja tästä syystä ne eivät voi osallistua siihen (sen paremmin hakijoina kuin kumppaneina).

²³⁹ EU:N JÄSENVÄLTIÖIDEN TAI OHJELMAAN ASSOSIOITUNEIDEN KOLMANSIEN MAIDEN KORKEAKOULUILLA, JOTKA HALUAVAT OSALLISTUA KUMPPANUUSHANKKEESEEN, TÄYYTÄÄN OLLA VOIMASSA OLEVA KORKEAKOULUTUSTA KOSKEVA ERASMUS-PERUSKIRJA (ECHE). Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvilta korkeakouluilta ei edellytetä Erasmus-peruskirjaa, mutta niiden on hyväksyttyä sen periaatteet.

²⁴⁰ Tämä enimmäismäärä koskee kaikkia jätettyjä pienimuotoisia kumppanuuksia koskevia hakemuksia kaikilla tukikelpoisilla aloilla.

	<p>kontekstissa"). Kansallisten toimistojen on tiedotettava tästä mahdollisille hakijoille virallisilla verkkosivuillaan.</p> <p>Liikunta- ja urheilualan hankkeissa voidaan käsitellä vain yhtä (horisontaista tai erityistä) painopistettä.</p>
Toiminnan tapahtumapaikka tai paikat	<p>Pienimuotoisen kumppanuushankkeen kaiken toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden sijaintimaissa.</p> <p>Lisäksi toimintoja voidaan toteuttaa myös Euroopan unionin toimielimen toimipaikassa²⁴¹, vaikka hankkeessa ei ole osallistujaorganisaatioita toimielimen isäntämaasta, jos tämä on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta perusteltua.</p>
Hankkeen kesto	<p>6–24 kuukautta.</p> <p>Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteiden ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeeseen on suunniteltu sen elinkaaren ajaksi.</p> <p>Pienimuotoisen kumppanuushankkeen kesto voidaan poikkeustapauksissa pidentää edunsaajan pyynnöstä ja kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston suostumuksella korkeintaan kuusi kuukautta. Kokonaisavustuksen määrä ei tällöin muutu.</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan alojen pienimuotoiset kumppanuushankkeet, joita hakee jollain näistä aloista toimiva organisaatio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakemus jätetään sen maan kansalliseen toimistoon, johon hakijaorganisaatio on sijoittautunut. <p>Liikunta- ja urheilualan pienimuotoiset kumppanuushankkeet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). <p>Ehdotuspyyntön tunniste: ERASMUS-SPORT-2025-SSCP</p> <p>Molemmissa tapauksissa sama kumppanikonsortio voi jättää vain yhden hakemuksen yhteen toimistoon hakuaikaa kohden.²⁴²</p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisotoiminnan alojen pienimuotoiset kumppanuushankkeet, joita hakee jollain näistä aloista toimiva organisaatio:</p> <p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) samana vuonna 1. syyskuuta ja 31. joulukuuta välisenä aikana alkavista hankkeista.</p>

²⁴¹ EU:n toimielinten toimipaikkoja on Brysselissä, Frankfurtissa, Luxemburgissa, Strasbourgissa ja Haagissa.

²⁴² Tämä koskee sekä Erasmus+ -ohjelman kansallisia toimistoja että Brysselissä toimivaa Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoa (EACEA).

	<p>Ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan pienimuotoisten kumppanuushankkeiden mahdollinen ylimääräinen hakuaika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kansalliset toimistot voivat järjestää ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja nuorisoalan hankkeille ylimääräisen hakukierroksen, johon myös sovelletaan tässä oppaassa esitettyjä sääntöjä. Kansalliset toimistot ilmoittavat tästä mahdollisuudesta verkkosivuillaan. • Jos ylimääräinen hakukierros järjestetään, hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 1. lokakuuta klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa) seuraavana vuonna 1. tammikuuta ja 31. elokuuta välisenä aikana alkavista hankkeista. <p>Liikunta- ja urheilualan pienimuotoiset kumppanuushankkeet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).
--	---

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Pienimuotoinen kumppanuushanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen hanke-ehdotuksen rahoituksen hyväksymistä: suunnittelusta, valmistelusta, toteutuksesta ja jatkotoimista. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaansa.

- Suunnittelu (muun muassa tarpeiden, tavoitteiden, hanke- ja oppimistulosten sekä toimintamuotojen määrittely, aikataulun laatiminen).
- Valmistelu (muun muassa toiminnan suunnittelun, työohjelman laatiminen, käytännön järjestelyt, suunnitellun toiminnan kohderyhmän tai -ryhmien vahvistaminen ja sopimusjärjestelyt kumppaneiden kanssa).
- Toiminnan toteutus.
- Jatkotoimet (toiminnan ja sen vaikutusten arvointi eri tasoilla, hanketulosten jakaminen ja hyödyntäminen).

Pienimuotoisissa kumppanuushankkeissa voidaan myös järjestää henkilöiden ja ryhmien transnationalista oppimis- ja koulutustoimintaa, kunhan siitä saadaan lisäarvoa hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen.

Liikunta- ja urheilualan pienimuotoisten kumppanuushankkeiden osalta on suositeltavaa sisällyttää hanke-ehdotuksiin vähintään yksi paikallinen tai alueellinen urheiluseura.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kumppanuushankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon suunnitellessaan pienimuotoisia kumppanuushankkeita.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja

moninaisuusstrategia²⁴³, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Pienimuotoiset kumppanuushankkeet soveltuват erityisesti hankkeisiin, joiden aiheena on osallisuus ja moninaisuus ja joissa kehitetään osallisuuden ja moninaisuuden huomioon ottavia käytäntöjä ja menettelyjä toimen vastaan poliittisen painopisteenvälistä mukaisesti. Organisaatioiden olisi hankkeiden aihepiiristä riippumatta suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasolla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuksilla ovat keskeisiä tekijöitä pienimuotoisten kumppanuushankkeiden onnistumisen kannalta. Erityisesti perusopetuksen ja aikuiskoulutuksen hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä European School Education Platform- alustaa, eTwinningiä ja aikuiskoulutuksen EPALE-portaalia ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen. Nuorisoalan hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä Euroopan nuorisoportalia ja EU:n nuorisostategia-alustaa ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Osallistuminen ja kansalaistoiminta

Ohjelman kaikilla toiminnoilla tuetaan osallistumista ja aktiivista toimintaa. Pienimuotoisilla kumppanuushankkeilla olisi tarjottava henkilölle mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan. Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

POISSULKEMIS- JA VALINTAPERUSTEET

Edellä esitettyjen kelpoisusperusteiden lisäksi hakijoita arvioidaan asiaankuuluvien poissulkemisperusteiden ja valintaperusteiden mukaisesti. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Relevanssi (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja painopisteiden kannalta. Lisäksi hanke-ehdotus katsotaan erityisen merkitykselliseksi, jos<ul style="list-style-type: none"> - siinä käsitellään painopistealueutta "osallisuus ja moninaisuus" - Jos kyse on Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimista hankkeista: käsitelläänkö siinä yhtä tai useampaa kansallisen toimiston ilmoittamaa "EU:n painopistettä kansallisessa kontekstissa". ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Osallistujaorganisaatioiden profiili, kokemus ja toiminta ovat hanke-ehdotuksen
--	---

²⁴³ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

	<p>alan kannalta merkityksellisiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus tuottaa EU-tasolla lisäarvoa kehittämällä organisaatioiden valmiuksia osallistua rajat ylittävään yhteistyöhön ja verkostoitumiseen.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hankkeen tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistikesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden tarpeisiin ja tavoitteisiin ja niiden kohderyhmien tarpeisiin. ▪ Toiminta on suunniteltu helposti saavutettavaksi ja osallistuvaksi ja se on avointa henkilöille, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia. ▪ Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen: <ul style="list-style-type: none"> – Hankkeen työohjelma on selkeä, tarkoituksenmukainen ja tehokas ja se sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta ja hankkeen tulosten jakamista varten. – Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden kanssa. <ul style="list-style-type: none"> ○ Tapauksen mukaan: missä määrin hankkeessa hyödynnetään Erasmus+-verkkoalustoja (European School Education Platform, EPALE, Euroopan nuorisoportali, EU:n nuorisostategia-alusta) hanketoiminnan valmistelun, toteutuksen ja jatkotoimien välineinä. ▪ Hanke on suunniteltu ympäristöystävälliseksi ja sen eri vaiheisiin sisältyy vihreitä käytäntöjä.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hankkeessa on mukana profiililtään sopiva osallistujaorganisaatioiden yhdistelmä. ▪ Hankkeella saadaan mukaan toimeen uusia toimijoita ja vähemmän kokeneita organisaatioita. ▪ Ehdotettu tehtäväjakko osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. ▪ Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden välistä koordinaatiota ja viestintää varten.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaation perustyöhön. ▪ Hankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia sen osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin sekä laajempaan yhteisöön. ▪ Hanke-ehdotus sisältää asianmukaisen tavan arvioida hanketuotoksia. ▪ Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuiksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 60 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviontiikriteeriuksen enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviontiikriteereistä "hankkeen relevanssi" ja "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" sekä 10 pistettä kriteereistä "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" ja "vaikuttavuus").

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hankkeet, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä ”hankeen relevanssi” ja toissijaisesti kriteeristä ”vaikuttavuus”.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tarjolla on kaksi ennalta määritettyyn kertakorvaukseen perustuva avustusta: **30 000 euroa ja 60 000 euroa**. Hakijat valitsevat näiden kahden ennalta määritellyn määren välillä sen mukaan, millaista toimintaa ne haluavat toteuttaa ja mitä tuloksia ne haluavat saavuttaa.

Hankkeitaan suunnitellessaan hakijaorganisaatioiden on yhdessä hankekumppaneidensa kanssa **valittava hankkeidensa kustannusten kattamiseen tarkoituksenmukaisin kertakorvaus** omien tarpeidensa ja tavoitteidensa perusteella.

Hanke-ehdotuksissa on **kuvattava toiminta**, jota hakijat sitoutuvat toteuttamaan pyydetyllä kertakorvauksella, ja niiden on täytettävä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet.

Kertakorvauksen valinnan olisi perustuttava hakijan arvioon hankkeen kokonaiskustannuksista. Tämän arvion perusteella hakijoiden on valittava tarpeisiinsa parhaiten soveltuva kertakorvaus ja varmistettava samalla varojen tehokas käyttö ja yhteisrahoitusperiaatteen noudattaminen (eli hankkeiden odotetaan saavan yhteisrahoitusta muista rahoitusläheteistä, minkä vuoksi hankkeen odottavissa olevien kokonaiskustannusten on oltava suuremmat kuin haettu kiinteämääriäinen kertakorvaus).

Jos hakijoilla on epäilyksiä näiden kahden määren suhteesta, ne voivat a) vähentää hankkeen kustannuksia esimerkiksi etsimällä kustannustehokkaampia tapoja saavuttaa vastaavia tuloksia tai mukauttamalla hanketoimintojen määrästä/laajuutta määrärahojen mukaiseksi, b) laajentaa hankettaan esimerkiksi pyrkimällä toteuttamaan enemmän osallistujia toiminnollaan, lisäämällä toimintojen määrää tai tuottamalla lisää hanketuotoksia.

Ehdotetun hanketoiminnan määren, laajuuden ja monimutkaisuuden oikeasuhteisuus valittuun avustusmäärään nähdyn sekä niiden merkitys hankkeen tavoitteiden kannalta ovat tärkeitä laadunarvioinnin osatekijöitä edellä kuvattujen arvointikriteerien mukaisesti.

Hankkeen kuvaus

Koska pienimuotoiset kumppanuushankkeet ovat väline, jolla helpotetaan uusien toimijoiden ja vähemmän kokeneiden organisaatioiden osallistumista ohjelmaan, tämän toiminnon puiteissa myönnettävän avustuksen hakemiseen vaadittavat tiedot ovat tasoltaan yksinkertaisia, mutta niillä varmistetaan EU:n varainhoitoasetuksen noudattaminen. Näin ollen hankkeen kuvaussessa on esitettävä

- tavoitteet
- ehdotettu toiminta
- odottavissa olevat tulokset.

Tavoitteiden, toiminnan ja suunnitelujen tulosten on liittyvä selkeästi toisiinsa, ja ne on esitettävä johdonmukaisesti. Hakemuksissa on oltava myös hankkeen yleinen aikataulu, joka sisältää tärkeimmän toiminnan odotetut toteuttamisajankohdat.

Hakijoiden olisi annettava riittävät tiedot budgettia koskevasta suunnitelmastä, jotta arvioijat voivat arvioida kunkin toiminnon tarkoituksenmukaisuutta ja johdonmukaisuutta muiden toimintojen kanssa.

Hankkeen budgetissa on lueteltava suunniteltu hanketoiminta ja ilmoitettava, mikä osuus avustuksesta kullekin toimintamuodolle osoitetaan.

Palvelujen alihankinta on sallittua, kunhan se ei kata ydintoimintaa, josta toiminnon tavoitteiden saavuttaminen on suoraan riippuvainen. Tällaisissa tapauksissa alihankintana hoidettavat tehtävät on yksilöitvä selkeästi ja kuvattava hakemuksessa.

Avustuksen maksaminen

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki hakemuksessa kuvattu toiminta on saatettu päätökseen hakemuksessa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa toimintamuotoa ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen vain osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrä voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa loppuraporttivaiheessa, jos toimeenpano on puutteellista, osittaista tai myöhässä, jättämällä hyväksymättä yksittäisiä työpaketteja tai toimintamuotoja tai vähentämällä kokonaismäärää kiinteällä prosentiosuudella.

Loppuraportin arvointi perustuu kunkin toteutetun toimintamuodon yksityiskohtaiseen kuvaukseen, tietoihin, joista käy ilmi hakemuksessa esitettyjen hankkeen tavoitteiden saavuttamisaste, Erasmus+ -hanketietokantaan ladattujen hankkeen tulosten laatuun ja kumppaniorganisaatioiden itsearvointiin.

HUIPPUOSAAMISEEN TÄHTÄÄVÄT KUMPPANUUDET

MITÄ HUIPPUOSAAMISEEN TÄHTÄÄVÄT KUMPPANUUDET OVAT?

Huippuosaamiseen tähtäävillä kumppanuuksilla tuetaan hankkeita pitkän aikavälin kestävästä näkökulmasta. Tällaisilla kumppanuuksilla tuetaan seuraavia toimintoja:

- Ammatillisen koulutuksen huipputuksiköt
- Erasmus+ Teacher Academies -toiminto
- Erasmus Mundus -toiminto:
  - Erasmus Mundus -maisteriohjelmat (EMJM)
  - Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu.

Näitä toimintoja hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN HUIPPUYKSIKÖT

Ammatilliseen huippuosaamiseen tähtäävien lähestymistapojen toteuttaminen on tärkeänä tavoitteena osaamista ja ammatillista koulutusta koskevassa EU:n yleisessä toimintaohjelmassa. Euroopan osaamisohjelma, eurooppalainen koulutusalue, neuvoston suositus ammatillisesta koulutuksesta (2020)²⁴⁴ ja Osnabrückin julistus²⁴⁵ sisältävät kuitenkin hyvin selkeitä viittauksia ammatilliseen huippuosaamiseen ammatillisen koulutuksen uudistusten lähtökohtana.

Ammatillisen koulutuksen huipputuksiköitä koskevalla aloitteella pyritään toteuttamaan tämä politiikan ensisijainen tavoite ja tukemaan ammatillisen koulutuksen uudistuksia, varmistamaan laadukkaat taidot ja valmiudet, jotka johtavat korkealaatuksiin työpaikkoihin ja koko uran mittaisiin mahdollisuksiin ja jotka vastaavat innovatiivisen, osallistavan ja kestävän talouden tarpeita.²⁴⁶ Ammatillisen koulutuksen huipputuksiköitä koskeva aloite tukee myös Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, osaajien houkuttelemista koskevan tiedonannon sekä uusien teollisuus- ja pk-yritysstrategioiden toimeenpanoa, sillä taidoilla on keskeinen merkitys niiden onnistumisen kannalta. Lisäksi aloite tukee vuonna 2023 annetun osaajien liikkuvuutta koskevan tiedonannon²⁴⁷, työvoimapulaa ja osaamisvajetta koskevan toimintasuunnitelman sekä neuvoston suosituksen "Eurooppa liikkeellä"²⁴⁸ toimeenpanoa.

Ammatillisen koulutuksen huipputuksiköt toimivat tietystä paikallisessa kontekstissa ja luovat osaamisen ekosysteemejä innovointia, alueellista kehitystä ja sosiaalista osallisuutta varten tehden samalla yhteistyötä muissa maissa toimivien ammatillisen koulutuksen huipputuksiköiden kanssa kansainvälisen yhteistyöverkostojen kautta. Niissä toteutetaan alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa huippuosaamiseen. Useiden erilaisten paikallisten sidosryhmien osallistumisen avulla ammatilliset oppilaitokset pystyvät nopeasti sovittamaan osaamisen tarjonnan muuttuviihin taloudellisiin ja sosiaalisiin tarpeisiin.

Ne tarjoavat mahdollisuuksia nuorten peruskoulutukseen sekä aikuisten jatko- ja uudelleenkoulutukseen joustavan ja oikea-aikaisen koulutustarjonnan avulla, joka vastaa dynaamisten työmarkkinoiden tarpeita muun muassa vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä. Ne toimivat paikallisten yritysten kehittämisen ja innovaatioiden katalysaattoreina tekemällä tiivistä yhteistyötä yritysten (erityisesti pk-yritysten) kanssa soveltavan tutkimuksen hankkeissa, luomalla osaamis- ja innovointikeskittymiä ja tukemalla oppijoiden yrittäjyysaloitteita.

Verkostoilla pyritään ammatillisen koulutuksen huippuosaamisen "ylöspäin tapahtuvaan lähetymiseen". Ne ovat avoimia maille, joiden ammatillisen koulutuksen huipputuksiköiden järjestelmä on pitkälle kehittynyt, sekä maille, jotka

²⁴⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1202%2801%29>

²⁴⁵ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

²⁴⁶ Ks. esite [Ammatillinen koulutus:Tämän päivän ja tulevaisuuden taitoja](#).

²⁴⁷ https://commission.europa.eu/publications/communication-skills-and-talent-mobility_en

²⁴⁸ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32018H0502\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32018H0502(01))

ovat kehittämässä vastaavia lähestymistapoja, ja niiden tavoitteena on hyödyntää täysimittaisesti ammatillisten oppilaitosten potentiaalia, jotta niillä voi olla liikkeellepaneva rooli kasvun ja innovoinnin tukena.

Aloitteella tuetaan ammatillista koulutusta koskevien EU:n politiikkatoimien ja muiden toimien, joista on sovittu yhdessä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa, toteuttamista ja luodaan siten ammatillisen huippuosaamisen "eurooppalainen ulottuvuus".

Tässä ehdotetulle ammatillisen huippuosaamisen käsitteelle on tunnusomaista kokonaisvaltainen oppijakeskeinen lähestymistapa, jossa ammatillinen koulutus

- on kiinteä osa **osaamisen ekosysteemejä**²⁴⁹ ja edistää alueellista kehitystä²⁵⁰, innovointia²⁵¹, älykästä erikoistumista²⁵² ja klusteristrategioita²⁵³ sekä erityisiä arvoketuja ja teollisuuden ekosysteemejä
- on osa **osaamiskolmioita**²⁵⁴ ja tekee tiivistä yhteistyötä muiden koulutussektorien, tiedeyhteisön ja elinkeinoelämän kanssa
- antaa oppijoille mahdollisuuden hankkia **ammatillisia** (työtehtäväkohtaisia) taitoja ja **avaintaitoja**²⁵⁵ **laadukkaalla tarjonnalla**, jota tuetaan laadunvarmistuksella
- luo **innovatiivisia kumppanuusmuotoja**²⁵⁶ työelämän kanssa ja perustuu opettajien ja kouluttajien jatkuvaan ammatillisen kehittymiseen, innovatiiviin opetusmenetelmiin, opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuteen ja ammatillisen koulutuksen kansainvälisyysstrategioihin.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämä toiminto tukee **ammatillisen koulutuksen huippuysiköiden** kansainvälisten yhteistyöverkostojen asteittaista perustamista ja kehittämistä. Ammatillisen koulutuksen huippuysikköjen tavoitteina on

- varmistaa ammatillisen koulutuksen joustavan ja oppijakeskeisen tarjonnan avulla korkean tason taidot ja valmiudet, jotka johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja koko uran mittaisiin mahdollisuksiin ja jotka vastaavat innovatiivisen, osallistavan ja kestävän talouden tarpeita sekä sosiaalisia tarpeita
- tukea ja edistää paikallista ja alueellista kehitystä, innovointia ja sosiaalista osallisuutta vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä
- myötävaikuttaa ylöspäin suuntautuvaan lähentymiseen ammatillisen koulutuksen huippuosaamisessa ja parantaa ammatillisen koulutuksen laatua järjestelmätasolla yhä useammissa maissa

²⁴⁹ **OSAAMISEN EKOSYSTEEMEILLÄ** TARKOITETAAN ALUEELLISIA TAI ALAKOHTAISIA SOSIAALISIA MUODOSTELMIA, JOISSA KEHITETÄÄN JA HYÖDYNNETÄÄN INHIMILLISIÄ VALMIUKSIA TUOTTAVIIN TARKOITUKSIIIN (FINEGOLD 1999). Niiden perusosatekijöitä ovat liiketoimintaympäristöt ja niihin liittyvät liiketoimintamallit, instituutionaliset/poliittiset kehykset, työvoiman sitouttamisen muodot, työpaikkojen rakenne sekä niiden muodostamiseen liittyvien taitojen ja järjestelmien taso ([Buchanan ym. 2001](#)). Ks. [A guide to the skill ecosystem approach to workforce development](#).

²⁵⁰ **Aluekehityspoliikka** – [Alueellinen kehitys](#) on laaja termi, mutta sitä voidaan pitää yleisenä pyrkimyksenä vähentää alueellisia eroja tukemalla (työllisyyttä ja vaurautta tuottavaa) taloudellista toimintaa alueilla.

²⁵¹ [Innovoinnilla](#) TARKOITETAAN UUDEN TAI MERKITTÄVÄSTI PARANNETUN TUOTTEEN (TAVARAN TAI PALVELUN) TAI MENETELMÄN, UUDEN MARKKINOINTIMENETELMÄN TAI UUDEN ORGANISATORISEN MENETELMÄN TOTEUTTAMISTA LIIKETOIMINTATOIVOISSA, TYÖPAIKKAORGANISAATIOSSA TAI ULKOISISSA SUHTEISSA.

²⁵² [Älykäs erikoistuminen](#) on paikkalähtöinen lähestymistapa, jolle on tunnusomaista strategisten toiminta-alueiden määrittely, joka perustuu sekä talouden vahvuksiin ja mahdollisuuksiin analyysiin että yritysjyyttä edistäävään prosessiin, johon sidosryhmät osallistuvat laajasti. Se on ulospäin suuntautuva, ja siinä sovelletaan laajaa tulkintaa innovoinnista.

²⁵³ Teollisuuden [klusterit](#) ovat tietystä paikassa sijaitsevien ja tiivistä yhteistyötä tekevien erikoistuneiden yritysten (usein pk-yritysten) ja muiden niihin liittyvien tukitoimijoiden muodostamia ryhmiä. Euroopassa on noin 3000 erikoistunutta klusteria. Uudistetussa EU:n teollisuuspolitiikassa klusterit katsotaan tehokkaaksi teollista innovointia tukevaksi välineeksi. Ks. [Euroopan klusteriyhteistyöfoorumi \(ECCP\)](#).

²⁵⁴ Ks. JULKAISU [Education in the knowledge triangle](#).

²⁵⁵ Sellaisina kuin ne on määritelty [elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa](#).

²⁵⁶ Ks. EUROOPAN KOULUTUSSÄÄTIÖN (ETF) JULKAISU [Public-Private Partnerships for inclusive skills development](#).

- varmistaa, että tuotoksia ja tuloksia hyödynnetään ja että niillä on vaikutusta hankkeen kumppaniorganisaatiota laajemmalle ja hankkeen toteuttamisjakson jälkeenkin.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt toimivat kahdella tasolla:

1. **kansallisella tasolla**, jolloin niihin osallistuu monia erilaisia paikallisia sidosryhmiä ja ne luovat osaamisen ekosysteemejä innovointia, alueellista kehitystä ja sosiaalista osallisuutta varten tehden samalla yhteistyötä muissa maissa toimivien ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen kanssa kansainvälisen yhteistyöverkostojen kautta
2. **kansainvälisellä tasolla** kokoamalla yhteen huippuyksiköt, jotka
  - ovat suuntautuneet samoille erityisaloille²⁵⁷ tai samoihin teollisuuden ekosysteemeihin²⁵⁸
  - keskittyvät samoihin innovatiivisiin toimintatapoihin, joilla vastataan taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin haasteisiin (esimerkiksi ilmastonmuutos, digitalisaatio, tekoäly, kestävän kehityksen tavoitteet²⁵⁹, maahanmuuttajien kotouttaminen ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien integroiminen, matalan koulutustason henkilöiden osaamisen kehittäminen) tai
  - keskittyvät samoihin innovatiivisiin toimintatapoihin, joilla lisätään olemassa olevien ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden saavutettavuutta, laattua ja vaikuttavuutta.

Verkostot kokoavat yhteen olemassa olevia ammatillisen koulutuksen huippuyksikötä tai kehittävät ammatillisen huipputoiminnan mallia yhdistämällä eri maiden kumppaneita, jotka aikovat kehittää ammatillista huipputoimintaa paikallisessa toimintaympäristössä kansainvälisen yhteistyön avulla. Ne voisivat edistää esimerkiksi uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen²⁶⁰ toteutusvaihetta tekemällä yhteistyötä niiden yhteisöjen kanssa, jotka ovat mukana aloitteen edistämissä paikallisissa muutoksissa.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt saavuttavat tavoitteensa kokoamalla yhteen useita paikallisia/alueellisia kumppaneita ja tekemällä niiden kanssa tiivistä yhteistyötä. Tällaisia kumppaneita ovat muun muassa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen järjestäjät, korkea-asteen oppilaitokset, myös ammattikorkeakoulut, tutkimuslaitokset, tiedepuistot, innovaatiokeskukset, yritykset, muut työnantajat, kauppakamarit ja niiden liitot, työmarkkinaosapuolet, yhteiskunnalliset yritykset, alakohtaiset osaamisneuvostot, ammatti- ja toimialajärjestöt, kansalliset ja alueelliset viranomaiset ja kehittämisvirastot, työvoimapalvelut, tutkintoja myöntävät viranomaiset sekä sosiaalista osallisuutta ja uudelleensijoittumista tukevat organisaatiot.

Näin ollen tällä ehdotuspyyntöllä tuetaan hankkeita, jotka kokoavat yhteen paikallisia tai alueellisia kumppaneita eri maista ja joissa kehitetään kolmeen eri klusteriin kuuluvia toimenpiteitä: 1) Opettaminen ja oppiminen, 2) Yhteistyö ja kumppanuudet ja 3) Hallinto ja rahoitus.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden on tarvittaessa käytettävä EU:n laajuisia välineitä ja työkaluja²⁶¹.

Niillä on oltava **pitkän aikavälin toimintasuunnitelma** hankkeen tuotosten asteittaiseksi käyttöön ottamiseksi hankkeen loppumisen jälkeen. Suunnitelman on perustuttava koulutuksen järjestäjien ja asianmukaisella tasolla toimivien keskeisten työmarkkinatoimijoiden kestäviin kumppanuuksiin. Siinä pitäisi nimetä asianmukaiset hallintorakenteet, ja sen pitäisi sisältää suunnitelmat laajentamista ja taloudellista kestävyyttä varten.

Erasmus+ -ohjelman ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt -aloitteella edistetään **ammatillisen koulutuksen huipputoiminnan eurooppalaista ulottuvuutta**, mutta siihen liittyvällä EU:n politiikalla on myös **kansainvälinen**

²⁵⁷ Ks. ESIMERKIKSI MAATALOUDEN [eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden \(EIP-AGRI\)](#) TEKEMÄ TYÖ KILPAILUKYKYISEN JA KESTÄVÄN MAA- JA METSÄTALOUDEN EDISTÄMISEKSI.

²⁵⁸ Ks. 14 teollisuuden ekosysteemiä, jotka on kuvattu [vuoden 2020 uuden teollisuusstrategian päivittämistä koskevassa komission tiedonannossa](#) sekä komission yksiköiden valmisteliasiakirjassa SWD(2021) 351, [Annual Single Market Report 2021](#).

²⁵⁹ Ks. BERLIININ JULISTUS [kestävää kehitystä edistävästä koulutuksesta](#).

²⁶⁰ https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en?prefLang=fi

²⁶¹ Esimerkiksi eurooppalaista tutkintojen viitekehystä (EQF), ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaista viitekehystä (EQAVET), neuvoston suositusta laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista ja neuvoston suositusta avaintaidoista.

ulottuvuus, jota **Euroopan koulutussäätiö** (ETF) tukee. ETF on kehittänyt itsearvointivälilineen (ISATCOVE) ja konseptin huippuosaamisen laatumerkistä, ja se tarjoaa tukea organisaatioille, jotka ovat kiinnostuneita ammatillisesta huippuosaamisesta.

Luettelo rahoitusta jo saaneista ammatillisen koulutuksen huipputuksiköistä on EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa. Rahoitettuja hankkeita koskevat tietosivut ovat saatavissa myös työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston verkkosivustolla²⁶².

---

²⁶² [HTTPS://EC.EUROPA.EU/SOCIAL/BLOBSERVLET?DOCID=25692&LANGID=EN](https://ec.europa.eu/social/BLOBSERVLET?docId=25692&langId=en) [HTTPS://EC.EUROPA.EU/SOCIAL/BLOBSERVLET?DOCID=25693&LANGID=EN](https://ec.europa.eu/social/BLOBSERVLET?docId=25693&langId=en)
[HTTPS://EC.EUROPA.EU/SOCIAL/BLOBSERVLET?DOCID=26252&LANGID=EN](https://ec.europa.eu/social/BLOBSERVLET?docId=26252&langId=en) <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26951&langId=en>

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta ammatillisen koulutuksen huipputuksikköjä koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistuvat organisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) ▪ ovat sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan ▪ toimivat ammatillisen koulutuksen alalla tai työelämässä. <p>Myös ammatillisen koulutuksen alalla tai työelämässä toimivat organisaatiot ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista alueilta 1–3 voivat osallistua edunsaajina tai sidosyhteisöinä – mutta eivät koordinaattoreina. Organisaatiot muista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua liitännäiskumppaneina.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p> <p>Osallistujaorganisaatiot voivat olla esimerkiksi seuraavia (luettelo ei ole tyhjentävä):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ammatillisen koulutuksen järjestäjät ▪ ammatillisen koulutuksen järjestäjiä edustavat organisaatiot ▪ yritykset, teollisuus, muut työnantajat tai toimialaa edustavat organisaatiot ▪ kansalliset/alueelliset tutkinnoista vastaavat viranomaiset ▪ tutkimuslaitokset ▪ innovaatioikeskuiset ▪ aluekehitysviranomaiset ▪ ammatillisen koulutuksen alalla toimivat kansainväliset organisaatiot.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profili)	<p>Kumppanuteen on kuuluttava vähintään kahdeksan hakijaa (edunsaajat) vähintään neljästä EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p> <p>Kustakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta on oltava</p> <p>a) vähintään yksi yrityksiä, teollisuutta, muita työnantajia tai toimialaa edustava organisaatio ja b) vähintään yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä (toisella ja/tai korkea-asteella).</p> <p>Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon. Ne eivät voi toimia koordinoivana organisaationa.</p> <p>Koordinoivan organisaation on oltava jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p> <p>Myös organisaatiot tukikelpoisista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista alueilta 1–3 voivat osallistua edunsaajina tai sidosyhteisöinä, jos osoitetaan, että niiden osallistuminen tuo hankkeeseen olennaista lisäarvoa.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p>

Tukikelpoinen toiminta	<p>Hakijan on käsiteltävä kolmeen klusteriin kuuluvaa toimintaa (ja esitettävä yksityiskohtaisesti konkreettiset toimintamuodot ja tuotokset). Kunkin klusterin osalta on valittava vähimmäismäärä toimintamuotoja seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vähintään neljä toimintamuota, jotka kuuluvat klusteriin 1 – Opetus ja oppiminen ▪ vähintään kolme toimintamuota, jotka kuuluvat klusteriin 2 – Yhteistyö ja kumppanuus ▪ vähintään kaksi toimintamuota, jotka kuuluvat klusteriin 3 – Hallinto ja rahoitus. <p>Klusterit kuvataan jäljempänä kohdassa "Hankkeen suunnittelua ja valmistelua".</p> <p>Kaikki ammatilliseen koulutukseen EQF-tasoilla 3–8, mukaan lukien toisen asteen koulutus, toisen asteen jälkeinen koulutus, joka ei ole korkeakoulutusta, sekä korkeakoulutus (esimerkiksi ammattikorkeakoulut) liittyvä toiminta on tukikelpoista. Hakemuksiin ei voi kuitenkaan kuulua vain toimintaa, jonka kohteena on yksinomaan korkea-asteen oppijoita. Hakemuksissa, joissa keskitytään toisen asteen jälkeiseen ammatilliseen koulutukseen (EQF-tasot 6–8), on oltava mukana vähintään yksi toinen ammatillisen koulutuksen tutkintotaso, joka on EQF-tasoilla 3–5, sekä vahva työssäoppimisen komponentti.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 48 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta.</p> <p>Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-PEX-COVE.</p> <p>Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalil usein kysyttyihin kysymyksiin.</p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 11. kesäkuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELUA JA VALMISTELUA

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköissä käytetään **systeemistä lähestymistapaa**, jonka avulla ammatilliset oppilaitokset osallistuvat aktiivisesti "**osaamisen ekosysteemien**" luomiseen yhdessä monenlaisten muiden paikallisten/alueellisten kumppaneiden kanssa. Huippuyksiköiden odotetaan tarjoavan paljon muutakin kuin pelkän laadukkaan ammattitutkinnon.

Jäljempänä esitetään luettelo ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden tarjoamista tyyppillisistä toimintamuodoista. Hankkeet saavuttavat tavoitteensa yhdistelemällä erilaisia toimintamuotoja (luettelmakohdat ovat suuntaa-antavia esimerkkejä mahdollisista toimenpiteistä kussakin toimintamuodossa).²⁶³

²⁶³ Niitä voidaan myös täydentää muulla kumppaneiden kesken sovitulla toiminnalla.

Klusterien kuvaus:

Klusteri 1 – Opetus ja oppiminen

Toimenpide 1. Tarjotaan ihmisille työmarkkinoiden kannalta merkityksellisiä taitoja

- ennakoimalla tulevia osaamistarpeita käyttäen tehokkaita menetelmiä, joilla voidaan nopeasti tunnistaa muuttuvia työmarkkinatarpeita²⁶⁴, ja sovittamalla osaamistarjonta työmahdollsuuksiin ottaen huomioon myös mahdollisen alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan suunnitelman (blueprint)²⁶⁵ puitteissa tehty työ tarpeen mukaan
- keskittymällä sekä **tekniisiin taitoihin** että **avaintaitoihin**²⁶⁶
- sisällyttämällä tarjontaan **vihreän** ja **digitaalisen** siirtymän edellyttämät taidot.²⁶⁷

Toimenpide 2. Tavoitellaan **elinikäiseen oppimiseen perustuvaa ja osallistavaa** lähestymistapaa ammatillisessa koulutuksessa

- varmistamalla oppimismahdollsuuksia kaiken ikäisille ja kaikenlaisista sosioekonomisista lähtökohdista tuleville ihmisille²⁶⁸
- yhdistämällä **ammatillisen peruskoulutuksen** tutkintoja koskeva tarjonta ja **täydennys- ja uudelleenkoulutuksen** tarjonta osaamista koskevan tiedon hankinnan avulla²⁶⁹
- tarjoamalla korkeamman asteen ammatillisen koulutuksen ohjelmia ja kehittämällä joustavia polkuja ja yhteistyömekanismia ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen välillä.²⁷⁰

Toimenpide 3. Ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien ja tutkintojen kehittäminen siten, että mahdollistetaan tarjonnan joustavuus ja yksilöllistäminen

- kehittämällä yksilöllisiä oppimissuunnitelmia²⁷¹ tai -polkuja jokaiselle oppijalle²⁷², aikuisoppijat mukaan lukien
- sisällyttämällä kansainvälinen oppijaliikkuvuus²⁷³ opetusohjelmiin ja varmistamalla ulkomailta hankittujen oppimistulosten validointi ja tunnustaminen
- suunnittelemalla tutkintoja, joissa yhdistellään koulussa ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen²⁷⁴ komponentteja
- laatimalla eurooppalaisia ammatillisen koulutuksen ydinprofiileita²⁷⁵, jotka vaikuttavat osaltaan oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuuteen, ja varmistamalla niiden tunnustaminen sekä oppimistulosten avoimuus, ymmärtäminen ja siirrettävyys²⁷⁶

²⁶⁴ Ks. CEDEFOPIN TYÖ AIHEISTA [Skills for the labour market](#) JA [Matching skills](#).

²⁶⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=fi>

²⁶⁶ Sellaisina kuin ne on määritelty [elinikäisen oppimisen avaintaidoista](#) 22. toukokuuta 2018 annetussa neuvoston suosituksessa.

²⁶⁷ Ks. CEDEFOPIN JULKAISUT "[Digital, greener and more resilient](#)" JA "[The green employment and skills transformation](#)" SEKÄ [vihreässä siirtymässä tarvittavien taitojen luokitusjärjestelmä ESCO](#).

²⁶⁸ OSALLISTAVAA TEKNISTÄ JA AMMATILLISTA KOULUTUSTA JA TAITOJEN KEHITTÄMISTÄ KOSKEVA ILO:N OPAS "[Guide on making TVET and skills development inclusive for all](#)".

²⁶⁹ TÄSSÄ HYÖDYNNETÄÄN MYÖS JO OLEMASSA OLEVIA [osaamista koskevan tiedon hankinnan](#) VÄLINEITÄ, KUTEN CEDEFOPIN [OVATE-työkalua](#), JA MUITA TAITOJA KOSKEVIA ALOITTEITA, JOILLA PYRITÄÄN TARJOAMAAN TYÖMARKKINOIDEN KANNALTA MERKITYKSELLISTÄ KOULUTUSTA, ESIMERKKI [osaamisopimusta](#) JA ALAKOHTAISTA OSAAMISYHTEISTYÖTÄ KOSKEVIA SUUNNITELMIA (BLUEPRINT).

²⁷⁰ Ks. [Process model for the cooperation between VET and HE institutions](#) JA TULEVA OECD:N TUTKIMUS "PATHWAYS TO PROFESSIONS: Understanding higher vocational and professional tertiary education systems".

²⁷¹ Ks. Michele Schweisfurtha: [Learner-Centred Education in International Perspective](#).

²⁷² Ks. Suomen [esimerkki](#).

²⁷³ Mukaan lukien "kotikansainvälistyminen", joka on määritelty "kansainväisen ja kulttuurienvälisten ulottuvuuden tarkoituksenmukaiseksi sisällyttämiseksi kaikkien opiskelijoiden viralliseen ja epäviralliseen opetussuunnitelmaan kotimaisissa oppimisympäristöissä". Ks. [Beelen & Jones](#), 2015.

²⁷⁴ Ks. Euroopan koulutussäätiön (ETF) julkaisu "A handbook for policy makers and social partners" [työssäoppimisesta](#).

²⁷⁵ Eurooppalaisissa ammatillisen koulutuksen ydinprofiileissa kuvaillaan ammattiprofiileja vastaavat keskeiset oppimistulokset, jotka ovat yhteisiä ja merkityksellisiä kaikkien EU-maiden kansallisille ammatillisen koulutuksen ohjelmille tietyillä ammattialoilla.

²⁷⁶ Ks. Cedefopin tutkimus: [Comparing Vocational Education and Training Qualifications](#).

- kehittämällä ja/tai käyttämällä pieniä osaamiskokonaisuuksia²⁷⁷ nopeasti muuttuvaan yhteiskuntaan ja työmarkkinoihin mukautettujen lyhytkestoisten oppimismahdollisuuksien tulosten tunnustamiseksi
- hyödyntämällä eurooppalaisia digitaalisia osaamistodistuksia, joiden avulla voidaan helposti todentaa, validoida ja tunnustaa kaikenkokoisia ja -muotoisia osaamiskokonaisuuksia
- kehittämällä eteenpäin olemassa olevia alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevia suunnitelmia (blueprint), kun se on tarkoituksenmukaista.

Toimenpide 4. Kehitetään innovatiivisia oppijakeskeisiä opetus- ja oppimismateriaaleja ja -menetelmiä

- kuten monitieteellistä, hankepohjaista, osaamisperustaista oppimista, ”oppimistehtaita”, värkkäystiloja (makerspaces)²⁷⁸ ja positiivista koulutusta²⁷⁹
- hyödyntämällä eurooppalaisia osaamiskehysiä²⁸⁰ ja niistä johdettuja välineitä (esimerkiksi DigComp²⁸¹, EntreComp²⁸², FreenComp, LifeComp²⁸³, GreenComp²⁸⁴, SELFIE WBL²⁸⁵, Test your digital skills²⁸⁶ ja eurooppalainen digitaalisten taitojen todistus²⁸⁷)
- käyttämällä niin koulussa tapahtuvassa oppimisessa kuin työssäoppimisessa innovatiivisia opetusvälineitä ja digiteknologiaa, mukaan lukien MOOC-kurssit, simulaattorit, virtuaalitodellisuus ja täydennetty todellisuus sekä teköäly
- edistämällä **oppijoiden huippusaamista**²⁸⁸ toimilla, jotka kannustavat ammattiin opiskelevia tutkimaan **potentialiaan innovointiin ja luovuuteen**²⁸⁹. Tämä käynnistää suotuisan kierteen, josta hyötyvät oppijat, opettajat/kouluttajat ja ammatilliset oppilaitokset, jotka voivat integroida parhaita käytäntöjä tavanomaisiin ohjelmiin.²⁹⁰

Toimenpide 5. Investoidaan opettajien ja kouluttajien ammatilliseen perus- ja täydennyskoulutukseen²⁹¹

- pedagogisten, teknisten, vihreiden ja digitaitojen osalta, mukaan lukien verkko- ja etäoppimisen edellyttämät taidot
- sisällyyttämällä opettajien ja kouluttajien liikkuvuus oppimis-, kehittämis- ja kansainvälistymisstrategioihin²⁹²
- tukemalla määriteltyihin hallintojärjestelmiin perustuvan laatuvaltuutin toteuttamista.²⁹³

Toimenpide 6. Perustetaan vahvoja laadunvarmistusmekanismia

- joiden perustana ovat eurooppalaiset välineet, kuten EQAVET
- tekemällä työtä koulutuksen järjestäjien sertifioimiseksi asiaankuuluvien kansallisten ja/tai **kansainvälisten standardointiorganisaatioiden** – esim. ISO 21001 tai EFQM – laativien standardien pohjalta (ks. myös EVTA:n ammatillisen koulutuksen huippusaamisen laatumerkki).

²⁷⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2802%29&qid=1656349729862>

²⁷⁸ VÄRKÄYSTILAT OVAT YHTEISIÄ TYÖTILOJA TEKEMISTÄ, OPPIMISTA, TUTKIMISTA JA JAKAMISTA VARTEN (KS. [JRC:n raportti](#)).

²⁷⁹ KS. [The state of positive education](#) JA [IPEN international positive education network](#).

²⁸⁰ KS. Margherita Bacigalupon tutkimus: [Competence frameworks as orienteering tools](#).

²⁸¹ Eurooppalainen [digitaalisten taitojen puitekehys](#).

²⁸² [Eurooppalainen yritysvyystaitojen viitekehys](#) ENTRECOMP.

²⁸³ [Eurooppalainen henkilökohtaista, sosiaalista ja oppimaan oppimista koskevan osaamisen viitekehys](#).

²⁸⁴ KS. [Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys](#), ”GreenComp”, ja UNESCO-UNEVOCin opas [Greening Technical and Vocational Education and Training: A Practical Guide for Institutions](#).

²⁸⁵ Tiedot SELFIE-välineen mukauttamisesta työssäoppimiseen ovat [verkossa](#).

²⁸⁶ KS. [Testaa digitäitosi](#) | Europass

²⁸⁷ Eurooppalainen digitaalisten taitojen todistus on [digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmassa](#) suunniteltu toimi.

²⁸⁸ KS. esimerkiksi [alankomaalainen MBO Excellence -aloite](#).

²⁸⁹ JRC on tutkinut, [miten luovutta edistetään elinikäisessä oppimisessa](#), myös ammatillisessa koulutuksessa.

²⁹⁰ Katso esimerkkejä JRC:n tutkimukseen ”Creativity – a transversal skill for lifelong learning” taulukossa 3.

²⁹¹ KS. [opettajien ja kouluttajien ammatillista kehittymistä](#) koskeva Cedefopin työ.

²⁹² KS. [neuvoston päätelmät](#) opettajien ja kouluttajien liikkuvuuden lisäämisestä erityisesti EU:n alueella perus- ja täydennyskoulutuksen aikana.

²⁹³ KS. myös EU:n [Teacher Academies](#) -aloite.

Toimenpide 7. Perustetaan **tehokkaita palautejärjestelmiä ja tutkinnon suorittaneiden seurantajärjestelmiä**

- ottamalla käyttöön menettelyjä, mekanismeja ja välineitä tehokasta palautteenantoa ja arvointia varten osana strategista oppimisprosessia ammatillisen koulutuksen järjestämisessä, jotta voidaan tukea korkealaatuisten koulutustarjonnan kehittämistä ja parantaa oppijoiden mahdollisuuksia
- mahdollistamalla koulutustarjonnan oikea-aikainen mukauttaminen tutkinnon suorittaneiden tehokkaiden seurantajärjestelmien²⁹⁴ pohjalta.

Toimenpide 8. Tarjotaan **ohjauspalveluja**

- Huolehditaan niin nuorten kuin aikuisten laadukkaasta ohjauksesta²⁹⁵, jolla tuetaan heidän ura- ja opiskeluvalintojaan sekä osallistumista elinkäiseen oppimiseen.
- Tarjotaan rääätälöityä tukea haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille.
- Annetaan aikuisille mahdollisuuksia käyttää oikeuttaan koulutukseen.

Toimenpide 9. Tarjotaan keinoja aiemman oppimisen **validointiin**

- Tarjotaan keinoja taitojen validointiin – riippumatta siitä, miten taidot on hankittu, eli myös virallisen koulutuksen ulkopuolella: työssä, kotona tai vapaaehtoistoiminnassa²⁹⁶ – yksilöllisen koulutustarjonnan pohjaksi.

Klusteri 2 – Yhteistyö ja kumppanuudet

Toimenpide 10. Yritysten ja oppilaitosten välisen kumppanuuksien perustaminen

- Luodaan kumpaakin osapuolta hyödyttäviä suhteita elinkeinoelämään kanssa muodostamalla pitkäaikaisia yritysten ja oppilaitosten välisiä kumppanuuksia muun muassa innovointia ja osamistarpeiden ennakointia varten.
- Tehdään yhteistyötä opetussuunnitelmien jatkuvaa arvioimista ja päivittämistä varten, jotta voidaan varmistaa niiden merkityksellisyys oppijoiden ja työmarkkinatarpeiden sekä erityisesti työssäoppimisen ja oppisopimuskoulutuksen kannalta. Tämä on linjassa laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisten puitteiden kanssa ja luo synergiaa eurooppalaisen oppisopimusyhteenliittymän²⁹⁷ kanssa.
- Tuetaan yrityksiä, muita työnantajia ja erityisesti pk-yrityksiä rääätälöidyllä uudelleen- ja täydennyskoulutuksella.
- Tehdään yhteistyötä julkisten työvoimapalvelujen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa uudelleen- ja täydennyskoulutuksen tarjoamiseksi työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville.
- Tuetaan alakohtaista ja alueellista yhteistyötä, muun muassa **osaamissopimukseen**²⁹⁸ liittymistä, ja luodaan synergioita mahdollisen alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan suunnitelman (blueprint) kanssa tarpeen mukaan.
- Tarjotaan pk-yrityksille teknistä tukea, osamistarpeiden arvointia, välineitä ja menetelmiä.
- Järjestetään oppijoille työssäoppimis-, oppisopimus- ja harjoittelumahdollisuuksia, välineiden jakamista sekä opettaja- ja kouluttajavaihtoja yritysten ja ammatillisten oppilaitosten välillä.²⁹⁹

²⁹⁴ Ks. [Tracking Learning and Career Paths of VET graduates to improve quality of VET provision, Mapping of VET graduate tracking measures](#) ja [Mapping the state of graduate tracking policies and practices](#) sekä [neuvoston suositus](#) tutkinnon suorittaneiden seurannasta.

²⁹⁵ Ks. [Euroguidance-verkko, neuvoston päätöslauselma](#) ELINKÄISEN OHJAUksen SUUREMMASTA ROOLISTA ELINKÄISEN OPPIMISEN STRATEGIOISSA, JULKAISU [Investing in career guidance](#) SEKÄ CEDEFOPIN TYÖ AIHEESTA [elinkäinen ohjaus](#).

²⁹⁶ Ks. CEDEFOPIN TYÖ AIHEESTA [Validation of non-formal and informal learning](#) SEKÄ [neuvoston suositus](#) EPÄVIRALLISEN JA ARKIOPPIMISEN VALDOINNISTA.

²⁹⁷ [Eurooppalainen oppisopimusyhteenliittymä – Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus – Euroopan komissio \(europa.eu\)](#)

²⁹⁸ Ks. [osaamissopimus](#).

²⁹⁹ Tähän voi sisältyä koulutusyhteenliittymien (ks. [Itävallan malli](#)) ja yritysten yhteisten koulutuskeskusten (ks. [Saksan malli](#)) perustaminen ja toiminta. Ks. myös [Alankomaiden esimerkki yritysten ja koulutussektorin välisistä kumppanuuksista tieto- ja viestintätekniikan alalla](#).

Toimenpide 11. Soveltava tutkimus ja innovointi

- Tehdään yritysten, erityisesti pk-yritysten, kanssa yhteistyötä **soveltavan tutkimuksen**³⁰⁰ hankkeissa, joissa on mukana ammattiin opiskelevia ja ammatillisen koulutuksen henkilöitä.
- Hyödynnetään tai luodaan yhdessä **innovaatiokeskittymiä** ja **teknologian levittämiskeskukseja**³⁰¹ tukemaan pk-yritysten innovatioprosessia, johon osallistuu ammattiin opiskelevia ja henkilöitä.
- Edistetään uuden tiedon luomista ja levittämistä.³⁰²

Toimenpide 12. Ammatillisen koulutuksen kansainvälistyminen ja liikkuvuusjaksot ulkomaille

- Kehitetään kansainvälistä toimintaa koskevaa strategista suunnittelua, joka liittyy kiinteästi ammatillisen oppilaitoksen kehittämiseen, sekä opetus- ja oppimiskäytäntöjen laatua.³⁰³
- Luodaan tukirakenteita ja toimenpiteitä, joilla edistetään ammatillisen koulutuksen liikkuvuusjaksojen (myös virtuaaliliikkuuden) laatua ja varmistetaan se ammatillisen koulutuksen huippuysiköiden verkoston osapuolten kesken Erasmus+ -laatustandardien³⁰⁴ mukaisesti.
- Käynnistetään aloitteita, joiden avulla pyritään saamaan oppijoita, opettajia ja kouluttajia (myös yrityksissä) sekä asiantuntijoita hyödyntämään Erasmus+ -ohjelman (avaintoimi 1) tarjoamia mahdollisuuksia osallistua liikkuvuustoimintoihin ulkomaille.

Toimenpide 13. Yrittäjyystaitojen ja -aloitteiden edistäminen

- Kehitetään ammattikoulutusorganisaatioihin yrittäjyskulttuuri³⁰⁵, johon kuuluvat johtajat, henkilökunta, opettajat ja kouluttajat sekä oppijat.³⁰⁶
- Tehdään yhteistyötä paikallisten kumppaneiden kanssa oppijoiden yrittäjyystaitojen ja -asenteiden kehittämiseksi, jotta voidaan vastata reaalimaailman haasteisiin.
- Tarjotaan ammattiin opiskeleville yrityshautomoiita tai tuetaan niitä heidän yrittäjyystaitojensa ja yrittäjyyttä koskevien aloitteiden kehittämiseksi.³⁰⁷

Toimenpide 14. Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuuden lisääminen

- Toteutetaan tiedotuskampanjoita ja -toimenpiteitä³⁰⁸, joilla pyritään lisäämään ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, ja osallistutaan niihin aktiivisesti.
- Tiedotetaan ammatillisen koulutuksen kautta saatavilla olevista työmahdollisuuksista ja houkutellaan nuoria ja aikuisia (myös peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten oppilaita) ammatillisen koulutuksen oppimispolulle.
- Perustetaan **kansainvälistä ammatillisen koulutuksen kampuksia tai kesäkurssuja**³⁰⁹, jotka on suunnattu ammatillisten oppilaitosten oppijoille, opettajille ja kouluttajille ja johtajille, ammattiliitoille sekä henkilöille, jotka pohtivat tulevia ammatillisia opiskeluvaihtoehtoja. Niissä voitaisiin keskittyä tiettyihin ammattialoihin, tuotteisiin tai palveluihin sekä monitahoisiin yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti merkittäviin haasteisiin.

³⁰⁰ Ks. esimerkki Kanadan korkeakouluista ja laitoksista, jotka hyödyntävät soveltavaa tutkimusta vahvistaakseen valmiuksiaan innovoida ja hyödyntää vahvoja yhteyksiään teollisuuteen ja yhteisöihin, ja ammatillisen koulutuksen keskuksen NCVER: julkaisut "Developing vet applied research: steps towards enhancing VET's role in the innovation system" SEKÄ "SMEs and TAFEs collaborating through applied research for growth".

³⁰¹ Ks. Fraunhofer-instituutin esimerkki tietämyksen siirtämisestä instituutin tutkimuksesta yksityisille yrityksille.

³⁰² Ks. EU valorisation policy: making research results work for society ja komission suositus teollisuuden ja tiedeyhteisön välistä yhteiskehittämistä koskevista käytäntöistä tietämyksen hyödyntämiseksi.

³⁰³ Ks. GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET.

³⁰⁴ Ks. "Erasmus Quality Standards for mobility projects in the fields of adult education, vocational education and training, and school education" JA MALLIT liikkuvuus- ja opintosopimuksia VARTEM.

³⁰⁵ Ks. UNESCO-UNEVOCin opas "Entrepreneurial learning for TVET institutions – A practical guide".

³⁰⁶ Ks. EntreComp: eurooppalainen yrittäjyystaitojen viitekehys. Ks. JA Europe ihmisten valmentamisesta työelämään ja yrittäjyyteen.

³⁰⁷ Ks. ASIANTUNTJARYHMÄN LOPPURAPORTTI "Entrepreneurship in Vocational Education and Training", ESIMERKKI YRITTÄJYSKASVATUKSESTA: Itävallan kansallinen toimintasuunnitelma JA ASIAKIRJA "A guide for fostering entrepreneurship education".

³⁰⁸ Ks. esimerkiksi saksalainen Sommer der Berufsausbildung.

³⁰⁹ Ks. esimerkit: kesäkurssi, tech camp -tapahtuma ja kesäleiri vammaisille lapsille.

Toimenpide 15. Ammattitaitokilpailut

- Edistetään oppijoiden osallistumista alakohtaisiin, kansallisii ja kansainvälisiin ammattitaitokilpailuihin tavoitteena lisätä ammattikoulutuksen houkuttelevuutta ja siihen liittyvä huippuosaamista (esim. [WorldSkills](#)-ja/tai [EuroSkills](#)-ammattitaitokilpailut). On huomattava, että palkinnot eivät kuulu tukikelpoisin kustannuksiin budjetissa.

Klusteri 3 – Hallinto ja rahoitus

Toimenpide 16. Ammatillisen koulutuksen autonomia ja tehokas hallinto

- Parannetaan ammatillisen koulutuksen järjestäjien valmiuksia tehdä itsenäisesti ja vastuullisesti päätöksiä koulutukseen, organisaatioon, rahoitukseen, henkilöstöön ja muihin tekijöihin liittyvistä seikoista niiden toteuttaessa toimintaa kansallisissa säännöissä ja säännöksissä määritellyissä puitteissa.³¹⁰
- Otetaan ammatillisen koulutuksen järjestelmien hallintoon mukaan asianomaisia sidosryhmiä, erityisesti yrityksiä, kauppakamareita, ammatillisia ja alakohtaisia järjestöjä, ammattiitentoja, kansallisja ja alueellisia viranomaisia sekä työmarkkinaosapuolia, oppijoiden edustajat mukaan lukien.

Toimenpide 17. Osaamisen kehittämistä ja hallintaa koskeva strateginen lähestymistapa

- Osallistutaan aktiivisesti kansallisii ja alueellisi osaamisen hallintajärjestelmiin.
- Annetaan osaamisenäkökulmasta aineksia työllisyys- ja sosiaalipoliikan laadintaan paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla.

Toimenpide 18. Luodaan yhdessä osaamisen ekosysteemejä

- Innostetaan asiaankuuluvia talouselämän osapuolia ja työmarkkinaosapuolia sekä muita oppilaitoksia ja koulutuslaitoksia osallistumaan paikallisiin osaamisen ekosysteemeihin tai luomaan ekosysteemejä, jotka tukevat innovointia, älykkään erikoistumisen strategioita, klustereita ja sektoreita sekä arvoketjuja (teollisuuden ekosysteemejä).
- Mahdollistetaan paikallisten osaamisekosysteemien osallistuminen ulkomaisen investointien³¹¹ houkuttelemiseen varmistamalla osaamisen oikea-aikainen tarjoaminen yrityksille, jotka investoivat paikallisesti.
- Yhteistyön tekeminen Erasmus+ -ohjelman muiden ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden hankkeiden kanssa, etenkin ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden käytäntöyhteisön³¹² kautta, jakamalla kokemuksia ja tuloksia. Näin laajennetaan ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjä kokevan aloitteen vaikutuksia.

Toimenpide 19. Kehitetään kestäviä rahoitusmalleja

- Yhdistetään julkinen ja yksityinen rahoitus³¹³ sekä tuloja tuottava toiminta, ja hyödynnetään täysimääräisesti tulosperusteisia rahoitusjärjestelmiä (tapauksen mukaan).

Toimenpide 20. Hyödynnetään täysimääräisesti kansallisia ja EU:n rahoitusvälineitä

- Tähän voi sisältyä koulutustoimien tukeminen, oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuus, soveltava tutkimustoiminta, infrastruktuuri-investoinnit ammatillisten oppilaitosten nykyaiastamiseksi kehittyneillä

³¹⁰ OTTAEN HUOMIOON PEDAGOGINEN, RAHOITUKSELLINEN JA HALLINNON TOIMINNALLINEN AUTONOMIA, JOKA ON MUKAUTETTU TEHOKKAISSIIN VASTUUVELVOLLISUUSMEKANISMIEIHIN. KS. MYÖS GEORG SPÖTTLIN ARTIKELI "[Autonomy of \(Vocational\) Schools as an Answer to Structural Changes](#)".

³¹¹ Ks. Kanadan ja Singaporen [esimerkit](#).

³¹² Ks. [ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden käytäntöyhteisö](#).

³¹³ Ks. [OECD Education GPS](#) JA [Funding Mechanisms for Financing Vocational Training: An Analytical Framework](#).

laitteilla sekä johtamisjärjestelmien käyttöönotto ammatillisen koulutuksen organisaatioiden ja niiden tarjoamien palvelujen huippusaamisen ja kestävyyden varmistamiseksi.

Hankkeessa on **yksilötävä selkeästi kuka valittu toimenpide ja esitettävä hakemukseissa perustelut niiden valinnalle** sekä kuvailtava, miten kysisten toimenpiteiden avulla toteutettava työ edistää konkreettisesti asiaankuuluvien työpaketin toteuttamista ja hankkeen yleisten tavoitteiden saavuttamista.

ODOTETTU VAIKUTUS

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden eurooppalaisten verkostojen asteittaisen perustamisen ja kehittämisen odotetaan lisäävän ammatillisen koulutuksen järjestelmien kykyä mukauttaa osaamistarjontaa talouden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeisiin ja varmistaa, että ammatillinen koulutus on eturintamassa tarjoamassa ratkaisuja nopeasti muuttuvien taitotarpeiden asettamiin haasteisiin.

Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt muodostavat oleellisen osan ”osaamiskolmiosta” – hankkeiden olisi edistettävä yritysten, koulutusalan ja tutkimusalan yhteistyötä – ja niillä on keskeinen rooli innovointia ja älykästä erikoistumista tukevien taitojen tarjoamisessa. Tästä syystä niiden odotetaan varmistavan laadukkaat taidot ja valmiudet, jotka johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja koko uran mittaisiin mahdollisuuksiin ja vastaavat innovatiivisen, osallistavan ja kestävän talouden tarpeita.

Levittämällä hankkeiden tuotoksia laajalti transnationaalissa, kansallisella ja/tai alueellisella tasolla sekä laativalla hankkeen tuotosten asteittaista käyttöönnottoa koskeva pitkän aikavälin toimintasuunnitelma, jossa otetaan huomioon kansalliset ja alueelliset kehittämistrategiat ja älykkään erikoistumisen strategiat, yksittäisten hankkeiden odotetaan sitouttavan alan sidosryhmiä osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella ja varmistavan kestävän vaikutuksen hankkeen elinkaaren jälkeen.

ARVIOINTIKRITEERIT

Tässä yhteydessä sovelletaan seuraavia arvointikriteereitä:

<p>Hankkeen relevanssi (enintään 35 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteys toimintapolitiikkaan: Ehdotuksessa osoitetaan, miten ammatillisen koulutuksen huippuysiköiden transnationalinen yhteistyöverkosto edistää kestävää kilpailukykyä, sosialista oikeudenmukaisuutta ja selviytymiskykyä tukevasta ammatillisesta koulutuksesta annetussa neuvoston suosituksessa³¹⁴ sekä Osnabrückin julistuksessa³¹⁵ esitettyjen poliittisten painopisteiden tavoitteiden saavuttamista. ▪ EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Johdonmukaisuus: Missä määrin hanke-ehdotuksella vastataan ehdotuspypynnön tavoitteisiin, tavoitteet ovat selkeästi määriteltyjä ja realistisia ja ehdotuksella käsitellään osallistujaorganisaatioille merkittäviä kysymyksiä. Missä määrin hanke-ehdotus perustuu riittävään tarveanalyysiin. ▪ Innovointi: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat, ja ehdotus johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin sen toimintalailla yleensä tai siinä maantieteellisessä toimintaympäristössä, jossa hanke toteutetaan (esimerkiksi sisältö, tuotokset, sovelletut työskentelymenetelmät, mukana tai kohteena olevat organisaatiot ja henkilöt). ▪ Alueellinen ulottuvuus: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, että se liittyy alueelliseen kehittämisen ja älykkään erikoistumisen strategioihin, jotka perustuvat paikallisten/alueellisten haasteiden tunnistamiseen kussakin osallistuvassa maassa. ▪ Yhteistyö ja kumppanuudet: Missä määrin hanke-ehdotuksessa asianmukaisesti yksilöidään ja otetaan mukaan merkittävimmät kumppanit, joita hankkeen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja selostetaan, miten luodaan sekä paikallisella että transnationalisella tasolla ammatillisen koulutuksen yhteisön ja yritysten (joita voivat edustaa elinkeinoelämän järjestöt tai yhdistykset) välille vahvat ja kestävät suhteet, joissa vuorovaikutus on molemmipuolista ja hyödyttää kaikkia osapuolia. ▪ Eurooppalainen lisäarvo: Hanke-ehdotuksesta käy selkeästi ilmi tulosten avulla yksilöiden (oppijoiden ja/tai henkilöstön), oppilaitosten ja järjestelmän tasolla tuottava lisäarvo, jota kumppanien olisi vaikea saada aikaan ilman eurooppalaista yhteistyötä. ▪ Kansainvälistyminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi sen panos ammatillisen koulutuksen huippuosaamisen kansainväliseen ulottuvuuteen, mukaan lukien ammatillisen koulutuksen oppijoiden ja henkilöstön transnationalista liikkuvuutta ja kestäviä kumppanuuksia edistävien strategioiden laatiminen. ▪ Digitaidot: Missä määrin hanke-ehdotus sisältää digitaitojen kehittämiseen liittyviä toimintoja (kuten osaamistarpeiden ennakointia, innovatiivisia opetussuunnitelmia ja opetusmenetelmiä ja ohjausta). ▪ Vihreät taidot: Missä määrin hanke-ehdotus sisältää kierto- ja vihreään talouteen siirtymiseen liittyviä toimintoja (kuten osaamistarpeiden ennakointia, innovatiivisia opetussuunnitelmia ja opetusmenetelmiä ja ohjausta). ▪ Sosiaalinen ulottuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy horisontaalinen pyrkimys käsitellä eri toiminnoissa monimuotoisuutta ja edistää yhteisiä arvoja, tasa-arvoa, sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuna, ja syrjimättömyyttä sekä sosialista osallisuutta myös erityistarpeisten tai sellaisten henkilöiden osalta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia.
--	---

³¹⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_2020.417.01.0001.01.ENG

³¹⁵ https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

<p>Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Johdonmukaisuus: Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden ja toiminnan johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksienmukaisia toimintamuotoja ja palveluja, joilla täytetään yksilöidyt tarpeet ja jotka johtavat odotettuihin tuloksiin. ▪ Toiminta: Kunkin kolmesta klusterista valitun toimintamuodon mukaisesti toteutettava työ kuvallaan selkeästi: sen odotetut tulokset/tuotokset sekä sen konkreettinen vaikutus asiaankuuluvien työpaketin toteuttamiseen ja hankkeen yleisten tavoitteiden saavuttamiseen. ▪ Menetelmä: Ehdotetun menetelmän laatu ja käytökelpoisuus ja sen asianmukaisuus odotetuji tulosten tuottamiseksi. ▪ Hallinto: Koordinaattori osoittaa kykenevänsä moitteettomasti hallinnoimaan ja koordinoidamaan transnationalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisessa ympäristössä sekä vakiinnuttaa vankat hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa määritellään selkeät keskeiset suorituskykyindikaattorit ja niiden arvioinnin ja saavuttamisen aikataulu. ▪ Budjetti: Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu. Hanke-ehdotus on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ Työohjelma: Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. Työohjelma sisältää asianmukaiset valmistelu-, toteutus-, seuranta-, hyödyntämis-, arviointi- ja tulostenlevitysvaiheet. ▪ Laadunvalvonta: Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarvointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arvointiprosesseja. Näihin prosesseihin sisältyy riippumaton ulkoinen arviointi hankkeen puolivälissä ja sen päättyessä. ▪ Jos hankkeeseen sisältyy liikkuvuustoimintaa (oppijoille ja/tai henkilöstölle): <ul style="list-style-type: none"> - kuinka laadukkaita ovat kyseisen toiminnan käytännön järjestelyt sekä hallinto- ja tukijärjestelyt - edistääkö tämä toiminta hankkeen tavoitteita, ja onko siinä asianmukainen määrä osallistujia - kuinka laadukkaat ovat järjestelyt, joilla tunnustetaan ja validoidaan osallistujien oppimistulokset avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden ja periaatteiden mukaisesti.
--	---

<p>Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rakenne: Hankkeessa on mukana tarkoituksemukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profili, osaaminen, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. Kunkin kumppanin rooli on määritelty selkeästi ja sen tuoma lisäarvo selitetty. ▪ Ylöspäin suuntautuva lähentyminen: Missä määrin kumppanuus kokoaa yhteen ammatillisen koulutuksen tai työelämän alalla toimivia organisaatioita, joiden ammatillista koulutusta koskevat lähestymistavat ovat eri kehitysvaiheissa, ja mahdollistaa sujuvan ja tehokkaan asiantuntemuksen ja tietämyksen vaihdon näiden kumppanien välillä. ▪ Maantieteellinen ulottuvuus: Missä määrin kumppaniverkostoon kuuluu asianmukaisia kumppaneita eri maantieteellisiltä alueilta ja missä määrin hakija on perustellut kumppaniverkoston maantieteellisen kokoonpanon ja osoittanut, että se on merkittävä ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen tavoitteiden saavuttamisen kannalta, sekä missä määrin kumppaniverkostoon kuuluu laaja joukko asianmukaisia paikallisen ja alueellisen tason kumppaneita, myös viranomaisia mahdolisuuksien mukaan. ▪ Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuminen: Hankkeeseen mahdollisesti osallistuvat ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot tuovat siihen olennaista lisäarvoa. ▪ Yhteistyö: Osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden mahdollisten sidosryhmien välinen päättösenteko ja viestintä on kuivaltu selkeästi ja yksityiskohtaisesti (kuten kokousten määrä ja aikataulu, ryhmien kokoonpano, tavoitteiden ja odotettujen saavutusten kuvaus) ja esitetty hanketta koskevassa Ganttin prosessikaaviossa / aikajanassa.
<p>Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tulosten hyödyntäminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia. Se sisältää keinot hyödyntämisen mittaaneksi hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. ▪ Tulosten levittäminen: Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevityssuunnitelman sekä tavoitteet, toimenpiteet, aikataulun, välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti levitetyä muun muassa sidosryhmille, päätäjille, ammatinvalinnanohjaajille, yrityksille ja nuorille oppijoille sekä hankkeen elinkaaren aikana että sen jälkeen. Hanke-ehdotuksesta käy myös ilmi, mitkä kumppanit vastaavat tulosten levittämisestä. ▪ Vaikuttavuus: Hanke-ehdotuksesta käyvät ilmi hankkeen mahdolliset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> - osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen - muihin kuin hankkeeseen suoraan osallistuviin organisaatioihin ja henkilöihin, sekä mahdolisuuus laajentaa vaikutuksia ammattitaitojen kehittämiseen alueellisella, valtakunnallisella ja/tai Euroopan tasolla. Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä sekä selkeästi määriteltyjä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). ▪ Jatkuvuus: Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten ammatillisen koulutuksen huippuyksikköä kehitetään edelleen. Hanke-ehdotus sisältää pitkän aikavälin toimintasuunnitelman hankkeen tuotosten asteittaista käyttöönottoa sekä koulutuksen järjestäjien ja asianmukaisella tasolla toimivien keskeisten teollisuuden sidosryhmien kestäviä kumppanuuksia varten. Suunnitelmassa esitetään asianmukaiset hallintorakenteet sekä skaalattavuutta ja rahoituksen kestävyyttä koskevat suunnitelmat, mukaan lukien (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoitusvarat, joiden avulla varmistetaan, että aikaansaadut tulokset ja hyödyt ovat kestäviä pitkällä aikavälillä.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **75 pistettä** (kaikkiaan 100 pistestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä. Tässä otetaan huomioon myös kunkin neljän arvointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 18 pistettä arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi", vähintään 13 pistettä kriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen

toteutuksen laatu” ja 11 pistettä sekä kriteeristä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” että kriteeristä ”vaikuttavuus”.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Yleissäntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyskien asettamissa rajoissa saataville **avoimina oppimisresurssinein** sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

Huippuosaamismerkki

Hanke-ehdotuksille, jotka saavat laatupisteitä yli kynnysarvon ja kokonaispisteistä **vähintään 75 prosenttia** mutta joita ei voida rahoittaa Erasmus+ -ohjelmasta ehdotuspyynnön puitteissa käytettävässä olevan rahoituksen puuttumisen vuoksi, voidaan myöntää **huippuosaamismerkki** eli todistus, joka on osoitus ehdotuksen laadukkuudesta ja jonka avulla sille on helpompi saada vaihtoehtoista kansallista tai alueellista rahoitusta.

Huippuosaamismerkki on laatutodistus, joka myönnnetään korkealaatuksille hanke-ehdotuksille, joille ei voida myöntää Erasmus+ -rahoitusta varojen puutteen vuoksi.³¹⁶ Merkillä tunnustetaan ehdotuksen laatu, ja se helpottaa vaihtoehtoisen rahoituksen hakemista. Paikallisen tai alueellisen tason rahoituselimet voivat suoraan päättää rahoittaa huippuosaamismerkin saanutta hanke-ehdotusta komission riippumattomien asiantuntijoiden suorittaman korkealaatuisen arvointimenettelyn perusteella ilman uuden täyden arvointimenettelyn suorittamista. Huippuosaamismerkin myöntäminen voi myös helpottaa vaihtoehtoisen rahoituksen saamista Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) tai Euroopan sosialirahasto plussasta (ESR+).³¹⁷

Hakijoille olisi tehtävä selväksi, että huippuosaamismerkin myöntäminen ei takaa vaihtoehtoisen rahoituksen saamista automaattisesti, koska mahdollinen päätös merkin saaneen hanke-ehdotuksen rahoittamisesta kuuluu EAKR:n, ESR+:n tai muiden kansallisen tai alueellisen tason rahoituselinten hallintoviranomaisten, jotka hallinnoivat koheesiopolitiikan varoja, yksinomaiseen **harkintavaltaan**.

Jos hakija antaa hakemuslomakkeella asiaa koskevan ennakkoluvan, merkin saanutta hanke-ehdotusta koskevat tiedot voidaan jakaa koheesiopolitiikan varojen käytöstä vastaaville hallintoviranomaisille ja muille mahdollisille kansallisen tai alueellisen tason rahoituselimiille, joita asia koskee, kansallisten toimistojen välityksellä kunnioittaen täysin ehdotuksen luottamuksellisuutta ja henkilötietojen suojaa koskevia säädöjä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuva rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budgetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määren hankkeen arviodun budgetin, arvointitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on 4 000 000 euroa
hanketta kohden.

³¹⁶ Erasmus+ -asetuksen (asetus (EU) 2021/817) 32 artiklan 3 kohta.

³¹⁷ YHTEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ KOSKEVAN ASETUKSEN (ASETUS (EU) 2021/1060) 73 ARTIKLAN 4 KOHTA, EUR-Lex - 32021R1060 - FI - EUR-Lex (europa.eu).

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä³¹⁸ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä³¹⁹ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Asiaa koskevaan työpakettiin olisi sisällyttäävä vähintään yhden sellaisen vuotuisen kokouksen kustannukset (yksi edustaja hankkeen kustakin täysivaltaisesta kumppaniorganisaatiosta), jonka Euroopan komissio / Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto järjestää tai jota ne suosittelevat ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden välistä hyvien käytäntöjen vaihtamista ja vastavuoroista oppimista varten.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpakettein (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitetävä hanke-ehdotuksessaan kertakorvauksen erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspäynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa "Tukikelpoiset välittömät kustannukset".

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

---

³¹⁸ [HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/FUNDING-TENDERS/OPPORTUNITIES/DOCS/2021-2027/COMMON/GUIDANCE/UNIT-COST-DECISION-VOLUNTEERS_EN.PDF](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf)

³¹⁹ [unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf)

ERASMUS+ TEACHER ACADEMIES -TOIMINTO

Neuvoston toukokuussa 2020 antamissa päätelmissä tulevaisuuden eurooppalaisista opettajista ja kouluttajista³²⁰ toistettiin, että opettajat ovat eurooppalaisen koulutusalueen perusta, ja kehotettiin tukemaan edelleen opettajien urakehitystä ja täydennyskoulutusta sekä heidän hyvinvointiaan opettajan uran kaikissa vaiheissa. Päätelmissä korostettiin opettajien liikkuvuuden hyötyjä ja tarvetta sisällyttää liikkuvuus opettajien perus- ja täydennyskoulutukseen. Lisäksi päätelmissä kehotettiin komissiota tukemaan opettajankoulutuksen järjestäjien tiiviimpää yhteistyötä opettajien ammatillisen kehittymisen jatkumossa.

Komission vuonna 2020 antamassa tiedonannossa eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisesta vuoteen 2025 mennessä³²¹ tunnustetaan opettajien ja kouluttajien keskeinen rooli ja esitetään visio erittäin pätevistä ja motivoituneista opettajista, jotka voivat hyödyntää monenlaista tukea ja ammatillisen kehittymisen mahdollisuksia erilaisten uriensa jokaisessa vaiheessa. Siinä ehdotetaan useita toimia opetusalan ammattien nykyisin kohtaamiin haasteisiin puuttumiseksi, kuten suunnitelma käynnistää Erasmus+ Teacher Academies -toimintoja.

Komission digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmassa 2021–2027³²² korostetaan tarvetta varmistaa, että kaikilla opettajilla ja kouluttajilla on varmuus ja taidot teknologian tehokkaaseen ja luovaan käyttöön, jotta he voivat innostaa ja motivoida oppijoita, huolehtia siitä, että kaikki oppijat hankkivat digitaaliset taidot, joita tarvitaan oppimiseen, elämiseen ja työskentelyyn yhä digitalisoituneemmassa ympäristössä.

Marraskuussa 2023 neuvosto antoi suosituksen digitaalisen koulutuksen onnistumisen keskeisistä mahdollistavista tekijöistä³²³. Siinä kehotetaan EU:n jäsenvaltioita varmistamaan osallistavan ja laadukkaan digitaalisen koulutuksen yleinen saatavuus. Suosituksen mukaan EU:n jäsenvaltioiden olisi kehitettävä digitaalista koulutusta ja digitaitoja koskevia kansallisia strategioita, tehtävä tiivistä yhteistyötä sidosryhmien kanssa, investoitava digitaaliin laitteisiin, infrastruktuuriin, välineisiin ja sisältöön sekä kannustettava kohdennetun koulutuksen järjestämiseen opettajien tukemiseksi digiteknologian käytössä opetuksessa ja oppimisessa. Neuvosto antoi suosituksen myös digitaitojen ja -osaamisen tarjonnan parantamisesta koulutusalalla³²⁴. Siinä kehotetaan EU:n jäsenvaltioita tarjoamaan digiosaamista johdonmukaisesti kaikilla koulutussektoreilla. Suosituksessa ehdotetaan, että EU:n jäsenvaltiot toteuttavat kaikilla koulutustasoilla toimia, joilla vauhditetaan digitaitojen kehittymistä, olivatpa kyseessä perustason, edistyneet tai asiantuntijataso digitaidot, tekoäly mukaan lukien.

Myös neuvoston suosituksessa aiheesta "Tie koulumenestykseen"³²⁵ tunnustetaan opettajien, kouluttajien ja koulunjohtajien merkitys koulutuksen välttämättöminä liikkeellepanevina voimina, ja korostetaan tarvetta kehittää edelleen ja päättää heidän osaamistaan. Siinä ehdotetaan toimenpiteinä muun muassa, että jäsenvaltioiden kaikkiin lakisääteisiin opettajien peruskoulutusohjelmiin sisällytetään osallistavuus, tasapuolisuuus ja monimuotoisuus, alisuoriutumisen ja opinnoista loitontumisen ymmärtäminen sekä hyvinvoinnin, mielenterveyden ja kiusaamisen käsitteleminen. Lisäksi suosituksessa korostetaan, että tarvitaan korkealaatuista ja tutkimustietoon pohjautuvaa opettajien peruskoulutusta ja jatkuva ammatillista kehittämistä, jotta koulunjohtajat, opettajat, kouluttajat ja muu opetushenkilöstö pystyy ymmärtämään riskejä ja suojaavia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa opinnoissa menestymiseen, opinnoista loitontumiseen tai koulunkäynnin varhaiseen keskeyttämiseen, sekä sosiaalisiin, emotionaalisiin tai käyttäytymisongelmiin. Heidän olisi kyettävä ymmärtämään myös hyvinvointiin, vammaisuuteen ja mielenterveyteen liittyviäasioita, mukaan lukien traumaperäiset stressihäiriöt, ja tukemaan oppijoiden sosiaalisten ja tunnetaitojen kehittymistä.

Oppimiseen liittyvä liikkuvuus ulkomailta vaikuttaa myönteisesti sekä opettajien ammatilliseen kehittymiseen että koulutusjärjestelmiin, mutta siitä huolimatta sitä ei edelleenkään ole sisällytetty vaikuttavasti opettajankoulutukseen. Tämä johtuu monista käytännön esteistä, jotka olisi poistettava johdonmukaisemmassa politiikalla. Sitä varten neuvoston

³²⁰ <https://www.consilium.europa.eu/media/44115/st08269-en20.pdf>

³²¹ https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/eea-communication-sept2020_fi

³²² https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_fi

³²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32024H01115>

³²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202401030

³²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A42018Y1218%2801%29>

suosituksen ”Eurooppa liikkeellä – oppimiseen liittyvän liikkuvuuden mahdollisuudet kaikille”³²⁶ sisältyy liite, jossa käsitellään erikseen opettajien liikkuvuutta. Kyseisessä liitteessä hahmotellaan toimia, joilla voidaan puuttua EU:jäsenvaltioissa tunnistettuihin opettajien liikkuvuuden esteisiin. Tällaisia toimia ovat esimerkiksi liikkuvuuden sisällyttäminen osaksi opettajien peruskoulutusta ja ammatillista kehittymistä, paikallistason yhteistyön parantaminen laatimalla ja panemalla toimeen strategisen lähestymistapa opettajien liikkuvuuteen, ottamalla opettajien liikkuvuus osaksi koulujen yleistä kehittämistä ja osoittamalla siihen tarvittavat resurssit, tiedottamalla oppimiseen liittyvän liikkuvuuden hyödyistä ja tukemalla sitä tarvittavalla koulutuksella.

Ammatin houkuttelevuutta on tarpeen parantaa: OECD:n TALIS-tutkimukseen osallistuvissa EU:n jäsenvaltioissa keskimäärin alle 20 prosenttia yläkoulujen opettajista katsoi, että yhteiskunta arvostaa heidän ammattiaan.

Opettajakunnan ikääntyminen on ongelma, koska lähestyvät eläköitymisaallot saattavat aiheuttaa opettajapulaa eri maissa. Laajasta täydennyskoulutustarjonnasta huolimatta opettajat itse ilmoittavat edelleen OECD:n TALIS-tutkimuksen mukaan, että täydennyskoulutusmahdollisuksia ei ole tarpeeksi.

Neuvoston päätöslauselmassa eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista edettäessä kohti eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista ja kehittämistä (2021–2030) viitataan Erasmus+ Teacher Academies -toiminnon mahdollisuksiin helpottaa verkostoitumista, tietojen jakamista ja liikkuvuutta sekä tarjota opettajille ja kouluttajille oppimismahdollisuksia uran kaikissa vaiheissa.

Vuoden 2023 koulutuksen seurantakatsauksessa todetaan myös, että lähes kaikissa Euroopan maissa on vakava pula opettajista joko yleisesti tai tietyissä aineissa, kuten luonnontieteissä, tai tietyillä erikoisaloilla, kuten erityistarpeisten oppilaiden opetuksessa.

Erasmus+ Teacher Academies -toiminnon tavoitteena on puuttua näihin ongelmuihin edistämällä opettajien perus- ja jatkokoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden välistä tiivistä yhteistyötä ja täydennetään eurooppalaisen koulutusalueen aikaan saamiseksi tehtyä työtä sekä auttaa siirtämään tulokset kansalliseen ja alueelliseen päättösentekoon ja lopulta opettajankoulutukseen ja koulujen tukemiseen.

Toiminnan on määrä perustua kansallisen opettajankoulutuksen ja eurooppalaisen yhteistyön innovaatioihin ja tehokkaisiin käytäntöihin, joita kehitetään edelleen. Erityistä huomiota kiinnitetään tehokkaiden käytäntöjen levittämiseen ja hyödyntämiseen eri maiden ja opettajankoulutuksen järjestäjien välillä sekä palautteen ja vaikuttavuuden varmistamiseen myös poliittisella tasolla.

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon yleisenä tavoitteena on luoda opettajankoulutuslaitosten³²⁷ ja koulutuksen järjestäjien eurooppalaisia kumppanuuksia ja perustaa Teacher Academies -verkostoja, joilla kehitetään eurooppalaista ja kansainvälistä perspektiiviä opettajien koulutuksessa.

Teacher Academies -toiminnolla pyritään kehittämään opettajien koulutusta EU:n koulutuspoliittisten painopisteiden mukaisesti ja edistämään eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteiden saavuttamista. Toiminnossa ovat keskeisellä sijalla verkostoituminen, liikkuvuus ja innovatiiviset menetelmät, ja sillä tuetaan monikielisyyttä, kielitietoisuutta ja kulttuurista monimuotoisuutta.

Erasmus+ Teacher Academies -toiminnolla on seuraavat tavoitteet:

- Edistetään **opettajankoulusta koskevien toimintapolitiikkojen ja käytäntöjen parantamista Euroopassa luomalla opettajankoulutusta käsitteleviä verkostoja ja käytäntöyhteisöjä**, joilla kootaan yhteen opettajien peruskoulutuksen (tulevien opettajien työuralle valmistavan koulutuksen) tarjoajia ja (työssä suoritettavan)

³²⁶ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/proposal-for-a-council-recommendation-europe-on-the-move-learning-mobility-for-everyone>

³²⁷ Tässä ehdotuspystynnössä ”opettajalla” tarkoitetaan laajasti myös kouluttajia ja varhaiskasvatuksen henkilöstöä.

täydennyskoulutuksen järjestäjiä sekä opettajajärjestöjen, ministeriöiden ja sidosryhmien kaltaisia muita asiaan kuuluvia toimijoita, laatimaan ja testaamaan strategioita ja ohjelmia tehokkaan, kaikkien saatavilla olevan ja muihin toimintaympäristöihin siirrettävissä olevan ammatillisen oppimisen luomiseksi.

- Laaditaan ja testataan yhteistyössä erilaisia **liikkuvuusmallia (virtuaalinen, fyysisen ja monimuotoliikkuuus)** opettajien peruskoulutuksessa ja osana opettajien täydennyskoulutusta, jotta parannetaan liikkuvuustoimintojen laatuja ja lisätään niiden määriä sekä tehdään liikkuvuudesta kiinteä osa Euroopassa tarjottavaa opettajankoulutusta.
- Kehitetään **opettajankoulutuksen järjestäjien** välistä **kestävää yhteistyötä**, joka vaikuttaa opettajankoulutuksen laatuun Euroopassa ja joka otetaan huomioon **opettajankoulutusta koskevissa toimintapolitiikoissa Euroopan ja kansallisella tasolla**.
- Tehostetaan opettajankoulutuksen **eurooppalaista ulottuvuutta** ja kansainvälistymistä tekemällä innovatiivista ja käytännön yhteistyötä muiden Euroopan maiden opettajankoulutuslaitosten ja opettajien kanssa ja jakamalla kokemuksia eurooppalaisen opettajankoulutuksen kehittämiseksi edelleen.

Teacher Academies -kumppanuuksissa olisi määritettävä yksi tai useampi kunkin kumppanuuden kannalta erityisen tarkoitukseenmukainen painopistetavoite ja työskenneltävä sen parissa sekä etsittävä mahdollisuksia synergiaan muiden painopistetavoitteiden kanssa. Tavoitteena on kehittää korkealaatuista koulutusta / ammatillista kehittymistä ja vastata (tulevien) opettajien kiireellisiin tarpeisiin muun muassa tarjoamalla opettajille kursseja ja opetusmoduuleja tai muita oppimismahdollisuuksia seuraavista aiheista:

1. Osallisuus ja monimuotoisuus:

Autetaan opettajia hankkimaan tarvittava osaaminen eli tiedot, taidot ja asenteet, joiden avulla he pystyvät lisäämään niiden lasten/opiskelijoiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, koulutuksellista osallisuutta. Näihin kuuluvat esimerkiksi vammaiset tai erityistarpeiset sekä maahanmuuttaja- tai pakolaistaustaiset lapset/opiskelijat samoin kuin maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvat lapset/opiskelijat sekä sukupuolten epätasa-arvoa, sosioekonomisia vaikeuksia tai muuta sukupuoleen, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää kohtaavat lapset/opiskelijat. Sitä varten on ymmärrettävä myös alisuoriutumista, kuten kansainvälisen oppimistulosten arviointiohjelman (PISA) tulokset vuodelta 2022³²⁸ osoittavat. Voidaan esimerkiksi kehittää osaamista, joka koskee monikielisää ja monikulttuurisissa ympäristöissä opettamista, sukupuolisensitiviisiä käytäntöjä, erityistarpeisten lasten osallistavaa opetusta, oppijoiden ja opettajien hyvinvointia koulussa parantavien, kannustavien oppimisympäristöjen ja -strategioiden luomista, psykososialisen tuen antamista, erilaisten oppimista koskevien lähestymistapojen ja monimuoto-oppimisen käyttöä (mukaan lukien oppiaineiden välinen pedagogiikka, jossa käsitellään erilaisia aiheita ja keskitytään erityisesti taiteisiin) sekä formatiivisia arviointimenetelmiä ja -väliteitä.

Annetaan opettajille keinoja puuttua näiden ryhmien kohtaamiin koulutukseen pääsyä koskeviin esteisiin ja luoda positiivista oppimisilmiöriä ja osallistavia ympäristöjä, joissa vaalitaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja jotka vastaavat laajemman yhteisön tarpeisiin, rakentaa luottamukselliset suhteet oppijoihin, vanhempiin, perheisiin ja huoltajiin, hyödyntää koulussa yhteistoiminnallisia käytäntöjä ja työskentelyä monialaisissa tiimeissä.

Lisätietoja:

- Neuvoston suositus yhteisten arvojen, osallistavan koulutuksen ja opetuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistämisestä³²⁹

³²⁸ Katso myös EU:n vertaileva analyysi PISA-tutkimuksen 2022 tuloksista: <https://op.europa.eu/en/publication-detail-/publication/d9d9adad-c71b-11ee-95d9-01aa75ed71a1/language-en>

³²⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN)

- Neuvoston suositus aiheesta "Tie koulumenestykseen" ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähän asti politiikoista – 28. kesäkuuta 2011 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen³³⁰.
- Eurooppalaisen koulutusalueen tie koulumenestykseen -työryhmän työn tulokset³³¹

2. Hyvinvointi:

Sisällytetään hyvinvoinnin periaatteet kattavasti **opettajien peruskoulutuksen ohjelmiin**: luodaan pohja opettajien voimaannuttamiselle, jotta nämä voivat ottaa vastuun omasta hyvinvoinnistaan (esim. omatoimiset interventiostrategiat, sosioemotionaalinen oppiminen), kehitetään osaamista, jota opettajat tarvitsevat luodakseen lämpimän, välittävän ja yhteistyöhön perustuvan suhteen (tuleviin) opiskelijoihin, työtovereihin ja vanhempiin, mukaan lukien rakentavan konfliktinratkaisun taidot, sekä tarjotaan opettajaopiskelijoille mentorointia ja roolimalliohjelmia.

Tarjotaan **opettajille, kouluttajille ja koulunjohtajille hyvinvointiin liittyvä täydennyskoulutusta ja tukea**: laaditaan ammatillisen kehitymisen ohjelmia, opastusta ja standardeja, joissa on kaksi eri näkökulmaa: opettaja koulutetaan heidän henkilökohtaista hyvinvointiaan varten ja heille tarjotaan välineitä opiskelijoiden tukemiseen.

3. Ympäristö, ilmastonmuutos ja kestävyys:

Kannustetaan oppijoita ryhtymään muutoksen edistäjiksi ja pohtimaan niin yksinään kuin yhteisöissä, paikallisesti ja globaalisti, miten maapallon kestävyyttä voidaan parantaa, ja toimimaan sen hyväksi. Ilmastonmuutoksen torjuntaan ja ympäristökestävyyteen liittyvien näkökohtien sisällyttäminen opettamiseen ja oppimiseen ovat kiireellisiä tehtäviä koulutusalalla. Opettajankoulutus on yksi merkittävimmistä vihreän siirtymän käynnistäjistä, sillä sen avulla kehitetään kestävyyssosaamista, joka auttaa oppijoita tämän siirtymän muovaamisessa.

Tarjotaan (tuleville) opettajille ammatillista koulutusta ilmastosta, ympäristökriiseistä ja kestävyydestä, kehitetään (tulevien) opettajien/kasvattajien ja koulutusalan johtajien kestävyyssosaamista, edistetään itsearvointia ja reflektointikäytöjä.

Autetaan opettajia omaksumaan opetusmenetelmiä ja kokeilemaan innovatiivisia käytäntöjä, kuten oppiaineiden välistä ja ongelmanratkaisuun perustuva toimintaa, jotka tehostavat kestävyyssasioiden opettamista ja oppimista, mukaan lukien sosioemotionaaliset näkökohdat ja ekoahdistuksen käsittelyminen. Tärjotaan yhdennettyjä toimintatapoja, joissa yhdistyvät temaatit ja pedagogiset näkökohdat.

Tutkitaan, miten digivälineet ja -teknologia voivat tehostaa opetusta ja oppimista ilmastosta, ympäristökriiseistä ja ympäristökestävyydestä, ja miten digitaalista ja vihreää siirtymää voidaan käsitellä toisaan vahvistavalla tavalla opettajankoulutuksessa.

Edistetään koko oppilaitoksen kattavaa lähestymistapaa ympäristökestävyyteen ja arviodaan kestävyyssoppimista, kehitetään laadukkaita opetusresursseja ja tulevaisuuteen suuntaavia opetusohjelmia.

Tarkastellaan mahdollisuksia ympäristökestävyyttä koskevan opettajankoulutuksen sertifointiin pienten osaamiskokonaisuuksien avulla, laaditaan ohjeet ympäristökestävyyteen liittyvien jatkokoulutusohjelmien ja resurssien vaikuttavuuden arvioimiseksi.

Lisätietoja:

- Neuvoston suositus vihreää siirtymää ja kestävää kehitystä koskevasta oppimisesta³³²:
- GreenComp-osaamiskehys³³³
- Eurooppalaisen koulutusalueen ympäristökestävyyttä edistävää koulutusta käsittelevän työryhmän työn tulokset³³⁴

---

³³⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32022H1209%2801%29&qid=1671106078506>

³³¹ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EAC/Pathways+to+School+Success>

³³² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32022H0627\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32022H0627(01))

³³³ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/greencomp-european-sustainability-competence-framework_en

³³⁴ <https://wikis.ec.europa.eu/display/EAC/Learning+for+Sustainability>

4. Opettajien, oppijoiden ja organisaatioiden digitaalisten valmiuksien vahvistaminen:

Tuetaan (tulevien) opettajien välttämätöntä sitouttamista digitaaliseen muutokseen, jotta voidaan hyödyntää digiteknologian – myös tekoälyn – potentiaalia opetuksessa ja oppimisessa ja samalla ymmärtää tällaiseen teknologiaan liittyviä eettisiä näkökohtia ja käsittellä niitä, ja kehitetään kaikkien digitaitoja, tuetaan opettajien ja opiskelijoiden digitaalista hyvinvointia ja parannetaan oppilaitosten digitaalisia valmiuksia.

Edistetään digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman strategisia painopistetavoitteita eli 1) tehokkaan digitaalisen koulutusekosysteemin kehittämistä luomalla valmiuksia ja kriittistä ymmärrystä siitä, miten digiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia voidaan hyödyntää ja hallita siltä aiheutuvia riskejä opetuksessa ja oppimisessa kaikilla koulutustasoilla ja miten voidaan kehittää ja panna toimeen oppilaitosten digitaalistrategioita ja 2) digitaitojen ja -osaamisen vahvistamista digitaalista siirtymää varten muun muassa hyödyntämällä opettajille ja kasvattajille tarkoitettua opasta, jossa käsittellään disinformaation torjuntaa ja digilukutaidon edistämistä koulutuksessa.

Tuetaan digiteknologian tarkoituksensa mukaista käyttöä ammatillisessa toiminnassa, opetuksessa, oppimisessa ja arvioinnissa. Lisätään oppijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja tuetaan heitä digitaitojensa parantamisessa.

Edistetään itsereflektointia keinona vahvistaa opettajan aktiivista roolia sekä luottamusta omiin kykyihin ja toimintaan.

Tuetaan digipedagogiikan ja digitaalisten työkalujen käyttöön liittyvän asiantuntemuksen kehittämistä, mukaan lukien esteettömät ja avustavat tekniikat, sekä digitaalisen koulutussisällön luomista ja innovatiivista käyttöä. Erityistä huomiota kiinnitetään sukupuolten tasa-arvon edistämiseen ja siihen, että puututaan digiteknologian saatavuuteen ja käyttöön liittyviin eroihin aliédustettujen ryhmien keskuudessa.

Kouluttajien, kansalaisten ja organisaatioiden digiosamista koskevien eurooppalaisten puitteiden sekä SELFIE- ja SELFIE for Teachers -välineiden käytämistä suositellaan.

Lisätietoja:

- Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma (2021–2027)³³⁵
- Neuvoston suositus digitaalisen koulutuksen onnistumisen keskeisistä mahdollistavista tekijöistä³³⁶
- Neuvoston suositus digitaitojen ja -osaamisen tarjonnan parantamisesta koulutusalalla³³⁷
- DigCompEdu -osaamiskehys³³⁸
- SELFIE-välineet³³⁹.

5. STEM ja STEAM

Autetaan opettajia hankkimaan opettajien peruskoulutuksen ja jatkuvan ammatillisen kehittymisen kautta osaamista, jota he tarvitsevat tehdäkseen STEM-aineiden opettamisesta ja oppimisesta entistä merkityksellisempää ja osallistavampaa. Tähän sisältyvät innovatiiviset opetus- ja arvointimenetelmät, esimerkiksi integroitu ja oppiaineiden välinen STE(A)M-oppiminen muun muassa kulttuuri-, ympäristö-, talousasioiden yhteydessä siten, että kaikki opinalat ovat siinä mukana. Lisäksi vahvistetaan opiskelijoiden STEM-taitoja, sitoutumista, osallistumista ja (ura)suunnitelia, perustetaan kumppanuuksia paikallisyhteisön toimijoiden ja vanhempien kanssa, jotta STEM-koulutukseen saadaan enemmän mahdollisuuksia niin koulujärjestelmässä kuin sen ulkopuolella. Lisätään tyttöjen kiinnostusta STEM-aineisiin ja autetaan heitä olemaan väliittämättä koulutukseen ja opetusalan ammatteihin liittyvistä sukupuolistereotypioista (ks. myös digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman toimi 13) ja vastataan erilaisista kulttuurisista ja sosioekonomisista lähtökohdista tulevien opiskelijoiden tarpeisiin.

6. Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen:

- Koulutetaan (tulevia) opettajia ja annetaan heille tarvittavia välineitä.
- Tuetaan aktiivisen kansalaisuuden ja eettisten periaatteiden edistämistä opettajien työssä ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurivälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä.

³³⁵ <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>

³³⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32024H01115>

³³⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202401030

³³⁸ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcompedu_fi

³³⁹ <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/tools-for-schools-and-educators>

- Tarjotaan lapsille/opiskelijoille mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan virallisen tai epävirallisen oppimisen kautta.
- Lisätään Euroopan unionia koskeaa tietoisuutta ja ymmärrystä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä ihmisten kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

Lisätietoja:

- Neuvoston suositus yhteisten arvojen, osallistavan koulutuksen ja opetuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistämisestä³⁴⁰

---

³⁴⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN)

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta Erasmus+ Teacher Academies -toimintoa koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat vaatimukset:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) ▪ ovat sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan (ks. kohta ”Tukikelpoiset maat” tämän oppaan A-osassa). <p>Ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin sijoittautuneet organisaatiot eivät voi osallistua toimintoon.</p> <p>Koordinoivan organisaation on oltava opettajankoulutuslaitos. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Se ei voi olla sidosyhteisö.</p> <p>Hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) voivat olla esimerkiksi seuraavia (luettelo ei ole kattava):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ISCED-tasojen 0–3 opettajien ja varhaiskasvatushenkilöön, myös ammatillisten opettajien, kouluttamiseen tarkoitettut opettajankoulutuslaitokset (opettajien peruskoulutusta ja/tai täydennyskoulutusta tarjoavat koulutuslaitokset, laitokset ja korkeakoulut) ▪ yleissivistää koulutusta koskevista toimintapolitiikoista vastaavat ministeriot tai muut julkisyhteisöt ▪ julkiset (paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset) ja yksityiset elimet, jotka vastaavat opettajankoulutusta koskevien toimintapolitiikkojen laatimisesta ja sen tarjonnasta sekä opettajien pätevyysvaatimuksien määrittelystä ▪ opettajajärjestöt tai muut kansallisesti tunnustetut opettajankoulutuksen ja täydennyskoulutuksen järjestäjät ▪ opettajien koulutuksesta ja heidän täydennyskoulutuksensa ja pätevyytenä valvonnasta vastaavat viranomaiset ▪ opettajankoulutuksen järjestäjien kanssa yhteistyötä tekevät koulut, jotka mahdollistavat opettajankoulutukseen sisältyvän käytännön harjoittelun ▪ muut hankkeen kannalta merkitykselliset varhaiskasvatusta tarjoavat laitokset taikka koulut (perusopetuksesta ammatilliseen peruskoulutukseen) tai muut organisaatiot (esimerkiksi kansalaisjärjestöt ja opettajajärjestöt). <p>Muut yhteisöt voivat osallistua muissa konsortion tehtävissä, kuten liitännäiskumppaneina.</p>
---	---

Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	<p>Vähintään kuusi hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) vähintään neljästä EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta seuraavien edellytysten mukaisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vähintään neljä kansallisesti vakiintunutta opettajien peruskoulutuksen järjestäjää kolmesta eri EU:n jäsenvaltiosta ja ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta ja ▪ vähintään yksi kansallisesti vakiintunut opettajien jatkokoulutuksen (täydennyskoulutuksen) järjestäjä ja ▪ vähintään yksi harjoittelukoulu. <p>Konsortioon voi kuulua myös sidosyhteisöjä tai liitännäiskumppaneita, muita organisaatioita, joilla on merkityksellistä opettajankoulutuksen asiantuntemusta, ja/tai opettajankoulutuksen vaatimuksia, tutkintoja tai laadunvarmistustoimenpiteitä määritteleviä elimiä.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Toiminnan on tapahduttava EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa.</p> <p>Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa tapahtuva toiminta ei ole tukikelpoista.</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta.</p> <p>Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-PEX-TEACH-ACA</p> <p>Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalil usein kysytyihin kysymyksiin.</p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 26. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>
Miten haetaan?	<p>Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kunkin Teacher Academies -kumppanuuden on toteutettava yhtenäinen ja kattava toimintakokonaisuus, johon sisältyy muun muassa seuraavaa:

- Tehdään yhteistyötä ja perustetaan **verkostoja ja kansainvälisiä käytäntöyhteisöjä** opettajankoulutuksen järjestäjien, opettajajärjestöjen, opettajankoulutukseen osallistuvien julkisten organisaatioiden ja muiden asianomaisten toimijoiden kanssa innovatiivisten strategioiden ja ohjelmien luomiseksi opettajien perus- ja täydennyskoulutusta ja kouluja varten.
- Laaditaan ja toteutetaan yhteisiä, innovatiivisia ja tehokkaita opettajankoulutusta ja opettajien taitoja koskevia **oppimismoduuleja** yhteisesti kiinnostavista haastavista ja/tai uusista pedagogisista kysymyksistä. Moduuleissa on käsiteltävä **opettajaopiskelijoiden** (peruskoulutus) ja jo **työssä olevien opettajien** (täydennyskoulutus)

erilaisia tarpeita. Ne olisi suunniteltava perusteellisen tarveanalyysin pohjalta, ja niitä olisi testattava hankkeen aikana.

- **Kehitetään vahvan eurooppalaisen ulottuvuuden sisältävää yhteistä oppimistarjontaa**, johon sisältyy kaiken muotoisia liikkuvuustoimintoja ja jossa käynnistetään esimerkiksi kesäkouluja, opiskelijoiden ja opettajien opintokäyntejä sekä muita kampuksien välisiä sekä fyysisiä että virtuaalisia yhteistyömuotoja.
- Määritellään tehokkaita tapoja poistaa liikkuvuuden esteitä ja yksilöidään edellytykset, kuten käytännön järjestelyt ja oppimistulosten tunnustaminen, liikkuvuustoimintojen määrän lisäämiseksi ja niiden laadun parantamiseksi sekä niiden liittämistä kiinteäksi osaksi opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen tarjontaa.
- Kutsutaan koulut ja erityisesti **harjoittelukoulut** mukaan kokeilemaan ja jakamaan **uusia innovatiivisia opetusmenetelmiä** (muun muassa etä- ja monimuoto-opetusta ja -oppimista).
- Toteutetaan tämän ehdotuspyyntön tavoitteiden mukaisesti selvityksiä, tutkimuksia ja/tai kyselytutkimuksia tehokkaista käytännöistä tai kerätään niitä esimerkiksi yhteenvetojen, pohdinta-asiakirjojen ja suositusten laatimiseksi, jotta viritetään keskustelua ja tuotetaan tietoa opettajankoulutusta koskevia toimintapolitiikkoja varten.
- Edistetään ja suositaan olemassa olevien Erasmus+ -välineiden, kuten **European School Education Platform - alustaan sisältyvä eTwinning-välineen**, käyttöä virtuaaliliikkuvuuteen, yhteistyöhön, viestintään ja tulosten testaamiseen ja jakamiseen sekä Erasmus+ -kielivalmennuspalvelua (Online Language Support, OLS) kielitaidon parantamiseen liikkuvuuden yhteydessä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 35 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteys ehdotuspyynnön tavoitteisiin: Missä määrin hanke-ehdotuksella perustetaan Teacher Academies -kumppanuus opettajien perus- ja jatkokoulutuksen parantamiseksi opettajille suunnatulla innovatiivisella koulutustarjonnalla, joka liittyy ainakin yhteen seuraavista toiminnon painopistetavoitteista: <ul style="list-style-type: none"> ○ Osallisuus ja moninaisuus ○ Hyvinvointi ○ Ympäristö, ilmastonmuutos ja kestävyys ○ Opettajien, oppijoiden ja organisaatioiden digitaalisten valmiuksien vahvistaminen ○ STEM ja STEAM ○ Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen. ▪ EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Johdonmukaisuus: Missä määrin hanke-ehdotus perustuu riittävään tarveanalyysiin sekä selkeästi ja realistikesti määriteltyihin tavoitteisiin ja missä määrin ehdotuksella käsitellään osallistujaorganisaatioiden ja toiminnon kannalta merkittäviä kysymyksiä. ▪ Innovatiivinen lähestymistapa: Ehdotuksessa kuvataan selkeästi hankkeessa käytettäväät kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat ja hanketulosten lisäarvo. Hanke johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin sen alalla yleensä tai siinä maantieteellisessä toimintaympäristössä, jossa hanke toteutetaan (esimerkiksi sisältö, tuotokset, sovelletut työskentelymenetelmät, mukana tai kohteena olevat organisaatiot ja henkilöt). ▪ Eurooppalainen lisäarvo: Hanke-ehdotuksesta käy selkeästi ilmi tulosten avulla yksilöiden (oppijoiden ja/tai henkilöstön), oppilaitosten ja järjestelmän tasolla tuottava lisäarvo, jota kumppanien olisi vaikea saada aikaan ilman eurooppalaista yhteistyötä. Hanke-ehdotuksessa käytetään ja edistetään olemassa olevia yhteistyön, viestinnän sekä tulosten testaamisen ja jakamisen EU-tason välineitä, kuten eTwinningiä ja European School Education Platform -alustaa. ▪ Kansainvälistyminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi sen panos opettajankoulutuksen kansainväliseen ulottuvuuteen, mukaan lukien yhteisten liikkuvuusmallien (virtuaalinen, fyysisen ja monimuotoliikkuvuus) ja muun koulutustarjonnan kehittäminen opettajien perus- ja täydennyskoulutuksessa. ▪ Sukupuolisensitiivisyys: Hanke-ehdotus käsittelee sukupuolten tasa-arvoa ja auttaa löytämään ratkaisuja, joilla edistetään tehokkaasti sukupuolisensitiivistä opetusta kouluissa.
---	---

<p>Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Johdonmukaisuus: Hankkeen kokonaissuunnitelu takaa hankkeen tavoitteiden, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintoja ja palveluja, joilla nimetyt tarpeet täytetään ja jotka johtavat odottuihin tuloksiin. ▪ Menetelmä: Ehdotetun menetelmän laatu ja käytökelpoisuus ja sen asianmukaisuus odotettujen tulosten tuottamiseksi. ▪ Rakenne: Työohjelman selkeys, kattavuus ja laatu, mukaan lukien asianmukaiset valmistel-, toteutus-, seuranta-, hyödyntämis-, arvointi- ja tulostenlevitysvaiheet. ▪ Hallinto: Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa osoitetaan asianmukaiset resurssit kullekin toimintamuodolle. ▪ Budjetti: Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu. ▪ Riskienhallinta: Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. ▪ Laadunvarmistus: Valvontatoimenpiteet (esimerkiksi jatkuva laadunarvointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) on otettu asianmukaisesti käyttöön. ▪ Seurantavälaineet: Käytössä on indikaattoreita, joilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.
<p>Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyn laatu (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rakenne: Hankkeessa on mukana tarkoitukseenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, osaaminen, kokemus ja asianuntumenus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. ▪ Yhteistyö sidosryhmien kanssa: Kumppaniverkosto perustaa niin paikallisella, kansallisella kuin transnationaalilla tasolla vahvoja ja pysyviä verkostoja ja käytäntöyhteisöjä opettajien perus- ja jatkokoulutuksen järjestäjien, opettajankoulutukseen osallistuvien julkisten viranomaisten ja muiden asianomaisten toimijoiden kanssa ja mahdollistaa tehokkaan asianuntemuksen ja tietämyksen vahdon näiden sidosryhmien kesken. ▪ Maantieteellinen tasapaino: Kumppaniverkostoon kuuluu asianmukaisia kumppaneita eri maantieteellisiltä alueilta, ja näillä on aktiivinen rooli hankkeessa. Hakija on perustellut kumppaniverkoston maantieteellisen kokoonpanon ja osoittanut, että se on merkittävä Teacher Academies -toiminnon tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Kumppaniverkostoon kuuluu useita paikallisen ja alueellisen tason asiaankuuluvia toimijoita. ▪ Virtuaalinen yhteistyö ja virtuaaliliiikkuvuus: Yhteistyö liittyy oleviin Erasmus+-välaineisiin, kuten eTwinningiin ja European School Education Platform -alustaan. ▪ Sitoutuneisuus: Vastuun- ja tehtävänjako on selkeä ja asianmukainen ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta hankkeeseen ja aktiivisesta osallistumisesta sen toteuttamiseen oman asianuntemuksensa ja omien valmiuksiensa mukaisesti. ▪ Tehtävät: Koordinaattorin osoitetaan kykeneväni moitteettomasti hallinnoimaan ja koordinoimaan transnationaalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisessa ympäristössä. Yksittäiset tehtävät on jaettu kunkin kumppanin erityisen taitotiedon mukaisesti. ▪ Yhteistyö: Hanke-ehdotus sisältää tehokkaan mekanismin, joka takaa, että osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden mahdollisten sidosryhmien välinen koordinoointi, päätöksenteko ja viestintä ovat korkealaatuisia.

Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tulosten hyödyntäminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia. Se sisältää keinot hyödyntämisen mittaan sekä hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. ▪ Tulosten levittäminen: Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevityssuunnitelman sekä tavoitteet, toiminnot, aikataulun, välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti levitettyä muun muassa sidosryhmille, päättäjille, opettajankoulutuksen järjestäjille ja viranomaisille sekä hankkeen elinkaaren aikana etäsen jälkeen. Hanke-ehdotuksessa ilmoitetaan myös, mitkä kumppanit vastaavat tulosten levittämisestä, ja esitetään näyttöä niiden kokemuksesta tulosten levittämisessä. Hanke-ehdotuksessa esitetään tulosten levittämisessä käytettävät välineet, joiden olisi mieluiten oltava Erasmus+ -ohjelman välineitä, kuten eTwinning ja European School Education Platform -alusta. ▪ Vaikuttavuus: Hanke-ehdotuksesta käyvät ilmi hankkeen mahdolliset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> ○ osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin sekä se, minkä odotetaan muuttuvan hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen ○ paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai Euroopan tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä. Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). ▪ Jatkuvuus: Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten Erasmus+ Teacher Academies -toiminto otetaan käyttöön ja miten sitä kehitetään edelleen. Hanke-ehdotus sisältää pitkän aikavälin toimintasuunnitelman hankkeen tuotosten asteittaiseksi käyttöön ottamiseksi hankkeen loppumisen jälkeen. Tämän suunnitelman on perustuttava opettajien peruskoulutuksen (tulevien opettajien työuralle valmistavan koulutuksen) järjestäjien ja (työssä suoritettavan) täydennyskoulutuksen järjestäjien välisiin kestäviin kumppanuuksiin. Siinä olisi esitetvä asianmukaiset hallintorakenteet sekä skaalattavuutta ja rahoituksen kestävyyttä koskevat suunnitelmat, mukaan lukien (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoitusvarat, joiden avulla varmistetaan, että aikaan saadut tulokset ja hyödyt ovat kestäviä pitkällä aikavälillä.
--	---

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **70** pistettä (kaikkiaan 100 pisteeestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Tässä otetaan huomioon myös kunkin neljän arvointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 25 pistettä arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi", vähintään 13 pistettä kriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" ja 11 pistettä sekä kriteeristä "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" että kriteeristä "vaikuttavuus".

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Erasmus+ Teacher Academies -verkostojen kehittämisen odotetaan lisäävän opettajan ammatin houkuttelevuutta ja varmistavan opettajien, kouluttajien ja koulunjohtajien laadukkaan perus- ja täydennyskoulutuksen. Opettajilla,

kouluttajilla ja koulunjohtajilla on aiempaa paremmat valmiudet käsitellä nykyisiä ja uusia yhteiskunnallisia ja muita haasteita koulussa ja sen ulkopuolella.

Erasmus+ Teacher Academies -toimintojen odotetaan **tehostavan opettajankoulutuksen eurooppalaista ulottuvuutta ja kansainvälistymistä** luomalla opettajankoulutuksen järjestäjien eurooppalaisia kumppanuuksia. Merkityksellisten toimijoiden Euroopan maiden rajat ylittävällä tiiviillä yhteistyöllä hahmotellaan innovatiivista eurooppalaista yhteistyötä ja opettajankoulutusta koskevien toimintapolitiikkojen ja käytäntöjen merkittävää kehittämistä, jossa hyödynnetään kansallisten opettajankoulutusjärjestelmien nykyisiä innovaatioita ja tehokkaita käytäntöjä sekä osallistuville opettajille tarjottavia yhteisoppimismahdollisuuksia. Tämän lähestymistavan odotetaan tasoittavan tietä sille, että **liikkuvuudesta tehdään kiinteä osa opettajankoulutusta** Euroopassa poistamalla liikkuvuuden nykyiset esteet ja tunnistamalla menestyksellisten liikkuvuusstrategioiden ja -ohjelmien edellytykset.

Koska Erasmus+ Teacher Academies -hankkeet toimivat kansallisella ja Euroopan tasolla, niillä muodostetaan vahvoja ja kestäviä kumppanuuksia opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen järjestäjien välillä. Ne mahdolistavat tiiviimmän yhteistyön opettajankoulutuksen järjestäjien välillä ja tasoittavat tietä **oppilaitosten välisille rakenteellisille kumppanuuksille ja yhteisille ohjelmile**. Tällä tavoin Erasmus+ Teacher Academies -hankkeilla varmistetaan opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen korkea laatu ja tehokkuus ja saadaan aikaan tuloksia, joita olisi vaikea saavuttaa ilman tietämyksen jakamista ja tehokasta yhteistyötä.

Kun hankkeissa käytetään erilaisia tulosten levityskanavia transnationaalissa, kansallisella ja/tai alueellisella tasolla sekä otetaan käyttöön hankkeen tuotosten asteittaista käyttöönottoa koskeva pitkän aikavälin toimintasuunnitelma, niiden odotetaan sitouttavan alan sidosryhmiä osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella ja varmistavan kestävän vaikutuksen hankkeen elinkaaren jälkeen.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arviodun budjetin, arvointitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on **1 500 000 euroa**
hanketta kohden.

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoiston tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ilmoitettujen yksikkökustannusten on oltava yhdenmukaisia vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevan päätöksen³⁴¹ kanssa.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ilmoitettujen yksikkökustannusten on oltava yhdenmukaisia vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevan päätöksen³⁴² kanssa.

Asiaa koskevaan työpakettiin olisi sisällyttävä vähintään yhden sellaisen vuotuisen kokouksen kustannukset (yksi edustaja hankkeen kustakin täysivaltaisesta kumppaniorganisaatiosta), jonka Euroopan komissio / Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto järjestää tai joka järjestetään niiden aloitteesta Erasmus+ Teacher Academies -verkostojen välistä hyvien käytäntöjen vaihtamista ja vastavuoroista oppimista varten.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

³⁴¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

³⁴² https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf (europa.eu)

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpakteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan kertakorvauksen erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyntössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa "Tukikelpoiset välittömät kustannukset".

Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laataa ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

ERASMUS MUNDUS -TOIMINTO

Erasmus Mundus -toimintoon sisältyvät:

- **Kategoria 1: Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ja**
- **Kategoria 2: Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu.**

Tällä toiminnolla pyritään edistämään korkeakoulujen huippuosaamista ja maailmanlaajuista kansainvälistymistä Eurooppaan sijoittautuneiden korkeakoulujen yhteisesti tarjoamilla ja tunnustamilla maisteriohjelmilla, jotka ovat avoimia maailman muiden maiden korkeakouluille.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat (EMJM) ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu (EMDM) muodostavat kaksi itsenäistä kategoriaa. Erasmus Mundus -maisteriohjelman valmistelua (EMDM) ei ole välttämätöntä toteuttaa ennen Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa (EMJM). Myönnetty EMDM-tuki ei automaattisesti johda EMJM-tukeen, eikä EMDM-hankkeen läpivienti ole EMJM-hankehakemusten arvointikriteeri.

Kategoria 1: Erasmus Mundus -maisteriohjelmat (EMJM)

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat tukevat korkealaatuisia integroituja transnationaalisia maisteriohjelmia³⁴³, joita tarjoavat kansainväliset korkeakoulujen konsortiot. Konsortioihin kuuluu eri maiden korkeakouluja ja tarvittaessa muita koulutusalalla ja/tai muilla aloilla toimivia kumppaneita, joilla on erityisosaamista kyseisillä opinto- tai ammattialoilla ja kiinnostusta niihin.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ovat huippuosaamisen ohjelmia, joilla on tarkoitus edistää eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) yhdentymistä ja kansainvälistymistä. Erasmus Mundus -maisteriohjelmien erityispiirteitä ovat ohjelmaa tarjoavien korkeakoulujen tiivis ja syvälle menevä keskinäinen yhteistyö sekä akateemisen sisällön korkea taso.

ERASMUS MUNDUS -MAISTERIOHJELMIEN TAVOITTEET

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien tarkoituksena on vahvistaa eurooppalaisen korkeakoulutuksen vetovoimaisuutta sekä huippuosaamista. Ohjelmat pyrkivät houkuttelemaan osaajia Eurooppaan seuraavien seikkojen yhdistelmällä:

- (i) korkeakoulujen välinen akateeminen yhteistyö, jolla nostetaan esille eurooppalaisen korkeakoulutuksen huippuosaamista
- (ii) kaikkien Erasmus Mundus -maisteriohjelmaan osallistuvien opiskelijoiden liikkuvuus; parhaille opiskelijoille myönnetään EU:n rahoittamia apurahoja.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA ERASMUS MUNDUS -MAISTERIOHJELMAA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta Erasmus Mundus -maisteriohjelmia koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

---

³⁴³ Kansainvälisen koulutusluokituksen (ISCED 2011) mukainen taso 7.

	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) • ovat korkeakouluja, jotka ovat sijoittautuneet johonkin tukikelpoiseen maahan eli EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan tukikelpoiseen kolmanteen maahan. <p>EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE).</p> <p>Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvilta korkeakoululta ei edellytetä Erasmus-peruskirja, mutta niiden on sitouduttava sen periaatteisiin. Myös korkeakoulujen yhdistykset tai organisaatiot, julkiset tai yksityiset organisaatiot (niiden sidosyhteisöt mukaan lukien), jotka osallistuvat suoraan ja aktiivisesti Erasmus Mundus -maisteriohjelmien toteuttamiseen ja jotka ovat sijoittautuneet johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan tukikelpoiseen kolmanteen maahan, voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina.</p> <p>Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksessa voi olla mukana myös liitännäiskumppaneita (valinnaista). Täysivaltaisina kumppaneina osallistuvien korkeakoulujen on hakuvalmennus³⁴⁴ osoitettava, että ne ovat täyttäneet ulkoista laadunvarmistusta koskevat lainkäytöalueensa vaatimukset yhteisohjelman osalta. Tämä voidaan tehdä joko i) osoittamalla, että ne käyttävät yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskeva eurooppalaista lähestymistapaa (jos kansallinen lainsäädäntö sen sallii), tai se voi perustua ii) Erasmus Mundus -yhteisohjelman akkreditointiin tai iii) Erasmus Mundus -maisteriohjelman kunkin kansallisen komponentin akkreditointeihin.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p>
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	<p>Hanke-ehdotuksen voi jättää konsortio, johon kuuluu vähintään kolme korkeakoulua (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) kolmesta eri maasta, joista vähintään kaksi on eri EU:n jäsenvaltioita ja/tai ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa.</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 74 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).</p> <p>Aiemmin rahoitetut yhteiset Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmat voivat hakea sopimuksen uusimista aikaisintaan vuotta ennen sopimuksen päättymistä. Saman maisteriohjelman kaksi vuosikurssia, jotka rahoitetaan kahdella eri avustussopimuksella, eivät voi missään tapauksessa alkaa saman lukuvuoden aikana.</p>

³⁴⁴ Ellei kansallisella/alueellisella tasolla ole erityisiä ja virallisia Erasmus Mundus -ohjelman toteuttamiseen liittyviä säädöksiä (EACEA tutkii tämän tapauskohtaisesti).

Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-PEX-EMJM-MOB Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalil usein kysytyihin kysymyksiin.
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 13. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselil aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien odotetaan täytävän seuraavat vaatimukset:

- 1) Ohjelmissa on oltava **yhdessä suunniteltu ja täysin integroitu opinto-ohjelma**, joka on Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa koskevan hakemuksen jättämisajankohtana sovellettavien eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) yhteisten ohjelmien laadunvarmistusstandardien³⁴⁵ mukainen. Nämä standardit kattavat kaikki yhteisohjelmien keskeiset elementit, kuten yhteisen suunnittelun, toimeenpanon, toteutuksen ja laadunvarmistuksen.

Yhteisohjelmien laadunvarmistusstandardien lisäksi Erasmus Mundus -maisteriohjelmissa painotetaan seuraavia yhteisiä toimeenpanomenettelyjä:

- yhteiset opiskelijoiden pääsyvaatimukset ja hakua, valintaan, seurantaa sekä tenttien ja opintosuoritusten arviointia koskevat säännöt ja menettelyt
  - yhteisesti suunniteltu koulutusohjelman rakenne ja integroidut opetus- ja harjoittelumenetelmät, mukaan lukien konsortion yhteisesti sopima kielipoliittika sekä opintosuoritusten tunnustamisen ja hyväksiluvun prosessi
  - opiskelijoille tarjottavat yhteiset palvelut (esimerkiksi kielikurssit, maahantulon tukipalvelut)
  - yhteiset markkinointi- ja tiedotustoimenpiteet ohjelman ja Erasmus Mundus -apurahajärjestelmän maailmanlaajuisen näkyvyyden varmistamiseksi; markkinointistrategiaan on kuulluttava yhteinen ja kattava verkkosivusto (joka laaditaan englanniksi sekä pääasiallisella opetuskiellellä, jos se on muu kuin englanti), jolla tarjotaan opiskelijoille ja muille asiaan kuuluville sidosryhmille, kuten tuleville työnantajille, kaikki tarvittava tieto ohjelmasta
  - konsortion yhteinen hallinto ja taloushallinto
  - yhteistutkintoja suositellaan, jos ne sallitaan kansallisessa lainsäädännössä.
- 2) Ohjelman **toteuttaa korkeakoulujen** ja tarvittaessa muiden koulutusalan ja/tai koulutusalan ulkopuolisten kumppanien **muodostama konsortio**, joka on sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelman assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelman assosioitumattomaan kolmanteen maahan. Konsortiossa on oltava mukana korkeakouluja ainakin kolmesta eri maasta, joista vähintään kahden on oltava EU:n jäsenvaltioita ja ohjelman assosioituneita kolmansia maita.

Kaikkien (EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelman assosioituneissa kolmansissa maissa taikka ohjelman assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevien) korkeakoulujen, jotka ovat täysivaltaisia kumppaneita, on oltava korkeakouluja, joilla on oikeus myöntää ylempää korkeakoulututkintoja, ja myönnnettävä tutkintovaatimukset täytäville opiskelijoille joko yhteis- tai kaksoistutkinto tai niiden yhdistelmä todistuksena

³⁴⁵ [HTTPS://WWW.EQAR.EU/KB/JOINT-PROGRAMMES/AGREED-STANDARDS/](https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/)

Erasmus Mundus -maisteriohjelman suorittamisesta. Jotta hankkeen tuki ja luja juurtuminen Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa toteuttavan konsortion organisaatioihin voidaan taata, on varmistettava osallistuvien organisaatioiden riittävä sitoutuneisuus jo suunnitteluvaiheessa ennen ensimmäisten opiskelijoiden valintaa. Tämä sitoutuneisuus ilmaistaan Erasmus Mundus -kumppanuussopimuksessa, joka kaikkien kumppanikorkeakoulujen (tarvittaessa myös liitännäiskumppanien) on allekirjoitettava. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvien korkeakoulujen on sitouduttava tässä kumppanuussopimuksessa noudattamaan Erasmus-peruskirjan periaatteita. Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa koskevan kumppanuussopimuksen on katettava mahdollisimman tarkoin kaikki Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteuttamiseen ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmien apurahojen hallinnointiin liittyvät akateemiset, operatiiviset, hallinnolliset ja taloudelliset näkökohdat (ks. jäljempänä). Kumppanuussopimuksen luonnos on toimitettava hakuvaiheessa.

Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksessa voi olla mukana myös liitännäiskumppaneita (valinnaista). Tällaiset organisaatiot ovat väilläisesti mukana maisteriohjelman tiettyjen tehtävien ja toiminnan toteutuksessa ja/tai tukevat sen tulosten levittämistä ja jatkuvuutta. Ne voivat esimerkiksi siirtää tietoa ja taitoja tai tarjota opiskelijoille täydentäviä opintojaksoja tai mahdollisuksia työelämäjaksoihin tai työharjoitteluun. Tukikelpoisuuden ja sopimusten hallinnoinnin osalta niitä ei pidetä ohjelmarahoituksen edunsaajina.

- 3) **Ohjelmaan osallistuu huippuluokan opiskelijoita kaikkialta maailmasta.** Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa toteuttava konsortio vastaa itsenäisesti opiskelijoidensa valinnasta, rekrytoinnista ja seurannasta. Opiskelijavalinta on järjestettävä avoimesti, puolueettomasti ja tasapuolisesti. Valituista opiskelijoista osa voi saada Erasmus Mundus -apurahan.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmiin osallistuu maisteritason opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet alemman korkeakoulututkinnon tai osoittavat suorittaneensa vastaavan tasoiset, kyseisen tutkinnon myöntäneen maan/korkeakoulun kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti tunnustetut opinnot. Ensimmäisen opiskelijavuosikurssin olisi aloitettava opintonsa viimeistään hankkeen hyväksymisvuotta seuraavana lukuvuonna.

Täyden avoimuuden varmistamiseksi ja osallistuvien opiskelijoiden oikeuksien ja velvollisuuksien määrittelemiseksi molempien osapuolten (eli hyväksyttyjen opiskelijoiden ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmaa koskevan konsortion) on allekirjoitettava opiskelijasopimus (Student Agreement) opiskelijavalinnan jälkeen. Opiskelijasopimuksen malli on julkaistava Erasmus Mundus -maisteriohjelman verkkosivustolla.

- 4) Ohjelmaan sisältyy **kaikkien siihen osallistuvien opiskelijoiden pakollinen fyysinen liikkuvuus:** Konsortion täytyy olla sopinut liikkuvuusreiteistä ja kumppanikorkeakoulujen välisestä opiskelujaksojen tunnustamismekanismista hankkeen hakuvaiheessa.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmaan on sisällyttävä kaikkien siihen osallistuvien opiskelijoiden (katsomatta siihen, ovatko he saaneet Erasmus Mundus -apurahan) pakollinen fyysinen liikkuvuusjakso, joka koostuu vähintään kahdesta opiskelujaksosta kahdessa maassa, joista vähintään toisen on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa. Opiskelijan asuinmaa ohjelmaan kirjoittautuessa ei saa olla yksi näistä maista. Kummankin pakollisen liikkuvuusjakson työmäärän on vastattava vähintään yhtä korkeakoulun lukukautta (30 ECTS-järjestelmän tai muun vastaavan järjestelmän opintopistettä).³⁴⁶ Muut opintojakset voidaan järjestää vapaasti. Kaikki maisteriohjelman liikkuvuusjakset on suoritettava täysivaltaisena kumppanina osallistuvissa korkeakouluissa tai niiden välittömässä valvonnassa.

Pakollisia liikkuvuusjaksoja ei voida korvata virtuaaliliikkuvuudella (etäoppiminen).

- 5) Ohjelmalla edistetään **henkilöstön ja kutsuttujen tutkijoiden vaihtoa** opetus-, koulutus-, tutkimus- ja hallintotoimintojen edistämiseksi.

---

³⁴⁶ KOULUTUSOHJELMISSA, JOIDEN LAAJUUS ON 60 ECTS-JÄRJESTELMÄN OPINTOPISTETTÄ, KUMPIKIN PAKOLLINEN OPINTOJAKSO VOI POIKKEUSELLISESTI OLLA LAJUUDELTAAN VÄHINTÄÄN 20 ECTS-JÄRJESTELMÄN TAI MUUN VASTAAVAN JÄRJESTELMÄN OPINTOPISTETTÄ.

- 6) **Erasmus Mundus -maisteriohjelman loppuun suorittamisesta on myönnettävä joko yhteistutkinto** (eli yksi tutkintotodistus, jonka myöntäjinä on vähintään kaksi korkeakoulua eri maista, joista vähintään toisen on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa) tai **usean tutkinnon yhdistelmä** (eli vähintään kaksi tutkintotodistusta, joiden myöntäjinä on kaksi korkeakoulua eri maista, joista vähintään toisen on oltava EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa), tai näiden yhdistelmä.
- 7) **Ohjelman suorittaneille opiskelijoille myönnettävän tutkinnon tai tutkintojen** on kuuluttava niiden maiden korkeakoulututkintojen järjestelmiin, joissa korkeakoulut sijaitsevat. Kaikkien tutkintoja myöntävien täysivaltaisina kumppaneina osallistuvien korkeakoulujen on tunnustettava tutkinto tai tutkinnot vastavuoroisesti. Konsortioiden on annettava opiskelijoille heidän opintojensa päätyttyä yhteen korkeakoulututkintotodistuksen liite (Joint Diploma Supplement), joka kattaa koko maisteriohjelman sisällön.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmia koskevissa hankehakemuksissa ohjelmien täytyy olla valmiita jo hakuvaiheessa, jotta niitä voidaan tarjota opiskelijoille ja mainostaa maailmanlaajuisesti heti niiden valinnan jälkeen. Erasmus Mundus -maisteriohjelman voi suorittaa millä tieteenalalla tahansa.

Seuraavat tekijät on sisällytettävä hakemukseen **pääasiallisina odotettuina tuotoksina** hankkeen toteutuksen aikana:

- hankkeen verkkosivusto
- tiedotusmateriaali
- opiskelijasopimuksen malli
- tutkintotodistuksen/-todistusten malli(t)
- allekirjoitettu valintakokouksen pöytäkirja
- raportit sisäisistä/ulkoisista laadunarvionneista
- kestävyys-/toimintasuunnitelma.

Hakijoiden suositellaan rajaavan tuotoskategorioiden kokonaismäärän enintään 15:een.

Yhteisten maisteriohjelmien järjestämiseen myönnnettävän rahoituksen lisäksi (ks. jäljempänä rahoitussääntöjä koskeva luku) kaikki Erasmus Mundus -toiminnosta rahoitetut hankkeet, jotka päättivät vuosina 2021–2027 (mukaan lukien vuosien 2014–2020 aikana aloitetut hankkeet), voivat jatkaa ohjelman järjestämistä Erasmus Mundus -maisteriohjelmana enintään kolmen vuosikurssin ajan toiminnon päättymisen jälkeen edellyttäen, että EACEA:n loppuraportointivaiheessa toteuttaman avustussopimusten arvioinnin tulos on vähintään 75 pistettä. Asianomaisten maisteriohjelmien on sitouduttava i) noudattamaan edelleen toiminnon tavoitteita, soveltamisala ja odotettuja vaikutuksia, ii) varmistamaan jatkuvuus aiemmin rahoitetun maisteriohjelman kanssa ja iii) antamaan toimintakertomus kyseisen ajanjakson lopussa.

ODOTETTU VAIKUTUS

Järjestelmän tasolla

- Edistetään akateemista yhteistyötä eurooppalaisella korkeakoulutusalueella ja sen ulkopuolella tukemalla yhteistä opetusta ja yhteisiä tutkintoja, laadun parantamista ja akateemisen huippusaamisen edistämistä.
- Vahvistetaan korkeakoulutuksen kansainvälyyttä korkeakoulujen välisellä yhteistyöllä Euroopassa ja sen ulkopuolella sekä kaikkialta maailmasta tulevien parhaiden opiskelijoiden liikkuvuudella.
- Lisätään korkeakoulutuksen, innovoinnin ja tutkimuksen välistä synergiaavaikuttuksia.
- Poistetaan oppimisen esteitä parantamalla laadukkaan ja innovaatiovetoinen koulutuksen saatavuutta ja helpottamalla oppijoiden siirtymistä eri maiden välillä.
- Vastataan yhteiskunnan ja työmarkkinoiden tarpeisiin.
- Edistetään koulutusta koskevien innovatiivisten toimintapolitiikkojen kehittämistä.

Korkeakoulujen tasolla

- Tarjotaan eurooppalaisille ja Euroopan ulkopuolisille korkeakouluille enemmän mahdollisuksia järjestelmälliseen ja kestävään akateemiseen yhteistyöhön kaikkialla maailmassa.
- Parannetaan maisteritason ohjelmien laatua ja ohjausjärjestelyjä.
- Lisätään osallistujaorganisaatioiden kansainvälistymistä ja kilpailukykyä.
- Tuetaan uusien verkostojen luomista ja parannetaan nykyisten verkostojen laatua.
- Lisätään osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden vetovoimaa lahjakkaiden opiskelijoiden silmissä.
- Edistetään korkeakoulujen kansainvälistymistoimia luomalla kansainvälistä tietoisuutta niiden opetussuunnitelmiin avulla ja suunnittelemalla kattavia kansainvälistymisstrategioita (korkeakoulujen yhteistyö ja henkilöiden rajat ylittävä liikkuvuus).

Henkilöiden tasolla

- Parannetaan osallistuvien opiskelijoiden työllistettävyyttä.
- Parannetaan opiskelijoiden avaintaitoja ja osaamista.
- Luodaan uusia ajattelutapoja ja lähestymistapoja akateemisiin opintoihin kansainväisen, monitieteellisen, monialaisen ja kulttuurien välisen kokemuksen avulla.
- Parannetaan opiskelijoiden verkostoitumis- ja viestintävalmiuksia.
- Lisätään yksilöiden panosta osaamiseen perustuvaan talouteen ja yhteiskuntaan.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<p>Tausta ja yleiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen yleiset päämääärät ja tavoitteet sekä niiden relevanssi Erasmus Mundus -toiminnon kannalta. <p>EU:n arvot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. <p>Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen perusajatus ja tarveanalyysi, johon hanke-ehdotus perustuu. • Ongelmat/haasteet/puutteet ja erityistavoitteet, joihin hankkeella pyritään puuttumaan akateemisesti sekä yhteiskunnallisten ja työmarkkinoiden tarpeiden osalta. <p>Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategia huippusaamisen ja innovoinnin edistämiseksi. • Kumppanikorkeakoulujen nykyikaistamis- ja kansainvälistymisstrategian tukeminen. • Hankkeen ainutlaatuisuus ja lisäarvo verrattuna olevaan maisteriohjelmien tarjontaan. • Strategia vetovoiman, yhdentymisen ja kansainvälistymisen lisäämiseksi ja eurooppalaisen korkeakoulualueen poliittisten tavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi.
---	---

	<p>Käsite ja menetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erasmus Mundus -maisteriohjelman yhteisyys/integraatio ottaen huomioon kohdassa "Hankkeen suunnittelu ja valmistelu" kuvatut vaatimukset. Hanke-ehdotuksessa on kuvailtava etenkin <ul style="list-style-type: none"> - opetusohjelma sekä se, miten huippusaaminen ja oppimiskokemuksen innovatiiviset osatekijät varmistetaan koko konsortiossa - opiskelujaksojen järjestäminen, mukaan lukien liikkuvuutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja oppimistulosten/opintopisteiden vastavuoroinen tunnustaminen - opiskelijoiden hakemuksia, valintaa, ohjelman osallistumista sekä opiskelija-apurahojen jakamista koskevat periaatteet ja vaatimukset - opiskelijoille tarjottavat palvelut - henkilöstön liikkuvuuden ja kutsuttujen tutkijoiden panos opetus-, koulutus-, tutkimus- ja hallintotoiminnan edistämiseksi - erityiset tukitoimenpiteet, joilla helpotetaan osallistujien yhdenvertaista ja osallistavaa pääsyä ohjelman sekä sellaisten opiskelijoiden, henkilöstön jäsenten ja kutsuttujen tutkijoiden osallistumista, joilla on pitkäaikaiseen ruumiilliseen, henkiseen, älylliseen tai aisteihiin liittyvään vammaan liittyviä yksilöllisiä tarpeita. <p>Laadunvarmistus-, seuranta- ja arvointistrategia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maisteriohjelman sisäiset ja ulkoiset laadunvarmistustoimenpiteet. • Missä määrin yhdessä suunniteltu ja täysin integroitu opetussuunnitelma on eurooppalaisen korkeakoulutusalueen yhteisohjelmien laadunvarmistusstandardien mukainen. • Myöntävä yhteistutkinto tai -tutkinnot ja sen/niiden tunnustaminen tutkintoja myöntävissä täysivaltaisina kumppaneina osallistuvissa korkeakouluissa sekä yhteinen korkeakoulututkintotodistuksen liite. <p>Hankeryhmät, henkilöstö ja asiantuntijat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankeryhmät ja niiden yhteistyö hankkeen toteuttamiseksi. <p>Kustannustehokkuus ja varainhoito</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU:n rahoituksen hallinnointi, täydentävän rahoituksen hankinta ja budjettia koskeva suunnitelma. <p>Riskinhallinta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen toteutukseen liittyvien riskien tunnistaminen ja asianmukaisten riskinhallintatoimenpiteiden suunnittelu.
--	--

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Konsortion kokoonpano</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konsortion kokoonpanon perusteet ja kumppanien täydentävyys; niiden tuoma lisäarvo Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksen kannalta sekä se, miten kuka kumppani hyötyy hankkeeseen osallistumisesta. • Konsortion innovatiivinen luonne ja sellaisten kumppanien osallistaminen, joilla on vaihtelevassa määrin kokemusta Erasmus Mundus -toiminnosta. Tapauksen mukaan: <ul style="list-style-type: none"> - miten nykyistä Erasmus Mundus -konsortiota on laajennettu - miten yhteistyö koulutusalan ulkopuolisten toimijoiden kanssa on järjestetty ja mikä on sen tarkoitus. • Kunkin kumppanin roolin ja tehtävien määrittely sekä hanketoimintaan osallistumisenaste. <p>Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyöjärjestelyt sekä hallintoa ja taloudenhoitoa koskevat hallintomenettelyt ja -elimet. • Kumppanikorkeakoulujen institutionaalinen sitoutuminen Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutukseen. • Kumppanuussopimusluonnonksen asianmukaisuus Erasmus Mundus -maisteriohjelman tehokkaan hallinnoinnin kannalta.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<p>Vaikutukset ja tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikutukset järjestelmän tasolla (tiedeyhteisössä ja sen ulkopuolella, muun muassa suuren yleisön keskuudessa ja yhteiskunnassa), korkeakoulujen tasolla (kumppaniorganisaatiot) ja yksilöiden tasolla (erityisesti työllistettävyyden suhtein). • Ennusteet osallistuvien opiskelijoiden määrästä hankkeen aikana. Toimenpiteet maantieteellisen tasapainon varmistamiseksi opiskelijoiden rekrytoinnissa. <p>Viestintä, levitys ja näkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Markkinointistrategia lahjakkaiden opiskelijoiden houkuttelemiseksi kaikkialta maailmasta: kohderyhmät, kumppanien tehtävät ja se, miten opiskelijoita kannustetaan edistämään Erasmus+ -identiteettiä/-yhteisöä. • Tulosten levittämistä ja hyödyntämistä sekä näkyvyyttä koskeva strategia. <p>Kestävyys ja jatkuvuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskipitkän tai pitkän aikavälin kehitys- ja jatkuvuusstrategia EU-rahoituksen loppumisen jälkeen, mukaan lukien muiden rahoituslähteiden hankkiminen. • Synergia/täydentävyys muun (EU:n ja muiden tahojen rahoittaman) toiminnan kanssa, jossa voidaan hyödyntää hankkeen tuloksia.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä., ja sen on oltava kunkin neljän arviointikriteerin vaadittavan vähimmäispistemäären mukainen (eli vähintään 22 pistettä kriteeristä ”hankkeen relevanssi”, vähintään 15 pistettä kriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” ja vähintään 10 pistettä kriteereistä ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arviointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä ”Vaikuttavuus” saadun pistemäären perusteella. Jos

paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyntöön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien avustus lasketaan seuraavien kolmen osatekijän perusteella:

- tuki institutionaalisiin kustannuksiin ohjelman toteuttamiseksi
- sopimuksen voimassaoloaikana myönnettävien opiskelija-apurahojen enimmäismäärä
- lisätuki, jolla on tarkoitus kattaa vammaisten opiskelijoiden yksilölliset tarpeet.

Avustussopimuksella rahoitetaan vähintään neljä maisteriohjelman vuosikurssia, joista kukaan kestää yhdestä kahteen lukuvuotta (60, 90 tai 120 ECTS-opintopistettä).

Tuki Erasmus Mundus -maisteriohjelman institutionaalisiin kustannuksiin

Tätä tukea myönetään yksikkökustannusten perusteella ohjelman valittua opiskelijaa kohden, ja sen on tarkoitus kattaa Erasmus Mundus -maisteriohjelman toteutuksesta aiheutuvat kustannukset.

Yksikkökustannuksiin sisältyvät henkilöstökulut (opetus, matkat), kutsutut vierailevat luennoijat, markkinointi, tulosten levittäminen, organisaatioon liittyvät kustannukset (mukaan lukien opiskelijoiden täydellinen vakuutussuoja, erityistarpeisten opiskelijoiden taloudellinen tuki, mikäli he eivät kuulu lisätuen (ks. jäljempänä) piiriin, apu majoituksen löytämisessä sekä muut opiskelijoiden palvelut), hallintokustannukset ja kaikki muut laadukkaan maisteriohjelman toteuttamiseksi tarvittavat kustannukset.

Valitut hankkeet eivät voi veloittaa opiskelijoilta hakemusmaksuja. Lisäksi hankkeet eivät voi periä Erasmus Mundus -apurahan saajilta lukukausimaksuja tai muita opiskelijan osallistumiseen liittyviä pakollisia kustannuksia.

Institutionaalisiin kustannuksiin myönnnettävä enimmäistuki on **750 euroa/kuukaudessa x DR x NRES**

jossa

- **DR** = maisteriohjelman enimmäiskesto kuukausina (eli 12, 18 tai 24 kuukautta)
- **NRES** = avustussopimuksen koko voimassaolon aikana ohjelman valittujen opiskelijoiden (apurahan saajien ja muiden) määrä.

On huomattava, että avustusta lasketaessa NRES-määrä voi olla enintään 100 (pois lukien prioriteettialueiksi määritellyiltä alueilta tuleville opiskelijoille tarvittaessa myönnnettävä lisäapurahat).

Opiskelija-apurahat

Apuraha on tuki opiskelijoille aiheutuviin kuluihin ja kattaa matka-, viisumi-, asettautumis- ja oleskelukustannukset. Se lasketaan kuukausittaisten yksikkökustannusten perusteella koko siltä ajalta, jonka ohjelman valittu apurahan haltija tarvitsee koulutusohjelman suorittamiseen (määräsuhteisesti päivien todellisen määrän mukaan). Tämä ajanjakso kattaa opiskelun, tutkimuksen, harjoittelutoiminnan sekä opinnytetyön kirjoittamisen ja esittämisen maisteriohjelman vaatimusten mukaisesti. Tänä aikana apuraha voidaan myöntää vain täysimääräisenä ja päätoimisille opiskelijoille.

Apuraha myöнетää päätöimiseen opiskeluun ja se kattaa maisteriohjelman koko keston (eli 12, 18 tai 24 kuukautta). Apurahan kestoja lyhennetään, jos aiemmin hankittu osaaminen tunnustetaan (tällöin apurahan vähimäärä on yksi lukuvuosi).

Opiskelijat, jotka ovat aiemmin saaneet Erasmus Mundus -maisteriohjelman apurahan, eivät voi hakea uudelleen apurahaa Erasmus Mundus -maisteriohjelman puitteissa.

Erasmus Mundus -maisteriohjelman apurahoja voidaan tarjota kaikkialta maailmasta tuleville opiskelijoille. Konsortioiden olisi kuitenkin varmistettava maantieteellinen tasapaino, eli enintään 10 prosenttia kaikista hankkeen toteutuksen aikana myönnettävistä apurahoista voidaan myöntää samaa kansallisutta oleville hakijoille (tätä sääntöä ei sovelleta mahdollisiin lisäapurahoihin prioriteettialueilta tuleville opiskelijoille).

Opiskelijaa kohden myönnettävän apurahan enimmäismäärän laskeminen:

Apuraha lasketaan seuraavasti: **1 400 euroa/kuukaudessa x DS**

jossa **DS** = maisteriohjelman kesto.

Avustussopimuksen voimassaolon aikana myönnettävän Erasmus Mundus -maisteriohjelman apurahan enimmäismäärän laskeminen:

Apurahan enimmäismäärä lasketaan seuraavasti: **1 400 euroa/kuukaudessa x DR x NRS**

jossa

- **DR** = maisteriohjelman enimmäiskesto kuukausina (eli 12, 18 tai 24 kuukautta)
- **NRS** = avustussopimuksen koko voimassaolon aikana myönnettävien apurahojen määrä (enintään 50 apurahaan, pois lukien prioriteettialueiksi määritellyiltä alueilta tuleville opiskelijoille tarvittaessa myönnettävät lisäapurahat).

Tuki vammaisten opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin

Yksilöllisiin tarpeisiin voidaan myöntää rahoitusta, jos se täyttää avustussopimussa vahvistetut yleiset kelpoisuusehdot. Sitä myönnetään ohjelmaan osallistuville opiskelijoille (katsomatta siihen, onko näille myönnetty apuraha), joilla on vammoja (kuten pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihiin liittyvä vamma), esimerkiksi erityisten tarvikkeiden tai palvelujen hankintaan (kolmansien henkilöiden antama apu, työympäristön mukauttaminen, ylimääräiset matka- tai kuljetuskustannukset).

Tuki ohjelmaan osallistuvien opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden kattamiseksi muodostuu seuraavista erityistarpeiden yksikkökustannuksista:

- a) 3 000 euroa
- b) 4 500 euroa
- c) 6 000 euroa
- d) 9 500 euroa
- e) 13 000 euroa
- f) 18 500 euroa
- g) 27 500 euroa
- h) 35 500 euroa
- i) 47 500 euroa
- j) 60 000 euroa

Opiskelijaa kohden myönnettävän yksikkökustannuksiin perustuvan tuen laskeminen:

Ohjelmaan osallistuvat opiskelijat ilmoittavat, millaisia tarvikkeita/palveluja tarvitaan ja mitä ne maksavat. Sovellettava yksikkökustannus määritetään arvioituja kustannuksia vastaavaksi tai niitä välittömästi alhaisemmaksi määräksi. Tämä yksikkökustannus on osittainen tuki, eikä sen tarkoituksesta ole kattaa kaikkia todellisia kustannuksia.

Huom. Pienimmän määrän (eli 3 000 euroa) alittaviin kustannuksiin ei voida myöntää lisätukea, vaan ne on katettava Erasmus Mundus -maisteriohjelman institutionaalisiin kustannuksiin myönnettävästä tuesta tai muista edunsaajakorkeakoulujen rahoituslähteistä.

Erasmus Mundus -maisteriohjelmalle avustussopimuksen keston aikana myönnettävän rahoituksen enimmäismäärään laskeminen:

Hakuvaiheessa hakijat hakevat arvionsa perusteella enintään kahta yksikkökustannusta, jotka vastaavat luokituksen korkeimpia yksikkökustannuksia, eli enintään 2 x 60 000 euroa. Tämän määrään perusteella yksikkökustannukset jaetaan asianomaisille opiskelijoille.

Hankkeen toteutusvaiheessa yksikkökustannukset lasketaan kuukausittaisena yksikkökorvauksena seuraavasti:

$$\{ \text{erityistarpeiden yksikkökustannus} \times (1/\text{kuukausien määrä}) \}$$

Edellä olevan kaavan kuukausien lukumäärä on vastattava niiden kuukausien lukumäärä, joina erityistarpeiden edellyttämiä tarvikkeita tai palveluja käytettiin tai tuotettiin toiminnon toteuttamiseksi, riippuen tarvikkeiden tai palvelujen luonteesta. Kun kyse on kertaluonteisista kustannuksista, kuukausien määrä on 1.

LISÄTUKI PRIORITEETTIALUEIKSI MÄÄRITELLYILTÄ ALUEILTA TULEVILLE OPISKELIJOILLE

Hakijat voivat hakea lisärahoitusta opiskelijoille, jotka tulevat sellaisista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista **alueilta 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11**, joita tuetaan EU:n ulkoisen toiminnan rahoitusvälineistä.

Rahoitettavaksi ehdotetut Erasmus Mundus -maisteriohjelmat voivat saada enintään 18 lisäapuraha (mukaan lukien vastaavat instituutionaliset kustannukset), jotka rahoitetaan naapuruis-, kehitys- ja kansainväisen yhteistyön Globaalilla Eurooppa-välaineestä (NDICI)³⁴⁷, ja enintään kaksi lisäapuraha (mukaan lukien vastaavat instituutionaliset kustannukset), jotka rahoitetaan liittymistä valmistelevasta tukivälaineestä (IPA III)³⁴⁸ koko maisteriohjelman keston ajan. Lisäapurahojen tarkoituksesta on saavuttaa asetetut EU:n ulkoisen toiminnan tärkeimmät korkeakoulupoliittiset tavoitteet ja ottaa huomioon tasoerot, joita asianomaisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden talous- ja yhteiskuntakehityksessä ilmenee. Nämä apurahat jaetaan rahoitettaviksi valituille Erasmus Mundus -maisteriohjelmille niiden saaman pistemääränpalkkiin laskevassa järjestyslistassa ja käytettävissä olevat määrärahat huomioon ottaen.

Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa. Varojen käytössä on sovellettava maantieteellistä tasapainoja ja korkeakouluja kannustetaan rekrytoimaan opiskelijoita köyhimmistä ja vähiten kehittyneistä ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista.

Tälle toiminnolle asetetut maantieteelliset tavoitteet ja sen ohjeellinen osuuus määrärahoista ovat seuraavat:

- Alue 1 (Länsi-Balkan): Erityistä huomiota kiinnitetään ilmastomuutoksen, ympäristön ja energian, digiteknologian, insinöörityteteiden, kestävän kasvun ja työpaikkojen aloilla myönnettäviin apurahoihin.
- Alue 3 (eteläinen naapurialue): 8 prosenttia NDICI-välaineestä käytettävissä olevista määrärahoista. 30 prosenttia tästä määristä olisi osoitettava Tunisialle.
- Alue 5 (Aasia): 23 prosenttia NDICI-välaineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 6 (Keski-Aasia): 9 prosenttia NDICI-välaineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 7 (Lähi-itä): 3 prosenttia NDICI-välaineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 8 (Tyynenmeren alue): 1 prosentti NDICI-välaineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat.
- Alue 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka): 31 prosenttia NDICI-välaineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat. Erityistä huomiota kiinnitetään myös muuttoliikkeen kannalta ensisijaisiin maihin. Yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia kyseiselle alueelle myönnetyistä rahoituksista.

³⁴⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:209:TOC>

³⁴⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1529>

- Alue 10 (Latinalainen Amerikka): 24 prosenttia NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista. Määrärahoista voidaan myöntää Brasilialle ja Meksikolle yhteensä enintään 30 prosenttia.
  - Alue 11 (Karibian alue): 1 prosentti NDICI-välineestä käytettävissä olevista määrärahoista.

Alueellisia tavoitebudjetteja ja painopisteitä sovelletaan ohjeellisesti hanketasolla ja niitä seurataan toteutusvaiheessa.

Lopullisen avustusmäärän laskeminen

Lopullinen avustusmäärä lasketaan loppuraportointivaiheessa myönnetyjen apurahojen määrän, ohjelmaan valittujen opiskelijoiden määrän ja erityistarpeisiin osoitettujen yksikkökustannusten todellisen määrän perusteella, edellyttääneen, että kokonaismäärä ei ylitä myönnettävän avustuksen enimmäismäärää. Hankkeet voivat siirtää varoja apurahojen (prioriteettialueiksi määritellyiltä alueilta tuleville opiskelijoille myönnettävät lisäapurahat pois luettuna) ja yksilöllisten tarpeiden rahoituksen välillä todellisten tarpeiden mukaan avustussopimusta noudattaen. Siirrot kululuokkien ja rahoitusvälineiden välillä eivät ole sallittuja.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Kategoria 2: Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu

Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelulla vahvistetaan eurooppalaisen koulutusalueen kansainvälistä ulottuvuutta. Tavoitteena on parantaa Euroopan korkeakoulujen kapasiteettia nykyaiastaa ja kansainvälistää opetusohjelmiaan kehittämällä uusia maisteriohjelmia yhteistyössä yliopistojen kanssa ympäri maailman.

Kansainvälisten maisteriohjelmien kehittäminen on ratkaisevan tärkeää Euroopan yliopistoille. Kansainvälinen yhteistyö tuo mukanaan erilaisia akateemisia näkemyksiä ja opetusmenetelmiä ja siten monipuolistaa opetusohjelmia ja laajentaa opiskelijoiden koulutuskokemuksia. Kansainväliset maisteriohjelmat myös houkuttelevat opiskelijoita kaikkialta maailmasta, mikä lisää monimuotoisuutta ja osaamisreserviä ja kasvattaa yliopistojen globaalilla mainetta ja kilpailukykyä.

Tekemällä yhteistyötä eri puolilta maailmaa tulevien oppilaitosten kanssa Euroopan yliopistot voivat yhdistää resursseja ja osaamista globaalien uhkien, kuten ilmastonmuutoksen, ratkaisemista sekä digitaalisen muutoksen ja kestävän kehityksen toteuttamista varten. Pitkällä aikavälillä Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelu edistää korkeakoulujen laadunvarmistukseen, akkreditointiin sekä tutkintojen ja opintosuoritusten tunnustamiseen liittyvien yhteisten menettelyjen kehittämistä.

Sen vuoksi Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelun päätavoitteena on edistää innovatiivisten ja pitkälle integroitujen **uusien kansainvälisten koulutusohjelmien** kehittämistä. Näitä kansainväisiä koulutusohjelmia tarjoavat kansainvälisen korkeakoulujen konsortion jäsenet yhdessä. Konsortioihin kuuluu eri puolilla maailmaa toimivia korkeakouluja ja tarvittaessa muita koulutusalalla ja/tai muilla aloilla toimivia kumppaneita, joilla on erityisosaamista kyseisillä koulutus- tai ammattialoilla ja kiinnostusta niihin.

Edunsaajien olisi tarjottava koulutusta, joka vastaa kansainväisen koulutusluokituksen (ISCED 2011) mukaista tasoa 7.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA ERASMUS MUNDUS -MAISTERIOHJELMAN VALMISTELUA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustuksen Erasmus Mundus -maisteriohjelman valmistelua koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) • tukikelpoiseen maahan eli johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita korkeakouluja • korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan (ECHE) haltijoita. <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintaan.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Hankkeeseen on sisällyttävä toimintaa, jossa on mukana korkeakouluja yhdestä tai useammasta Erasmus+ -ohjelmaan assosioitumattomasta maasta.</p> <p>Toimintaan voi tarvittaessa osallistua myös muita koulutusalan ja/tai muiden alojen kumppaneita, joilla on erityisosamista kyseisillä koulutus- tai ammattialoilla ja kiinnostusta niihin.</p>
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 15 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspyyntön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-EMJM-DESIGN</p> <p>Tutustu ennen hakemuksen jättämistä FTOP-portaalilin usein kysytyihin kysymyksiin.</p>
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 13. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Erasmus Mundus -maisteriohjelmat ovat yhden edunsaajan hankkeita. Edunsaaja luo yhteyksiä ja käynnistää yhteistyötoimintaa "integroidun maisteriohjelman" määritelmän mukaisen maisteriohjelman suunnittelemiseksi ja valmistelemiseksi (ks. Erasmus Mundus -maisteriohjelmia koskeva jakso "Hankkeen suunnittelu ja valmistelu"). Edunsaajan olisi hakuvaliheessa yksilöityvä osallistujaorganisaatiot. Ne eivät kuitenkaan osallistu avustussopimuksen allekirjoitusprosessiin. Suunniteltu toiminta kuvataan hakulomakkeen B osassa ja yhdessä työpaketissa.

Rahoituskauden päätyessä yhteisesti suunnitellun maisteriohjelman olisi

- tarjottava täyssä integroitu opetussuunnitelma, jonka toteuttaa korkeakoulujen konsortio (johon kuuluu vähintään kolme korkeakoulua kolmesta eri maasta ja joista vähintään yhden on oltava EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta ja yhden ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta)
- pyrittävä rekrytoimaan huippuluokan opiskelijoita kaikkialta maailmasta
- sisällettävä pakollisia fyysisiä liikkuvuusjaksoja kaikille opiskelijoille
- johdettava joko yhteistutkintoon (konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät yhden tutkintotodistuksen) tai useaan tutkintoon (konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät erilliset tutkintotodistukset) tai näiden yhdistelmään (jotkin konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät yhteistutkinnon ja toiset konsortioon kuuluvat korkeakoulut myöntävät omat tutkintotodistuksensa).

Lisäksi hankkeessa on täytynyt suunnitella seuraavat yhteiset mekanismit:

- yhteiset opiskelijoiden pääsyvaatimukset ja hakua, valintaa, seurantaa sekä tenttien ja opintosuoritusten arvointia koskevat säännöt ja menettelyt
- yhteinen ohjelma ja integroidut opetus- ja harjoittelumenetelmät
- suunnitelma yhteisistä opiskelijoille tarjottavista palveluista (esimerkiksi kielikurssit, maahantulon tukipalvelut)
- yhteinen markkinointi- ja tiedotusstrategia
- yhteinen hallinto- ja taloushallintostrategia
- yhteiset tutkintoja koskevat periaatteet
- luonnos yhtiseksi kumppanuussopimukseksi, jossa on mukana vähintään kolme korkeakoulua. Sopimuksen on tarkoitus kattaa kaikki maisteriohjelman toteutukseen liittyvät akateemiset, toiminnalliset, hallinnolliset ja taloudelliset näkökohdat
- luonnos yhtiseksi opiskeljasopimukseksi.

Edellä mainitut tekijät on sisällytettävä hakemukseen **pääasiallisina odotettuina tuotoksina** hankkeen toteutuksen päättymessä.

Kehittävän maisteriohjelman odotetaan noudattavan [eurooppalaisen korkeakoulutusalueen \(EHEA\) yhteisohjelmien laadunvarmistusstandardeja](#)³⁴⁹.

On suositeltavaa käynnistää ainakin jokin akkreditointi- tai arvointiprosessi ennen hankkeen päättymistä ja tutkia yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskevan eurooppalaisen lähestymistavan tarjoamia mahdollisuuksia (jos kansallinen lainsäädäntö tämän sallii).

ODOTETTU VAIKUTUS

- Tarjotaan eurooppalaisille ja Euroopan ulkopuolisille korkeakouluille mahdollisuuksia kehittää uusia kumppanuuksia.
- Parannetaan maisteritason ohjelmien laataa ja ohjausjärjestelyjä ja edistetään innovointia näissä ohjelmissa.
- Lisätään osallistujaorganisaatioiden kansainvälistymistä ja kilpailukykyä.
- Lisätään osallistujaorganisaation tai -organisaatioiden vetovoimaa eri puolilta maailmaa tulevien lahjakkaiden opiskelijoiden silmissä.
- Edistetään yliopistojen kansainvälistymistoimia luomalla kansainvälistä tietoisuutta niiden opetussuunnitelmien avulla ja suunnittelemalla kattavia kansainvälistymisstrategioita (korkeakoulujen yhteistyö ja henkilöiden rajat ylittävä liikkuvuus).

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Ehdotus on innovatiivinen verrattuna olemassa olevaan maisteriohjelmien tarjontaan. <p>Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet</p> <p>Pitkälle integroidun maisteriohjelman suunnittelun perusajatus. Ehdotus perustuu aitoon ja riittävään tarveanalyysiin.</p>
---	--

³⁴⁹ <https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/>

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<p>Käsite ja menetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> Tavoitteiden ja odotettujen tulosten saavuttamiseksi suunnitellun toiminnan asianmukaisuus ja toteuttamiskelpoisuus. <p>Hankehallinta ja laadunvarmistus</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanke-ehdotus sisältää toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että hanke toteutetaan laadukkaasti ja aikataulun mukaisesti. Ehdottua maisteriohjelmaa koskevan akkreditointi- tai arvointiprosessin käynnistämiseksi suunnitellut toimet, joissa mahdollisuksien mukaan hyödynnetään yhteisohjelmien laadunvarmistusta koskevan eurooppalaisen lähestymistavan tarjoamia mahdollisuuksia. <p>Hankeryhmät, henkilöstö ja asiantuntijat</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnitellut toiminnalliset resurssit (mukaan lukien osallistujaorganisaatiot) suhteessa suunniteltuun toimintaan ja tuloksiin. Hankeryhmän roolien määrittely ja tehtävien jakautuminen.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<p>Konsortion kokoonpano</p> <ul style="list-style-type: none"> Osallistujaorganisaatioiden odotettu rooli. Niiden panos hankkeen toteuttamiseen ja maisteriohjelman suunnitteluun. Niiden osallistumisen perusajatus, lisäarvo ja täydentävyys.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<p>Vaikutukset ja tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> Erasmus Mundus -maisteriohjelman valmisteluhankkeen odotetut vaikutukset ja tavoitteet, mukaan lukien houkuttelevuus opiskelijoiden, opettajien ja kumppaniorganisaatioiden kannalta ympäri maailman. <p>Viestintä, levitys ja näkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none"> Uuden maisteriohjelman ja hankkeen tuotosten tunnetuksi tekemiseksi ja levittämiseksi esitetty toiminta. <p>Kestävyys ja jatkuvuus</p> <ul style="list-style-type: none"> Suunnitellut toimet uuden maisteriohjelman onnistuneen käynnistämisen/toteuttamisen (myös sen hyväksynnän korkeakoulun sisällä) sekä sen kestävyyden varmistamiseksi (mukaan lukien mahdollisten rahoituslähteiden yksilöiminen).

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 60 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä, ja sen on oltava kunkin neljän arvointikriteerin vaadittavan vähimmäispistemäären mukainen (eli vähintään 16 pistettä kriteeristä ”hankkeen relevanssi”, 12 pistettä kriteereistä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” ja ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja 10 pistettä kriteeristä ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemäären perusteella. Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko

asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntymisen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspäynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia.

EU-avustuksen määrä hanketta kohden on 60 000 euroa.

Kertakorvaus kattaa uuden maisteriohjelman perustamisen edellyttämistä toimenpiteistä, kuten kokouksista ja konferensseista, tutkimuksista ja kyselytutkimuksista ja akkreditointi- tai arvointiprosessista, suoraan aiheutuvat kustannukset. Rahoitusta voidaan käyttää myös henkilöstökustannusten, matka- ja majoituskustannusten, hallintokustannusten ja alihankkijoilla teetettävän toiminnan kattamiseen, mikäli ne liittyvät Erasmus Mundus -maisteriohjelmien valmistelun toteuttamiseen.

Avustusperusteet vahvistetaan avustussopimuksessa.

Avustuksen loppusuoritusta varten edunsaajien on toimitettava näyttöä siitä, että niiden hakemuksessa esitetty toiminta ja tuotokset ovat toteutuneet täysimääräisesti ja tyydyttävästi.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

INNOVAATIOKUMPPANUUDET

Innovaatiokumppanuuksilla tuetaan hankkeita, joilla pyritään saamaan aikaan järjestelmävaikutuksia Euroopan tasolla ja joilla on valmiudet ottaa hankkeen tuotokset käyttöön Euroopan laajuisesti ja/tai siirtää ne erilaisiin temaatisiin tai maantieteellisiin toimintaympäristöihin. Niissä keskitytään Euroopan kasvun ja kilpailukyvyn ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden kannalta strategisiin aihealueisiin. Tällaisiin kumppanuuksiin kuuluvat seuraavat toiminnot:

- innovaatioyeritysten liittymät

Näitä toimintoja hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

INNOVAATIOYHTEENLIITTYMÄT

Innovaatioyhteenviittymillä pyritään vahvistamaan Euroopan innovointikykyä tehostamalla innovointia **yhteistyöllä ja tiedonkululla** korkeakoulutuksen, ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen sekä laajemman sosioekonomisen toimintaympäristön, myös tutkimuksen, keskuudessa.

Niillä pyritään myös tehostamaan uusien taitojen tarjontaa ja puuttumaan osaamisen kohtaantongoelmaan suunnittelemalla ja luomalla uusia **korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen** opetussuunnitelmia, joilla tuetaan **aloitteellisuuden ja yrityjähenkisyyn** kehittämistä EU:ssa.

TOIMINNON TAVOITTEET

Näillä kumppanuuksilla toteutetaan yhtenäinen ja kattava **alakohtaisen tai monialaisen** toiminnan kokonaisuus. Toiminnan olisi oltava mukautettavissa tietämyksen tulevaan kehitykseen kaikkialla EU:ssa.

Innovoinnin tehostamiseksi niissä keskitytään **osaamisen ja taitojen** kehittämiseen. Ennen kaikkea digiosaamisen merkitys on kasvanut kaikissa työprofileissa koko työmarkkinoilla. Lisäksi kiertotalouteen siirtymistä ja talouden viherryttämistä on tuettava mukauttamalla päätevyysvaatimuksia ja kansallisia opetussuunnitelmia **vihreän osaamisen ja** kestävän kehityksen edellyttämien uusien ammattitaitotarpeiden mukaisiksi. Digitaalinen muutos ja vihreä siirtymä edellyttää myös uusien teknologioiden nopeampaa käyttöönottoa etenkin erittäin innovatiivisilla syvätekniologia-aloilla kaikilla talous- ja yhteiskuntasektoreilla.

Innovaatioyhteenviittymien tavoitteet voidaan saavuttaa tekemällä hakemus toisen tai kummankin seuraavan kategorian mukaisesti (organisaatio voi olla hakijana useissa hanke-ehdotuksissa):

Kategoria 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät

Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät ovat transnationaalisia, järjestelmällisiä ja tulosjohteisia hankkeita, joissa kumppaneilla on yhteiset tavoitteet ja ne tekevät yhteistyötä innovoinnin, uusien taitojen, aloitteellisuuden ja yrityjähenkisyyn edistämiseksi.

Niillä pyritään edistämään innovointia korkeakoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, yrityksissä ja laajemmassa sosioekonomisessa toimintaympäristössä. Tähän sisältyy vastaaminen yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen, väestörakenteen muutokseen, digitalointiin, murroksellisen uuden (syvä)teknologian, kuten tekölyn, kehittymiseen ja työllisyyn nopeisiin muutoksiin sosiaalisten innovaatioiden ja yhteisöjen selviytymiskyyvin sekä työmarkkinoiden innovaatioiden avulla.

Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät kokoavat yhteen yrityksiä ja sekä korkeakoulutuksen että ammatillisen koulutuksen järjestäjiä tekemään yhteistyötä kumppaneina. Ne toimivat yhdellä tai useilla talouden aloilla, niillä luodaan luottavia ja kestäviä suhteita, ja ne osoittavat innovatiivisen ja transnationaalin luonteensa kaikilla osa-alueilla. Vaikka jokaisessa kumppanuudessa on oltava mukana vähintään yksi ammatillisen koulutuksen ja yksi korkeakoulutuksen organisaatio, kumppanuidet voivat koskea joko molempia tai vain toista näistä koulutuksen aloista. Ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen organisaatioiden yhteistyön olisi oltava merkityksellistä ja hyödytettävä kumpaakin alaa.

Yhteenliittymillä on yksi tai useampia seuraavista tavoitteista:

- Edistetään **uusia, innovatiivisia ja monitieteisiä lähestymistapoja opetukseen ja oppimiseen**: edistetään koulutuksen suunnittelua ja toteutusta, opetusmenetelmiä, arvointimenetelmiä, oppimisympäristöjä ja/tai uusien taitojen kehittämistä koskevaa innovointia.
- **Tuetaan syvätekniologia-alojen³⁵⁰ taitojen kehittämistä**. Tuetaan Euroopan innovointikapasiteettia laajentamalla näiden uusien, murroksellisten teknologioiden osaajareserviä.
- Edistetään **yrityshautomoiden perustamista** koulutuslaitoksiin joka puolella Eurooppaa.

³⁵⁰ Katso määritelmä osoitteessa <https://www.eitdeeptechtalent.eu/the-initiative/what-is-deep-tech/>.

- Edistetään **yritysten yhteiskuntavastuu** (esimerkiksi yhdenvertaisuutta, osallisuutta, ilmastonmuutoksen torjuntaa, ympäristönsuojelua ja kestävää kehitystä).
- Edistetään **aloitteellisuutta ja yrittäjäasennetta, -henkisyyttä ja taitoja** oppijoiden, opetushenkilöstön ja muiden työntekijöiden keskuudessa yrittäjyysosaamiskehyksen (EntreComp) mukaisesti.³⁵¹
- Parannetaan koulutusjärjestelmillä kehitettävien ja varmennettavien **taitojen laatua ja merkityksellisyyttä** (mukaan lukien uudet taidot ja taitojen kohtaanto-ongelman ratkaiseminen).
- Helpotetaan **tietämyksen vaihtoa ja yhteistä kehittämistä** korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen, tutkimuksen, julkisen sektorin ja elinkeinoelämän välillä.
- Luodaan ja tuetaan tuloksellisia ja tehokkaita korkeakoulutuksen ja ammatillisen **koulutuksen järjestelmiä**, jotka ovat verkostoituneita ja osallistavia ja edistävät innovointia.

Korkeakouluja kannustetaan käyttämään HEInnovate-itsearvointivälinettä³⁵² ennen hakemista, etenkin jos ne toimivat hankkeen koordinaattorina. HEInnovate-välaineen avulla ne voivat tunnistaa yrityjyysosaamiseen ja innovointiin liittyviä vahvuusiaan ja heikkouksiaan. Siten ne voivat paremmin valmistella hakemuksensa ja konsortion kokoonpanon ja sisällyttää siihen kaiken tarvittavan asiantuntemuksen.

Kategoria 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät³⁵³)

Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien tarkoituksena on luoda uusia strategisia lähestymistapoja ja yhteistyötä konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi ammattitaitojen kehittämiseksi – sekä lyhyellä että keskipitkällä aikavälillä – alueilla, jotka toteuttavat joitain kestävän kilpailukyvyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi laaditun Euroopan osaamisohjelman eli osaamissopimuksen (Pact for Skills) merkittävää toimea. Aloite tarjoaa osaamissopimuksen nojalla perustetuille laajamittaisille kumppanuuksille, joita on jo nyt 20 ja joita valmistellaan lisää, mahdollisuuden saada tukea alakohtaisten osaamisstrategioiden kehittämiseen sekä työprofiilien tarkistamiseen ja kehittämiseen sekä niihin liittyvien koulutusohjelmien luomiseen. Osaamissopimuksen päätavoitteena on aktivoida ja kannustaa kaikkia asianomaisia sidosryhmiä toteuttamaan konkreettisia toimia työvoiman täydennys- ja uudelleenkoulutuksen järjestämiseksi yhdistämällä toimia ja perustamalla kumppanuuksia myös EU:n tasolla, jotta voidaan vastata työmarkkinoiden tarpeisiin, tukea vihreää ja digitaalista siirtymää sekä kansallisista, alueellisista ja paikallisista osaamis- ja kasvustrategioita. Sen vuoksi alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien tuotokset, kuten alakohtainen osaamista koskevan tiedon hankinta, osaamisstrategiat, ammattiiprofilit, koulutusohjelmat ja pitkän aikavälin suunnittelu, muodostavat tärkeän panoksen osaamissopimukseen liittyneiden ekosysteemipohjaisten laajamittaisten kumppanuuksien työhön.

Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymillä pyritään korjaamaan työmarkkinoiden osaamisvajeita, jotka haittaavat kasvua, innovointia ja kilpailukykyä tietyillä sektoreilla tai alueilla. Niillä pyritään saamaan aikaan sekä lyhyen aikavälin toimenpiteitä että pitkän aikavälin strategioita. Näitä yhteenliittymiä toteutetaan Euroopan uudessa teollisuusstrategiassa³⁵⁴ määritellyissä 14:ssä teollisuuden ekosysteemissä (ks. kelpoisuusperusteet).

Laajamittaiset osaamissopimukseen perustuvat kumppanuudet ekosysteemeissä pohjautuvat alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevaan suunnitelmaan (blueprint). Näin ollen kategoriaan 2 kuuluvat yhteenliittymät tukevat osaamissopimuksen mukaisten sitoumusten toimeenpanoa kehittämällä alakohtaisia osaamisstrategioita. Strategioilla on vähennettävä järjestelmällisesti ja rakenteellisesti osaamisvajeita ja -puutteita sekä osaamisen kysynnän ja tarjonnan vastaamattomuutta ja varmistettava osaamisen asianmukainen laatu ja taso. Alakohtaisten osaamisstrategioiden täytty sisältää selkeitä toimenpidekokonaisuuksia, välitavoitteita ja hyvin määritettyjä tuotoksia, joiden tavoitteena on saada osaamisen kysyntä ja tarjonta vastaamaan toisiaan ja tukea osaamissopimukseen mukaisten ekosysteemipohjaisten laajamittaisten osaamiskumppanuuksien yleistä toteuttamista. Yhteenliittymien tavoitteena on luoda perusta näille osaamiskumppanuuksille ja määritellä etenemisreitti, jota on tarkoitus jatkaa hankkeen toteuttamisen jälkeen.

³⁵¹ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfna27939enn.pdf>

³⁵² <https://heinnovate.eu/en>

³⁵³ Euroopan osaamisohjelma kestävän kilpailukyvyn, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja selviytymis- ja palautumiskyvyn tueksi: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

³⁵⁴ COM/2020/102 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102>

Blueprint-yhteenliittymissä hyödynnetään osamistarpeista saatavilla olevia tietoja ja tuetaan transnationaalisen ammatillisen koulutuksen sisällön suunnittelua ja toteuttamista sekä opetus- ja koulutusmenetelmiä, jotta ne otetaan nopeasti käyttöön alue- ja paikallisella tasolla ja uusia kehittymässä olevia ammatteja varten. Sen vuoksi yhteenliittymien olisi perustettava ehdotuksensa työhön, jota nykyisin tehdään ammatillisen koulutuksen huippuyksiköissä³⁵⁵, älykkäään erikoistumisen strategioita toteuttavilla alueilla³⁵⁶, eurooppalaisissa klusterikumppanuuksissa³⁵⁷ sekä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) osaamis- ja innovaatioyhteisöissä³⁵⁸, jotka toimivat samassa teollisuuden ekosysteemissä.

Hanke-ehdotuksiin olisi sisällyttävä sellaisten ammatillisten täydennyskoulutusohjelmien suunnittelun, joilla vastataan työikäisten kiireellisiin osamistarpeisiin. Hanke-ehdotuksiin olisi myös sisällyttävä uusien ammattiprofiilien kehittäminen ja niihin liittyvät tutkinnot, joiden olisi katettava ammattitutkintotasot (EQF-tasot 3–5) ja korkea-asteen tasot (EQF-tasot 6–8). Lisäksi hanke-ehdotuksiin olisi sisällyttävä niihin liittyvien opetussuunnitelmiien ja kyseisiin tutkintoihin johtavien koulutusohjelmien suunnittelun.

Kussakin hankkeessa on oltava mukana kumppaneina sekä ammatillisen koulutuksen alalla että korkeakoulutuksen alalla toimivia organisaatioita ja työmarkkinatoimijoita. Niissä olisi mieluiten oltava mukana myös toimintapolitiikasta vastaavia elimiä, sertifointiviranomaisia sekä Euroopan tason alakohtaisia järjestöjä ja teollisuuden edustajia.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA INNOVAATIOKUMPPANUUTTA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta hanke-ehdotusten, jotka kuuluvat **kategoriaan 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät**, on täytettävä seuraavat perusteet:

---

³⁵⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501>

³⁵⁶ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

³⁵⁷ <https://clustercollaboration.eu>

³⁵⁸ <https://eit.europa.eu/>

<p>Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)</p>	<p>Hakijoiden (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) on oltava julkisia tai yksityisiä organisaatioita, jotka ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, kuten korkeakouluja, ammatillisen koulutuksen järjestäjiä, ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostoja, pieniä ja keskisuuria sekä suuria yrityksiä (mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset), tutkimuslaitoksia, kansalaisjärjestöjä, paikallisista, alueellisia tai valtakunnallisia julkisyhteisöjä, koulutus- ja nuorisoaloilla toimivia organisaatioita, koulutus- tai nuorisoalan organisaatioita tai yrityksiä edustavia välittäjäorganisaatioita, akkreditointeja, sertifiointeja tai tutkintojen tunnustamisia tai tutkintoja myöntäviä elimiä, kauppa- ja teollisuuskamareja, käsiteollisuus- tai muita työntekijöitä edustavia järjestöjä, Euroopan tason tai kansallisia työmarkkinaosapuolia, sairaaloita tai muita hoitolaitoksia, mukaan lukien pitkäaikaishoito, koulutuksesta tai työllisyystä alueellisella tai kansallisella tasolla vastaavia viranomaisia, työvoimapalveluja, kansallisia tilastokeskuksia, elinkeinoelämän kehittämисvirastoja, alakohtaisia järjestöjä tai ammattijärjestöjä, alakohtaisia osaamisneuvostoja, ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta, tietopalveluja ja työvoimapalveluja tarjoavia elimiä.</p> <p>Myös ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot alueilta 1–3 voivat osallistua hankkeeseen edunsaajina, sidosyhteisöinä tai liitännäiskumppaneina, mutta eivät koordinaattorina. Organisaatiot muista ohjelmaan assosioitumattomista kolmasta maista voivat osallistua vain liitännäiskumppaneina.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p> <p>EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuvilta korkeakouluilta ei vaadita Erasmus-peruskirjaa.</p>
<p>Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profili)</p>	<p>Oppilaitosten ja yritysten välisen yhteenliittymien on katettava vähintään neljä EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata ja niihin on osallistuttava vähintään kahdeksan hakijaa (edunsaajat, ei sidosyhteisöt). Konsortiossa on oltava mukana vähintään kolme työmarkkinatoimijaa (yritystä tai yrityksiä edustavaa välittäjäorganisaatiota, esimerkiksi kauppa- tai teollisuuskamaria, ammattijärjestöä tai ammattialajärjestöä) ja vähintään kolme koulutuksen järjestäjää (ammattillista oppilaitosta ja korkeakoulua) hakijoina (edunsaajat, ei sidosyhteisöt). Jokaisessa hanke-ehdotuksessa on oltava hakijoina (edunsaajat, ei sidosyhteisöt) vähintään yksi korkeakoulu ja yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä.</p> <p>Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoopanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.</p>
<p>Hankkeen kesto</p>	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 tai 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sillä on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).</p> <p>Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitustoteuttaa.</p>
<p>Mihin hakemus jätetään?</p>	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalilta kautta.</p> <p>Kategoriaa 1 koskevan ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP</p>
<p>Milloin hakemus jätetään?</p>	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 6. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta hanke-ehdotusten, jotka kuuluvat **kategoriaan 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät)**, on täytettävä seuraavat perusteet:

<p>Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)</p>	<p>Hakijoiden (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) on oltava seuraavia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaamissopimuksen³⁵⁹ rekisteröidyt jäsenet • julkiset tai yksityiset organisaatiot, jotka ovat laillisesti sijoittautuneet johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, kuten:<ul style="list-style-type: none"> - korkeakoulut - ammatillisen koulutuksen järjestäjät - ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostot - pienet ja keskisuuret sekä suuret yritykset (mukaan lukien yhteiskunnalliset yritykset) - tutkimuslaitokset - kansalaisjärjestöt - paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset julkisyhteisöt - koulutus- ja nuorisoaloilla toimivat organisaatiot - koulutus- tai nuorisoalan organisaatioita tai yrityksiä edustavat välittäjäorganisaatiot - akkreditointeja, sertifiointeja tai tutkintojen tunnustamisia tai tutkintoja myöntävät elimet - kauppa- ja teollisuuskamarit, käsiteollisuus- tai muut työntekijöitä edustavat järjestöt - Euroopan tason tai kansalliset työmarkkinaosapuolet - sairaalat tai muut hoitolaitokset, mukaan lukien pitkääikaishoito - koulutuksesta tai työllisyystä alueellisella tai kansallisella tasolla vastaavat viranomaiset - työllisyyspalvelut - kansalliset tilastokeskuksit - elinkeinoelämän kehittämисvirastot - alakohtaiset järjestöt tai ammattialajärjestöt - alakohtaiset osaamisneuvostot - ammatinvalinnan- ja uraohjausta, ammatillista ohjausta, tietopalveluja ja työvoimapalveluja tarjoavat elimet. <p>Myös organisaatiot ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista voivat osallistua, mutta vain liitännäiskumppaneina.</p> <p>EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE).</p>
--	--

³⁵⁹ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_fi

Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profili)	<p>Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien (blueprint-yhteenliittymien) on katettava vähintään kahdeksan EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata ja niissä on oltava mukana vähintään 12 hakijaa (edunsaajat, ei sidosyhteisöt). Konsortiossa on oltava mukana vähintään viisi työmarkkinatoimijaa (yritystä tai yrityksiä edustavaa välittäjäorganisaatiota, esimerkiksi kauppa- tai teollisuuskamaria, ammattijärjestöä tai ammattialajärjestöä) ja vähintään viisi koulutuksen järjestäjää (ammatillista oppilaitosta ja korkeakoulua) hakijoina (edunsaajat, ei sidosyhteisöt). Jokaisessa hanke-ehdotuksessa on oltava hakijoina (edunsaajat, ei sidosyhteisöt) vähintään yksi korkeakoulu ja yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä.</p> <p>Sidosyhteisöjä ja liittännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimmäiskokoonpanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.</p>
---	--

Alat tai alueet	<p>Euroopan uudessa teollisuusstrategiassa 2021³⁶⁰ yksilöidyt 14 teollisuuden ekosysteemiä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liikkuvuus, liikenne, autonvalmistus: Moottorijoneuvojen, laivojen ja junien sekä lisävarusteiden tuotanto, niiden korjaus ja huolto, rahtiliikenne jne. 2. Tekstiilit: Tekstiilien, vaatteiden, jalkineiden, nahkatuotteiden ja korujen yms. valmistus. 3. Uusiutuva energia: Sähkömoottorit, moottorit ja turbiinit; sähkövoiman tuottaminen; kaasun valmistus ja jakelu jne. 4. Elekoniikka: Elekoniikkatuotteiden tuotanto jne. 5. Vähittäiskauppa: Vähittäiskauppa, kuluttajiin liittyvä tukkukauppa jne. 6. Rakentaminen: Asuin- ja muiden rakennusten rakentaminen, teiden ja rautateiden rakentaminen, yleishyödyllisten laitosten rakentaminen sekä maa- ja vesirakentaminen, rakentamiseen liittyvä toiminta jne. 7. Ilmailu-, avaruus- ja puolustusteollisuus: Ilma-alusten tuotanto, avaruusalan valmistusteollisuus ja palvelut, puolustukseen liittyvät tuotteet ja teknologia jne. 8. Vähähiiliset energiantensioiset teollisuudenalat: Fossiilisten polttoaineiden tuotanto, jalostus, ympäristövaikutuksiltaan merkittävien tuotteiden valmistus: muovit, kemikaalit, lannoitteet, rauta ja teräs, metsäpohjaiset tuotteet, sementti, kumi, muut kuin rautametallit jne. 9. Matkailu: Matkustajaliikenne ja matkustaminen, hotellit ja lyhytaikainen majointus, ravintolat ja ateriapalvelut, tapahtumat ja teemapuistot jne. 10. Elintarviketeollisuus: Kasvi- ja eläintuotanto, elintarvikkeiden jalostus, eläinlääkintäpalvelut jne. 11. Luova ja kulttuuriala: Sanoma- ja aikakauslehdet ja kirjat, elokuvat, videot ja televisio, radiotoiminta ja musiikkiala jne. 12. Digitala: Tietoliikenne, ohjelmistot ja ohjelointi, verkkoportaalit, tietokoneiden ja lisälaitteiden valmistus jne. 13. Lähi- ja yhteisötalous: Yhteiskunnalliset yritykset, yhdistykset ja osuuskunnat, joiden tavoitteena on saada aikaan yhteiskunnallisia vaikutuksia, jne.
------------------------	---

³⁶⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102>

	<p>14. Terveys: Lääkkeet ja lääkinnälliset laitteet, sairaalat, hoitokodit, laitoshoito jne.</p> <p>Yhteenliittymien on valittava hanke-ehdotukseensa yksi teollisuuden ekosysteemi, jota niiden hankkeessa käsitellään.³⁶¹</p> <p>Hanke-ehdotus voi koskea ekosysteemiä, joka ei kuulu minkään käynnissä olevan blueprint-hankkeen piiriin, tai ekosysteemiä, jolla jo on käynnissä oleva blueprint-hanke. Jälkimmäisessä tapauksessa hanke-ehdotuksessa on käsiteltävä sektoreita ja aloja, jotka eroavat selvästi käynnissä olevissa blueprint-hankkeissa³⁶² käsiteltävistä sektoreista ja aloista.</p>
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 48 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta.</p> <p>Kategoriaa 2 koskevan ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT</p>
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 6. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselil aikaa) .

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Kukin alakohtainen osaamisyhteenliittymä toteuttaa kattavan valikoiman johdonmukaisia ja vaihtelevia toisiinsa liittyviä toimenpiteitä, joilla lisätään innovointia korkeakoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja yrityksissä (mukaan lukien suuret sekä pienet ja keskisuuret yritykset ja yhteiskunnalliset yritykset) ja laajemmassa sosioekonomisessa toimintaympäristössä.

Kategoria 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät

Kuhunkin oppilaitosten ja yritysten väliseen yhteenliittymään olisi sisällyttävä vähintään yksi seuraavista toimenpiteistä (luettelo ei ole tyhjentävä):

Innovoinnin edistäminen

- Kehitetään ja toteutetaan yhdessä uusia oppimis- ja opetusmenetelmiä (esimerkiksi uusia monitieteisiä opetussuunnitelmia ja oppijakeskeistä ja todellisiin ongelmiin perustuva opetusta ja oppimista, jossa käytetään innovatiivista teknologiaa ja hyödynnetään laajemmin pieniä osaamiskokonaisuuksia).
- Kehitetään ja testataan täydennyskoulutusohjelmia ja -toimintaa yrityksissä ja yhdessä niiden kanssa.
- Kehitetään ja toteutetaan koulutusohjelmia, jotka tukevat syväteknologia-aloilla tarvittavan osaamisen kehittämistä.
- Perustetaan yrityshautoita koulutuslaitoksiin eri puolilla Eurooppaa yhteistyössä yritysmailman kanssa, jotta voidaan auttaa opiskelijayrittäjiä jalostamaan ideansa liiketoiminnaksi. Tämä on mahdollista esimerkiksi

³⁶¹ Esimerkiksi sisävesiliikenteen tai siviili-ilmailun alat kuuluvat osittain kahteen eri teollisuuden ekosysteemiin: matkustajaliikenne kuuluu "matkailuun", mutta tavaraliikenne kuuluu ekosysteemiin "liikkuvuus, liikenne, autonvalmistus". Vety on sen käyttötarkoituksesta riippuen merkittävä mahdollistaja seuraavissa ekosysteemeissä: liikkuvuus, liikenne, autonvalmistus, uusiutuva energia, energiantensiiviset teollisuudenalat, rakentaminen, ilmailu-, avaruus- ja puolustusteollisuus. Hanke-ehdotuksessa olisi käsiteltävä vain yhtä ekosysteemiä.

³⁶² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=fi>

tarjoamalla monia erilaisia palveluja, kuten osaamiseen, rahoitukseen, yritystoimintaan ja hallintoon liittyvää koulutusta, sekä tarjoamalla toimitiloja ja helpottamalla riskipääomarahoituksen saantia.

- Kehitetään ja testataan haavoittuvassa asemassa oleville yhteiskuntaryhmille suunnattuja ratkaisuja kiireellisiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin, joita markkinat eivät täytä. Vastataan yhteiskunnallisiin haasteisiin tai haasteisiin, jotka liittyvät asenteiden ja arvojen, strategioiden ja toimintapolitiikkojen, organisaatorakenteiden ja -prosessien sekä toteutusjärjestelmien ja -palvelujen muutoksiin.
- Kehitetään ratkaisuja vaativiin ongelmiin sekä tuote- ja prosessi- innovaatioita (opiskelijat, professorit ja käytännön toimijat yhteistyössä).

Aloitteellisuuden sekä yrittäjähengen ja yrittäjyysosaamisen ja -taitojen kehittäminen

- Kehitetään uusia opetusmenetelmiä ja oppimisvälaineitä, joilla sisällytetään laaja-alaisen taitojen oppiminen ja soveltaminen yhdessä yritysten kanssa laadittuihin korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen ohjelmiin ja joiden tarkoituksesta on edistää työllistyyttä, luovuutta ja uusia ammattiväliä.
- Sisällytetään tarvittaessa eri tieteenalojen, opetussuunnitelmien tai kurssien opiskeluun yrittäjyyskasvatusta, joka tarjoaa opiskelijoille, tutkijoille, henkilöstölle ja kouluttajille tietoja ja taitoja sekä motivaatiota kehittää aloitteellisuutta ja yrittäjähenkeä, joiden avulla he voivat vastata erilaisiin haasteisiin koulutuksessa sekä ammatti- ja yksityiselämässään.
- Luodaan uusia oppimistilaisuuksia käytännön kokemusten sekä aloitteellisuuden ja yrittäjystaitojen käytännön soveltamisen kautta; tämä voi tarkoittaa uusien palvelujen, tuotteiden tai prototyypien kaupallistamista tai start-up- tai spin-off-yritysten perustamista taikka johtaa niihin.
- Otetaan käyttöön enemmän ”opiskelijakeskeisiä toimintatapoja”, joissa opiskelijat räätelöivät omat koulutuspolkunsa.

Tiedonkulun ja -vaihdon edistäminen korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yritysten ja tutkimuksen välillä

- Luodaan osallistavia ja yhteenliitettyjä korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen sekä yritysten järjestelmiä, jotka perustuvat keskinäiseen luottamukseen, rajat ylittävään tunnustamiseen ja todistusten myöntämiseen, joustaviin polkuihin ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen välillä, ammatillisen koulutuksen edistämiseen korkeammilla EQF-tasoilla sekä oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuuden lisäämiseen.
- Toteutetaan oppisopimuskoulutusta sekä opetussuunnitelmaan täysin integroituja, tunnustettuja ja opintopisteitä kerryttäviä opiskelualaan liittyviä toimintoja yrityksissä, järjestelyjä innovatiivisten toimenpiteiden kokeilemiseksi ja testaamiseksi sekä määräaikaisia opiskelija-, tutkija-, opettaja- ja yrityshenkilöstövaihtoja. Lisäksi luodaan kannustimia yrityshenkilöstön osallistumiselle opettamiseen ja tutkimustyöhön sekä analysoidaan tutkimusaineistoja. Jos aiheellista, hankkeet voidaan kytkeä eurooppalaiseen oppisopimusyhteenliittymään³⁶³.

Selviytymis- ja palautumiskykyyn liittyvien markkinatarpeiden ja uusien ammattien tunnistaminen

- Tunnistetaan markkinatarpeet ja uudet ammatit (kysyntäpuoli) ja edistetään sitä, että järjestelmissä vastataan kaikilla tasolla työmarkkinoiden tarpeisiin (tarjontapuoli). Mukautetaan korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen tarjonta osaamistarpeisiin suunnittelemassa ja toteuttamalla transnationalisia koko alan kattavia opetussuunnitelmia, joihin kuuluu työssäoppimista ja oppimista reaalimaailman toimintaympäristöissä.
- Tunnistetaan taidot, joita tarvitaan julkisella sektorilla yhteiskunnallisten haasteiden (esimerkiksi ilmastonmuutos, terveydenhuolto, syytäteknologiaosaaminen) ratkaisemiseksi ja kannustetaan selviytymis- ja palautumiskykyä yhteiskunnan ja yhteisöjen tasolla muun muassa korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien alue- ja paikallisviranomaisten sekä yksityissektorin kanssa tekemällä yhteistyöllä, jolla edistetään älykkään erikoistumisen strategioiden suunnittelua ja toteuttamista alueilla.

³⁶³<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=en#:~:text=The%20European%20Alliance%20for%20Apprenticeships%20%28EAfA%29%20unites%20governments,through%20national%20commitments%20and%20voluntary%20pledges%20from%20stakeholders>

- Annetaan tukea osaamisen kohtaanto-ongelman poistamiseksi sekä selviytymis- ja palautumiskyvyn että markkinatarpeiden osalta.

Kategoria 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät)

Seuraavat toimenpiteet olisi toteutettava:

Alakohtaista osaamisyhteistyötä koskevan strategisen lähestymistavan kehittäminen

- Käynnistetään osaamisen kehittämistä koskeva kestävä yhteistyö tärkeimpien teollisuuden sidosryhmien, myös työmarkkinaosapuolien, koulutuksen järjestäjien ja julkisten viranomaisten kanssa (kansallisella ja alueellisella tasolla). Hankkeen tavoitteena on myös saada aikaan suuryritysten sekä mikroyritysten ja pienien ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) välistä yhteistyötä koko arvoketjussa tietynä teollisuuden ekosysteemissä.
- Osaamista koskevien tietojen jatkuva kerääminen: Toimitetaan kaikki asiaankuuluvat EU-, maa- ja/tai aluetason laadulliset ja määrälliset tiedot liitteenä olevassa avoimessa tietomuodossa; laaditaan yhteinen menetelmä tulevien osaamistarpeiden ennakoimiseksi sekä seurataan (vuosittain) osaamisen kysynnän ja tarjonnan edistymistä ja kehittymistä uskottavien ennakoivien skenaarioiden avulla hyödyntäen EU:n osaamispanoraamaa ja tarvittaessa OECD:n, Maailman talousfoorumin ja olemassa olevien alakohtaisten osaamisyhteenliittymien työtä.
- Kartoitetaan sektorilla/ekosysteemissä tarjolla olevan (teollisuuden ja julkisten ja yksityisten sidosryhmien tarjoaman) täydennys- ja uudelleenkoulutuksen nykyinen tuki ja määritetään, mitä näistä toimista voitaisiin laajentaa tukemaan yrityksiä arvoketjuissa.
- Kehitetään osaamista koskevan tiedon hankinnan pohjalta teollisuuden ekosysteemin osaamisstrategia, johon sisältyy painopisteitä toimenpiteille, joilla tuetaan teollisuuden ekosysteemin työvoiman sekä siihen mahdollisesti liittyvien (esimerkiksi työvoimaan kuulumattomien) henkilöiden uudelleen- ja täydennyskoulutusta koskevia tavoitteita. Strategiassa pitäisi esittää yksityiskohtaisesti, miten merkittävä kehityssuuntaukset, kuten maailmanlaajuinen, yhteiskunnallinen ja teollisuuden ekosysteemin teknologinen kehitys, todennäköisesti vaikuttavat työpaikkoihin ja osaamistarpeisiin. Siinä olisi kuvattava ennakoitu aikajänne ja kiinnitettävä erityistä huomiota digi- ja sväteknologoiden vaikutukseen. Siinä olisi yksilöitää ja määriteltää alalla todennäköisesti syntyvät (eli täysin uudet) ammattiiprofiilit ja niihin liittyvät taidot. Siinä olisi myös yksilöitää keskeiset teollisuuden toimijat ja sidosryhmät, joiden olisi osallistuttava strategian toteuttamiseen. Strategia on hankkeen ensimmäinen keskeinen tuotos, ja siinä ehdotetaan selkeitä toimenpitekokonaisuksia, välitavoitteita ja hyvin määritettyjä tuloksia sekä konkreettisia ensisijaisia toimenpiteitä, joiden avulla näihin uusiin ammatteihin liittyvän osaamisen kysyntä ja tarjonta saadaan vastaamaan toisiaan. Strategiaa olisi käytettävä perustana osaamisopimuksen mukaisen kumppanuuden luomiselle.
- Varmistetaan tarvittaessa, että hankkeen tulokset ovat saatavilla avoimena datana, jotta niitä voidaan hyödyntää Cedefopin toteuttamassa osaamista koskevan tiedon hankinnassa³⁶⁴ ja eurooppalaisessa taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitusessä (ESCO).
- Toimitetaan kaikki asiaankuuluvat EU-, maa- ja/tai aluetason laadulliset ja määrälliset tiedot liitteenä olevassa avoimessa tietomuodossa.

Eurooppalaisten sektorinlaajuisten sovittujen "keskeisten" opetussuunnitelmiien ja koulutusohjelmien suunnittelu

➤ Ensimmäisen toimintavuoden aikana (reaktiiviset toimet)

Edellä mainittujen toimenpiteiden rinnalla kaikissa hankkeissa olisi puuttuttava nopeasti **teollisuuden ekosysteemin ammattien kiireellisiin osaamistarpeisiin, jotka johtuvat digitaalisesta ja vihreästä siirtymästä** (tätä koskeva näyttö on esitettävä hanke-ehdotuksessa):

- Hyödynnetään soveltuvin osin ESCO-luokituksen ammattiiprofiileja ja nykyisiä taitokehyksiä³⁶⁵.

³⁶⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence>

³⁶⁵ ESIM. KANSALAISET TARKOITETTU EUROOPPALAINEN DIGITAALISTEN TAITOJEN PUITEKEHYS, YRITTÄJYYSOSAAMISKEHYS JA EUROOPPALAISET TIETOTEKNISEN OSAAAMISEN PUITTEET (E-CF).

- Suunnitellaan ammatillisia täydennyskoulutusohjelmia työvoiman täydennys- ja uudelleenkouluttamiseksi innovatiivisen oppimisen, monimuoto-oppimisen ja työssäoppimisen avulla.
- Varmistetaan uusien koulutusohjelmien sisällön ja tarjonnan hyvä laatu soveltamalla laadunvarmistusmenetelmiä EQAVET-kehynksen ja eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaisesti.
- Varmistetaan koulutusohjelmien nopea käyttöönotto ja käyttö luomalla yhteyksiä arvoketujen tärkeimpiin toimijoihin teollisuuden ekosysteemissä, ammatillisen koulutuksen huippuiksiköihin³⁶⁶, älykkään erikoistumisen strategioita toteuttaviin alueisiin³⁶⁷, eurooppalaisiin klusterikumppaniuiksiin³⁶⁸ ja samassa teollisuuden ekosysteemissä toimiviin Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) osaamis- ja innovaatioyhteisöihin³⁶⁹.

➤ **Koko hankkeen ajan (ennakoivat toimet)**

Sen jälkeen hankkeissa olisi **kehittävä ammattiprofileja ja koulutussisältöä muuttuvia ja uusia ammattiprofileja varten:**

- Suunnitellaan teollisuuden ekosysteemien uusien ammattiprofilien yksilöityjen osaamistarpeiden perusteella uusia modulaarisia ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmia ja niihin liittyviä peruskoulutuksen tutkintoja (täysimittaiset opetussuunnitelmat kansallisissa koulutusjärjestelmissä sisällyttämistä varten) ja ammatillisia täydennyskoulutuksen ohjelia työläisten täydennys- tai uudelleenkoulutusta varten (moduulit, joilla vastataan uusiin osaamistarpeisiin).
- Nämä opetussuunnitelmat ja koulutusohjelmat koostuvat oppimistulosyksiköistä eurooppalaisen tutkintojen viitekehynksen (EQF) / kansallisten tutkintojen viitekehysten (NQF) mukaisesti ja ESCO-luokituksen mukaisesti. Opetussuunnitelmiin olisi sisällyttävä työtehtäväkohtaisten taitojen ja avaintaitojen³⁷⁰ hankkiminen, mukaan lukien erityisesti laaja-alaiset taidot ja STEAM-aineiden taidot³⁷¹.
- Yhdistetään työssäoppimisjaksoja uuteen koulutussisältöön, muun muassa mahdollisuksia soveltaa tietämystä käytännön ”tosielämän” tilanteissa työpaikalla, ja otetaan transnationalinen oppimiskokemus mukaan aina, kun se on mahdollista.
- Varmistetaan uuden koulutussisällön laatu joko soveltamalla EQAVET-kehynksen ja ESG-ohjeiden laadunvarmistusperiaatteita tai käytämällä olemassa olevia laadunvarmistusjärjestelmiä, joiden on kuitenkin oltava EQAVET-kehynksen ja ESG-ohjeiden mukaisia.
- Edistetään alakohtaisia tutkintoja, mukaan lukien transnationaliset yhteisohjelmat (joihin sisältyvät eurooppalaiset ammatillisen koulutuksen ydinprofiliit³⁷²), joilla on useampi kuin yksi koulutuksen järjestäjä, ja helpotetaan näin rajat ylittävää sertifointia ja rakennetaan keskinäistä luottamusta alan oppijoiden ja työvoiman liikkuvuuden lisäämiseksi. oppijoiden ja työvoiman liikkuvuuden lisäämiseksi.

Keskeisten opetussuunnitelmien ja koulutusohjelmien toteuttaminen

- Kehitetään opetussuunnitelmille ja koulutusohjelmille eri kohderyhmille mukautettuja toteutusmenetelmiä, joissa käytetään innovatiivisia opetus- ja oppimistapoja, kuten työssäoppimista ja tieto- ja viestintätekniikan käyttöä (esimerkiksi monimuoto-oppiminen, simulaattorit, laajennettu todellisuus), oppijoiden ja henkilökunnan virtuaali- tai monimuotoliikkuvuusratkaisuja sekä avoimia oppimisresursseja (esimerkiksi tekölyavusteista oppimista tai MOOC-kursseja³⁷³).

³⁶⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501>

³⁶⁷ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

³⁶⁸ <https://clustercollaboration.eu>

³⁶⁹ <https://eit.europa.eu/>

³⁷⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=FI)

³⁷¹ Luonnontieteet, teknologia, insinöörityteteet, taideala ja matematiikka.

³⁷² Eurooppalaisissa ammatillisen koulutuksessa ydinprofiliissa kuvailaan ammattiprofileja vastaavat keskeiset oppimistulokset, jotka ovat yhteisiä ja merkityksellisiä kaikkien EU-maiden kansallisille ammatillisen koulutuksen ohjelmille tietyillä ammattialoilla.

³⁷³ MOOC (Massive Open Online Course) on kaikille avoin verkkokurssi, jolla voi olla rajattomasti osallistujia ja joka on avoimesti saatavilla verkossa. Videoitujen luentojen, lukemistojen ja harjoitustehtävien kaltaisten perinteisten kurssimateriaalien lisäksi moniin MOOCihin sisältyy interaktiivinen käyttäjäfoorumi, jossa opiskelijat, professorit ja opetusassistentit voivat olla yhteydessä toisiinsa.

- Kehitetään toimintaa, jolla helpotetaan ammatillisen tietämyksen siirtämistä sukupolvelta toiselle.
- Kuvillaan tapoja, joilla arvointimenetelmissä ja -menettelyissä voidaan ottaa huomioon kaikki oppimismuodot, esimerkiksi työssäoppiminen, ja niillä voidaan helpottaa ennen koulutusta hankittujen taitojen ja osaamisen validointia.
- Hyödynnetään vakiintuneita kontakteja ja uusia kontakteja, joita on luotu taitojen kysyntäpuoleen osaamista koskevan tiedon hankintavaiheessa, ja pidetään yhteyttä työllistymismahdollisuksien tarjoajiin, kuten yksityisiin ja julkisiin työnantajiin ja työvoimapalveluihin, jotta kysyntä voidaan mahdollisesti sovittaa yhteen koulutuksen suorittaneiden taitojen kanssa.
- Määritetään toimenpiteitä, joilla oppijoita voidaan seurata koulutuksen päättymisen jälkeen, palautejärjestelmän³⁷⁴ muodostamista varten. Nämä seuranta- ja palautejärjestelmät voivat perustua yrityksiltä, oppijoilta/ työntekijöiltä sekä julkisista tietolähteistä ja työmarkkinoiden sidosryhmiltä saataviin tietoihin;
- Ehdotetaan toimenpiteitä ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen uusien tai mukautettujen opetussuunnitelmiin ja tutkintojen virallista tunnustamista varten kumppanien sijaintimaissa ja kyseessä olevassa teollisuuden ekosysteemissä.

Pitkän aikavälin toimintasuunnitelma hankkeen tuotosten asteittaiseksi käyttöön ottamiseksi hankkeen loppumisen jälkeen

- Suunnitelman on perustuttava koulutuksen järjestäjien ja teollisuuden keskeisten sidosryhmien ja (alueellisten tai kansallisten) viranomaisten kestäviin kumppanuuksiin asianmukaisella tasolla, jotta helpotetaan/vahvistetaan osaamissopimuksen mukaisia useiden sidosryhmien välisiä kumppanuuksia työvoiman uudelleen- ja täydennyskoulutusta varten. Siinä olisi nimettävä asianmukaiset hallintorakenteet, ja sen olisi sisällettävä suunnitelmat laajentamista ja taloudellista kestävyyttä varten.
- Suunnitelmalla on varmistettava tulosten asianmukainen näkyvyys ja laaja levitys myös EU:n ja kansallisella poliittisella tasolla ja niiden olisi sisällettävä tietoja siitä, miten käyttöönotto toteutetaan kansallisella ja/tai alueellisella tasolla asianomaisten viranomaisten kanssa.
- Suunnitelmassa on esitettävä, miten hankkeen tuotokset, erityisesti osaamista koskevan tiedon hankinta, strategia ja koulutusohjelmat, päivitetään hankkeen nelivuotisen keston jälkeen, ja ennakoitava myös sen tulevia rahoituslähteitä.
- Suunnitelmasta on käytävä ilmi, miten EU:n rahoitusmahdollisuudet (esimerkiksi elpymis- ja palautumistukiväline, EU:n monivuotinen rahoituskehys 2021–2027, rakennerahastot mukaan lukien, InvestEU ja Erasmus+) sekä yksityiset investoinnit ja kansallinen/alueellinen rahoitus voivat tukea osaamisstrategioita. Tässä olisi otettava huomioon älykkään erikoistumisen strategiat, eurooppalaiset klusterikumppanuidet, ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden verkostot ja EIT:n innovaatioyhteisöt.

Molemmat kategoriat (kategoria 1: Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät ja kategoria 2: Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät)

Innovaatioyhteenliittymien on tarvittaessa käytettävä EU:n laajuisia välineitä, kuten eurooppalaista tutkintojen viitekehystä (EQF), eurooppalaista taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokittelua (ESCO), Europassia (mukaan lukien eurooppalaiset digitaaliset osaamistodistukset ja eurooppalainen oppimismalli³⁷⁵), EQAVET-kehystä ja eurooppalaisia korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardeja ja -ohjeita (ESG). Jos ehdotuksissa esitetään esimerkiksi käytäntöyhteisöjen perustamista tai verkkosivustojen kehittämistä yhteistyötä varten, niiden olisi tarvittaessa perustuttava olemassa oleviin verkkosalustoihin (kuten European School Education Platform, EPALE tai EPALEn ammatillisen aikuiskoulutuksen yhteisö³⁷⁶) ja hyödynnettävä niitä.

³⁷⁴ Ks. toinen keskipitkän aikavälin tavoite vuonna 2015 annetuissa Riian päätelmissä: <https://op.europa.eu/en/publication-detail-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-fi>

³⁷⁵ <https://europass.europa.eu/fi/node/2128>

³⁷⁶ <https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet>

Uusien opetussuunnitelmiin tai uusien opetus- ja oppimismenetelmiin kokeilemiseksi ja testaamiseksi innovaatioyhteenliittymät voivat järjestää opiskelijoiden, opettajien, tutkijoiden ja henkilöstön oppimiseen liittyvää liikkuvuustoimintaa, mikäli sillä tuetaan tai täydennetään kumppaniverkoston toimintaa ja luodaan lisäarvoa hankkeen tavoitteiden saavuttamiseen.

ODOTETTU VAIKUTUS

Innovaatioyhteenliittymät ankkuroidaan Euroopan innovointikyyvin vahvistamiseksi yhdessä työskentelevien ammatillisten oppilaitosten, korkeakoulujen ja yritysten strategiseen ja kestävään yhteistyöhön. Niillä vahvistetaan huomattavasti molempien koulutusalojen synergiaa kokoalaisuudessa, joilla edistetään innovointia, uusia taitoja, aloitteellisuutta ja yrityjähenkilöytyttä. Näihin korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yritysten yhteenliittymiin yhdistyy työssäoppiminen, joten niiden odotetaan edistävän alueellisten innovaatioekosysteemien kehitymistä ja antavan välittömän ja arvokkaan panoksen talouteen. Yliopistoilla on tutkimusosaamista ja dataa, joiden avulla niistä voi olla välitöntä hyötyä pienille ja keskisuurille yrityksille paikallisen talouden tehostamiseksi, kun taas ammatillisen koulutuksen järjestäjät toimittavat yritysten tarvitsemia osaajia ja voivat edistää paikallisen talouden kasvua.

Laajemmassa mittakaavassa innovaatioyhteenliittymien odotetaan puuttuvan yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin sekä koulutuksessa että työelämässä ja toteuttavan toimia keskeisillä aloilla, joita ovat esimerkiksi innovointiin liittyvät haasteet, osaamisen tarjoaminen, ilmastonmuutos, vihreä talous, väestörakenne, digitalisaatio ja teknoäly. Myös suurten yritysten kanssa tehtävästä yhteistyöstä voidaan saada hyötyjä. Innovaatioyhteenliittymissä keskitytään kansalaisten tarpeisiin ja niillä vauhditetaan korkeakoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen nykyaihastamista.

Osaamissopimuksella luodaan puitteet päivitetyn osaamisohjelman muiden toimien toteuttamiselle sekä innovaatioyhteenliittymien hanketulosten levittämiselle ja hyödyntämiselle. Erityisesti alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymien (blueprint-yhteenliittymien) tuloksia käytetään osaamissopimuksen mukaisten alakohtaisten laajamittaisten kumppanuuksien perustana.

Lisäksi yhteenliittymät auttavat EU:n uutta korkeakoulutussuunnitelmaa koskevan komission tiedonannon³⁷⁷ toimeenpanossa ja edistävät eurooppalaisen koulutusalueen³⁷⁸ luomista. Ne edistävät myös uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman³⁷⁹ ja EU:n teollisuus- ja pk-yritysstrategioiden (2021) toteuttamista. Yhteenliittymät voivat myös osaltaan vaikuttaa Euroopan innovaatio- ja teknologiaainstituutin (EIT) osaamis- ja innovaatioyhteisöjen³⁸⁰ työhön omilla toiminta-aloillaan.

Innovaatioyhteenliittymissä otetaan toiminnon yleisperiaatteina huomioon myös Agenda 2030 -toimintaohjelman kestävän kehityksen tavoitteet³⁸¹ ja ilmastonmuutosta koskeva Pariisin sopimus³⁸² ja autetaan näin Euroopan komissiota panemaan toimeen uusi vihreän kehityksen ohjelma³⁸³ ja Euroopan elpymissuunnitelma³⁸⁴. Yhteenliittymillä on vaikutusta myös uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteeseen³⁸⁵, jonka tavoitteena on suunnitella uusia kestäviä ja osallistavia asumisen tapoja vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi.

Innovaatioyhteenliittymät pyrkivät vaikuttamaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä mukana oleviin eri alojen sidosryhmiin ja niihin kuuluviin henkilöihin, organisaatioihin ja järjestelmiin. Näiden vaikutusten odotetaan ulottuvan hankkeen elinkaarta pidemmälle ja kumppanuuksiin osallistuvia organisaatioita laajemmalle. Kumppanuuksilta ja toiminnalta

³⁷⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247>

³⁷⁸ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_fi

³⁷⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247>

³⁸⁰ <https://eit.europa.eu/>

³⁸¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

³⁸² <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

³⁸³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf

³⁸⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_fi

³⁸⁵ https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_fi

odotetaan jatkuvuutta. Tästä syystä tulokset tai tuotokset eivät saisi olla irrallisia, vaan niiden olisi liityttävä jo olemassa oleviin hankkeisiin, järjestelyihin, projekteihin, alustoihin tai toimiin tai olla osa niitä.

ARVIOINTIKRITEERIT

Kategoriassa 1 – Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät sovelletaan seuraavia arvointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<p>Tausta ja yleiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhteys EU:n poliikkaan ja aloitteisiin: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon korkeakoulutusta, ammatillista koulutusta, osaamista ja innovointia koskevat EU:n poliikan painopisteet sekä niiden erityiset tavoitteet, ja sillä edistetään niiden saavuttamista. Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon osaamisen ja taitojen kehittämistä koskevat EU:n välineet ja aloitteet, ja sillä edistetään niiden näkyvyyttä. Tarkoitus: Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja toiminnan kannalta. EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. <p>Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> Johdonmukaisuus ja ongelmalahtöinen toimintatapa: Tavoitteet ja toiminta perustuvat kattavaan, perusteltuun ja laadukkaaseen ongelmiin ja tarpeiden analysointiin. Ne on määritelty selkeästi ja realistikesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden, toiminnon ja Euroopan komission painopistetavoitteiden kannalta merkittäviin kysymyksiin. Digitaidot: Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan digitaalisia taitoja (tekoäly mukaan lukien) yhden tai useaman toisiinsa liittyvän ammattiaprofiilin koulutussisältöön. Vihreät taidot: Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan kiertotalouteen siirtymiseen ja talouden viherryttämiseen liittyviä taitoja yhden tai useaman toisiinsa liittyvän ammattiaprofiilin koulutussisältöön. Selviytymis- ja palautumiskykyyn liittyvät taidot: Missä määrin hanke-ehdotukseen sisältyy taitoja, jotka liittyvät kykyyn sopeutua, hallita muutoksia ja huolehtia muista yhteisönä. Syvätekniologiaosaaminen: Missä määrin hanke-ehdotukseen integroidaan syvätekniologia-aloihin liittyvää osaamista (tapaksen mukaan). <p>Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi – eurooppalainen lisäarvo</p> <ul style="list-style-type: none"> Innovointi: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat (kuten yrityshautomojen ja reaalimaailman oppimisympäristöjen perustaminen koulutuslaitoksiin), ja ehdotus johtaa hankekohtaisiin innovatiivisiin tuloksiin ja markkinoiden tarpeisiin vastaaviin ratkaisuihin, koska sillä esimerkiksi edistetään uuden eurooppalaisen innovaatio-ohjelman mukaista syvätekniologian osaajat -aloitetta. Eurooppalainen lisäarvo: Hanke-ehdotuksesta käy selvästi ilmi transnationaalisuuden ja potentiaalisen siirrettävyyden tuoma lisäarvo. Koulutusalan edustus: Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi koulutuksen järjestäjiä, ja siitä käy selkeästi ilmi hyödyt/relevanssi sekä korkeakoulutuksen että ammatillisen koulutuksen kannalta.
--	--

	<p>Käsite ja menetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johdonmukaisuus: Hankkeen kokonaissuunnitelu takaa hankkeen tavoitteiden, menetelmien, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintamuotoja, joilla voidaan vastata määritettyihin tarpeisiin ja tuottaa odotettuja tuloksia, joita lopulliset edunsaajat/kohderyhmät voivat hyödyntää, sekä saavuttaa toiminnan välitavoitteita ja saada aikaan pitkän aikavälisen vaikutuksia. • Rakenne: Työohjelma on selkeä ja ymmärrettävä, ja se kattaa kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus, hyödyntäminen, seuranta, arviointi ja tulosten levitys). • Menetelmä: Hanke-ehdotuksessa hyödynnetään tarvittaessa esimerkiksi seuraavia osaamiseen ja ammatteihin liittyviä EU:n välineitä: EQF, ESCO, Europassi, eurooppalainen oppimismalli, EQAVET ja ESG.
<p>Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)</p>	<p>Hankehallinto, laadunvarmistus sekä seuranta- ja arvointistrategia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallinto: Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa osoitetaan asianmukaiset resurssit kullekin toimintamuodolle. • Työohjelma: Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Tutkintojen tunnustamis- ja validointijärjestelyjen laatu: Järjestelyt ovat avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden ja periaatteiden mukaiset, myös pienien osaamiskonkursien osalta. <p>Kustannustehokkuus ja varainhoito</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budjetti: Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu. • Varainhoidon valvonta ja laadunvarmistus: Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarvointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arvointiprosesseja. Yhteenliittymän työohjelman kuuluu riippumaton ulkoinen laadunarvointi hankkeen puolivälissä ja sen päätyessä.
<p>Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)</p>	<p>Konsortion kokoonpano</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakenne: Kumppanuiden kokoonpano vastaa toimen ja hankkeen tavoitteita. Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä asianomaisia organisaatioita, kuten ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutuksen organisaatioita ja yrityksiä, joiden profiili ja taidot, niiden rooliin hankkeessa liittyvä asiaankuuluva kokemus, asiantuntemus ja hallinnollinen tuki takaavat hankkeen onnistuneen toteutuksen. Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi asianomaista alaa tai kyseistä monialista lähestymistapaa. • Sitoutuneisuus: Kumppanien panokset ovat merkittäviä, välittämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Vastuun- ja tehtävänjako on selkeä ja asianmukainen ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta hankkeeseen ja aktiivisesta osallistumisesta sen toteuttamiseen oman asiantuntemuksensa ja omien valmiuksensa mukaisesti. • Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osallistuminen: Yhteenliittymään mahdollisesti osallistuvat ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot tuovat siihen olennaista lisärvoa. <p>Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Tehtävät: Koordinaattorilla osoitetaan olevan kokemusta transnationaalisten verkostojen korkealuokkaisesta hallinnoinnista ja koordinoinnista ja johtamisesta monitahoisissa ympäristöissä. Yksittäiset tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon mukaisesti. Yhteistyö- ja ryhmähenki: Hanke-ehdotukseen sisältyy vahva menettely, jolla taataan tehokas koordinointi, konfliktienratkaisu, päätöksenteko ja viestintä osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja kaikkien muiden sidosryhmien välillä. Hyöty: Yhteenliittymä tuo selkeää lisärvoa ja hyötyä kaikille kumppaniorganisaatioille.
	<p>Vaikutukset ja tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> Tulosten hyödyntäminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät yhteenliittymän tuloksia. Se sisältää keinot hyödyntämisen mittaamiseksi hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Vaikuttavuus: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi hankkeen yhteiskunnallinen, taloudellinen ja toimintapolitiittinen merkittävyys ja vaikuttavuus. Sillä varmistetaan paikallisella/alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla syntvä vaikutus asiaankuuluviin kohderyhmiin ja sidosryhmiin, joilla on merkittävä asema asianomaisella alalla ja koulutuksessa. Siinä sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä (tarvittaessa mukaan lukien koulutettujen henkilöiden lukumäärä) ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). Tapaksen mukaan myös mahdolliset vaikutukset ja tuki päätöksentekoon olisi otettava huomioon. <p>Viestintä, levitys ja näkyvyys</p> <p>Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tulosten levittäminen: Hanke-ehdotuksessa määritellään selkeästi kohdeyleisö (sidosryhmät, asiantuntijat, ammattilaiset, loppukäyttäjät, poliittiset päättäjät jne.) ja esitetään toimiva tulostenlevityssuunnitelma, johon sisältyy asianmukaisia toimenpiteitä ja niiden aikataulu sekä välineet ja kanavat, joiden avulla hankkeen tuloksia ja hyötyjä saadaan tehokkaasti levitettyä hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Ehdotuksen olisi sisällettävä myös indikaattorit, joiden avulla mitataan levittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta. <p>Kestävyys ja jatkuvuus</p> <ul style="list-style-type: none"> Avoin julkaiseminen: Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, eikä se sisällä suhteettomia rajoituksia. Jatkuvuus: Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten kansallista ja alueellista käytöönnottoa koskevaa toimintasuunnitelmaa kehitetään. Hanke-ehdotuksessa esitetään toimenpiteet sekä (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoituslähteet, joiden avulla varmistetaan, että yhteenliittymän tuottamat tulokset ja hyödyt jatkuvat hankkeen päättyttyä. Tarvittaessa ehdotuksessa selitetään, miten sillä varmistetaan hanketulosten hyödyntäminen Euroopan, kansallisen tai aluetason politiikassa.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **70 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Tässä otetaan huomioon kunkin neljän arvointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 13 pistettä kriteeristä "hankkeen relevanssi", 16 pistettä kriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu", 13 pistettä kriteeristä "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" ja 11 pistettä kriteeristä "vaikuttavuus".

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään

arvointikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääriä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntymisen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Kategoriassa 2 – Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät) sovelletaan seuraavia arvointikriteereitä:

<p>Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)</p>	<p>Tausta ja yleiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> Yhteys EU:n poliikkaan ja aloitteisiin: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon korkeakoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat EU:n tavoitteet sekä valitun teollisuuden ekosysteemin kannalta merkitykselliset EU:n alakohtaiset toimintapolitiikat, ja sillä edistetään niitä. Lisäksi sillä tuetaan osaamisen kehittämistä kyseisessä teollisuuden ekosystemissä. Sillä edistetään Euroopan osaamisohjelmaa ja siinä otetaan huomioon EU:n välineet. Jos hanke-ehdotus koskee teollisuuden ekosysteemiä, jossa on jo toteutettu blueprint-yhteenliittymä, siinä on täsmennettävä selkeästi, miten se perustuu aiempaan blueprint-hankkeeseen. Soveltamisala, tuotokset ja toiminta eivät saa olla päällekkäisiä. Jos hanke-ehdotukset ovat laadultaan samanveroisia, hanke-ehdotus, joka koskee sellaista ekosysteemiä, joka ei kuulu miltään osin käynnissä olevan blueprint-yhteenliittymän piiriin, arvioidaan relevantimmaksi kuin hanke-ehdotus, joka koskee jotakin käynnissä olevan blueprint-yhteenliittymän piiriin kuuluvaa osaa. Tarkoitus: Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja toimintojen kannalta. Hanke-ehdotukseen sisältyy erityisesti erittäin relevanttien uusien ammattiiprofilien kehittämistä ja siinä suunnitellaan niihin liittyvät tutkinnot, jotka on järjestetty oppimistulosyksikköinä sekä EQF-tasoilla 3–5 että EQF-tasoilla 6–8. Hanke-ehdotukseen sisältyy asiaan liittyvien koulutusohjelmien suunnittelu, testaus ja alustava tarjonta, jotka on suunniteltu ja toteutettu modulaarisina, joustavina ja esteettöminä oppimismahdollisuuksina ottaen huomioon aiemmin hankittujen taitojen validointi. EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. <p>Tarveanalyysi ja erityiset tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> Johdonmukaisuus: Tavoitteet ja toiminta perustuvat kattavaan, perusteltuun ja laadukkaaseen ongelmien ja tarpeiden analysointiin. Ne on määritelty selkeästi ja realistiksi, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioihen ja toiminnon kannalta merkittäviin kysymyksiin. Alan/alueen edustus: Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi asianomaista teollisuuden ekosysteemiä. Digitalaidot: Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan digitaalisia taitoja yhden tai useaman toisiinsa liittyvän ammattiiprofiilin koulutussisältöön. Vihreät taidot: Missä määrin hanke-ehdotuksessa integroidaan kiertotalouteen siirtymiseen ja talouden viherryttämiseen liittyviä taitoja yhden tai useaman toisiinsa liittyvän ammattiiprofiilin koulutussisältöön. Selviytymis- ja palautumiskykyyn liittyvät taidot: Missä määrin hanke-ehdotukseen sisältyy taitoja, jotka liittyvät kykyyn sopeutua, hallita muutoksia ja huolehtia muista yhteisönä. Syväteknologiaosaaminen: Missä määrin hanke-ehdotukseen integroidaan syväteknologia-aloihin liittyvää osaamista (tapaksen mukaan). <p>Täydentävyys muiden toimintojen kanssa ja innovointi – eurooppalainen lisäarvo</p> <ul style="list-style-type: none"> Innovointi: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja tekniikat, ja ehdotus johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin. Eurooppalainen lisäarvo: Hanke-ehdotuksesta käy selvästi ilmi transnationaalisen tuoma lisäarvo. Koulutusalan edustus: Yhteenliittymässä on kumppaneita, jotka edustavat riittävästi koulutuksen järjestäjiä.
--	--

	<p>Käsite ja menetelmät</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johdonmukaisuus: Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman asianmukaista, konkreettista ja tarkoituksenmukaista toimintaa, jolla täytetään nimetyt tarpeet ja joka johtaa odotettuihin tuloksiin. • Rakenne: Työohjelma on selkeä ja ymmärrettävä, ja se kattaa kaikki vaiheet (valmistelu, toteutus, hyödyntäminen, seuranta, arvointi ja tulosten levitys). • Menetelmä: Hanke-ehdotuksessa hyödynnetään esimerkiksi seuraavia osaamiseen ja ammatteihin liittyviä EU:n välineitä: EQF, ESCO, Europassi, EQAVET ja ESG. <p>Hankehallinto, laadunvarmistus sekä seuranta- ja arvointistrategia</p> <p>Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallinto: Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hankeorganisaatio, tehtävät ja vastuualueet ovat selvästi määritellyjä ja realistisia. Hanke-ehdotuksessa osoitetaan asianmukaiset resurssit kullekin toimintamuodolle. • Työohjelma: Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Tutkintojen tunnustamis- ja validointijärjestelyjen laatu: Järjestelyt ovat avoimuutta ja tunnustamista lisäävien unionin välineiden ja periaatteiden mukaiset. <p>Kustannustehokkuus ja varainhoito</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budjetti: Budjetti sisältää onnistumisen edellyttämät asianmukaiset resurssit, joita ei ole yli- eikä aliarvioitu, ja on oikeasuhteinen hanke-ehdotuksen laajuteen nähdyn. Sellaista teollisuuden ekosysteemiä koskevassa ehdotuksessa, jossa on jo käynnissä blueprint-yhteenliittymä, odotetaan esittäväni budjetti, josta käy selvästi ilmi, että päällekkäinen rahoitus estetään, koska se täydentää käynnissä olevan blueprint-yhteenliittymän jo tekemää työtä ja perustuu siihen. • Varainhoidon valvonta ja laadunvarmistus: Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarvointi, asiantuntijoiden vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Hankkeen haasteet ja riskit on yksilöity selkeästi, ja niiden lieventämiseen on varauduttu asianmukaisin toimin. Hankkeeseen on sisällytetty asiantuntijoiden suorittamia arvointiprosesseja. Yhteenliittymän työohjelmaan kuuluu riippumaton ulkoinen laadunarvointi hankkeen puolivälissä ja sen päätyessä.
--	--

<p>Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)</p>	<p>Konsortion kokoonpano</p> <ul style="list-style-type: none"> Rakenne: Kumppanuus koostuu osaamissopimuksen rekisteröidystä jäsenistä. Siinä on mukana tarkoitukseenmukainen yhdistelmä asiaan liittyviä organisaatioita, kuten ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja teollisuuden organisaatioita, mukaan lukien pk-yritykset, joiden profili, taidot, kokemus ja asiantuntemus ja hallinnollinen tuki takaavat hankkeen onnistuneen toteutuksen. Hakemuksesta käy ilmi ehdotetun kumppaniverkoston asiantuntemus ja sen edustavuus suhteessa kyseiseen teollisuuden ekosysteemiin. Hakemuksia, joissa on mukana eurooppalaisia ja/tai yhteenliittymän kattamien maiden kansallisia työmarkkinaosapuolia, pidetään erityisen relevantteina. Yhteenliittymässä mukana olevien kumppaneiden olisi jakauduttava EU:n jäsenvaltioihin ja alueisiin niin, että yhteenliittymällä on hyvät mahdollisuudet toteuttaa hanke sen kattamissa maissa ja alueilla (mukana on esimerkiksi Euroopan laajuisen toimialajärjestö tai Euroopan tason työmarkkinaosapuulia). Sitoutuneisuus: Kumppanien panokset ovat merkittäviä, välittämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Vastuun- ja tehtävänjakoa on selkeää ja asianmukainen ja kertoo kaikkien osallistujaorganisaatioiden sitoutuneisuudesta hankkeeseen ja aktiivisesta osallistumisesta sen toteuttamiseen oman asiantuntemuksensa ja omien valmiuksiensa mukaisesti. <p>Konsortion hallinnointi ja päätöksenteko</p> <ul style="list-style-type: none"> Tehtävät: Koordinaattorin osoitetaan kykenevän moitteettomasti hallinnoimaan ja koordinoidamaan transnationaalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisessa ympäristössä. Yksittäiset tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon mukaisesti. Yhteistyö- ja ryhmähenkki: Hanke-ehdotus sisältää tehokkaan mekanismin, joka takaa, että osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden mahdollisten sidosryhmien välinen koordinointi, päätöksenteko ja viestintä ovat korkealaatuisia. Hyöty: Yhteenliittymä tuo selkeää lisäarvoa ja hyötyä asianomaiselle laajamittaiselle osaamiskumppanuudelle.
--	--

Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<p>Vaikutukset ja tavoitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulosten hyödyntäminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten yhteenliittymän tulokset otetaan käyttöön asiaankuuluvien osaamissopimuksen jäsenten tavoitteiden ja sitoumusten mukaisesti. • Vaikuttavuus: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi hankkeen yhteiskunnallinen ja taloudellinen vaikuttavuus ja ulottuvuus. Sillä varmistetaan paikallisella, kansallisella ja Euroopan tasolla syntyvä vaikutus kohderyhmiin ja asianomaisiin sidosryhmiin, joilla on merkittävä asema asianomaisessa ekosysteemissä ja koulutuksessa, esimerkiksi niihin, jotka ovat liittyneet osaamissopimukseen. Siihen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä (tarvittaessa mukaan lukien koulutettujen henkilöiden lukumäärä) ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä). <p>Viestintä, levitys ja näkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tulosten levittäminen: Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevityssuunnitelman sekä asianmukaiset toimenpiteet ja niiden aikataulun, välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti levitetyä sidosryhmille. <p>Kestävyys ja jatkuvuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avin julkaiseminen: Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien ja toisiinsa yhdistettyjen avoimien tietoaineistojen avulla ilman suhteettomia rajoituksia. • Jatkuvuus: Hanke-ehdotuksessa selostetaan, miten kansallista ja alueellista käyttöönnottoa koskeva toimintasuunnitelmaa kehitetään. Hanke-ehdotuksessa esitetään toimenpiteet sekä (eurooppalaiset, kansalliset ja yksityiset) rahoituslähteet, joiden avulla varmistetaan, että yhteenliittymän tuottamat tulokset ja hyödyt jatkuват hankkeen päätyttyä.
--	---

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **70 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä. Tässä otetaan huomioon kunkin neljän arvointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet: vähintään 13 pistettä arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi", 16 pistettä kriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu", 13 pistettä kriteeristä "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" ja 11 pistettä kriteeristä "vaikuttavuus".

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntymisen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budgetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arviodun budgetin, arvointitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustuksen enimmäismäärät hanketta kohden ovat seuraavat:

- **Kategoria -1 – Oppilaitosten ja yritysten väliset yhteenliittymät:**

- **1 miljoona euroa (kaksi vuotta kestävä hanke)**
- **1,5 miljoonaa euroa (kolme vuotta kestävä hanke)**

- **Kategoria 2 – Alakohtaisen osaamisyhteistyön yhteenliittymät (blueprint-yhteenliittymät):**

- **4 miljoona euroa (neljä vuotta kestävä hanke)**

Rahoitustuki kolmansille osapuolle avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä³⁸⁶ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella. Pk-yritysten omistajille, jotka eivät saa palkkaa, aiheutuvat pk-yritysten yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä^{387,388} vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuuus).
- d) Esitetty kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyntössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. Kertakorvaus on enintään 80 prosenttia arvioinnin jälkeen määritellystä alustavasta budgetista.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvausksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan osiossa "Tukikelpoiset välittömät kustannukset".

Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laataa ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

386

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

388

[HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/FUNDING-TENDERS/OPPORTUNITIES/DOCS/2021-2027/COMMON/GUIDANCE/UNIT-COST-DECISION-SME-OWNERS-NATURAL-PERSONS_EN.PDF](https://EC.EUROPA.EU/INFO/FUNDING-TENDERS/OPPORTUNITIES/DOCS/2021-2027/COMMON/GUIDANCE/UNIT-COST-DECISION-SME-OWNERS-NATURAL-PERSONS_EN.PDF)

KORKEAKOULUSEKTORIN KAPASITEETINVÄHVISTAMISHANKKEET

Korkeakoulusektorin kapasiteetinvähvistamishankkeita koskeva toiminto tukee kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin korkeakoulutuksen alalla toimivien organisaatioiden välillä. Korkeakoulusektorin kapasiteetinvähvistamishankkeiden toiminnan ja tulosten on hyödytettävä tukikelpoisia ohjelmaa assosioitumattomia kolmansia maita, niiden korkeakouluja ja korkeakoulutusjärjestelmiä. Kestävän kehityksen tavoitteiden ja Pariisin sopimuksen mukaisesti sillä tuetaan korkeakoulutuksen relevanssia, laatua, nykykaistamista ja reagointikykyä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. Sen avulla pyritään edistämään sosioekonomista elpymistä, kasvua ja hyvinvointia sekä reagoimaan viimeaikaisiin kehityssuuntauksiin, erityisesti talouden globalisaatioon, samoin kuin ihmillisellisen kehityksen viimeaikaiseen taantumiseen, haavoittuvuuteen ja kasvavaan sosiaaliseen, taloudelliseen ja ympäristöön liittyvään eriarvoisuuteen. Korkeakoulutuksen kapasiteetinvähvistamishankkeiden odotetaan osaltaan edistävän Euroopan komission ja asianomaisten ohjelmaa assosioitumattomien kolmansien maiden tai alueiden laajempien politiikkatavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien Global Gateway -investointipaketit.

TOIMINNON TAVOITTEET

Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa toiminnolla pyritään erityisesti

- lisäämään korkeakoulutuksen merkitystä EU:n Global Gateway -strategian ja siinä asetettujen investointitavoitteiden onnistuneen toteuttamisen kannalta
- parantamaan korkeakoulutuksen laatua ja sen merkityksellisyyttä työmarkkinoiden ja yhteiskunnan kannalta
- parantamaan korkeakoulujen opiskelijoiden osaamista, taitoja ja työllistymismahdoluksia kehittämällä uusia, tarkoitukseenmukaisia ja innovatiivisia koulutusohjelmia
- edistämään osallisuutta, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja kansalaistaitojen edistämistä korkeakoulutuksessa
- parantamaan korkeakoulujen henkilöstön ja opiskelijoiden opetus- ja arvointimekanismeja, laadunvarmistusta, johtamista, hallintoa, osallisuutta, innovointia, tietopohjaa, digitaalisia ja yrittäjyyssvalmiuksia sekä korkeakoulujen kansainvälistymistä
- lisäämään korkeakoulujen, korkeakoulutuksesta vastaavien elinten ja toimivaltaisten viranomaisten valmiuksia nykykaistaa korkeakoulujärjestelmiään erityisesti hallinnon ja rahoituksen osalta tukemalla uudistusprosessien määrittelyä, toteuttamista ja seurantaa
- parantamaan opettajien koulutusta ja jatkuva ammatillista kehitystä, jotta voidaan vaikuttaa koulutusjärjestelmien laatuun pitkällä aikavälillä
- edistämään korkeakoulujen yhteistyötä, valmiuksien kehittämistä ja hyvien käytäntöjen vaihtoa
- edistämään yhteistyötä maailman eri alueiden välillä yhteisten aloitteiden avulla.

ODOTETUT VAIKUTUKSET

- Korkeakoulutusinvestointien suurempi merkitys, vaikutus ja näkyvyys EU:n Global Gateway -strategian toteuttamisen kannalta EU:n kumppanimaisissa.
- Nykykaistetut korkeakoulut, jotka paitsi siirtävät tietämystä myös luovat taloudellista ja sosiaalista arvoa siirtämällä opetus- ja tutkimustuloksensa yhteisöön/maahan.
- Korkeakoulutuksen saatavuuden ja laadun parantaminen erityisesti sellaisten henkilöiden osalta, joilla on muita vähemmän mahdoluksia, ja eri alueiden köyhimmissä maissa.
- Syrjäisillä alueilla sijaitsevien korkeakoulujen osallistumisen lisääminen.
- Tehokasta ja vaikuttavaa päätöksentekoa ja poliikan toimeenpanoa korkea-asteen koulutuksen alalla edistävä hallinto.
- Alueellinen yhdentyminen ja vertailukelpoisten tunnustamisen ja laadunvarmistuksen välineiden luominen akateemisen yhteistyön tukemiseksi sekä opiskelijoiden, henkilöstön ja tutkijoiden liikkuvuus.
- Vahempi yhteys ja yhteistyö yksityisen sektorin kanssa innovoinnin ja yrittäjyyden edistämiseksi.
- Tiedemaailman mukauttaminen työmarkkinoihin opiskelijoiden työllistettävyyden parantamiseksi.
- Opiskelijoiden aloitteellisuuden ja yrittäjähengen lisääntyminen.
- Opiskelijoiden ja henkilöstön digitaitojen kohentuminen.
- Korkeakoulujen omavastuullisuus korkeakoulusektorin kapasiteetinvähvistamishankkeiden tuloksista jatkuvuuden varmistamiseksi.

- Kansallinen omavastuullisuus kokeilemalla ja valtavirtaistamalla korkeakoulutuksen myönteisiä ja parhaita käytäntöjä.
- Paremmat ammatilliset ja muut valmiudet toimia kansainvälisellä tasolla: paremmat johtamistaidot ja kansainvälistymisstrategiat.

TOIMINNON PAINOPISTETAVOITTEET

Toiminnon odotetaan edistävän seuraavia painopistetavoitteita:

Vihreän kehityksen ohjelma – Korkeakoulutusjärjestelmät ovat ratkaisevan tärkeitä vihreän kehityksen ohjelman tukemisessa, sillä ne pystyvät kehittämään tietoa, osaamista, taitoja ja arvoja ja mahdollisesti saamaan aikaan syvälliä muutoksia ihmisten käyttäytymisessä. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- tukemaan talouksien uudenkaistamista, tekemään niistä kilpailukykyisempia samalla kun varmistetaan oikeudenmukainen vihreä siirtymä, lisättää vihreitä työpaikkoja ja luodaan pohjaa ilmastoneutraalille yhteiskunnalle, sekä muuttamaan sukupuolijärjestelmää eikä keskitytä ainoastaan miesvaltaisiin aloihin
- tarjoamaan niin valtakunnallisella kuin aluetasolla toimivia vastauksia ympäristöhaasteisiin, mukaan lukien kaupunkien ja maaseudun kehittäminen, vihreä ja tehokas energia, terveys, vesi- ja jätehuolto, kestävä liikenne, aavikoituminen, luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja luonnonvarojen kestävä käyttö, maatalouselintarvikkeiden arvoketjun vahvistaminen
- parantamaan ilmastotietoisuutta, kestävyttä ja häiriönsietokykyä kaikilla yhteiskunnan ja talouden sektoreilla
- vauhdittamaan siirtymistä oikeudenmukaiseen vihreään kiertotalouteen ja tarttumaan alueellisiin ja alueiden välisiin ympäristöhaasteisiin erityisesti tiivistämällä yhteyksiä yksityiseen sektoriin ja lisäämällä osaamista ja vihreitä taitoja, joita nykyäkin työvoima tarvitsee
- kehittämään osaamista erilaisilla kestävyyden kannalta merkityksellisillä aloilla ja laatimaan alakohtaisia vihreän osaamisen strategioita ja menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia, jotka vastaavat paremmin yksilöiden tarpeita.

Digitaalinen muutos – Koulutuksen laadun ja osallistavuuden parantaminen digiteknologian avulla, samalla kun oppijoille annetaan mahdollisuuksia hankkia olennaista digiosaamista ja alakohtaisia digitaitoja, on strategisesti tärkeää EU:lle ja monille maailman maille. Digtiallisella muutoksella on yhä suurempia vaikutuksia korkeakoulujärjestelmään, mutta samalla korkeakouluilla on keskeinen tehtävä hyödyntää digiteknologian etuja ja mahdollisuuksia ja kuroa umpeen digitaalisia kuiluja. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- tukemaan digitaitojen kehittämistä ja omaksumista, jotta digitaalisesta muutoksesta tulisi niin kattava ja osallistava kuin mahdollista
- auttamaan digitaalisen kuilun umpeen kuromisessa edistämällä digilukutaitoa, digiryrittäytyttä ja sukupuolisensitiivisiä ohjelmia ja strategioita etenkin syrjäisillä ja maaseutualueilla sekä haavoittuvimmissa yhteisöissä
- kehittämään yhteysratkaisuja, jotka voimaannuttavat kansalaisia etäoppimisen ja opetusinnovaatioiden avulla
- tukemaan digitaloutta ja vahvistamaan tieteellisiä, teknisiä ja innovointiin liittyviä valmiuksia luomalla yhteyksiä koulutuksen, tutkimuksen ja liiketoiminnan välille digitalisaatioon liittyen hankkeilla, jotka koskevat muun muassa datainfrastruktuuria, datahallintoa, tekoälyä ja (pk-)yritysten digitalisaatiota
- parantamaan digitaalisen koulutuksen ekosysteemeitä vahvistamalla opettajien ja akateemisen henkilöstön digitaitoja ja -osaamista.

Maahanmuuttajien kotouttaminen – Koulutusjärjestelmät ovat merkittävässä osassa maahanmuuton haasteiden käsittelymisessä ja sen hyötyjen saamisessa käyttöön. Ne auttavat hiljattain saapuneita maahanmuuttajia hankkimaan työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista ja ymmärtämään vastaanottavan maan kulttuuria sekä edistää alkuperäisväestön avoimuutta monimuotoisuudelle ja muutokselle. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- tukemaan tutkintojen ja osaamiskokonaisuuksien tunnustamista ja edistämään alueellista opintosuoritusten siirtojärjestelmää alueellisten korkeakoulutusalueiden luomiseksi ja alueiden sisäisten yhteyksien parantamiseksi

- antamaan maahanmuuttajille ja siirtymään joutuneille henkilöille mahdollisuus koulutukseen vastaanottavissa maissa, kielikoulutus ja apurahat mukaan lukien
- kehittämään kokonaivaltaisia malleja, joilla vastataan pakolaisopiskelijoiden erityisiin tarpeisiin ja varmistetaan heille pääsy koulutukseen tukien vahvasti akateemista, sosiaalista, fyysisistä ja psykologista kehitystä.

Hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys – Oikeusvaltioperiaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien, tasavron, demokratian ja hyvän hallintotavan kunnioittaminen muodostavat perustan vakaalle, oikeudenmukaiselle ja kukoistavalle yhteiskunnalle. Tällä toiminnolla voidaan auttaa luomaan perustaa aktiivisen kansalaisuuden vahvistamiselle ja erityisosamaisen rakentamiselle kyseisillä aloilla. Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeet voivat auttaa löytämään pitkän aikavälin ratkaisuja korkeakoulutusalan heikon hallinnon ongelmiin. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään tukemaan akateemista yhteistyötä ja aloitteita seuraavilla aloilla:

- hallinto, oikeusvaltioperiaate, demokratia, perusarvot, ihmisoikeuksien suojelu ja korruption torjunta
- rikollisuuden torjunta, medialukutaidon edistäminen sekä riippumattoman median ja kansalaisyhteiskunnan rooli
- rauha ja turvallisuus, ihmillinen kehitys, kulttuurienvälisen vuoropuhelu, moninaisuuden kunnioittaminen, suvaitsevaisuus, sukupuolten yhdenvertaisuus, naisten ja nuorten voimaannuttaminen
- sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset oikeudet, terveys ja hyvinvointi.

Kestävä kehitys ja työpaikat – Korkeakoulutusta tarvitaan elämäntaitojen ja työssä tarvittavien taitojen hankkimiseen. Korkeakoulutus tukee myös työllistettävyyttä ja on kestävän kasvun edellytys. Keskeinen tavoite on puuttua nykyiseen koulutustulosten ja työmarkkinatarpeiden kohtaantoo-ongelmaan muun muassa kehittämällä työssäoppimista. Tässä yhteydessä asetetaan etusijalle hankkeet, joilla pyritään

- edistämään luonnontieteiden, teknologian, insinöörityteteiden, taidealan ja matematiikan (STEAM-aineet) osaamiseen liittyvää koulutustarjontaa ja opiskelua ja sukupuolten tasa-arvoa näillä aloilla siten, että otetaan huomioon oikeudenmukainen vihreä siirtymä ilmastoneutraaliuteen
- edistämään nuorten ja naisten yrittäjyyttä, kehittämään innovointikeskuksia ja startup-yrityksiä paikallisten työllistymismahdollisuuksien luomiseksi ja aivoviennin estämiseksi
- vahvistamaan yhteyksiä akateemisten alojen, tutkimuksen ja yritystoiminnan välillä, jotta voidaan täyttää nykyisiä ja tulevia osaamistarpeita ja ennen kaikkea kehittää yrityjyystaitoja sekä taitoja, joita tarvitaan valtakunnallisten ja alueellisten arvoketujen kehittämiseen
- tukemaan nuorison osaamisen kehittämistä
- vahvistamaan yhteyksiä työmarkkinoihin edistämään työpaikkojen syntymistä, työmahdollisuuksia ja yksityisen sektorin osallistumista osaamisen kehittämiseen
- kehittämään perusopetuksen ja toisen asteen opettajien koulutusta ja täydennyskoulutusta, jotta voidaan puuttua koulupuodkuuden rakenteeliisiin syihin ja torjua sitkeää taloudellista eriarvoisuutta ja sukupuolten epätasa-arvoa.

Lohkojen 1 ja 2 osalta edellä mainittuja painopisteitä sovelletaan kussakin alueellisessa kontekstissa seuraavasti:

- **Länsi-Balkan:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Itäiset naapurimaat:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Eteläiset Välimeren maat:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Aasia:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Keski-Aasia:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Lähi-itä:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Tynimeri:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat.

- **Saharan eteläpuolinen Afrikka:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, kestävä kasvu ja työpaikat, ihmillinen kehitys, maahanmuuttajien kotouttaminen, hallinto, rauha ja turvallisuus.
- **Latinalainen Amerikka:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.
- **Karibian alue:** vihreän kehityksen ohjelma, digitaalinen muutos, hallinto, rauha, turvallisuus ja ihmillinen kehitys, kestävä kasvu ja työpaikat.

MAANTIEELLISET KOHTEET

Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeiden toteuttamismuotoja voivat olla:

- **Kansalliset hankkeet** eli hankkeet, joissa on mukana oppilaitoksia vain yhdestä tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta.
- Useiden maiden (**alueelliset**) **hankkeet** yhdellä tukikelpoisella alueella.
- Useiden maiden hankkeet, joissa on mukana useampi kuin yksi alue (**alueiden väliset hankkeet**). Alueiden välissä hankkeissa on käsiteltävä kaikkien asianomaisten alueiden kannalta merkittäviä painopistealoja, niiden merkitys kullekin alueelle on osoitettava ja se on perusteltava yhteisiä tarpeita ja tavoitteita koskevalla yksityiskohtaisella analyysillä.

Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamista koskevan toimen talousarvio käytetään hankkeiden tukemiseen seuraavasti:

- Kansalliset ja alueelliset hankkeet: alustavasti 90 % toimen talousarviosta.
- Alueiden väliset hankkeet: alustavasti 10 % toimen talousarviosta.

Toimen tavoitteena on edistää hankkeiden temaaattista monipuolisutta ja riittävää maantieteellistä edustusta tietyllä alueella siltä osin kuin on kyse hankkeiden lukumäärästä kussakin maassa. Kullekin alueelle on määritetty budjetti. Saharan eteläpuolisessa Afrikassa lohkoissa 1 ja 2 yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia alueelle osoitetusta rahoituksesta.

Lisätietoja käytettävissä olevista määristä julkistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>.

HANKEOHKOT

Jotta voidaan vastata ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden erilaisiin haasteisiin, korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeita koskeva toiminta koostuu kolmesta erityisestä lohkosta:

Lohko 1: Korkeakoulusektorin yhteistyömahdollisuksien edistäminen

Tämän lohkon tarkoituksena on houkutella vähemmän kokeneita korkeakouluja ja pienimuotoisia toimijoita korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeita koskevaan toimintoon, jotta helpotetaan Erasmus+ -ohjelmassa uusien organisaatioiden³⁸⁹ mukaanpääsyä. Näiden kumppanuuksien olisi oltava ensimmäinen askel niille ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitseville korkeakouluille ja organisaatioille, joiden toimintakyky on pienempi, jotta ne voivat hyödyntää ja lisätä keinoja tavoittaa henkilötä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia. Tästä lohkosta rahoitetaan pienimuotoisia hankkeita, joilla kavennetaan tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden samassa maassa tai samalla alueella sijaitsevien korkeakoulujen välisiä kansainvälistymiseroja. Tähän lohkon kuuluvien hankkeiden kohteena ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ovat pääasiassa seuraavat:

- ohjelmaan assosioitumattomien vähiten kehittyneiden kolmansien maiden korkeakoulut
- ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden syrjäisillä alueilla sijaitsevat korkeakoulut
- Erasmus+ -ohjelmassa uudet toimijat tai vähemmän kokeneet korkeakoulut ja tiedekunnat ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- opiskelijat ja henkilöstö, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.

---

³⁸⁹ Ks. käsitteen "Erasmus+ -ohjelmassa uusi organisaatio" määritelmä D-osassa "Sanasto".

Toiminta

Ehdotetun toiminnan ja hanketulosten olisi tuottettava selkeää lisäarvoa kohteena oleville edunsaajille. Seuraavassa esitetään ohjeellinen luettelo mahdollisesta toiminnasta:

Toiminta, jolla pyritään parantamaan kohteena olevien korkeakoulujen johtamista koskevia / hallinnollisia valmiuksia, kuten

- yliopistojen hallinnon uudistaminen ja nykykaistaminen, mukaan lukien palvelujen parantaminen erityisesti opiskelijoiden hyödyksi (esimerkiksi opinto-ohjaus, neuvonta ja ammatinvalinnanohjaus)
- kansainvälistä suhteita vastaavien toimistojen perustaminen tai vahvistaminen ja kansainvälistymisstrategioiden laatiminen
- uusien laadunvarmistusyksiköiden ja laadunvarmistusprosessien/-strategian perustaminen tai olemassa olevien kehittäminen korkeakouluissa
- suunnittelu- ja arvointiyksiköiden valmiuksien luominen tai lisääminen
- kansainvälisten yhteistyöhankkeiden tuloksienviestintää ja levittämistä koskevien mekanismien tehostaminen
- valmiuksien kehittäminen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoiminnan tukemiseksi.

Toiminta, jolla pyritään varmistamaan laadukas ja merkityksellinen koulutus, kuten

- moduulit tai koulutusohjelmat, teknisesti tai ammatillisesti suuntautuneet ohjelmat
- intensiivikurssien perustaminen, joissa osallistuvien korkeakoulujen opiskelijat ja opetushenkilöstö suorittavat lyhyempiä opintojaksoja
- jatko-opiskelijoiden ja akateemisen henkilöstön valmiuksien kehittäminen sekä näiden liikkuvuuden edistäminen
- kurssien järjestäminen korkeakoulujen akateemiselle henkilöstölle
- synergioiden luominen ja yhteyskien vahvistaminen elinkeinoelämään sekä työmarkkinoilla ja koulutus- ja nuorisoalalla toimiviin yksityisiin tai julkisiin organisaatioihin
- sellaisten tarkoituksemukaisten koulutusohjelmien kehittäminen ja vahvistaminen, jotka ovat linjassa Global Gateway -strategian kanssa ja tuottavat tietoa maa-/aluekohtaisten painopistetavoitteiden saavuttamiseksi.

Toiminta, jolla pyritään lisäämään opiskelijoiden/henkilöstön, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, osallistumismahdollisuksia, kuten

- etäyhteyksillä toteutettavien ja osallistavien oppimisylien ja -mahdollisuksien kehittäminen haavoittuvassa asemassa oleville opiskelijoille hyödyntämällä digiteknologiaa ja verkko-oppimista
- digiteknologian päivittäminen sellaisten erityispalvelujen kehittämiseksi, joilla pyritään varmistamaan vammaisten opiskelijoiden yhtäläiset ja oikeudenmukaiset oppimismahdollisuudet
- sellaisten aloitteiden edistäminen, joilla pyritään positiiviseen syrjintään voimaannuttamalla naisia ja etnisiä/uskonnollisia vähemmistöjä
- sellaisten aloitteiden laatiminen, joilla puututaan muita heikommassa asemassa olevien ryhmien kohtaamiin esteisiin oppimismahdollisuksien hyödyntämisessä
- sellaisten osallistavien ympäristöjen luominen, jotka edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja vastaavat laajemman yhteisön tarpeita.

Lohko 2: Korkeakoulutuksen muutoskumppanuudet

Tähän lohkoon kuuluviissa hankkeissa otetaan käyttöön korkeakoulutuksessa uusia lähestymistapoja ja aloitteita, jotka perustuvat vertaisoppimiseen ja kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtoon ja jotka vaikuttavat korkeakoulujen lisäksi koko yhteiskuntaan. Hankkeiden tuloksilla olisi oltava kohteena oleviin korkeakouluihin merkittävä ja pitkäikainen vaiketus, joka jatkuu myös hankkeiden päättymisen jälkeen ja hyödyttää siten koko yhteiskuntaa.

Hankkeissa yhdistyvät erityisesti seuraavat tekijät ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulujen hyväksi:

- **Korkeakoulutuksen innovointi** sen merkityksellisyyden lisäämiseksi työmarkkinoiden ja yhteiskunnan kannalta. Ehdotetuilla hankkeilla on tarkoitus puuttua työnantajien vaatimusten ja korkeakoulujen tarjonnan kohtaantongoelman ja ehdottaa integroituja ratkaisuja opiskelijoiden työllistyytyyden parantamiseksi. Tämä voidaan saada aikaan toteuttamalla kattavia toimia, joita ovat esimerkiksi seuraavat:

- innovatiivisten opetussuunnitelmien suunnittelu ja innovatiivisten elementtien sisällyttäminen nykyisiin opetussuunnitelmiin
- innovatiivisten oppimis- ja opetusmenetelmien käyttöönotto (oppijakeskeinen ja todellisiin ongelmiin perustuva opetus ja oppiminen)
- aktiivinen yhteistoiminta elinkeinoelämän ja tutkimuksen kanssa, täydennyskoulutusohjelmien ja -toimintojen järjestäminen yritysten kanssa ja niiden sisällä
- korkeakoulujen kapasiteetin vahvistaminen, jotta ne voivat verkostoitua tehokkaasti tutkimusta sekä tieteellistä ja teknologista innovointia varten.
- **Korkeakoulujen uudistusten edistäminen**, jotta niistä voi tulla taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen liikkeellepanijoita. Hankkeilla olisi tuettava korkeakouluja sellaisten institutionaalisten uudistusten kehittämisesä ja toteuttamisessa, joilla niistä tehdään entistä demokraattisempia, osallistavampia, tasapuolisempia ja vastuullisempia kansalaisyhteiskunnan täysivaltaisia osatekijöitä. Institutionaalisia uudistuksia ovat muun muassa uudet hallinto- ja johtamisjärjestelmät ja -rakenteet, digitaitoihin liittyvät valmiudet, nykyäikaiset yliopistopalvelut, laadunvarmistusprosessit sekä johtavan, akateemisen, teknisen ja hallinnollisen henkilöstön ammatillistamisen ja ammattitaidon kehittymisen välineet ja menetelmät. Yrittäjähenkisyyden kehittäminen ja osaamisen ja taitojen parantaminen korkeakouluissa ovat keskeisiä tekijöitä tämän lohkon onnistumisen kannalta. Monialaisten taitojen oppiminen, yrittäjyyskoulutus ja yrittäjyystaitojen käytännön soveltaminen mahdollistavat sen, että korkeakoulut voivat hyödyntää tietojaan ja resurssejaan paikallisten/kansallisten/alueellisten yhteisöjensä hyväksi.

Toiminta

Ehdotetun toiminnan ja hanketulojen olisi tuottettava selkeää lisäarvoa kohteena oleville edunsaajille. Seuraavassa esitetään ohjeellinen luettelo mahdollisesta toiminnasta:

- Kehitetään, testataan ja mukautetaan innovatiivisia opetussuunnitelmia sisällön (avaintaidot ja monialaiset taidot, [yrittäjyys, ongelmanratkaisu, vihreät työpaikat jne.]), rakenteen (modulaariset, yhteiset jne. opetussuunnitelmat) ja opetus- / oppimismenetelmien osalta (muun muassa avoimen ja joustavan oppimisen, virtuaaliliikkuvuuden, avointen oppimisresurssien, monimuoto-oppimisen ja kaikille avointen verkkokurssien [MOOC-kurssien] käyttö).
- Kehitetään, testataan ja mukautetaan uusia oppimismenetelmiä, -välineitä ja -materiaaleja (kuten uusia monitieteisiä opetussuunnitelmia, oppijakeskeistä ja todellisiin ongelmiin perustuva opetusta ja oppimista) opiskelijoiden käytännön koulutuksen ja harjoittelujaksojen avulla.
- Toteutetaan Bolognan periaatteiden mukaisia uudistuksia (esimerkiksi kolmen syklin järjestelmä, avoimuusvälineet, kuten opintopistejärjestelmät ja korkeakoulututkintotodistuksen liite, laadunvarmistus, arvointi, kansalliset/alueelliset tutkintoviitekehykset, aiemman ja epävirallisen oppimisen tunnustaminen) korkeakoulujen tasolla.
- Otetaan käyttöön opetussuunnitelmaan täysin integroituja, tunnustettuja ja opintopisteitä kerryttäviä käytännöllisiä koulutusohjelmia, harjoittelujaksoja ja elinkeinoelämän ja teollisuuden todellisia tapauksia koskevia tapaustutkimuksia.
- Otetaan käyttöön harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdisteleviä koulutusjärjestelmiä, joissa yhdistetään korkea-asteen opintoja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, valmistuneiden työllistettävyyden parantamiseksi.
- Kehitetään ratkaisuja vaativiin ongelmiin sekä tuote- ja prosessi-innovaatioita (opiskelijat, professorit ja käytännön toimijat yhdessä).
- Kehitetään ja testataan haavoittuvassa asemassa oleville yhteiskuntaryhmille suunnattuja ratkaisuja kiireellisiin yhteiskunnallisiin tarpeisiin, joita markkinat eivät täytä. Vastataan yhteiskunnallisiin haasteisiin tai haasteisiin, jotka liittyvät asenteiden ja arvojen, strategioiden ja toimintapolitiikkojen, organisaatorakenteiden ja -prosessien sekä toteutusjärjestelmien ja -palvelujen muutoksiin.
- Tuetaan innovointiin, teknologian siirtoon ja yritysten perustamiseen liittyvien keskusten ja hautomoiden perustamista sekä koulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin integrointia korkeakoulujen, alueiden ja valtioiden tasolla.
- Kehitetään ja testataan täydennyskoulutusohjelmia ja -toimintaa yrityksissä ja yhdessä niiden kanssa.
- Luodaan järjestelyt innovatiivisten toimenpiteiden kokeilemiseksi ja testaamiseksi. Toteutetaan määrääikaisia opiskelija-, tutkija-, opettaja- ja yrityshenkilöstövaihtoja. Luodaan kannustimia yrityshenkilöstön osallistumiselle opettamiseen ja tutkimustyöhön.
- Uudistetaan hallinto- ja johtamisjärjestelmiä ja -rakenteita korkeakoulujen tasolla (mukaan lukien laadunvarmistusmenetelmät ja -järjestelmät, taloushallinto ja korkeakoulujen autonomia, kansainväliset suhteet, opiskelijapalvelut ja -neuvonta, ammatinvalinnan- ja uraohjaus, akateemiset ja tutkimuslautakunnat jne.).

- Kehitetään korkeakoulujen kansainvälistymistä koskevia strategioita ja välineitä (opetussuunnitelmien kansainvälinen avoimuus, korkeakoulujen väliset liikkuvuusjärjestelmät) ja niiden kykyä verkostoitua tehokkaasti tutkimuksen, tieteellisen ja teknologisen innovoinnin alalla (muun muassa tieteellinen yhteistyö ja tietämyksen siirto).
- Kehitetään, mukautetaan ja otetaan käyttöön välineitä ja menetelmiä akateemisen ja hallintohenkilöstön täydennyskoulutusta, arvointia, ammattimaistamista ja ammatillista kehittymistä sekä opettajien peruskoulutusta ja jatkuva urakehitystä varten.
- Kehitetään ja vahvistetaan sellaisia tarkoituksenmukaisia koulutusohjelmia, uusia koulutusjärjestelyjä ja oppimismenetelmiä, jotka ovat linjassa Global Gateway -strategian kanssa ja tuottavat tietoa maa-/aluekohtaisten painopistetavoitteiden saavuttamiseksi.

KELPOISUUSPERUSTEET – Lohko 1 ja lohko 2

<p>Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)</p>	<p>Tukikelpisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat julkisia tai yksityisiä oikeussubjekteja ja kuuluvat seuraaviin kategorioihin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot - työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisovallassa toimivat organisaatiot tai oppilaitokset. <p>Näiden yhteisöjen on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin seuraavista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU:n jäsenvaltiot - ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat - ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat tukikelpoiselta alueelta. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat alueet 1, 2³⁹⁰, 3, 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9, 10 ja 11. <p>Koordinaattori</p> <p>Edellä mainituista yhteisöistä ainoastaan korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot voivat toimia koordinaattoreina korkeakoulujen kapasiteetinvahvistamista koskevissa hakemuksissa.</p> <p>Korkeakouluja koskevat yleiset säännöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevilla korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). • Korkeakoulujen, jotka ovat sijoittautuneet ohjelmaan assosioitumattomiin tukikelpoisii kolmansiin maihin, (mahdollisine) sidosyhteisöineen, on oltava toimivaltaisten viranomaisten korkeakouluiksi tunnustamia. Niiden on tarjottava täydellisiä korkeakoulututkintoihin johtavia opinto-ohjelmia ja tunnustettuja korkea-asteen tutkintoja³⁹¹.
<p>Konsortion kokoonpano</p>	<p>Kokoontumisessa on oltava mukana <u>vähintään</u> seuraavat:</p> <p>Kansalliset hankkeet (avoin <u>vain</u> alueille 2³⁹², 3, 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: <ul style="list-style-type: none"> ○ jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu.

³⁹⁰ Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

³⁹¹ Kansainvälinen koulutusluokitus (ISCED 2013), korkea-asteen koulutus, vähintään taso 5. Toisen asteen jälkeistä koulutusta, joka ei ole korkea-asteen koulutusta (ISCED 2011, taso 4), ei hyväksytä.

³⁹² Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vain yksi tukikelainen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa: <ul style="list-style-type: none"> ◦ mukana on oltava vähintään kaksi korkeakoulua³⁹³. • Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä. <p>Useiden maiden hankkeet (avoimia kaikille tukikelpoisille alueille):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: <ul style="list-style-type: none"> ◦ jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu. • Vähintään kaksi tukikelista ohjelmaan assosioitumatonta kolmatta maata: <ul style="list-style-type: none"> ◦ jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään kaksi korkeakoulua.³⁹⁴ Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat voivat olla samalta alueelta (alueelliset hankkeet) tai eri alueilta (alueiden väliset hankkeet). • Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrän on oltava vähintään yhtä suuri kuin EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä. <p>Kaikkia konsortioita koskevat yleiset säännöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edellä kuvatun konsortion koostumusta koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiseksi korkeakoulujen organisaatiota ei katsota korkeakouluki. • Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 tai 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalilin sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta.</p> <p>Lohko 1:</p> <p>Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-1</p> <p>Lohko 2:</p> <p>Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-2</p>

³⁹³ Poikkeus: Jos ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa on vähemmän kuin viisi toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tunnustamaa korkeakoulua tai jos yhden korkeakoulun osuus on yli 50 prosenttia maan kaikista opiskelijoista, hyväksytään hakemukset, joissa on mukana vain yksi korkeakoulu kyseisistä maista.

³⁹⁴ Poikkeus: Ks. edellinen alaviite.

Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 6. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
----------------------------------	---

Lohko 3: Rakenneudistushankkeet

Tämän lohkon hankkeilla tuetaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden toimintaa, jolla kehitetään johdonmukaisia, osallistavia ja kestäviä korkeakoulutusjärjestelmiä niiden sosioekonomisten tarpeiden täyttämiseksi ja laajemmin tietoon perustuvan talouden luomiseksi. Tähän lohkoon kuuluvia elementtejä ovat myös onnistuneiden tulosten valtavirtaistaminen ja laajentaminen sekä synergiat meneillään olevan tai suunnitellun tuen kanssa kahdenvälisten tukiohjelmien alalla. Rakenneudistushankkeissa otetaan huomioon tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden tarve uudistua ja nykykaistaan järjestelmiään tukemalla kestäviä systeemisiä ja rakenteellisia parannuksia ja innovaatioita korkeakoulusektorilla. Niissä olisi oltava mukana ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden toimivaltaisia kansallisista viranomaisista (erityisesti opetusministeriot), korkeakouluja, tutkimuslaitoksia ja muita asiaankuuluvia viranomaisia/elimiä ja sidosryhmiä.

Lohko 3 ja Global Gateway -strategian painopisteet

Seuraavassa luetelluilla alueilla toteutettavien lohkon 3 hankkeiden **on oltava linjassa** Global Gateway -strategian painopisteiden kanssa. Tämä on olennainen vaatimus, ja sen täyttyminen otetaan tarkasti huomioon arvointikriteerin "Relevanssi" yhteydessä.

- 5 a (Aasia)
- 6 (Keski-Aasia)
- 7 a (Lähi-itä)
- 8 a (Tyynimeri)
- 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka)
- 10 (Latinalainen Amerikka)
- 11 (Karibian alue)

Asianomaisten maiden kannalta merkittävät painopisteet ovat nähtävissä täällä: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en

KELPOISUUSPERUSTEET - Lohko 3

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat (julkisia tai yksityisiä) oikeussubjekteja ja kuuluvat seuraaviin kategorioihin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot - työmarkkinoilla tai koulutus- ja nuorisovalalla toimivat organisaatiot tai oppilaitokset. <p>Näiden yhteisöjen on oltava sijoittautuneita tukikeloiseen maahan eli johonkin seuraavista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU:n jäsenvaltiot - ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat tukikelpoiselta alueelta. Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat alueet 1, 2³⁹⁵, 3³⁹⁶, 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9, 10 ja 11. <p>Koordinaattori</p> <p>Edellä mainituista yhteisöistä ainoastaan korkeakoulut tai korkeakoulujen organisaatiot voivat toimia koordinaattoreina korkeakoulujen kapasiteetinvahvistamista koskevissa hakemuksissa.</p> <p>Korkeakouluja koskevat yleiset säännöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa sijaitsevilla korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). • Korkeakoulujen, jotka ovat sijoittautuneet ohjelmaan assosioitumattomiin tukikelpoisien kolmansiin maihin, (mahdollisine) sidosyhteisöineen, on oltava toimivaltaisten viranomaisten korkeakouluiksi tunnustamia. Niiden on tarjottava täydellisiä korkeakoulutukintoihin johtavia opinto-ohjelmia ja tunnustettuja korkea-asteen tutkintoja³⁹⁷.
Konsortion kokoonpano	<p>Kokoontumossa on oltava mukana <u>vähintään</u> seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: <ul style="list-style-type: none"> ◦ jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi korkeakoulu. • Vähintään yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa: <ul style="list-style-type: none"> ◦ jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään kaksi korkeakoulua³⁹⁸. ◦ Korkeakoulutuksesta vastaava kansallinen toimivaltainen viranomainen (esim. ministeriö) kyseisessä maassa. • Ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä on oltava vähintään yhtä suuri kuin EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista tulevien osallistuvien organisaatioiden määrä. <p>Kaikkia konsortioita koskevat yleiset säännöt:</p> <p>Edellä kuvatun konsortion koostumusta koskevan vähimmäisvaatimuksen noudattamiseksi korkeakoulujen organisaatiota ei katsota korkeakouluki.</p> <p>Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa.

³⁹⁵ Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

³⁹⁶ Syriani (alue 3) organisaatiot eivät voi osallistua tähän lohkoon.

³⁹⁷ Kansainvälinen koulutusluokitus (ISCED 2013), korkea-asteen koulutus, vähintään taso 5. Toisen asteen jälkeistä koulutusta, joka ei ole korkea-asteen koulutusta (ISCED 2011, taso 4), ei hyväksytä.

³⁹⁸ **Poikkeus:** Jos ohjelmaan assosioitumattomassa kolmannessa maassa **on vähemmän kuin viisi** toimivaltaisten kansallisten viranomaisten tunnustamaa korkeakoulua **tai** jos yhden korkeakoulun osuus **on yli 50 prosenttia** maan **kaikista opiskelijoista**, hyväksytään hakemukset, joissa on mukana **vain yksi korkeakoulu** kyseisistä maista.

Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 tai 48 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta.</p> <p>Lohko 3: Ehdotuspyyntön tunniste: ERASMUS-EDU-2025-CBHE Aiheen tunniste: ERASMUS-EDU-2025-CBHE-STRAND-3</p>
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 6. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .

KAIKKIIN LOHKOIHIIN SOVELLETTAVAT ARVIOINTIKRITEERIT:

Hanke-ehdotukset arvioidaan **kaksivaiheisella menettelyllä** seuraavien perustein:

Vaihe 1

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> Tarkoitus: Hanke-ehdotus edistää EU:n laajempien poliittikkatavoitteiden ja erityisesti Global Gateway -strategian tavoitteiden saavuttamista. Hankkeessa käsitellään selkeästi kohdealueiden määriteltyjä alueellisia painopisteitä, ja se on merkityksellinen korkeakoulujen kapasiteetinvahvistamista koskevan toiminnon ja kyseisen lohkon kannalta Sillä vastataan asianmukaisesti kohdemaan tai -alueen (kohdemaiden tai -alueiden) sekä kohderyhmien ja lopullisten edunsaajien nykyisiin tarpeisiin ja rajoitteisiin. Kohteena olevien osallistujien, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, tarpeet otetaan huomioon. EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. Tavoitteet: Tavoitteet perustuvat luotettavaan tarveanalyysiin. Ne on määritelty selkeästi ja ne ovat täsmällisiä, mitattavissa ja saavutettavissa olevia, realistisia ja aikasidonnaisia (SMART). Niissä käsitellään osallistujaorganisaatioiden kannalta merkittäviä kysymyksiä (kohteena olevien korkeakoulujen nykykaistamis-, kehittämis- ja kansainvälistymisstrategian mukaisesti) sekä tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulutuksen kehittämisstrategioita. Eurooppalainen lisäarvo: Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, että vastaavia tuloksia ei voida saavuttaa ilman EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakoulujen yhteistyötä ja ilman EU-rahoitusta. <p>Erityisesti lohkon 2 osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeä analyysi siitä, miten toiminta-ala vastaa tietyn alueen sosioekonomista kasvua ja itsenäisyyttä koskeviin painopistetavoitteisiin, ja hankkeessa hyödynnetään innovatiivisia osatekijöitä ja kehittyneimpia menetelmiä ja tekniikkoja määritellyllä toiminta-alalla. <p>Erityisesti lohkon 3 osalta:</p>
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksessa käsitellään korkeakoulujärjestelmien uudistamista ja nykykaistamista kohtena olevien ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kehittämisstrategioiden mukaisesti. • Tärkeää: Alueiden 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9, 10 ja 11 osalta ehdotus koskee yksilöityjä painopistealoja³⁹⁹. On huomattava, että jos hanke-ehdotus ei näiden alueiden osalta vastaa kyseisiä painopistealoja, ehdotus ei saa vaadittua vähimmäispistemääräärä arviontikriteeristä "Relevanssi".
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Johdonmukaisuus: Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden, menetelmien, toiminnan ja ehdotetun budjetin johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintamuotoja, joilla täytetään yksilöidyt tarpeet ja jotka johtavat odotettuihin tuloksiin. • Menetelmä: Toimenpiteen toimintalogiikka on laadukas, suunnitellut tuotokset ja vaikutukset ovat johdonmukaisia ja toteuttamiskelpoisia, ja keskeiset oletukset ja riskit on määritelty selkeästi. Ehdotuksen rakenne ja sisältö, muun muassa objektiivisesti todennettavissa olevien indikaattorien valinta, tietojen saatavuus, perustason tiedot ja tavoitearvot, ovat asianmukaiset. • Työohjelma: Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. Resurssien suhde odotettuihin tuloksiin on riittävä ja työsuunnitelma on realistinen ja se sisältää tarkasti määritellyt toiminnot, aikataulut, selkeät tuotokset ja välitavoitteet. • Budjetti: Hanke-ehdotus on kustannustehokas ja siinä osoitetaan hankkeen onnistuneeseen toteuttamiseen tarvittavat varat. • Laadunvalvonta: Valvontatoimenpiteillä (esimerkiksi jatkuva laadunarviointi, vertaisarvioinnit ja vertailuanalyysit ja lieventävät toimet) ja laatuindikaattoreilla varmistetaan, että hanketta toteutetaan laadukkaasti. • Ympäristökestävyys: Hanke on suunniteltu ympäristöystäväällisesti ja sen eri vaiheisiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä (esimerkiksi vihreä matkustaminen).
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hallinto: Hanke-ehdotuksessa esitetään selkeät hallintojärjestelyt. Aikataulut, hallintorakenteet, yhteistyöjärjestelyt ja vastuualueet ovat selvästi määriteltyjä ja realistisia. • Kokoontulo: Kumppanuudessa on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä organisaatioita, joilla on ehdotuksen tavoitteiden ja lohkon erityispiirteiden kannalta tarpeellinen osaaminen. Hanke-ehdotuksessa ovat mukana sopivimmat ei-akateemiset kumppanit, jotka edustavat eri aloja ja monenlaista kokemusta. <u>Alueen 2 maat</u>: Lohkoissa 1 ja 2 etusijalle asetetaan hankkeet, joihin osallistuu korkeakouluja muualta kuin pääkaupungeista ja/tai maaseutu- ja/tai syrjäisiltä alueilta. <u>Alueiden 5 a, 6, 7 a, 8 a maat</u>: Lohkoissa 1 ja 2 etusijalle asetetaan hankkeet, joihin osallistuu korkeakouluja tai organisaatioita vähiten kehittyneistä maista. • Tehtävät: Roolit ja tehtävät on jaettu kunkin kumppanin taitotiedon, profiilin ja kokemuksen mukaisesti ja ne ovat asianmukaiset.

³⁹⁹ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en

	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö: Hanke-ehdotus sisältää tehokkaita mekanismeja, joilla taataan, että osallistujaorganisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välinen yhteistyö, viestintä ja konfliktinratkaisu on tehokasta. • Sitoutuneisuus: Hankekumppanien panokset ovat merkittäviä, välttämättömiä ja toisaan täydentäviä. Hanke-ehdotuksesta käy ilmi erityisesti ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppaneiden osallistuminen, sitoutuminen ja omavastuullisuus hankkeen erityistavoitteiden ja tulosten suhteen. <p>Erityisesti lohkon 2 osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotukseen liittyy asiaankuuluvia muita kuin akateemisia organisaatioita ja sidosryhmiä, jotka tuovat innovatiivista lisäarvoa hanke-ehdotuksen tavoitteisiin. Ehdotuksissa, joiden tavoitteena on tukea arvoketjuja keskeisillä kansallisen tai alueellisen tason ensisijaisilla investointialoilla, yksityinen sektori on mukana kumppanuudessa ja selvästi sitoutunut kaikilla tarvittavilla tasolla. <p>Erityisesti lohkon 3 osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, että korkeakoulutuksesta vastaavat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset osallistuvat tehokkaasti toiminnon ohjaamiseen ja toteutukseen.
Jatkuvuus, vaikuttavuus ja odotettujen tulosten levittäminen (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Tulosten hyödyntäminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumpanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia ja miten varmistetaan kerrannaisvaikutukset (mukaan lukien mahdollisuudet toistaa ja laajentaa toimen tuloksia alakohtaisella tasolla sekä paikallisella, alueellisella, kansallisella tai kansainvälisellä tasolla), ja siinä esitetään keinoja mitata tulosten hyödyntämistä hankkeen rahoittamisen aikana ja sen jälkeen. • Viestintä ja tulosten levittäminen Hanke-ehdotus sisältää selkeän ja tehokkaan viestintäsuunnitelman ja strategian tulosten levittämiseksi sekä aikataulutetut toimenpiteet ja välineet ja kanavat, joiden avulla saadaan tehokkaasti levitetyä tulokset ja hyödyt kaikille asiaankuuluville sidosryhmiille ja hankkeen ulkopuolisille tahoille ja voidaan tavoittaa merkitykselliset sidosryhmät ja saada nämä kiinnostumaan hankkeen tuloksista niin hankkeen rahoittamisen aikana kuin sen jälkeen. • Vaikuttavuus: Hanke-ehdotuksella varmistetaan paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla syntyvä vaikutus kohderyhmiin ja asianomaisiin sidosryhmiin. Siihen sisältyy toimenpiteitä sekä tavoitteita ja indikaattoreita, joilla mitataan edistymistä ja arvioidaan odotettavissa olevia vaikutuksia (lyhyellä ja pitkällä aikavälillä) yksilöiden, korkeakoulujen ja järjestelmän tasolla. • Jatkuvuus: Hanke-ehdotuksessa selvitetään, miten hankkeen tuloksia ylläpidetään taloudellisesti (hankerahoituksen päättymisen jälkeen) ja institutionaaliseksi (toiminnan ja palvelujen jatkaminen), miten varmistetaan paikallinen omistajuus sekä tarvittaessa se, miten yksityinen sektori on mukana hankerahoituksen aikana ja sen jälkeen. <p>Erityisesti lohkon 1 osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksella varmistetaan jatkuva ja kestävä toiminta olemassa olevien esteiden poistamiseksi sekä korkeakoulujen tarjoamien oppimismahdollisuuksien ja -resurssien saavutettavuuden parantaminen opiskelijoiden, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja henkilöstön kannalta.

	<ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotus on omiaan lisäämän ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulujen valmiuksia kansainväliseen yhteistyöhön. <p>Erityisesti lohkon 2 osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksella varmistetaan merkittävä vaikutus ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluihin, erityisesti niiden innovointivalmiuksien kehittämiseen ja hallinnon nykykaistamiseen, kun ne avautuvat koko yhteiskunnalle, työmarkkinoille ja muulle maailmalle. • Hanke-ehdotuksesta käyvät ilmi hankkeen laajemmat mahdollisuudet vaikuttaa yhteiskuntaan ja/tai kyseiseen talouden alaan. <p>Erityisesti lohkon 3 osalta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, miten hanketulokset johtavat politiikan uudistamiseen tai korkeakoulutuksen nykykaistamiseen järjestelmän tasolla. • Alueilla 5 a, 6, 7 a, 8 a, 9, 10 ja 11 ehdotuksessa osoitetaan, miten hanketulokset johtavat korkeakoulujen ja korkeakoulutusalan kestävään sitoutumiseen asianomaiseen Global Gateway -strategian painopistealaan.
--	---

Hanke-ehdotukset voivat saada enintään 100 pistettä. Hakemuksen on saatava vähintään **60** pistettä (kaikkiaan 100 pistestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviontikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviontikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviontikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Tämän jälkeen hanke-ehdotukset sijoitetaan laskevaan paremmusjärjestykseen alueittain ja lohkoittain.

VAIHE 2

Seuraavassa vaiheessa ehdotuksista, joita arviontikomitea ehdottaa rahoittaviksi, (ja varallaololuettelosta) kuullaan asianomaisten tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden EU:n edustustoja.

Vain hankkeille, jotka ovat läpäisseet EU:n edustustojen kuulemisen, ehdotetaan EU:n rahoitusta kunkin alueen käytettävissä olevien määrärahojen rajoissa.

Kullekin kolmelle lohkolle suunnitellaan alustava budjetti, mutta määrärahojen siirto lohkosta toiseen on mahdollista.

LISÄTIEDOT

Hakemuksen hyväksyminen ei tarkoita, että hakijalle välttämättä myönnetään hakemuksessa haettu avustusmäärä. Tukea voidaan pienentää toiminnon lohkoja koskevien erityisten rahoitussääntöjen ja arvioinnin tulosten perusteella.

Yleissäntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyskien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla.

Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Huomioon olisi otettava seuraavat näkökohdat:

1. Kumppanikorkeakoulujen sitoutuminen hankkeeseen

Tuloksellisessa korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeessa on varmistettava kaikkien kumppanikorkeakoulujen, erityisesti ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakoulujen, vahva osallistuminen. Yhteinen vastuu hanke-ehdotuksen laadinnasta saa ne ottamaan vastuun hankkeen tuloksista ja hankkeen jatkuvuudesta. Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeissa voi olla mukana "liittäännäiskumppaneita", jotka osallistuvat hankkeen tiettyjen tehtävien/toimenpiteiden toteuttamiseen tai tukevat tulosten levittämistä ja hankkeen jatkuvuutta. Sopimuksen hallinnointiin liittyvässä asioissa "liittäännäiskumppaneita" ei pidetä hankekumppaneina, eivätkä ne saa rahoitusta.

2. Tarveanalyysi

Tarpeiden arviointi on ensimmäinen tärkeä vaihe laadittaessa ehdotusta korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeesta. Tarvearvioinnin tarkoituksena on tunnistaa vahvistettavat alat ja niillä olevien puutteiden syyt. Tämä puolestaan tarjoaa perustan asianmukaisille toimille puutteiden korjaamiseksi ja siten korkeakoulujen kapasiteetin vahvistamiseksi.

3. Toteutus ja seuranta

Tarveanalyysien valmistuttua voidaan laatia toteutussuunnitelma havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon seuraavat keskeiset seikat:

- **Nykyikaistaminen / uudet opetussuunnitelmat:** Etenkin hankkeiden, joihin sisältyy "opetussuunnitelmien kehittämistä", odotetaan sisältäväni opetushenkilöstölle tarkoitettua koulutusta ja liittyvän esimerkiksi laadunvarmistukseen tai tutkinnon suorittaneiden työllistettävyyteen työmarkkinayhteyksien avulla. Koulutusohjelmat olisi akkreditoitava virallisesti ja/tai niiden olisi saatava lisenssi ennen hankkeen rahoituskauden päättymistä. Uusien tai ajantasaisetettujen kurssien opettaminen on aloitettava hankkeen kestäessä, niissä on oltava riittävästi opiskelijoita ja uudelleenkoulutettuja opettajia, ja niitä on opetettava vähintään kolmannes ajasta, jonka hanke kestää. Opetussuunnitelmien uudistushankkeiden aikana annettavan koulutuksen kohderyhmänä voi olla myös hallintohenkilöstö, esimerkiksi kirjasto-, laboratorio- tai tietotekninen henkilöstö. On erittäin suositeltavaa, että hankkeissa sisällytetään nykyikaistettuihin opetussuunnitelmiin opiskelijoiden työharjoittelujaksoja yrityksissä. Harjoittelujaksojen keston on oltava riittävä tarvittavien taitojen hankkimiseksi.
- **Opiskelijoiden osallistuminen:** Hankkeisiin olisi sisällyttävä opiskelijoiden osallistuminen (esimerkiksi uusien koulutusohjelmien laatimiseen) muutoinkin kuin hankkeen testaus-/pilotointivaiheessa.
- **Henkilöstön ja opiskelijoiden liikkuvuus:** Liikkuvuustoiminta on suunnattava pääasiassa ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden opiskelijoille ja henkilöstölle, ja se on tarkoitettu hankkeeseen osallistuvalle henkilöstölle (esimerkiksi johtajat, tutkimus ja teknologiansiirto, tekninen ja hallinnollinen henkilöstö), jolla on virallinen työsopimus edunsaajakorkeakoulujen kanssa, sekä jossakin edunsaajakorkeakouluista opintoja [niin kutsutut "short cycle" -tutkinnot, alempi korkeakoulututkinto (kandidaatti tai vastaava), ylempi korkeakoulututkinto (maisteri tai vastaava) ja jatko- tai tohtorintutkinto] suorittaville opiskelijoille. Opiskelijoiden liikkuvuus EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja niiden välillä ei ole tukikelpoista. Liikkuvuusjaksojen keston on oltava riittävä tarvittavien taitojen oppimiseksi ja hankkimiseksi hankkeen tavoitteiden mukaisesti, ja yleensä keston on oltava vähintään yksi viikko. Fyysisen liikkuvuuden ja virtuaaliliikkuvuuden yhdistäminen on suositeltavaa.

Virtuaaliliikkuvuusjaksoa voidaan käyttää fyysisen liikkuvuuden jakson valmisteluun, tukeen ja seurantatoimiin. Se voidaan myös järjestää avuksi erityistarpeisille tai henkilölle, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, jotka eivät kykene suorittamaan pitkäkestoisia fyysisen liikkuvuuden jaksoja.

- **Laadunvarmistuksen** on oltava hankkeisiin sulautettu komponentti, jolla varmistetaan, että korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeet tuottavat onnistuneesti odotetut tulokset ja saavat aikaan vaikutuksen, joka ulottuu itse kumppanuutta laajemmalle. On otettava käyttöön laadunvalvontatoimia, myös indikaattoreita ja viitearvoja, joiden avulla voidaan varmistaa, että hanke toteutetaan laadukkaasti, aikataulua noudattaen ja kustannustehokkaasti.
- **Konsortiosopimus:** Käytännöllisistä ja oikeudellisista syistä suoritellaan voimakkaasti, että konsortion jäsenten kesken vahvistetaan sisäiset järjestelyt poikkeuksellisissa tai odottamattomissa tilanteissa toimimista varten. Konsortion jäsenet voisivat allekirjoittaa sopimuksen hankkeen alkaessa.
- **Laitteet:** Tukikelpoisiksi menoiksi voidaan katsoa ainostaan sellaiset laitehankinnat, jotka ovat suoraan merkityksellisiä lohkon tavoitteiden kannalta ja jotka tehdään viimeistään 12 kuukautta ennen hankkeen päättymistä. Laitteet on tarkoitettu yksinomaan kumppanuteen kuuluville ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden korkeakouluille, ja ne on kirjattava niiden korkeakoulujen viralliseen luetteloon, joita varten ne on ostettu.
- **Vaikutus ja kestävyys:** Korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeilla odotetaan olevan pitkäaikaisia rakenteellisia vaikutuksia tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansiissä maissa. Hanke-ehdotuksissa on tarvittaessa osoitettava odotetut vaikutukset kolmella tasolla (yksilöiden, korkeakoulujen ja järjestelmän tasolla), ja niissä olisi esitettävä menetelmä ja määritettävä välineet vaikutusten mittaamiseksi.
- **Ympäristöystävällinen toteutus:** Hankkeissa olisi harkittava ympäristöystävällisiä käytäntöjä niiden toiminnan, myös hankehallinnon, toteuttamisessa. Hankkeiden odotetaan kirjaavan ja laskevan järjestelmällisesti osallistujien yksilöllisen kuljetuksiin liittyvän hiljajanjäljen.
- **Avoin saatavuus:** Ehdotuksella olisi varmistettava, että tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälaineet asetetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla ilman suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotuksen, arvointitulosten, 90 prosentin rahoitusosuuden ja avustuksen enimmäismäärän pohjalta.

EU-avustuksen määrät hanketta kohti ovat seuraavat.

- **Lohko 1:** Korkeakoulusektorin yhteistyömahdollisuksien edistäminen: 200 000–400 000 euroa hanketta kohti.
- **Lohko 2:** Korkeakoululuksen muutoskumppanuudet: 400 000–800 000 euroa hanketta kohti.
- **Lohko 3:** Rakennemuutostushankkeet: 600 000–1 000 000 euroa hanketta kohti.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- Edunsaajien on eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen", "laadunvarmistus" ja "laitteet").
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattamat toiminta/tuotokset.

- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuuus).
- Esitettyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).
- Laitekustannusten osuuus saa olla enintään 35 prosenttia myönnetystä EU:n avustuksesta, ja EU:n avustus kattaa 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.
- Alihankinnan osuuus saa olla enintään 10 prosenttia myönnetystä EU:n avustuksesta.
- Kolmansille osapuolille annettava rahoitustuki ei ole sallittua.
- Hankkeeseen osallistuviin vapaaehtoisiin liittyvät kustannukset sallitaan. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴⁰⁰ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.
- Pk-yritysten yksikkökustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyntössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on C-osan kohdassa ”Varmista, että hanke täyttää taloudelliset ehdot” sekä avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

---

⁴⁰⁰ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KAPASITEETINVÄHVISTAMISHANKKEET

Kapasiteetinvähvistamishankkeet ovat kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin EU:n jäsenvaltioissa, ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden välillä. Niillä pyritään tukemaan ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien tarkoitukseenmukaisuutta, saavutettavuutta ja kykyä vastata tarpeisiin kestävän sosioekonomisen kehityksen edistäjinä.

Tämän toiminnon tavoitteena on lisätä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kapasiteettia erityisesti johtamisen, hallinnon, osallisuuden, laadunvarmistuksen ja innovoinnin osalta, jotta ne saavat paremmat valmiudet yhteistyössä yksityisen sektorin / yritysten / yrittäjäjärjestöjen kanssa tarkastella työllisyysmahdollisuuksia ja kehittää työvoimatarpeisiin vastaavia ammatillisen koulutuksen toimia. Sitä varten toteutetaan yhteisiä aloitteita, joilla edistetään yhteistyötä maailman eri alueiden välillä. Kansainvälisillä kumppanuuksilla olisi edistettävä ammatillisen koulutuksen laatuja ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa erityisesti vahvistamalla ammatillisen koulutuksen henkilöstön ja opettajien kapasiteettia sekä lujittamalla ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja työmarkkinoiden välistä yhteyttä.

Amatillisen koulutuksen kapasiteetinvähvistamishankkeiden odotetaan osaltaan edistävän Euroopan komission ja asianomaisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden tai alueiden laajempien politiikkatavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien Global Gateway -investointipaketit sekä komission huhtikuussa 2022 antaman tiedonannon⁴⁰¹ mukaisten osaamiskumppanuuksien ja osaamisreservin kehittäminen.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon tarkoituksena on erityisesti

- vahvistaa ammatillisen koulutuksen järjestäjien kapasiteettia, jotta voidaan tehostaa yksityisen ja julkisen sektorin sidosryhmien välistä yhteistyötä ammatillisen koulutuksen alalla kysytälähtöisten ja mahdollisuuksiin perustuvien ammatillisen koulutuksen toimien toteuttamiseksi
- parantaa ammatillisen koulutuksen laatuja ja kykyä mukautua sosioekonomisiin mahdollisuuksiin ja yhteiskunnan muutoksiin, jotta osaamisen tarjonta olisi työmarkkinoiden kannalta merkityksellisempää
- tehdä ammatillisesta koulutuksesta paikallisten, alueellisten ja kansallisten kehitysstrategioiden mukaista.

AIHEALUEET

Amatillisen koulutuksen kapasiteetinvähvistamishankkeiden ominaispiirteisiin sisältyy eräitä seuraavassa esiteltäviä aihealueita. Hanke-ehdotuksissa olisi keskityttävä yhteen tai useampaan seuraavista aiheista:

- työssäoppiminen (nuorille ja/tai aikuisille)
- laadunvarmistusmekanismit
- ammatillisen koulutuksen opettajien/kouluttajien ammatillinen kehittäminen
- avaintaidot, mukaan lukien yritysyystaidot ja kansalaistaidot
- julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelu ja kumppanuudet ammatillisessa koulutuksessa
- innovointi ammatillisessa koulutuksessa
- vihreän ja digitaalisen siirtymän edellyttämät taidot
- osaamisen ja nykyisten ja tulevien työmahdollisuuksien, mukaan lukien kehitteillä olevat lupaavat arvoketjut, kohtaaminen
- opetussuunnitelmiin ja -moduulien kehittäminen.

Hakijat voivat käsitellä myös muita kuin edellä mainittuja aihealueita. Niiden yhteydessä on osoitettava, että ne ovat erityisen tarkoitukseenmukaisia ehdotuspyyynnön tavoitteiden ja yksilöityjen tarpeiden täyttämiseksi.

⁴⁰¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0657

TOIMINTA

Ehdotetun toiminnan on liityttävä suoraan toiminnon yleisiin tavoitteisiin ja aihealueisiin eli sen on vastattava yhtä tai useampaa edellä mainittua aihealuetta ja se on eriteltävä koko hankkeen toteutusajan kattavassa hankekuvaussessa.

Tämän kansainvälisen maailmanlaajuisen toiminnon yhteydessä hankkeiden toiminnan on keskityttävä ammatillisen koulutuksen alalla toimivien organisaatioiden kapasiteetin kehittämiseen ja vahvistamiseen pääasiassa toiminnon piiriin kuuluvissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa.

Rahoitettavissa hankkeissa voidaan yhdistellä monenlaista yhteistyö-, vaihto-, viestintä- ja muuta toimintaa, esimerkiksi:

- luodaan ja kehitetään verkostoja ja hyvien käytäntöjen vaihtoa ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ja EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien välillä
- luodaan välineitä, ohjelmia ja muuta materiaalia ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden oppilaitosten valmiuksien kehittämiseksi (käytännölliset koulutusohjelmat, harjoittelurohjelmat ja välineet ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arvioimiseksi ja validoimiseksi, osallistuvien oppilaitosten yksittäiset toimintasuunnitelmat, ammatinvalinnan- ja uraohjaksen ja neuvonnan menetelmät jne.)
- luodaan mekanismeja, joilla yksityissektori otetaan mukaan sekä opetussuunnitelmiien suunnitteluun että toteutukseen ja tarjotaan ammattiin opiskeleville laadukas työssäoppimiskokemus
- kehitetään ja siirretään pedagogisia lähestymistapoja, opetus- ja koulutusmateriaaleja ja -menetelmiä, mukaan lukien työssäoppiminen, virtuaaliliikkuvuus, avoimet oppimisresurssit ja tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuksien parempi hyödyntäminen
- kehitetään ja toteutetaan kansainvälistä (virtuaalista) vaihtotoimintaa ensisijaisesti henkilöstölle (mukaan lukien opettajat ja muu kuin opetushenkilöstö, kuten koulunjohtajat, muut johtajat, opinto-ohjaajat, tukihenkilöt jne.).

Jos ehdotetaan oppijoiden ja henkilöstön liikkuvuustoimintaa, sillä olisi edistettävä suoraan hankkeen tavoitteita ja sillä olisi oltava vahva sija koko hankkeen toimintalogiikassa.

Ehdotetun toiminnan olisi tuottava lisäarvoa, ja sillä on oltava suora vaikutus hankkeen tulosten saavuttamiseen.

ALUEELLISET PAINOPISTEET

Käytettävissä olevat määrärahaharakonkonaissuksien suuruus vaihtelee. Hanke-ehdotukset sijoitetaan paremuusjärjestykseen alueittain (ks. jäljempänä oleva aiheen tunniste) kunkin määrärahaharakonkonaisuuden mukaisesti.

Lisätietoja kussakin määrärahaharakonkonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

EU on asettanut useita painopisteitä, jotka koskevat maantieteellistä tasapainoa ja erityistavoitteita. Lisäksi organisaatioita kannustetaan tekemään yhteistyötä köyhimpien ja vähiten kehittyneiden ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden kumppaneiden kanssa.

Tälle toiminnolle asetetut alueelliset painopisteet ovat seuraavat:

Jos hakemus koskee yhtä tai useampaa Euroopan koulutussäätiön (ETF) kumppanimaata, siinä olisi esitettävä näyttö asiaankuuluvissa Torinon prosessin⁴⁰² mukaisissa maaraporteissa⁴⁰³ muotoiltujen ETF:n suositusten huomioon ottamisesta.

Länsi-Balkan

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät alueen talous- ja investointisuunnitelman⁴⁰⁴ toteuttamista ja/tai Torinon prosessissa annettujen Euroopan koulutussäätiön suositusten (ks. edellä) toimeenpanoa.
- Etusijalla on myös oppijoiden (opiskelijoiden) ja henkilöstön (opettajien, kouluttajien, johtajien jne.) liikkuvuus.

Itäiset naapurimaat

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät alueen talous- ja investointisuunnitelman⁴⁰⁵ toteuttamista ja/tai Torinon prosessissa annettujen Euroopan koulutussäätiön suositusten (ks. edellä) toimeenpanoa.

Eteläisen Välimeren maat

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät alueen talous- ja investointisuunnitelman⁴⁰⁶ toteuttamista ja/tai Torinon prosessissa annettujen Euroopan koulutussäätiön suositusten (ks. edellä) toimeenpanoa.

Saharan eteläpuolinen Afrikka

- Etusijalle asetetaan vähiten kehittyneet maat; erityistä huomiota kiinnitetään myös muuttoliikkeen kannalta ensisijaisiin maihin. Yksikään maa ei voi saada yli kahdeksaa prosenttia kyseiselle alueelle myönnnettävästä rahoituksesta.
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät EU:n ja Afrikan Global Gateway -investointipaketin⁴⁰⁷ toimeenpanoa.
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelua ammatillisten oppilaitosten ja yksityisen sektorin välillä.

Latinalainen Amerikka

- Etusijalle asetetaan alueelliset hankkeet (hankkeet, joissa on mukana useampi kuin yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa) tai alhaisen tulotason ja ylemmän keskitulotason maissa toteutettavat hankkeet.
- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden Global Gateway -investointiohjelman⁴⁰⁸ toimeenpanoa.

Karibian alue

- Etusijalle asetetaan alueelliset hankkeet (hankkeet, joissa on mukana useampi kuin yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa) tai vähiten kehittyneissä maissa sekä alhaisen tulotason ja ylemmän keskitulotason maissa toteutettavat hankkeet.

⁴⁰² Torinon prosessi on osallistava prosessi, jossa analysoidaan näytön perusteella tietyn maan ammatillisen koulutuksen toimintapolitiikkoja. Torinon prosessi otettiin käyttöön vuonna 2010, ja se toteutetaan joka toinen vuosi. Siiä esitetään tilannekuva ammatillisen koulutuksen järjestelmien kehitystilanteesta ETF:n kumppanimaissa, katsaus saavutettuun kehitykseen sekä tulevaisuuden ensisijaisiin tavoitteisiin.

⁴⁰³ <https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/trp-assessment-reports>

⁴⁰⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_1811

⁴⁰⁵ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/swd_2021_186_f1_joint_staff_working_paper_en_v2_p1_1356457_0.pdf
(TALOUS- JA INVESTOINTISUUNNITELMA ON LIITTEESSÄ 1.)

⁴⁰⁶ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/joint-staff-working-document-renewed-partnership-southern-neighbourhood-economic-and-investment-plan_en

⁴⁰⁷ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/initiatives-region/initiatives-sub-saharan-africa/eu-africa-global-gateway-investment-package_en

⁴⁰⁸ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-lac-global-gateway-investment-agenda_en

- Etusijalle asetetaan hankkeet, jotka edistävät EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden Global Gateway -investointiohjelman⁴⁰⁹ toimeenpanoa.

Jos hankkeissa käsitellään edellä mainittuja alueellisia painopisteitä, niissä on osoitettava, miten ja missä määrin niitä käsitellään.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Ammatillisen koulutuksen alan kapasiteetinvahvistamishanke koostuu neljästä vaiheesta:

- hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen
- hankkeen valmistelu ja suunnittelu
- hankkeen toteutus ja toiminnan seuranta
- hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arvointi.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaansa.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:**

Yksilöidään ehdotuspyyntöön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.

- **Valmistelu ja suunnittelu:**

Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa. Hahmotellaan selkeästi ehdotetut menetelmät, joilla varmistetaan hankkeen tavoitteiden ja toimintojen johdonmukaisuus. Päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkeväät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrätyjä). Yksilöidään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonausbudjetti ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma sekä järkevä ja realistinen viestintäsuunnitelma, mukaan lukien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohtat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunniteltujen toimintojen kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.

- **Toteutus ja toiminnan seuranta**

Toteutetaan hanke suunnitelmien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevia toimintoja ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmista sekä ongelmiin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.

- **Tarkastelu ja vaikutusten arvointi**

Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintaa ja sen vaikutuksia eri tasolla, hanketulosten jakamista ja hyödyntämistä jne.

---

⁴⁰⁹ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/eu-lac-global-gateway-investment-agenda_en

Lisäksi odotetaan, että hankkeissa soveltuvin osin ja oikeasuhteisesti

- esitetään pitkän aikavälin toimintasuunnitelma hankkeen tulosten asteittaista käyttöönnottoa varten hankkeen päättyttyä (kestävien kumppanuuksien pohjalta), mukaan lukien skaalattavuutta ja rahoituksen kestävyttä koskevat toimenpiteet
- varmistetaan hankkeen tulosten asianmukainen näkyvyys ja laaja levittäminen transnationaalissa, kansallisella ja/tai alueellisella tasolla asiaankuuluvien kumppaneiden kanssa.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa

Muodollisten perusteiden täytämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kapasiteetinvahvistamishankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa.

Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

▪ Osallisuus ja moninaisuus

Ohjelmalla tuetaan hankkeita, joilla edistetään sosialista osallisuutta ja pyritään paremmin tavoittamaan henkilötä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, mukaan lukien vammaiset henkilöt, maahanmuuttajataustaiset henkilöt, maaseutualueilla ja syrjäisillä alueilla asuvat henkilöt, sosioekonomisissa vaikeuksissa olevat henkilöt sekä muuta sukupuoleen, etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää kohtaavat henkilöt.

Näillä hankkeilla autetaan puuttumaan näiden ryhmien kohtaamiin esteisiin ohjelman tarjoamien mahdollisuksien hyödyntämisessä ja luomaan osallistavia ympäristöjä, jotka edistävät yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja vastaavat laajemman yhteisön tarpeita.

▪ Ympäristökestävyys

Ohjelmalla tuetaan ympäristön ja ilmastonmuutoksen haasteisiin liittyvän tietoisuuden lisäämistä kaikilla aloilla.

Hankkeita kannustetaan kehittämään osaamista erilaisilla kestävyyden kannalta merkityksellisillä aloilla ja laatimaan vihreän sektorin osaamisstrategioita ja -menetelmiä sekä tulevaisuuteen suuntautuvia opetussuunnitelmia, jotka vastaavat paremmin yksilöiden tarpeita.

Ohjelmalla tuetaan myös innovatiivisten käytäntöjen kokeilemista, jotta oppijoista ja ammatillisen koulutuksen järjestäjistä voi tulla todellisia muutoksen aikaansaajia (esimerkiksi resurssien säästäminen, energiankulutuksen ja jätteiden vähentäminen, hiilijalanjäljen kompensointi ja kestävien ruoka- ja liikkuvuusvaihtoehtojen valitseminen).

▪ Dигиталinen ulottuvuus

Ohjelmalla tuetaan perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen digitalisaatosuunnitelmia. Sillä edistetään digiteknologian tarkoituksemukaista käyttöä.

Tähän sisältyy digipedagogiikan ja digitaalisten työkalujen käyttöön liittyvän asiantuntemuksen kehittäminen, mukaan lukien esteettömät ja avustavat teknologiat sekä digitaalisen koulutussisällön luominen ja innovatiivinen käyttö.

▪ Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Ohjelmalla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita elinkäisessä oppimisessa. Hankkeilla olisi tarjottava henkilöille mahdollisuksia yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumiseen, sosiaaliseen sitoutumiseen ja kansalaistoimintaan.

Painopiste on myös Euroopan unionin tilannetta koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämisessä etenkin EU:n yhteisten arvojen, yhtenäisyyden ja moninaisuuden periaatteiden sekä henkilöiden kulttuurisen identiteetin ja tietoisuuden sekä sosiaalisen ja historiallisen perinnön suhteen.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN ALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta ammatillisen koulutuksen alan kapasiteetinvahvistamishankkeita koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) • toimivat ammatillisen koulutuksen alalla tai työmarkkinoilla <p>Osallistujaorganisaatiot voivat olla esimerkiksi seuraavia (luettelo ei ole tyhjentävä):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillisen koulutuksen järjestäjät - yritykset, teollisuus, muut työnantajat tai toimialaa edustavat organisaatiot - kansalliset/alueelliset tutkinnoista vastaavat viranomaiset - työvoimapalvelut - tutkimuslaitokset - innovaatiokeskukset - aluekehitysviranomaiset - kansainväliset organisaatiot <ul style="list-style-type: none"> • Niiden on oltava sijoittautuneita tukikelpoiseen maahan eli johonkin EU:n jäsenvaltioon, ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan tai ohjelmaan assosioitumattomaan kolmanteen maahan tukikelposelta alueelta. <p>Tämän toiminnon piiriin kuuluvat tukikelpoiset alueet ovat alueet 1, 2⁴¹⁰, 3, 9, 10 ja 11 (ks. tämän oppaan A-osa).</p> <p>Koordinaattorin on oltava ammatillisen koulutuksen alalla toimiva organisaatio. Se jättää hakemuksen kaikkien hankkeessa mukana olevien osallistujaorganisaatioiden nimissä. Se ei voi olla sidosyhteisö. Ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sijaitsevat organisaatiot eivät voi toimia koordinaattorina.</p> <p>Muut yhteisöt voivat osallistua muissa konsortion tehtävissä, kuten liitännäiskumppaneina. Poikkeus: Valko-Venäjän ja Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon liitännäiskumppaneina.</p>
---	--

⁴¹⁰ Valko-Venäjän (alue 2) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.

<p>Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profili)</p>	<p>Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään neljä hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) vähintään kolmesta tukikelpoisesta maasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata: <ul style="list-style-type: none"> ○ jokaisesta osallistuvasta maasta on oltava mukana vähintään yksi organisaatio. • Vähintään yksi tukikelpoinen ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa: <ul style="list-style-type: none"> ○ vähintään kaksi organisaatiota osallistuvista tukikelpoisista ohjelmaan assosioitumattomista kolmansista maista samalta alueelta. ○ Eri tukikelpoisilta alueilta tulevat organisaatiot eivät voi osallistua samaan hankkeeseen. Alueiden väliset hankkeet eivät ole tukikelpoisia. <p>Konsortiossa on oltava vähintään yksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä <u>muulta kuin korkea-asteelta</u>.</p> <p>EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden lukumäärä ei saa olla suurempi kuin tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden määrä.</p> <p>Sidosyhteisöjä ja liittännäiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.</p>
<p>Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)</p>	<p>Toiminnan on tapahduttava hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden maissa. Jos se on hankkeen tavoitteiden tai toteutuksen kannalta perusteltua,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten toimipaikassa, vaikka hankkeessa ei ole osallistujaorganisaatioita toimielimen isäntämaasta ▪ toimintaa, johon liittyy tulosten jakamista ja tunnetuksi tekemistä, voidaan toteuttaa myös EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa taikka tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa järjestettäväissä transnationaalisisässä aihekohtaisissa tapahtumissa/konferensseissa.
<p>Hankkeen kesto</p>	<p>Hankeiden on yleensä kestettävä 24 tai 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sillä on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).</p>

Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastolle (EACEA) EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta.</p> <p>Ehdotuspäynnön tunnisteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-WB – ammatillisen kapasiteetinvahvistaminen Länsi-Balkanilla • ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-NE – ammatillisen kapasiteetinvahvistaminen itäisissä naapurimaissa • ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-SMC – ammatillisen kapasiteetinvahvistaminen eteläisen Välimeren maissa • ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-SSA – ammatillisen kapasiteetinvahvistaminen Saharan eteläpuolisessa Afrikassa • ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-LA – ammatillisen kapasiteetinvahvistaminen Latinalaisessa Amerikassa • ERASMUS-EDU-2025-CB-VET-CA – ammatillisen kapasiteetinvahvistaminen Karibian maissa <p>Tutustu usein kysytyihin kysymyksiin EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa ennen hakemuksen jättämistä.</p>
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 27. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Tässä yhteydessä sovelletaan seuraavia kriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteys tavoitteisiin, aihealueisiin ja kapasiteetinvahvistamiseen: Hanke-ehdotus on selkeä ja linjassa toiminnon tavoitteiden ja aihealueiden kanssa. Erityisesti kapasiteetinvahvistamistoimenpiteet on määritelty selkeästi, ja niiden tarkoituksesta on vahvistaa osallistujaorganisaatioiden, pääasiassa ohjelman assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujaorganisaatioiden, kapasiteettia. ▪ Alueelliset painopisteet: Hanke-ehdotuksessa viitataan nimenomaan alueellisiin painopisteisiin ja käsitellään niitä, mukaan lukien tämä toiminnon kohdalla luetellut asiaankuuluvat poliittikka-asiakirjat (EU:n ja Afrikan Global Gateway -investointipaketti, EU:n ja Latinalaisen Amerikan ja Karibian maiden Global Gateway -investointiohjelma, talous- ja investointisuunnitelmat sekä Torinon prosessin mukaiset alueelliset raportit (asiaankuuluvien maiden osalta)). ▪ EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Paikalliset tarpeet ja toimintaympäristö: Ehdotus perustuu ohjelman assosioitumattomien kolmansien maiden osallistujaorganisaatioiden, lopullisten edunsaajien ja kohderyhmien tarpeiden perusteelliseen analyysiin ja on toteutettavissa niiden paikallisissa toimintaympäristöissä.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Johdonmukaisuus: Hankkeen kokonaissuunnittelu takaa hankkeen tavoitteiden ja toiminnan johdonmukaisuuden. Hanke-ehdotus sisältää kattavan valikoiman johdonmukaisia ja tarkoituksenmukaisia toimintoja ja palveluja, joilla nimetyt tarpeet täytetään ja jotka johtavat odotettuihin tuloksiin. Hanke-ehdotus sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta, seurantaa, hyödyntämistä, arvointia ja tulosten levittämistä varten. ▪ Menetelmä: Tunnistettuihin tarpeisiin vastaaniseksi ehdotetun menetelmän asianmukaisuus ja laatu. ▪ Työohjelma: Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia ja miten laadullisia ja määrellisiä indikaattoreita käytetään toiminnan ja tuotosten arvioimiseen. ▪ Osallistujien valinta: Ehdotuksen mukaiseen toimintaan osallistujien valintamenettelyjen laatu suhteessa osallisuutta ja moninaisuutta koskeviin tavoitteisiin. ▪ Tunnustaminen ja validointi: Osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen olemassaolo ja laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden (EQF⁴¹¹, EQAVET⁴¹², Europassi⁴¹³, ESCO⁴¹⁴ ja asiaankuuluvat osaamiskehykset kuten DigComp⁴¹⁵, EntreComp⁴¹⁶, LifeComp⁴¹⁷, GreenComp⁴¹⁸) johdonmukainen hyödyntäminen. ▪ Laadunvalvontatoimenpiteet: Käytössä on laadunvalvontatoimenpiteet, ja ne soveltuват sen varmistamiseen, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ Kustannustehokkuus: Hanke-ehdotus on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. Talousarvio on tasapainoinen ja siinä otetaan huomioon ammatillisen koulutuksen kapasiteetinvahvistamishankkeiden tavoitteet: tukea ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisen koulutuksen järjestelmien merkityksellisyyttä, saavutettavuutta ja kykyä vastata tarpeisiin. ▪ Liikkuvuustoiminta: Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus, joilla osallistujia valitaan ja/tai otetaan mukaan liikkuvuustoimintaan (ks. tämän oppaan A-osassa oleva jakso ”Osallistujien suojeelu, terveys ja turvallisuus” sekä muut avaintoimen 1 liikkuvuushankkeisiin sovellettavat vaatimukset ja suosituksset) – tarvittaessa, eli jos hakemukseen sisältyy liikkuvuustoimintaa. ▪ Innovointi: Hanke-ehdotuksessa otetaan huomioon kehittyneimmät menetelmät ja teknikat sekä aiemmat samanlaiset aloitteet, joita osallistujaorganisaatiot ovat jo toteuttaneet, ja ehdotus johtaa innovatiivisiin tuloksiin ja ratkaisuihin sen toimintalailla yleensä tai siinä maantieteellisessä toimintaympäristössä, jossa hanke toteutetaan.
--	---

⁴¹¹ [Eurooppalainen tutkintojen viitekehys \(EQF\) | Europass](#)

⁴¹² [EQAVET – ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys – työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasiat – Euroopan komissio \(europa.eu\)](#)

⁴¹³ [Europassin digitaaliset työkalut | Europass](#)

⁴¹⁴ [ESCO \(eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus\)](#)

⁴¹⁵ [DigComp \(digitaalisten taitojen puitekehys\)](#)

⁴¹⁶ [EntreComp \(eurooppalainen yritysyystaitojen viitekehys\)](#)

⁴¹⁷ [LifeComp \(eurooppalainen henkilökohtaista, sosiaalista ja oppimaan oppimista koskevan osaamisen viitekehys\)](#)

⁴¹⁸ [GreenComp \(ilmastonmuutoksen torjuntaa ja kestävä kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys\)](#)

<p>Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rakenne: Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. • Sitoutuneisuus: Hankekumppanien panokset ovat merkittäviä, vältämättömiä ja toisiaan täydentäviä. Hanke-ehdotuksesta käy ilmi erityisesti ohjelman assosioitumattomien kolmansien maiden kumppaneiden osallistuminen, sitoutuminen ja omavastuullisuus hankkeen erityistavoitteiden ja tulosten suhteen. • Yhteistyö: Käytössä on tehokkaat järjestelyt osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.
<p>Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vaikuttavuus: Hankkeen mahdolliset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> ○ osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen elinkaaren aikana (lyhytaikaisvaikutukset) ja sen jälkeen (keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutukset) ○ paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilötä. ○ vaikutusindikaattoreiden järkevyys (niiden tulisi olla tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määritetyjä). • Tulosten levittäminen: Tulostenlevityssuunnitelman laatu: niiden toimenpiteiden tarkoitukseenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella. • Tulosten hyödyntäminen: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, miten kumppanit ja muut sidosryhmät hyödyntävät hankkeen tuloksia. Siinä kuvataan hyödyntämistapoja hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. • Avoin saatavuus: Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, eikä siihen sisälly suhteettomia rajoituksia. • Jatkuvuus: Hankkeen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittujen suunnitelmien laatu: hankkeen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen. Tarvittaessa se, miten yksityinen sektori on mukana hankerahoituksen aikana ja sen jälkeen.

Hakemuksen on saatava vähintään **60** pistettä (kaikkiaan 100 pistestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviontikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviontikriteereistä ”hankkeen relevanssi” ja ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” sekä 10 pistettä luokissa ”kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu” ja ”vaikuttavuus”).

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arviontikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavien hankkeiden on osoitettava odotettu vaikutuksensa saavuttamalla seuraavat tulokset:

- tiiviimmät yhteydet ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden ammatillisen koulutuksen järjestelmien ja työmarkkinoiden välillä
- paremmat yhteydet ammatillisen koulutuksen profiilien ja paikallisten/alueellisten/kansallisten strategioiden ja painopisteiden välillä
- ammatillisen koulutuksen järjestäjien paremmat valmiudet erityisesti johtamisen, hallinnon, osallisuuden, laadunvarmistuksen, innovoivinnin ja kansainvälistymisen aloilla
- henkilöstön, johtajien, päätäjien ja kokeneiden opettajien parempi tiedonsaanti työmarkkinoita ja ammatillista koulutusta lähetävistä lähestymistavoista
- ammatillisen koulutuksen opettajien ja kouluttajien paremmat tiedot sekä tekniset, johtamis- ja pedagogiset taidot
- opettajien/kouluttajien, ammattiin opiskelevien ja työnantajien antaman palautteen parempi sisällyttäminen opetussuunnitelmaan, profiilien suunnittelun ja koulutuksen uudistamiseen
- ammattiin opiskelevien osaamistason, taitojen ja työllistymismahdollisuuksien parantuminen
- lisääntynyt yhteistyö maailman eri alueiden välillä yhteisten aloitteiden avulla
- osallistujaorganisaatioiden kestävyyttä koskevien valmiuksien kehittäminen
- kohderyhmän digitaitojen ja -osaamisen parantaminen asianmukaisen toiminnan ja aloitteiden avulla
- sosiaalisten ja monikulttuuristen taitojen lisääntyminen ammatillisen koulutuksen alalla.

Yleissäntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehysien asettamissa rajoissa saataville **avoimina oppimisresursseina** sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arviodun budjetin, arviontitulosten ja **80 prosentin** rahoitusosuuden pohjalta.

EU-avustus on **vähintään 100 000 euroa ja enintään 400 000 euroa** hanketta kohden.

Rahoitustuki kolmansille osapuolle avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Tilintarkastusten kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Vapaaehtoiston tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴¹⁹ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Pk-yritysten omistajille aiheutuvat yksikkökustannukset ovat tukikelpoisia. Ne olisi korvattava pk-yritysten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴²⁰ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

⁴¹⁹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

⁴²⁰ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpakteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- Hakijoiden on esitettyä hanke-ehdotuksessaan kertakorvauksen erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- Esitetty kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käännykustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyntössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja on tämän oppaan C-osan jaksossa "Tukikelpoiset välittömät kustannukset".

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittää panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

NUORISOALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET

Nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin yhtäältä EU:n jäsenvaltioissa ja ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa ja toisaalta ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa nuorisoalalla toimivien organisaatioiden välillä. Jälkimmäisen ryhmän osalta tämä toiminto koskee ainoastaan alueita 1 (Länsi-Balkan), 2 (itäinen kumppanuus), 3 (eteläinen Välimeri) ja 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka). Hankkeiden tavoitteena on tukea kansainvälistä yhteistyötä nuorisoalalla ja epävirallisen oppimisen alalla edistämään kestävää sosioekonomista kehitystä ja hyvinvointia nuoriso-organisaatioiden ja nuorten piirissä.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon kohteena ovat nuorisoalalla toimivat organisaatiot, ja sen tavoitteena on

- vahvistaa virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella nuorten kanssa työskentelevien organisaatioiden valmiuksia
- edistää epävirallista oppimistoimintaa tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ja erityisesti organisaatioissa, joiden kohderyhmänä ovat nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, jotta voidaan parantaa kyseisten organisaatioiden osaamistasoa ja toimintamahdollisuksia ja siten antaa niille mahdollisuus huolehtia nuorten aktiivisesta osallistumisesta yhteiskunnalliseen toimintaan
- tukea nuorisotyön kehittämistä tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa ja parantaa sen laatuja ja turvastamista
- edistää tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa sellaisten järjestelmien ja ohjelmien kehittämistä, testaamista ja käynnistämistä, jotka antavat organisaatioille mahdollisuuden lisätä epäviralliseen oppimiseen liittyvää liikkuvuutta
- edistää tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa organisaatioiden osallistumista EU:n nuorisostrategian (2019–2027), mukaan lukien sen 11 eurooppalaista nuorisotavoitetta, eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman ja EU:n ulkoiseen toimintaan liittyvän nuorisotoimintasuunnitelman (2022–2027), mukaan lukien Afrikan ja Euroopan nuorisoakatemia, toteuttamiseen sekä Euroopan osaamisen teemavuoden (2023) jatkotoimiin
- tukea nuorisoalan organisaatioiden yhteisten aloitteiden avulla yhteistyötä yhtäältä EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden ja toisaalta tässä toiminnossa tukikelpoisilla maailman eri alueilla sijaitsevien ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden välillä
- edistää pienempien organisaatioiden samoin kuin syrjäisiltä alueilta ja pienemmiltä paikkakunnilta tulevien organisaatioiden osallistumista
- lisätä virallisen oppimisen ulkopuolella nuorten kanssa työskentelevien nuoriso-organisaatioiden sekä virallisten koulutusjärjestelmien ja/tai työmarkkinoiden välistä synergiaa ja täydentävyyttä.

ALUEESEEN 9 (SAHARAN ETELÄPUOLINEN AFRIKKA) KOHDISTUVIA HANKKEITA KOSKEVAT LISÄTAVOITTEET

Edellä olevassa jaksossa kuvatut yleiset tavoitteet koskevat myös hankkeita, jotka kohdistuvat alueeseen 9. Lisäksi tällä toiminnolla pyritään ainoastaan alueen 9 osalta myös saavuttamaan nuorten liikkuvuutta Afrikassa edistävän lippulaiva-aloitteen⁴²¹ tavoitteet. Kyseinen aloite kuuluu Global Gateway -strategian mukaiseen Afrikan ja Euroopan investointipakettiin, ja sen tavoitteena on lisätä EU:n ja Afrikan välillä strategista sitoutumista oppimiseen liittyvään liikkuvuuteen ja nuorisotoimintaan kummallakin mantereella. Aloite edistää myös EU:n ulkoiseen toimintaan liittyvän nuorisotoimintasuunnitelman (2022–2027) ja vuonna 2022 pidetyssä EU:n ja Afrikan unionin kuudennessa huippukokouksessa annettujen sitoumusten toteuttamista.

Näissä puitteissa nuorisoalan kapasiteetinvahvistamistoimilla on Saharan eteläpuolisen Afrikan osalta tavoitteena tukea hankkeita, joilla edistetään nuorten liikkuvuutta, jotta he voivat aktiivisemmin osallistua yhteiskunnan toimintaan, ja autetaan heitä hankkimaan ja kehittämään osaamista arkielämää ja ammatillista tulevaisuutta varten.

AIHEALUEET

⁴²¹ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/youth-mobility-africa_en

Hanke-ehdotuksilla olisi tuettava nuoriso-organisaatioita, jotka tekevät työtä nuorten kanssa virallisen oppimisen ulkopuolella, yhdellä tai useammalla seuraavista aihealueista:

- poliittinen osallistuminen, kansalaistoiminta ja vuoropuhelu päätöksentekijöiden kanssa
- niiden nuorten osallisuus, joilla on muita vähemmän mahdollisuukset
- demokratia, oikeusvaltioperiaate ja arvot, nuorten johtajuus
- nuorten voimaannuttaminen/osallistuminen/työllistyyvys
- rauha ja konfliktin jälkeinen sovittelu
- ympäristö ja ilmasto
- syrjinnän torjunta ja sukupuolten tasa-arvo
- digitaaliset ja yrityjyystaidot.

TOIMINTA

Kaikkiin tukikelpoisiiin alueisiin kohdistuvien hankkeiden kannalta merkityksellinen toiminta

Ehdotetun toiminnan on liittyvä suoraan toiminnon yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin eli sen on vastattava yhtä tai useampaa edellä mainittua aiheluetta ja se on eriteltävä koko hankkeen toteutusajan kattavassa hankekuvaussessa. Tämän kansainvälisen maailmanlaajuisen toiminnon yhteydessä hanketoiminnassa on tärkeää keskittää **nuoriso-organisaatioiden kapasiteetin kehittämiseen ja vahvistamiseen, jotta ne pystyvät paremmin tukemaan nuoria pääasiassa toiminnon piiriin kuuluvissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa**.

Rahoitettavissa hankkeissa voidaan yhdistellä nuoriso-organisaatioiden, jotka tekevät työtä nuorten kanssa virallisen oppimisen ulkopuolella, **monenlaista yhteistyö-, vaihto-, viestintä- ja muuta toimintaa**, jolla

- edistetään toimintapoliittisia linjauksia koskevaa vuoropuhelua, yhteistyötä, verkostoitumista ja käytäntöjen vaihtoa
- edistetään strategista yhteistyötä nuoriso-organisaatioiden ja viranomaisten välillä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- edistetään yhteistyötä nuoriso-organisaatioiden ja koulutusalalla toimivien järjestöjen sekä työmarkkinoilla toimivien organisaatioiden välillä
- vahvistetaan nuorisovaltuustojen, nuorisoforumien sekä nuorisoalasta vastaavien paikallisten, alueellisten ja valtion viranomaisten kapasiteettia erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- kohennetaan nuoriso-organisaatioiden johtamis-, hallinto- ja innovointivalmiuksia, johtajuutta ja kansainvälistymistä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- tuetaan tiedotus- ja valistuskampanjoiden sekä tiedotus-, viestintä- ja mediayökalujen kehittämistä nuoriso-organisaatioissa erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- autetaan nuoriso-organisaatioita erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa kehittämään nuorisotyön menetelmää, välineitä ja materiaaleja sekä kannustetaan toteuttamaan aloitteita, joissa laaditaan ja suunnitellaan hankkeita yhdessä ja jotka mahdollistavat osallistavan hankesuunnittelun
- autetaan nuoriso-organisaatioita erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa kehittämään uusia nuorisotyön sekä koulutuksen ja tuen antamisen muotoja helpotetaan epäviralliseen oppimiseen liittyvä liikkuvuutta.

Esimerkkejä toimintamuodoista ovat muun muassa seuraavat:

- nuorisotyöntekijöiden ja kouluttajien sosiaalisen ja ammatillisen kehittämisen välineiden ja menetelmien kehittäminen
- epävirallisten oppimismenetelmien, etenkin medialukutaidon ja muiden valmiuksien hankintaa tai parantamista koskevien menetelmien, kehittäminen
- uudenlaisten käytännöllisten koulutusohjelmien ja aitojen yhteiskunnallisten tilanteiden simulointien kehittäminen
- nuorisotyön uusien muotojen kehittäminen, erityisesti avoimen ja joustavan oppimisen, virtuaaliliikkuuden ja avointen oppimisresurssien strategisen käyttö sekä tietoteknisten välineiden parempi hyödyntäminen

- tapahtumien, seminaarien ja työpajojen järjestäminen ja hyvien käytäntöjen vaihto yhteistyötä, verkostoitumista, tietoisuuden lisäämistä ja vertaisoppimista varten
- nuorisotyöntekijöiden liikkuvuustoiminnan järjestäminen kumppanuushankkeessa kehitettyjen välineiden ja menetelmien testaamiseksi; huomaa, että liikkuvuustoiminnan on oltava toissijaista toiminnon päättaviteisiin nähdien, ja sen on oltava olennaista näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuettava sitä.

Alueeseen 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka) kohdistuvia hankkeita koskevat pakolliset lisätavoitteet

Alueeseen 9 kohdistuvien hankkeiden hakemuksiin on sisällyttävä jäljempänä kuvattuja nuorisovaihtoja **ja/tai** nuorten osallistumishankkeita.

Nuorisovaihdot⁴²²

Nuorisovaihdot ovat tapaamisia, joissa nuorten⁴²³ ryhmät eri maista – tässä toiminnossa yhtäältä EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista ja toisaalta Saharan eteläpuolisen Afrikan maista – kokoontuvat lyhyeksi ajaksi toteuttamaan yhdessä jonkin epävirallisen oppimisen ohjelman (työpajoja, harjoitteita, keskusteluja, roolipelejä, simulaatioita, ulkoilma-aktiviteetteja jne.) heitä kiinnostavasta aiheesta.⁴²⁴ Laadukkaan nuorisovaihdon tunnusmerkkejä ovat seuraavat:

- Toiminta perustuu nuorten selvästi määriteltyihin tarpeisiin. Nuoret osallistuvat aktiivisesti ja suoraan toiminnan valmisteluun, toteuttamiseen ja jatkotoimiin.
- Mukaan otetaan erilaisia osallistujaryhmiä ja toiminnassa hyödynnetään tätä monimuotoisuutta.
- Osallistuja kannustetaan pohtimaan yhteistä etua koskevia aiheita ja arvoja.
- Käytössä on oltava tehokkaat menettelyt ja järjestelyt osallistujien turvallisuuden, suojeleun ja syrjimättömyyden edistämiseksi ja takaamiseksi, varsinkin kun on kyse alaikäisistä osallistujista.
- Osallistujaorganisaatiot huolehtivat osallistujien epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tulosten tunnustamisesta.

Nuorten osallistumishankkeet

Virallisen koulutuksen ulkopuolinen toiminta, jolla kannustetaan, edistetään ja helpotetaan nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan. Se käsitteää työpajoja, kokouksia, seminaareja tai muita tapahtumia, joihin kokoontuu nuoria eri maista (sekä Saharan eteläpuolisesta Afrikasta että EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista), joissa nuorilla on mahdollisuus saada tietoa, keskustella ja osallistua aktiivisesti oman arkielämänsä kannalta merkityksellisten asioiden käsitteilyyn. Toiminnan tavoitteena on

- tarjota nuorille tilaisuuksia sitoutua ja oppia toimimaan kansalaisyhteiskunnassa
- lisätä nuorten tietoisuutta yhteisistä arvoista ja perusoikeuksista sekä edistää yhden tai useamman EU:n 11 nuorisotavoitteen⁴²⁵ saavuttamista
- parantaa nuorten valmiuksia torjua disinformaatiota, väärää tietoa ja propagandaa
- voimaannuttaa nuoria, jotta he voisivat vaikuttaa omaa elämäänsä koskevaan politiikkaan, tuomalla heitä yhteen paikallis-, alue-, kansallisen ja kansainvälisten tason päättäjien kanssa.

---

⁴²² HAKIJOITA, JOTKA HALUAVAT JÄRJESTÄÄ NUORISOVAIHTOJA ALUEIDEN 1, 2 JA 3 KANSSA, MUISTUTETAAN, ETTÄ SE ON MAHDOLLISTA AVAINTOIMESSA 1 – KATSO TÄMÄN OHJELMAOPPAAN JAKSO ”OPPIMISEEN LIITTYVÄ LIKKUVUUS NUORISOALALLA”.

⁴²³ TÄSSÄ TOIMINNOSSA 18–30-VUOTIAAT.

⁴²⁴ Seuraavanlainen toiminta ei ole mahdollista: akateemiset opintomatkat, vaihtotoiminnot, joilla tavoitellaan taloudellista voittoa tai joita voidaan pitää matkailuna, festivaalit, lomamatkailu, esiintymiskiertueet, sääntömääräiset kokoukset ja aikuisten nuorille pitämät kurssit.

⁴²⁵ https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_fi

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Nuorisoalan kapasiteetinvahvistamishanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen kuin hanke-ehdotus on valittu rahoitettavaksi.⁴²⁶ Nämä vaiheet ovat 1) hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen, 2) hankkeen valmistelu ja suunnittelu, 3) hankkeen toteutus ja toimintojen seuranta ja 4) hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arviointi.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaansa.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:** Yksilöidäään ehdotuspyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidäään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.
- **Valmistelu ja suunnittelu:** Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa. Hahmotellaan selkeästi ehdotetut menetelmät, joilla varmistetaan hankkeen tavoitteiden ja toimintojen johdonmukaisuus. Päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkevät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrätyjä). Yksilöidäään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaistalousarvio ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma sekä järkevä ja realistinen viestintäsuunnitelma, mukaan lukien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunnitellun toiminnan kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.
- **Toteutus ja toimintojen seuranta:** Toteutetaan hanke suunnitelmien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevia toimintoja ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidäään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmista sekä ongelmiihin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetuista laatusstandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.
- **Tarkastelu ja vaikutusten arviointi:** Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintoja ja niiden vaiktuksia eri tasolla, jaetaan ja hyödynnetään hanketuloksia jne.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kapasiteetinvahvistamishankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasolla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpää tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

⁴²⁶ Huomaa, että vaikka valmistelutoimet voivat alkaa ennen hanke-ehdotuksen jättämistä tai rahoituksen myöntämistä, niistä voi aiheutua kustannuksia ja ne voidaan toteuttaa vasta avustussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja ottamalla heidät mukaan päättöksentekoon koko prosessin ajan.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuuksilla ovat keskeisiä tekijöitä hankkeiden onnistumisen kannalta. Hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään yhteistyössä etenkin Euroopan nuorisoportaalialia ja EU:n nuorisotransversaalista alustaa ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Hankkeilla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionin tilanteesta maailmassa.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA NUORISOALAN KAPASITEETINVÄHISTAMISHANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta nuorisoalan kapasiteetinvähistamishankkeita koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Kuka voi hakea?	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <p>- oikeussubjekteja</p> <ul style="list-style-type: none"> • nuorisoalalla toimivia kansalaisjärjestöjä (mukaan lukien eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt ja kansalliset nuorisoneuvostot) tai • nuorisoalalla toimivia paikallis-, alue- tai kansallisen tason viranomaisia • myös muut julkiset tai yksityiset organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina. <p>- laillisesti sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin alueelta 1 (Länsi-Balkan), 2 (itäiset naapurimaat⁴²⁷), 3 (eteläisen Välimeren maat) tai 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka).⁴²⁸ Katso jakso "Tukikelpoiset maat" ohjelmaoppaan A-osassa.</p> <p>Sama organisaatio voi jättää koordinaattorina vain yhden hakemuksen aluetta kohti samassa ehdotuspypynessä määräaikaan mennessä.</p>
------------------------	---

⁴²⁷ Valko-Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. Armenian ja Azerbaidžanin organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattoreina.

⁴²⁸ Saharan eteläpuolisen Afrikan organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattoreina.

Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatoiden määrä ja profili)	<p>Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään neljä hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vähintään yksi oikeussubjekti jostakin EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta • vähintään kaksi oikeussubjektia kahdesta eri tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta, jotka kuuluvat samaan edellä kohdassa "Kuka voi hakea" mainittuun tukikelpoiseen alueeseen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Eri tukikelpoisilta alueilta tulevat organisaatiot eivät voi osallistua samaan hankkeeseen. Alueiden väliset hankkeet eivät ole tukikelpoisia. <p>Sidosyhteisöjä ja liittäväiskumppaneita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Toiminnan on tapahduttava hakijaorganisaatoiden (koordinaattori, edunsaajat ja mahdolliset sidosyhteisöt) sijaintimaissa.</p> <p>Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa toimintaa voi tapahtua myös muissa tämän toiminnon osalta tukikelpoisissa maissa.</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 12–36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspäätöksen tunniste: ERASMUS-YOUTH-2025-CB</p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 6. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>

Hakijaorganisaatoiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanke-ehdotuksen relevanssi toiminnon tavoitteiden kannalta. ▪ Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. ▪ Missä määrin <ul style="list-style-type: none"> ○ tarveanalyysi perustuu todennettavissa oleviin yleisiin ja erityisiin tietoihin, jotka liittyvät hakijoiden, kumppaneiden ja kohderyhmien konkreettisiin tilanteisiin ○ tavoitteet on määritelty selkeästi, ne ovat realistisia ja liittyvät osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien kannalta merkittäviin kysymyksiin ○ hanke-ehdotus on innovatiivinen ja/tai täydentää osallistujaorganisaatioiden jo toteuttamia muita hankkeita ○ kapasiteetinvahvistamistoimenpiteet on määritelty selkeästi, ja niiden tarkoituksesta on vahvistaa osallistujaorganisaatioiden kapasiteettia ○ hanke parantaa nuoriso-organisaatioiden kapasiteettia osallistaa nuoria, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa. <p>Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: nuorisovaihtojen tai nuorten osallistumishankkeiden merkityksellisyys hankkeen yleisten kapasiteetinvahvistamistavoitteiden kannalta.</p>
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Työohjelman selkeys, kattavuus ja laatu, mukaan lukien asianmukaiset valmistelu-, toteutus-, seuranta-, arvionti- ja tulostenlevitysvaiheet. ▪ Tunnistettuihin tarpeisiin vastaamiseksi ehdotetun menetelmän asianmukaisuus ja laatu. ▪ Hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimenpiteiden keskinäinen johdonmukaisuus. ▪ Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. ▪ Ehdotettujen epävirallisen oppimisen menetelmien laatu. ▪ Osallistujien oppimistulosten tunnustamista ja validointia koskevien järjestelyjen laatu sekä avoimuutta ja tunnustamista lisäävien eurooppalaisten välineiden johdonmukainen hyödyntäminen. ▪ Laadunvalvontatoimenpiteet ja niiden soveltuvuus sen varmistamiseen, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. ▪ Hankkeen kustannustehokkuus ja se, onko kullekin toimintamuodolle osoitettu asianmukaiset resurssit. ▪ Näyttö niiden toimenpiteiden tarpeesta ja tarkoituksenmukaisudesta, joilla osallistujia valitaan ja/tai otetaan mukaan liikkuvuustoimintaan (ks. tämän oppaan osan A-osassa oleva jakso ”Osallistujien suojeelu, terveys ja turvallisuus” sekä muut avaintoimen 1 liikkuvuushankkeisiin sovellettavat vaatimukset ja suositukset). ▪ Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: nuorisovaihtojen ja nuorten osallistumishankkeiden laadun sekä osallistujien turvallisuuden ja suojejun varmistamiseen käytettävien toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja liikkuvuuden käytännön esteiden (esimerkiksi viisumimenettely) huomioon ottaminen nuorten aktiivisen osallistumisen periaatteeen soveltaminen ja osallistujien suunniteltu mukanaolo nuorisovaihtojen ja nuorten osallistumishankkeiden kaikissa vaiheissa toimenpiteet, joita osallistuvien organisaatioiden on toteutettava varmistaakseen nuorisovaihtojen asianmukaisen oppimisulottuvuuden ja oppimistulosten tunnustamisen.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset: <ul style="list-style-type: none"> - Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. - Vastuun- ja tehtävänjako osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. ▪ Käytössä on tehokkaat järjestelyt osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.
Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanketulosten arviontitoimenpiteiden laatu ▪ Hankkeen mahdolliset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> - osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen - siihen, miten osallistujaorganisaatiot pystyvät voimaannuttamaan nuoria ja edistämään heidän aktiivista osallistumistaan hankkeen ulkopuolella toteutettavaan toimintaan - paikallisella, alueellisella, kansallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä. ▪ Tulostenlevityssuunnitelman laatu: niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella. ▪ Tarvittaessa kuvaus siitä, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla ilman suhteettomia rajoituksia. ▪ Hankkeen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittujen suunnitelmien laatu: hankkeen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen. ▪ Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: missä määrin nuorisvaihdot tai nuorten osallistumishankkeet tuottavat selkeää hyötyä osallistujaorganisaatioille ja yksittäisille osallistujiille ja millainen on hankkeiden potentiaali saada aikaan laajempia vaikutuksia (esimerkiksi paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai transnationaalallisella tasolla).

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 60 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava kunkin edellä mainitun arviontikriteeriluokan enimmäispisteistä vähintään puolet (toisin sanoen vähintään 15 pistettä arviontikriteereistä "hankkeen relevanssi" ja "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" sekä 10 pistettä luokissa "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" ja "vaikuttavuus").

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärään, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärään arviontikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemääränpurusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemääränpurusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Yleissääntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehysien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käytöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavien hankkeiden on osoitettava odotettu vaikutuksensa sillä, että niillä parannetaan erityisesti tukikelpoisten ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden nuoriso-organisaatioiden kapasiteettia

- edistää EU:n nuorisostategian 2019–2027 osallistamista, yhdistämistä ja vaikutusmahdollisuksia koskevia painopisteitä ja eurooppalaista nuorisotyön toimintaohjelmaa
- toteuttaa toimintaa eurooppalaisten nuorisotavoitteiden, nuorisovuoropuhelun ja muiden nuorisoalan hankkeiden tulosten pohjalta
- parantaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan siltä osin kuin on kyse aktiivisesta kansalaisuudesta ja toimimisesta yhdessä päättäjien kanssa (esimerkiksi vaikutusmahdollisuksien lisääminen, uudet taidot ja nuorten osallistuminen hankkeiden suunnitteluun) erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- parantaa nuorten yrityjyys- ja innovointivalmiuksia ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- tehdä transnationaalista työtä varmistaen osallistavuus, solidaarisuus ja kestävyys
- tehdä tunnetuksi ja edistää transnationaalista oppimista ja yhteistyötä nuorten ja päätöksentekijöiden välillä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- levittää olemassa olevia käytäntöjä ja toimintaa kumppanuushanketta laajemmalle muun muassa hyödyntämällä digitaalisia keinoja, joiden avulla voidaan kaikissa olosuhteissa pitää yhteyttä myös syrjäisillä tai eristyneillä alueilla sekä erilaisten rajoitusten aikana
- yhdistää tulokset paikallisiin yhteisöihin, luoda työmahdollisuksia ja edistää innovatiivisia ideoita, joita voitaisiin toistaa ja laajentaa muissa toimintaympäristöissä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- osallistaa kohderyhiä ja henkilöitä, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, sekä edistää saavutettavuutta ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- kehittää uusia välineitä ja epävirallisia oppimismenetelmiä, erityisesti osaamisen hankkimista/parantamista edistäviä menetelmiä, muun muassa medialukutaitoa koskevia innovatiivisia käytäntöjä, erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- levittää tuloksia tehokkaasti ja houkuttelevasti nuoriso-organisaatioissa mukana olevien nuorten keskuudessa.
- Hankkeissa, jotka kohdistuvat ainoastaan alueeseen 9, olisi suunniteltujen nuorisovaihtojen tai nuorten osallistumishankkeiden avulla – nuorten liikkuvuutta Afrikassa edistävän lippulaiva-aloitteen tavoitteiden mukaisesti – tuettava afrikkalaisten nuorten voimaannuttamista esimerkiksi kestävä työllistettävyyttä ja aktiivista kansalaisuutta varten sekä lisättävä poliittista vuoropuhelua, koordinointia ja yhteistyön hyödyntämistä afrikkalaisten ja eurooppalaisten kumppaneiden välillä.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Avustus maksetaan kertasuoriteisena avustuksena. Se tarkoittaa, että avustus korvaa kiinteän määrän, joka perustuu kertakorvaukseen tai kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arviodun budjetin ja 80 prosentin rahoitusosuuden pohjalta.

Alueisiin 1, 2 ja 3 kohdistuvat hankkeet: EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 300 000 euroa hanketta kohden.

Alueeseen 9 (Saharan eteläpuolinen Afrikka) kohdistuvat hankkeet: EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 450 000 euroa hanketta kohden, mukaan lukien nuorisovaihdot ja nuorten osallistumishankkeet.

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa ei ole sallittua.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

MITEN HANKKEEN KERTAKORVAUS MÄÄRITETÄÄN?

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin⁴²⁹ (esimerkiksi ”hankehallinto”, ”koulutus”, ”tapahtumien järjestäminen”, ”liikkuvuuden valmistelu ja toteutus”, ”viestintä ja tulosten levittäminen” ja ”laadunvarmistus”).
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuuus).
- Esitettyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Ainoastaan alueeseen 9 kohdistuvat hankkeet: hakemuksiin on sisällyttäävä oma työpaketinsa jokaisesta nuorisovaihdosta ja nuorten osallistumishankkeesta. Tällaista työpakkettia koskevan talousarvion on oltava johdonmukainen hankkeen ehdotettuihin tuloksiin nähden siltä osin kuin on kyse liikkuvuusjaksojen määrästä, ottaen asianmukaisesti huomioon kaikki muut tekijät, ehdotetun toiminnan kestosta, matkakuluista ja mahdollisesta aiheutuvista poikkeuksellisista kustannuksista.

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyntössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvausmenetelmä ottaen huomioon arvioinnin tulokset. Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa. Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta. Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

---

⁴²⁹ Työpaketti määritellään sellaisten toimenpiteiden kokonaisuudeksi, jotka edistävät yhteisten erityistavoitteiden saavuttamista.

LIIKUNTA- JA URHEILUALAN KAPASITEETINVAHVISTAMISHANKKEET

Kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat kansainvälistä yhteistyöhankkeita, jotka perustuvat monenvälisiin kumppanuuksiin liikunta- ja urheilualalla toimivien organisaatioiden välillä ohjelmamaissa ja ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa alueilla 1 (Länsi-Balkan) ja 2 (itäiset naapurimaat). Niiden tarkoituksena on tukea liikunta- ja urheilutoimintaa ja -politiikkaa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa arvojen edistämisen välineenä sekä koulutusvälineenä yksilöiden henkilökohtaisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi ja yhtenäisempien yhteisöjen luomiseksi.

TOIMINNON TAVOITTEET

Toiminnon tavoitteena on

- lisätä ruohonjuuritason liikunta- ja urheiluorganisaatioiden valmiuksia
- kannustaa urheilun ja liikunnan harrastamista ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa
- edistää sosiaalista osallisuutta liikunnan ja urheilun avulla
- edistää myönteisiä arvoja (kuten reilua peliä, suvaitsevaisuutta ja ryhmähenkeneä) liikunnan ja urheilun avulla
- edistää yhteistyötä maailman eri alueiden välillä yhteisten aloitteiden avulla.

AIHEALUEET/ERITYISTAVOITTEET

Hanke-ehdotuksissa olisi keskityttävä tiettyihin ohjelmasuunnitteluvaiheessa määriteltyihin aihealueisiin. Erityisen relevantteja aihealueita ovat esimerkiksi seuraavat:

- yhteisten arvojen, syrjimättömyyden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen liikunnan ja urheilun avulla
- muita heikommassa asemassa olevien ryhmien sosiaalisen osallisuuden parantamiseksi (liikunnan ja urheilun avulla) tarvittavien taitojen (esimerkiksi itsenäisyyden ja johtajuuden) kehittäminen
- maahanmuuttajien kotouttaminen
- konfliktin jälkeinen sovittelu.

TOIMINTA

Ehdotetun toiminnan on liittyvä suoraan toiminnon yleisiin tavoitteisiin ja erityistavoitteisiin eli sen on vastattava yhtä tai useampaa edellä mainittua aihealuetta ja se on eriteltävä koko hankkeen toteutusajan kattavassa hankekuvauksessa. Tämän kansainväisen maailmanlaajuisen toiminnon yhteydessä hankkeiden toiminnan on keskityttävä liikunta- ja urheilualan organisaatioiden kapasiteetin kehittämiseen ja vahvistamiseen pääasiassa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa alueelta 1 tai alueelta 2.

Rahoitettavissa hankkeissa voidaan yhdistellä monenlaista yhteistyö-, vaihto-, viestintä- ja muuta toimintaa, esimerkiksi:

- organisaatioiden/maiden/alueiden välisten verkostojen luominen ja kehittäminen
- parhaiden käytäntöjen/ideoiden vaihdon kehittäminen ja toteuttaminen
- yhteisen liikunta- ja urheilutoiminnan ja kasvatuksellisten oheistapahtumien toteuttaminen
- uudenlaisten epävirallisen oppimisen menetelmien, välineiden, käytäntöjen ja materiaalien käynnistäminen, testaaminen, jakaminen ja käyttöönotto liikunta- ja urheilualan henkilöstön käytännön harjoittelun ja liikkuvuuden avulla
- tietoisuuden lisääminen kysymyksistä, jotka liittyvät muita heikommassa asemassa olevien ryhmien syrjintään liikunnassa ja urheilussa
- sitoutuneen ja aktiivisen kansalaisyhteiskunnan luomisen tukeminen.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvahvistamishanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen kuin hankkeen ehdotus on valittu rahoitettavaksi.⁴³⁰ Nämä vaiheet ovat hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen, hankkeen valmistelu ja suunnittelu, hankkeen toteuttaminen ja toiminnan seuranta sekä hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arviointi.

Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaansa.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:** Yksilöidään ehdotuspyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.
- **Valmistelu ja suunnittelu:** Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa. Hahmotellaan selkeästi ehdotetut menetelmät, joilla varmistetaan hankkeen tavoitteiden ja toimintojen johdonmukaisuus. Päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkeväät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrätytjä). Yksilöidään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaisbudjetti ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma sekä järkevä ja realistinen viestintäsuunnitelma, mukaan lukien hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunnitellun toiminnan kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimuksia kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.
- **Toteutus ja toiminnan seuranta:** Toteutetaan hanke suunnitelmiin mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevaa toimintaa ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmissa sekä ongelmien ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.
- **Tarkastelu ja vaikutusten arviointi:** Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintaa ja sen vaiktuksia eri tasolla, hanketulosten jakamista ja hyödyntämistä jne.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä kapasiteetinvahvistamishankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden

⁴³⁰ Huomaa, että vaikka valmistelutoimet voivat alkaa ennen hanke-ehdotuksen jättämistä tai rahoituksen myöntämistä, niistä voi aiheutua kustannuksia ja ne voidaan toteuttaa vasta avustussopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpiä tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuksilla ovat keskeisiä tekijöitä hankkeiden onnistumisen kannalta.

Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Hankkeilla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionin tilanteesta maailmassa.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA LIIKUNTA- JA URHEILUALAN KAPASITEETINVÄHISTAMISHANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta liikunta- ja urheilualan kapasiteetinvähistamishankkeita koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

Kuka voi hakea?	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) - toimivat liikunta- ja urheilualalla - ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan taikka ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin alueelta 1 (Länsi-Balkan) tai 2 (itäiset naapurimaat).⁴³¹ <p>Konsortion koordinaattorin on oltava tavoittelematon organisaatio.</p> <p>Tällaisia organisaatioita voivat olla esimerkiksi seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikunnasta ja urheilusta vastaava paikallinen, alueellinen tai kansallinen julkisyhteisö • paikallinen, alueellinen, kansallinen, eurooppalainen tai kansainvälinen liikunta- ja urheilualan organisaatio • kansallinen olympiakomitea tai kansallinen urheiluliitto • ”Liikuntaa kaikille” (Sport for All) -liikettä edustava organisaatio • liikuntaharrastusta edistävä organisaatio • vapaa-ajan liikuntasektoria edustava organisaatio.
------------------------	---

⁴³¹ Valko-Venäjän organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon. Armenian ja Azerbaidžanin organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattoreina.

Konsortion kokoonpano	<p>Kapasiteetinvahvistamishankkeet ovat transnationaalisia, ja niihin osallistuu vähintään neljä organisaatiota vähintään kolmesta maasta seuraavien edellytysten mukaisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vähintään yksi ja enintään kaksi organisaatiota EU:n jäsenvaltioista tai ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Jos organisaatioita on kaksi, ne eivät saa olla samasta EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. - Vähintään kaksi organisaatiota vähintään yhdestä tukikelpoisesta ohjelmaan assosioitumattomasta kolmannesta maasta alueelta 1 (Länsi-Balkan) tai 2 (itäiset naapurimaat). Organisaatiot alueelta 1 ja alueelta 2 eivät voi osallistua samaan hanke-ehdotukseen (eli kumppanuudet, joissa ovat mukana alueet 1 ja 2, eivät ole tukikelpoisia). <p>EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden organisaatioiden lukumäärä ei saa olla suurempi kuin ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatioiden määrä. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumpanteita ei lasketa mukaan konsortion kokoonpanoon.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Toiminnan on tapahduttava siihen osallistuvien organisaatioiden sijaintimaissa, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät toiminnon tavoitteisiin. Lisäksi</p> <ul style="list-style-type: none"> - toimintaa voidaan toteuttaa myös jossain Euroopan unionin toimielinten toimipaikassa, vaikka hankkeessa ei ole osallistujaorganisaatioita toimielimen isäntämaasta - toimintaa, johon liittyy tulosten jakamista ja tunnetuksi tekemistä, voidaan toteuttaa myös EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa taikka ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa järjestettäväissä transnationaalissa aihekohtaisissa tapahtumissa/konferensseissa.
Hankkeen kesto	<p>Kapasiteetinvahvistamishankkeiden olisi yleensä 12–36 kuukautta. Kesto on valittava hakuvaiheessa hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitettu toteuttaa. Pidentäminen on mahdollista, jos sillä on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta.</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2025-CB</p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavien hankkeiden on osoitettava odotettu vaikutuksensa sillä, että

- niillä lisätään ruohonjuuritason liikunta- ja urheilualan järjestöjen valmiuksia
- niillä lisätään naisten osallistumista urheiluun ja liikuntaan
- niillä parannetaan muita heikommassa asemassa olevien ryhmien sosiaalista osallisuutta
- niillä vahvistetaan liikunta- ja urheilualan kapasiteettia tehdä transnationaalista työtä osallistavasti, solidaarisesti ja kestäväpohjaisesti
- niillä tehdään tunnetuksi ja edistetään transnationaalista oppimista ja yhteistyötä liikunta- ja urheilualan ja päättöksentekijöiden välillä erityisesti tukikelpoisissa ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa

- niiden tuloksia levitetään tehokkaasti ja houkuttelevasti liikunta- ja urheiluorganisaatioissa mukana olevien keskuudessa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksen relevanssi toiminnon tavoitteiden kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Missä määrin <ul style="list-style-type: none"> ○ tavoitteet on määritelty selkeästi ja realistikesti, ja ne liittyvät osallistujaorganisaatioiden ja kohderyhmien kannalta merkittäviin kysymyksiin ○ hanke-ehdotus on innovatiivinen ja/tai täydentää osallistujaorganisaatioiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita ○ kapasiteetinvahvistamistoimenpiteet on määritelty selkeästi, ja niiden tarkoituksesta on vahvistaa osallistujaorganisaatioiden kapasiteettia.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Työohjelman selkeys, kattavuus ja laatu, mukaan lukien asianmukaiset valmistelu-, toteutus-, seuranta-, arvointi- ja tulostenlevitysvaiheet. • Tunnistettuihin tarpeisiin vastaamiseksi ehdotetun menetelmän asianmukaisuus ja laatu. • Hankkeen tavoitteiden ja ehdotettujen toimenpiteiden keskinäinen johdonmukaisuus. • Työohjelman laatu ja tehokkuus, mukaan lukien se, missä määrin työpaketteihin osoitettut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Mahdollisesti ehdotettujen epävirallisen oppimisen menetelmien laatu. • Laadunvalvontatoimenpiteet ja niiden soveltuvuus sen varmistamiseen, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. • Hankkeen kustannustehokkuus ja se, onko kullekin toimintamuodolle osoitettu asianmukaiset resurssit.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siinä on mukana tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä osallistujaorganisaatioita, joiden profiili, kokemus ja asiantuntemus takaavat hankkeen kaikinpuolisen onnistumisen. • Vastuun- ja tehtäväjakko osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. • Käytössä on tehokkaat järjestelyt osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.

Vaikuttavuus (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hanketulosten arvointitoimenpiteiden laatu. • Hankkeen mahdolliset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> ○ osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin hankkeen aikana ja sen päättymisen jälkeen ○ paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai kansainvälisellä tasolla, kun ei oteta huomioon hankkeeseen suoraan osallistuvia organisaatioita ja henkilöitä. • Tulostenlevityssuunnitelman laatu: niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa hankkeen tuloksista osallistujaorganisaatioissa ja niiden ulkopuolella. • Hanke-ehdotuksessa kuvataan tarvittaessa, kuinka tuotetut materiaalit, asiakirjat ja tietovälineet saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla, eikä se sisällä suhteettomia rajoituksia. • Hankkeen jatkuvuuden varmistamiseksi laadittujen suunnitelmien laatu: hankkeen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen.
--	--

Hakemuksen on saatava vähintään 60 pistettä (kaikkiaan 100 pistestä), jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään puolet enimmäispistemääristä jokaisessa edellä mainituista arvointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijalle määritämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Yleissäntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehyskien asettamissa rajoissa saataville avoimina oppimisresursseina sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten forumeilla. Hanke-ehdotuksessa kuvataan, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvauksen perustuva rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määren hanke-ehdotusten, arvointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäären perusteella.

EU-avustus on vähintään 100 000 euroa ja enintään 200 000 euroa hanketta kohden.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpakketeihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.

- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Esitetty kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (kuten tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyntössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvausken ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisii kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laata ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

VOITTOA TAVOITTELEMATTOMAT EUROOPPALAISET LIIKUNTA- JA URHEILUTAPAHTUMAT

TOIMINNON TAVOITTEET

Tämän toiminnon tavoitteena on tukea sellaisten liikunta- ja urheilutapahtumien järjestämistä, joilla on eurooppalainen ulottuvuus seuraavilla aloilla:

- Vapaaehtoistoiminta liikunta- ja urheilualalla.
- Liikunnan ja urheilun avulla toteutettava osallistaminen.
- Liikunnassa ja urheilussa tapahtuvan syrjinnän torjuminen, sukupuolten tasa-arvo mukaan luettuna.
- **Kaikkien kannustaminen terveellisiin elämäntapoihin:** Tämän painopisteen hankkeissa keskitytään pääasiassa
  - a) HealthyLifestyle4All-aloitteen kolmen pilarin täytäntöönpanoon
  - b) terveyttä edistävää liikuntaa koskevan neuvoston suosituksen ja liikuntaa koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanoon
  - c) Euroopan urheiluviiikon täytäntöönpanon tukemiseen
  - d) urheilun ja liikunnan edistämiseen välineenä terveyteen vaikuttamiseen
  - e) kaikenlaisten urheilun ja liikunnan harrastamiseen kannustavien toimintojen edistämiseen
  - f) perinteisten urheilulajien ja pelien edistämiseen.

Hankkeessa on keskitytävä yhteen näistä tavoitteista. Siinä voidaan keskittyä myös muihin tavoitteisiin, mutta päätavoiteen on oltava selvästi tunnistettavissa ja hallitsevassa asemassa hanke-ehdotuksessa.

Siinä annetaan taloudellista tukea yhden Euroopan laajuisen liikunta- ja urheilutapahtuman järjestämiseen yhdessä EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa tai eurooppalaisten paikallisten tapahtumien järjestämiseen useissa EU:n jäsenvaltioissa tai ohjelmaan assosioituneissa kolmansissa maissa.

Tällä toiminnolla tuetaan myös laajamittaisia eurooppalaisia urheilutapahtumia, joilla pyritään aikaansaamaan merkittäviä vaikutuksia ja joissa toteutetaan jatkotoimia, jotta voidaan varmistaa pitkäaikainen yhteiskunnallinen hyöty ja osallisuuden – erityisesti vammaisten henkilöiden osallisuuden – edistäminen urheilun avulla.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA VOITTOA TAVOITTELEMATONTA EUROOPPALAISTA LIIKUNTA- JA URHEILUTAPAHTUMAA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Voittoa tavoittelematonta eurooppalaista liikunta- ja urheilutapahtumia koskevien hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet voidakseen saada Erasmus+ -avustusta:

<p>Kuka voi hakea?</p>	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovat oikeussubjekteja (julkisia tai yksityisiä elimiä) - ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan - toimivat liikunta- ja urheilualalla. <p>Esimerkkejä tällaisista organisaatioista (luettelo ei ole tyhjentävä):</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikunnasta ja urheilusta vastaava paikallinen, alueellinen tai valtakunnallinen julkisyhteisö • paikallinen, alueellinen, kansallinen, eurooppalainen tai kansainvälinen liikunta- ja urheilualan organisaatio • kansallinen olympiakomitea tai kansallinen urheiluliitto • ”Liikuntaa kaikille” (Sport for All) -liikettä edustava organisaatio • liikuntaharrastusta edistävä organisaatio • vapaa-ajan liikuntasektoria edustava organisaatio • koulutus- tai nuorisoalalla toimiva organisaatio.
<p>Konsortion kokoonpano</p>	<p>Voittoa tavoittelemattomat eurooppalaiset liikunta- ja urheilutapahtumat ovat transnationaalisia ja kattavat seuraavat tapahtumat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eurooppalainen paikallinen tapahtuma (tyyppi I – 200 000 euroa): Vähintään kolme organisaatiota kolmesta maasta ja enintään viisi organisaatiota viidestä maasta, jotka ovat EU:n jäsenvaltioita tai ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita. • Eurooppalainen paikallinen tapahtuma (tyyppi II – 300 000 euroa): Vähintään kuusi organisaatiota kuudesta eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. • Euroopan laajuinien tapahtuma (450 000 euroa): Vähintään kymmenen organisaatiota (1 hakijaorganisaatio + 9 osallistujaorganisaatiota liitännäiskumppaneina) kymmenestä eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. • Laajamittainen eurooppalainen tapahtuma: Vähintään 15 organisaatiota (1 hakijaorganisaatio + 14 osallistujaorganisaatiota liitännäiskumppaneina) 15:stä eri EU:n jäsenvaltiosta tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta. <p>Konsortion kokoonpanon on täytettävä haettua avustusta koskevat vaatimukset.</p>

Tukikelpoinen toiminta	<p>Eurooppalaisten paikallisten tapahtumien (tyypit I ja II) voittoa tavoittelemattomat urheilu- ja liikuntatapahtumat on järjestettävä kussakin kyseiseen voittoa tavoittelemattomaan eurooppalaiseen liikunta- ja urheilutapahtumaan osallistuvassa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.</p> <p>Euroopan laajuisen tapahtuman tukikelpoista toimintaa on hakijan sijoittautumismaassa tai – hakemukseissa asianmukaisesti perustellusta syystä – yhden osallistujaorganisaation sijoittautumismaassa järjestettävä ainutkertainen urheilu- ja liikuntatapahtuma.</p> <p>Laajamittaisen eurooppalaisen tapahtuman toiminnan on tapahduttava jossakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa vuonna 2025. Näissä urheilutapahtumissa on oltava mukana vähintään seitsemän eri urheilulajia, ja niihin liittyvää toimintaa on jatkettava vuoden ajan tapahtuman jälkeen, jotta voidaan varmistaa tapahtuman pitkäkestoinen yhteiskunnallinen hyöty (sosiaalinen, koulutuksellinen, ympäristöön liittyvä ja terveyshyöty) ja urheilun avulla tapahtuva osallisuuden edistäminen.</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 12 tai 18 kuukautta hankkeen tavoitteen ja niiden toimintatyyppien perusteella, joita hankkeessa on sen elinkaaren aikana tarkoitustoteuttaa. Pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta.</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Eurooppalainen paikallinen tapahtuma (tyypit I ja II) ja Euroopan laajuisen tapahtuma: <ul style="list-style-type: none"> • Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2025-SNCESE. <p>Laajamittainen eurooppalainen tapahtuma: <ul style="list-style-type: none"> • Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-SPORT-2025-LSSNCESE. </p> </p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 5. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

EU-avustusta myönnetään liikunta- ja urheilutapahtumien valmistelusta, järjestämisestä ja seurannasta vastaaville organisaatioille.

Toiminto tukee seuraavanlaista vakiotoimintaa (luettelo ei ole tyhjentävä):

- tapahtuman valmistelu ja järjestäminen
- urheilijoille, valmentajille, järjestäjille ja vapaaehtoistyön tekijöille tarkoitettun koulutuksen järjestäminen ennen tapahtumaa
- liikunta- ja urheilutapahtuman oheistoiminnan järjestäminen (esimerkiksi konferenssi tai seminaari)
- vapaaehtoistyön tekijöiden kouluttaminen
- seurantatoimien toteuttaminen (esimerkiksi arvioinnit tai tulevia tapahtumia koskevat suunnitelmat)
- tapahtuman teemaan liittyvät viestintätoimenpiteet.

Tästä toiminnosta ei tueta seuraavia liikunta- ja urheilutapahtumia:

- Urheilukilpailut, joita kansalliset, eurooppalaiset tai kansainväliset urheiluliitot, -järjestöt tai -liigat järjestävät säännöllisesti (kansalliset mestaruuskilpailut, Euroopan mestaruuskilpailut ja maailmanmestaruuskilpailut), paitsi jos rahoitustukea haetaan laajemmalle väestölle tarkoitettuun oheistoimintaan.

ODOTETTU VAIKUTUS

Tämän toiminnon odotetaan

- lisäävän tietoisuutta liikunnan ja urheilun merkityksestä sosiaalisen osallisuuden, yhtäläisten mahdollisuuksien ja terveyttä edistävän liikunnan edistäjänä
- lisäävän osallistumista urheilu-, liikunta- ja vapaaehtoistoimintaan.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotus on merkityksellinen toiminnon tavoitteiden ja painopisteiden kannalta. • Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Se perustuu aitoon ja riittävään tarveanalyysiin. • Hanke-ehdotus on innovatiivinen. • Hanke-ehdotus täydentää osallistujaorganisaatoiden aiemmin toteuttamia muita hankkeita. • Se tuottaa eurooppalaista lisäarvoa tuloksilla, joihin ei päästäisi vain yhden maan toteuttamalla toiminnalla.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeen työohjelma on selkeä, tarkoituksenmukainen ja tehokas ja se sisältää asianmukaiset vaiheet valmistelua, toteutusta, seurantaa, arviontia ja hankkeen tulosten jakamista varten. • Hanke on kustannustehokas, ja kullekin toimintamuodolle on osoitettu asianmukaiset resurssit. • Ehdotettu menetelmä on selkeä, asianmukainen ja toteuttamiskelpoinen. • Hankkeessa ehdotetaan soveltuivia laadunvalvontatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan laadukkaasti aikataulua ja budjettia noudattaen. • Hankkeessa käytetään digitaalisia välineitä ja oppimismenetelmiä, joilla täydennetään fyysisiä toimintamuotoja ja parannetaan yhteistyötä kumppaniorganisaatioiden välillä.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hankkeessa on mukana sopiva osallistujaorganisaatoiden yhdistelmä, joiden profiili ja asiantuntemus mahdollistaa kaikkien hankkeen tavoitteiden saavuttamisen. • Ehdotettu tehtäväjakko osoittaa, että kaikki osallistujaorganisaatiot ovat sitoutuneita hankkeeseen ja osallistuvat sen toteuttamiseen aktiivisesti. • Hanke-ehdotukseen sisältyy tehokkaita järjestelyjä osallistujaorganisaatioiden keskinäistä sekä niiden ja muiden sidosryhmien välistä koordinaatiota ja viestintää varten.

Vaikuttavuus (enintään 30 pistettä)	<p>Missä määrin hanke täyttää seuraavat vaatimukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja loogisia toimia, joilla hanketulokset sisällytetään osallistujaorganisaation perustyöhön. • Hankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia sen osallistuihin ja osallistujaorganisaatioihin sekä laajempaan yhteisöön. • Odottavissa olevia hanketuloksia on mahdollista käyttää hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden ulkopuolella hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen sekä paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella tai Euroopan tasolla. • Hanke-ehdotus sisältää asianmukaisia suunnitelmia ja menetelmiä hanketuotosten arvioimiseksi. • Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla hanketulokset tehdään tunnetuksi osallistujaorganisaatioissa, jaetaan tulokset muiden organisaatioiden ja suuren yleisön kanssa ja ilmoitetaan Euroopan unionin rahoituksesta. • Hanke-ehdotus sisältää konkreettisia ja tehokkaita toimia, joilla varmistetaan hankkeen jatkuvuus sekä sen edellytykset jatkaa vaikuttamista ja tulosten tuottamista EU-avustuksen päättymisen jälkeen.
--	---

Hanke-ehdotuksen on saatava **vähintään 60 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään puolet enimmäispistemääristä jokaisessa edellä mainituista arviontikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärään, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärään arviontikriteeristä ”hankkeen relevanssi”. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä ”hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu” saadun pistemääränpurusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä ”vaikuttavuus” saadun pistemääränpurusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Voittoa tavoittelemattomille eurooppalaisille urheilutapahtumille myönnnettävä tuki maksetaan kertakorvauksina, lukuun ottamatta laajamittaisia eurooppalaisia tapahtumia. Kertakorvauksen määrä riippuu tapahtumien ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden lukumäärän mukaan.

Liikunta- ja urheilutapahtumien luokka	Kertakorvaus
Eurooppalaiset paikalliset tapahtumat: Vähintään yksi tapahtuma maata kohden	Typpi I: Vähintään kolme organisaatiota kolmesta eri tukikelpoisesta maasta ja enintään viisi organisaatiota viidestä eri tukikelpoisesta maasta.
	Typpi II: Vähintään kuusi organisaatiota kuudesta eri tukikelpoisesta maasta.

Euroopan laajuiset tapahtumat: Yksi tapahtuma, jossa on mukana vähintään kymmenen osallistujaorganisaatiota vähintään kymmenestä eri tukikelpoisesta maasta (mukaan lukien hakijaorganisaatio)	450 000 euroa
---	---------------

a) Eurooppalainen paikallinen tapahtuma (tyyppi I): 200 000 euroa

Hanke-ehdotukset koskevat usean edunsaajan hankkeita, joissa hakija- ja kumppaniorganisaatioiden on katettava kaikki kustannukset. Yksilöidyt osallistujaorganisaatiot (joita on 3–5) katsotaan yhteisesti edunsaajiksi, ja tapahtumat ja oheistoiminta järjestetään kussakin osallistuvassa EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.

Hanke-ehdotuksiin on sisällyttävä erityinen kohta, jossa esitetään **tehtävien ja EU-avustuksen jakautuminen hankekumppaneiden kesken**. Myös hankkeen kunkin toiminnon toteuttamisaikataulu sekä hankkeen tuotosten tuottamisen määräaika on ilmoitettava.

Hakijoiden on jaettava hankkeen toiminta "**työpaketteihin**". Kukin työpaketti on yhdistettävä tiettyihin tavoitteisiin, ja hakijoiden on yksilöitää joukko määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida näiden tavoitteiden saavuttamista.

b) Eurooppalainen paikallinen tapahtuma (tyyppi II): 300 000 euroa

Hanke-ehdotukset koskevat usean edunsaajan hankkeita, joissa hakija- ja kumppaniorganisaatioiden on katettava kaikki kustannukset. Yksilöidyt osallistujaorganisaatiot (joita on vähintään 6) katsotaan yhteisesti edunsaajiksi, ja tapahtumat ja oheistoiminta järjestetään kussakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maissa.

Hanke-ehdotuksiin on sisällyttävä erityinen kohta, jossa esitetään **tehtävien ja EU-avustuksen jakautuminen hankekumppaneiden kesken**. Myös hankkeen kunkin toiminnon toteuttamisaikataulu sekä hankkeen tuotosten tuottamisen määräaika on ilmoitettava.

Hakijoiden on jaettava hankkeen toiminta "**työpaketteihin**". Kukin työpaketti on yhdistettävä tiettyihin tavoitteisiin, ja hakijoiden on yksilöitää joukko määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida näiden tavoitteiden saavuttamista.

c) Euroopan laajuisen tapahtuma: 450 000 euroa

Hanke-ehdotukset koskevat yhden edunsaajan hankkeita, joissa rahoitusta voidaan osoittaa vain yhdelle hakijaorganisaatiolle. Osallistujaorganisaatioita ei pidetä hankekumppaneina. Liitännäiskumppaneina ne eivät voi saada mitään rahoitusta ohjelmasta osana hanketta.

Hankkeen kunkin toiminnon toteuttamisaikataulu sekä hankkeen tuotosten tuottamisen määräaika on ilmoitettava.

Hakijoiden on jaettava hankkeen toiminta "**työpaketteihin**". Kukin työpaketti on yhdistettävä tiettyihin tavoitteisiin, ja hakijoiden on yksilöitää joukko määrällisiä ja laadullisia indikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida näiden tavoitteiden saavuttamista.

d) Laajamittainen eurooppalainen tapahtuma:

Avustuksen määrän odotetaan olevan 1,5–2 miljoonaa euroa. Myönnettävä avustus voi olla haettua määrää pienempi.

Avustus perustuu talousarvioon, ja siihen sisältyvät toteutuneet kustannukset ja yksikkökustannukset sekä kiinteämääräiset osat. Sillä myönnetään tukea tiettyihin hankkeissa todellisuudessa aiheutuneisiin avustuskelpoisuihin kustannuksiin.

Yksityiskohtaiset avustusperusteet (avustuksen enimmäismäärä, rahoitusosuus, tukikelpoiset kustannukset jne.) vahvistetaan avustussopimuksessa. Kustannukset korvataan avustussopimuksessa vahvistetun rahoitusosuuden (80 %) mukaisesti.

Kolmansille osapuolille annettava rahoitustuki ei ole sallittua. Vapaaehtoistyön tekijöiden ja pk-yritysten kustannukset ovat tukikelpoisia. Tarkempia tietoja on tämän ohjelmaoppaan C-osan jaksossa ”Tukikelpoiset välittömät kustannukset”.

Avustuksen maksaminen

Koko avustuksen maksamisen ehtona on, että kaikki työpaketit on saatettu päätökseen hakemuksessa kuvattujen laatuvaatimusten mukaisesti. Jos yhtä tai useampaa työpakettilaista ei ole saatettu päätökseen, se on saatettu päätökseen osittain tai se on arvioitu laadunarvioinnissa epätyydyttäväksi, avustuksen määrää voidaan alentaa asianmukaisessa suhteessa avustussopimuksen mukaisesti.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

AVAINTOIMI 3: TUKI POLITIIKAN KEHITTÄMISEEN JA YHTEISTYÖHÖN

Avaintoimella 3 tuetaan poliittista yhteistyötä Euroopan unionin tasolla ja edistetään näin sellaisten nykyisten toimintapolitiikkojen toteuttamista ja uusien toimintapolitiikkojen kehittämistä, joilla voidaan käynnistää koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan nykykaistamista ja uudistuksia Euroopan unionin ja järjestelmien tasolla.

Tämän avaintoimen mukaisesti toteutettavilla toiminnolla on seuraavat tavoitteet:

- Valmistellaan ja tuetaan koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualaa koskevan poliittisen ohjelman toimeenpanoa helpottamalla avointen koordinointimenetelmien hallinnointia ja toimintaa.
- Toteutetaan eurooppalaisia kokeiluhankkeita, joita vetävät korkean tason viranomaiset ja joihin liittyy luotettaviin arviontinen menetelmään perustuvia poliittisten aloitteiden kenttäkokeita useissa maissa.
- Kerätään näyttöä ja tietoa koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan järjestelmistä ja toimintapolitiikoista kansallisella ja EU-tasolla perustellun päätöksenteon helpottamiseksi.
- Lisätään osaamisen ja tutkintojen avoimuutta ja helpotetaan niiden tunnustamista ja opintosuoritusten siirtämistä, tehostetaan laadunvarmistusta, digitaalisten osaamistodistusten myöntämistä ja edistetään epävirallisen ja arkioppimisen validointia, taitojen hallintaa ja neuvontaa.
- Edistetään toimintapoliittisia linjauskohtia koskevaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella konferensseilla, tapahtumilla ja muulla toiminnalla, joihin osallistuu koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan päättäjiä, toimijoita ja muita sidosryhmiä, tietoisuuden lisäämiseksi asiaan liittyvistä EU:n toimintapoliittisista ohjelmista ja Euroopan tunnetuksi tekemiseksi erinomaisena opiskelu- ja tutkimuspaiikkana.
- Parannetaan ohjelman laadullista toteutusta helpottamalla tiedon ja käytäntöjen vaihtoa kansallisten toimistojen välillä, antamalla kansallisille toimistoille ja komissiolle "ajatushautomoresursseja", jotka mahdollistavat toimenpiteiden ja strategioiden laatimisen poliittisen kehityksen ottamiseksi tiiviimmin huomioon ohjelman toteuttamisessa sekä antamalla välileitä synergiavaikutusten ja täydentävyden hyödyntämiseksi paremmin.
- Tarjotaan ihmisseille elämän kaikissa vaiheissa mahdollisuus ulkomaille tapahtuvaan oppimiskokemukseen heidän erikoisaloillaan, kuten julkishallinnossa, maataloudessa ja maaseudun kehittämisessä, uusissa teknologiaissa tai yritystoiminnassa.
- Mahdollistetaan se, että Erasmus+ -ohjelma toteuttavat tahot helpottavat Erasmus+ -hankkeiden laajentamista, jotta ne voivat hakea avustuksia tai kehittää synergiavaikutuksia kansallisella ja alueellisella tasolla hallinnoitujen Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tuen, tutkimuksen ja innovoinnin puuteohjelman sekä maahanmuuttoon, turvallisuuteen, oikeusasioihin ja kansalaisuuteen, terveyteen ja kulttuuriin liittyvien ohjelmien avulla.
- Tuetaan tapahtumia, kampanjoita ja muita toimenpiteitä, joilla tiedotetaan kansalaisille ja organisaatioille Erasmus+ -ohjelmasta ja Euroopan unionin opetus- ja koulutusalan, nuorisoalan sekä liikunta- ja urheilualan toimintapolitiikoista.
- Edistetään hyvien käytäntöjen ja tuettujen hankkeiden menestystarinoiden tunnistamista ja levittämistä niiden näkyvyyden lisäämiseksi ja niiden laajentamiseksi paikalliselle, valtakunnalliselle ja Euroopan tasolle.

MITÄ TOIMINTOJA TUETAAN?

Seuraava toiminto toteutetaan tämän ohjelmaoppaan mukaisesti:

- European Youth Together -toiminto.

Tätä toimintoa hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

Avaintoimi 3 kattaa monia muita toimintoja, joilla tuetaan koulutus- ja nuorisopolitiikan uudistamista ja jotka Euroopan komissio toteuttaa suoraan tai Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoimien erityisten ehdotuspyyntöjen avulla. Nämä toiminnot on ryhmitelty seuraavasti:

- tuki eurooppalaisen toimintapolitiikan kehittämiseen

- tuki sellaisille unionin välineille ja toimenpiteille, joilla edistetään taitojen, osaamisen ja tutkintojen laatuja, avoimuutta ja tunnustamista
- toimintapolitiisia linjauksia koskeva vuoropuhelu ja yhteistyö keskeisten sidosryhmien ja kansainvälisen järjestöjen kanssa
- toimenpiteet, joilla edistetään ohjelman laadullista ja osallistavaa toteuttamista
- yhteistyö muiden unionin välineiden kanssa ja tuki muille unionin toimintapolitiikkoille
- tulosten levittämiseen ja tietoisuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet.

Lisätietoja tuettavista toiminnoista on Euroopan komission ja toimeenpanoviraston verkkosivustoilla.

EUROPEAN YOUTH TOGETHER -TOIMINTO

European Youth Together -hankkeiden tavoitteena on luoda verkostoja, joilla edistetään alueellisia kumppanuuksia, ja ne toteutetaan tiiviissä yhteistyössä nuorten kanssa useissa Euroopan maissa (EU:n jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat). Verkostojen tarkoituksesta on järjestää vaihtoja, edistää koulutusta (esimerkiksi nuorisojohtajille) ja antaa itse nuorille mahdollisuus käynnistää yhteisiä hankkeita. Nämä kaikki voidaan toteuttaa sekä fyysisellä että verkossa toteutettavalla toiminnalla.

TOIMINNON TAVOITTEET

European Youth Together -hankkeiden tarkoituksesta on luoda yhteistyötä, joka antaa nuorille kaikkialla Euroopassa mahdollisuuksia käynnistää yhteisiä hankkeita, järjestää vaihtoja ja edistää koulutusta (esimerkiksi nuorisojohtajille/nuorisotyöntekijöille) sekä fyysisellä että verkossa toteutettavalla toiminnalla. Toiminto tukee nuoriso-organisaatioiden transnationalisia kumppanuuksia ruohonjuuritasolta laajamittaisiin kumppanuuksiin tavoitteena vahvistaa nuorisojärjestöjen toiminnan eurooppalaista ulottuvuutta.

Tärkeitä temattiä painopisteitä ovat työskentely EU:n nuorisotategian 2019–2027⁴³² ja EU:n nuoristavoitteiden parissa ja niiden edistäminen. Eurooppalaiset nuorisotavoitteet otetaan huomioon myös puheenjohtaja von der Leyenin komission poliittisissa suuntaviivoissa⁴³³. Hanke-ehdotuksissa voidaan käsitellä myös Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perintöä (esim. EU:n nuorisotestiin tai nuorisopolitiikan valtavirtaistamiseen liittyvien prosessien tutkiminen) ja Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin tuloksia.

Nuorisoalan verkostojen olisi pohdittava keinoja vahvistaa yhteisvastuuta ja osallistavuutta koronapandemiasta elpymisen yhteydessä.

ERITYISTAVOITTEET

Toiminnolla pyritään erityisesti tukemaan vähintään yhtä seuraavista tavoitteista:

- Eri nuoriso-organisaatioiden välillä tapahtuvan jäsennellyn transnationalisen yhteistyön, jota voidaan tehdä niin verkossa kuin reaalimaailmassa, edistäminen ja kehittäminen sellaisten kumppanuuksien luomiseksi tai vahvistamiseksi, joissa keskitytään yhteisvastuuseen ja kaikkia osallistavaan yhteiskunnalliseen toimintaan, sosioekonomisten rakenteiden erot huomioon ottaen ja linjassa EU:n nuorisotategian 2019–2027, eurooppalaisten nuorisotavoitteiden, EU:n nuorisodiallogin ja Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnön (esim. nuorten osallistumiseen, nuorisopolitiikan valtavirtaistamiseen tai nuorisotestiin liittyvät prosessit) kanssa.
- yhteiskuntamme perustan muodostavien EU:n kuuden perusarvon⁴³⁴ edistäminen: ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina.
- Nuoriso-organisaatioiden osallistuminen aloitteisiin, joilla kannustetaan nuoria osallistumaan demokraattisiin prosesseihin ja yhteiskunnalliseen toimintaan, järjestämällä koulutusta, tuomalla esiin nuorten eurooppalaisten yhteisiä piirteitä ja edistämällä keskustelua ja vuoropuhelua heidän suhteestaan EU:hun, sen arvoihin ja demokraattiseen perustaan. Tätä varten voidaan järjestää tapahtumia, joilla edistetään aliasedustettujen nuorisoryhmien osallistumista politiikkaan ja nuoriso-organisaatioiden ja muiden kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden toimintaan tekemällä yhteistyötä niiden nuorten kanssa, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, kuten sosioekonomisesti heikossa asemassa olevien nuorten kanssa.
- Uusien keinojen kehittäminen nuorisoalan organisaatioiden mahdollisuuksien lisäämiseksi tukemalla innovatiivisia yhteistyötapoja sekä verkostojen luomista, kehittämistä ja hallinnointia. Tähän voisi sisältyä esimerkiksi yhteistyön lisääminen nuorisoalan organisaatioiden välillä digitaalisessa toimintaympäristössä käyttämällä asiaankuuluvia epävirallisen oppimisen menetelmiä ja organisaatiomalleja, kuten vaihtojen ja keskinäisen avun vaihtoehtoisia muotoja.

⁴³² Joulukuussa 2018 julkaistu neuvoston päätöslauselma 2018/C 456/01: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN)

⁴³³ Ks. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_19_5542

⁴³⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002&from=EN>

- Ruohonjuuritason nuoriso-organisaatoiden toiminnan eurooppalaisen ulottuvuuden vahvistaminen, mukaan lukien toiminta, jolla pyritään parantamaan yhdessä elämistä ja auttamaan kestävienv tulevien elämäntapojen suunnittelua transnationaaliseksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen⁴³⁵ mukaisesti.

TOIMINTA

Toiminnon kohteena ovat (voittoa tavoittelemattomat) kansalaisjärjestöt ja julkisyhteisöt, joiden ehdottamilla hankkeilla on mahdollisuus saada nuoria osallistumaan kumppanuuksiin, jotka kattavat EU:n eri jäsenvaltioita ja ohjelmaan assosioituneita kolmansia maita ja niiden alueita, sekä vaikuttaa EU:n nuorisotategian kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä poliikan laadintaan ja vuorovaikutukseen keskeisten sidosryhmien kanssa nuorisoalalla.

Nuorten liikkuvuustoiminta voi olla European Youth Together -hankkeiden keskeinen osa. Tämän toiminnon tavoitteiden edistämiseksi liikkuvuustoiminnalla olisi tarjottava nuorille kaikkialla Euroopassa rajat ylittäviä vaihtoja sekä vapaamuotoisia ja epävirallisia koulutusmahdollisuuksia, joita voidaan valmistella ja tukea verkkoforumien avulla. Liikkuvuustoiminta on perusteltava erittäin selkeästi toiminnon tavoitteiden ja taloudellisuuden periaatteiden mukaisesti. Kaiken toiminnan olisi edistettävä nuorten nykyistä laajempaa tavoittamista sekä nuoriso-organisaatioissa että niiden ulkopuolella, mukaan lukien nuoret, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, jotta voidaan varmistaa erilaisten näkökantojen kuuleminen.⁴³⁶

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA RUOHONJUURITASON EUROPEAN YOUTH TOGETHER -HANKKEITA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Saadakseen Erasmus+ -avustusta European Youth Together -hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet:

---

⁴³⁶ Täytäntöönpanon suuntaviivoja – Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus- ja moninaisuusstrategia: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>

<p>Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)</p>	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <p>- oikeussubjekteja, jotka ovat sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nuorisoalalla toimivia kansalaisjärjestöjä (mukaan lukien eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt ja kansalliset nuorisoneuvostot) • nuorisoalalla toimivia paikallis-, alue- tai kansallisen tason viranomaisia • myös voittoa tavoittelevat organisaatiot voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina. <p>Edunsaajina voivat olla esimerkiksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, yhdistykset tai kansalaisjärjestöt (myös eurooppalaiset nuorisoalan kansalaisjärjestöt) • kansalliset nuorisoneuvostot • paikalliset, alueelliset tai valtakunnalliset viranomaiset • oppilaitokset tai tutkimuslaitokset • säätiöt. <p>Sama organisaatio voi koordinaattorina jättää määräaikaan mennessä vain yhden tätä toimintoa koskevan hakemuksen.</p>
<p>Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)</p>	<p>Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään viisi hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) vähintään viidestä EU:n jäsenvaltiosta ja/tai ohjelmaan assosioituneesta kolmannesta maasta.</p> <p>Liitännäiskumppaneita voi olla mukana. Sidosyhteisöjä ja liitännäiskumppaneita ei lasketa mukaan kelpoisuusperusteena olevaan konsortion vähimäiskokoonpanoon, ja ne eivät voi toimia koordinaattorina.</p>
<p>Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)</p>	<p>Toiminnan on tapahduttava jossakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa.</p>
<p>Hankkeen kesto</p>	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 24 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla sopimusta).</p>
<p>Mihin hakemus jätetään?</p>	<p>Brysselissä toimivan Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-YOUTH-2025-YOUTH-TOG</p>
<p>Milloin hakemus jätetään?</p>	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 6. maaliskuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>
<p>Miten haetaan?</p>	<p>Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

European Youth Together -hanke koostuu neljästä vaiheesta, jotka alkavat jo ennen kuin hanke-ehdotus on valittu rahoitettavaksi. Nämä vaiheet ovat 1) hankkeen yksilöinti ja käynnistäminen, 2) hankkeen valmistelu ja suunnittelu, 3) hankkeen toteutus ja toimintojen seuranta ja 4) hankkeen tarkastelu ja vaikutusten arvointi. Osallistujaorganisaatioilla ja toimintaan osallistujilla olisi oltava aktiivinen rooli hankkeen kaikissa vaiheissa, mikä tukee heidän oppimiskokemustaani.

- **Yksilöinti ja käynnistäminen:** Yksilöidäään ehdotuspyyynnön yhteydessä ongelma, tarve tai mahdollisuus, johon hankeidealla voidaan vastata. Yksilöidäään keskeinen toiminta ja tärkeimmät tulokset, joita hankkeesta voidaan odottaa. Kartoitetaan asiaankuuluvat sidosryhmät ja mahdolliset kumppanit. Määritellään hankkeen tavoite tai tavoitteet. Varmistetaan hankkeen yhdenmukaisuus osallistujaorganisaatioiden strategisten tavoitteiden kanssa. Suoritetaan alustavaa suunnittelua, jotta hanke saa hyvän alun, ja kootaan tiedot, joita tarvitaan seuraavaan vaiheeseen jatkamiseksi jne.
- **Valmistelu ja suunnittelu:** Täsmennetään hankkeen laajuus ja asianmukainen lähestymistapa, päätetään hankkeeseen liittyvien tehtävien aikataulusta. Arvioidaan tarvittavat resurssit ja suunnitellaan hanketta yksityiskohtaisemmin esimerkiksi tarvearvioinnin avulla. Määritellään järkeväät tavoitteet ja vaikutusindikaattorit (joiden olisi oltava tarkasti määriteltyjä, mitattavissa ja toteutettavissa olevia, relevantteja ja ajallisesti määrätyjä). Yksilöidäään hankkeen tulokset ja oppimistulokset. Laaditaan työohjelma ja arvioitu kokonaibudjetti ja määritellään toimintamuodot ja odotetut vaikutukset. Laaditaan hankkeen toteutussuunnitelma, joka sisältää hankkeiden hallinnointiin, seurantaan, laadunvalvontaan, raportointiin ja tulosten levittämiseen liittyvät strategiset näkökohdat. Määritellään käytännön järjestelyt ja vahvistetaan suunniteltujen toimintojen kohderyhmä tai kohderyhmät. Tehdään sopimukset kumppaneiden kanssa, laaditaan hanke-ehdotus jne.
- **Toteutus ja toimintojen seuranta:** Toteutetaan hanke suunnitelmiien mukaisesti ja täytetään raportointi- ja viestintävaatimukset. Seurataan käynnissä olevia toimintoja ja arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta hankesuunnitelmiin verrattuna. Yksilöidäään ja toteutetaan korjaavia toimia, joilla puututaan poikkeamiin suunnitelmissa sekä ongelmiin ja riskeihin. Tunnistetaan poikkeamat asetuista laatustandardeista ja toteutetaan korjaavia toimenpiteitä jne.
- **Tarkastelu ja vaikutusten arvointi:** Arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta suhteessa sen tavoitteisiin ja toteutussuunnitelmiin. Arvioidaan toimintaa ja sen vaikutuksia eri tasoilla, hanketulosten jakamista ja hyödyntämistä jne.

Horisontaaliset näkökohdat, jotka on otettava huomioon hankkeen suunnittelussa:

Muodollisten perusteiden täyttämisen ja kaikkien hankekumppanien kanssa perustettavien kestävien yhteistyöjärjestelyjen lisäksi seuraavat seikat voivat osaltaan lisätä European Youth Together -hankkeiden vaikuttavuutta ja laadullista toteutusta hankkeen eri vaiheissa. Hakijoita kehotetaan ottamaan nämä mahdollisuudet ja ulottuvuudet huomioon hankkeita suunnitellessaan.

Ympäristökestävyys

Hankkeet olisi suunniteltava ympäristöystävällisiksi ja niiden kaikkiin osiin olisi sisällyttävä vihreitä käytäntöjä. Organisaatioiden ja osallistujien olisi hanketta suunnitellessaan sovellettava ympäristöystävällistä lähestymistapaa, jolla kaikkia hankkeessa mukana olevia kannustetaan keskustelemaan ja oppimaan ympäristöasioista ja pohtimaan, mitä eri tasoilla on tehtävissä, sekä autetaan organisaatioita ja osallistujia keksimään vaihtoehtoisia vihreämpää tapoja hanketoiminnan toteuttamiseksi.

Osallisuus ja moninaisuus

Erasmus+ -ohjelman kaikissa toiminnoissa pyritään edistämään yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuksia, osallisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Näiden periaatteiden toteuttamiseksi on laadittu osallisuus- ja moninaisuusstrategia, jonka avulla pyritään saavuttamaan paremmin eri lähtökohdista tulevia osallistujia ja erityisesti osallistujia, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia ja eurooppalaisiin hankkeisiin osallistumista haittaavia esteitä. Organisaatioiden olisi suunniteltava helposti saavutettavaa ja osallistavaa hanketoimintaa ottaen huomioon niiden

osallistujien näkemykset, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, ja ottamalla heidät mukaan päätöksentekoon koko prosessin ajan.

Yleisperiaatteena on, että osallistujaorganisaatioiden olisi noudatettava strategioita, joiden avulla erilaisista taustoista tulevia nuoria yhdistetään ruohonjuuratasolla. Tämä kattaa myös niiden nuorten osallistumisen, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, syrjäisillä tai maaseutualueilla asuvat ja/tai maahanmuuttajataustaiset nuoret mukaan lukien. Näin ollen kaiken toiminnan olisi edistettävä sekä nuorten tavoittamista että heidän aktiivista osallistumistaan, jotta erilaisia näkemyksiä saadaan koottua yhteen.

Digitaalinen ulottuvuus

Virtuaalinen yhteistyö ja kokeilut virtuaali- ja monimuoto-oppimisen mahdollisuksilla ovat keskeisiä tekijöitä hankkeiden onnistumisen kannalta. Hankkeissa kehotetaan painokkaasti käyttämään etenkin Euroopan nuorisoportalia ja EU:n nuorisotransversaalista yhteistyöhön ennen hanketoimintaa, sen aikana ja sen jälkeen.

Yhteiset arvot, kansalaistoiminta ja osallistuminen

Hankkeilla tuetaan aktiivista kansalaisuutta ja eettisiä periaatteita ja edistetään sosiaalisten ja kulttuurienvälisten taitojen, kriittisen ajattelun ja medialukutaidon kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on myös lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Euroopan unionin tilanteesta.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 30 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> Tarkoitus ja eurooppalainen lisärvo: Ehdotuksella luodaan ja kehitetään EU:n lisärvoa tuottava hanke, joka tukee nuorison kannalta merkittäviä EU:n tason toimintapolitiikkoja, ennen kaikkea EU:n nuorisotransversaalista 2019–2027. Hanke esimerkiksi tukee toimintapolitiikan laatimista/toteuttamista, toimintapolitiikasta käytävää keskustelua sekä yhteistyötä nuorisoa edustavien sidosryhmien kanssa EU:n nuorisotransversaalista 2019–2027 ja eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman mukaisesti ja Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnön hengessä. EU:n arvot: Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisen arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. Tavoitteet: Hanke-ehdotuksen tavoitteet ovat relevantteja ainakin yhden toimeen liittyvän yleisen tavoitteen ja ainakin yhden sen erityistavoitteen kannalta. Lisäksi hanke-ehdotuksen tavoitteet ovat täsmällisiä ja selkeästi määriteltyjä, toteutettavissa ja mitattavissa olevia, realistisia ja oikea-aikaisia. Niissä käsitellään osallistujaorganisaatioiden kannalta merkittäviä ja selkeää lisärvoa valituille kohderyhmiille tuottavia kysymyksiä. Tarpeet: Hanke-ehdotuksesta käy ilmi, että se on tehty perusteellisen tarvearvioinnin pohjalta. Tarvearvioointi perustuu mahdollisimman pitkälle todennettaviin tosiseikkoihin ja lukuihin, joiden tueksi esitetään kaikkia konsortion maita ja organisaatioita koskevia yleisiä ja erityisiä tietoja. Hanke-ehdotuksessa on esitettävä selkeä tarveanalyysi, joka liittyy hakijoiden, kumppaneiden ja kohderyhmien konkreettisiin tilanteisiin. Nuorten osallistuminen: Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, että kumppaniverkosto on aktiivisesti sitoutunut osallistamaan monenlaisia nuorisoryhmiä, mukaan lukien nuoret, jotka asuvat syrjäisillä tai maaseutualueilla ja/tai joilla on muita vähemmän mahdollisuksia.
---	--

<p>Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 30 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Suunnittelu: Hanke-ehdotus on selkeä, täydellinen ja laadukas, ja se sisältää hankkeen valmisteluun, toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin tarvittavat vaiheet, jotka perustuvat vankkoihin hankkeen hallinnoinnin menetelmiin. Menetelmä: Toteutus perustuu soveltuviin menetelmiin, tavoitteet ovat johdonmukaisia toiminnan kanssa ja ne on rajattu selkeästi siten, että yksilöityjen ongelmien, tarpeiden ja ratkaisujen välillä on looginen yhteys, työohjelma on johdonmukainen ja konkreettinen, käytössä on asianmukaiset laadunvalvontatoimenpiteet ja -indikaattorit sen varmistamiseksi, että hanke toteutetaan asianmukaisesti vaaditun laatusena ja laajuisena, ajoissa ja talousarvion puiteissa, on olemassa konkreettisia ja asianmukaisia riskinhallinta- ja valmiussuunnitelmia. Kustannustehokkuus: Ehdotettu budjetti on johdonmukainen, riittävä yksityiskohtainen ja riittävä hankkeen toteuttamiseksi sekä suunniteltu siten, että varmistetaan paras vastine rahalle. Työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. Budgetissa otetaan huomioon ruohonjuuritason organisaatioiden ja haavoittuvassa asemassa olevien nuorten tarpeet, jotta heitä kannustetaan osallistumaan Erasmus+ -ohjelmaan.
<p>Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 20 pistettä)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kumppaniverkoston profili: Kumppaniverkostoon kuuluu tarkoituksenmukainen yhdistelmä toisiaan täydentäviä organisaatioita, joilla on kumppanuuden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat profiilit, taidot, kokemus, asiantuntemus ja johdon tuki. Jos konsortioon osallistuu voittoa tavoittelevia organisaatioita, niiden lisäarvo osoitetaan selvästi. Maantieteellinen laajuus: Hanke-ehdotuksessa osoitetaan, että hanke pystyy maantieteellisen laajuutensa pohjalta edustamaan Euroopan taloudellista, sosiaalista ja/tai kulttuurista monimuotoisuutta ja siten varmistamaan aidosti yleiseurooppalaisen yhteistyön. Paikallisten kansalaisjärjestöjen kehittäminen: Kumppaniverkostolla on valmiudet kehittää sellaisten paikallisten kansalaisjärjestöjen valmiuksia ja tietämystä, jotka eivät vielä ole vakiintuneita Euroopan tasolla, jotta parannetaan kansalaisjärjestöjen välistä vertaisyhteistyötä kaikkialla Euroopassa. Sitoutuminen ja tehtävät: Vastuut ja tehtävät jaetaan kumppaniverkostossa selkeästi ja asianmukaisesti. Koordinaattorin osoitetaan kykenevän moitteettomasti hallinnoimaan ja koordinoidamaan transnationaalisia verkostoja ja johtamaan niitä monimutkaisissa ympäristöissä. Nuoret osallistuvat asianmukaisesti hankkeen toteuttamiseen sen kaikissa vaiheissa. Yhteistyöjärjestelyt: Ehdotetuilla hallintomekanismilla taataan, että osallistujaorganisaatioiden, osallistujien ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien välinen koordinointi, päätöksenteko, viestintä ja konfliktinratkaisu on tehokasta.

Vaikuttavuus (enintään 20 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Vaikuttavuus ja kestävyys: Hanke-ehdotuksessa yksilöidään tapoja, jolla voidaan vaikuttaa ainakin yhteen toimen odotetuista vaikutusalueista. Hankkeen odotettujen vaikutusten aikaansaamiseksi toteutettavat toimenpiteet määritellään selkeästi, ja ne ovat loogisia ja uskottavia. Lisäksi hankkeen tuloksilla on konkreettinen myönteinen vaikutus osallistuihin ja kumppaniorganisaatioihin. Hankkeella todennäköisesti pystytään etenkin laajentamaan ruohonjuuritason organisaatioiden kansallisia, alueellisia tai paikallisia toimia, jotka eivät vielä ole rajat yltäviä, jos toimintaa laajennetaan tai kehitetään EU:n tasolla hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen, ja koskemaan koko nuorisoyhteisöä. Hanke-ehdotuksessa esitetään, miten hankkeen tulosten avulla olisi mahdollista edistää nuorisoalan järjestelmätason muutoksia sekä hankkeen elinkaaren aikana että sen jälkeen, mahdollistaa pitkäkestoinen yhteistyö EU-tasolla ja/tai tarjota innoitusta uusiin EU:n nuorisoalan toimintapolitiikkoihin ja aloitteisiin. • Viestintä ja tulosten levittäminen: Hanke-ehdotuksessa osoitetaan valmiudet toteuttaa etsivää nuorisotyötä ja kyky viestiä tehokkaasti osallistujien edustamien yhteisöjen ongelmissa ja ratkaisuista laajemmalle maailmanlaajuiselle yleisölle. Hanke-ehdotus sisältää selkeän tulostenlevitys- ja viestintäsuunnitelman sekä tavoitteet, toiminnot, tehtävien jakautumisen kumppanien välillä, aikataulun sekä välineet ja kanavat, joiden avulla tulokset ja hyödyt saadaan tehokkaasti jaettua päätäjille ja asetettua loppukäyttäjien saataville hankkeen elinkaaren aikana ja sen jälkeen. Kaikki toimenpiteet ovat oikeassa suhteessa hankkeen laajuuteen, ja niihin sisältyy konkreettisia toimia, joita toteutetaan sekä hankkeen aikana että sen päätymisen jälkeen.
--	---

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään **60 pistettä**, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä. Tässä otetaan huomioon myös kunkin neljän arvointikriteerin vaadittavat vähimmäispisteet (jotka ovat vähintään 15 pistettä arvointikriteereistä "hankkeen relevanssi" ja "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" sekä 10 pistettä luokissa "kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu" ja "vaikuttavuus").

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään "laatua" koskevista arvointikriteereistä yhteensä saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Avustusta saavissa hankkeissa on osoitettava, mikä vaikutus niillä odotetaan olevan EU:n nuorisopolitiikkaan

- perustamalla toimet EU:n nuorisostategian 2019–2027 tavoitteisiin ja erityisesti osoittamalla, miten niillä edistetään strategian mukaisia osallistamista, yhdistämistä ja vaikutusmahdolisuksia koskevia painopistetavoitteita
- perustamalla toimet eurooppalaisten nuorisotavoitteiden, EU:n nuorisodiallogin, Euroopan nuorison teemavuoden 2022 perinnön sekä muiden Euroopan tulevaisuutta koskevien keskusteluhankkeiden ja kyselyjen, esimerkiksi eurooppalaisen nuorisotyön toimintaohjelman⁴³⁷, tuloksiin ja yhdistämällä ne paikallisen, alueellisen, valtakunnallisen tai EU:n tason toimintapolitiikan kehitykseen
- parantamalla nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen toimintaan aktiivisen kansalaisuuden ja päätäjien kanssa toimimisen osalta (esimerkiksi mahdollisuksien lisääminen, uudet taidot ja nuorten osallistuminen hankkeiden suunnitteluun)

⁴³⁷ [EUR-Lex - 42020Y1201\(01\) - FI - EUR-Lex \(europa.eu\)](http://EUR-Lex - 42020Y1201(01) - FI - EUR-Lex (europa.eu))

- auttamalla parantamaan ruohonjuuritason nuorisoalan valmiuksia työskennellä transnationaaliseksi osallisuutta, yhteisvastuuta ja kestävyyttä painottaen ja edistämällä transnationaalista oppimista sekä yhteistyötä nuorten ja päätöksentekijöiden välillä
- levittämällä olemassa olevia parhaita käytäntöjä ja toimintaa vakiintuneiden verkostojen ulkopuolelle muun muassa hyödyntämällä digitaalisia keinoja, joiden avulla voidaan kaikissa olosuhteissa pitää yhteyttä myös syrjäisillä tai eristyneillä alueilla sekä erilaisten rajoitusten aikana
- levittämällä hankkeiden tuloksia tehokkaasti ja houkuttelevasti nuoriso-organisaatioissa toimivien nuorten keskuudessa sekä niiden nuorten keskuudessa, jotka eivät ole mukana nuorisotoiminnassa tai joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, järjestelmällisempien kumppanuuksien kehittämiseksi.

Yleissäntö on, että tulokset olisi asetettava kansallisten ja EU:n oikeuskehysien asettamissa rajoissa saataville **avoimina oppimisresursseina** sekä asiaan kuuluvilla ammatillisilla, alakohtaisilla tai toimivaltaisten viranomaisten foorumeilla. Hanke-ehdotuksessa on kuvattava, kuinka tuotetut tiedot, materiaalit, asiakirjat ja audiovisuaaliset ja sosiaalisen median julkaisut saatetaan vapaasti saataville ja niiden käyttöä edistetään avointen lisenssien avulla. Se ei sisällä suhteettomia rajoituksia.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Avustus maksetaan kertasuoritteisena avustuksena⁴³⁸. Se tarkoittaa, että avustus korvaa kiinteän määrään, joka perustuu kertakorvaukseen tai kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrään hankkeen arviondun budjetin, arvointitulosten ja 80 prosentin rahoitusosuuden pohjalta.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 500 000 euroa

Rahoitustuki kolmansille osapuolle avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua seuraavin edellytyksin:

- hakemuspyyntöjen on oltava avoimia ja laajalti julkaistuja sekä läpinäkyvyyttä, yhdenvertaista kohtelua, eturistiriitoja ja luottamuksellisuutta koskevien EU:n vaatimusten mukaisia
- hakemuspyyntöjen on pysytävä avoimina vähintään kaksi kuukautta
- hakemuspyynnön tulokset on julkaistava osallistujien verkkosivustoilla, mukaan lukien kuvaus valituista hankkeista, myöntämispäivämäärät, hankkeiden kestot sekä lopullisten edunsaajien nimet ja kotimaat
- hakemuspyynnöissä on oltava selkeä eurooppalainen ulottuvuus.

Rahoitustuki kolmansille osapuolle hyväksytään hankkeissa, joissa nuoret itse voivat perustaa yhteishankkeita.

Hankehakemuksesta on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolle ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksesta on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmansille osapuolle myönnettävä rahoitustuki on enintään 60 000 euroa.

Vapaaehtoistyön tekijöille ei voida myöntää tukea.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").

---

⁴³⁸ [Decision authorising the use of lump sums and unit costs under the Erasmus+ Programme 2021-2027 \(18.10.2022\)](#).

- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Esitetyt kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvausken ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laataua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

JEAN MONNET -TOIMINNOT

Jean Monnet -toiminnot tarjoavat mahdollisuksia korkeakoulusektorilla sekä muilla koulutussektoreilla. Jean Monnet -toiminnolla autetaan levittämään tietoa Euroopan unionin yhdentymistä koskevista asioista. Tukea myönnetään seuraaviin toimintoihin:

- Jean Monnet -toiminnot korkeakoulutuksen alalla
- Jean Monnet -toiminnot muilla koulutussektoreilla
- Jean Monnet – toimintapolitiittinen keskustelu (korkeakoulutus ja muut koulutussektorit).

Näitä toimintoja hallinnoi Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA).

JEAN MONNET -TOIMINNOT KORKEAKOULUTUKSEN ALALLA

Korkeakoulusektorin Jean Monnet -toiminnolla tuetaan EU-opintoja koskevaa **opetusta ja tutkimusta** kaikkialla maailmassa.

EU-opinnoilla tarkoitetaan Euroopan unionia, sen historiaa, tavoitteita, rakennetta, toimintaa ja/tai poliittikaa koskevaa opetusta, oppimista ja tutkimusta.

Jean Monnet -toiminnossa keskitytään Euroopan unionia koskevaan ulottuvuuteen, joten niillä olisi edistettävä aktiivista Euroopan kansalaisuutta ja Euroopan unionin perustana olevia arvoja: ihmisoikeuden kunnioittamista, vapautta, kansanvaltaa, tasa-arvoa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, mukaan lukien vähemmistöjen oikeudet, jotka mainitaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa⁴³⁹.

Euroopan unionin toimintapolitiikkojen osalta Jean Monnet -toiminnolla on pyrittävä levittämään tietoa siitä, mitä hyötyä kyseisistä toimintapolitiikoista on kansalaisten jokapäiväisessä elämässä EU:ssa ja/tai ulkomailta ja/tai miten ne pystyvät vaikuttamaan vastaanotan alojen päätöksentekojärjestelmiin joko jäsenvaltioiden tasolla tai ulkomailta kansallisella, alueellisella tai maailmanlaajuisella tasolla. Selkeä yhteys ehdotuksen aihepiirin ja siihen liittyvän EU:n toimintapolitiikan ja/tai EU-aiheen välillä on osoitettava.

Jean Monnet -toiminnolla pyritään toimimaan myös julkisen diplomatian levittäjänä suhteessa kolmansiin maihin edistämällä EU:n arvoja ja lisäämällä näkyvyyttä siitä, mitä Euroopan unioni edustaa ja mitä se aikoo saavuttaa.

Jean Monnet -toiminnolla vahvistetaan luonnonlajeita, teknologiaa, insinöörilajeita ja matematiikkaa (STEM-alat) koskevaa opetusta, oppimista ja tutkimusta yhdistämällä ne asiaankuuluviin Euroopan unionin toimintapolitiikkoihin.

Jäljempänä kerrotaan opetusta ja tutkimusta koskevien toimien tavoitteista ja niihin sovellettavista arviontiperusteista.

OPETUS JA TUTKIMUS

TOIMINTOJEN TAVOITTEET

Jean Monnet ”opetus ja tutkimus” -toiminnolla pyritään

- edistämään Euroopan unionia koskevan opetuksen ja tutkimuksen huippusaamista koko maailmassa ja tekemään EU-opintoja koskevan uran luomisesta helpompaa seuraavalle sukupolvelle
- edistämään vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päätäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat
- luomaan tietoa ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia Euroopassa ja globalisoituneessa maailmassa
- tavoittamaan suuri yleisö ja levittämään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuomaan EU lähemmäksi kansalaisia
- toimimaan myös julkisen diplomatian levittäjänä suhteessa ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin edistämällä EU:n arvoja ja lisäämällä näkyvyyttä siitä osallisina ohjelmaan assosioitumattomia, mitä Euroopan unioni edustaa ja mitä se aikoo saavuttaa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Jean Monnet ”opetus ja tutkimus” -toiminto on toteutettava jossakin seuraavista muodoista: **moduulit, professuurit ja osaamiskeskukset**.

- **Moduulit** ovat korkeakoulussa tarjottavia lyhyitä EU-opintojen opintokokonaisuuksia tai opintojaksoja. Moduulin vähimmäislajitus on 40 opetustuntia lukuvuodessa kolmen lukuvuoden ajan. Moduuleissa voidaan keskittää johonkin tiettyyn EU-opintojen oppiaineeseen, tai ne voivat olla monitieteisiä, jolloin opettajina toimii

⁴³⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247>

useita professoreja ja asiantuntijoita. Ne voidaan toteuttaa myös lyhyinä erityis- tai kesäkursseina.

- **Jean Monnet -professuurit** ovat kolmivuotisia opetusvirkoja, jotka on tarkoitettu (edellä kuvailtuin) EU-opintoihin erikoistuneille yliopistoprofessoreille. Jean Monnet -professuurin haltijana voi olla vain yksi professori, joka antaa vähintään 90 tuntia opetusta lukuvuodessa. Professuuriin voi myös sisältyä ryhmä, joka tukee ja tehostaa professuurin toimintaa muun muassa antamalla lisäopetustunteja.
- **Jean Monnet -osaamiskeskukset** ovat EU-aiheita koskevan asiantuntemuksen ja tiedon keskuksia. Niihin olisi kerättävä korkean tason asiantuntijoiden tietämys ja osaaminen, ja niiden tarkoituksena on luoda synergioita (edellä kuvailtuin) EU-opintojen eri oppiaineiden ja resurssien välillä ja kehittää yhteistä transnationalista toimintaa. Niillä varmistetaan myös avoimuus kansalaisyhteiskuntaa kohtaan. Jean Monnet -osaamiskeskusten keskeisenä tehtävänä on tavoittaa opiskelijoita muista tiedekunnista, joissa ei yleensä käsitellä Euroopan unionia koskevia kysymyksiä, sekä laajemminkin päättäjiä, virkamiehiä, kansalaisjärjestöjä ja kansalaisia.

Jean Monnet -toimintojen edunsaajien (moduulien, professuurin haltijoiden ja osaamiskeskusten osallistujien) on järjestettävä toimintaa ja tapahtumia, joilla varmistetaan yhteydet päättäjiin, virkamiehiin, kansalaisyhteiskuntaan ja suureen yleisöön.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET "OPETUS JA TUTKIMUS" -TOIMINTOA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Jean Monnet -moduuleihin sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeakouluja ja - sijoittautuneita EU:n jäsenvaltioihin, ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin tai ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin. <p>EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE).</p> <p>Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintaan.</p>
Tukikelpoinen toiminta	<p>EU-opintoihin (jotka kuvillaan edellä) kuuluva Jean Monnet -moduulia on opettettava vähintään 40 tuntia lukuvuodessa.</p> <p>Opetustunteja ovat lähiopetustunnit, eli ryhmäluennot, seminaarit ja pienryhmäohjaus, jotka voidaan antaa myös etäopetuksena, mutta niihin ei kuulu henkilökohtainen opetus ja/tai ohjaus. Moduulien osalta kesäkurssit ovat tukikelpoisia.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-MODULE</p>

Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.000 (Brysselin aikaa).
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Jean Monnet -professuureihin sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeakoulua ja - sijoittautuneita EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin taikka ohjelmaan assosiotumattomiin kolmansiin maihin. <p>EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE). Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p>		
Tukikelpoinen toiminta	<p>Jean Monnet -professuurissa professuurin haltijan, jonka on kuuluttava hakijakorkeakoulun vakinaiseen opetushenkilöstöön, on annettava EU-opintoihin (jotka kuvillaan ohjelmaoppaassa) kuuluva opetusta hakijakorkeakoulussa vähintään 90 tuntia lukuvuodessa.</p> <p>Opetustunteja ovat lähiopetustunnit, eli ryhmäluennot, seminaarit ja pienryhmäohjaus, jotka voidaan antaa myös etäopetuksena, mutta niihin ei kuulu henkilökohtainen opetus ja/tai ohjaus. Kesäkurssit eivät ole tukikelpoisia.</p>		
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).		
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).		
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-CHAIR</p>		
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.000 (Brysselin aikaa).		
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="padding: 5px;">Miten haetaan?</td> <td style="padding: 5px;">Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.</td> </tr> </table>	Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.		

Jean Monnet -osaamiskeskukseen sovelletaan seuraavia kelpoisuusperusteita:

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeakouluja ja - sijoittautuneita EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin taikka ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin. <p>EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE).</p> <p>Kussakin osallistuvassa korkeakoulussa tuetaan samanaikaisesti vain yhtä Jean Monnet -osaamiskeskusta</p> <p>Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.</p> <p>Poikkeus: Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-COE</p>
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Jean Monnet -moduuleihin sovelletaan seuraavia arvointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<p>Missä määrin hanke-ehdотus vastaa Jean Monnet -toiminnon tavoitteita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. • Se edistää vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat. • Sillä luodaan tietämystä ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia globalisoituneessa maailmassa. • Se sisältää aktiivisia tiedotus- ja koulutustoimenpiteitä, joilla levitetään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuodaan EU lähemmäksi kansalaisia. <p>Missä määrin hanke-ehdотus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – tunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.</p> <p>Missä määrin hanke-ehdотus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU-opintoja (jotka kuvillaan johdantokappaleessa) opiskelevat korkeakouluopiskelijat • korkeakouluopiskelijat, jotka eivät automaattisesti joudu kosketuksiin Eurooppa-opintojen kanssa (muiden alojen kuin oikeustieteiden, talouden ja poliikan opiskelijat) • ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osalta mahdollisuus lisätä julkista diplomatiaa.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<p>Menetelmä: hankkeen laatu, uutuus ja käyttökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus.</p> <p>Missä määrin</p> <ul style="list-style-type: none"> • työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet • työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. <p>Seuranta- ja arvointistrategia.</p>
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<p>Ryhmän osaaminen ja sen tuoma lisäarvo:</p> <p>Ehdotettuun toimintaan osallistuvalla keskeisellä henkilöstöllä – oli kyseessä akateeminen tai ei-akateeminen toiminta-alue – on tarkoitukseenmukainen ja toisaan täydentävä profiili ja asiantuntemus (johdantokappaleessa kuvailtujen) EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta.</p>

	<p>Hankkeen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jean Monnet -toimintoa toteuttavaan organisaatioon • Jean Monnet -toimintoon osallistuviin opiskelijoihin: <ul style="list-style-type: none"> ○ paremmat tai innovatiiviset opetussuunnitelmat ○ parempi kyky houkutella huippuluokan opiskelijoita ○ tiiviimpi yhteistyö ulkomaisen kumppanien kanssa ○ enemmän taloudellisia resurseja EU-aiheiden opetuksen ja tutkimukseen laitoksen sisällä ○ paremmat valmiudet opettaa ja tutkia EU-aiheita • muihin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat hankkeeseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU-tasolla.
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<p>Tulosten levittäminen ja viestintää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niiden toimenpiteiden tarkoituksemukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedon levittäminen ○ tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen ○ korkeakoulujen ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen ○ uusiin ja parannettuihin käytäntöihin siirtyminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) ○ tapahtumat. <p>Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resurseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.</p>

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arvointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärään, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärään arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäärään perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäärään perusteella.

Jos paremuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntymisen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Jean Monnet -professuureihin sovelletaan seuraavia arvointikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<p>Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toiminnon tavoitteita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se koskee (johdantokappaleessa kuvailtuja) EU-opintoja. • Sillä edistetään vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat. • Sillä luodaan tietämystä ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia globalisoituneessa maailmassa. • Se sisältää aktiivisia tiedotus- ja koulutustoimenpiteitä, joilla levitetään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (yliopistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuodaan EU lähemmäksi kansalaisia. <p>Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.</p> <p>Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU-opintoja (jotka kuvillaan johdantokappaleessa) opiskelevat korkeakouluopiskelijat • korkeakouluopiskelijat, jotka eivät automaattisesti joudu kosketuksiin (johdantokappaleessa kuvattujen) Eurooppa-opintojen kanssa • ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osalta mahdollisuus lisätä julkista diplomaattia.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<p>Menetelmä: Hankkeen laatu, uutus ja käytökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus.</p> <p>Missä määrin</p> <ul style="list-style-type: none"> • työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arviointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet • työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. <p>Seuranta- ja arvointistrategia.</p>
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • EU-opintojen (jotka kuvillaan johdantokappaleessa) professuurin haltijan erinomainen profiili ja asiantuntemus. • Professuurin haltijan ja ehdotettuun toimintaan osallistuvan keskeisen henkilöstön tarkoitukseenmukainen ja toisaan täydentävä profiili ja asiantuntemus (johdantokappaleessa kuvattujen) EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta. • Näyttö kokemuksesta EU-aiheiden tutkimuksen alalla.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<p>Hankkeen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jean Monnet -toimintoa toteuttavaan organisaatioon • Jean Monnet -toimintoon osallistuvien opiskelijoihin: <ul style="list-style-type: none"> ○ paremmat tai innovatiiviset opetussuunnitelmat ○ parempi kyky houkutella huippuluokan opiskelijoita ○ tiiviimpi yhteistyö ulkomaisten kumppanien kanssa ○ enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetuksen ja tutkimukseen laitoksen sisällä ○ paremmat valmiudet opettaa ja tutkia EU-aiheita. • muihin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat hankkeeseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU-tasolla. <p>Tulosten levittäminen ja viestintää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niiden toimenpiteiden tarkoituksemukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedon levittäminen ○ tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen ○ korkeakoulujen ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen ○ uusiin ja parannettuihin käytäntöihin siirtyminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) ○ tapahtumat. <p>Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.</p>
--	--

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviontikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arviontikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäären perusteella.

Jos paremuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntymisen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

Jean Monnet -osaamiskeskukseen sovelletaan seuraavia arviontikriteereitä:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<p>Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toimintojen tavoitteita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) Eurooppa-opintoja. • Sillä edistetään vuoropuhelua tiedemaailman ja yhteiskunnan välillä, mukaan lukien paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason päättäjät, virkamiehet, kansalaisyhteiskunnan toimijat sekä eri koulutustasojen ja median edustajat. • Sillä luodaan tietämystä ja näkemyksiä, jotka tukevat EU:n päätöksentekoa ja vahvistavat EU:n roolia globalisoituneessa maailmassa. • Se sisältää aktiivisia tiedotus- ja koulutustoimenpiteitä, joilla levitetään tietoa EU:sta laajemmin yhteiskuntaan (ylipistomaailman ja erityisryhmien ulkopuolelle) ja tuodaan EU lähemmäksi kansalaisia. <p>Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.</p> <p>Missä määrin ehdotuksella tavoitetaan useampia kohderyhmiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ehdotetun keskuksen asiantuntemuksesta hyötyvien tahojen tyyppi • sellaisten tiedekuntien/laitosten osallistuminen, jotka eivät ole suoraan tekemisissä EU-opintojen kanssa • ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden osalta mahdollisuus lisätä julkista diplomatiaa.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Menetelmä: Hankkeen laatu, uutuus ja käyttökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus. • Missä määrin <ul style="list-style-type: none"> ○ työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arvionti-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet ○ työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. • Missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Seuranta- ja arvointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Kumppaniverkoston laatu ja osaamiskeskukseen osallistujien tuottama lisäarvo. • Hankkeessa ehdotettuun toimintaan osallistuvalla keskeisellä henkilöstöllä on tarkoitukseenmukainen ja toisiaan täydentävä profili ja asiantuntemus EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävien erityisten aiheiden osalta. • Korkeakoulun sisäiset yhteistyöjärjestelyt ja tehtävien jako. • Korkeakoulun sitoutuneisuus osaamiskeskukseen kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<p>Hankkeen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jean Monnet -toimintoa toteuttavaan organisaatioon • Jean Monnet -toimintoon osallistuvien tiedekuntiin/laitoksiin: <ul style="list-style-type: none"> ○ parempi tai innovatiivinen sisältö, uusien näkökulmien kehittäminen tietyn tiettyssä tutkimustoiminnassa ○ parempi kyky houkutella huippuluokan opiskelijoita ja tutkijoita ○ tiiviimpi yhteistyö ulkomaisen kumppanien kanssa ja kyky luoda yhteyksiä niihin ○ enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetuksen ja tutkimukseen laitoksen sisällä ○ paremmat valmiudet opettaa ja tutkia EU-aiheita. • muihin organisaatioihin ja henkilöihin, jotka osallistuvat hankkeeseen paikallisella, alueellisella, valtakunnallisella ja/tai EU-tasolla. <p>Tulosten levittäminen ja viestintää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toimintoa isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedon levittäminen ○ tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen ○ korkeakoulujen ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen ○ uusiin ja parannettuihin käytäntöihin siirtyminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) ○ tapahtumat. <p>Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.</p>
--	--

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainitusta arviointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arviointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääri on sama, etusija määritetään arviointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäären perusteella.

Jos paremuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntymisen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

MAANTIEELLISET KOHTEET

Tätä toimintoa tuetaan EU:n ulkoisen toiminnan välineillä. Käytettävissä olevat määrärahahat on jaettu eri alueiden kesken, ja eri alueiden saamien määrärahakokonaisuksien suuruus vaihtelee. Lisätietoja kussakin määrärahakokonaisuudessa käytettävissä olevista määristä julkaistaan EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa⁴⁴⁰.

⁴⁴⁰ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

ODOTETTU VAIKUTUS

Toimintoihin suoraan osallistuvien osallistujien osalta Jean Monnet "opetus ja tutkimus" -toiminnolla tuotetaan niin opiskelijoihin kuin tutkijoihin/professoreihin kohdistuvia myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia, joita mitataan seuraavilla määräillisillä ja laadullisilla indikaattoreilla.

Määrälliset indikaattorit:

- Niiden korkeakoulujen määrää, jotka edistävät EU-ulottuvuutta kattamillaan tieteenaloilla.
- Sellaisten tiedekuntien/laitosten, joissa ei yleensä käsitellä EU-näkökulmia, opetukseen ja tutkimukseen mukaan otettujen Euroopan unioniin liittyvien aiheiden määrä – lukuun ottamatta oppiaineita, joiden tiedetään yleisesti liittyvän EU:hun.
- Jean Monnet -toiminnolla tavoitettujen opiskelijoiden lukumäärä.
- Uusien professuurin haltijoiden lukumäärä.
- EU-aiheisiin liittyvien julkaisujen lukumäärä.
- Poliittisia päättäjiä EU:hun liittyvissä aiheissa tukevien toimintapolitiittisten asiakirjojen lukumäärä.
- Jean Monnet -hankkeiden lukumäärä ohjelmaan assosioitumattomissa kolmansissa maissa.
- Missä määrin on otettu käyttöön foorumeita ja alustoja, joiden avulla pyritään parantamaan yhteistyötä ja vuoropuhelua akateemisten ja ei-akateemisten toimijoiden välillä.
- Nuorten tutkijoiden lisääntyneet mahdollisuudet vahvistaa ammatillista osaamistaan ja vauhdittaa urakehitystään.

Laadulliset indikaattorit:

- Lisääntynyt tieto eurooppalaisista toimintapolitiikoista.
- Missä määrin korkeakoulut ovat vuorovaikutuksessa laajemman yhteiskunnan ja akateemisen maailman ulkopuolisten tahojen kanssa EU-aiheisiin liittyen.
- Lisääntynyt tietoisuus EU:ta koskevista kysymyksistä akateemisen maailman ulkopuolella.
- Jean Monnet -hankkeiden tulosten laajempi levittäminen koko yhteiskunnalle, myös poliittisille päättäjille.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittää panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatuja ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

EU-avustuksen enimmäismäärät hanketta kohden ovat seuraavat:

- Jean Monnet -moduulit: 35 000 euroa
- Jean Monnet -professuurit: 60 000 euroa
- Jean Monnet -osaamiskeskukset: 100 000 euroa

Kertakorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet kattavat henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannukset, laite- ja alihankintakustannukset sekä muita kustannuksia (tulostenlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Jean Monnet -moduulit ja -professuurit

Hakijoiden on haettava hakemuksessaan ennalta määriteltyä kertakorvauksen määrää, joka esitetään jäljempänä olevissa taulukoissa. Seuraavissa taulukoissa esitetään maakohtainen kertakorvauksen kokonaismäärä, joka vastaa opetustuntien kokonaismäärää.

Jean Monnet -moduulit:

1) EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden Jean Monnet -moduulit

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 40 tuntia/vuosi)	Bulgaria, Romania, Pohjois-Makedonia, Liechtenstein, Serbia	Turkki, Kroatia, Latvia	Unkari, Puola, Liettua, Tšekki, Viro, Slovakia	Portugali, Kreikka, Slovenia, Malta	Kypros, Irlanti, Espanja, Italia	Irlanti, Ranska, Suomi	Belgia, Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Ruotsi, Norja
120–150	13 500 euroa	16 000 euroa	18 000 euroa	23 000 euroa	26 000 euroa	31 000 euroa	33 000 euroa
151–180	17 000 euroa	19 500 euroa	22 000 euroa	27 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
181–210	19 500 euroa	23 000 euroa	26 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
211–240	22 500 euroa	26 500 euroa	30 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
241–270	25 500 euroa	30 000 euroa	34 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
271–300	28 500 euroa	33 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
301–330	31 500 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
331–360	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa

2) Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden Jean Monnet -moduulit:

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 40 tuntia/vuosi)	Chile, Saint Kitts ja Nevis, Meksiko, Libya, Antigua ja Barbuda, Barbados, muut maat	Bahrain, Trinidad ja Tobago	Saudi-Arabia, Seychellit, Päiväntasaajan Guinea, Oman, Israel	Etelä-Korea, Uusi-Seelanti	Japani, Yhdistynyt kuningaskunta	Australia, Brunei, Kanada, Hongkong, Kuwait, Qatar, Singapore, Sveitsi, Arabiemiraattitilaat, Yhdysvallat
120–150	13 500 euroa	18 000 euroa	23 000 euroa	26 000 euroa	31 000 euroa	33 000 euroa
151–180	16 500 euroa	22 000 euroa	27 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
181–210	19 500 euroa	26 000 euroa	32 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
211–240	22 500 euroa	30 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
241–270	25 500 euroa	34 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
271–300	28 500 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
301–330	31 500 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa
331–360	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa	35 000 euroa

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Professuurit

1) EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden Jean Monnet -professuurit

Maa / opetustunnit kolmen vuoden aikana (vähintään 90 tuntia/vuosi)	Bulgaria, Romania, Pohjois-Makedonia, Liechtenstein, Serbia	Turkki, Kroatia, Latvia	Unkari, Puola, Liettua, Tšekki, Viro, Slovakia	Portugali, Kreikka, Slovenia, Malta	Kypros, Islanti, Espanja, Italia	Irlanti, Ranska, Suomi	Belgia, Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Ruotsi, Norja
270–300	21 500 euroa	22 500 euroa	30 000 euroa	37 000 euroa	44 000 euroa	51 000 euroa	55 500 euroa
301–330	24 000 euroa	25 000 euroa	33 500 euroa	40 500 euroa	48 500 euroa	55 000 euroa	60 000 euroa
331–360	26 000 euroa	27 000 euroa	37 000 euroa	44 000 euroa	53 000 euroa	59 000 euroa	60 000 euroa
361–390	28 000 euroa	29 000 euroa	40 500 euroa	47 500 euroa	57 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
391–420	30 000 euroa	31 000 euroa	44 000 euroa	51 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
421–450	32 500 euroa	33 500 euroa	47 500 euroa	54 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
451–480	35 000 euroa	36 000 euroa	51 000 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
481–510	37 500 euroa	38 500 euroa	54 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
511–540	40 000 euroa	41 000 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
541–570	42 500 euroa	43 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
571–600	45 000 euroa	46 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
601–630	47 500 euroa	48 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa

631–660	50 000 euroa	51 000 euroa	60 000 euroa				
661–690	52 500 euroa	53 500 euroa	60 000 euroa				
691–720	55 000 euroa	56 000 euroa	60 000 euroa				
721–750	57 500 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa				
>750	60 000 euroa						

2) Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden Jean Monnet -professuurit:

Maa / opetustunni t kolmen vuoden aikana (vähintään 90 tuntia/vuosi)	Chile, Saint Kitts ja Nevis, Meksiko, Libya, Antigua ja Barbuda, Barbados, muut maat	Bahrain, Trinidad ja Tobago	Saudi-Arabia, Seychellit, Päiväntasaajan Guinea, Oman, Israel	Etelä-Korea, Uusi-Seelanti	Japani, Yhdistynyt kuningaskunta	Australia, Brunei, Kanada, Hongkong, Kuwait, Qatar, Singapore, Sveitsi, Arabiemirikunnat, Yhdysvallat
270–300	25 000 euroa	29 000 euroa	37 000 euroa	44 000 euroa	51 000 euroa	55 500 euroa
301–330	27 500 euroa	32 500 euroa	40 500 euroa	48 500 euroa	55 000 euroa	60 000 euroa
331–360	30 000 euroa	36 000 euroa	44 000 euroa	53 000 euroa	59 000 euroa	60 000 euroa
361–390	32 500 euroa	39 500 euroa	47 500 euroa	57 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
391–420	35 000 euroa	41 000 euroa	51 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa

421–450	37 000 euroa	46 500 euroa	54 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
451–480	39 000 euroa	50 000 euroa	58 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
481–510	41 000 euroa	53 500 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
511–540	43 500 euroa	57 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa	60 000 euroa
541–570	46 000 euroa	60 000 euroa				
571–600	48 500 euroa	60 000 euroa				
601–630	51 000 euroa	60 000 euroa				
631–660	53 500 euroa	60 000 euroa				
661–690	56 000 euroa	60 000 euroa				
691–720	58 000 euroa	60 000 euroa				
721–750	60 000 euroa					
>750	60 000 euroa					

Hakijoiden on haettava kyseessä olevalle maalle ennalta määriteltyä kertakorvausmääriä, joka esitetään jäljempänä olevassa taulukossa. Huomaa, että maakohtaisessa kertakorvaussa otetaan huomioon opetustuntien kokonaismääriä kolmen vuoden aikana. Taulukossa esitetyt määrität vastaavat EU:n lopullisia rahoitusosuuksia, kun yhteisrahoitusosuus on 75 prosenttia.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

Jean Monnet -osaamiskeskukset

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvausmääriä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arvioidun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin

avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotusten, arvointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäärän perusteella.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 100 000 euroa hanketta kohden.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budjettitaulukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Budjetti olisi jaoteltava tarpeen mukaan johdonmukaisiin työpakteihin (esimerkiksi "hankkeen hallinta", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus kustannuksista.
- d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tulostenlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen.

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemukseissa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolle ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemukseissa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴⁴¹ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Hankkeen saavutukset arviodaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla rahoitus- ja tarjouskilpailuportalissa⁴⁴².

⁴⁴¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

⁴⁴² <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

JEAN MONNET -TOIMINNOT MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA

Tiedon saanti Euroopan unionin tavoitteista ja toiminnasta on tärkeä osa aktiivisen kansalaisuuden ja vapauden, suvaitsevaisuuden ja syrjimättömyyden yhtisten arvojen edistämistä.

Opettajat ja kouluttajat käyttävät innokkaasti ammatillisen kehittymisen mahdollisuksia. Varsin monet opettajat ovat tuoneet esiin tarpeen laajentaa osaamistaan, jotta he voisivat luoda osallistavan ilmapiirin luokkaan tieto- ja viestintäteknikan avulla ja opettaa monikielessä ja monikulttuurisia luokkia. He tarvitsevat myös mahdollisuksia laajentaa ammattitaitoaan yleissivistävän koulutuksen eurooppalaisen ulottuvuuden ja erityisesti Euroopan unioniin liittyvien aiheiden innostavien opetusmenetelmien osalta.

Yleisenä tavoitteena on edistää ymmärrystä Euroopan unionista ja sen toimielinten toiminnasta sekä yleissivistävässä että ammatillisessa koulutuksessa (ISCED-tasot 1–4), sillä Euroopan unionin tuntemus on laajalti puutteellista ja siitä liikkuu paljon disinformaatiota, ja tämä puolestaan lisää kansalaisten tyytymättömyyttä unioniin ja sen toimintapolitiikkoihin.

JEAN MONNET "KOULUTUKSET OPETTAJILLE"

Korkeakoulut tai opettajankoulutuslaitokset järjestävät tämän toiminnon puitteissa toimintaa, jonka avulla koulujen ja ammatillisten oppilaitosten opettajat voivat kehittää uusia taitoja, opettaa EU:ta koskevia aiheita. Näin he saavat mahdollisuuden ymmärtää paremmin EU:ta ja sen toimintaa.

Opettajankoulutuksesta (sekä perus- että täydennyskoulutuksesta) vastaavat tahot vahvistavat EU:hun liittyvien asioiden opettamista koskevia tietojaan ja osaamistaan. Tämän myötä opettajilla on paremmat valmiudet sisällyttää EU:hun liittyvää sisältöä opetukseensa.

Koulutukset opettajille -toiminto tukee koulujen ja ammatillisten oppilaitosten opetushenkilöstöä (ISCED-tasot 1–4).

TOIMINNON TAVOITTEET

Jean Monnet "koulutukset opettajille" -toiminto tukee kouluja ja ammatillisen koulutuksen järjestäjiä niiden suunnitellessa, järjestäessä ja toteuttaessa EU:ta koskeva sisältöä opetussuunnitelmiin sisältyvässä ja niiden ulkopuolisessa toiminnassaan. Päätavoitteena on

- tarjota kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille (ISCED-tasot 1–4) mahdollisuudet lisätä opetushenkilöstönsä tietoa EU:ta koskevista kysymyksistä
- tarjota EU-aiheita koskevia koulutuskonaisuuksia kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä sisältöä ja menetelmiä eri asteilla opettaville, erilaisista lähtökohdista tuleville opettajille, joilla on erilaisia kokemuksia
- toteuttaa erityisiä yksilö- tai ryhmäopetuksen suunnattuja kursseja (modulaarisia kursseja, kampuksella toteutettavia kursseja, monimuoto-oppimisen kursseja tai verkkokursseja) EU:sta kiinnostuneille opettajille, jotka haluavat sisällyttää EU-aiheet päivittäiseen työhönsä
- lisätä opettajien varmuutta sisällyttää EU-näkökulma heidän päivittäiseen työhönsä.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Opettajat, jotka ovat hankkineet uusia ja innovatiivisia menetelmiä Euroopan unionia käsittelevän sisällön esittämiseen oppijoille, auttavat sisällyttämään Euroopan unionia koskeva tietoa opetussuunnitelmiin mukaiseen ja muuhun toimintaan.

Opettajankoulutuslaitos-on laitos, jonka päätoimintaan kuuluu opettajankoulutuksen järjestäminen.

Jean Monnet "koulutukset opettajille" -toimintaan liittyviin hankkeisiin tulisi sisältyä opettajankoulutuksen valmistelu ja toteutus. Koulutus voidaan toteuttaa kohdennettuna opintojaksoina tai moduuleina, kuten etäoppimisena (MOOC-kurssit ja/tai monimuototoiminta). Koulutukset opettajille -toiminnan on oltava virallista, ja sen suorittamisesta on myönnnettävä todistus.

Ehdotettuun toimintaan on sisällyttäävä myös osallistujien tukeminen (esimerkiksi tuki matka- ja oleskelukustannuksiin, oppikirjojen ja muiden erityisvälaineiden tarjoaminen, vapautus maksuista).

Jean Monnet "koulutukset opettajille" -toimintoon liittyviin hankkeisiin on sisällyttäävä jokin seuraavista:

- opetusmenetelmiä koskeva koulutus Euroopan unionia koskevien aiheiden käsittelemiseksi
- Euroopan unionia koskeva koulutus
- olemassa olevia kursseja täydentävät oppimiskokemukset Euroopan unioniin liittyvistä aiheista (yhteistoiminnallinen opetus luokkien välillä, yhteisopetus)
- seminaarit, kesä- ja intensiivikurssit, muun tyypiset EU-kokemukset, joihin osallistuu muita sidosryhmiä.

Edellä mainitut seikat voidaan toteuttaa seuraavasti:

- annetaan tapauskohtaista ohjausta koulutuksen valitsemiseksi
- tarjotaan fyysisistä, verkossa annettavaa ja/tai monimuotokoulutusta.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET "KOULUTUKSET OPETTAJILLE" -TOIMINTOA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeakouluja, jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja joilla on voimassa oleva korkeastaan koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE), tai - tai opettajakoulutuslaitoksia/koulutuskeskuksia, jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) opettajille. <p>Hakijoiden on oltava sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.</p> <p>Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	<p>Ehdotusten on koskettava toimintaa, joka toteutetaan tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).</p>
Hankkeen kesto	<p>Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).</p>
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p>
Milloin hakemus jätetään?	<p>Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).</p>
Miten haetaan?	<p>Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.</p>

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<p>Hanke-ehdotuksessa on osoitettava hankkeen merkitys tämän toiminnon tavoitteiden kannalta, ja sen merkitys arvioidaan muun muassa seuraavien perustein:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. - Se antaa koulujen opettajille mahdollisuuden kehittää uusia taitoja. - Se parantaa ymmärrystä EU:sta ja sen toiminnasta. - Se antaa opettajille mahdollisuuden sisällyttää EU:ta koskevaa sisältöä työhönsä. <p>Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.</p> <p>Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koulut ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät (ISCED-tasot 1–4) - opettajat.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> - Menetelmä: ehdotuksen laatu, uutus ja käytökelpoisuus sekä ehdotetun menetelmän toteutettavuus. - Missä määrin <ul style="list-style-type: none"> ○ työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arvointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet ○ työohjelma on johdonmukainen hanke-ehdotuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa ○ työohjelman sisältyy osallistujien tukeminen (esimerkiksi tuki matka- ja oleskelukustannuksiin, oppikirjojen ja muiden erityisvälineiden tarjoaminen, vapautus maksuista). - Missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. - Seuranta- ja arvointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmän osaaminen ja sen tuoma lisäarvo: - Ehdotettuun toimintaan osallistuvalla keskeisellä henkilöstöllä – oli kyseessä akateeminen tai ei-akateeminen toiminta-alue – on tarkoitukseenmukainen ja toisiaan täydentävä profiili ja asiantuntemus <ul style="list-style-type: none"> ○ (johdantokappaleessa kuvailtu) EU-opintojen sekä ○ hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta.

Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> - Opettajien koulutuksen odotetut ja pitkäkestoiset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> a) kouluihin ja ammatillisen koulutuksen järjestäjiin (ISCED-tasot 1–4): <ul style="list-style-type: none"> o paremmat valmiudet opettaa EU-aiheita o parempi tai innovatiivinen sisältö, uusien näkökulmien kehittäminen EU-aiheiden sisälllyttämiseksi opetussuunnitelmiin o toiminnan järjestävään organisaatioon: o tiiviimpi yhteistyö kumppanien kanssa ja kyky luoda yhteyksiä niihin o esitettyjen koulutusten määrä ja taso sekä edunsaajien mahdollinen lukumäärä o enemmän taloudellisia resursseja kohdennetumman koulutustoiminnan lisäämiseen organisaation sisällä b) Jean Monnet -toimintojen edunsaajina oleviin opettajiin: <ul style="list-style-type: none"> o paremmat taidot sisällyttää EU:ta koskevaa sisältöä työhönsä. - Tulosten levittäminen ja viestintä: <ul style="list-style-type: none"> o sellaisten toimenpiteiden tarkoituksemukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista Jean Monnet -toiminta- ja isännöivässä laitoksessa ja sen ulkopuolella o tietoisuuden lisääminen hankkeista ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen o välittömän kohderyhmän ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen o missä määrin suunnitellut tulostenlevitystavat saavuttavat kohderyhmän. - Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.
--	--

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arviontiikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arviontiikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontiikriteeristä "Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontiikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Jean Monnet "koulutukset opettajille" -toimintoon liittyvän hankkeen odotetaan tuottavan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia sekä opettajien perus- ja täydennyskoulutusta järjestäville organisaatioille että niiden toimintaan osallistuville.

Jean Monnet "koulutukset opettajille" -toiminnon vaikutusta mitataan määrällisillä ja laadullisilla indikaattoreilla (ks. jäljempänä oleva taulukko), jotka liittyvät johdanto-osan kohdassa "Toiminnon tavoitteet" kuvaltuihin toiminnolle asetettuihin tavoitteisiin.

Hakijoita kannustetaan käyttämään hakemuksissaan seuraavia indikaattoreita ja asettamaan niitä koskevat tavoitearvot:

Tavoitteet	Indikaattorit
Tarjotaan kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille (ISCED-tasot 1–4) mahdollisuudet lisätä opetushenkilöstönsä tietoa EU:ta koskevista kysymyksistä.	Toimintoon osallistuvien luokkien ja opiskelijoiden lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Tarjotaan EU-aiheita koskevia koulutuskonkursseja kouluille ja ammatillisen koulutuksen järjestäjille sekä sisältöä ja menetelmiä eri asteilla opettaville, erilaisista lähtökohdista tuleville opettajille, joilla on erilaisia kokemuksia.	Toimintoon osallistuvien opettajien lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Toteutetaan erityisiä yksilö- tai ryhmäopetuksiin suunnattuja kursseja (modulaarisia kursseja, kampuksella toteutettavia kursseja, monimuoto-oppimisen kursseja tai verkkokursseja) EU:sta kiinnostuneille opettajille, jotka haluavat sisällyttää EU-aiheet päivittäiseen työhönsä.	Toimintoon osallistuvien opettajien lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Lisätään opettajien varmuutta sisällyttää EU-näkökulma päivittäiseen työhönsä.	Onnistumisprosentti EU:ta koskevan oppimisen arvioinneissa.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuva rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvausmäärä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää rahoituksen määrän hankkeen arviodun budjetin, arvointitulosten, 80 prosentin rahoitusosuuden ja ehdotuspyyynnössä ilmoitetun avustuksen enimmäismäärän pohjalta.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 300 000 euroa hanketta kohden.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspyyynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisii kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolle ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa. Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴⁴³ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

---

⁴⁴³

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

OPI EU:STA -TOIMINTO MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA

Opi EU:sta -toiminto tukee kouluja ja ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) erityisen sisällön tarjoamisessa EU:hun liittyvistä aiheista (kuten demokriasta, EU:n historiasta, EU:n toiminnasta ja kulttuurisesta monimuotoisuudesta). Opetustoiminnan olisi tapahduttava lukuvuoden aikana, ja siihen voisi kuulua projektivirkkoja, opintokäyntejä ja muuta immersiivistä toimintaa.

Toimintaa järjestävät koulut ja ammatilliset oppilaitokset (ISCED-tasot 1–4). Ne voivat suunnitella ja tarjota EU-asioita koskevaa sisältöä ja luoda oppimiskokemuksia itse tai korkeakoulujen tai muiden asiaankuuluvien organisaatioiden (kuten kansalaisjärjestöjen ja yhdistysten) tuella. Tämän osion mukaisesti järjestettävällä toiminnalla tehostetaan oppimista Euroopan unionista innostavilla opetusmenetelmillä. Ne auttavat vahvistamaan opiskelijoiden EU:hun kuulumisen tunnetta, sen vaikutusta heidän elämäänsä ja heidän ymmärrystään EU:n mekanismeista ja toimintapolitiikoista.

TOIMINNON TAVOITTEET

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnolla edistetään Euroopan unionia koskevan näkökulman sisällyttämistä koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) koulutuskulttuuriin ja edistetään eurooppalaisen identiteetin ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistamista opiskelijoiden ja opettajien keskuudessa.

Keskeisinä tavoitteina on ennen kaikkea

- lisätä Euroopan unioniin liittyviä kysymyksiä opettavien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) määrää kussakin EU:n jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa
- lisätä Euroopan unioniin liittyviä aiheita koskeviin oppimiskokemuksiin osallistuvien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) luokkien määrää
- lisätä keskeisten oppiaineiden tai opetussuunnitelmien ulkopuolisen toiminnan, joissa opetetaan EU-aiheita, määrää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa (ISCED-tasot 1–4)
- lisätä EU-asioiden tuntemuksen parantamiseen osallistuvien opettajien määrää
- parantaa EU-asioiden koskevien innovatiivisten opetus- ja oppimismenetelmien laatua kiinnittäen erityistä huomiota EU:n painopistetavoitteisiin
- parantaa opiskelijoiden EU:ta koskevia oppimistuloksia siten, että heillä on enemmän tietoa ja ymmärrystä EU:sta, sen historiasta, arvoista, tavoitteista sekä toimielimistä ja päättöksentekoprosesseista, jotka vaikuttavat nuorten eurooppalaisten jokapäiväiseen elämään, sekä lisätä aktiivista kansalaisuutta opiskelijoiden ja opettajien keskuudessa.

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminto koskee erityisesti kouluja ja ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4).

Jean Monnet ”opi EU:sta” -toiminnon on täytettävä vähintään yksi seuraavista edellytyksistä:

- Euroopan unioniin liittyviä aiheita koskeva opetus sisältyy (yhden tai useamman olemassa olevan oppiaineen) virallisii opetussuunnitelmiin
- olemassa olevia kursseja täydentävät oppimiskokemukset Euroopan unioniin liittyvistä aiheista: yhteistoiminnallinen oppiminen ja yhteisopetus muiden oppiaineiden kanssa
- opetussuunnitelman ulkopuoliset seminaarit, opintovierailut, muun tyypiset EU-kokemukset, joihin osallistuu muita organisaatioita.

Tässä toiminnossa opetustunti ymmärretään tunnin kestäväksi oppimiskokemukseksi kouluopetuksen tai ammatilliseen koulutukseen liittyvän toiminnan yhteydessä. Se voidaan toteuttaa luokka- tai muuna opetuksena (kuten työpajoina, asiantuntijoiden tapaamisina, opintovierailuina), mutta sillä on oltava yhteys konkreettisiin oppimistuloksiin ja EU-opintoihin / EU:n arvoihin.

Kansallisille viranomaisille voidaan ilmoittaa tähän toimintoon hakeneista kouluista kussakin maassa, mukaan lukien rajalliset henkilötiedot, kuten yhteyshenkilön nimi ja sähköpostiosoite, kyseisten yhteisöjen validointiprosessin helpottamiseksi.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET "OPI EU:STA" -TOIMINTOA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat <ul style="list-style-type: none"> - kouluja tai ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) - sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. Ainoastaan yksittäiset hakijat voivat jättää hakemuksia.
Tukikelpoinen toiminta	Jean Monnet "opi EU:sta" -toiminnossa on annettava vähintään 40 opetustuntia lukuvuodessa kolmen peräkkäisen vuoden ajan EU:hun liittyvistä aiheista.
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-OFET-LEARNING-EU
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hanke-ehdotukset arvioidaan seuraavien perustein:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	Hanke-ehdotuksessa on osoitettava hankkeen merkitys tämän toiminnon tavoitteiden kannalta, ja sen merkitys arvioidaan muun muassa seuraavien perustein: <ul style="list-style-type: none"> • hankkeessa ehdotettujen EU-aiheiden tyyppi ja lukumäärä • hanke-ehdotuksen innovatiivisuus ja luovuus • digitaalisten menetelmien käyttö – mahdollisuksien mukaan • uudet opetus- ja oppimismenetelmät EU-aiheiden tekemiseksi oppilaiden ja opiskelijoiden kannalta houkuttelevammiksi ja heille sopivammiksi. Hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta.
---	--

Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	Laadun osalta hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä seuraavat seikat:
	<ul style="list-style-type: none"> • ehdotettujen menetelmien laatu ja käytökelpoisuus • käytettävät opetusmenetelmät, kuten ryhmälennot, seminaarit, pienryhmäohjaus, etäopetus, mutta ei henkilökohtainen opetus • näyttö siitä, että ehdotettu työohjelma on selkeä ja kattava kaikissa vaiheissaan (valmistelu, toteutus, arviointi ja jatkotoimet).
Kumppaniverkoston yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	ja Hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä <ul style="list-style-type: none"> • näyttöä siitä, että koulun tai ammatillisen oppilaitoksen johto on sitoutunut hankkeeseen selkeästi • näyttöä selkeästä sitoutumisesta opettajien tukemiseen sisällön valmistelussa ja opetustoiminnassa • näyttöä toiminnan seurannasta ja tähän aloitteeseen osallistuvan henkilöstön saavuttamien tulosten näkyvyydestä • näyttöä siitä, että mukana on henkilöstöä, jolla on asianmukaiset pedagogiset taidot.
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	Hanke-ehdotuksessa olisi esitettävä <ul style="list-style-type: none"> • näyttöä toimenpiteistä ja resursseista, joilla varmistetaan, että tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin • selkeä kuvaus levitysstrategiasta, jolla tuloksia levitetään oppilaitoksessa ja sen ulkopuolella • selvitys odotetusta vaikutuksesta toiminnasta hyötyviin kouluihin ja ammatillisiiin oppilaitoksiin (ISCED-tasot 1–4), oppilaisiin, opiskelijoihin ja opettajiin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnättäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arvointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäären, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäären arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemääriä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäären perusteella. Jos siitä saatu pistemääriä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäären perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Jean Monnet "opi EU:sta" -toiminnon liittyvän hankkeen odotetaan tuottavan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia sekä kouluille että ammatillisen koulutuksen järjestäjille samoin kuin niiden toimintaan osallistuville, erityisesti opettajille ja opiskelijoille.

Jean Monnet "opi EU:sta" -toiminnon vaikutusta mitataan määrällisillä ja laadullisilla indikaattoreilla (ks. jäljempänä oleva taulukko), jotka liittyvät johdanto-osan kohdassa "Toiminnon tavoitteet" kuvailuihin toiminnolle asetettuihin tavoitteisiin.

Hakijoita kannustetaan käyttämään hakemuksissaan seuraavia indikaattoreita ja asettamaan niitä koskevat tavoitearvot:

Tavoitteet	Indikaattorit
------------	---------------

Lisätään Euroopan unionin liittyviä aiheita koskeviin oppimiskokemuksiin osallistuvien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) luokkien määrää.	Toimintoon osallistuvien luokkien ja opiskelijoiden lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Lisätään keskeisten oppiaineiden tai opetussuunnitelmien ulkopuolisen toiminnan, joissa opetetaan EU-aiheita, määrää kunkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan kouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa (ISCED-tasot 1–4).	Niiden aihealueiden lukumäärä ja tyyppi, joiden yhteydessä opetetaan EU-aiheita.
Lisätään EU-asioiden tuntemuksen parantamiseen osallistuvien opettajien määrää.	Toimintoon osallistuvien opettajien lukumäärä (jaoteltuna sukupuolen mukaan).
Parannetaan EU-asioita koskevien innovatiivisten opetus- ja oppimismenetelmien laatua kiinnittäen erityistä huomiota EU:n painopistetavoitteisiin.	Niiden hankkeiden lukumäärä, joihin sisältyy innovatiivisten menetelmien käyttö.
Parannetaan opiskelijoiden EU:ta koskevia oppimistuloksia siten, että heillä on enemmän tietoa ja ymmärrystä EU:sta, sen historiasta, arvoista, tavoitteista sekä toimielimistä ja päätöksentekoprosesseista, jotka vaikuttavat nuorten eurooppalaisten jokapäiväiseen elämään.	Onnistumisprosentti EU:ta koskevan oppimisen arviontikokeissa (jaoteltuna sukupuolen mukaan).

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittää panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

EU-avustuksen enimmäismäärä on 35 000 euroa hanketta kohden.

Kertakorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet kattavat henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannukset, laite- ja alihankintakustannukset sekä muita kustannuksia (tulostenlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Opi EU:sta -toiminto							
Maat / opetustunnit kolmen vuoden aikana	Bulgaria, Romania, Pohjois- Makedonia,	Turkki, Kroatia, Latvia	Unkari, Puola, Liettua, Tšekki, Viro, Slovakia	Portugali, Kreikka, Slovenia, Malta	Kypros, Islanti, Espanja, Italia	Irlanti, Ranska, Suomi	Belgia, Tanska, Saksa, Luxemburg, Alankomaat,

(vähintään 40 tuntia/vuosi)	Liechtenstein, Serbia						täältä, Ruotsi, Norja
120–150 opetustuntia	12 250 EUROA	14 250 EUROA	16 000 EUROA	20 000 EUROA	23 500 EUROA	27 000 EUROA	30 000 EUROA
151–180 opetustuntia	14 750 EUROA	17 500 EUROA	19 500 EUROA	24 000 EUROA	29 000 EUROA	33 000 EUROA	35 000 EUROA
181–210 opetustuntia	17 250 EUROA	20 750 EUROA	23 500 EUROA	28 000 EUROA	34 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA
211–240 opetustuntia	19 750 EUROA	24 000 EUROA	27 000 EUROA	32 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA
≥241 opetustuntia	22 000 EUROA	27 250 EUROA	31 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA	35 000 EUROA

Hakijoiden on haettava kyseessä olevalle maalle ennalta määriteltyä kertakorvausmääriä, joka esitetään jäljempänä olevassa taulukossa. Huomaa, että maakohtaisessa kertakorvaussa otetaan huomioon opetustuntien kokonaismääriä kolmen vuoden aikana. Taulukossa esitetyt määrität ovat EU:n lopullinen rahoitusosuus, kun yhteisrahoitusosuus on 80 prosenttia.

JEAN MONNET "TOIMINTAPOLIITTINEN KESKUSTELU"

Korkeakoulusektorin laajojen temaatisten verkostojen ensisijaisena tavoitteena on kerätä ja jakaa tutkimustuloksia, kurssien ja kokemusten sisältöä ja tuotteita (kuten tutkimuksia ja artikkeleita) ja keskustella niistä kumppaneiden kesken. Kukin verkosto luo välineen, jonka avulla kumppanit voivat jakaa tieteellisiä saavutuksiaan ja suorittaa vertaisarvointeja sekä kommentoida lähetettyjä asiakirjoja. Verkoston koordinaattori valitsee säännöllisesti komissiolle toimitettavat innovatiivisimmat ja kiinnostavimmat tulokset.

Vuodelle 2025 on kaavaittu kahta temaatista verkostoa:

- Sisäisiä asioita käsittelevä Jean Monnet -verkosto: EU:n laajentuminen kehityksen vauhdittajana
- Ulkopoliittisia asioita käsittelevä Jean Monnet -verkosto: EU ja Pohjois-Amerikka.

Temaattisten verkostojen lopullisena tavoitteena on antaa säännöllistä palautetta (esimerkiksi sähköisellä uutiskirjeellä) alan edistyneimmistä ja innovatiivisimmistä käytännöistä sekä tukea keskustelua ja tuoda lisäarvoa siihen.

Jean Monnet -verkostot muilla koulutussektoreilla edistävät koulujen ja ammatillisten oppilaitosten sellaisten verkostojen luomista ja kehittämistä, joiden tavoitteena on vaihtaa hyviä käytäntöjä, jakaa kokemuksia sekä sisällöstä että menetelmistä ja lisätä tietoa Euroopan unioniin liittyvien kysymyksien kysymysten opettamisesta. Verkostojen olisi keskityttävä erityisesti EU:ta koskevien tosiasioiden ja tietämyksen välittämiseen oppijoille innovatiivisella ja luovalla tavalla.

Tämän ehdotuspyyynnön kohteena olevia hakijoita ovat EU:n jäsenvaltioihin tai ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin sijoittautuneet koulut tai ammatilliset oppilaitokset.

KORKEAKOULUSEKTORIN TEMAATTISET VERKOSTOT

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta sisäisiä asioita käsittelevän Jean Monnet -verkoston "EU:n laajentuminen kehityksen vauhdittajana" hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat: <ul style="list-style-type: none"> - johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita korkeakouluja - korkea-asteen koulutusta koskevan Erasmus-peruskirjan (ECHE) haltijoita. Huom. Eurooppalaiset laitokset, joiden päämääränä on Euroopan edun edistäminen (ja jotka nimetään Erasmus+ -ohjelman perustamisesta annetussa asetuksessa), eivät voi hakea tämän toiminnon mukaista tukea.
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään 12 hakijaa ja jotka täyttävät seuraavan edellytyksen: <ul style="list-style-type: none"> - vähintään seitsemän organisaatiota EU:n eri jäsenvaltioista ja/tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista. Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöt) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).

	Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-NETWORKS-HEI-EU
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Voidakseen saada Erasmus+ -avustusta ulkopoliittisia asioita käsittelevän Jean Monnet -verkoston "EU ja Pohjois-Amerikka" hanke-ehdotusten on täytettävä seuraavat perusteet.

Tukikelpoiset osallistujaorganisaatiot (Kuka voi hakea?)	<p>Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat</p> <ul style="list-style-type: none"> • johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneita korkeakouluja tai • seuraaviin Erasmus+ -ohjelmaan assosioitumattomiin kolmansiin maihin sijoittautuneita korkeakouluja: myös Kanada ja Yhdysvallat (alue 12) voivat osallistua, mutta eivät koordinaattorina. <p>EU:n jäsenvaltioiden tai ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluilla täytyy olla voimassa oleva korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja (ECHE).</p> <p>Valko-Venäjän (alue 2) ja Venäjän federaation (alue 4) organisaatiot eivät voi osallistua tähän toimintoon.</p> <p>Huom. Eurooppalaiset laitokset, joiden päämääränä on Euroopan edun edistäminen (ja jotka nimetään Erasmus+ -ohjelman perustamisesta annetussa asetuksessa), eivät voi hakea tämän toiminnon mukaista tukea.</p>
Konsortion kokoonpano (Osallistujaorganisaatioiden määrä ja profiili)	<p>Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään 12 hakijaa (edunsaajia, ei sidosyhteisöjä) ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähintään kolme organisaatiota Kanadasta ja 3 organisaatiota Yhdysvalloista (alue 12) • Koordinaattorin on oltava sijoittautunut johonkin EU:n jäsenvaltioon tai Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan. <p>Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon.</p>
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sillä on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).
Mihin hakemus jätetään?	<p>Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA).</p> <p>Ehdotuspyynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-NETWORKS-HEI-NON-EU-NORTH-AMERICA</p>

Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .
Miten haetaan?	Lisätietoja on tämän oppaan C-osassa.

Verkostoihin sovelletaan seuraavia arvointikriteereitä.

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Hanke-ehdotuksen relevanssi ehdotuspypynössä määritellyn ensisijaisen aiheen kannalta. • Hanke-ehdotuksen relevanssi EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteiden ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Missä määrin hanke-ehdotuksella on mahdollista edistää uuden opetus-, tutkimus- tai keskustelutoiminnan kehittämistä. • Näyttö akateemisesta lisäarvosta.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Menetelmä: ehdotetun toiminnan laatu, uutuus ja toteutettavuus. • Ehdotetun akateemisen tuotannon analysointi- ja arvointijärjestelmän laatu. • EU:n toimintapolitiikkaan vaikuttamiseksi ehdotetun mallin laatu. • Missä määrin työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arvointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet. • Missä määrin toimintaan osoitetut resurssit vastaavat sen tavoitteita ja tuotoksia. • Seuranta- ja arvointistrategia.
Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Verkoston kokoonpano: verkoston jäsenten maantieteellinen jakauma ja niiden osaamisen keskinäinen täydentävyys. • Kumppaniverkoston sisäinen organisaatio: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ehdotettuun toimintaan osallistujilla on tarkoituksenmukainen ja toisinaan täydentävä profili ja asiantuntemus hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta. • Yhteistyöjärjestelyt ja roolien, vastuiden ja tehtävien jako.
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<p>Verkostojen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset.</p> <p>Tulosten levittäminen ja viestintä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sellaisten toimien tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toimenpiteiden tuloksista verkostoihin osallistuvassa laitoksessa ja sen ulkopuolella: <ul style="list-style-type: none"> ○ tietoisuuden lisääminen toiminnasta ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) ○ tapahtumat. • Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainitusta arvointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemääärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemääärän arviontikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemääärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arviontikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemääärän perusteella.

Jos paremmuusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Korkeakoulusektorin verkostot tukevat akateemista ja julkista keskustelua Euroopan yhdentymiseen liittyvistä kysymyksistä Erasmus+ -asetuksen 8 artiklan mukaisesti keräämällä ja jakamalla tutkimustuloksia, kurssisisältöjä, kokemuksia ja tuotteita (kuten tutkimuksia ja artikkeleita) ja keskustelemalla niistä kumppaneiden kesken. Verkostot tarjoavat komissiolle säännöllisesti verkostojen yhteistyön innovatiivisia ja kiinnostavia tuloksia ja vaikuttavat siten komission laatimaan toimintapolitiikan toimittamalla näyttöä ja uusia näkemyksiä ehdotuspyyynnön temattiin painopisteisiin liittyvän toimintapolitiikan kehittymisestä.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Sisäisiä asioita käsitlevien verkostojen olisi kohdistettava toimintansa EU:n jäsenvaltioihin ja Erasmus+ -ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin. Ulkopoliittisia asioita käsitlevät EU ja Pohjois-Amerikka -verkostot tukevat Jean Monnet -toimintojen painopistealoihin liittyvää akateemista yhteistyötä eurooppalaisten ja pohjoisamerikkalaisten korkeakoulujen välillä, ja siksi sen toiminta rajoittuu EU:n jäsenvaltioihin, Pohjois-Amerikan maihin (alue 12).

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määren hanke-ehdotusten, arvointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspyyynnössä asetetun avustuksen enimmäismäären perusteella.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismääriä on 1 000 000 euroa EU:n sisäisiä asioita käsitlevää verkostoa kohden.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismääriä on 1 200 000 euroa ulkopoliittisia asioita käsitlevää verkostoa kohden.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpaketteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arvioidaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asiantuntijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspäynnössä määriteltyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella.

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvaksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset. 80 prosentin rahoitusosutta sovelletaan arvoituihin tukikelpoisin kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä, rahoitusaste ja tukikelpoiset kokonaiskustannukset) vahvistetaan avustussopimuksessa.

Rahoitustuki kolmansille osapuolle avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemuksessa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolle ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemuksessa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa. Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴⁴⁴ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittää panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laata ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

JEAN MONNET -VERKOSTOT MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA

Koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja/tai opettajankoulutusta järjestävien korkeakoulujen verkostojen tarkoituksesta olisi tuoda uuteen Jean Monnet -osioon kansainvälinen näkökulma ja mahdollistaa hyvien käytäntöjen vaihto sekä yhteisopetuskokemukset tietysti maaryhmässä.

Toiminnan avulla erilaisissa toimintaympäristöissä työskentelevät käytännön toimijat, jotka kohtaavat erilaisia kansallisesta lainsäädännöstä ja opetussuunnitelmien rakenteesta johtuvia haasteita ja rajoitteita, voivat luoda helpommin yhteisen käsityksen Euroopan unionia koskevien aiheiden oppimismenetelmistä.

TOIMINNON TAVOITTEET

Muilla koulutussektoreilla toimivien Jean Monnet -verkostojen tavoitteena on tukea kouluja ja ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) ja/tai opettajien koulutukseen osallistuvia korkeakouluja EU-aiheiden opetusta koskevan tietämyksen lisäämiseksi. Lisäksi ne antavat oppimiskokemukselle kansainvälisen silauksen.

Opettajien tietämyksen vaihto (tiettyjä aineita ja menetelmiä koskeva yhteistyöhön perustuva työskentely, yhteisopetuskokemukset, yhteeninen toiminta) muodostaa verkostojen toiminnan perustan. Esimerkkejä toiminoista:

- Vaihdetaan tietoja sisällöstä ja tehdään tunnetuksi sovellettujen menetelmien tuloksia.
- Lisätään eri koulujen / ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja opettajankoulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä antamalla niille kansainvälistä kokemusta ja eurooppalainen asema.
- Vaihdetaan tietämystä ja järjestetään liikkuvuustoimintoja yhteisopetusta varten.
- Edistetään yhteistyötä ja luodaan vankka ja kestävä koulujen ja ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) ja/tai opettajien koulutukseen osallistuvien korkeakoulujen osaamisalusta.

⁴⁴⁴

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

HANKKEEN SUUNNITTELU JA VALMISTELU

Muilla koulutussektoreilla toimivien Jean Monnet -verkostojen on oltava seuraavien edellytysten mukaisia:

- Niissä kerätään opetusmenetelmiä opetussuunnitelmiin sisältyvä ja niiden ulkopuolista toimintaa varten ja keskustellaan niistä.
- Niissä kerätään hyviä käytäntöjä, jotka koskevat oppimista Euroopan unioniin liittyvistä aiheista.
- Niissä järjestetään yhteisopetuksen tai yhteistoiminnalliseen oppimiseen perustuvia opetuskokemuksia liikkuvuuden avulla tai verkossa.

Edellä mainitut seikat voidaan toteuttaa seuraavasti:

- Tuotetaan asiakirjoja ja ohjeita hyvien käytäntöjen levittämiseksi.
- Järjestetään fyysisiä ja verkkokokouksia.
- Järjestetään yhteisopetusta ja yhteistoiminnalliseen oppimiseen perustuva opetusta.

Kansallisille viranomaisille voidaan ilmoittaa tähän toimintaan hakeneista kouluista kussakin maassa, mukaan lukien rajalliset henkilötiedot, kuten yhteyshenkilön nimi ja sähköpostiosoite, kyseisten yhteisöjen validointiprosessin helpottamiseksi.

MITKÄ PERUSTEET ON TÄYTETTÄVÄ, JOTTA VOI HAKEA JEAN MONNET -VERKOSTOJA MUILLA KOULUTUSSEKTOREILLA?

KELPOISUUSPERUSTEET

Kuka voi hakea?	Tukikelpoisuuden edellytyksenä on, että hakijat (edunsaajat ja sidosyhteisöt, tapauksen mukaan) ovat <ul style="list-style-type: none"> - kouluja tai ammatillisia oppilaitoksia (ISCED-tasot 1–4) tai korkeakouluja, joilla on korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja ja jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) opettajille, sijoittautuneita johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.
Konsortion kokoonpano	Ehdotuksia voivat jättää konsortiot, joihin kuuluu vähintään kuusi hakijaa ja jotka täyttävät seuraavat edellytykset: <ul style="list-style-type: none"> - vähintään kolme organisaatiota EU:n eri jäsenvaltioista ja/tai ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista - vähintään neljä koulua ja/tai ammatillisen koulutuksen järjestäjää (ISCED-tasot 1–4) - enintään kaksi korkeakoulua, jotka tarjoavat perus- ja/tai täydennyskoulutusta koulujen ja/tai ammatillisten oppilaitosten (ISCED-tasot 1–4) opettajille. Ainoastaan edunsaajat (ei sidosyhteisöjä) lasketaan mukaan konsortion kokoonpanoon.
Maantieteellinen sijainti (Toiminnan tapahtumapaikka)	Toiminta on toteutettava tukikelpoisissa maissa (ks. tämän oppaan A-osa).
Hankkeen kesto	Hankkeiden on yleensä kestettävä 36 kuukautta (pidentäminen on mahdollista, jos sille on asianmukaiset perustelut, muuttamalla avustussopimusta).

Mihin hakemus jätetään?	Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastoon (EACEA). Ehdotuspäynnön tunniste: ERASMUS-JMO-2025-NETWORKS-SCHOOLS
Milloin hakemus jätetään?	Hakijoiden on jätettävä avustushakemuksensa viimeistään 12. helmikuuta klo 17.00.00 (Brysselin aikaa) .

Hakijaorganisaatioiden arvioinnissa otetaan huomioon sovellettavat poissulkemis- ja valintaperusteet. Lisätietoja on oppaan C-osassa.

ARVIOINTIKRITEERIT

Hanke-ehdotukset arvioidaan seuraavin perustein:

Hankkeen relevanssi (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Missä määrin hanke-ehdotus vastaa Jean Monnet -toiminnon tavoitteita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Se koskee (johdantokappaleessa kuvattuja) EU-opintoja. ○ Se antaa koulujen opettajille mahdollisuuden kehittää uusia taitoja. ○ Se auttaa vaihtamaan tietoja ja käytäntöjä siitä, miten oppilaitokset lisäävät oppijoidensa tietämystä EU:sta ja mitä seikkoja tämä koskee. ○ Sillä helpotetaan opettajien liikkuvuusjaksoja, jotta he voivat antaa yhteisopetusta / yhteisesti annettavaa pienryhmäohjausta kumppaneidensa kanssa. ○ Se parantaa ymmärrystä EU:sta ja sen toiminnasta. ○ Se antaa opettajille mahdollisuuden sisällyttää EU:ta koskevaa sisältöä työhönsä. • Missä määrin hanke-ehdotus on merkityksellinen EU:n yhteisten arvojen – kuten ihmisorvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien – kunnioittamisen ja edistämisen sekä kaikenlaisen syrjinnän torjunnan kannalta. • Missä määrin hanke-ehdotus saavuttaa ensisijaiset kohderyhmät: <ul style="list-style-type: none"> ○ koulut ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät (ISCED-tasot 1–4) ○ opettajat ○ opiskelijat.
Hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Menetelmä: ehdotetun toiminnan laatu, uutuus ja toteutettavuus. • Missä määrin <ul style="list-style-type: none"> ○ työohjelma on selkeä, kattava ja johdonmukainen ja siinä esitetään asianmukaisesti tarvittavat valmistelu-, toteutus-, arvointi-, seuranta- ja tulostenlevitysvaiheet ○ työohjelma on johdonmukainen hankkeen tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa. • Missä määrin työpaketteihin osoitetut resurssit vastaavat niiden tavoitteita ja tuotoksia. • Seuranta- ja arvointistrategia.

Kumppaniverkoston ja yhteistyöjärjestelyjen laatu (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Kumppaniverkoston sisäinen organisaatio: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ehdotettuun toimintaan osallistujilla on tarkoituksenmukainen ja toisiaan täydentävä profili ja asiantuntemus (johdantokappaleessa kuvailtujen) EU-opintojen sekä hanke-ehdotuksessa käsiteltävän erityisen aiheen osalta. • Yhteistyöjärjestelyt ja roolien, vastuiden ja tehtävien jako.
Vaikuttavuus (enintään 25 pistettä)	<ul style="list-style-type: none"> • Verkostojen odotettavissa olevat pitkäkestoiset vaikutukset <ul style="list-style-type: none"> • kouluihin ja ammatillisen koulutuksen järjestäjiin: <ul style="list-style-type: none"> ○ paremmat valmiudet opettaa EU-aiheita ○ innovatiivinen sisältö EU:n oppiaineiden uusien näkökulmien kehittämiseksi kouluissa ○ tiiviimpi yhteistyö kumppanien kanssa ja kyky luoda yhteyksiä niihin ○ enemmän taloudellisia resursseja EU-aiheiden opetuksen oppilaitokseen sisällä • verkostoihin suoraan ja välillisesti osallistuviin opettajiin: <ul style="list-style-type: none"> ○ opettajien EU-asioita koskevan osaamisen vahvistaminen ja EU:ta koskevan sisällön lisääminen heidän työssään. • Tulosten levittäminen ja viestintä: <ul style="list-style-type: none"> • Niiden toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuus ja laatu, joilla levitetään tietoa toiminnan tuloksista verkostoihin osallistuvassa laitoksessa ja sen ulkopuolella: <ul style="list-style-type: none"> ○ tietoisuuden lisääminen toiminnasta ja tuloksista, osallistujien ja organisaatioiden näkyvyyden parantaminen ○ koulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien ulkopuolisten ryhmien tavoittaminen. • Missä määrin suunniteltu tulostenlevitys saavuttaa kohderyhmän seuraavilla menetelmillä: <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedotusvälineet (mukaan lukien sosiaalinen media, julkaisut jne.) ○ tapahtumat. • Kestävyys ja jatkuvuus: Hanke-ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä ja resursseja, joilla varmistetaan, että hankkeen tulokset ja hyödyt kestävät hanketta kauemmin.

Hanke-ehdotuksen on saatava vähintään 70 pistettä, jotta se otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä. Lisäksi sen on saatava vähintään 15 pistettä jokaisessa edellä mainituista arvointikriteerien luokista.

Mikäli useampi hanke-ehdotus saa saman pistemäärän, etusijalle asetetaan hanke-ehdotukset, jotka saavat korkeimman pistemäärän arvointikriteeristä "hankkeen relevanssi". Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "hankesuunnitelman ja hankkeen toteutuksen laatu" saadun pistemäärän perusteella. Jos siitä saatu pistemäärä on sama, etusija määritetään arvointikriteeristä "vaikuttavuus" saadun pistemäärän perusteella.

Jos paremmusjärjestystä ei saada selville tällä tavalla, etusijan määrittämiseksi voidaan ottaa huomioon hankkeiden koko asiakirja-aineisto ja myönteisten synergioiden syntyminen hankkeiden välille taikka muita ehdotuspyyynnön tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Nämä tekijät kirjataan paneelin raporttiin.

ODOTETTU VAIKUTUS

Määrälliset vaikutukset: Edunsaajien määrä EU:n jäsenvaltiota tai ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata / aluetta kohden.

Laadulliset vaikutukset: Muilla koulutussektoreilla toimivien Jean Monnet -verkostojen odotetaan tuottavan myönteisiä ja pitkäkestoisia vaikutuksia yleissivistään ja ammatilliseen koulutukseen (ISCED-tasot 1–4) ja antavan osallistujille

tietoa onnistuneista käytännöistä, joilla oppilaille ja opiskelijoille välitetään Euroopan unionia koskevia tosiseikkoja ja tietoja.

Muilla koulutussektoreilla toimivilla verkostoilla lisätään yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen oppilaitosten mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa, johon yhdistyy Euroopan unionia käsitlevää sisältöä.

Toiminnalla, jota tuetaan muilla koulutussektoreilla toimivia Jean Monnet -verkstoja koskevasta toiminnosta, pyritään myös tuottamaan osallistujaorganisaatioille seuraavia tuloksia:

- organisaatioiden paremmat valmiudet sisällyttää toimintaansa EU-aiheita
- lisääntynyt kansainvälisys.

MAANTIETEELLISET KOHTEET

Rahoitettavan toiminnan on kohdistuttava EU:n jäsenvaltioihin ja ohjelmaan assosioituneisiin kolmansiin maihin kelpoisuusperusteiden mukaisesti.

RAHOITUSSÄÄNNÖT

Tässä toiminnossa noudatetaan kertakorvaukseen perustuvaa rahoitusmallia. Kunkin avustuksen kertakorvauksen määrä määritetään hakijan ehdottaman toiminnan arviodun budjetin perusteella. Myöntävä viranomainen vahvistaa kunkin avustuksen kertakorvauksen määrän hanke-ehdotusten, arvointitulosten, rahoitusosuuksien ja ehdotuspäynnössä asetetun avustuksen enimmäismäärän perusteella.

EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärä on 300 000 euroa hanketta kohden.

Miten hankkeen kertakorvaus määritetään?

Hakijoiden on täytettävä yksityiskohtainen budgettitalukko hakulomakkeen mukaisesti ottaen huomioon seuraavat seikat:

- a) Edunsaajan tai -saajien olisi eriteltävä talousarvio tarpeen mukaan ja jaoteltava se johdonmukaisiin työpakteihin (esimerkiksi "hankehallinto", "koulutus", "tapahtumien järjestäminen", "liikkuvuuden valmistelu ja toteutus", "viestintä ja tulosten levittäminen" ja "laadunvarmistus").
- b) Hanke-ehdotuksessa on kuvattava kunkin työpaketin kattama toiminta.
- c) Hakijoiden on esitettävä hanke-ehdotuksessaan arvioitujen kustannusten erittely, josta käy ilmi kunkin työpaketin osuus (ja kussakin työpaketissa kullekin edunsaajalle ja sidosyhteisölle osoitettu osuus).
- d) Kustannukset voivat olla henkilöstö-, matka- ja oleskelukustannuksia, laite- ja alihankintakustannuksia sekä muita kustannuksia (tiedonlevitys-, julkaisu- ja käänöskustannukset).

Hanke-ehdotukset arviodaan tavanomaisten arvointimenettelyjen mukaisesti sisäisten ja/tai ulkoisten asianantijoiden avulla. Asiantuntijat arvioivat hanke-ehdotusten laadun ehdotuspäynnössä määritellyjen vaatimusten ja toiminnon odotettujen vaikutusten, laadun ja tehokkuuden perusteella. 80 prosentin rahoitusosuutta sovelletaan arvioituihin tukikelpoisii kokonaiskustannuksiin, jotka määritetään arvioinnin jälkeen

Hanke-ehdotuksen arvioinnin jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kertakorvauksen ottaen huomioon suoritetun arvioinnin tulokset.

Avustusperusteet (kuten avustuksen enimmäismäärä) vahvistetaan avustussopimuksessa. Tarkempia tietoja tämän oppaan C-osan jaksossa "Tukikelpoiset välittömät kustannukset".

Rahoitustuki kolmansille osapuollelle avustusten tai palkintojen muodossa on sallittua.

Hankehakemukseissa on määritettävä selkeästi, miksi rahoitustukea tarvitaan kolmansille osapuolle ja miten sitä hallinnoidaan, ja hakemukseissa on toimitettava luettelo niistä erilaisista toimintamuodoista, joita varten kolmas osapuoli voi saada rahoitustukea. Ehdotuksessa on kuvattava selkeästi myös odotetut tulokset.

Kolmannelle osapuolelle voidaan maksaa rahoitustukea enintään 60 000 euroa.

Vapaaehtoistyön tekijöiden kustannukset ovat tukikelpoisia. Ne korvataan vapaaehtoisten yksikkökustannuksia koskevassa komission päätöksessä⁴⁴⁵ vahvistettujen yksikkökustannusten perusteella.

Hankkeen saavutukset arvioidaan aikaan saatujen tulosten perusteella. Rahoitusmallin avulla on mahdollista keskittyä panosten sijasta tuotoksiin ja painottaa tällä tavoin laatua ja mitattavissa olevien tavoitteiden saavuttamisastetta.

Tarkempia tietoja on avustussopimuksen mallissa, joka on saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.

---

⁴⁴⁵

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf

C-OSA – TIETOA HAKIJOILLE

Kaikkia potentiaalisia hakijoita, jotka aikovat jättää hanke-ehdotuksen saadakseen EU:n rahoitustukea Erasmus+ -ohjelmasta, kehotetaan lukemaan huolellisesti oppaan tämä osio, joka on laadittu Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä 23. syyskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509⁴⁴⁶ (jäljempänä 'varainhoitoasetus') säännösten mukaisesti.

Kaikki myönnetyihin avustuksiin sovellettavat sopimus- ja rahoitusmääräykset esitetään avustussopimusten malleissa, jotka ovat Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirastosta (EACEA) haettavien hankkeiden osalta saatavilla EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa (Funding and Tender Opportunities Portal)⁴⁴⁷ ja kansallisista toimistoista haettavien hankkeiden osalta asianomaisen Erasmus+ -ohjelman kansallisen toimiston⁴⁴⁸ verkkosivustolla. Jos niissä esitettyt tiedot poikkeavat tässä oppaassa esitetyistä tiedoista, avustussopimusten määräykset ovat etusijalla C-osassa esitettyihin tietoihin nähden.

MITEN ERASMUS+ -HAKEMUS JÄTETÄÄN?

Erasmus+ -hanketta koskevan hakemuksen jättämiseksi hakijan on suoritettava seuraavat neljä toimenpidettä:

- 1) Huolehdittava rekisteröinnistä. Jokaisen hakijan on rekisteröidyttävä seuraavasti:
  - a. Toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot: hakijoiden, sidosyhteisöjen ja liitännäiskumppanien on rekisteröidyttävä rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa saadakseen PIC-koodin (Participant Identification Code)⁴⁴⁹. Organisaatioiden tai ryhmien, jotka ovat jo saaneet PIC-koodin osallistuttuaan muihin EU-ohjelmiin, ei tarvitse rekisteröityä uudestaan. Aiemman rekisteröitymisen yhteydessä saatua PIC-koodia voidaan käyttää myös Erasmus+ -hakemukseissa.
  - b. Kansallisten toimistojen hallinnoimat toiminnot: hakijoiden on rekisteröidyttävä – jos tästä ei ole jo tehty
    - Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen rekisteröintijärjestelmään⁴⁵⁰ kautta saadakseen organisaatiotunnusken (Organisation ID).
- 2) Varmistettava, että hanke on kyseisen ohjelmatoimen ja sektorin sääntöjen mukainen.
- 3) Varmistettava, että hanke täyttää taloudelliset edellytykset.
- 4) Täytettävä hakulomake ja lähetettävä se.

VAIHE 1: REKISTERÖINTI

Toimeenpanoviraston hallinnoimat toiminnot

Rekisteröityessään EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalilin sähköisessä toimitusjärjestelmässä hakijan laillisen edustajan on edettävä seuraavasti:

- Luotava käyttäjätili, ns. EU Login -tili (jollei hakijaa edustavalla henkilöllä jo ole tiliä). Uuden EU Login -tilin voi luoda seuraavalla verkkosivulla:
<https://webgate.ec.europa.eu/cas/>
- Kirjauduttava EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliiin osoitteessa

⁴⁴⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu), EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024. EU:n varainhoitoasetukseen voi tutustua seuraavassa osoitteessa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509

⁴⁴⁷ EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportali: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

⁴⁴⁸ Kansalliset Erasmus+ -toimistot: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/fi/contacts/national-agencies?facets_permanent%7Cfield_eac_topics=1964

⁴⁴⁹ PIC-koodi on hakulomakkeessa vaadittava pakollinen tieto.

⁴⁵⁰ ERASMUS+ -OHJELMAN JA EUROOPAN SOLIDAARISUUSJOUKKOJEN REKISTERÖINTIJÄRJESTELMÄ: <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/organisations/register-my-organisation>

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home> ja rekisteröidyttävä (tarvittaessa) edustamansa organisaation tai ryhmän puolesta. Portaalissa on saatavissa opastusta ja vastauksia usein esitettyihin kysymyksiin.

Hakijan tarvitsee rekisteröityä vain kerran Euroopan komission osallistujarekisterin⁴⁵¹ kautta. Kun rekisteröitymisen kaikki vaiheet on suoritettu loppuun, hakija saa PIC-koodin⁴⁵². PIC-koodi on 9-numeroinen yksilöllinen tunniste, jota tarvitaan hakemusten jättämiseksi ja joka helpottaa hakulomakkeen täyttämistä (esimerkiksi kun lomakkeeseen kirjoitetaan PIC-numero, kaikki rekisteröitymisvaiheessa annetut tiedot täytyvät lomakkeeseen automaattisesti).

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimat toiminnot

Rekisteröityessään Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisusjoukkojen rekisterointijärjestelmän kautta hakijan laillisen edustajan on edettävä seuraavasti:

- Luotava EU Login -tili (jollei hakijalla jo ole tiliä). Uuden EU Login -tilin voi luoda seuraavalla verkkosivulla: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/>
- Kirjauduttava Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisusjoukkojen rekisterointijärjestelmään osoitteessa <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc> ja rekisteröidyttävä (tarvittaessa) edustamansa organisaation tai ryhmän puolesta.

Organisaatioiden tarvitsee rekisteröityä vain kerran. Kun rekisteröitymisen kaikki vaiheet on suoritettu loppuun, organisaatio saa organisaatiotunnusken. Organisaatiot voivat tarkista organisaatiotunnusensa tai muuttaa siihen liittyviä tietoja Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisusjoukkojen rekisterointijärjestelmän kautta.

Organisaatiotunnusken lisääminen lomakkeeseen lataa kaikki organisaation rekisteröintivaiheessa ilmoittamat tiedot ja näyttää ne lomakkeella.

Hakijoilla on oltava nimenomainen suostumus jonkin toisen organisaation organisaatiotunnusken käyttämiseen hakulomakkeessa. Tästä voidaan vaatia näyttö riitatapauksissa, ja hakijat voidaan sulkea pois valintamenettelystä, jos näyttöä ei pystytä esittämään.

Todiste oikeudellisesta asemasta

Hakijoiden on osana rekisteröitymisprosessia ladattava seuraavat asiakirjat:

- Oikeussubjektilomake (lomake on ladattavissa Euroopan komission verkkosivuilta osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/information-contractors-and-beneficiaries/forms-contracts_fi). Jos kyseessä on konsortion hakemus, kaikkien konsortion jäsenten on toimitettava oikeussubjektilomake.
- Tilitietolomake (lomake on ladattavissa Euroopan komission verkkosivuilta osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/forms-contracts_fi). Lomakkeeseen merkitään parkin sijaintimaa, vaikka hakija olisi virallisesti rekisteröity jossakin toisessa maassa. Jos kyseessä on konsortio, tilitietolomake toimitetaan vain koordinaattorin osalta.

Jos haettu avustus on yli 60 000 euroa, hakijoiden on mahdollisesti ladattava verkkoon myös muita asiakirjoja osoituksaksi organisaation taloudellisista edellytyksistä. Lisätietoja on jäljempänä kohdassa "Valintaperusteet".

---

⁴⁵¹ Euroopan komissiolla on verkossa pidettävä rekisteri organisaatioista, jotka osallistuvat EU:n eri ohjelmiin (Participant Register).

⁴⁵² PIC-koodi on hakulomakkeessa vaadittava pakollinen tieto.

VAIHE 2: VARMISTA, ETTÄ HANKE ON OHJELMAN PERUSTEIDEN MUKAINEN

Hanketta suunnitellessaan ja ennen EU-tuen hakemista osallistujaorganisaatioiden on tarkistettava, että hanke täyttää käsiteltäväksi ottamisen edellytykset sekä kelpoisuus- ja valintaperusteet ja arvointikriteerit eivätkä poissulkemisperusteet koske sitä.

Käsiteltäväksi ottamisen edellytykset

Hakemukset on lähetettävä **ehdotuspyynnössä mainittuun määräaikaan mennessä**.

Hakemusten on oltava luettavissa ja helposti saatavilla.

Hakemusten on oltava täydellisiä ja sisällettävä kaikki osat ja pakolliset liitteet. Hakemuksen määräajan umpeuduttua vain kirjoitus- tai laskuvirheitä voidaan korjata hallinnoivan viraston pyynnöstä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen osalta hakemukset on lähetettävä **sähköisesti** EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil kautta. Hakemukset (liitteet ja todistusasiakirjat mukaan luettuina) on lähetettävä toimitusjärjestelmässä olevilla lomakkeilla.

Ehdotusten on oltava täydellisiä, ja niiden on sisällettävä kaikki pyydetyt tiedot ja kaikki vaaditut liitteet ja täydentävät asiakirjat:

- hakulomakkeen osa A — hallinnollista tietoa osallistujista (tuleva koordinaattori, edunsaajat ja sidosyhteisöt) ja yhteenveto hankkeen talousarviosta (täytetään suoraan verkossa)
- hakulomakkeen osa B — hankkeen tekninen kuvaus (ladataan portaalin toimitusjärjestelmästä, täytetään, kootaan ja ladataan järjestelmään) ja
- osa C – mahdollisia lisätietoja hankkeesta (täytetään suoraan verkossa).

Hakemusten (B-osa) enimmäispituus on 40 sivua haettaessa arvoltaan vähäisiä avustuksia (enintään 60 000 euroa), 120 sivua haettaessa arvoltaan suuria avustuksia (4 000 000 euroa) ja 70 sivua muiden ehdotuspyyntöjen osalta. Tästä säännöstä poiketen enimmäismäärät ovat korkeakoulusektorin kapasiteetinvahvistamishankkeissa 40 sivua ja Erasmus Mundus -maisteriohjelmissa 70 sivua. Arvioijat eivät otta huomioon nämä rajat yliittäviä sivuja.

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta hakemukset on lähetettävä **sähköisesti** Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisusjoukkojen verkkosivustoilla olevilla lomakkeilla.

Kelpoisuusperusteet

Kelpoisuusperusteilla määritetään, voiko hakija osallistua ehdotuspyyntöön ja jättää toimintaan koskevan hanke-ehdotuksen. Niitä sovelletaan hakijoihin ja hankkeisiin/toimintaan, joita varten avustusta haetaan (esimerkiksi osallistujaorganisaatioiden profiili, lukumäärä, hankkeen ja/tai toiminnan tyyppi, toiminnan toteutusaika, osallistujien profiili ja/tai lukumäärä).

Ollakseen tukikelpoinen hakijan ja hankkeen on täytettävä kaikki sen toiminnon kelpoisuusperusteet, jonka mukaisesti hanke-ehdotus jätetään. Jos hanke ei hakuvaliheessa täytä kelpoisuusperusteita, se hylätään ilman jatkoarvointia. Jos toteutus- tai loppuraporttivaiheessa ilmenee, ettei perusteita ole täytetty, voidaan katsoa, että toiminta ei täytä kelpoisuusehtoja, ja hankkeelle alun perin myönnety EU:n avustus voidaan periä takaisin.

Erasmus+ -ohjelmaoppaan mukaisesti toteutettaviin eri toimintoihin sovellettavat kelpoisuusperusteet esitetään oppaan B-osassa.

Poissulkemisperusteet

Varainhoitoasetuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaisesti suorassa ja välillisessä hallinnoinnissa varhaishavainta- ja poissulkemisperustelmää sovelletaan:

- a) osallistuihin ja saajiiin
- b) yhteisöihin, joiden valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää, ja toimeksisaajan alihankkijoihin
- c) unionin varoja saaviin henkilöihin ja yhteisöihin, kun talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ja 157 artiklan 4 kohdan mukaisesti 158 artiklan 7 kohdan mukaisesti ilmoitettujen tietojen perusteella
- d) vakuuden antajiin
- e) 26 artiklassa tarkoitettuihin sponsoreihin
- f) 138 artiklan 6 kohdassa tarkoitettun poissuljetun yhteisön tosiasiallisiiin omistajiin ja edunsaajaiin ja sen mahdollisiin sidosyhteisöihin
- g) 138 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a–c alakohdassa tarkoitettuihin luonnollisiin henkilöihin.

Tämä ei rajoita 157 artiklan 7 kohdan säädösten eikä rahoitusosuussopimuksissa määritetyjen säätöjen soveltamista silloin, kun on kyse unionin varoja saavista henkilöstä tai yhteisöstä tilanteessa, jossa talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.

Varainhoitoasetuksen 138 artiklan mukaisesti toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava edellä tarkoitettu henkilö tai yhteisö pois Erasmus+ -ohjelman myöntämismenettelyistä tai unionin varojen hallinnoinnista, jos kyseinen henkilö tai yhteisö on yhdessä tai useammassa seuraavista poissulkemistilanteista:

a) kyseinen henkilö tai yhteisö on tehnyt konkurssin, sen osalta on käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettely, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuin, sillä on vahvistettu akordi, sen liiketoiminta on keskeytetty tai se on muun vastaan, unionin oikeuden tai kansallisiin lakeihin perustuvan menettelyn alainen

b) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on laiminlyönyt sovellettavan lainsäädännön mukaisen velvollisuutensa maksaa veroja tai sosiaaliturvamaksuja

c) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että kyseinen henkilö tai yhteisö on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen rikkomalla sovellettavia lakeja tai määräyksiä tai ammattikuntansa eettisiä säädöjä tai osallistumalla mihiin tahansa muuhun virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa sen ammatillista uskottavuutta, jos kyseinen toiminta osoittaa vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä, mukaan lukien erityisesti jokin seuraavista:

i) väriien tietojen antaminen vilpillisesti tai tuottamuksellisesti, kun näitä tietoja vaaditaan sen tarkistamiseksi, ettei poissulkemisperusteita ole tai että kelpoisuus- tai valintaperusteet täytyvät, tai oikeudellisen sopimuksen täytäntöönpanossa

ii) sopimuksen tekeminen muiden henkilöiden tai yhteisöjen kanssa kilpailun vääristämiseksi

iii) teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaaminen

iv) epäasianmukainen vaikuttaminen tai yritys vaikuttaa epäasianmukaisesti päätöksentekoprosessiin unionin varojen saamiseksi käyttämällä vääräiä tietoja antamalla hyväksi sellaista eturistiriitaa, jossa on osallisina varainhoitoasetuksen 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja taloushallinnon toimijoita tai muita henkilöitä

v) yritys saada luottamuksellisia tietoja, joiden avulla on mahdollista saada perusteettomia etuja myöntämismenettelyssä

vi) yllyttäminen syrjintään, vihaan tai väkivaltaan henkilöryhmää tai ryhmän jäsentä kohtaan tai vastaava toiminta, joka on niiden SEU 2 artiklassa vahvistettujen arvojen vastaista, joihin unioni perustuu, jos tällaisella moitittavalla toiminnalla on sellainen vaikutus henkilöön tai yhteisön integriteettiin, joka vaikuttaa tai konkreettisesti uhkaa vaikuttaa kielteisesti oikeudellisen sitoumuksen täyttämiseen

d) lainvoimaisessa tuomiossa on todettu, että hakija on syyllistynyt johonkin seuraavista:

- i) petos, sellaisena kuin tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁴⁵³ 3 artiklassa ja 26. heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä⁴⁵⁴ tehdyn yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa
  - ii) lahuksen ottaminen tai antaminen, sellaisena kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2017/1371 4 artiklan 2 kohdassa, tai lahuksen antaminen, sellaisena kuin se on määritelty 26. toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä⁴⁵⁵ tehdyn sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevan yleissopimuksen 3 artiklassa, tai neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS⁴⁵⁶ 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut menettelyt, tai korruptio sellaisena kuin se on määritelty muussa sovellettavassa lainsääädännössä
  - iii) neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS⁴⁵⁷ 2 artiklassa tarkoitettut rikollisjärjestöön liittyvät menettelyt
  - iv) rahanpesu tai terrorismin rahoitus, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849⁴⁵⁸ 1 artiklan 3, 4 ja 5 kohdassa
  - v) terrorismirikokset tai terroritoiminaan liittyvät rikokset, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/541⁴⁵⁹ 3–12 artiklassa, tai mainitun direktiivin 14 artiklassa tarkoitettu tällaisiin rikoksiin yllyttäminen, avunanto nihin tai niiden yritys
  - vi) lapsityövoiman käyttö tai muut ihmiskauppaan koskevat rikokset, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU⁴⁶⁰ 2 artiklassa
- e) talousarviosta rahoitetun sopimuksen täytäntöönpanossa on ollut henkilön tai yhteisön osalta merkittäviä puutteita keskeisten velvoitteiden täytäntöönpanossa, mikä on
- i) johtanut oikeudellisen sitoumuksen ennenaikaiseen irtisanomiseen
  - ii) johtanut sopimussakkujen soveltamiseen tai muihin sopimuksen mukaisiin seuraamuksiin tai
  - iii) havaittu tulojen ja menojen hyväksyjän, OLAFin tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamien tarkastusten, tilintarkastusten tai tutkinnan yhteydessä
- f) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että hakija on syyllistynyt neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95⁴⁶¹ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäytökseen
- g) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että henkilö tai yhteisö on perustanut eri lainkäytöalueelle yhteisön tarkoituksesta kiertää sellaisia vero- tai sosiaalilainsääntöön perustuvia velvoitteita tai muita lakisääteisiä velvoitteita lainkäytöalueella, jolla yhteisön sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee

---

⁴⁵³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

⁴⁵⁴ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁴⁵⁵ EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁴⁵⁶ Neuvoston puitepäätös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54).

⁴⁵⁷ Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestätyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

⁴⁵⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁴⁵⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁴⁶⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁴⁶¹ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

h) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että yhteisö on perustettu alakohdassa tarkoitettu tarkoituksessa

i) yhteisö tai henkilö on tahallisesti ja ilman asianmukaisia perusteluja vastustanut tulojen ja menojen hyväksyjän tai sen edustajan taikka tarkastajan, OLAFin, EPPOn tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamaa tutkimusta, tutkintaa, tarkastusta tai tilintarkastusta. On katsottava, että henkilö tai yhteisö vastustaa tutkimusta, tutkintaa, tarkastusta tai tilintarkastusta, kun se toteuttaa toimia, joiden tarkoituksena on estää, vaikeuttaa tai viivästyttää tutkimuksen, tutkinnan, tarkastuksen tai tilintarkastuksen tekemiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista tai joista on seurauskoena tällaisten toimenpiteiden estyminen, vaikeutuminen tai viivästyminen. Tällaisiin toimiin sisältyvät erityisesti kieltäytyminen antamasta tarvittavaa pääsyä tiloihin tai muille liiketoimintatarkoituksiin käytettäville alueille, tietojen salaaminen tai niiden luovuttamisesta kieltäytyminen tai väriien tietojen antaminen.

Jos lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai tapauksen mukaan jos lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty edellä c-i alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle mainituissa alakohdissa tarkoitettu toiminnan alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon varainhoitoasetuksen 145 artiklassa tarkoitettu tutkintaelimen suosituksessa todetut tosiseikat tai siihen sisältyvät muut havainnot.

Edellä tarkoitettut tosiseikat ja havainnot käsittävät erityisesti

- (a) tosiseikat, jotka on todettu asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta EPPOn, tilintarkastustuomioistuimen, OLAFin tai sisäisen tarkastajan suorittaman tarkastuksen taikka tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritettavan muun tarkastuksen, tilintarkastuksen tai valvonnan yhteydessä
- (b) muut kuin lopulliset hallinnolliset päätökset, joihin voi sisältyä ammattietiikkaa koskevien normien noudattamisen varmentamisesta vastaanottoon valvontaelimen toteuttamia kurinpitotoimia
- (c) unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen päätöksissä tarkoitettut tosiseikat
- (d) komission päätökset unionin kilpailuoikeuden rikkomisista tai toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätökset unionin tai kansallisen kilpailuoikeuden rikkomisista.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava varainhoitoasetuksen 137 artiklassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö menettelyn ulkopuolelle, jos

- (a) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai joka käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa tällaisen henkilön tai yhteisön osalta, on yhdessä tai useammassa edellä c-i alakohdassa tarkoitettuista tilanteista
- (b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisön veloista rajoittamattomassa vastuussa, on yhdessä tai useammassa edellä a tai b alakohdassa tarkoitettuista tilanteista
- (c) luonnollinen henkilö, joka on olennaisessa asemassa oikeudellisen sitoumuksen tekemisen tai täyttämisen kannalta, on yhdessä tai useammassa edellä c-i alakohdassa tarkoitettuista tilanteista.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjä voi 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sulkea henkilön tai yhteisön väliaikaisesti menettelyjen ulkopuolelle ilman varainhoitoasetuksen 145 artiklassa tarkoitettu tutkintaelimen antamaa suositusta, jos kyseisen henkilön tai yhteisön osallistuminen ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn tai niiden valitseminen hallinnoimaan unionin varoja muodostaisi vakavan ja välittömän uhan unionin taloudellisille edulle. Tällöin toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on välittömästi saatettava asia varainhoitoasetuksen 145 artiklassa tarkoitettu tutkintaelimen käsiteltäväksi ja tehtävä lopullinen päätös viimeistään 14 päivän kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut tutkintaelimen suosituksen.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjä, joka ottaa tapauksen mukaan huomioon 145 artiklassa tarkoitettu tutkintaelimen suosituksen, ei saa sulkea 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä ratkaisu- tai myöntämismenettelyn tai unionin varojen hallinnointia koskevan valintamenettelyn ulkopuolelle, jos

- (a) henkilö tai yhteisö on toteuttanut varainhoitoasetuksen 138 artiklan 10 kohdassa määritettyjä korjaavia toimenpiteitä, jotka riittävät osoittamaan sen luotettavuuden. Tätä alakohtaa ei sovelleta 138 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu tarkoituksessa tapauksessa
- (b) on välittämätöntä varmistaa toiminnan jatkuvuus rajallisen ajan ja ennen varainhoitoasetuksen 138 artiklan 7 kohdassa määritettyjen korjaavien toimenpiteiden hyväksymistä

- (c) tällainen poissulkeminen olisi kohtuutonta varainhoitoasetuksen 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen perusteiden nojalla.

Jos toiminnon toteuttavalla hakijalla on sidosyhteisötä, niitä koskevat samat poissulkemisperusteet kuin päähakijaa.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on hylätävä ratkaisu- tai myöntämismenettelystä osallistuja,

- (a) joka on 138 artiklan mukaisesti todetussa poissulkemistilanteessa
- (b) joka on antanut väärin tietoja ilmoittaessaan menettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja
- (c) joka on aikaisemmin osallistunut ratkaisu- tai myöntämismenettelyssä käytettävien asiakirjojen laatimiseen, jos tämä merkitsee sellaista tasapuolisen kohtelun periaatteeen rikkomista, mukaan lukien kilpailun väärityminen, jota ei voida korjata muulla keinoin.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi julkistaa verkkosivustollaan seuraavat tiedot, jotka koskevat poissulkemista ja edellä olevan 1 kohdan c-i alakohdissa tarkoitetuissa tapauksissa tarvittaessa määrättyä taloudellista seuraamusta:

- (a) kyseisen henkilön tai yhteisön nimi
- (b) poissulkemiseen oikeuttava tilanne
- (c) poissulkemisen kesto ja/tai taloudellisen seuraamuksen määrä.

Poissulkemisperusteita sovelletaan hakijoihin kaikissa Erasmus+ -ohjelman toimintoissa. Varainhoitoasetuksen 199 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti avustushakemuksessa on esitettävä hakijan kunnian ja omantunnon kautta antama vakuutus varainhoitoasetuksen 139 artiklan 1 kohdan mukaisesti (ilmoitus ja todisteet siitä, ettei henkilö tai yhteisö ole poissulkemistilanteessa) sekä vakuutus kelvoisuusperusteiden (ks. edellä) ja valintakriteerien (ks. jäljempänä) täyttämisestä. Jos ehdotus jätetään konsortion puolesta, edellä kuvattuja poissulkemisperusteita sovelletaan kaikkiin hankkeeseen osallistuviin konsortion jäseniin.

Varainhoitoasetuksen 137 artiklan 4 kohdan ja 140 artiklan mukaisesti taloudellisia seuraamuksia voidaan määrätä sellaiselle EU:n varojen saajalle, jonka kanssa on tehty oikeudellinen sitoumus ja joka on jossakin 138 artiklan 1 kohdan c-i alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista.

Komissio katsoo lisäksi, että seuraavilla yhteisöillä on tai voi olla eturistiriitoja tämän ohjelmaoppaan mukaisesti toteutettavien toimintojen osalta, minkä vuoksi ne eivät ole tai eivät ehkä ole oikeutettuja osallistumaan ohjelmaan:

- Kansalliset viranomaiset, joiden tehtävänä on valvoa kansallisia toimistoja ja Erasmus+ -ohjelman toimeenpanoa maassaan, eivät voi hakea tukea toiminnosta, jota jonkin maan kansallinen toimisto hallinnoi, tai osallistua tällaiseen toimintaan, mutta ne voivat jättää hakemuksen osallistumisesta (hakijoina tai kumppaneina) toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimintoihin, ellei tästä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toiminnon osalta (ks. oppaan B-osa).
- Kansalliset toimistot (oikeussubjektit, joilla ei ole muuta toimintaa) tai kansalliset toimistot, jotka ovat sellaisten oikeussubjektioiden osastoja, jotka hoitavat muitakin kuin kansallisten toimistojen tehtäviä, eivät voi hakea tukea tämän oppaan mukaisesti toteutettavasta toiminnosta eivätkä osallistua sellaiseen.
- Rakenteet ja verkostot, jotka on erikseen nimetty tai osoitettu Erasmus+ -ohjelmassa tai jossakin Erasmus+ -ohjelman toimeenpanemiseksi hyväksyttyssä komission vuotuisessa toimintaohjelmassa saamaan komissiolta rahoitusta Erasmus+ -ohjelman toimeenpanon yhteydessä ja jotka toimivat saman oikeussubjektin alaisuudessa kuin kansallinen toimisto, eivät voi hakea tukea minkään maan Erasmus+ -ohjelman kansallisen toimiston hallinnoimasta toiminnosta tai osallistua tällaiseen toimintaan. Ne voivat kuitenkin jättää hakemuksen osallistumisesta (hakijoina tai kumppaneina) toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimintoihin, ellei tästä ole nimenomaisesti suljettu pois kyseisen toiminnon osalta (ks. oppaan B-osa). Ennen kuin nille myönnetään avustus tai niiden kanssa tehdään sopimus, niiden on kyettävä osoittamaan,

ettei niillä ole eturistiriitoja joko toteuttamiensa varotoimien ansiosta tai koska niiden sisäisessä organisaatiossa edut on erotettu selkeästi toisistaan. Lisäksi niiden on ilmoitettava kustakin EU:n tukemasta toiminnosta tai toimenpiteestä aiheutuvat kustannukset ja tulot. Päätöksen siitä, onko tosiasiallisesta eturistiriidattomuudesta annettu riittävät vakuudet, tekee omalla vastuullaan toimeenpanovirasto tai koulutuksen ja kulttuurin pääosasto sen mukaan, kumpaan hakemus jätetään.

- Oikeussubjektit, joiden alaisuudessa toimii Erasmus+ -ohjelman kansallinen toimisto mutta joilla on muuta toimintaa, joka kuuluu tai ei kuulu Erasmus+ -ohjelman tehtäväkenttään, tai näihin oikeussubjekteihin sidoksissa olevat yhteisöt eivät voi hakea tukea toiminnosta, jota jonkin maan kansallinen toimisto hallinnoi, tai osallistua tällaiseen toimintoon. Ne voivat kuitenkin jättää hakemuksen osallistumisesta toimeenpanoviraston tai koulutuksen ja kulttuurin pääosaston hallinnoimiin toimintoihin, ellei tästä ole nimenomaista suljettu pois kyseisen toiminnon osalta (ks. oppaan B-osa). Ennen kuin niille myönnetään avustus tai niiden kanssa tehdään sopimus, niiden on kuitenkin kyettävä osoittamaan, ettei niillä ole eturistiriitoja joko toteuttamiensa varotoimien ansiosta tai koska niiden sisäisessä organisaatiossa edut on erotettu selkeästi toisistaan (esimerkiksi vähintään erillinen kirjanpito, erilliset raportointi- ja päätöksentekolinjat ja toimenpiteet, joilla estetään pääsy luottamuksellisiin tietoihin). Lisäksi niiden on ilmoitettava kustakin EU:n tukemasta toiminnosta tai toimenpiteestä aiheutuvat kustannukset ja tulot. Päätöksen siitä, onko tosiasiallisesta jäävittömyydestä annettu riittävät vakuudet, tekee omalla vastuullaan se taho, johon hakemus jätetään.

EU:n rajoittavat toimenpiteet

Tiettyihin yhteisöihin (esim. EU:n rajoittavien toimenpiteiden kohteena Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 29 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT)⁴⁶² 215 artiklan mukaisesti oleviin yhteisöihin) sovelletaan erityisiä sääntöjä. Tällaiset yhteisöt eivät voi osallistua missään ominaisuudessa, kuten edunsaajina, sidosyhteisöinä, liitännäiskumppaneina, alihankkijoina tai kolmansille osapuolille myönnettävän rahoituksen saajina.

VALINTAPERUSTEET

Valintaperusteiden avulla kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto arvioi hakulomakkeessa vaadittujen tietojen perusteella hakijan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä toteuttaa ehdottamansa hanke. Haetusta avustusmäärästä riippumatta asianomainen toimisto voi pyytää hakijaa toimittamaan täydentäviä asiakirjoja ja tietoja seuraavien kohtien mukaisesti.

Taloudelliset edellytykset

Taloudelliset edellytykset tarkoittavat, että hakijalla on kestävä ja riittävä rahoituslähteet, jotta se kykenee ylläpitämään toimintaansa koko avustuskauden ja osallistumaan toiminnan rahoitukseen.

Taloudelliset edellytykset tarkistetaan tavanomaisesti kaikkien koordinaattorien osalta (mukaan lukien hankkeen ainoat edunsaajat), lukuun ottamatta

- koulutustukea saavia luonnollisia henkilöitä
- julkisyhteisöjä, mukaan lukien jäsenvaltioiden organisaatiot⁴⁶³
- kansainvälistä organisaatioita
- korkotukia tai vakuuspalkkiohyvyksiä hakevia henkilöitä tai yhteisöjä, jos näiden tukien tai hyvitysten tavoitteena on vahvistaa edunsaajan taloudellisia valmiuksia tai tuottaa tuloa

⁴⁶² EU:n virallisessa lehdessä on virallinen luettelo, ja ristiriitataipauksissa sen sisältö on ensisijainen EU:n pakotekarttaan (<https://www.sanctionsmap.eu>) NÄHDEN.

⁴⁶³ Myös kouluilla, korkeakouluilla sekä koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan organisaatioilla, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä, katsotaan olevan riittävät taloudelliset, ammatilliset ja hallinnolliset valmiudet tämän ohjelman mukaisen toiminnan toteuttamiseksi.

- julkisia oikeussubjekteja ja laitoksia ja koulutus-, nuoriso- ja liikunta- ja urheilualan organisaatioita, jotka ovat kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana saaneet yli 50 prosenttia vuosituloistaan julkisista lähteistä⁴⁶⁴
- kansainvälistä organisaatioita
- hakijoita, joiden hakeman avustuksen määrä on enintään 60 000 euroa.

Tarvittaessa tarkistus voidaan tehdä myös sidosyhteisöille.

Jos EU-avustusta koskeva hakemus on määrältään enintään 60 000 euroa ja hakijana on muu kuin jokin edellä mainittu yhteisö, hakijan on annettava valaehtoinen vakuutus, jonka mukaan sillä on taloudelliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Valaehtoinen vakuutus sisältyy hakulomakkeeseen. Asianomainen toimisto voi pyytää hakijaa toimittamaan täydentäviä asiakirjoja ja tietoja.

Jos haetun EU-avustuksen määrä on yli 60 000 euroa ja hakijana on muu kuin jokin edellä mainittu yhteisö, hakijan on valaehtoisen vakuutuksen lisäksi toimitettava EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil (Osallistujarekisteri – Financial capacity -välinehti) / organisaatioiden rekisteröintijärjestelmän kautta seuraavat asiakirjat:

- koordinaattorin tuloslaskelma
- tase
- muut pyydetyt asiakirjat.

Toimeenpanovirastosta haettavien toimintojen osalta lisätietoja on asiakirjassa "Oikeussubjektiin vahvistamista, oikeussubjektiin edustajan (LEAR) nimeämistä ja taloudellisten valmiuksien arviontia koskevat säännöt": https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_fi.pdf

Jos hakemus koskee yli 750 000 euron hankeavustusta, hakijaa voidaan vaatia toimittamaan edellä mainittujen tietojen lisäksi ulkopuolisen hyväksytyn tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus, jos sellainen on saatavilla, ja kaikissa tapauksissa, joissa unionin tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetään lakisääteistä tilintarkastusta. Kertomuksessa hyväksytään tilit enintään kolmelta viimeimmältä käytettäväissä olevalta tilikaudelta. Kaikissa muissa tapauksissa hakijan on annettava valtuutetun edustajansa allekirjoittama vakuutus siitä, että enintään kolmen viimeimmän käytettäväissä olevan tilikauden tilinpäätös on asianmukaisesti laadittu.

Yhteisöt, jotka eivät voi toimittaa edellä mainittuja asiakirjoja, koska ne ovat vasta perustettuja, voivat korvata ne arvioduilla tai toteutuneilla taloudellisilla tiedoilla tai hakijan taloudellisten riskien varalta ottamaa vakuutusta koskevalla ilmoituksella.

Koordinaattori on ladattava kyseiset asiakirjat EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalil (Osallistujarekisteri – Financial capacity -välinehti) / organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään vasta sen jälkeen, kun EU:n keskitetyt varmennuspalvelut ovat ottaneet siihen osallistujarekisterin tai asianomaisen kansallisen toimiston kautta ja pyytäneet hakijaa toimittamaan tarvittavat asiakirjat. Toimeenpanoviraston suoraan hallinnoimien toimintojen osalta tämä pyyntö lähetetään asiaankuuluvaan järjestelmään sisältyvän viestintäjärjestelmän kautta.

Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto epäilee kumppanikonsortion puolesta jätettyjä hanke-ehdotuksia käsitellessään konsortion taloudellisia edellytyksiä, sen olisi tehtävä riskinarvointi, jonka perusteella kaikilta konsortioon osallistuvilta organisaatioilta voidaan pyytää edellä mainitut asiakirjat. Tämä ei ole riippuvalta avustuksen määrästä. Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto katsoo näiden asiakirjojen perusteella, että hakijan vaaditut taloudelliset edellytykset ovat heikot, se voi

- pyytää lisätietoja
- vaatia laajempaa taloudellista vastuuta eli kaikkien edunsaajien yhteisvastuuta tai sidosyhteisöjen yhteisvastuuta
- päättää myöntää ennakkomaksun, joka maksetaan erissä
- päättää myöntää (yhden tai useamman) ennakkomaksun, jolla on pankkitakaus

---

⁴⁶⁴ Erasmus+ -asetuksen (asetus (EU) 2021/817) 21 artiklan 3 kohta; kansallisia, EU:n tai muita hankeapurahoja ei katsota julkisiksi varoiksi taloudellisten edellytysten tarkistuksessa.

- päättää olla myöntämättä ennakkomaksua.

Jos taloudelliset edellytykset katsotaan riittämättömiksi, ehdotus hylätään.

Toiminnalliset edellytykset

Toiminnalliset edellytykset tarkoittavat, että hakijalla on ehdotetun hankkeen toteuttamiseen tarvittava ammatillinen osaaminen ja pätevyys, kuten riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, tarvittava pätevyys ja ammatillinen kokemus, näyttöä alan osaamisesta sekä tarvittavat materiaalit ja laitteet. Toiminnallisten edellytysten arviointi voidaan ulottaa koskemaan koko kumppaniverkostoa, sillä toimeenpanon laatu riippuu kaikkien kumppaniorganisaatioiden valmiuksista. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella luopua vaatimuksesta varmistaa julkisoikeudellisten yhteisöjen, jäsenvaltioiden organisaatioiden tai kansainvälisen organisaatioiden toiminnalliset edellytykset.

Kansallisille toimistoiille jätetyt hakemukset:

Hakijoiden on osoitettava toiminnalliset edellytyksensä antamalla hakulomakkeessa (osa B) muun muassa seuraavat tiedot:

- organisaatio(ide)n yleisesittely
- hankkeen hallinnoinnista ja toteuttamisesta vastaavien henkilöstön jäsenten yleiskuvaus (pätevyys ja kokemus)
- kuvaus konsortion kokoonpanosta (tapaksen mukaan).

Lisäksi hakijoiden on annettava valaehtoinen vakuutus, jonka mukaan niillä on toiminnalliset edellytykset hankkeen toteuttamiseen.

Jos avustuksen määrä on yli 60 000 euroa, hakijoiden on toimitettava hakemuksen mukana

- luettelo osallistuvien organisaatioiden asiaankuuluvista julkaisuista⁴⁶⁵
- täydellinen luettelo sellaisista aiemmista ja käynnissä olevista hankkeista tai aiemmasta toiminnasta, jotka liittyvät asianomaiseen toimintapolitiikan alaan tai tiettyyn toimintaan.

Epäselvissä tapauksissa⁴⁶⁶ kansallinen toimisto voi käyttää muitakin tietolähteitä, kuten aiemmin tehtyjen tarkastusten havaintoja, aiempien tai nykyisten hankkeiden hallinnoinnista (esimeriksi multa kansallisilta toimistoilta) saatua palautetta, seurantakäytien raportteja tai organisaation verkkosivuilta tai sosiaalisen median profiileista saatavia tietoja, voidakseen arvioida toiminnallista kapasiteettia ja kykyä hankkia sitä. Kansallinen toimisto voi myös pyytää täydentäviä asiakirjoja ja tietoja hakemukseen sisältyvien tietojen todentamiseksi (kuten hankkeen avainhenkilöiden ansioluetelot, jotka osoittavat heillä olevan hankkeeseen soveltuvaa ammattikokemusta).

Kansallinen toimisto voi pyytää ja arvioida vastaavat tiedot myös kumppaniorganisaatioista.

Lisäksi aikuiskoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen ja nuorisoalan akkreditointien hakijoilla on oltava vähintään kahden vuoden kokemus toiminnan toteuttamisesta voidakseen hakea akkreditointia. Julkisyhteisöjen (esimeriksi koulut tai koulutuskeskukset) fuusioita tai vastaavia rakennemuutoksia edeltävä kokemus otetaan huomioon asianmukaisena kokemuksena.

Liikkuvuuskonsortioiden koordinaattorien on pystyttävä koordinointiaan konsortiota ehdotetun Erasmus+ -suunnitelman, konsortion tarkoituksen, suunnitellun tehtävänjaon ja Erasmus+ -laatustandardien mukaisesti (Erasmus+ -laatustandardit ovat saatavissa Europa-verkkosivustolla:

---

⁴⁶⁵ TÄTÄ VAATIMUSTA SOVELLETAAN VAIN, JOS OSALLISTUVAT ORGANISAATIOT OVAT TUOTTANEET KYISEN POLITIIKAN ALAN TAI TIETYN TOIMINNON KANNALTAN OLENNAISIA JULKAISUJA.

⁴⁶⁶ Tämä koskee kaikkia avustusmääriä.

<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf>.

Edellä esitettyt ehdot todennetaan hakemuksen (huomioon otetaan myös tiedot hakijan aiemmasta osallistumisesta vuosien 2014–2020 ja 2021–2027 Erasmus+ -ohjelmaan) sekä organisaatioiden rekisteröintijärjestelmään toimitettujen asiakirjojen perusteella. Hakijat, jotka eivät täytä vaadittuja tietoja hakulomakkeelle tai eivät toimita kansallisen toimiston pyytämää täydentäviä tietoja ajoissa, voidaan hylätä.

Jos toiminnalliset edellytykset katsotaan riittämättömiksi, hakemus hylätään.

Toimeenpanovirastolle jätetyt hakemukset:

Toiminnalliset edellytykset arvioidaan rinnakkain laatau koskevan kriteerin kanssa hakijoiden ja heidän hankeryhmiensä pätevyyden ja kokemuksen perusteella, mukaan lukien toiminnalliset resurssit (henkilö-, tekniset ja muut resurssit).

Hakijoilla katsotaan olevan riittävä toiminnalliset edellytykset, jos tässä ehdotuspyynnössä asetetut niitä koskevat vaatimukset täytyvät.

Hakijoiden on osoitettava edellytyksensä antamalla seuraavat tiedot hakulomakkeessa (osa B):

- hankkeen hallinnoinnista ja toteuttamisesta vastaavien henkilöstön jäsenten yleiskuvaus (pätevyys ja kokemus)
- kuvaus konsortion kokoonpanosta
- luettelo EU:n rahoittamista hankkeista neljän edellisen vuoden ajalta.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi pyytää täydentäviä asiakirjoja hakemukseen sisältyvien tietojen todentamiseksi.

Arvointikriteerit

Kansallinen toimisto voi arvointikriteerien avulla

- arvioda jätettyjen hanke-/akkreditointiehdotusten laatau Erasmus+ -ohjelman avaintoimien osalta vahvistettujen tavoitteiden ja prioriteettien sekä odotettavissa olevien tulosten perusteella
- myöntää avustuksia/akkreditointeja hankkeille, joissa unionin rahoituksella saadaan aikaan suurin mahdollinen vaikutus
- arvioda avustus-/akkreditointihakemukset.

Hanke-ehdotukset, jotka ylittävät sekä arvointikriteerien yksittäisten osa-alueiden pisterajat että laatau koskevan kokonaispisterajan, otetaan huomioon rahoitusta myönnettäessä (ehdotuspyynnön käytettävissä olevan budgetin rajoissa). Muut hanke-ehdotukset joko asetetaan varallaololuetteloon tai hylätään.

Erasmus+ -ohjelmaoppaan mukaisesti toteutettaviin eri toimintoihin sovellettavat arvointikriteerit esitetään oppaan B-osassa.

VAIHE 3: VARMISTA, ETTÄ HANKE TÄYTTÄÄ TALOUELLISET EHDOT

Avustusmuodot

Avustus voidaan myöntää seuraavissa muodoissa:

- 1) tosiasiallisin kustannuksiin perustuva yhdistetty avustus:

- Todellisuudessa aiheutuneiden kustannusten tietyn prosenttiosuuden korvaaminen: esim. avaintoimen 1 liikkuvuustoimintoihin kuuluvat poikkeukselliset kulut.
  - Korvaus maksetaan yksikkökustannusten perusteella, jotka kattavat tietty avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla kiinteää summaa yksikköä kohti: esim. avaintoimen 1 liikkuvuushankkeisiin kuuluva yksilötuki.
- 2) Kertakorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet:

Se tarkoittaa, että avustus korvaa kiinteän määrän, joka perustuu kertakorvaukseen tai kustannuksiin perustumattomaan rahoitukseen. Kertakorvauksen määrät lasketaan komission päätöksessä kertakorvausten ja yksikkökustannusten käytämisestä Erasmus+ -ohjelmassa 2021–2027⁴⁶⁷ vahvistetun menetelmän mukaisesti käyttäen (mahdollista) yksityiskohtaista budjettitaulukkoa / laskuria.

Kyseessä voi olla

- **Budjettiperusteinen kertakorvausavustus:** Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää avustuksen määrän hankkeen arviodun budjetin, arviointilostien ja ehdotuspyyynnössä (tämän oppaan B-osa) vahvistetun rahoitusosuuden pohjalta. Arviodun budjetin on oltava tosiasiallisin kustannuksiin perustuviin EU:n avustuksiin sovellettavien yleisten kelpoisuusehtojen mukainen (EACEAn hallinnoimien toimien osalta katso selityksin varustettu avustussopimus, 6 artikla).
- **Etukäteen määritetty kertakorvausavustus:** Avustuksen myöntävä viranomainen määrittää avustuksen määrän ehdotuspyyynnössä (tämän oppaan B-osa).
- Edellä mainittujen yhdistelmästä muodostuva korvaus.

Erasmus+ -ohjelmassa yleisin rahoitustapa on yksikkökustannuksiin perustuva korvaus tai kertakorvaus. Tämän tyypillisessä avustuksessa hakijoiden on helppo laskea haettavan tuen määrä ja laatia hankkeelle realistinen rahoitussuunnitelma.

Tässä oppaassa kuvattujen Erasmus+ -toimintojen kululuokkiin sovellettavat avustusmuodot esitetään oppaan B-osassa kunkin toiminnon kuvaukseen sisältyvässä jaksossa "Rahoitussäännöt".

EU-AVUSTUKSIIN SOVELLETTAVAT PERIAATTEET

Taannehtivuuskielto

Päättyneisiin hankkeisiin ei myönnetä avustusta takautuvasti.

Avustusta voidaan myöntää jo aloitettuihin hankkeisiin vain, jos hakija voi osoittaa hanke-ehdotuksessa, että hanketoiminta oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista. Tällaisissa tapauksissa rahoitettavat kustannukset eivät kuitenkaan saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää.

Jos hakija alkaa toteuttaa hanketta ennen avustussopimuksen allekirjoittamista, se tekee sen omalla vastuullaan.

Useiden hakemusten jättäminen

Hakijat voivat jättää useamman kuin yhden ehdotuksen eri hankkeista saman ehdotuspyyynnön perusteella (ja saada niihin rahoitusta). Organisaatiot voivat olla mukana useissa ehdotuksissa.

---

⁴⁶⁷ Decision authorising the use of lump sums and unit costs under the Erasmus+ Programme 2021–2027: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/erasmus/guidance/lump-sum-and-unit-cost-decision_en.pdf

Jos toimeenpanoviraston hallinnoimien hankkeiden osalta esitetään useita ehdotuksia hyvin samanlaisista hankkeista, vain yksi ehdotus hyväksytään ja arviodaan, ja hakijoita pyydetään peruuttamaan muut ehdotukset (muussa tapauksessa ehdotus hylätään).

Hakemuksia voi muuttaa ja jättää uudelleen hakuajan päättymiseen asti.

Jos kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta sama hakija jättää saman hakemuksen useille eri toimistolle, kaikki hakemukset hylätään. Saman tai eri hakijan samaan tai eri toimistoon jättämät täysin samanlaiset tai hyvin samankaltaiset hakemukset arvioidaan erityisen huolellisesti, ja ne saatetaan kaikki hylätä.

Alkuperäinen sisältö ja tekijänoikeudet

Kaikkien hanke- ja akkreditointihakemusten sisällön on oltava hakijan tai muiden yhdessä sen kanssa avustusta hakevien organisaatioiden tuottamaa alkuperäistä sisältöä. Jos ehdotuksen laativissa aiotaan käyttää generatiivista teköälyä, hakijoiden on oltava tietoisia mahdollisesta plagiointiriskistä, ja heidän on huolellisesti varmistettava hakemuksen asianmukaisuus ja paikkansapitavyys, immateriaalioikeuksia koskevien säännösten mukaisuus sekä sisällön alkuperäisyys. Kansainvälistä liikkuvuustoimintaa hakevat korkeakoulut voivat ottaa hakemuksensa laadintaan mukaan myös kumppanikorkeakoulujaan ohjelmaan assosioitumattomista maista. Muille organisaatioille tai ulkopuolisille henkilöille ei saa antaa maksua tai muuta korvausta hakemuksen laativista. Kansallinen toimisto voi sulkea hakijan pois valintamenettelystä tai lopettaa myönnetyn hankkeen/akkreditoinnin milloin tahansa, jos se toteaa, että näitä sääntöjä ei ole noudatettu.

Pääallekkäisten tukien kielto

Jokaiseen hankkeeseen voidaan myöntää talousarviosta vain yksi avustus kullekin edunsaajalle. Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa unionin talousarviosta kahdesti.

Pääallekkäisrahoitusriskin välttämiseksi hakijoiden on ilmoitettava kaikki samalle vuodelle myönnetyt tai haetut rahoitusmäärät ja niiden lähteet riippumatta siitä, onko kyseessä sama hanke vai jokin muu hanke, toiminta-avustukset mukaan luettuna. Kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta tämä ilmoitetaan hakulomakkeessa. Toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen osalta tämä tarkistetaan valaehtoisenvakuutuksen avulla.

Voiton tuottamisen kielto

Unionin talousarviosta rahoitetun avustuksen tarkoituksesta tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen edunsaajan toteuttaman hankkeen puitteissa. Voitolta tarkoitetaan, että loppumaksun suorittamisen yhteydessä laskettavat tulot ylittävät toimen tukikelpoiset kustannukset, kun tulot rajataan unionin avustuksen ja kyseisen toimen tuottaman tulon määärään.⁴⁶⁸ Voiton tuottamisen kiellon periaatetta ei sovelleta

- (a) toimiin, joiden tavoitteena on parantaa avustuksen saajan rahoitusvalmiuksia, tai toimiin, jotka tuottavat tuloa, jotta varmistetaan toimien jatkuvuus avustussopimuksessa määritetyin unionin rahoituksen jälkeen
- (b) luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai koulutusta varten myönnetyihin apurahoihin tai tukea eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille, kuten työttömille ja pakolaisille, maksettuun muuhun suoraan tukeen

⁴⁶⁸ Tuloilla tarkoitetaan tässä ainoastaan hankkeen tuottamaa tuloa sekä rahoitusosuuksia, jotka rahoittajat ovat nimenomaisesti osoittaneet tukikelpoisten kustannusten rahoittamiseen. Edellä määritellyllä voitolla (tai tappiolla) tarkoitetaan tällöin

- alustavasti hyväksytyn avustussumman ja toiminnon tuottaman tulon sekä
- edunsaajalle aiheutuneiden tukikelpoisten kustannusten välistä eroa.

Lisäksi kaikki mahdollisesti syntynyt voitto peritään takaisin. Kansallisella toimistolla tai toimeenpanovirastolla on oikeus periä voitosta takaisin prosentiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta tukikelpoisista kustannuksista, joita edunsaajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toimien toteuttamisesta. Jäljempänä on lisätietoja voiton laskemisesta toiminnoissa, joita tuetaan korvaamalla tietty osa tukikelpoisista kustannuksista.

- (c) voittoa tavoittelemattomien järjestöjen toteuttamiin toimiin
- (d) yksikkökorvauksiin tai kertakorvaukseen perustuvina rahoitusosuuksina myönnettyihin avustuksiin
- (e) vähäisiin avustuksiin, joilla tarkoitetaan enintään 60 000 euron suuruisia avustuksia.

Kun voittoa syntyy, komissiolla on oikeus periä siitä takaisin prosentiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta tukikelpoisista kustannuksista, joita edunsaajalle on tosiasiallisesti aiheutunut toiminnon toteuttamisesta.

Avustuksen tuottamaa voittoa laskettaessa ei oteta huomioon luontoissuoritusten muodossa annettua yhteisrahoitusta.

Yhteisrahoitus

Avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä. Toimen toteuttamiseksi tarvittavia varoja ei voida kattaa kokonaan avustuksesta. Yhteisrahoitusta voidaan tarjota edunsaajan omina varoina, toimen tuottamana tulona tai kolmansien osapuolten rahoitusosuuksina tai luontoissuorituksina.

Kun EU-avustusta tarjotaan yksikkökustannuksiin perustuvana rahoituksena, kertakorvauksina tai kiinteämääräisenä rahoituksena – kuten useimmissa tämän oppaan kattamissa toiminnoissa – komissio varmistaa voiton tuottamisen kiellon ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattamisen koko toiminnon osalta jo etukäteen, kun se määrittelee tällaisten yksikkökustannusten, kertakorvausten tai kiinteiden määrien tasot tai prosentiosuudet. Voiton tuottamisen kiellon ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattaminen on yleisenä oletuksena, joten hakijoiden ei tarvitse perustella hankkeesta aiheutuneita kustannuksia.

Avustuksen maksaminen yksikkökustannuksiin perustuvina korvauksina, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa ei kuitenkaan rajoita oikeutta tutustua edunsaajan lakisääteiseen kirjanpitoon. Jos tarkastuksessa ilmenee, että maksun perusteena oleva tapahtuma ei ole toteutunut (esimerkiksi hankkeen toimintaa ei ole toteutettu hakuvaliheessa hyväksytyn suunnitelman mukaisesti tai toiminnassa ei ole ollut osallistujia), ja edunsaajalle on suoritettu maksu yksikkökustannusten tukeen perustuvina korvauksina, kertakorvauksina tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa aiheettomasti, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi periä takaisin summan, joka on enintään yhtä suuri kuin avustuksen määriä. Vastaavasti jos toimenpiteitä tai tuotoksia ei toteuteta tai ne toteutetaan huonosti (mukaan lukien sopimusvelvoitteiden noudattamatta jättäminen), avustusta voidaan vähentää suhteessa siihen, missä määrin toiminta on saatettu päättökseen. Euroopan komissio voi myös tilastointia tai seurantaa varten tehdä edunsaajista otannan selvittääkseen, kuinka suuria kustannuksia yksikkökustannusten tukeen perustuvien korvausten, kertakorvausten tai kiinteämääräisen rahoituksen perusteella tuetuissa hankkeissa todellisuudessa aiheutuu.

KUSTANNUSTEN TUKIKELPOISUSSÄÄNNÖT

Jotta kustannukset ja rahoitusosuuus olisivat tukikelpoisia, niiden on täytettävä avustussopimuksessa vahvistetut ja seuraavassa esitettyt tukikelpoisuusedellytykset⁴⁶⁹:

Tukikelpoiset kustannukset – yleiset edellytykset

1) Todelliset kustannukset:

- ne ovat tosiasiallisesti aiheutuneet edunsaajalle
- ne ovat aiheutuneet avustussopimuksessa vahvistetun toimeenpanojakson aikana, lukuun ottamatta loppuraportteihin ja tarkastuslausuntoihin liittyviä kustannuksia, joita voi aiheutua sen jälkeen
- ne on ilmoitettava johonkin avustussopimuksessa esitetyistä kululuokista
- ne ovat aiheutuneet avustussopimuksessa kuvatun toiminnan yhteydessä, ja niiden on oltava välttämättömiä toiminnan toteuttamiseksi
- ne ovat yksilöityvissä ja todennettavissa, ja ne on kirjattu edunsaajan kirjanpitoon ja määritetty edunsaajan kotimaassa sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja edunsaajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti

⁴⁶⁹ Toimeenpanoviraston hallinnoimiin toimintoihin sovellettavat yksityiskohtaiset rahoitussäännöt esitetään rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa julkaistussa avustussopimuksen mallissa.

- ne täytyvät sovellettavassa vero-, työ- ja sosiaalilainsäädännössä asetetut vaatimukset
- ne ovat kohtuullisia ja perusteltuja ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja vaikuttavuuden osalta.

2) Yksikkökustannukset ja yksikkökorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet:

- ne on ilmoitettava johonkin avustussopimuksessa esitetyistä kululuokista
  - i) yksiköiden on oltava seuraavien vaatimusten mukaisia:
    - edunsaaja on tosiasiallisesti käyttänyt niitä tai tuottanut ne toimeenpanon aikana
    - ne ovat välttämättömiä toiminnon toteuttamiseksi ja
  - ii) yksiköiden määrän on oltava yksilöitväissä ja todennettavissa, ja tarvittaessa niiden tueksi esitetään kirjanpito- ja muu asiakirja-aineisto.

3) Kertakorvaukseen perustuvat rahoitusosuudet:

- ne on ilmoitettava johonkin avustussopimuksessa esitetyistä toimintamuodoista/työpaketeista
- edunsaaja on asianmukaisesti toteuttanut työn avustussopimuksen mukaisesti
- tulokset ja tuotokset on saatu toteutusajan kuluessa.

Toimeenpanoviraston hallinnoimissa toiminnoissa, joissa käytetään kertakorvausmallia, avustuksen myötävä viranomainen (EACEA) vahvistaa kertakorvauksen määrän hankkeen arviondun budjetin pohjalta. Tarkempia tietoja on tämän oppaan B-osassa. Lisäksi:

- Koska kertakorvausavustukset määritetään yksityiskohtaisen budgettitaulukon pohjalta (ja koska kertakorvausten on edustettava luotettavasti hankkeen todellisia kustannuksia), siihen sisältyvien kustannusten on oltava tosiasiallisin kustannuksiin perustuvia EU:n avustuksiin sovellettavien yleisten kelpoisuusehtojen mukainen (katso [selityksin varustettu avustussopimus, 6 artikla](#)). Tämä on erityisen tärkeää, kun on kyse hankinnoista ja alihankinnasta, joiden on oltava taloudellisesti edullisimpia (tai tapauksen mukaan hinnaltaan alhaisimpia), eikä niihin saa liittyä mitään eturistiriitoja. Jos budgettitaulukkoon sisältyy kustannuksia, jotka eivät ole tukikelpoisia, avustusta voidaan pienentää (myös myöhemmin hankkeen toteutuksen aikana tai sen jo päätyttyä).
- Jos vapaaehtoisten yksikkökustannuksiin⁴⁷⁰ liittyviä kustannuksia voidaan sisällyttää yksityiskohtaiseen budgettitaulukkoon kertakorvaukseen perustuvan konkreettisen toimen osalta, tarkista tiedot tämän oppaan B-osasta. Vapaaehtoisten kustannukset eivät ole perinteinen kustannusluokka. Vapaaehtoistyön tekijöistä ei aiheudu kustannuksia, koska he tekevät työtä maksutta, mutta heidät voidaan siitä huolimatta lisätä budjettiin etukäteen määrätyjen yksikkökustannusten muodossa (vapaaehtoistyön tekijää kohti). Tällä tavalla vapaaehtoisten työstä saadaan hyötyä avustusta varten (tavanomaisten kustannusten eli muita kuin vapaaehtoisia koskevien kustannusluokkien korvausmäärä kasvaa jopa 100 prosenttiin). Lisätietoja: [selityksin varustettu avustussopimus, kohta 6.2.A.5](#) ;
- Jos pk-yritysten omistajien / luonnollisten henkilöiden yksikkökustannukset⁴⁷¹ salitaan kertakorvaukseen perustuvassa sopimuksessa ja voidaan sisällyttää yksityiskohtaiseen budgettitaulukkoon tietyn konkreettisen toimen osalta, tarkasta tiedot B-osasta.
- Matka- ja oleskelukustannuksiin käytetään kertakorvaukseen perustuvien sopimusten osalta matka- ja oleskelukustannusten yksikkökustannuksia⁴⁷².
- Jos kolmansille osapuollelle myönnettävä rahoitus salitaan ja voidaan sisällyttää yksityiskohtaiseen budgettitaulukkoon kertakorvaukseen perustuvan konkreettisen toimen osalta, tarkista tiedot tämän oppaan B-osasta. Enimmäismäärä kutakin kolmatta osapuolta kohden on 60 000 euroa, jollei B-osassa toisin mainita.
- Jos laitekustannusten osalta on erillinen järjestely, tarkista tiedot B-osasta.

⁴⁷⁰ Commission [Decision](#) of 10.4.2019 authorising the use of unit costs for declaring personnel costs for the work carried out by volunteers under an action or a work programme (C(2019)2646).

⁴⁷¹ Commission [Decision](#) of 20 October 2020 authorising the use of unit costs for the personnel costs of the owners of small and medium-sized enterprises and beneficiaries that are natural persons not receiving a salary for the work carried out by themselves under an action or work programme (C(2020)7115).

⁴⁷² Commission [Decision](#) of 12 January 2021 authorising the use of unit costs for travel, accommodation and subsistence costs under an action or work programme under the 2021-2027 multi-annual financial framework (C(2021)35).

- Tiedotuskustannukset, jotka liittyvät hankkeiden esittelyyn osallistujien verkkosivustoilla tai sosiaalisen median tileillä, ovat tukikelpoisia. Hankkeen erillisten verkkosivustojen kustannukset eivät ole tukikelpoisia.

Tukikelpoiset kustannukset – erityiset edellytykset

Tukikelpoiset todelliset kustannukset voivat olla välittömiä tai välillisiä.

Välittömät kustannukset

Tukikelpoisia välittömiä kustannuksia ovat toiminnan toteuttamiseen välittömästi liittyviä erityisiä kustannuksia, jotka siksi voidaan kirjata suoraan sen kustannuksiksi. Katso tämän oppaan B-osasta, mitkä kululuokat korvataan todellisten kustannusten perusteella.

Edunsaajan sisäisten kirjanpitojärjestelmien ja tarkastusmenettelyjen avulla on voitava osoittaa, että hankkeen yhteydessä ilmoitetut tulot ja menot täsmäävät vastaavien tositteiden ja tilinpäätöksen kanssa.

Arvonlisävero (alv)

Sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla vähennyskelvoton ja ei-palautettava arvonlisävero (ALV) on tukikelpoista.⁴⁷³ Ainoana poikkeuksena ovat valtioiden, hallinnollisten alueiden tai kuntien ja muiden julkisoikeudellisten yhteisöjen viranomaisen ominaisuudessa harjoittama toiminta tai suorittamat liiketoimet.⁴⁷⁴ Arvonlisäverodirektiiviä ei sovelleta EU:n ulkopuolisiiin maihin. Ohjelmaan assosioitumattomien kolmansien maiden organisaatiot voidaan vapauttaa veroista (myös arvonlisäverosta), tulleista ja maksuista, jos Euroopan komission ja sen ohjelmaan assosioitumattoman kolmannen maan välillä, jossa organisaatio sijaitsee, on tehty sopimus.

Tukikelpoiset välilliset kustannukset

Välilliset kustannukset ovat kustannuksia, jotka eivät ole suoraan yhteydessä toiminnon toteuttamiseen ja joiden ei voi siten katsoa aiheutuneen suoraan toiminnosta.

Nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushankkeissa (lisätietoja eri toimintoja koskevista rahoitussäännöistä on tämän oppaan B-osassa) avustuskelpoisina välillisinä kustannuksina hyväksytään kiinteämääräinen summa, joka on korkeintaan 7 prosenttia hankkeen tukikelpoista välittömistä kustannuksista ja vastaa hankkeesta edunsaajalle aiheutuvia yleisiä hallintokustannuksia, joita tukikelpoiset välittömät kustannukset eivät kata (esimerkiksi sähkö- tai internetlaskut, tilakustannukset jne.) mutta joiden voidaan katsoa aiheutuvan hankkeesta.

Välillisin kustannuksiin ei saa sisältyä muihin kululuokkiin kuuluvia kustannuksia. Välilliset kustannukset eivät ole tukikelpoisia, jos edunsaajalle on jo myönnetty unionin talousarviosta rahoitettava toiminta-avustus (esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman mukaista kansalaisyhteiskuntayhteyttä koskevan ehdotuspäätöksen perusteella).

Kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia

Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia:

- kustannukset tai rahoitusosuudet, jotka eivät ole tämän oppaan B-osassa vahvistettujen edellytysten mukaisia
- edunsaajan maksamaan pääoman tuottoon ja osinkoon liittyvät kustannukset
- lainoihin ja lainanhaittoon liittyvät kustannukset
- varaukset tappioiden tai velkojen varalta
- korkokustannukset
- valuuttakurssitappiot
- kustannukset, jotka edunsaajan pankki on veloittanut avustuksen myötävältä viranomaiselta tulevista tilisiirroista
- kohtuuttomat tai perusteettomat kustannukset

⁴⁷³ Jäsenvaltioissa kansallisella arvonlisäverolainsäädännöllä pannaan täytäntöön arvonlisäverodirektiivi 2006/112/EY.

⁴⁷⁴ Ks. direktiivin 13 artiklan 1 kohta.

- vähennyskelpoinen tai palautettava arvonlisävero (mukaan lukien viranomaisena toimivien julkisyhteisöiden maksama alv) (katso edellä oleva kohta "Arvonlisävero (alv)")
- avustussopimuksen keskeyttämisen aikana toteutetusta toiminnasta aiheutuneet kustannukset tai toimille maksetut rahoitusosuudet
- kolmansien osapuolten tarjoamat luontoissuoritukset
- edunsaajan EU:n muiden avustusten (tai EU:n jäsenvaltion, EU:n ulkopuolisen maan tai muun EU:n talousarviota toteuttavan elimen myöntämien avustusten) yhteydessä ilmoittamat kustannukset tai rahoitusosuudet, lukuun ottamatta seuraavia tapauksia:
  - jos hankeavustus yhdistetään saman ajanjakson aikana toteutettavaan toiminta-avustukseen ja edunsaaja voi osoittaa, ettei toiminta-avustus kata mitään (väliittömiä tai väillisiä) hankeavustuksen kustannuksia
- kansallisen (tai alueellisen/paikallisen) hallinnon henkilöstökustannukset tai rahoitusosuudet, jotka liittyvät toimintaan, joka on osa hallinnon tavanomaista toimintaa (eli jota ei toteuteta yksinomaan avustuksen vuoksi)
- EU:n toimielinten, virastojen ja muiden elinten henkilöstöön tai edustajiin liittyvät kustannukset tai rahoitusosuudet (erityisesti matka- ja oleskelukustannukset)
- vuokrattujen tai leasing-vuokrattujen laitteiden vuokrakauden jälkeisestä osto-optiosta aiheutuvat kustannukset
- pankkitilien avaamisesta ja hoitamisesta aiheutuvat kustannukset (mukaan lukien maksut, jotka edunsaajan pankki veloitaa kansallisen toimiston suorittamista tilisiirroista).

Rahoituslähteet

Hakijan on ilmoitettava hakulomakkeessa rahoitus, joka saadaan muista lähteistä kuin EU-avustuksesta. Yhteisrahoitus voi olla esimerkiksi edunsaajan omia varoja tai kolmansilta osapuolilta saatavia rahoitusosuuksia. Jos loppuraporttia esitetään ja loppumaksua haettaessa on näyttöä siitä, että tulot ylittävät kustannukset, katso edellä olevat kohdat "Voiton tuottamisen kielto" ja "Yhteisrahoitus").

Kolmansilta osapuolilta peräisin olevia luontoissuorituksia ei hyväksytä yhteisrahoituslähteeksi.

VAIHE 4: TÄYTÄ HAKULOMAKE JA LÄHETÄ SE

Erasmus+ -ohjelman mukaista EU-avustusta haetaan kunkin toiminnon omalla lomakkeella.

- **Toimeenpanoviraston hallinnoimien toimintojen** osalta hakemukset on lähetettävä **sähköisesti** rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalilta kautta kutakin kyseessä olevaa ehdotuspyyntöä varten.⁴⁷⁵ Hakemukset (liitteet ja todistusasiakirjat mukaan luettuna) on lähetettävä toimitusjärjestelmässä olevilla lomakkeilla. Lisätietoja hakemusten jättämisestä (tietotekniset seikat mukaan lukien) on verkkooppaassa osoitteessa https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.
- **Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta** hakemukset (mukaan lukien liitteet ja täydentävät asiakirjat) on lähetettävä **sähköisesti** Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkosivustoilla⁴⁷⁶ osiossa "Opportunities" olevilla lomakkeilla. Lisätietoja hakemusten toimittamisesta on Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen oppaissa osoitteessa <https://wikis.ec.europa.eu/display/NAITDOC>.

---

⁴⁷⁵ HAKULOMAKKEET OVAT SAATAVILLA EU:N RAHOITUS- JA TARJOUSKILPAILUPORTAALIN OSIOSSA "CALLS FOR PROPOSALS" OSOITTEESSA <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094501,31094502&frameworkProgramme=43353764>.

⁴⁷⁶ Hakulomakkeet ovat saatavissa Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen verkkosivuston osiossa "Opportunities" osoitteessa <https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/>.

Jos kyseessä on konsortion hanke, koordinaattori jättää kaikkien jäsenten nimissä yhden hankehakemuksen. Hakemus on jätettävä joko asianomaiseen kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon (ks. oppaan B-osassa eri toimintojen osalta kohta "Mihin hakemus jätetään?").

Postitse, lähettipalvelun välityksellä, faksilla tai sähköpostitse lähetettyjä hakemuksia ei hyväksytä.

Kansallisten toimistojen hallinnoimissa toiminnossa sähköinen lomake on täytettävä jonkin EU:n jäsenvaltion tai ohjelmaan assosioituneen kolmannen maan virallisella kielillä. Toimeenpanoviraston hallinnoimia toimintoja koskevat hakulomakkeet on täytettävä jollakin EU:n virallisista kielistä. Hanketta koskeva tiivistelmä/yhteenvetö on kuitenkin aina esitetty englanniksi.

Hakemukset on jätettävä vain yhdelle kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle. Jos sama hakemus jätetään samalla hakukierroksella useaan kertaan samalle kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle, kyseinen toimisto tai toimeenpanovirasto pitää aina pätevänä sitä versiota, joka on jätetty viimeiseksi ennen määräajan umpeutumista. Jos sama hakijaorganisaatio tai -konsortio jättää useita samanlaisia tai hyvin samankaltaisia hakemuksia eri kansallisille toimistolle, kaikki hakemukset voidaan hylätä automaattisesti (ks. kohta "Päälekkäisten tukien kielto").

Noudata määräaikaa

Hakemus on jätettävä kyseiselle toiminnolle asetettuun määräaikaan mennessä. Määräajat on ilmoitettu oppaan B-osassa kunkin toiminnon kohdalla kohdassa "Kelpoisuusperusteet".

Huom. Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen sähköiset lomakkeet on aina lähetettävä määräpäivästä riippumatta viimeistään klo 12.00.00 (keskipäivällä Brysselin aikaa).

Toimeenpanoviraston (EACEA) hallinnoimia toimintoja, joita käsitellään tässä ohjelmaoppaassa ja jotka ovat EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa esitetyjen vaatimusten mukaisia, koskevat hanke-ehdotukset on lähetettävä EACEAlle viimeistään klo 17.00.00 (Brysselin aikaa).

Muilla aikavyöhykkeillä sijaitsevien maiden hakijoiden on syytä ottaa tämä huomioon hylkäämisen välttämiseksi.

MITÄ TAPAHTUU HAKEMUSEN JÄTTÄMISEN JÄLKEEN?

Kaikki kansallisten toimistojen ja toimeenpanoviraston vastaanottamat hakemukset arvioidaan.

Arvointimenettely

Vastaanottava kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto arvioi hanke-ehdotukset yksinomaan tässä oppaassa kuvattujen kriteerien perusteella. Arvioinnin tarkoituksena on

- tarkistaa, että hanke-ehdotus täyttää käsiteltäväksi ottamisen edellytykset
- tarkistaa, että hakija ja ehdotettu toiminta täyttävät kelpoisuusperusteet
- tarkistaa, että hakija täyttää valintaperusteet (eli toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset) eivätkä poissulkemisperusteet koske sitä
- tehdä laatuarvointi sen arvioimiseksi, missä määrin hakemus täyttää arvointikriteerit. Laatuarvioinnin tukena käytetään yleensä riippumattomia asiantuntijoita. Asiantuntijoilla on arvioinnissa tukenaan Euroopan komission laatimat ohjeet. Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien toimintojen osalta nämä ohjeet ovat saatavilla Euroopan komission ja Erasmus+ -hankkeiden hallinnoinnista kussakin maassa vastaavien toimistojen verkkosivuilla
- tarkistaa, ettei hanke-ehdotukseen liity päälekkäisrahoituksen vaaraa. Tarvittaessa tämä tarkistus tehdään yhteistyössä muiden kansallisten toimistojen ja toimeenpanoviraston tai sidosryhmien kanssa.

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto asettaa arvointikomitean, joka hallinnoi koko valintamenettelyä. Arvointikomitean – tarvittaessa asiantuntijoiden tuella – suorittaman arvioinnin perusteella laaditaan luettelo hankkeista, joita ehdotetaan avustuksen saajiksi.

Kaikissa tässä oppaassa kuvatuissa toimintoissa hakijoita saatetaan arvointimenettelyn aikana pyytää toimittamaan lisätietoja tai antamaan selvityksiä hakemuksen yhteydessä toimitetuista oheisasiakirjoista edellyttäen, etteivät tällaiset lisätiedot tai selvitykset muuta ehdotusta olennaisella tavalla. Lisätietojen ja selvitysten pyytäminen on erityisen perusteltua, jos kyseessä on hakijan tekemä ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe tai – hankkeessa, jota rahoitetaan usean edunsaajan sopimuksen perusteella – yhden tai useamman kumppanin valtakirja puuttuu (lisätietoja usean edunsaajan sopimuksista on jäljempänä kohdassa ”Avustussopimus”).

Lopullinen päätös

Arvointimenettelyn lopuksi kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto päätää, mille hankkeille avustusta myönnetään, seuraavien seikkujen perusteella:

- arvointikomitean laatima luettelo hakijoista paremmuusjärjestyksessä
- kussakin toiminnossa (tai kussakin toiminnon mukaisessa toimintamuodossa) käytettäväissä olevat määrärahat.

Menettelyn loppuloksesta riippumatta hakemusasiakirjoja ja niiden liitteitä ei lähetetä takaisin hakijalle valintamenettelyn päättyvä.

Tulosten ilmoittaminen

Arvointituloksesta tiedotetaan kaikille hakijoille kirjeitse. Kirjeessä annetaan lisähohjeita avustussopimuksen allekirjoitusprosessin seuraavista vaiheista.

Hyväksytyt hakemukset kutsutaan avustuksen valmisteluun; muut merkitään varallaololuetteloon tai hylätään. Kutsu avustuksen valmisteluun ei ole virallinen rahoitussitoumus.

Ennen avustuksen myöntämistä kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston on tehtävä useita oikeudellisia tarkistuksia, kuten oikeussubjektiin vahvistaminen sekä taloudellisia edellytyksiä ja poissulkemisperusteita koskeva tarkistus. Toimeenpanoviraston hallinnoimia hankkeita varten hakijoita pyydetään toimittamaan organisaationsa taloudelliset tiedot ja nimeämään oikeussubjektiin edustaja (LEAR).

Jos hakija katsoo, että arvointimenettely oli virheellinen, hänen voi tehdä valituksen (arvioinnin tulosta koskevassa kirjeessä esitettyjä määräaikoja ja menettelyjä noudattaen).

Toimeenpanoviraston hallinnoimien hankkeiden osalta on huomattava, että ilmoitukset, joita ei ole avattu kymmenen päivän kuluessa niiden lähetämisestä, katsotaan avatuksi ja että määräajat lasketaan avaamisesta alkaen.⁴⁷⁷ Huomaa myös, että sähköisesti toimitettujen valitusten merkkimäärä saattaa olla rajoitettu.

Avustuksen myöntöpäätöksen ilmoittamisen ja avustussopimuksen allekirjoittamisen ohjeellinen aikataulu:

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien avaintoimen 1 hankkeiden osalta myöntöpäätöksestä ilmoitetaan ja avustussopimus allekirjoitetaan ohjeellisesti neljän kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta.

Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen hallinnoimien avaintoimen 2 hankkeiden osalta myöntöpäätöksestä ilmoitetaan ja avustussopimus allekirjoitetaan ohjeellisesti viiden kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta.

Toimeenpanoviraston hallinnoimien avaintoimen 2 ja 3 hankkeiden osalta myöntöpäätöksestä ilmoitetaan ohjeellisesti kuuden kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta ja avustussopimus allekirjoitetaan ohjeellisesti yhdeksän kuukauden kuluessa hakemusten jättämisen määräajasta.

MITÄ TAPAHTUU HAKEMUKSEN HYVÄKSYMISEN JÄLKEEN?

⁴⁷⁷ Katso myös EU:n rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalilla käytöehdot: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf.

Avustussopimus

Jos hanke valitaan EU-avustuksen saajaksi Erasmus+ -ohjelman puitteissa, tehdään avustussopimus kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston ja hakijan välillä. Hakijalle toimitetaan avustussopimus, joka on allekirjoitettava ja palautettava kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon. Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto allekirjoittaa sopimuksen viimeisenä. Kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen, hakijasta tulee EU-avustuksen edunsaaja, ja se voi käynnistää hankkeen.

Avustussopimus voi olla joko yhden edunsaajan sopimus, jolloin hakija on ainoa edunsaaja, tai usean edunsaajan sopimus, jolloin kaikista konsortioon kuuluvista kumppaniorganisaatioista tulee sopimuksen edunsaajia. Usean edunsaajan sopimuksen allekirjoittaa koordinaattori, joka on kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston ainoa yhteystaho. Kaikki muut hankkeeseen osallistuvat organisaatiot (muut edunsaajat) allekirjoittavat kuitenkin liittymislomakkeen, jolla ne valtuuttavat koordinaattorin toimimaan koordinaattorina. Kunkin kumppanin on toimitettava liittymislomake koordinaattorille hakuvaiheessa. Jos liittymislomakkeet toimitetaan myöhemmässä vaiheessa, niiden on oltava saatavilla viimeistään avustussopimuksen allekirjoittamishetkellä.

Huom. Liittymislomakkeita ei vaadita muissa maissa kuin hakijaorganisaation maassa olevilta kumppaniorganisaatioilta silloin, kun kyse on korkeakouluopiskelijoiden ja -henkilöstön liikkuvuushankkeista, ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuushankkeista, yleissivistävän koulutuksen oppilaiden, opiskelijoiden ja opetushenkilöstön liikkuvuushankkeista ja aikuiskoulutushenkilöstön liikkuvuushankkeista. Korkeakoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, yleissivistävän koulutuksen ja aikuiskoulutuksen alojen kansallisten konsortioiden kumppaniorganisaatioiden on kuitenkin annettava liittymislomake hakijaorganisaatiolle.

Avustuksen määrä

Hakemuksen hyväksyminen ei tarkoita, että hakijalle välttämättä myönnetään hakemuksesta haettu avustusmäärä. Rahoitusta voidaan pienentää eri toimintoja koskevien erityisten rahoitussääntöjen perusteella.

Avustuksen myöntäminen yhdellä valintakierroksella ei ole tae sen myöntämisestä myöhemmillä kierroksilla. On syytä huomata, että sopimuksen mukainen avustuksen määrä on enimmäismäärä, jota ei voida korottaa, vaikka hakija hakisi suurempaa summaa. Jos avustuksen myötävä viranomainen on kansallinen toimisto, sopimuksen mukaista avustusmäärää voidaan yksikkökustannusmalliin perustuvien toimintojen osalta korottaa poikkeuksellisilla kustannuksilla.

Kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston siirtämien varojen on oltava yksilöitäävässä siltä tililtä tai alatililtä, jonka edunsaaja on ilmoittanut tuen maksua varten.

Maksumenettelyt

Erasmus+ -ohjelmasta tuettuja hankkeita koskevat maksumenettelyt vaihtelevat toiminnon tyypin, avustussopimuksen keston ja arvioidun taloudellisen riskin mukaan.

Ensimmäistä ennakkomaksua lukuun ottamatta muut maksut tai takaisinperinnät perustuvat edunsaajan toimittamien raporttien tai maksupyytöjen tarkasteluun (kyseiset asiakirjapohjet tulevat saataville kansallisten toimistojen verkkosivulle ja toimeenpanoviraston osalta rahoitus- ja tarjouskilpailuportaaliiin kuluvan vuoden aikana).

Seuraavassa kuvataan Erasmus+ -ohjelmassa sovellettavat maksumenettelyt.

Ennakkomaksu

Ennakkomaksu maksetaan edunsaajalle 30 päivän kuluessa siitä, kun viimeinen kahdesta osapuoesta on allekirjoittanut avustussopimuksen, ja siitä kun mahdolliset rahoitusvakuudet on saatu (ks. kohta "Vakuus" jäljempänä). Ennakkomaksun tarkoitukseksi on tarjota edunsaajalle käteisvaroja. Kansalliset toimistot tai toimeenpanovirasto voivat päättää jakaa ensimmäisen ennakkomaksun useampaan erään. Ne voivat myös pienentää ennakkomaksua tai jättää sen maksamatta, jos edunsaajan taloudelliset edellytykset katsotaan heikoiksi.

Seuraavat ennakkomaksut

Joissakin toiminnoissa edunsaajalle maksetaan seuraavia ennakkomaksueriä 60 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto on vastaanottanut edunsaajalta uuden ennakkomaksupyyynnon, mutta vain, jos uuden ennakkomaksupyyynnon mukana toimitetaan ennakkomaksuraportti. Uutta ennakkomaksuerää voi pyytää, kun vähintään 70 prosenttia edellisestä ennakkomaksusta on käytetty. Jos yhden tai useamman edeltävän ennakkomaksuerän käyttöä koskevasta selvityksestä ilmenee, että siitä on käytetty vähemmän kuin 70 prosenttia toimen kustannusten kattamiseen, uudesta ennakkomaksuerästä vähennetään edeltävästä ennakkomaksuerästä käyttämättä jääneet määrität.

Väliraportti tai tilanneraportti / tekninen raportti

Edunsaajia saatetaan pyytää toimittamaan tilanne- tai väliraportti uuden ennakkomaksupyyynon yhteydessä.

Joissakin tapauksissa edunsaajia voidaan pyytää myös toimittamaan tilanneraportti, jossa kerrotaan hankkeen toteutustilanteesta. Tilanneraportin toimittamisen perusteella ei makseta uutta ennakkomaksuerää. Väli- ja tilanneraportit on toimitettava avustussopimussa mainittuun määräaikaan mennessä.

Loppumaksu tai ylimääräisen tuen takaisinperintä

Edunsaajalle maksettavan loppumaksun suuruus määritetään loppuraportin perusteella. Loppuraportti on toimitettava avustussopimussa mainittuun määräaikaan mennessä. Jos a) hankkeita, joihin avustus myönnettiin, ei ole toteutettu tai ne on toteutettu toisin kuin suunnitelmassa esitettiin, b) edunsaajalle tosiasiallisesti aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset ovat pienemmät kuin hakuvaiheessa arvioitiin tai c) toteutettu toiminta tai syntyneet tuotokset eivät ole riittävän laadukkaita, rahoitusta voidaan pienentää samassa suhteessa, tai edunsaajaa voidaan mahdollisesti vaatia maksamaan takaisin ennakkomaksuna saamansa ylimääräinen avustus.

Joissakin toiminnoissa kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto maksaa koko myönnetyn avustuksen ennakkomaksuerinä. Loppumaksua ei tällöin makseta. Jos edunsaajan avustussopimussa mainittuun määräaikaan mennessä toimittamasta loppuraportista kuitenkin käy ilmi, että a) hankkeita, joihin avustus myönnettiin, ei ole toteutettu tai ne on toteutettu toisin kuin suunnitelmassa esitettiin, b) edunsaajalle tosiasiallisesti aiheutuneet tukikelpoiset kustannukset ovat pienemmät kuin hakuvaiheessa arvioitiin tai c) toteutettu toiminta tai syntyneet tuotokset eivät ole riittävän laadukkaita, edunsaajaa vaaditaan maksamaan takaisin ennakkomaksuna saamansa ylimääräinen avustus.

Ennakkomaksut (tai osa niistä) voidaan vähentää (ilman edunsaajien suostumusta) määristä, jotka edunsaaja on velkaa tuen myötävälle viranomaiselle, kyseiselle edunsaajalle kuuluvaan määrään asti.

Loppumaksu maksetaan 60 kalenteripäivän kuluessa loppuraportin vastaanottamisesta.

MUITA TÄRKEITÄ SOPIMUSEHTOJA

Rahoitusvakuus

Jos kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto pitää edunsaajan taloudellisia edellytyksiä heikkoina, se voi ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajaamiseksi vaatia yli 60 000 euron avustuksen saavalta edunsaajalta etukäteen vakuuden. Vakuus voidaan vaatia enintään ennakkomaksu(je)n suuruisena.

Vakuuden tarkoituksena on saada pankki tai rahoituslaitos vastaamaan edunsaajan avustussopimuksesta johtuvista velvoitteista peruuttamattomasti ja ensimmäisestä vaatimuksesta.

Vakuus hankitaan euromääräisenä Euroopan unionin jäsenvaltioon sijoittautuneelta hyväksytyltä pankilta tai rahoituslaitoksesta. Jos edunsaaja on sijoittautunut EU:n ulkopuoliseen maahan, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi hyväksyä kyseisen maan pankin tai rahoituslaitoksen antaman vakuuden, jos se katsoo, että tämä tarjoaa vastaavat taloudelliset takeet ja ominaisuudet kuin EU:n jäsenvaltiossa tarjotaan.

Tällaisen vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen osapuolen omavelkainen takaus tai saman avustussopimuksen osapuolina olevien edunsaajien yhteisvastuullinen takaus.

Vakuus vapautetaan sen jälkeen, kun enakkomaksu on asteittain vähennetty edunsaajalle avustussopimuksen ehtojen mukaisesti suoritetusta väl- tai loppumaksuista. Jos loppumaksu tapahtuu takaisinperinnän muodossa, vakuus joko vapautetaan sen jälkeen, kun edunsaajalle on ilmoitettu, tai se on nimenomaista voimassa loppumaksun asti. Jos loppumaksun suorittaminen tapahtuu takaisinperinnän muodossa, vakuus on voimassa, kunnes on kulunut kolme kuukautta veloituslaskun tiedoksiantamisesta edunsaajalle.

Alihankinta ja hankintasopimuksen tekeminen

Edunsaaja voi käyttää alihankintaa teknisissä palveluissa, jotka kuuluvat toimintoon liittyviin tehtäviin ja edellyttävät erityistaitoja (jotka liittyvät esimerkiksi lakiasioihin, kirjanpitoon, verotukseen, henkilöstöresursseihin tai tietotekniikkaan). Se voi myös käyttää toteuttamiseen liittyviä hankintasopimuksia. Edunsaajalle tämän tyyppeistä palveluista aiheutuvat kustannukset voidaan siten katsoa tukikelpoisiksi, jos ne täyttävät kaikki muut avustussopimukseen tai sisältyvät perusteet.

Jos hankkeen toteutus edellyttää tavaroiden, työsuoritusten tai palvelujen hankintaa (hankintasopimus), edunsaajan on tehtävä sopimus taloudellisesti edullisimman, eli kokonaistaloudellisimman tarjouksen perusteella ja huolehdittava siitä, ettei eturistiriitoja synny ja että asiakirjat säilytetään tarkastuksen varalta.

Jos toteuttamiseen liittyvän hankintasopimuksen arvo on yli 60 000 euroa, kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto voi ottaa käyttöön edunsaajaa koskevia erityissääntöjä edellisessä kohdassa mainittujen lisäksi. Mahdolliset erityissäännöt julkaistaan kansallisten toimistojen tai toimeenpanoviraston verkkosivuilla.

Myönnetyjä avustuksia koskevien tietojen julkaiseminen

Avoimuusperiaate ja vaatimus julkistaa tiedot jälkikäteen edellyttävät, että tiedot unionin rahoituksen saajista on julkaistava komission, toimeenpanoviraston ja/tai kansallisten toimistojen verkkosivuilla kuuden kuukauden kuluessa sen varanhoito-vuoden päättymisestä, jona rahoitus myönnettiin.

Tiedot voidaan julkaista myös jollakin muulla tarkoituksemukaisella tavalla, esimerkiksi Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Kansalliset toimistot ja toimeenpanovirasto julkaisevat seuraavat tiedot:

- edunsaajan nimi ja sijaintipaikka
- myönnetyt avustusmäärä
- tuen luonne ja tarkoitus.

Julkaisemisesta luovutaan, jos se saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapaauksia sellaisina kuin ne ovat suojaatuna Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tai jos se saattaisi vahingoittaa edunsaajien kaupallisia etuja, edellyttäen, että edunsaaja on esittänyt asianmukaisesti perustellun pyynnön.

Luonnollisia henkilöitä koskevat julkistut henkilötiedot poistetaan kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona varat myönnettiin.

Samoin on poistettava sellaisia oikeushenkilöitä koskevat henkilötiedot, joiden virallisessa nimessä yksilöidään yksi tai useampi luonnollinen henkilö (esimerkiksi yhdistys tai yritys, joka on nimetty perustajiensa mukaan).

Tietoja ei julkaista luonnollisille henkilöille maksetuista apurahoista ja muusta suorasta tuesta, joka on myönnetty sitä eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille (pakolaiset ja työttömät). Myöskään edunsaajaorganisaatiot eivät saa julkaista tietoja tällaisista henkilöistä, joille myönnetään Erasmus+ -liikkuvuusapuraha.

Julkisuus

Hankkeen näkyvyyden parantamista ja sen tulosten ja vaikutusten jakamista (jotka ovat arvointikriteereitä) koskevien vaatimusten lisäksi jokaista avustusta saavaa hanketta koskee julkisuusvelvoite.

Edunsaajien on ilmoitettava selvästi Euroopan unionin rahoitus kaikissa hankettaan koskevissa tiedotteissa ja julkaisuissa niiden muodosta tai välineestä riippumatta (internet mukaan lukien) ja sellaisen toiminnan yhteydessä, jonka toteuttamisessa avustusta käytetään.

Tässä on noudatettava avustussopimuksen määräyksiä. Jos näitä määräyksiä tai säännöksiä ei täysin noudateta, edunsaajan avustusta voidaan pienentää.

Tarkastukset

Kansallinen toimisto tai toimeenpanovirasto ja/tai Euroopan komissio voivat tehdä avustuksen käyttämistä koskevia teknisiä ja taloudellisia tarkastuksia. Ne voivat myös tarkastaa edunsaajan (tai toisen edunsaajan) lakisääteisen kirjanpidon arvioidakseen ajoittain kertakorvaukset, yksikkökustannukset tai kiinteämääräisen rahoituksen. Edunsaaja (tai toinen edunsaaja, joka jakaa edunsaajan velvollisuuden) sitoutuu laillisen edustajansa allekirjoituksella toimittamaan todisteet siitä, että avustus on käytetty asianmukaisesti. Euroopan komissio, toimeenpanovirasto, kansalliset toimistot ja/tai Euroopan tilintarkastustuomioistuin, OLAF, EPPO tai niiden valtuuttama elin voi milloin tahansa loppumaksun maksamista seuraavien viiden vuoden aikana – tai enintään 60 000 euron avustuksen tapauksessa kolmen vuoden aikana – tarkistaa, miten avustus on käytetty. Edunsaajien on siksi säilyttävä kirjanpito, alkuperäiset tositteet, tilastotiedot ja muut avustukseen liittyvät asiakirjat kyseisen ajanjakson ajan.

Käytettävät tarkastusmenettelyt voivat olla erityyppisiä kyseessä olevan toiminnon, myönnetyn avustuksen suuruuden sekä avustuksen muodon mukaan.

Tarkastuksia koskevat yksityiskohtaiset säännöt sisältyvät avustussopimukseen.

Tietosuoja

Kansalliset toimistot, toimeenpanovirasto ja Euroopan komissio käsittelevät kaikkia hakulomakkeeseen tai avustussopimukseen sisältyviä henkilötietoja seuraavan lainsäädännön mukaisesti:

- Euroopan komission virallisissa ohjeissa tai määräyksissä edellytetty tai Erasmus+ -ohjelman toteuttamisen edellyttämä henkilötietojen käsite: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725⁴⁷⁸, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojalusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsitellyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti).
- Kaikki muihin tarkoituksiin tapahtuva käsite, jota ei edellytetä Euroopan komission virallisissa ohjeissa tai määräyksissä ja joka ei ole tarpeen Erasmus+ -ohjelman toimeenpanemiseksi:
  - Yleistä tietosuoja-asetusta (27. huhtikuuta 2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679⁴⁷⁹) sovelletaan
    - kaikkiin rekisterinpitääjiin tai tietojen käsitteilijän käsittelemiin tietoihin EU:n/ETA:n alueella
    - kaikkiin EU:n/ETA:n alueella tietojen käsitellyn alkaessa olevien rekisteröityjen henkilötietoihin.
  - Kaikkeen muuhun henkilötietojen käsitellyyn sovelletaan kansallista tietosujalainsäädäntöä.

⁴⁷⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>.

⁴⁷⁹ <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

Näissä tapauksissa yksikkö, joka päätää näihin muihin tarkoituksiin tapahtuvan tietojenkäsittelyn keinoista ja tarkoituksesta, korvaa Euroopan komission sovellettavan tietosuojalainsäädännön mukaisena rekisterinpitääjänä, joka on vastuussa henkilötietojen käsittelystä ja jolla on sitä koskeva osoitusvelvollisuus.

Ellei tietoja ole erikseen merkitty vapaaehtoisiksi, hakulomakkeessa pyydetyt tiedot ovat tarpeen, jotta avustushakemus voidaan arvioida ja käsitellä Erasmus+ -ohjelmaoppaan mukaisesti. Kysimyksistä unionin avustusohjelmasta vastaava osasto tai yksikkö käsittelee henkilötietoja ainoastaan tässä tarkoitukseessa (ja toimii rekisterinpitääjänä). Henkilötietoja voidaan siirtää hakemusten arviontiin tai avustusten hallinnointiin osallistuville kolmansille osapuolille tiedonsaantitarpeen perusteella. Niitä voidaan myös siirtää Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti valvonnasta ja tarkastuksista vastaaville elimille tai elimille, jotka on valtuutettu suorittamaan ohjelman tai sen toimintojen arvointeja. Henkilötietoja voidaan luovuttaa etenkin unionin taloudellisten etujen suojaamistarkoitukseissa sisäisen tarkastuksen yksikölle, Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimelle tai Euroopan petostentorjuntavirastolle sekä siirtää komission ja toimeenpanovirastojen tulojen ja menojen hyväksyjien välillä. Hakijalla on oikeus saada itseään koskevia tietoja ja oikaista niitä. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä kannattaa ottaa yhteyttä hankkeen valinneeseen kansalliseen toimistoon tai toimeenpanovirastoon. Riittatilanteessa hakijalla on oikeus milloin tahansa saattaa asia Euroopan tietosuojaavaltuutetun käsiteltäväksi.

Komission ja toimeenpanoviraston verkkosivustoilla on yksityiskohtainen tietosuojaseloste yhteystietoineen henkilötietojen käsittelystä Erasmus+ -ohjelman yhteydessä: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/help/erasmus-and-data-protection_en

EACEA:n hallinnoimat toiminnot: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf

Hakijan on ennen hanke-ehdotustensa toimittamista ilmoitettava henkilölle, joiden henkilötiedot sisältyvät hanke-ehdotukseen, edellä esitetystä tietosuojaselosteesta.

Kansallisten toimistojen tai toimeenpanovirasto EACEAn hallinnoimien Erasmus+ -toimintojen yhteydessä hakijoille – ja jos ne ovat oikeussubjekteja, henkilölle, jotka ovat kyseisen hakijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai käyttävät edustus-, päättös- tai valvontavaltaa hakijan osalta, tai luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka ovat rajoittamattomassa vastuussa hakijan veloista – ilmoitetaan, että toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjä voi tallentaa heidän henkilötietonsa (nimi, luonnollisen henkilön tapauksessa suku- ja etunimi, osoite, oikeudellinen muoto sekä oikeushenkilön tapauksessa sellaisten henkilöiden suku- ja etunimi, joilla on valtuudet edustaa kyseistä oikeushenkilöä tai tehdä päättöksiä sen puolesta tai valvoa sitä) varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmään (EDES), mikäli he ovat jossakin tilanteessa, jota tarkoitetaan asetuksessa (EU, Euratom) N:o 2018/1046.

D-OSA – SANASTO

Tässä jaksossa esitetään Erasmus+ -ohjelmaan liittyvien keskeisten käsitteiden määritelmät. Sanasto on jaettu osioihin, joissa käsitteet esitetään aakkosjärjestyksessä. Sanasto kattaa sekä yhteisiä termejä että erityisiä, vain tiettyyn alaan liittyviä käsitteitä.

Yhteiset termit

Tukihenkilö	Osallistujien (oppijoiden, henkilöstön jäsenten, nuorten tai nuorisotyöntekijöiden) mukana ulkomaanjaksolla oleva henkilö, joka suojelee, tukee ja avustaa heitä sekä helpottaa tehokasta oppimista liikkuvuusjakson aikana. Yksilölle suunnatussa toiminnassa tukihenkilö voi olla sellaisten osallistujien mukana, joilla on muita vähemmän mahdollisuksia, tai alaikäisten ja sellaisten nuorten mukana, joilla on vain vähän kokemusta kotimaansa ulkopuolelta. Koulutusalan ryhmätoiminnassa ryhmän mukana on oltava pätevää opetushenkilöstöä oppimisprosessin helpottamiseksi.
Akkreditointi	Hallinnollinen prosessi sen varmistamiseksi, että organisaatiot, jotka haluavat saada yksinkertaisemmin rahoitusta tietystä Erasmus+ -ohjelman toiminnosta, täyttävät toimintoa koskevat kriteerit ja vähimmäisvaatimukset.
Sidosyhteisö	<p>Seuraavia yhteisöjä voidaan pitää sidosyhteisöinä (varainhoitoasetuksen 190 artiklan mukaisesti):</p> <ul style="list-style-type: none"> • oikeussubjektit, joilla on edunsaajien oikeudellinen tai pääomayhteys; tämä yhteys ei liity ainoastaan kyseiseen toimintaan eikä ole luotu ainoastaan sen toteuttamista varten • useat yhteisöt, jotka täyttävät avustuksen myöntämisen edellytykset ja muodostavat yhdessä yhden yhteisön, joka voidaan katsoa ainoaksi edunsaajaksi myös silloin, kun yhteisö on nimenomaisesti perustettu avustuksella rahoitettavan toiminnan toteuttamista varten. <p>Sidosyhteisöjen on täytettävä kelpoisuusperusteet, eivätkä poissulkemisperusteet saa koskea niitä. Niiden on soveltuvin osin myös täytettävä hakijoita koskevat valintaperusteet, mutta niitä ei lasketa mukaan (mahdolisena) kelpoisuusperusteena olevaan konsortioon vähimmäiskokoopanoon.</p>
Hakija	Osallistujaorganisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä, joka jättää avustushakemuksen. Rahoitusta voi hakea joko yksin tai muiden hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden nimissä. Jälkimmäisessä tapauksessa hakija määritellään myös koordinaattoriksi. Toimeenpanoviraston (EACEA) hallinnoimissa toimintoissa hakijoita ovat ne osallistujat, joista tulee avustussopimuksen edunsaajia ja sidosyhteisöjä, jos hakemus saa rahoitusta.
Hakemuksen viimeinen jättopäivä	Määräaika, johon mennessä hakemus on toimitettava kansalliselle toimistolle tai toimeenpanovirastolle, jotta se voidaan ottaa huomioon.

Liitännäiskumppanit	Julkisen tai yksityisen sektorin kumppanit, jotka osallistuvat hankkeen tiettyjen tehtävien / tietyn toiminnan toteuttamiseen tai tukevat hankkeen tunnetuksi tekemistä ja kestävyyttä, mutta joita ei sopimusten hallinnoinnin osalta pidetä edunsaajina. Ne eivät saa ohjelmasta rahoitusta osana hanketta (niillä ei ole oikeutta periä kustannuksia tai vaatia rahoitusosuuksia).
Perustaidot	Luku- ja kirjoitustaito, matematiikka, luonnontieteet ja teknologia; nämä taidot sisältyvät avaintaitoihin.
Edunsaaja	Jos hankkeelle myönnetään Erasmus+ -avustus, hakijaorganisaatio(i)sta tulee edunsaaj(i)a, kun se allekirjoittaa (ne allekirjoittavat) avustussopimuksen kyseisen hankkeen valinneen kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston kanssa. Jos hakemus on tehty muiden hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden nimissä, näistä kumppaneista voi tulla avustuksen muita edunsaajia.
Monimuotoliikkuvuus	Liikkuvuustoiminta, jossa yhdistyvät fyysisen liikkuvuus ja virtuaalinen osio ja jolla edistetään yhteistoiminnallista verkko-oppimista/ryhmätyötä.
Ehdotuspyyntö	Komission julkaisema tai sen puolesta julkaistu pyyntö esittää tiettyyn määräaikaan mennessä ehdotus hankkeeksi, joka vastaa asetettuja tavoitteita ja täyttää vaaditut ehdot. Ehdotuspyynnöt julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä (C-sarja) ja/tai komission, kansallisen toimiston tai toimeenpanoviraston asiaa koskevilla verkkosivuilla.
Kirjoitus- tai laskuvirhe	Asiakirjassa vahingossa tehty pikkuvirhe tai epähuomio, joka muuttaa sen merkityksen: esimerkiksi kirjoitusvirhe tai sanan, lauseen tai numeron lisääminen tai unohtaminen vahingossa.
Yhteisrahoitus	Yhteisrahoitusperiaatteen mukaisesti edunsaajan on itse vastattava osasta EU:n tukeman hankkeen kustannuksia, tai ne on katettava muulla ulkopuolisella rahoituksella kuin hankkeeseen saadulla EU:n avustuksella.
Yritys/yhtiö	Siviili- tai kauppaoikeudellinen oikeushenkilö, mukaan lukien osuuskunnat sekä muut julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt, lukuun ottamatta niitä, jotka eivät tavoittele voittoa.
Konsortio	Vähintään kaksi osallistujaorganisaatiota, jotka yhdistävät voimansa hankkeen valmistelua, toteutusta ja seurantaa varten. Konsortio voi olla kansallinen (organisaatiot ovat sijoittautuneet samaan maahan) tai kansainvälinen (osallistujaorganisaatiot ovat eri maista).
Koordinaattori tai koordinoiva organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka hakee avustusta Erasmus+ -ohjelmasta kumppaniorganisaatioryhmän nimissä. Koordinaattorilla on erityisvelvoitteita, joista määritetään avustussopimussessa.
Digitaidot	Digitaitoihin kuuluu osaava, kriittinen ja vastuullinen digiteknologian käyttö ja sen hyödyntäminen opiskelussa, työssä ja yhteiskunnallisessa toiminnassa. Siihen sisältyy informaatio- ja datalukutaito, viestintä ja yhteistyö, medialukutaito, digitaalisen sisällön luominen (mukaan luettuna ohjelointi), turvallisuus (mukaan luettuina digitaalinen hyvinvointi ja kyberturvallisuuteen liittyvät taidot), tekijänoikeuksiin liittyvät kysymykset, ongelmanratkaisu sekä kriittinen ajattelu.
Yritys	Mikä tahansa taloudellista toimintaa harjoittava taho sen koosta, oikeudellisesta muodosta tai toimialasta riippumatta.
Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF) (European Qualifications Framework)	Yhteinen viitekehys, joka koostuu kahdeksasta tutkintotasosta, jotka ilmaistaan vaatimustasoltaan nousevina oppimistulosina. Sen avulla määritetään eri tutkintojärjestelmien ja niiden tasojen väliset vastaavuudet. Eurooppalaisella tutkintojen viitekehysellä elinikäisen oppimisen edistämiseksi (EQF) pyritään parantamaan tutkintojen avoimuutta, vertailtavuutta ja siirrettävyyttä (EUVL 2017/C 189/03).

ESCO (monikielinen eurooppalainen taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokitus) (Multilingual Classification of European Skills, Competences, Qualifications and Occupations)	ESCO-järjestelmä tunnistaa ja luokittelee EU:n työmarkkinoiden sekä koulutuksen kannalta keskeisiä taitoja ja osaamista sekä tutkintoja ja ammatteja 25 eurooppalaisella kielessä. Se sisältää ammattiprofiileja, jotka selventävät ammattien, taitojen, osaamisen ja tutkintojen välistä suhteita. ESCO on laadittu avoimena tiedostomuotona, ja se on kaikkien käytettävässä maksutta.
Sijaitseva/sijoittautunut	Organisaation tai elimen katsotaan sijaitsevan jossakin maassa tai olevan sijoittautunut johonkin maahan, jos se täyttää ne kansalliset edellytykset (esimerkiksi rekisteröinti, ilmoitus tai julkaisu), joiden perusteella kyseisen maan viranomainen voi tunnustaa sen virallisesti. Epävirallisen nuorten ryhmän laillisen edustajan laillisella asuinpaikalla katsotaan olevan vastaavat vaikutukset, kun arvioidaan ryhmän kelpoisuutta Erasmus+ -ohjelman mukaiseen avustukseen.
Euroopan unionin jäsenvaltiot ja ohjelmaan assosioituneet kolmannet maat	Kansallisen toimiston perustaneet EU:n jäsenvaltiot ja EU:n ulkopuoliset maat, jotka osallistuvat täysimääräisesti Erasmus+ -ohjelmaan. Luettelo EU:n jäsenvaltioista ja ohjelmaan assosioituneista kolmansista maista on tämän ohjelmaoppaan A-osan kohdassa "Kuka voi osallistua Erasmus+ -ohjelmaan".
Europassi	Europass-verkkoportaali on perustettu Euroopan osaamisohjelmaan puitteissa. Se sisältää yksityishenkilöille ja organisaatioille tarkoitettuja verkkopohjaisia työkaluja ja tietoa oppimismahdollisuksista, tutkintojen viitekehystä ja tutkinnoista, ohjauksesta, osaamista koskevan tiedon hankinnasta, itsearvointivälaineistä ja taitojen ja tutkintojen dokumentoinnista sekä yhteyksistä oppimis- ja työllistymismahdollisuksiin. Europass-portaalissa on myös työkaluja ja ohjelmistoja, jotka tukevat digitaalista koulutusta koskevassa toimintasuunnitelmassa ilmoitettuja digitaalisesti allekirjoitettuja todistuksia eurooppalaisten digitaalisten osaamistodistusten avulla. Alusta on yhteydessä oppimismahdollisuksia koskeviin kansallisiin tietolähteisiin sekä kansallisiin tutkintotietokantoihin tai -rekistereihin.
Eurooppalainen kansalaisjärjestö	Tässä ohjelmassa tällä tarkoitetaan kansalaisjärjestöjä, jotka toimivat virallisesti hyväksytyn rakenteen kautta, joka muodostuu eurooppalaisesta organisaatiosta/sihteeristöstä, joka on ollut laillisen sijoittautuneena vähintään yhden vuoden ajan johonkin EU:n jäsenvaltioon tai ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan, ja kansallista järjestöistä/osastoista, jotka toimivat vähintään yhdeksää EU:n jäsenvaltiossa ja ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Näiden kansallisten järjestöjen/osastojen on täytettävä seuraavat vaatimukset: <ul style="list-style-type: none"> • niillä on oltava osoitettu lakisääteinen yhteys⁴⁸⁰ eurooppalaiseen organisaatioon/sihteeristöön • niiden on toimittava koulutus- tai nuorisoalalla. Eurooppalaiseen kansalaisjärjestöön on kuuluttava vähintään yhdeksän yhteisöä (eurooppalainen organisaatio/sihteeristö ja vähintään kahdeksan kansallista järjestöä/osastoa), jotka ovat sijoittautuneet yhdeksään eri EU:n jäsenvaltioon ja ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan.

⁴⁸⁰ Ks. tässä sanastossa oleva termi "lakisääteinen yhteys".

Ensikertalainen hakija	Osallistujaorganisaatio, joka ei ole saanut tukea hankekoordinaattorina (hakijana) tiettytyyppiseen toimintoon joko tästä tai sitä edeltävästä ohjelmasta seitsemän edellisen vuoden aikana.
Ylivoimainen este	Tilanne tai tapahtuma, joka estää organisaatioita ja yksilöitä täytämästä hanketoiminnan toteuttamiseen liittyviä velvollisuksiaan. Kyseessä on oltava odottamaton ja poikkeuksellinen tilanne tai tapahtuma, johon osallistuja ei voi vaikuttaa. Ylivoimainen este ei johdu organisaatioiden tai muiden toimintaan osallistuvien virheestä tai huolimattomuudesta ja osoittautuu sellaiseksi, ettei sitä voida välttää silloinkaan, kun nämä noudattavat asianmukaista huolellisuutta.
Vihreät taidot	Vähähiiliseen talouteen siirtymisen edellyttämät taidot ja tiedot, jotka voivat voi olla yleisiä, kuten kestävä maataloutta, maaperän suojaelu, energian käyttöä ja jätteen vähentämistä koskevat taidot, tai teknisluonteisempia, kuten uusiutuvaa energiaa koskeva tietämys.
Vihreä matkustaminen	Matkustaminen, jossa suurin osa matkasta tehdään vähäpäästöisillä kulkuneuvoilla, kuten linja-autolla, junalla, polkupyörällä tai kimppakyydillä.
Isännöivä/vastaanottava organisaatio	Organisaatio, joka (pääasiallisesti) tarjoaa oppimissisältöä liikkuvuustoimintaan osallistujille hyödyntäen omia resurssejaan ja asiantuntemustaan. Isännöivä/vastaanottava organisaatio määrittelee yhteistyössä lähettilään organisaation kanssa odotetut oppimistulokset sekä menetelmät, joita käytetään niiden saavuttamiseksi. Sen jälkeen se toteuttaa oppimisohjelman ja suorittaa seurantaa ja mentorointia toiminnan aikana.
Arkioppiminen (informaali oppiminen)	Arkioppimisella tarkoitetaan arkipäivän toimista ja kokemuksista oppimista, joka ei ole tavoitteiden, ajankäytön tai oppimisen tuen osalta organisoitua eikä jäsenneltyä; se ei välttämättä ole oppijan näkökulmasta tietoisesti tavoiteltua.
Kansainvälinen	Erasmus+ -ohjelman yhteydessä toiminnot ovat kansainvälistä, jos niihin osallistuu ainakin yksi EU:n jäsenvaltio tai ohjelmaan assosioitunut kolmas maa ja vähintään yksi ohjelmaan assosioitumaton kolmas maa.
Työn varjostaminen	Lyhyt oleskelu kumppaniorganisaatiossa toisessa maassa tarkoituksena saada koulutusta seuraamalla alalla toimivia heidän päivittäisessä työssään vastaanottavassa organisaatiossa, vaihtaa hyviä käytäntöjä, hankkia taitoja ja osaamista ja/tai solmia pitkäkestoisia kumppanuuksia osallistuvan havainnoinnin kautta.
Avaintaidot	Sellaisten perustietojen, -taitojen ja -asenteiden kokonaisuus, joita kaikki ihmiset tarvitsevat itsensä toteuttamiseen ja kehittämiseen, työllistymiseen, sosiaaliseen osallisuuteen, kestävään elämäntyyliin, onnistuneeseen elämään rauhanomaisessa yhteiskunnassa, terveystietoiseen elämänhallintaan ja aktiiviseen kansalaisuuteen (ks. elinikäisen oppimisen avaintaidoista 22. toukokuuta 2018 annettu neuvoston suositus 2018/C 189/01).
Oppimiseen liittyvä liikkuvuus	Siirtyminen johonkin maahan oman asuinmaan ulkopuolelle suorittamaan opintoja, harjoittelua tai epävirallista tai arkioppimista.
Oppimistulokset	Kuvaukset siitä, mitä osallistuja tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään oppimisprosessin päätteeksi; oppimistulokset määritellään tietoina, taitoina ja osaamisenä.

Oikeussubjekti	Luonnollinen henkilö tai kansallisen oikeuden, unionin oikeuden tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettu ja tunnustettu oikeushenkilö, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yhteisö, joka ei ole oikeushenkilö.
Oikeussubjektiin nimeämä edustaja (LEAR)	<p>Samalla kun organisaatio vahvistetaan Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanoviraston hallinnoiman toiminnon yhteydessä osallistujarekisteriin, sen laillisen edustajan tai laillisten edustajien on nimettävä oikeussubjektiin edustaja (Legal Entity Appointed Representative, LEAR). Oikeussubjektiin nimeämällä edustajalla on keskeinen tehtävä: kun komissio on vahvistanut oikeussubjektiin edustajan, tällä on valtuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • hallinnoida organisaatiota koskevia oikeudellisia ja taloudellisia tietoja • hallinnoida organisaatioon kuuluvien henkilöiden käyttäjäoikeuksia (mutta ei hanketasolla) • nimetä organisaation edustajat, jotka voivat allekirjoittaa sähköisesti avustussopimukset ("oikeudelliset allekirjoittajat" – LSIGN) tai tilinpäätöslaskelmat ("taloudelliset allekirjoittajat" – FSIGN) rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa. <p>Kaikki oikeussubjektiin nimeämän edustajan vahvistamisen vaiheet selvitetään rahoitus- ja tarjouskilpailuportaalissa.</p>
Vähemmän kokenut organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka on saanut tukea tiettytyyppiseen toimintoon tästä tai sitä edeltävästä ohjelmasta enintään kaksi kertaa seitsemän edellisen vuoden aikana. Tähän luokkaan kuuluvat edellä määritellyt "ensikertalaiset hakijat".
Elinikäinen oppiminen	Oppiminen kaikissa muodoissa, oli se sitten virallista, epävirallista tai arkioppimista, ja kaikissa elämänvaiheissa tapahtuva oppiminen, jonka tuloksena henkilökohtaisesta, kansalaisuuteen tai kulttuuriin liittyvästä, sosiaalisesta tai työhön liittyvästä näkökulmasta tiedot, taidot, osaaminen ja asenteet tai yhteiskunnallinen osallistuminen kehittyvät tai päivityvät, neuvonta- ja ohjauspalvelut mukaan luettuna; siihen kuuluvat varhaiskasvatus, yleissivistävä koulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus, aikuiskoulutus, nuorisotyö ja muut oppimistavat virallisen koulutuksen ulkopuolella, ja se edistää tyypillisesti monialaista yhteistyötä ja joustavia oppimispolkuja.
Erasmus+ -ohjelmassa uusi organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka ei ole aikaisemmin saanut tukea tiettytyyppiseen toimintoon tästä tai sitä edeltävästä ohjelmasta koordinaattorina eikä kumppanina.
Pieni osaamiskokonaisuus (mikrotutkinto)	<p>Pieni osaamiskokonaisuus on tunnustettu todistus oppimistuloksista, jotka oppija on hankkinut suorittamalla lyhyen oppimiskokemuksen läpinäkyvien standardien ja vaatimusten mukaisesti ja arvioinnin perusteella.</p> <p>Todistus sisältyy oikeaksi vahvistettuun asiakirjaan, jossa mainitaan haltijan nimi, saavutetut oppimistulokset, arvointimenetelmä, myöntävä elin ja tarvittaessa tutkintoviitekehyn taso ja hankitut opintopisteet. Pienet osaamiskokonaisuudet ovat oppijan omistuksessa, ne ovat jaettavissa ja siirrettävissä, ja ne voidaan yhdistää laajemmiksi tutkinnoiksi.</p>
Liikkuvuussopimus (Mobility Agreement) tai opintosopimus (Learning Agreement)	Lähettävän ja vastaanottavan organisaation sekä osallistuvien henkilöiden välinen sopimus, jossa määritellään liikkuvuusjakson tavoitteet ja sisältö sen tarkoituksenmukaisuuden ja laadun varmistamiseksi. Vastaanottava organisaatio voi sopimuksen perusteella myös tunnustaa ulkomailla suoritetun jakson.
Kuukausi	Laskettaessa avustusten määrää kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää.

MOOC-kurssi (kaikille avoin verkkokurssi)	Kokonaisuudessaan verkossa toteutettava kurssi, joka on kaikille avoin ja maksuton. Osallistuminen ei edellytä aiempia opintoja, eikä sille ole muitakaan rajoituksia. Osallistujamääät ovat usein suuria. Kursseihin voi liittyä lähiopetusosioita – voidaan esimerkiksi edistää paikallisten osallistujien kokoontumisia – sekä virallinen arvointi, mutta usein niissä käytetään vertaisarvointia, itsearvointia ja automatisoitua arvointia. MOOC-kurseja on monenlaisia: ne voivat esimerkiksi keskittää tiettyihin aloihin, kohderyhmiin (kuten ammatillinen koulutus tai opettajat) tai opetusmenetelmiin. Erasmus+ -ohjelmasta rahoitettujen MOOC-kurssien on oltava kaikille avoimia, ja sekä osallistumisen että kurssin suorittamisesta annettavan todistuksen on oltava maksuttomia. Oppimisresurssien avoimen saatavuuden vaatimus koskee myös MOOC-kurseja ja muita kokonaisia kursseja.
Kansallinen toimisto	Elin, joka on nimetty vastaamaan kansallisella tasolla ohjelman toimeenpanon hallinnoinnista jossakin jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kussakin maassa voi olla yksi tai useampi kansallinen toimisto.
Kansallinen viranomainen	Viranomainen, joka vastaa kansallisella tasolla ohjelman hallinnoinnin seurannasta ja valvonnasta jossakin jäsenvaltiossa tai ohjelmaan assosioituneessa kolmannessa maassa. Kussakin maassa voi olla yksi tai useampi kansallinen viranomainen.
Epävirallinen oppiminen (nonformal oppiminen)	Oppiminen, joka tapahtuu suunnitellussa oppimistoiminnassa, johon kuuluu jonkinlaista oppimisen tukea, mutta joka ei ole osa virallista koulutusjärjestelmää.
Ammatti profili	Tiettyyn ammattiin yleensä tarvittavat taidot, osaaminen, tieto ja tutkinnot.
Organisaatiotunnus (OID)	Organisaation yksilöllinen tunnistenumero. Tunnistenumeroa voidaan käyttää haettaessa akkreditointia tai hankeavustusta kansallisten toimistojen hallinnoimissa Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan solidaarisusjoukkoja koskevan ohjelman toiminnoissa.
Avoin saatavuus (Open Access)	Avustusta saaneiden hankkeiden tuotosten, kuten julkaisumateriaalin, asettaminen yleisesti saataville ilman rajoituksia, tavanomaisesti digitaalisten alustojen tai tietovarastojen kautta. Erasmus+ -ohjelmassa oppimateriaaleja koskee avoimen saatavuuden vaatimus ja tutkimustulokset ja -tiedot kehotetaan julkaisemaan avoimesti.
Avoimet oppimateriaalit (Open Educational Resources, OER)	Kaikenlaiset opetusaineistot (esimerkiksi oppikirjat, tehtäväpaperit, oppituntisunnitelmat, opetusvideot, kokonaiset verkkokurssit ja opetuspelit), joita voi käyttää, muokata ja jakaa vapaasti. Avoimet oppimateriaalit julkistaan usein avoimella lisensillä, tai ne ovat tekijänoikeuksista vapaita (eli niiden tekijänoikeussuoja ei ole enää voimassa). Maksuttomat aineistot, joita yleisö ei voi muokata tai jakaa, eivät ole avoimia oppimateriaaleja.
Avoin lisenssi	Avoimella lisensillä tekijänoikeuden haltija (tekijä tai muu oikeudenhaltija) myöntää suulle yleisölle laillisen luvan käyttää teostaan vapaasti. Erasmus+ -ohjelmaan liittyvä avoimen saatavuuden vaatimus edellyttää, että avoimella lisensillä myönnetään oikeus vähintään käyttää, muokata ja jakaa aineistoja. Avoin lisenssi on ilmoitettava kyseisessä teoksessa itsessään tai siellä, missä teos on saatavilla. Avoimella lisensillä julkaistuja opetusaineistoja kutsutaan avoimiksi oppimateriaaleiksi (OER).
Erasmus+ -hankkeiden toimintaan osallistuja	Henkilö, joka osallistuu hankkeeseen täysimääräisesti ja joka voi saada Euroopan unionin rahoitusta, joka on tarkoitettu osallistumiskustannusten (etenkin matka- ja oleskelukustannusten) kattamiseen.

Osallistujaorganisaatio	Organisaatio tai epävirallinen nuorten ryhmä, joka osallistuu Erasmus+ -hankkeeseen joko koordinaattorina tai kumppanina.
Kumppaniorganisaatio	Kansallisten toimistojen hallinnoimissa toiminnoissa organisaatio, joka on virallisesti mukana hankkeessa (yhtenä edunsaajista) mutta ei toimi koordinaattorina.
Kumppanuus	Oppilaitosten tai organisaatioiden ryhmän välinen sopimus yhteisen toiminnan ja yhteisten hankkeiden toteuttamisesta.
Osallistujat, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia	Henkilöt, jotka taloudellisista, sosiaalisista, kulttuurisista, maantieteellisistä tai terveyssyistä, maahanmuuttajataustan takia tai esimerkiksi vammaisuuden ja oppimisvaikeuksien vuoksi tai muista syistä, jotka Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklan mukaan voivat olla syrjinnän perusteita, kohtaavat vaikeuksia, jotka estävät heitä hyödyntämästä tehokkaasti ohjelman tarjoamia mahdollisuuksia.
Vertaisoppiminen	Vertaisoppiminen on molempia osapuolia hyödyttävä oppimista, johon liittyy tiedon, ideoiden ja kokemusten jakaminen osallistujien välillä. Vertaisoppimisen käytännöt mahdollistavat vuorovaikutuksen muiden osallistujien eli vertaisten kanssa sekä osallistumisen toimintaan, jossa osallistujat voivat oppia toisiltaan ja saavuttaa koulutuksellista, ammatillista ja/tai henkilökohtaista kehittymistä koskevia tavoitteita.
Ammatillinen kehittyminen	Prosessi, jolla parannetaan osallistujien (oppijoiden ja henkilöön) ammatillisia valmiuksia kehittämällä osaamista ja asiantuntemusta ja hankkimalla uusia taitoja, jotka tavallisesti yksilöidään kehittämistarpeiden analyysissä. Ammatillinen kehittyminen kattaa kaikenlaiset oppimismahdollisuudet jäsennellyistä koulutustilaisuuksista ja seminaareista arkioppimisen tarjoamiin oppimismahdollisuksiin.
Yritysten yhteiskuntavastuuun alalla toimiva voittoa tavoitteleva elin	Yritys, jonka ydintoiminnassa ja strategioissa otetaan huomioon sosiaali-, ympäristö- ja eettiset näkökohdat.
Hanke	Määriteltyjen tavoitteiden ja tulosten saavuttamiseksi suunniteltujen ja järjestettyjen toimenpiteiden yhtenäinen kokonaisuus.
Tutkinto	Arvionti- ja validointiprosessin virallinen tulos, joka saadaan, kun toimivaltainen elin vahvistaa tietyjen vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttamisen.
Vastaanottava organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka ottaa vastaan osallistujia ja järjestää toimintaa Erasmus+ -hankkeessa.
Koulu	Yleissivistävä, ammatillista tai teknistä opetusta tarjoava oppilaitos, joka edustaa mitä tahansa astetta esiasteen koulutuksesta toisen asteen koulutukseen, varhaiskasvatus mukaan luettuna. Voit tarkistaa kunkin maan kansallisen toimiston verkkosivulta, mitkä organisaatiot määritellään kyseisessä maassa tukikelpoisiksi kategoriassa "yleissivistävä koulutus".
Oppilas	Henkilö, joka on oppimista varten kirjoilla yleissivistävä koulutusta antavassa oppilaitoksessa millä tahansa tasolla varhaiskasvatuksesta toisen asteen koulutukseen, tai henkilö, joka saa koulutusta koulujärjestelmän ulkopuolella ja jonka toimivaltaiset viranomaiset katsovat voivan osallistua ohjelmaan alueellaan.
Lähettävä organisaatio	Osallistujaorganisaatio, joka lähettää yhden tai useamman osallistujan johonkin Erasmus+ -hankkeen toimintoon.
Pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset)	Yritykset (ks. määritelmä), joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa.

Yhteiskunnallinen yritys	Oikeudellisesta muodostaan riippumatta yritys, jota ei ole noteerattu direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 21 alakohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla ja 1) joka yhtiöjärjestysensä, sääntöjensä tai muun lakisääteisen perustamisiakirjansa mukaan pyrkii ensisijaisesti saavuttamaan mitattavissa olevia myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia eikä niinkään tuottamaan voittoa omistajilleen, jäsenilleen ja osakkailleen ja joka a) tuottaa innovatiivisia palveluja tai tavaraita, jotka saavat aikaan sosiaalista hyötyä ja/tai b) käyttää sellaista innovatiivista tuotteiden tai palveluiden tuotantomenetelmää, joka on sen sosiaaliseen tavoitteeseen soveltuva, 2) joka sijoittaa voittonsa uudelleen ensisijaisesti päättavoitteensa saavuttamiseksi ja noudattaa mahdollisten voittojen jakamisessa osakkaille ja omistajille ennalta määriteltyjä menettelyjä ja sääntöjä, joilla varmistetaan, ettei voittojen jakaminen vaaranna päättavoitetta ja 3) jota johdetaan yrittäjähenkisesti, vastuullisesti ja avoimesti ja erityisesti siten, että johtamiseen osallistuvat työntekijät, asiakkaat ja/tai muut sidosryhmät, joihin yrityksen liiketoiminta vaikuttaa.
Henkilöstö	Henkilöt, jotka joko ammatin tai vapaaehtoistoiminnan vuoksi osallistuvat koulutukseen tai epäviralliseen oppimiseen liittyvään toimintaan millä tahansa tasolla. Henkilöstöön kuuluvat korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten, myös esikoulujen, opettajat, kouluttajat, koulunjohtajat, nuorisotyöntekijät, liikunta- ja urheilualan henkilöstö, varhaiskasvatukseen henkilöstö, muu kuin koulutushenkilöstö ja muut oppimisen edistämiseen säännöllisesti osallistuvat toimijat.
Lakisääteinen yhteys	Asianomaisten organisaatioiden välinen yhteistyö perustuu viralliseen/dokumentointiin suhteeseen, joka ei rajoitu niiden hakemaan hankkeeseen eikä koske yksinomaan sen toteutusta. Lakisääteinen yhteys voi kattaa useita muotoja pitkälle integroidusta muodosta (kuten yksi "emo-organisaatio" kansallisine osastoineen/sidosyhteisöineen, joilla voi – mutta ei tarvitse – olla oikeushenkilöys) löyhempään muotoon (kuten verkosto, jonka toiminta perustuu selkeästi määriteltyyn jäsenyyteen, joka edellyttää esimerkiksi maksun maksamista, jäsentopimuksen allekirjoittamista ja osapuolten oikeuksien ja velvollisuksien määrittelyä).
Opintovierailu	Matka, jolla osallistuja tutustuu toiseen organisaatioon tai korkeakouluun ja sen käytäntöihin ja järjestelmiin ja opiskelee niitä. Se antaa osallistujalle oppimiskokemuksen, joka perustuu lähiopetuksen ja isäntäorganisaation menetelmien ja käytäntöjen havainnointiin.
Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat	Maat, jotka eivät osallistu Erasmus+ -ohjelman täysivaltaisesti mutta voivat olla mukana joissain ohjelman toiminnoissa (kumppaneina tai hakijoina). Ohjelmaan assosioitumattomat kolmannet maat luetellaan tämän ohjelmaoppaan A-osan kohdassa "Kuka voi osallistua Erasmus+ -ohjelmaan".
Harjoittelu (työharjoittelu)	Toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevassa yrityksessä tai organisaatiossa vietetty ajanjakso, jonka tarkoituksena on hankkia työmarkkinoilla tarvittavia taitoja, kartuttaa työkokemusta ja parantaa kyseisen maan taloudellisen ja sosiaalisen kulttuurin tuntemusta.
Transnationaalinen	Erasmus+ -ohjelman yhteydessä toiminto, johon osallistuu vähintään kaksi EU:n jäsenvaltiota ja ohjelmaan assosioitunutta kolmatta maata, ellei toisin mainita.

Monialaiset taidot (pehmeät tai elämänhallintataidot)	Monialaisia taitoja ovat uteliaisuus, luovuus, aloitteellisuus ja ongelmanratkaisutaito sekä kyky ajatella kriittisesti, tehdä yhteistyötä, viestiä tehokkaasti monikulttuurisessa ja monitieteisessä ympäristössä, mukautua erilaisiin tilanteisiin ja sietää stressiä ja epävarmuutta. Monialaiset taidot kuuluvat avaintaitoihin.
Avoimuutta ja tunnustamista lisäävät unionin välineet	Välineet, joilla sidosryhmiä autetaan ymmärtämään, arvostamaan ja tarvittaessa tunnustamaan oppimistuloksia ja tutkintoja kaikkialla Euroopan unionissa.
Epävirallisen tai arkioppimisen validointi	Prosessi, jonka aikana valtuuttettu elin vahvistaa, että henkilö on saavuttanut asiaankuuluvat vaatimukset täyttävät oppimistulokset, ja joka koostuu seuraavasta neljästä erillisestä vaiheesta: 1.henkilön kokemusten kartoittaminen vuoropuhelun avulla 2.henkilön kokemusten dokumentointi 3.kokemusten virallinen arviointi ja 4.arvioinnin tulosten merkitseminen todistusasiakirjaan, mikä voi johtaa tutkinnon osan suoritusmerkintään tai koko tutkinnon suorittamiseen.
Tapahtumapaikka	Fyysinen paikka, jossa toiminta tapahtuu.
Virtuaalinen yhteistyö	Yhteistyömuodot, joissa käytetään tieto- ja viestintätekniikan työvälineitä ja jotka helpottavat ja tukevat ohjelmaan kuuluvia toimintoja.
Virtuaalioppiminen	Tietojen, taitojen ja osaamisen hankkimisen käytäen tieto- ja viestintätekniikan työvälineitä, jotka mahdollistavat osallistujille mielekkäätiä transnationaalisia tai kansainvälistä oppimiskokemuksia.
Työpaketti	Hankkeessa tehtävän työn osakokonaisuus. Se muodostuu ryhmästä hanketoimenpiteitä, joilla pyritään samoihin erityistavoitteisiin.
Nuoret	Erasmus+ -ohjelman yhteydessä 'nuorilla' tarkoitetaan 13–30-vuotiaita henkilöitä.

Korkeakoulutus

Opintopiste	Henkilön oppimistulokset, jotka on arvioitu ja joita voidaan kerätä tutkintoa varten tai siirtää toiseen opinto-ohjelmaan tai tutkintoon.
Opintopisteitä kerryttävä liikkuvuus	Kotikorkeakoulussa käynnissä olevien opintojen puitteissa suoritettava, ajallisesti rajoitettu opiskelu- tai harjoittelujakso ulkomailta, jonka tarkoitukseksi on kerryttää opintopisteitä. Liikkuvuusjakson jälkeen opiskelijat palaavat kotikorkeakoulunsa suorittamaan opintonsa loppuun.
Tutkinton johtava liikkuvuus	Opiskelujakso ulkomailta koko tutkinnon suorittamiseksi tai todistuksen saamiseksi yhdessä tai useammassa vastaanottavassa maassa.
Korkeakoulututkintotodistuksen liite (Diploma Supplement)	Virallisten tutkintoasiakirjojen liite, jonka tarkoitukseksi on antaa tarkempia tietoja suoritetusta opinnoista yhteisesti sovitussa muodossa ja joka tunnustetaan kansainvälisesti. Se on korkeakoulututkintotodistukseen liitettävä asiakirja, joka sisältää vakiomuotoisen kuvauksen todistuksen haltijan suorittamien opintojen luonteesta, tasosta, asiayhteydestä, sisällöstä ja asemasta. Korkeakoulut laativat sen Euroopan komission, Euroopan neuvoston ja Unescon sopimien periaatteiden mukaisesti. Kansainvälisen yhteisen koulutusohjelman yhteydessä on suositeltavaa myöntää niin kutsuttu yhteinen korkeakoulututkintotodistuksen liite, joka kattaa koko koulutusohjelman ja jonka kaikki kyseisen tutkinnon myöntävät yliopistot vahvistavat.

Kaksoistutkinto tai usean tutkinnon yhdistelmä	Ainakin kaksi erillistä tutkintotodistusta, jotka myönnetään opiskelijalle yhteisohjelman suorittamisesta. Kaksoistutkinto on erityinen usean tutkinnon yhdistelmän tyyppi. Kyseisen oppilaitoksen toimivaltaisen viranomaisen on myönnettävä kukaan tutkinto, ja se on tunnustettava virallisesti maissa, joissa tutkinnot myöntävät eri oppilaitokset sijaitsevat.
ECHE (korkea-asteen koulutusta koskeva Erasmus-peruskirja) (Erasmus Charter for Higher Education)	Euroopan komission myöntämä akkreditointi, joka antaa EU:n jäsenvaltioiden ja ohjelmaan assosioituneiden kolmansien maiden korkeakouluille kelvoisuuden hakea ja osallistua Erasmus+ -ohjelman mukaiseen oppimiseen liittyvään liikkuvuus- ja yhteistyötoimintaan. Ohjelmaan assosioitumattomien Länsi-Balkanin alueen kolmansien maiden korkeakoulut voivat hakea korkea-asteen koulutusta koskevaa Erasmus-peruskirjaa ja niille voidaan se myöntää, kun on kyse Eurooppalaiset yliopistot -toiminnon ehdotuspäynnöstä, johon niillä on kelvoisuus osallistua. Erasmus-peruskirjassa esitetään perusperiaatteet, joita korkeakoulun olisi noudatettava järjestäessään ja toteuttaessaan laadukkaita liikkuvuustoimintoja ja yhteistyötä. Siinä esitetään vaatimukset, jotka korkeakoulu sitoutuu täyttämään varmistakseen laadukkaat palvelut ja menettelyt sekä luotettavan ja avoimen tiedotuksen.
ECTS (eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä) (European Credit Transfer and Accumulation System)	Oppijakeskeinen opintopisteiden keruu- ja siirtojärjestelmä, joka perustuu oppimis-, opetus- ja arviointimenettelyjen avoimuuteen. ECTS-järjestelmän avulla tunnustetaan opintosuorituksia ja oppimisjaksoja, mikä helpottaa koulutusohjelmien ja oppimiseen liittyvän liikkuvuuden suunnittelua, toteutusta ja arviointia. Siitä on apua koulutusohjelmien suunnittelussa, kuvaamisessa ja järjestämisessä sekä korkeakoulututkintotodistusten myöntämisessä. ECTS-järjestelmän käyttö ja tulospohjaiset tutkintojen viitekehysit lisäävät koulutusohjelmien ja tutkintojen avoimuutta ja helpottavat tutkintojen tunnustamista.
Korkeakoulu	Oppilaitos, jossa kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti voi suorittaa tunnustetun tutkinnon tai muun tunnustetun korkea-asteen ammattipätevyyden, riippumatta siitä, mitä nimitystä tällaisesta oppilaitoksesta käytetään, tai muu vastaava korkea-asteen oppilaitos, jonka kansalliset viranomaiset katsovat voivan osallistua ohjelmaan alueellaan.
Yhteistutkinto	Yksi tutkintotodistus, joka myönnetään opiskelijalle yhteisohjelman suorittamisesta. Kahden tai useaman osallistuvan oppilaitoksen toimivaltaisten viranomaisten on myönnettävä yhteistutkinto yhdessä, ja se on tunnustettava virallisesti maissa, joissa osallistuvat oppilaitokset sijaitsevat.
Yhteisohjelmat	Korkea-asteen koulutus- tai tutkimusohjelmat, jotka ovat kahden tai useaman korkeakoulun yhdessä suunnittelemia, järjestämiä ja täysimääräisesti tunnustamia. Yhteisohjelmia voidaan toteuttaa korkeakoulutuksen eri tasolla: kandidaatti-, maisteri- tai jatko-opintojen tai jopa niin kutsuttujen "short cycle" -opintojen yhteydessä. Yhteisohjelmat voivat olla kansallisia (kaikki mukana olevat korkeakoulut sijaitsevat samassa maassa) tai transnationalisia/kansainvälisiä (mukana olevat korkeakoulut edustavat vähintään kahta maata).

Yksijaksoiset koulutusohjelmat	Integroidut/pitkät koulutusohjelmat, jotka johtavat joko alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon ja joita joissakin maissa kuvaa edelleen paremmin vuosina ilmaistu kesto kuin opintopisteet. Useimmissa näistä maista tällaiset koulutusohjelmat, joihin ei kuulu Bolognan prosessin mukaista ensimmäistä sykliä, johtavat lääkärin, hammaslääkärin, eläinlääkärin, sairaanhoitajan tai kätilön tutkintoon. Niissä opiskelee yleensä 1–8 prosenttia opiskelijoista. Säänneltyyn ammattiin johtavan integroidun koulutusohjelman laajuus on ammatista riippuen useimmiten 300–360 opintopistettä / viisi–kuusi vuotta.
Jatkotutkinto	Osana Bolognan prosessia Bergenissä toukokuussa 2005 kokoontuneiden korkeakoulutuksesta vastaavien ministerien hyväksymän eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehysen (Qualifications Framework for the European Higher Education Area) kolmas sykli. Kolmannen syklin kuvaus vastaa EQF-tason 8 oppimistuloksia.

Ammatillinen koulutus⁴⁸¹

Oppisopimuskoulutus (oppisopimusopiskelija)⁴⁸²	Vaikka termit voivat vaihdella eri maissa, oppisopimuskoulutus ymmärretään viralliseksi ammatillisen koulutuksen toteutusmalliksi, joka <ul style="list-style-type: none"> a) yhdistää oppilaitoksissa tapahtuvan oppimisen merkittävään yrityksissä ja muilla työpaikoilla tapahtuvaan työssäoppimiseen b) johtaa kansallisesti tunnustettuihin tutkintoihin c) perustuu sopimukseen, jossa määritellään oppisopimusopiskelijan, työnantajan ja tarvittaessa ammatillisen oppilaitoksen oikeudet ja velvollisuudet, ja d) sisältää oppisopimusopiskelijalle maksettavan maksun tai muun korvauksen työssäoppimiskomponentista.
EQAVET (ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys) (European Quality Assurance Reference Framework for Vocational Education and Training)	Päättäjille tarkoitettu, nelivaiheiseen laatusyklisiin perustuva viitekehys, joka käsittää tavoitteenasettelun ja suunnittelun sekä toteutuksen, arvioinnin ja tarkistamisen. Tällä vapaaehtoisella järjestelmällä, jota viranomaisten ja muiden elinten on tarkoitus hyödyntää laadunvarmistuksessa, ei puututa jäsenvaltioiden itsemääräämisoikeuteen.

⁴⁸¹ Muihin ammatillisen koulutuksen termeihin voi tutustua Cedefopin virallisessa julkaisussa:

https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf

⁴⁸² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29>

Ammattitaitokilpailut	Kansainväliset alakohtaiset tapahtumat, joiden keskeisenä osana on kilpailu, jossa ammattiin opiskelevat esittelevät taitojaan. Tapahtumien tarkoituksesta on tehdä tunnetuksi, tunnustaa ja vaihtaa kokemuksia, taitotietoa ja ammatillisen koulutuksen teknologisia innovaatioita. Ne järjestetään yritysten, ammatillisen koulutuksen järjestäjien, kauppakamarien sekä muiden ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta ja huippuosaamista parantamaan pyrkivien sidosryhmien tiiviinä yhteistyönä. Niillä luodaan maailmanlaajuisia koulutusstandardeja ja vertailuanalyysijärjestelmiä ja vaikutetaan teollisuuteen, hallintoon ja kouluttajiin yhteistyön ja tutkimuksen avulla. Ammattitaitokilpailujen tarkoituksesta on nostaa ammattitaitoisten henkilöiden profilia ja tunnustusta ja osoittaa ammattitaidon merkitys talouskasvun ja henkilökohtaisen menestyksen saavuttamisessa. Niillä pyritään innostamaan nuoria kehittämään ammattitaitoa ja tavoittelemaan huippuosaamista kilpailujen ja kampanjoiden avulla.
Ammatillinen koulutus	Koulutus, jonka tavoitteena on tarjota nuorille ja aikuisille sellaisia tietoja, taitoja ja osaamista, joita tietyissä ammateissa tai laajemmin työmarkkinoilla tarvitaan. Sitä voidaan antaa virallisissa ja epävirallisissa puitteissa eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) kaikilla tasolla, tarvittaessa myös korkea-asteella. Erasmus+ -ohjelmassa ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen hankkeet ovat tukikelpoisia ammatillisen koulutuksen toiminnossa.
Ammattiin opiskeleva	Henkilö, joka suorittaa toisen asteen ammatillisen perus- tai jatkokoulutuksen opinto-ohjelmaa, tai henkilö, joka on hiljattain suorittanut kyseisen ohjelman loppututkinnon tai saanut pätevyyden.
Työssäoppiminen	Tietojen, taitojen ja osaamisen hankkimisen suorittamalla – ja reflektoinalla – tehtäviä ammatillisessa ympäristössä, joko työpaikalla (esimerkiksi yhdistelemällä oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimista ja työssäoppimista) tai ammatillisessa oppilaitoksessa.

Aikuiskoulutus

Aikuiskoulutus	Kaikki muut kuin ammatillisen aikuiskoulutuksen muodot, jotka voivat kuulua virallisen koulutuksen taikka epävirallisen tai arkioppimisen piiriin (ammatillinen jatkokoulutus, ks. "ammatillinen koulutus").
Aikuisopiskelija	Aikuinen henkilö, joka on suorittanut peruskoulutuksen tai ei enää osallistu siihen ja palaa jonkin tyypisen ei-ammatillisen jatkuvan oppimisen (virallisen, epävirallisen tai arkioppimisen) pariin.

Nuorisola

Ohjaaja	Resurssihenkilö, joka ei ole ryhmän jäsen ja joka tukee nuoria heidän hankkeensa valmistelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.
Yhteisöjen muodostaminen	Yhteisön luominen tai laajentaminen sellaisten henkilöiden keskuudessa, joilla on yhteinen tarve tai etu tai jotka ovat kokeneet heitä yhdistäväni yhteisen kokemuksen. Yhteisöjen muodostamisprosessilla luotu yhteisö on ryhmä, jonka jäsenet vaihtavat vilkkaasti käytäntöjä ja jatkokehittämistä koskevia ideoita yhteisön itsensä hyödyksi.
Vuoropuhelumekanismit	Nuorten, nuorisorganisaatioiden ja päätöksentekijöiden kanssa käytävä vuoropuhelu, joka toimii yhtenä nuorisolaan eurooppalaisen yhteistyön painopisteiden, toteuttamisen ja jatkotoimien jatkuvan yhteisen pohdinnan foorumina.

Digitaalinen nuorisotyö	Digitaalisen median ja teknologian ennakoiva hyödyntäminen tai käsittelemisen nuorisotyössä. Digitaalinen media ja teknologia voivat muodostaa nuorisotyön työkalun, toiminnon tai sisällön. Digitaalinen nuorisotyö ei ole nuorisotyön menetelmä, vaan se voidaan sisällyttää mihin tahansa nuorisotyön toimintaympäristöön ja sillä on samat tavoitteet kuin nuorisotyöllä yleensä.
Fasilitaattori	Henkilö, joka auttaa (nuorten) ryhmää tekemään yhteistyötä paremmin, ymmärtämään, mitkä ovat yhteiset tavoitteet, ja suunnittelemaan, miten kyseiset tavoitteet voidaan saavuttaa Erasmus+ -toiminnalla
Ryhmänvetäjä	Nuorioalan liikkuvuushankkeissa nuorisovaihtoon tai DiscoverEU-osallisuustoimeen osallistuvien nuorten mukana oleva 18 vuotta täyttänyt aikuinen, joka huolehtii nuorten oppimisesta (Youthpass), suojelesta ja turvallisuudesta.
Epävirallinen ryhmä nuorten	Vähintään neljän nuoren muodostama ryhmä, jolla ei ole asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä, edellyttäen, että ryhmän edustajilla on oikeuskelpoisuus tehdä oikeudellisia sitoumuksia sen puolesta. Tällaiset nuorten ryhmät voivat toimia hakijoina ja kumppaneina joissain Erasmus+ -ohjelman toiminnoissa. Tässä ohjelmaoppaassa nämä ryhmät rinnastetaan yksinkertaisuuden vuoksi oikeushenkilöihin (kuten järjestöihin tai oppilaitoksiin), ja ne kuuluvat Erasmus+ -ohjelman osallistujaorganisaatioiden määritelmän piiriin avaintoimen 1 toiminnoissa, joihin ne saavat osallistua. Ryhmään on kuuluttava ainakin neljä nuorta, jotka ovat iältään ohjelmassa nuoriksi määriteltyjä (13–30 vuotta). Poikkeustapauksissa ja jos kaikki ryhmän nuoret ovat alaikäisiä, ryhmää voi edustaa aikuinen. Tällä tavalla myös (alaikäisten) nuorten ryhmä voi jättää hakemuksen nuorisotyöntekijän/ohjaajan avulla.
Liikkuva toiminta	Useammassa kuin yhdessä maassa toteutettava toiminta. Liikkuva toiminta edellyttää, että kaikki osallistujat liikkuvat samanaikaisesti.
Nuorisotoiminnan paikallinen osallistuja	Oppimiseen liittyvän liikkuvuustoiminnan osallistuja, joka matkustaa toiminnan tapahtumapaikalle alle 10 km. Tällaiset osallistujat eivät ole oikeutettuja matkatukeen, mutta toiminnosta riippuen he voivat olla oikeutettuja yksilötukeen, organisointitukeen ja/tai osallisuustukeen.
Älykäs nuorisotyö	Nuorisotyön innovativinen kehittäminen, jossa hyödynnetään digitaalisen nuorisotyön käytäntöjä ja johon sisältyvät tutkimus-, laatu- ja toimintapoliittiset näkökulmat.
Nuorisotoiminta	Koulun ulkopuolin toiminta (esimerkiksi nuorisovaihdot, vapaaehtoistoiminta tai koulutus), johon nuori osallistuu joko yksin tai ryhmässä, erityisesti nuorio-organisaatioiden kautta, ja jolle on ominaista epävirallinen oppiminen.
Nuorisotyöntekijä	Henkilö, joka ammattinsa tai vapaaehtoistoiminnan kautta on mukana epävirallisessa oppimisessa ja tukee nuorten sosiaalista, koulutuksellista ja ammatillista kehitystä.

Youthpass	<p>Eurooppalainen väline, jonka tarkoituksena on edistää Erasmus+ -ohjelmalla tuettuihin hankkeisiin osallistuvien nuorten ja nuorisotyöntekijöiden oppimistulosten tunnustamista. Youthpass-välineeseen kuuluvat</p> <ul style="list-style-type: none"> • todistukset, joita osallistujat voivat saada monista ohjelman toiminnoista ja • määritelty prosessi, jolla nuoria, nuorisotyöntekijöitä ja nuorisorganisaatioita kannustetaan pohtimaan nuorisoalan Erasmus+ -hankkeesta ja epävirallisesta oppimisesta saatuja oppimistuloksia. Youthpass kuuluu myös laajempaan Euroopan komission strategiaan, jolla pyritään edistämään epävirallisen ja arkioppimisen sekä nuorisotyön tunnustamista niin Euroopassa kuin sen ulkopuolella.
------------------	---

Liikunta ja urheilu

Ruohonjuuritason liikunta ja urheilu	<p>Liikunnallinen vapaa-ajan toiminta, jota kaikenkäiset voivat harrastaa säännöllisesti amatööritasolla tavoitteena terveyden edistäminen, koulutautuminen tai sosiaalinen kanssakäyminen.</p>
Liikunta- ja urheilualan henkilöstö	<p>Henkilöt, jotka joko palkattuina tai vapaaehtoistoiminnan kautta osallistuvat urheilujoukkueen tai yksittäisten urheilijoiden ohjaukseen ja valmennukseen ja hallinnointityöhön.</p>